

FEKETE
KERESZT

GREG ILES

GREG ILES
FEKETE KERESZT

A fordítás alapjául szolgáló eredeti mű címe:
Greg Iles: BLACK CROSS
Dutton, a division of Penguin Books,
New York, 1995

Copyright © Greg Iles 1995
Published by arrangement with
Dutton Signet,
a division of Penguin Book USA, Inc.

Hungarian translation © Villányi György 1995

ISBN 963 602 629 7

Kiadja az AQUA Kiadó, Budapest
Felelős kiadó: Vaitz Péter igazgató
Irodalmi vezető: Gellér Tibor
Felelős szerkesztő: Gimes Katalin
Műszaki szerkesztő: Ondrejovics Gabriella
Előkészítés: Styler Kft.

G R E G I L E S

**F E K E T E
K E R E S Z T**

Aqua Kiadó
Budapest

AJÁNLÁS

Betty Thornhill Ilesnak
és mindazoknak,
akik életüket áldozták
a Szövetségesek ügyéért.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Hálás köszönet Natasha Kernnek, aki szuperügynök a szó leg-szorosabb értelmében.

Hálás köszönet Elaine Kosternek, a kiadónak, akinek volt bátorsága engedélyezni szerzőinek azt, hogy felrúgják a szabályokat.

Külön köszönet John Grishamnek.

Köszönet:

- *a kutatómunkához nyújtott segítségért*: Skóciában Colin Mac-
leannek és Beryl Austinnak; Londonban Folly Marlandnak, Stuart Hamil-
tonnak és a Királyi Hadi Múzeumban Peter Simkinsnek; Washington,
D.C., David Kasmiernek; Portland, Oregon, Oriana Greennek; Novato,
Kalifornia, Dale Wilsonnak.

- *az orvosszakértőknek*: Dr. Jerry Ilesnak; Dr. Michael Bourlandnek;
Dr. Noah Archernek; Dr. Barry Tillmannek; Dr. David Stecklernek.

- *az elektronikus szakembereknek*: Marlon Copelandnek és Howard
Wootennek.

- *a nyelvészeknek*: Toos S. Nooijennek, Jean-Claude Coulereznek,
Susan Callonnak, Christof Schauweckernek, Gloria Glickstein Brame-nak.

- *a 8. Légi Hadtestből*: Austin Ingelsnek, Donald Toyenak.

- *a judaizmus területén nyújtott segítségért*: Jerry Grossnak, Louis
DeVriesnek, Ronald E. Stacklernek.

- *a skót kultúrával kapcsolatos tájékoztatásért*: Diana Gabaldonnak.

Külön köszönet Jeff Walkernak a körmönfont bonyodalmakba való
bepillantásért, továbbá Geoff Ilesnak testvéri tanácsaiért.

Elismerésem a Dutton/Signet kiadó szakembereinek és a lektoroknak:
Betty Ilesnak, Courtney Aldridge-nak, Mary Lou Englandnek.

Megszállottságom eltűréséért: Carrie-nak és Madeline-nak.

Az összes tévedésért én vagyok a felelős!

*Az emberiség történelme rejtélyes körforgás.
Némelyik nemzedéknek sok adatik meg.
Más nemzedékektől sokat várnak el.
Ennek a nemzedéknek a végzettel van találkája.
(Franklin Delano Roosevlt)*

1.

Furcsa, a halál gyakrabban jelzi valaminek a kezdetét, mint a befejezését. Ismerünk embereket tíz éve, húsz éve, még hosszabb ideje. Látjuk őket mindennapi életük során. Beszélgetünk, együtt nevetünk vagy dühösen vitatkozunk velük; azt hisszük, van némi fogalmunk arról, hogy kik is lehetnek.

És akkor meghalnak.

Amikor valaki meghal, az élete során róla kialakított képlékeny benyomások kezdenek határozott alakot ölteni. A kép központi helyre kerül. Új tények bukkannak fel. Végző simítások és bizonyos távolság után gyakran rájövünk, hogy azok az emberek, akikről azt hittük, ismerjük, valójában egészen mások voltak, mint amilyennek képzeltük őket. Minél közelebb álltak hozzánk, annál megrázóbb ez a meglepetés.

Így volt ez a nagyapámmal is. Erőszakos halála volt, és a nyilvánosság jól ismerte furcsa körülményeit, amely harminc másodperc sugárzási időt kapott az országos esti televíziós híradásban. A múlt kedden következett be az orvosi elsősegélyszolgálat helikopterén. A gép abból a kisvárosból, ahol születtem és nevelkedtem, a Georgia állambeli Fairplayből az atlantai Emory Egyetem kórházába tartott, ahol baleseti sebészként dolgozom. Miközben nagyapám körútját végezte Fairplay kórházában, összeesett a nővérszoba előtt. Megpróbálta leküzdeni a háta alsó részén érzett rettenetes fájdalmat, és megkérte az egyik nővért, hogy mérje meg a vérnyomását. Amikor meghallotta a számokat, helyesen állapította meg, hogy a főütőere vérzik az altestében, és tudta, hogy azonnali sebészeti beavatkozás nélkül meg fog halni.

Miközben két nővér támogatta, éppen annyi ereje volt, hogy telefonon kihívja a 65 kilométerre levő atlantai orvosi segélyszolgálatot. A nagyanyám ragaszkodott ahhoz, hogy mellette maradhasson a helikopteren, ebbe a pilóta vonakodva beleegyezett, bár nem szokták megengedni, de Georgiában csaknem mindenki ismerte, vagy hallott a nagyapámról. Megbecsült tudószakorvos volt. Nagyanyám sem volt olyan asszony, akinek a férfiak visszabeszélnek. Ilyesmit soha nem tettek.

A helikopter húsz perc múlva lezuhant Atlanta külvárosának egyik csendes utcájára. Ez négy napja történt, és mostanáig senki nem tudta megállapítani a szerencsétlenség okát. Gondolom, ez valamilyen rendkívüli ok lehetett. Ilyenkor szeretik kijelenteni, hogy a pilóta hibázott. Valójában nem törődöm vele, hogy kinek a hibája volt. Nem akarok perkedni. A miénk nem olyan ..., nem volt olyan család.

A nagyszüleim halála nagyon lesújtott, mivel öt éves koromtól ők neveltek. A szüleim autóbalesetben haltak meg 1970-ben. Azt hiszem, több tragédiát láttam életemben, mint amennyi megillet. Most is látok. Minden nappalomon és éjszakámon keresztülsuhan, vér, kokain és whisky szagát, égett bőrt és halott srácokat hagyva maga után a baleseti műtőmben. Hogy éppen ezt a tragédiát írom le, annak az az oka, ami a temetésen történt, pontosabban az, akivel ott találkoztam. Mert ott, a temetőben történt, hogy végre felszínre került nagyapám eltitkolt élete.

A városunk méreteihez képest jelentős, többségében protestáns sokaság már hosszú sorokban elindult a temetőből a komor Lincolnok és tarkább japán autók felé. Ott álltam a sírok zöldellő szegélye mellett. Két egymás melletti, frissen kiásott földtől illatozó sír. Két sírásó arra várt, hogy elföldelhesse a csillogó ezüst koporsókat. Nem látszott rajtuk, hogy különösebben sietnének, mindketten nagyapám betegek voltak egyszer-másszor. Egyiküket, egy Crenshaw nevű szívós fickót a nagyapám segítette a világra, mint mondta.

– Nincsenek már többé olyan emberek, mint a nagyapád volt, Mark – jelentette ki. – Vagy Doktor, talán így kellene mondanom – tette hozzá mosolyogva. – Nem tudom megszokni ezt a címet. Sértődés ne essék, de még emlékszem rá, hogy itt kaptalak el éjfélkor azzal a Clark lánnyal.

Visszamosolyogtam. Az emlék kellemes volt. Ami azt illeti, én magam sem szoktam hozzá a címemhez. Doktor McConnell. Tudom, hogy doktor vagyok, mégpedig átkozottul jó. Amikor azonban ott állok vagy álltam a nagyapám mellett, mindig kisinasnak éreztem magam, eszes, de tapasztalatlan egyetemi hallgatónak a mester árnyékában. Ezen töprengtem éppen, amikor valaki hátulról megfogta a kabátom ujját.

– ‘napot, rabbi – mondta a sírásó, a hátam mögé biccentve.

– Shalom, Mr. Crenshaw – hallatszott egy mély, pallérozott hang.

Megfordultam. Görnyedt öregúr állt mögöttem. Fehér haján jarmulke, kerek sapkácska volt. Villogó szemével gondosan végignézett, mielőtt halkan megszólalt.

– Kiköpött hasonmása. Ámbár maga kissé vaskosabb csontozatú, mint amilyen Mac volt.

– A nagyanyám génjei – mondtam zavartan a hátrányos helyzet miatt.

– Hát persze. Milyen gyönyörű asszony volt – mondta az öregember.

Hirtelen felismertem. – Leibovitz rabbi, ugye?

Az öreg elmosolyodott. – Jó az emlékezete, doktor. Hosszú idő telt el azóta, hogy utoljára látott.

Az öregember hangjának lágy, muzsikáló színezete volt, mintha az éle már elkopott volna a csillapító, józan beszéd esztendői alatt. Bólintottam. A sírásók toporogtak.

– Nos, azt hiszem, itt az ideje ... – kezdtem.

– Én használok az ásóját – mondta Leibovitz rabbi Crenshaw-nak.

– Dehát rabbi, nem szabadna nehéz munkát végeznie.

A rabbi elvette az ásót az álmélkodó sírásótól, és belemélyesztette a puha földhalomba.

– Ez férfimunka a barátjáért és annak családjáért bemutatott áldozás – mondta. – Doktor? – Fel nézett rám.

Elvettem a másik ásót, és követtem a példáját.

– ‘napot, Mark – motyogta Crenshaw kissé zavartan. Társával elcammogott a közelben álló kis teherautóhoz.

Folyamatosan szórtam a földet nagyanyám sírjára, miközben Leibovitz rabbi a másikonál munkálkodott. Meleg volt, igazi georgiai nyári meleg, és csakhamar verejtékezni kezdtem. Ahogy a betemetett gödör szintje magasodott a lábamnál, meglepve tapasztaltam, hogy az ásás jobban esett, mint bármi más, amit nagyszüleim halála óta tettem, és annál is jobban, mint amit bárki vigasztalásul mondott nekem. Amikor meg néztem, hogy halad az öregember, csodálkozva láttam, milyen kevéssel maradt el mögöttem. Elszántan folytattam munkámat.

Amikor befejeztem nagyanyám elföldelését, átsétáltam Leibovitz rabbihoz, hogy segítsék neki. Néhány perc múlva együtt fejeztük be nagyapám sírját. A rabbi letette az ásót maga mögött a földre, azután visszafordult a sírhoz, és csendesén imádkozni kezdett. Szótlanul tartottam az ásót, amíg végzett. Azután mintha összebeszéltünk volna, együtt sétáltunk el a keskeny aszfaltúthoz, ahol fekete Saabomat hagytam.

Nem láttam másik kocsit a közelben. A város központja jó két kilométernyire volt a temetőtől.

– Egész úton gyalog jött ideáig, rabbi? – kérdeztem.

– Egy derék keresztény hozott ki. Azt reméltem, hogy maga visszavisz majd – mondta.

Kérése váratlanul ért, de azt válaszoltam: – Persze, szívesen.

Kinyitottam neki az ajtót, körbemenetem, és beültem a kormány mögé. A svéd motor símán beindult. – Hová menjünk? Még mindig a zsinagógával szemben lakik? – kérdeztem

– Igen. De arra gondoltam, hogy meglátogathatnánk a nagyszülei házáat. Ott lakik, amíg a városban tartózkodik?

– Igen. Igen ott – ismertem el. Csodálkozva néztem rá, de hamarosan felismertem a helyzetet. Vannak akik kényelmetlenül érzik magukat, ha orvosi rendelőben kell szembesülniük súlyos egészségügyi problémáikkal. – Rabbi, van valami, amit el szeretne mondani nekem? Orvosi segítségre van szüksége kérdeztem halkán.

– Nem, nem. Hála Istennek, koromhoz képest egészen jól vagyok. Van azonban valami, amiről beszélni szeretnék magával, Mark. Valami amiről azt hiszem, hogy a nagyapja szeretne volna megbeszélni magával ... Alkalomadtán. Valahogyan az az érzésem, hogy soha nem jutott rá ideje.

– Tulajdonképpen miről van szó?

– Arról, hogy mit csinált a nagyapja a háború alatt, Mark. Beszélt erről valaha magának?

Éreztem, hogy elpirulok. – Nem. Annál tovább nem jutott, mint hogy „megtettem a kötelességemet, amikor szükség volt rá.”

– Mintha csak Mac-et hallanám.

– A nagyanyámnak sem beszélt soha róla – árultam el neki, miközben saját magam is elcsodálkoztam ezen a megálapításomon. – A nagyanyám azt mondta nekem, hogy ez ... rosszul esett neki. Olyasmi volt ez, mintha lyuk lenne az életünkben. Kicsi talán, de létező. Amolyan sötét folt, tudja.

Leibovitz rabbi bólintott. – Nagyon sötét folt, Mark. Azt hiszem, itt az ideje, hogy valaki elmondja magának.

Negyed óra múlva ott álltunk nagyapám házának dolgozószobájában. Három orvosnemzedék nőtt fel ebben a zegzugos vidéki faházban. A páncélszekrényre néztünk, nagyapám mindig ebben tartotta az iratait.

– Ismeri a kombinációját? – kérdezte a rabbi.

Nemet intettem a fejemmel, mire irattárcát vett elő a farzsebéből. Adig kutatott benne, amíg megtalálta, amit akart – nagyapám egy kis, fehér névjegykártyáját. Felolvasott néhány számot a hátlapjáról, és rámnézett.

Kezdtém kényelmetlenül érezni magam.

– Figyeljen ide, rabbi. Valójában nem világos a számomra, hogy miért vagyunk itt. Úgy értem, tudom, hogy maga és a nagyapám ismerték egymást, de soha nem tudtam arról, hogy közel állnának egymáshoz. Őszintén szólva nem tudom elképzelni, hogy lenne valami ebben a páncélszekrényben, ami magára tartoznék. Hacsak ... nem hagyott a végrendeletében valamit a zsinagógára. Erről van szó?

Leibovitz kuncogott: – Mark, maga éppen olyan gyanakvó, mint a nagyapja. Nem, ennek semmi köze sincs a pénzhez. Őszintén szólva kétkedem, hogy Mac sokat hagyott volna hátra. Kivéve a biztosítást, ami azt hiszem ötvenezer dollár körül van. A legtöbb pénzt elajándékozta.

Gyanakvó pillantást vetettem rá. – Honnan tudja mindezt?

– Mark, a nagyapjával nem csak ismerősök, de szinte barátok voltunk. Azért tudok a pénzéről, mert nagyon sokat adott belőle a zsinagógának. Úgy gondolkodott, hogy miután maga elvégzi az orvosi egyetemet, gondoskodni tud majd magáról, sőt a nagyanyja is, ha történetesen Mac halt volna meg előbb. Persze, ez a ház az övé volt, ezt maga fogja megkapni. Ami a nekem adott pénzt illeti, arra kellett felhasználnom, hogy elősegítsem üldözött zsidók Izraelbe jutását. – Leibovitz magasba emelte két inas kezét. – Mindez visszanyúlik a háborúig, Mark. Ahhoz, amit Mac akkor végbevitt. Nyissa ki a páncélszekrényt, és minden sokkal világosabb lesz.

Nehéz volt ezt a logikus, őszinte beszédet visszautasítani. Tudtam ugyan, hogy befolyásolnak, furcsa módon mégsem tudtam ellenállni, így aztán beleegyeztem. – Rendben van. Olvassa fel ismét a kombinációt.

Mialatt Leibovitz felolvasta, addig forgattam a páncélszekrény korongját, amíg kattánást nem hallottam, ekkor kitértam a súlyos acélajtót. Először nagy halom papírt láttam, pontosan úgy, ahogy számítottam rá. Jogi iratoknak látszottak, a két családi autó számlái, a ház, egy régi jelzőlogkölcson papírjai.

– Nem lát egy dobozt? Csaknem laposat, nem túlságosan hosszút – mondta a rabbi.

Gondosan átpörgettem a papírokat. Csaknem a halom alján ujjaim lapos fadobozt érintettek meg. Kivettem a páncélszekrényből. Egyszerű fenyődoboz volt, körülbelül 30 cm hosszúságú. Eddig soha nem láttam.

– Nyissa ki – utasított Leibovitz.

Vállam fölött ránéztem, azután visszafordultam, és leemeltem a doboz tetejét. Csiszolt fém villant fel a fényben.

– Hát ez mi? – kérdeztem.

– A Viktória Érdemrend. Az Egyesült Királyság leg többre tartott kitüntetése. Hallott már róla?

– A Viktória Érdemrend ... Nem ezt kapta meg Michael Caine a Zulu című filmben?

Leibovitz válasza közben komoran ingatta a fejét: – Televízió! Igen, Viktória Renddel tüntették ki azt a maroknyi angolt, aki visszaverte a túlerőben levő zulu sereg támadását Dél-Afrikában, a Rorke gázlónál.

Feleltem az Érdemrendet, és a világosban gondosan szemügyre vettem. Bronzból volt, és bíborvörös szalagon lógott. A kereszt közepén ágaskodó oroszlán volt látható. A korona alatti tekercsre a FOR VALOUR – Vitézségért – felirat volt bevésve.

Leibovitz rabbi úgy beszélt, mintha kisebb gyülekezet felé intézné szavait. – A Viktória Rend tulajdonosai az angol katonai történelem leg többre becsült alakjainak listáján szerepeltek, Mark. A nyilvánosság úgy tudja, hogy 1856 óta csupán 1350 alkalommal adományozták azóta, hogy Viktória királynő megalapította a kitüntetést. Létezik azonban egy másik lista is, ez sokkal rövidebb. Kizárólag az uralkodó és a miniszterelnök ismeri, Titkos Lista a neve. Erre írják fel azoknak a nevét, akik olyan példátlanul hősi és elszánt tetteket vittek véghez az ellenséggel szemben, amelyeket kényes természetük miatt sosem lehet felfedni: – Mély lélegzetet vett, majd ezt mondta: – A maga nagyapjának neve ezen a listán van, Mark.

Csodálkozva kaptam fel a fejem. – Bizonyára tréfál. Sosem említette.

Az öreg rabbi szelíden mosolygott. – Ez az adományozásfeltétele volt. A kitüntetést soha nem volt szabad nyilvánosság előtt viselni. Azt hiszem, a titkos kitüntetést azért adták, hogy amikor a dicsőség már régen tovaűnt, az olyan férfiaknak, mint amilyen a nagyapja volt, legyen valamije

az éjszaka sötétjében, ami arra emlékezteti őket, hogy ... megbecsülik áldozathozatalukat. – Leibovitz elgondolkodott. – Mégis különleges férfi az, aki el tud rejteni ekkora dicsőséget.

– Nagyapa nem volt eltelve önmagától, de különösebben szerény sem. Nem rejtette véka alá a kiérdemelt elismeréseit – jelentettem ki.

Leibovitz szomorúan sóhajtott. – Mac kiérdemelte ezt a megtiszteltetést, de nem volt büszke arra, amit tett azért, hogy kiérdemelje. Mint tudja, kezdetben határozottan ellenezte a háborút.

– Ezt nem tudtam.

– Mark, a nagyapja egyszer felkeresett azért, hogy megbeszéljen valamit, ami mélységesen felkavarta. Keresztény lelkipásztorának egyszer már elmondta, de az a pap nem igazán értette meg miről is van szó. A lelkész azt mondta Mac-nek, hogy hős volt, semmi oka nincs arra, hogy szégyellje, amit tett. Mac egy ideig vívódott magával, végül eljött hozzám.

– Miért magához?

– Mert zsidó vagyok. Azt remélte, én másként látom a kérdést, és talán képes leszek segítségére lenni abban, hogy lelki terhétől megszabaduljon.

Nagyot nyeltem. – Képes volt?

– Mindent megpróbáltam, amit csak tudtam. Tulajdonképpen éveken keresztül. Hálás volt az erőfeszítésért, de nem értem el sikert. Nagyapja a terhét magával vitte a sírba.

– Az ördögbe, most már igazán el kell mondja milyen szörnyűséget követett el? És mikor? Nekem azt mondta, hogy akkor Angliában volt.

Leibovitz tekintete a semmibe meredt. – A háború alatt a legtöbb időt Angliában töltötte, ez igaz. Oxfordban végzett kutatómunkát. Két rövid hét alatt azonban a nagyapja sokat utazott. Ez az útja vezette el őt arra a helyre, amely nagyon közel volt a földi pokolhoz.

– Hol volt ez a hely?

Leibovitz arca megmerevedett. – A helység neve Totenhausen, Észak-Németországban van, a Recknitz folyó mellett. Megnézheti, hogy Mac mikor volt ott, ha megfordítja a keresztet.

Megfordítottam a kitüntetést. A hátlapjára a következőt vészték fel:

Dr. Mark Cameron McConnell

1944. február 15.

– Ezen a napon történt – mormolta Leibovitz. – Ötven évvel ezelőtt a nagyapja olyan hadászati lag kiemelt fontosságú, egyedülálló hőstettét hajtott végre, hogy rajta kívül egyetlen nem angol alattvaló van, aki ezt valaha megkapta. Ez a másik is amerikai.

– Kicsoda?

A rabbi nehézkesen kiegyenesedett, a gerince olyan merev volt, mint-ha nyársat nyelt volna. – Az Ismeretlen Katona.

Gombócot éreztem a torkomban. A hangom rekedt volt, amikor megszólaltam: – Nem tudom elhinni. Ez a legkülönösebb dolog, amit valaha hallottam. Vagy láttam – fűztem hozzá, felemelve a keresztet és szalagot.

– Látni fog valamit, ami még ennél is különösebb. Valamit, aminek nincsen párja – mondta Leibovitz.

A várakozástól nagyot nyeltem.

– Nézzen a doboz bélése alá. Ott kell lennie.

Átnyújtottam a keresztet Leibovitz rabbinak és óvatosan felemeltem a fenyődoboz alján levő vászonbélést. Kopott, skót mintás gyapjúdarabot találtam alatt. Kérdően néztem fel.

– Folytassa – mondta Leibovitz.

A kockás szövet alatt fényképet találtam. Fekete-fehér kép volt, a sötét és világos részek között olyan nagy volt az ellentét, mint a régi Life magazin sivatagban készült felvételein. Fiatal nőt ábrázolt deréktól felfelé. Egyszerű pamutruhát viselt, karcsú alakjának tartása kissé mesterkéltnak volt a sötét fagerenda kerítés előtt. Ámbár szája körül ráncokat vont a gond, arca szépségét kiemelte a szeme, amely olyan sötét volt, mint a faháttér. Becslésem szerint harmincéves lehetett.

– Ki ez? Ő ... nem is tudom. Nem kifejezetten szép, de annyira ... élő. A nagyanyám lenne? Úgy értem, fiatalkorában? – kérdeztem.

Leibovitz rabbi türelmetlenül legyintett. – Mindent a maga idejében. Nézzen a fénykép alá.

Megtettem. Gondosan összehajtott jegyzetpapír hevert ott, gyűrötten és az időtől elsárgulva. Kiemeltem, és elkezdtem széthajtogatni.

– Óvatosan – figyelmeztetett a rabbi.

– Felterjesztés a kitüntetésre? – kérdeztem és óvatosan kibontogattam.

– Valami egészen más.

Befejeztem a hajtogatást. A kézzel írt kék betűk csaknem teljesen kifakultak, mintha a feljegyzést tévedésből mosógépben hagyták volna, de a néhány szó még éppen kibetűzhető volt. A tanácstalanság furcsa érzésével olvastam fel.

Ezekért a halottakért én vagyok felelős.

W

– Alig tudom elolvasni. Mit jelent ez? Ki az a „W”?

– Alig tudja elolvasni az írást, Mark, mert csaknem teljesen elmosta a Recknitz folyó jéghideg vize 1944-ben. Csak akkor tudom megmagyarázni a feljegyzés értelmét, ha elmondom ezt a nagyon bonyolult és megrázó történetet. A „W” pedig, maga Winston Churchill volt.

– Churchill!

– Igen. Vele kapcsolatos a mondanivalóm is. – A rabbi ravaszul mosolygott.

– Istenem! – sóhajtottam.

– Nem volna egy kis konyakja? – kérdezte Leibovitz.

Elindultam az üvegért.

– Szerintem mindennek Churchill volt az oka.

Az öreg rabbi bőr hintaszékben ült, takaróval a térdén, konyakospohárral a kezében. – Persze azt tudja, hogy Mac első alkalommal úgy ment

Angliába, hogy azt az ösztöndíjat nyerte el, amelyet Cecil J. Rhodes, Rodézia meghódítója végrendeletileg biztosított az Oxfordi Egyetemre, két-három év időtartamra angol és amerikai állampolgárok részére. Ez 1930-ban volt, egy esztendővel a nagy gazdasági válság után. Két év után felkérték, maradjon ott még egy évre és legyen az egyetem tagja. Ez nagy megtiszteltetés. Amikor megszerezte a diplomáját és visszatért az Egyesült Államokba, biztos vagyok benne, hogy azt gondolta, az „angol idősza” befejeződött. Nem így volt.

Harmincnyolcban szerezte meg orvosi diplomáját, az alatt pedig, amíg cselédkönyves volt, valahogyan kifacsart egy vegyipari mérnöki oklevelet is. Akkor már 1940-et írtunk. Apja egyik barátjával orvosi rendelőt nyitott, de alig rendezkedett be, amikor telefonon hívták Oxfordból. Idős vezetőtanára azt mondta neki, hogy Churchill egyik tudós szaktanácsadójára nagy hatással volt, az I.világháborús vegyi hadviselésről írt néhány értekezése. Azt akarták, hogy csatlakozzék az angol tudósok mérges gázokat kutató csoportjához. Amerika még nem lépett be a háborúba, de Mac tudta, hogy mi forog kockán. Anglia sorsa hajszálon függött.

– Erre emlékszem. Csak azzal a feltétellel volt hajlandó elmenni, hogy kizárólag védelmi munkán fog dolgozni. Így van? – kérdeztem.

– Igen. Ha szabad megjegyeznem, elég naivan. Mindenesetre a nagyanyjával együtt ment Angliába. Éppen idejében érkezett az angliai csatához. Nem volt könnyű feladat, de rábeszélte Susant, hogy utazzék vissza az Államokba. Hitler végül soha nem szállt partra Angliában, de mire ez kiderült, már késő volt. A háború egész ideje alatt el voltak választva egymástól.

– Ötven esztendő – mondta halkan Leibovitz. Szünetet tartott, mintha elvesztette volna gondolatainak fonalát. – Gondolom, ez letűnt korszaknak tűnik a maga számára, de próbálja felidézni azt az időszakot. 1944 januárja, a tél kellős közepe. Az egész világ tudta, beleértve a németeket is, hogy a Szövetségesek tavasszal partra szállnak Európában. A kérdés csupán az volt, hogy hol fognak lecsapni. Akkoriban nevezték ki Eisenhower a „Partraszállás”, legfőbb parancsnokává. Churchill ...

– Rabbi, bocsásson meg – szakítottam félbe. – Nem szeretném megbántani, de az az érzésem, hogy túlságosan elnyújtja ezt a történetet.

Türelmetlen gyerekek mellett szerzett béketűréssel mosolygott rám. – El kell mennie valahová?

– Nem. De a nagyapámra vagyok kíváncsi, nem pedig Churchillre vagy Eisenhowerre.

– Mark, ha csupán a történet végét mondanám el, nem hinné el nekem. Ezt komolyan gondolom. Nem tudja megemésztetni azt, amit el fogok mondani, ha nem mondom el az előzményeket. Elhiszi nekem?

Bólintottam, és igyekeztem leplezni türelmetlenségemet.

– Nem. Nem érti – jelentette ki határozottan Leibovitz. – A legrosszabb dolog, amit eddigi életében látott, sőt ha minden rosszat összeszed –

gyerekek megrontását, nemi erőszakot, még gyilkosságot is – mindez semmi ahhoz képest, amit most mondok el magának. Ez az elbeszélés olyan férfiak és nők minden képzeletet felülmúló kegyetlenségéről szól, akiknek a hősiességéhez semmi sem mérhető. – Felemelte egyik elgörbült ujját, és nagyon halkán folytatta. – Miután meghallgatja ezt a történetet, az élete soha nem lesz már olyan, mint volt.

– Rabbi, ez erős túlzás.

Kortyolt a konyakból. – Nincsenek gyerekeim. Tudja, hogy miért?

– Nos ... feltételezem, nem is akart. Talán maga vagy a felesége meddő.

Leibovitz bólintott. – Én vagyok az. Amikor tizenhat éves voltam, néhány német orvos felkért, hogy üljek be egy fürdőbe, és töltsék ki egy kérdőívet, ez tizenöt percig tartott. Ezalatt a negyedóra alatt nagyfeszültségű röntgensugarak hatoltak át három oldalról a heréimen. Két héttel később egy zsidó sebész és a felesége mentette meg az életemet azzal, hogy kiheréltek a konyhájukban.

Éreztem, hogy a kezem megdermed. – Talán ... lágerben volt?

– Nem. A sebésszel és a feleségével együtt menekültünk ki Svédországba. A meg sem született gyermekeimet hátrahagytam.

Nem tudtam mit mondani.

– Először mondtam ezt el kereszténynek – mondta Leibovitz.

– Rabbi, én nem vagyok keresztény.

Összeszűkül a szeme. – Olyat tud, amit én nem? Maga nem zsidó.

– Semmi nem vagyok. Azt hiszem, agnosztikus a megfelelő szó. Amolyan hivatásos kételkedő.

Leibovitz hosszú ideig figyelt engem, az arcán olyan indulat volt látható, amit nem tudtam mire vélni. – Nagyon könnyedén jelenti ki ezt ahhoz képest, hogy milyen keveset élt meg.

– Szenvedésből éppen eleget láttam. Valamennyit enyhítettem is.

Azzal a jellegzetes európai kézmozdulattal legyintett, ami olyannak tűnik, mintha nagyon sok mindent fejezne ki egyszerre. – Doktor, maga még a szakadék szélén sem kukucskált át.

Leibovitz kezével eltakarta a szemét. Csaknem egy percen keresztül ült mozdulatlanul. Úgy nézett ki, mint aki azon töpreng, van-e elegendő ereje a történet elmondásához. Már éppen meg akartam szólalni, amikor leengedte a kezét, és megkérdezte: – Mark, hajlandó figyelni? Vagy jobban szeretné úgy hagyni a dolgokat, ahogy vannak?

Lenéztem a Viktória Rendre, a fakó jegyzetre, a skót kockás szövetdarabra és a fényképre. – Horogra akadtam, várjon egy percig – mondtam.

Bementem a nagyapám hálósobájába és elővettem a vizsgálati eredmények rögzítésére használt diktafonját, egy doboz Sony mikrokazettával együtt. Amikor letettem a kismagnót, megkérdeztem: – Bekapcsolhatom? Ha ennyire fontos a történet, talán rögzíteni kellene.

– Már évekkel ezelőtt kellett volna elmondani, de Mac nem akarta. Azt mondta, akár ismerik, akár nem, ez szemernyit sem változtatja meg az

emberiség történelmét. Nem értettem vele egyet. Már hosszú ideje nyilvánosságra kellett volna hozni ezt a történetet.

Kinéztem az ablakon. – Rabbi, már csaknem besötétedett.

Közünyösen vállat vont. – Akkor rászánjuk az éjszakát.

– Tanácsolhatnék valamit? Szerkesztési szempontból?

– Ó, maga most szerkesztő?

Most én vontam vállat. – Írtam néhány újságcikket. Most éppen egy regény megírásával játszodom szabad hétvégéimen. Orvosi thriller lesz. De talán most rábukkantam egy megírandó új történetre. Mindenesetre ez volna a tanácsom, amit megfogadhat vagy elvethet. Mi lenne, ha elhagyná a „képzeld el a színhelyet“ és a „feltételezem“ kifejezéseket? Egész egyszerűen úgy mondja el a történetet, ahogyan gondolja, hogy lejátszódott. Mintha jelen lett volna.

Néhány pillanat múlva Leibovitz bólintott. – Azt hiszem, ezt meg tudom tenni. – Konyakot töltött magának, visszaült a bőr hintaszékbe, és köszöntőre emelte a poharát:

– A legbátrabb férfira, akit valaha ismertem.

2.

A történet az Oxfordi Egyetemen, Angliában kezdődött:

Mark McConnell halkán kiemelte a hosszú taszítórudat a Chervell folyóból, azután visszacsapta a vízbe. A keskeny faladik első ülésén ülő öccse bőrzekés hátát víz és jég árasztotta el.

– Ócska szarházi! – David, csaknem felborítva a ladikot, megfordult. Kesztyűs jobb kezét bemártva jó adag vizet és jeget fröcskölt hátrafelé.

– Hagyd abba! Elsüllyesztesz bennünket! – kiáltotta Mark.

– Megadod magad? – David ismét belenyúlt a vízbe.

– Ideiglenes tűzszünetet kérek. Orvosi okokból.

– Lószart!

Mark meglóbálta a rudat. – A tűzerő az enyém.

– Rendben van, fegyverszünet. – David felemelte a kezét, és előre fordult a lapos fenekű sajkában. Közben lassan csurogtak a jeges folyó kanyarulata felé. A két testvér közül ő volt az alacsonyabb. Testalkata labdarúgó-fedezet játékoshoz hasonlított – jó futó lábak, keskeny csípő, izmos vállak. Szőke haj, erős áll és világos kék szem egészítette ki a Norman Rockwell képregény-illusztrációira emlékeztető képet. Mark éberen figyelt, David hátradőlt az ülésen, fejét bölcsőszzerűen tartott két tenyerébe fektette, és lehunyta a szemét.

Mark az előttük levő folyószakaszt kémlelte. A csupasz fákat mindkét oldalon úgy elborították a jégcsapok, hogy némelyik ág csaknem megérintette az alattuk levő, hóval borított talajt. – Te bolond! – mondta,

utoljára locsolva néhány cseppet David arcába. Persze nem gondolta komolyan. Ha az öccse nem autózott volna le hozzá a 8. Légi Hadtest deenethorpe-i támaszpontjáról, ez a téli nap is olyan lett volna, mint a többi, amit Oxfordban töltött: laboratóriuma homályos ablakain át figyelt zord filmhíradó. Az esőből átalakult ólmos eső visszaváltozik esővé, nagy, szürke cseppjei szétporlanak az egyetemi épületek közötti kövezeten, eltakarják az alapítójáról elnevezett Bodely könyvtárat, áradattá változtatva a máskor lassú folyású Cherwell és Temzét.

– Ilyen az élet. Repülés közben pontosan ilyennek képzelünk el benneteket, értelmiségieket. Úgy éltek, mint Reilly, körülevézetve ezt a nyomorult egyetemet. Mi naponta kockáztatjuk a seggünket, mialatt ti, csibészek itt üldögéltek, és feltételezések alapján apró, szürke agysejteitekkel megnyeritek a háborút – dörmögte David.

– Úgy érted, ezt a nyavalyás egyetemet évről évre körbecsáklázuk?

David egyik szemét felnyitva visszasandított, és felhorkant. – Jesszus, egyre inkább úgy beszélsz, mint holmi ánglius. Ha felhívod a mamát, rád sem fog ismerni.

Mark az öccse arcát tanulmányozta. Jó volt újra látni őt, és nem csak azért, mert ez okot szolgáltatott arra, hogy kiszabaduljon délutánra a laboratóriumból. Marknak szüksége volt emberi kapcsolatra. Ezen a bajtársiasságot sugárzó helyen valóságos kiközösítetté vált. Az utóbbi időben le kellett küzdenie erős késztetését, hogy egyszerűen odaforduljon az autóbuszon egy rokonszenves arcú utashoz és beszélgessen vele. Mégis, amikor ránézett az öccsére, a légierő kapitányára, aki majd minden nap bombázójával berepüléseket hajt végre Németország felett, eltöprengett, joga van-e megtoldani a sajátjával a már most David vállára nehezedő nyomást.

– Azt hiszem, megfagyott a kezem. Száz fontot adnék egy oldalmotorért – zsörtölődött Mark, miközben a ladik siklott a fekete vízben.

Három hete, karácsonykor már rászánta magát arra, hogy megbeszéli problémáját Daviddal, de egy utolsó pillanatban kiadott bombázási parancs megghiúsította találkozásukat. Ez rendszerint így volt az utolsó négy év alatt. Az idő megáradt folyamként rohant. Most megint elmúlt egy karácsony, itt volt az új esztendő. 1944! Mark alig tudta elhinni. Négy esztendő homokkő kolostorok és templomtornyok menedékében, mialatt a külvilág csillapíthatatlan dühvel marcangolja darabokra magát.

– Hallod-e, milyenek itt lent a lányok? – kérdezte még mindig lehunytt szemmel David.

– Hogy érted ezt?

David felnyitotta a szemét, és hátrafordult, hogy a bátyjára nézzon. – Mit hogy értek? A négy év Susantól távol ugyanúgy besavanyította a farkadat, mint az agyadat? Az angol hölgyekről beszélek. A róluk alkotott képnek megfelelően kell élnünk, tudod.

– Milyen képnek?

– Hát, hogy túl vagyunk fizetve, túl sok bennünk a szexuális energia, túlságosan is itt vagyunk, nem hallottad még? Az ördögbe, tudom, hogy szereted Susant. Sok olyan fickót ismerek, aki bolondul a feleségéért. Dehát négy év! Nem töltheted minden éber percedet abban a Frankenstein laboratóriumodban begubózva.

Mark vállat vont. – Mégis ott töltöm

– Krisztusom, ha elmondanám neked csupán néhány kalandom, nem tudnál aludni ma éjszaka.

Mark beledöfte a rudat a folyó medrébe. Tévedés volt hazaküldeni Susant, dehát minden józan ember ezt tette volna abban az időben, figyelembe véve a német partraszállás veszélyét. Már belefáradt abba, hogy téves döntéséért folyamatosan fizessen. Hosszabb ideje tartózkodott már az Atlanti-óceán rossz oldalán, mint bármelyik amerikai, akit csak ismer.

– Hagyjuk ezt – mondta. Amikor a St. Hilda Egyetem öblében köröztek, a Christ Church Meadow közelében levő meredek parthoz kötötte a ladikot. Amikor az orr a parthoz ütődött, David gyakorlatilag kirepült a csónakból, de egy atléta természetes kecsességével ért földet.

– Gurítsunk le egy sört! Ti értelmiségiek soha nem isztok errefelé? Egyébként melyik seggfejnek volt ez az ötlete? – kérdezte David.

Mark felnevetett, miközben kikászálódik a ladikból. – Ami azt illeti, ismerek néhány fickót, aki boldogan kiállna veled egy ivászati versenyre.

– Fickót? – David szájtátva bámult a bátyjára. – Mac, jól hallottam, fickót mondtál? Vissza kell küldjünk az Államokba, öreg cimborá. Vissza Georgiába. Úgy beszélsz, mint Fitzgerald regényhőse a Nagy Gatsby.

– Csupán a te Tom Buchananodat alakítom.

David felnyögött. – Jobb lesz, ha azonnal whiskyvel kezdjük. Egy kis Kentucky wihsy tüstént lemossa a torkodról ezt az ánglius kiejtésedet.

– Te dörzsölt, attól tartok, itt Oxfordban nem tartanak raktáron Kentucky primát.

David vigyorgott. – Hoztam is magammal a zsákomban egy háromnegyed literes üveggel. Harminc dolcsimba került a feketepiacon, de akkor sem innám meg ezt az előkelő ánglius lötytyöt, ha szomjan halnék.

Csaknem szóltanul vágtak át a Christ Church Meadow-n. David többször nagyot kortyolt a repülőtáskájából elővett palackból. Mark visszautasította a többször felajánlott whisky. Azt akarta, hogy tiszta legyen a feje, amikor a problémájáról beszél. Szerette volna, ha Davidé is tiszta lenne, de ennek érdekében semmit nem tudott tenni.

Amint egymás mellett sétáltak, jobban előtűntek a testvérek közötti jellegzetes különbségek. David izmos és csaknem tömzsi volt, Mark viszont magas és karcsú, teste a hosszútávfutókéra hasonlított. Hosszú, egyenes léptekkel haladt, lábainak megbízhatóságát annak köszönhetette, hogy éveken át részt vett mezei futóversenyeken. Nagy keze volt, hosszú, vékony ujjakkal. Sebész kezek, dicsekedett az apja, amikor még kisfiú

volt. David anyjuk szikrázó kék szemét örökölte, de Marké sötétbarna volt, ugyancsak atyai örökségként. Amíg David gyorsan elmosolyodott, vagy lekent egy pofont, Mark töprengő arcifejezése elárulta, hogy mindent alaposan mérlegel, mielőtt cselekedne.

Mark a Walesi Pónilovat választotta a George Streeten. A kocsmában nagy volt az esti forgalom, de félre lehetett vonulni. Mark a két központi pult egyikénél sört rendelt, hogy biztosítsák az asztalhoz való jogukat, azután a kocsmá végéhez vezette Davidet. Mire kiitta a korsója felét, rájött, hogy David meglehetősen sok whiskyt ivott, amit tekintélyes mennyiségű barna sörrel öblített le. Ennek ellenére meglepően józan maradt. Ha másban nem is, ebben a tekintetben olyan volt, mint az apjuk. A hasonlatosság nem volt megnyugtató.

– Mac, mi az ördögön rágódsz? – kérdezte ingerülten David. – Egész nap az volt az érzésem, hogy mondani akarsz valamit, de folyton elhallgatod. Olyan vagy, mint a szemetesvödör körül cirkáló öreg oposzsum. Nyögd már ki!

Mark hátradőlt a tölgyfaszéken, és az éjszaka folyamán első alkalommal hosszan kortyolt a söréből. – David, milyen érzés bombázni egy német várost?

David kihúzta magát, és csodálkozva nézett a bátyjára. – Hogy érted ezt? Azt hiszed, hogy félek?

– Nem, a bomba kioldására gondolok. Milyen érzés gyors egymásutánban ledobálni a kétszáz kilós bombákat egy városra, amelyről tudod, hogy tele van nőkkel és gyerekekkel?

– Az ördögbe, nem én dobom le. A bombavető! Csak a gépet vezetem.

– Szóval ezt teszed. Távol tartod magad a cselekményektől. Úgy értem, elméletben.

David a testvérére pillantott. – Jézus, ne kezdjük el! Nem elég, hogy ezt a szöveget kellett hallgatnom a papától, amikor önként jelentkeztem? Most, hogy ő elment, te fogod ezt átvenni? – Széles ívben körülrendített karjával felölelte a kocsmát és a jégvirágos ablakon keresztül látható havas fasort. – Itt üldögélsz. Őz kis meseországában, és papírokon játszgatsz a többi tojásfejú értelmiségivel. Hamar elveszted a kapcsolatodat a valósággal. Azt is elfelejtetted, hogy miért léptünk be ebbe a háborúba.

Mark felemelte a kezét. – David, tudom, hogy meg kell állítanunk a náciakat. Dehát sokkal többet pusztítunk el a kelleténél.

– Ébredj, Mac. 1944 van. Hitlerről beszélünk. A kibaszott Führerről.

– Tudom. De te felfigyeltél arra, hogyan használják fel Hitlert a Szövetséges Haderő valamennyi tetteinek, a Szövetségesek összes áldozatának igazolására? Szőnyegbombázás. Öngyilkos küldetések. A politikusok úgy csinálnak, mintha Hitler teljes fegyverzetben pattant volna elő Jupiter fejéből úgy, mint Minerva. A lelkiismeretükre hallgató emberek akár már tíz éve megállíthatták volna ezt az örületet.

– Volna, volna, kellett volna – motyogta David. – Légy üdvözölve a jelen világban. Hitler kérte, most majd megkapja.

– Igen, ő kérte, és ő kapja. Dehát el kell pusztítanunk egy egész kultúrát ahhoz, hogy egyetlen embert elpusztítsunk? Megsemmisítünk egy egész országot azért, hogy megszüntessünk egy járványt?

David hirtelen nagyon mérges lett. – A németekre gondolsz? Hadd mondjak neked valamit ezekről a te embereidről. Nos, volt nekem egy Chuckie Wilson nevű cimborám. A Schweinfurt elleni második légitámadásnál a B-17-e lezuhant Würzburg közelében. A pilóta meghalt a levegőben, de Chuckienak két másik fickóval kikecmeregnie a gépből. Az egyik fickót foglyul ejtették, a másikat pedig az ellenállás szöktette ki Franciaországból. Chuckie-t azonban elfogta néhány német honpolgár. – David kettőt hörpintett a whiskyből, azután komor hallgatásba merült.

– És?

– És meglincseltek.

Mark érezte, hogy a haja égnek áll. – Micsoda?

– Az átkozottak felhúzták a legközelebbi fára.

– Azt gondoltam, a németek jól bánnak a foglyul ejtett repülősökkel. Legalábbis a nyugati fronton.

– Ez igaz a német sorkatonák vonatkozásában. De az SS-ek nem sorkatonák, a német civilek pedig gyűlölnék bennünket. Az a fickó, aki megfogott, látta az egészet. Tudni akarod, mi volt a legrosszabb? Mialatt ezek a civilek felhúzták Chuckie-t, fegyveres SS-alakulat érkezett oda teherautón. Az SS-katonák ott üldögéltek cigarettázva és röhögve, mialatt azok a fattyúk meggyilkolták a cimborámat, azután mentek csak tovább. Az a színesbőrű srác jutott az eszembe erről, akit odahaza, a Boscome farmon meglincseltek. A lincselők azt ordibálták, hogy megerőszkolt egy fehér lányt, emlékszel? Nem volt rá semmi bizonyíték, és egyáltalán nem volt bírósági tárgyalás. Emlékszel, mit mondott Marty bácsi? A seriff ott állt a helyetteseivel, és végignézték az egészet.

David lassan kinyitotta összeszorított bal öklét, s jobbával újra felemelte a whiskyt. – Az a fickó, aki látta, amint Chuckie-t meglincselik, azt mondta, annyi nő volt jelen, mint amennyi férfi. Azt mesélte, hogy az egyik nő felugrott, és Chuckie lábára akaszkodott, mialatt rángatózott.

Mark arra az ajánlatára gondolt, amelyet a közelmúltban tett egy skót tábornoknak. Dührohámában megfenyegette, hogy otthagyja a laboratóriumát, önkéntesnek jelentkezik, és puskával a kezében megy ki a frontra. Csendesen megszólalt. – Talán közelebb kellene kerülnöm az igazi háborúhoz. Mit ér a meggyőződése, ha azt sem tudom, valójában mi a háború? Kérhetem az áthelyezésemet Olaszországba, az egyik fronton dolgozó sebészeti egységhez ...

David levágta a whiskyt, átnyúlt az asztalon, és annak összszekarcolt lapjára szorította le bátyja karját. Pár vendég rájuk nézett, de David egy pillantása is elég volt ahhoz, hogy eloszlassa kíváncsiságukat

– Próbáld csak meg és darabokra töröm a nyamvadt lábadat. Rájövök, ha úgy próbálnál meg valamit, hogy nem tudok róla – mondta.

Markot meglepte öccse hevessége.

– Mac, halálosan komolyan mondom. Te csak ne akarj igazi csatatér közelébe menni. Még nyolc kilométer magasságból nézve is megmondhatom, hogy minden ilyen hely olyan, mint a földi pokol. Hallasz engem?

– Hangosan és tisztán, nagyágyú – mondta Mark. Zavarban volt, mert úgy érezte, most látta először olyannak a testvérét, amilyen valójában volt. Azt a Davidet, akire mint hetyke, fiatal atlétára emlékezett, a háború vad, félig fiú, félig férfi teremtéssé alakította át, akinek olyan éles az szeme, mint az idegsebésznek.

– David, beszélnem kell veled – suttogta hirtelen sürgetően Mark, érezve, hogy az arca átforrósodik a gyónás kilátásától. Mégsem volt képes megállítani magát. Áradatként ömlöttek a szájából a szavak, melyeknek már a pusztá kimondása is titokszegés volt. – A britek azt akarják, hogy különleges létesítményen dolgozzak a számukra. Azt akarják, hogy én legyek a vezetője. Olyan típusú fegyveren, amelyet nem használtak mostanáig ... Nos, ez így nem igaz, már használták ezelőtt, de nem ezen a módon és nem úgy, hogy alkalmas legyen tömegmészárlásra ...

David megszorította a karját. – Húha! Csillapodj le. Miről motyogsz?

Mark lopva körülnézett a kocsmában. A beszélgetések kavargó hangja elegendőnek tűnt társalgásuk elfojtására. Áthajolt az asztalon. – Titkos fegyverről, David. Nem ugratlak. Olyan ez, mint a filmekben, egy átkozott lidércnyomás.

– Titkos fegyver.

– Ezt mondtam. Valami, amit alig lehet irányítani. Kivételezés nélkül gyilkolna. Férfiakat, nőket, gyerekeket, állatokat ... nem volna különbség. Ezrével halnának meg.

– És azt akarják, hogy te legyél ennek a létesítménynek a vezetője?

– Pontosan.

David elragadtatottan mosolygott. – Nohát, öregem, kiválasztottak ők már valaha alkalmatlan pasast?

Mark bólintott. – Nos, azt hiszik, hogy én vagyok az alkalmas pasas.

– Milyen fajta fegyver ez? Nem tudom, hogyan lehetne rombolóbb vagy egyszerűbb, mint egy ezer bombázóval végrehajtott légítámadás.

Mark lassan körülpillantott a kocsmában. – Mégis az. Nem bomba. Még csak nem is azoknak a superbombáknak valamelyike, amelyekről valószínűleg pletykákat hallottált. Valami ... valami ahhoz hasonló, mint amitől a papa megsebesült.

David összerezzent, a gúny azonnal eltűnt az arcáról. – Gázra gondolsz? Mérges gázra?

Mark bólintott.

– Lószart, egyik fél sem használt gázt ebben a háborúban. A náci is emlékezik arra, hogy az előzőben mi történ. Szerződéses is tiltják, nem?

– A Genfi Egyezmény is, többek közt de a kutya sem törődik vele. Az Egyesült Államok alá sem írták.

– Jézusom! Milyen gáz? Mustár?

Mark nevetése csaknem hisztériásnak hangzott. – David, nálad vagy nálam senki nem ismeri jobban a mustárgáz irtózatossági hatását. Ez ezerszer rosszabb. Nem láthatod, még be sem kell lélegezned. Mégis megölhet, testvér. Olyan, mintha kobra marna beléd.

David lecsillapodott. – Gondolom, nem lenne szabad beszélned erről?

– De nem ám.

– Nos ... Azt hiszem, legjobb lesz, ha az elejénél kezded el.

3.

Mark végignézett a gyérülő közönségen. Az itt maradottak felét látásból ismerte. Kettő közülük fegyverüzemben dolgozó egyetemi tanár volt. Továbbra is nagyon halkan beszéltek.

– Egy hónappal ezelőtt Sarin feliratú, szintelen folyadékmintát küldtek vizsgálatra a laboratóriumomba. Általában névtelen civilektől kapom a mintáimat, de most másként történt. A Sarint Duff Smith skót tábornok hozta. Ez a félkarú, öreg csatáló szorongat lépten-nyomon esztendőök óta amiatt, hogy munkálkodjam támadó vegyi fegyvereken. Smith tábornok azt mondta, azonnali véleményt akar kapni a Sarin halált okozó hatásáról. Amint elkészültem ezzel, hozzá kell fognom hatásos gázálc kidolgozásához. A Sarin esetében azonban nem elegendő csupán a gázálc. Az egész testet védeni kell.

David töprengett. – Ez német gáz vagy a Szövetségesek terméke?

– Smith nem mondta meg. Figyelmeztetett viszont, hogy alkalmazzak különleges óvintézkedéseket. Krisztusom, mennyire igaza volt! Mostanáig semmi olyat nem láttam, amit össze lehetne hasonlítani a Sarinnal. A központi idegrendszer kikapcsolásával gyilkol. Kísérleteim szerint halált okozó képessége a foszgén harmincszorosa.

Davidon nem látszott semmi hatás.

– David, érted, amit mondok? A foszgén volt a legnagyobb hatású mérges gáz az első világháborúban. A Sarinhoz hasonlítva azonban ... semmiség. Egytized milligramm Sarin, egyetlen homokszem tört része egy percnél hamarabb megölne. Halált okozó tömény oldata áthatol az emberi bőrön. Áthatol a te bőrödön is.

– El tudom már képzelni – mondta halkan David.

– A múlt héten Smith tábornok ismét meglátogatott. Megkérdezte, hogyan érezném magam akkor, ha azt mondaná, a Sarin német gáz, és a Szövetségesek fegyvertárában nincs hozzá hasonlítható. Tudni akarta, hogy mit tennék a Szövetségesek városainak védelmére. Őszinte vála-

szom az volt, hogy semmit. Egy város lakosait lehetetlen volna megvédeni a Sarintól. Ez nem olyan, mint a nehézbombázókkal végrehajtott légitámadás. Bármilyen szörnyű is egy ilyen bombázás, amikor véget ért, az emberek kijöhetnek az óvóhelyekről. Az időjárási körülményektől függően a Sarin napokon keresztül ott maradhat az utcákon, a járdákra, ablakokra, fűre, élelmiszerre rátapadva.

– Értem. Azután mi történt? – kérdezte David.

– Smith azt mondja, a Sarin valóban német gáz. Azt mondja, a német birodalom szívéből lopták el. Azt is mondja, hogy tévedek ... van valami, amit megtehetek városaink védelmére.

– Mi az?

– Ugyanolyan halált okozó gáz kifejlesztése, hogy Hitler ne merészeljen Sarint használni.

David lassan biccentett. – Ha igaz, amit a Sarinról mond, ez úgy hangzik, mintha nem lehetne semmit tenni. Nem látom a problémát.

Mark leesett állal hallgatta. – Nem látod? Krisztusom, neked aztán igazán látnod kellene.

– Nézd ... nem akarok megint belemenni ezekbe a pacifista históriákba. Azt hittem, már föladtad az elveidet. Az ördögbe, hiszen már 1940 óta a briteknek dolgozol.

– De, mint tudod, kizárólag védelmi jelleggel.

David felhorkant. – Az igazat megvallva valójában soha nem láttam különbséget. Vagy dolgozol a háború megnyerése érdekében, vagy nem.

– David, hidd el, hogy nagy a különbség. Még a liberális Oxfordban is leprásnak számítok.

– Örülj, hogy Oxfordban vagy. A repülőtámaszponton még a szart is kivernék belőled.

Mark megdörzsölte a homlokát. – Nézd, megértem az elrettentésben levő logikát. Ehhez hasonló fegyver azonban mostanáig soha nem volt. Soha. – Megkönnyebbülten figyelte, amint a két egyetemi tanár elhagyta a kocsmát. – David, most mondd nekem valamit, amit a legtöbben nem tudnak, és mi soha nem beszéltünk még róla. Egy hónappal ezelőttig a mérges gáz volt a világ legemberségesebb fegyvere.

– Micsoda?

– Ez az igazság. A fájdalmas égési sebek és a vegyi fegyverektől való rettegés ellenére az első világháborúban a gázsérültek 94 százaléka kilenc hét múlva katonai szolgálatra alkalmassá vált. Kilenc hét, David. A mérges gáz okozta halálesetek száma két százalék körül van. A lőfegyverek esetében és robbanó lövedékeknél a halálozási százalék huszonöt, tízszer magasabb, mint a gáznál. Fájdalmas tény, hogy apánk kivétel volt.

David zavarában összehúzta a szemét. – Mít mondasz, Mark?

– Azt próbálom megmagyarázni, hogy a Sarin felfedezése előtt a gáz elleni viszolygásom főleg a katonákat megbénító rémület és a sérülés után bekövetkező pszichológiai következmények ellen irányult. A számok

nem árulják el a teljes igazságot az emberi szenvedéssel kapcsolatban. A Sarinnal azonban a vegyi hadviselés teljesen új szakaszba lépett. Olyan fegyverről beszélünk, amelynek halálos hatása a golyónak és lövedékeknek a négyszerese. A Sarin száz százalékban halálos. Meg fog ölni minden élőlényt, akihez vagy amihez hozzáér. Inkább lennék puskával a kezemben a fronton, mint hogy felelős legyek azért, ami így pusztít.

David magatartása elárulta, hogy vonakodik erre a területre tévedni. – Figyelj ide, esküszöm, hogy soha többé nem fogok vitatkozni veled erről. Ugyanaz az érvelésem, mint ami mindig volt papával szemben. A hegyi beszéd géppuskák ellen. Gandhi Hitler ellen. Mark, a passzív ellenállás nem válik be a németekkel szemben. A nációk egyáltalán nem veszik tekintetbe. Tartsd oda a másik orcádat és ezek a kurafiak le fogják szabdalni. Az ördögbe is, végtére a németek gázosították el a papát!

– Beszélj halkabban.

– Eegen, eegen. Jesszasz, nem örülök, hogy itt fejeződik be ez a beszélgetés. – A fiatal pilóta mélyen gondolataiba merülve megvakarta borostás állát. – Rendben van, csak egy percig hallgass még meg. Téged otthon mindenki Macnek hív, ugye? Mindig így hívtak.

– Mi köze ennek bármihez?

– Figyelj csak! Ugye engem mindenki Davidnek szólít? Néha Davenek, esetleg Dörzsölnék. Mit gondolsz, téged miért hívott mindenki Macnek?

Mark vállat vont. – Én vagyok az idősebb.

– Tévedsz. Mert éppúgy viselkedsz, mint a papa gyermekkorában.

Mark feszengett a székében. – Lehet.

– Az ördögbe, még hogy lehet! Tudod, hogy igazam van. Nem tudod, hogy nem akartod tudni, de még mindig úgy viselkedsz, mint ő.

Mark megdermedt.

– Apánk, a kiváló orvos, élete nagy részét a házunkon belül töltötte el. Elrejtőzve – mondta David.

– Az Isten szerelmére! Hiszen vak volt!

– Nem, nem volt az. Mindkét szeme sérült volt, de látott, ha akarta – mondta hevesen David.

Mark félrenézett és nem vitatkozott.

– Isten tudja, az arca csúnyán nézett ki, de nem kellett volna elrejteenie. Srác koromban azt hittem, ezt csinálja, de nem ezt tette. Az emberek megszokták volna őt is és a sebhelyeit is.

Mark lehunyta a szemét, s gondolatban még tisztábbá vált előtte a kép. Elgyötört férfit látott a kereveten feküdni, arca nagy részét és a nyakát azok a hólyaghúzó mérgező anyagok tették tönkre, amelyek teste felét elöntötték, és a tüdejébe is behatoltak. Mark kisfiú korában nézte, amint az anyja vattadarabokat szorít a férfi szemére, hogy felitassa a sérült pupillákból feltartóztathatatlanul patakzó könnyeket. Amikor biztos volt benne, hogy a férje elaludt, az anyja rendszerint kiment a konyhába, hogy halkan kisírja magát.

– A mami soha nem szokta meg – mondta csendesen.

– Igazad van, de nem az arca számított. Lelki sebeit a mami nem tudta kezelni. Hallod, hogy mit mondok? Papa igazolt háborús hős volt. Emelt fővel járkalhatott volna bárhol Amerikában, de nem tette. Tudod, hogy miért nem, doktor McConnell? Mert átkozottul sokat rágódott magában, akárcsak te. Megpróbálta az egész kibaszott világ súlyát a vállán hordozni. Amikor önkéntesnek jelentkeztem a légierőhöz, megfenyegetett, hogy kitagad. Éspedig a halálos ágyáról! Jóval ezelőtt azonban annyira megfélemlített téged a háborúval, és úgy megutáltatta veled, hogy egész életedre beprogramozott. – David megtörölte a homlokát.

– Nem én mondom meg neked, hogy mit tegyél, te vagy a lángész.

– Ugyan, David.

– Az ördögbe, hagyd már ezt a szarakodást! Nyolc évvel utánad jártam az iskolába, de mindegyik tanár még a te neveden szólított, tudod? Pilóta vagyok, nem filozófus, de mondok neked valamit. Amikor Ike partaszállása végre megindul, és a mieink kivágódnak a francia tengerpartra, akkor bizony nagyon rohadt lesz. Nálam fiatalabb srácok fogják megrohmozni a megerősített géppuskafészeket. Beton bunkereket. Úgy fognak hullani, mint a legyek. Most pedig azt mondod, hogy még ezzel a Sarin nevű anyaggal is szembekerülünk. Ha te vagy az, aki visszatarthatja Hitlert a felhasználásától, vagy fel tudsz találni ellene valami hatékony védekezést, netán képessé tehetsz bennünket, hogy ugyanúgy visszaüthessünk ... Nos, jó sokáig dumálhatsz, ha meg akarod győzni azokat a srácokat, hogy az a leghelyesebb, ha semmit nem csinálsz. Ezért egyszerűen árulónak tartanának.

Mark megborzongott. – Tudom. Te azonban nem érted meg, hogy *nincs* lehetőség a védekezésre. A Sarin elleni védekezéshez szükséges öltözék légmentes és nehéz. A katonák egy, legfeljebb két órán keresztül tudnának benne harcolni. Az ütközetek során a gyalogosok most sem viselik a szabványos gázálcot, mert kényelmetlen. Védett partszakaszt soha nem tudnánk elfoglalni teljes testüket befedő öltözékben.

– Szóval ezt mondod? Le vagyunk verve, feküdjünk le, és várjuk meg, amíg mindnyájan bécsi szeletet ehetünk?

– Nem. Figyelj ide, ha a Sarin német gáz is, Hitlernek még fel kell használnia. Talán nem fogja. Azt akarom mondani, nem én leszek az a férfi, aki lehetővé teszi a jó és a rossz közötti végső csatát. Ezt a feladatot végezze valaki más el.

David többször megpróbált az órájára nézni – Figyelj, azt hiszem, ma éjjel visszaautózik Deethorpe-ba – mondta.

Mark az asztalon átnyúlva megszorította az öccse karját. – David, ne tedd ezt. Nem lett volna szabad ezt a témát felhoznom.

– Nem erről van szó. Csak ... belefáradtam ebbe az egész rohadt dologba. Az a sok srác, akit ismertem ... egyik sem jött vissza a bevetésekből. Mac, két hónapja már nem barátkozom senkivel. Nem érdemes.

Mark ekkor látta, hogy a whisky hatni kezdett. David halkán folytatta.

– Tudod, gyakran gondolkodok rád. Amikor érzem, hogy azok a bombák kipottyannak repülőgépünk, a Kéteshírű Hölgy hasából és amikor a légelhárítás lövedékei megdöngetik a falát, arra gondolkodok, hogy a fivéremnek nem kell látnia ezt. Ő legalább haza fog menni. Ezt meg is érdemli, mert mindig jót próbál tenni, jó fiú akar lenni, és hűséges a feleségéhez. Most meg kiderül, hogy ezzel az anyaggal van dolgod ... – David lenézett, mintha valami nagyon apró tárgyat próbálna meglátni az asztal közepén.

– Megpróbálok nem túlságosan sokat gondolni a papára, dehát te tényleg olyan vagy, mint ő. Úgy értem, a jó dolgokban. Talán neked van igazad. Talán neki is az volt. Csak arról van szó, hogy ma este már nem akarok többé ezen gondolkodni. Márpedig itt ez képtelenség.

– Megértelek.

Mikor elhagyták a kocsmát, Mark borraivalót adott a csaposnak. Ez mindig hervadt mosolyt varázsolt az itteniek arcára, mert nem szoktak hozzá. David óvatosan bőrzekéje belsejébe dugta a csaknem üres whiskys üveget. A George Street sarkán megálltak. David megszólalt.

– Végül úgyis azt fogod tenni, ami helyes. Mindig azt teszed. Egyetlen szót sem akarok hallani azonban holmi fronton működő sebészeti egységhez való áthelyezésről. Néha igazi seggfej vagy. Ebben a háborúban te vagy az egyetlen alak, aki azon töri a fejét, hogy juthatna közelebb a harcokhoz, ahelyett, hogy távolodnék tőlük.

– A tiszteket kivéve – mondta Mark.

– Így van. – David végignézett az elsötétített utcán, azután lepillantott kapitányi rangjelzésére. – Hát tudod, én tiszt vagyok.

Mark az öccse vállára ütött. – Nem fogom senkinek megmondani.

– Helyes. Hol parkíroztam azt az átkozott jeepet?

Mark elvigyorodott, és átvette a vezetést. – Kövessen kapitány.

4.

Oxford álmodozó templomtornyaitól kerek harminchárom kilométerre Winston Spencer Churchill mozdulatlanul állt egy ablaknál és szivarozás közben kinézett az elsötétítő függöny hasadásán. Három férfi ült mögötte feszülten várakozva, figyelve a szivar kék füstjét, amint a vörös menyegző felé gomolyog.

– Autólámpák – mondta Churchill. Hangja elégedetten csengett.

Elfordult az ablaktól. Arcvonásai szokásos harcias töprengését tükrözték vissza, ezek a férfiak azonban jól ismerték, látták a szemén, hogy izgatott – Brendan, menjen az autó elé és azonnal vezesse be hozzám a tábornokot – mondta mogorván.

Brendan Bracken, Churchill egykori magántitkára és Pénteke, jelenlegi tájékoztatási minisztere Chequers főbejáratához sietett. Ezt a nyaralót használta a miniszterelnök rejtékhelyként a háború alatt.

Churchill csendesen a szobában maradt két férfit vizsgálta. Duff Smith tábornok katonás tartásban üldögélt a gyenge tűz mellett. Az ötvenéves skót bal kabátujja üresen volt odatűzve a vállához; a hiányzó kar valahol Belgiumban volt eltemetve. Smith, Churchill bizalmas barátja irányította most a Különleges Műveletek Végrehajtó Szervezetét, a SOE-t. Ennek a félkatonai kémszervezetnek a legfőbb irányvonalát Churchill fogalmazta meg 1940-ben: „LÁNGBA BORÍTANI NÉMETORSZÁGOT”.

Smith tábornok jobbján F. W. Lindemann, mai nevén Lord Cherwell ült. Az oxfordi tanár hosszú ideje bizalmasa volt a miniszterelnöknek. Szaktanácsadója volt valamennyi tudományos témában, továbbá a lángelmék egy csoportjának a munkáját is ellenőrizte. Ezek főleg Oxfordból és Cambridge-ből toborzódtak, és napi huszonnégy órán át dolgoztak azért, hogy növeljék a Szövetségesek technológiai fölényét.

– Uraim, készen állunk? – kérdezte nyomatékosan Churchill.

Smith tábornok bólintott. – Ami engem illet, Winston, számomra az ügy egyértelmű. Természetesen arra nincs biztosíték, hogy Eisenhower ugyanarra az álláspontra helyezkedik, mint mi.

Lindemann professzor beszélni kezdett, de Churchill már kihúzta magát, amint meghallotta a katonacsizmák kopogását az előcsarnokban. Brendan Bracken kinyitotta az előszoba ajtaját. Dwight D. Eisenhower tábornok lépett be, őt Harry C. Butcher kapitány, tengerészeti segédtsíztje és régi barátja követte. Mickey McKeogh őrmester, Eisenhower tábornok gépkocsivezetője és inasa az ajtó előtt helyezkedett el. Az utolsóként belépő amerikai a hadsereg elhárításának őrnagya volt.

– Üdvözlöm, kedves tábornokom! – mondta Churchill. Előbbre lépett, és hamisítatlan amerikaias lelkesedéssel szorongatta Eisenhower kezét. Vörös, fekete és aranyszínű háziköntöse furcsa ellentéte volt az amerikai tábornok egyszerű, olajzöld egyenruhájának.

– Miniszterelnök úr, örülök, hogy ismét láthatom, ámbár nem számítottam rá – válaszolta Eisenhower.

A két férfi szeme szavak nélkül is sokat mondott. A múlt havi kairói és teheráni konferencia során bizonyos feszültségek merültek fel közöttük. Nem egészen öt hónappal a partraszállás előtt Churchillnek még mindig fenntartásai voltak Franciaországnak a La Manche csatornán keresztüli megtámadásával kapcsolatban. Előnyben részesítette Németország megrohamozását arról a területről, amelyet Európa „puha alhasának” hívott. Bár Eisenhowert éppen most nevezték ki a Szövetséges Expedíciós Haderő főparancsnokává, még hozzá kellett szoknia a hatalomhoz, és biztosítania kellett az elsőbbségét a hadműveletek eldöntésében.

– Remélem jól utazott? – kérdezte Churchill.

Eisenhower mosolygott. – A Chesterfield Hillen olyan sűrű volt a köd, hogy Butchernak ki kellett szállnia, és zseblámpával ment az autó előtt. Dehát túl vagyunk rajta, mint látja. – Átment a szobán, és tisztelettel kezét fogott Smith tábornokkal, akit 1942 óta ismert. Mindenki bemutatkozott az amerikai kémelhárító őrnagyon kívül. Ő olyan csendes és merev volt, mint a bezárt ajtó mellett álló díszes páncélöltözék.

Churchill kimentette haldokló szivarját a hamutartóból és íróasztalához ment, de nem ült le. Az ilyen, szinte parlamenti légkört kedvelte: ő állva beszélt, miközben lenyűgözött hallgatósága a fenekén üldögél. Valamilyen pici tárgyat kapott fel az íróasztaláról, és a tenyerén görgette. Apró díszüvegnek tűnt.

– Uram, az idő rövid, és az ügy súlyos – kezdte. – Ezért rövid leszek. A nációk – a szót nárcisznak mondta, hibás kiejtésével sikeresen fejezve ki egyidejűleg megvetését és fenyegetését – megint régi trükkjeikkel próbálkoznak, de néhány újjalbal is kísérleteznek. Ebben a pillanatban a jelek szerint az események visszavonhatatlanul a javunkra fordulnak, azt is mondhatnám, hogy a partraszállás küszöbén a németek a szörnyűségek új mélységeiben hemperegnek. Láthatóan eldöntötték, semmiféle tudományos borzadály nem lehet annyira visszataszító, hogy fel ne használnák az összeomlás elhárítására.

Ámbár mostanára már megszokta Churchill lángoló szónoklatait, Eisenhower feszülten figyelt. Éppen most érkezett meg Washingtonon keresztül Észak-Afrikából, és az európai hadszíntérre vonatkozó legapróbb utalás is érdekelte.

Churchill tovább görgette az üvegdarabot. – Mielőtt tovább mennék, úgy érzem, le kell szögezmem, hogy ez az összejövetel hivatalosan nem jött létre. Rögzítésére még magánnaplókban sem kerülhet sor. Még a saját, megszeghetetlen előírásaimat is figyelmen kívül hagyom. Távozáskor senki nem fogja kérni, hogy írják alá a vendégkönyvet.

Eisenhower nem tudott elviselni több kertelést. – Miniszterelnök úr, mi az ördögről beszél?

Churchill felemelte az üveget, amelyet mostanáig babrált. Apró ampulla volt. – Uram, ha összetörném ezt a fiolát, egyetlen percen belül mindannyian halottak lennénk.

Churchill most volt elemében, mint drámai előadó, kitűnő szónok.

– Mi a nyavalya ez? – kérdezte Eisenhower.

A miniszterelnök belemart a szivarjába, és kerek fejét kihívó tartásban leeresztette. – Gáz – mondta.

Eisenhower pislogott. – Mérges gáz?

A miniszterelnök lassan, de biztosan bólintott, aztán kivette a szivart a szájából. – Mégpedig nem az a konyhai kotyvalék, amitől köhögünk az előző háborúban, ámbár Isten tudja, az is elég pocsek volt. Ez valami teljesen új, egyszerűen irtózatos.

Eisenhower fölfigyelt rá, hogy Churchill többes szám első személyt használt, amikor a gáztámadások elszennvedéséről beszélt. Azon töprengett, nem volt-e ez burkolt célzás arra a tényre, hogy ő maga nem látott csatát az első világháború alatt, miután azokban az években tankcsapatok kiképzésével foglalatoskodott Pennsylvániában. Ha Churchill fájdí pontra akart tapintani, akkor rátalált. – Nos, milyen gáz ez? – kérdezte kurtán.

– Ők Sarinnak keresztelték el. Az is csoda, hogy egyáltalán tudomást szereztünk róla, egyébként Duff Smithnek köszönhetjük. – Churchill a félkarú tábornokra nézett, tekintetével fölállásra biztatva. – Tábornok?

Duff Smith, a Cameron Felföldi Ezred kipróbált veteránja nyugodt önbizalommal állt fel. Enyhe felföldi hanghordozással beszélt. – Harminc nappal ezelőtt tudtuk meg, hogy a német vegyipari törekvésekkel kapcsolatos legsötétebb feltételezéseink megalapozottak. Nem csak a háborút megelőzőleg folytattak nyaktörő sebességgel kutatásokat fegyverekre vonatkozólag, hanem új gázokat is gyártanak, amelyeket az egész országban szétszórva halmoznak fel.

– Egy pillanat – szólt közbe Eisenhower. – Mi is ezt csináljuk, nem?

– Igen is, meg nem is, tábornok. Mindaddig nem erőltettük a programunkat, amíg rá nem jöttünk, hogy mit csinált Németország a két háború között. És őszintén szólva, soha nem sikerült felzárkóznunk.

– Ideggázokról beszélünk? A Tabunról már jó ideje tudunk – szólalt meg első alkalommal az amerikai kémelhárító őrnagy.

– Valami egészen más nagyságrendűről – mondta hevesen Smith. – Világosan jelzi a veszélyt, hogy a nácik ezeket a gázokat halálra ítélt embereken próbálják ki, főleg az SS-ek által felügyelt megsemmisítő táborokban, Németországban és Lengyelországban. Ezek a kísérletek az esetek száz százalékában a foglyok halálát okozták. Úgy véljük, hogy a németek ideggázt is be akarnak vetni partraszálló csapataink ellen.

Eisenhower Butcher kapitányra nézett.

– Száz százalékosan halálos kimenetelt mondott? Kifejezetten a gáz következtében? – kérdezte a kapitány.

– Száz százalékosan – erősítette meg Smith. – Harminc nappal ezelőtt a lengyel ellenállási mozgalomnak sikerült a Sarinból mintát kicsempészni egy észak-német táborból. A mintát két nappal később átadtuk Oxfordban Lindemann egyik vegyi fegyver szakértőjének.

Most Eisenhower szakította félbe. – Azt hittem, hogy a brit vegyi hadviselés bázisa Porton Downban, a Salisbury síkságon van.

– Nagyjából. Más tudósaink, más telepeken, függetlenül dolgoznak. Ez elősegíti, hogy mindenki tiszta maradhasson – válaszolta Smith.

Churchill közbevágott. – Azt hiszem, Lindemann professzor jobban felkészült arra, hogy ismertesse velünk a technikai részleteket. Prof?

A híres brit tudós viharvert pipájával bajlódott, mert az makacsul nem akart meggyulladni. Tett még egy utolsó kísérletet, ez meglepetésére sikerrel járt. Pöfékelt egyet, ránézett az amerikaiakra, és beszélni kezdett.

– Nos ... igen. Emlékszik rá, hogy a németek a vegyi hatóanyagokat keresztekkel jelölték meg az első világháborúban. Ez azt jelentette, hogy valamennyi gázpalackra vagy tüzéségi lövedékre bizonyos színű keresztet festettek, attól függően, hogy milyen típusú gázt tartalmazott. Négy szín volt. Zölddel jelölték a fojtógázokat, általában a klórt és a foszgént. Fehéret használtak az ingerlő hatású vagy könnyfakasztó gázokhoz. Sárga volt a kereszt a hólyaghúzóknál, például a mustárgáznál. Kék volt azoknál a gázoknál, amelyek a molekuláris légzést akadályozták, ilyen például a cián, az arzénhidrogén, a szénmonoxid.

Eisenhower tábornok az első cigarettájáról gyűjtött a másodikra, és elmélyülten figyelve az elhangzottakat, mélyen leszívta a füstöt. Lindemann folytatta.

– Tizenegy hónapja, közvetlenül a németek sztálingrádi veresége után szereztünk tudomást a Tabun létezéséről. A Tabun azért volt érdekes, mert minden eddigi gáztól eltérő módon hatott, a központi idegrendszert bénítva meg. Mégsem akartuk eltúlozni a jelentőségét, mert nem volt lényegesen halálosabb a hatása, mint a foszgénnek. Azt azonban meg kellett állapítanunk, hogy saját vegyi fegyvereink kifejlesztése sokkal jobban lemaradt, mint 1918-ban, ezért nekifogtunk az egyenlőtlenség kiküszöbölésének. Ámbár a Sarin osztozik a Tabun némelyik jellegzetességében, mégis teljesen más vadállat.

– Nem erősségem a kémia. Miben különböznek egymástól? – kérdezte Eisenhower lefegyverző nyíltsággal.

Lindemann felhúzta a szemöldökét. – Tábornok, eltérően a mérges gázok többségétől, a Sarin teljes biztonsággal halált okoz. 1939-ben a csatatéren a világ leghalálosabb gáza a foszgén volt. – Rövid szünetet tartott, hogy kellő nyomatékot adjon következő bejelentésének. – A Sarin harmincszor halálosabb, a foszgénnél. Megfelelő töménység esetén másodperceken belül gyilkol, és még arra sincs szükség, hogy behatoljon a tüdőbe. Közvetlenül a bőrön át tud hatolni.

Eisenhower elsápadt. – Jézus Mária! Hogyan hat ez az anyag?

Lindemann néhány másodpercig szótlannul nézte az amerikai főparancsnokot. – Tábornok, az emberi test minden funkcióját, a tudatot is, az akaratlant is, az agy irányítja. Olyan ez, mint amikor a tábornok irányítja a csapatait. Az agy az idegvezetékek útján továbbítja utasításait a szerveknek és a végtagoknak. Azt lehetne mondani, az idegek az agy futárai. Amikor az agy üzenetet küld az idegen át, egy acetilkolin nevű kémiai közvetítőanyag keletkezik. Most, ennél a pontnál az ideg átmenetileg elveszti vezetőképességét. Miután a futár leszállította az üzenetet, nem tud tovább futni. Az ideg vezetőképessége csak egy kolinészteráz nevű enzimmal állítható vissza. A test idegei csupán holt szövetek, ha hiányzik ez az enzim. A futárok ott pusztulnak el, ahol éppen vannak.

– És ez a Sarin elpusztítja ezt az enzimet, ezt a ... – kezdte Eisenhower.

– Kolinészterázt – egészítette ki az őrnagy.

– Pontosan – bólintott Lindemann.

Eisenhower az ajkát biggyesztette. – Ebből az anyagból egész pontosan mennyi elegendő egy katona megöléséhez?

Lindemann fogai közé szorította a pipáját, miközben válaszolt. – Egyetlen esőcsepp ezredrésze. Olyan parányi cseppecske, hogy legtöbbször pusztán szemmel meg sem látná.

Churchill észrevette Eisenhower arcán a megdöbbenést. Az összevetel pontosan olyan irányba haladt, ahogyan tervezte.

– Portonban a szakembereink napi huszonnégy órán át dolgoznak a Sarin lemásolásán, de attól félek, eddig nem jártak túl sok sikerrel. Pokolian bonyolult a leutánczása – folytatta Lindemann.

– Attól tartok, hogy most a németeknél van minden adu. És van ennél rosszabb is. Prof? – mondta szárazon Churchill.

– Igen. Tábornok, Duff Smith jelenti, hogy van még a Sarinnál is halálhozóbb gáz. Soman a neve. Nincs mintánk, de részletes tanulmányt olvastam róla. Emlékszik a halált okozó képességek közötti arányokra. A foszgén volt a leghalálosabb gáz 1939-ben. A Sarin harmincszor halálosabb, mint a foszgén. A szakvélemény szerint a Soman úgy viszonylik a Sarinhoz, mint a Sarin a foszgénhez. Még rosszabb, mert maradandó.

– Maradandó? – visszhangozta Eisenhower.

Az amerikai őrnagy ezt a pillanatot választotta ki, hogy újra megszólaljon. – Tábornok, a maradandóság volt a gáz hatékonyságának az egyik legfontosabb mércéje az első világháborúban. Azt jelzi, hogy kibocsátása után milyen hosszú ideig marad meg a gáz a talaj szintjén.

Lindemann bólintott. – Értesülésem szerint a Soman sok órán, sőt napokon át meghúzódik, odatapadva bármihez, amivel kapcsolatba került. mérges gázokkal foglalkozik Valószínű, hogy még órákkal a csata után is meghalának a gáznak kitett katonák. Mégpedig szörnyűséges halállal, erről biztosíthatom.

– Van valamilyen elképzelésük, hogy milyen mennyiséget halmoztak fel a németek ebből az anyagból?

Smith tábornok megköszönte a torkát. – Tábornok, legjobb becslésünk szerint ötezer tonna áll felhasználásra készen.

A kémelhárító őrnagy annyira megdöbben, hogy megelőzte a tábornokát. – Tonnát mondott?

Churchill határozottan bólintott. – Ennyi, hagyományos tartályokban, repülőgépek bombáiban, tüzérségi lövedékekben.

Eisenhower jobb kezét Churchill felé tartotta. – Hadd nézzem meg ezt az átkozott dolgot.

Churchill feléjük dobta a fiolát, Butcher kapitány és Brendan Bracken felugrot, de Eisenhower elkapta, és a lámpa felé tartotta. – Nem látok semmit. Csak az alján van valami kondenzáció – mondta.

– Mert láthatatlan. Prof? – szólalt meg Churchill.

– Nos? – Lindemann megint a pipájával kínlódott.

– A továbbítási rendszer. Aeroszol?

– Úgy van. Tábornok, amikor a nácik 1940-ben lerohanták Belgiumot, átkutatták az egyetemeket fegyverek fejlesztésére alkalmas technológiák után. Sajnálattal közlöm, hogy rábukkantak egy Dautrebande nevű, különlegesen tehetséges vegyész művére. Dautrebande új hordozórendszerrel kísérletezett, amelyet aeroszoknak nevezett el. Megtalálta annak a módját, hogy csaknem bármilyen anyagot lekicsinyítsen legapróbb szilárd állapotára: a szemcséket szuszpenzióba töltötte, és 97 százalékos tisztaságúvá finomította. Az volt a szándéka, hogy ezt a technológiát gyógyszerek légmentesen elzárt helyiségekben való permetezésére fogja felhasználni. A náciknak nyilvánvalóan más.

– Emlékeznek rá, hogy a gázzal való hadviselésben a legfontosabb célkitűzés a meglepetés. Dautrebande eljárásával a nácik az egész csatateret betéríthetik Somannal, mielőtt észrevehetné bárki is. Még elképzelésünk sincs arról, hogyan hatnak az aeroszokok jelenlegi védőfelszerelésünkre. Lehet, hogy hatástalan lesz miatta.

Eisenhower felállt, és járkálni kezdett a szobában. – Rendben van, dehát nem azért hívtak ide, hogy ismertessék a problémát. Mit akarnak tenni az ügyben?

Churchill egy pillanatig sem habozott. – Azt akarom, hogy a 8. Légi Hadtest és a Bombázó Kommandó haladéktalanul kezdje el a felhalmozott német készletek bombázását. Az összes ismert ideggázgyárat fel kell venni a legfontosabb célpontok jegyzékébe és még azon belül is elsőbbséget kell adni nekik.

– Jóságos Isten – mormolta Butcher kapitány, aki előzőleg elnökhelyettesként dolgozott a Columbia Broadcasting Systemnél. – Egy telitalálat halált hozó gázfelhőket kergethet szét egész Németországban. Asszonyok és gyerekek százezreit ölheti meg. Csupán propaganda szempontból ...

Churchill közbevágott. – Ha a légihaderőnk Németország ipari célpontjainak bombázása közben történetesen szabadjára enged valamit, amiről nem is tudjuk, hogy ott van ... nem látom be, hogyan okolhatnának ezért bennünket.

Churchill érvelésének kegyetlensége elhallgattatta az amerikaiakat.

Eisenhower abbahagyta a járkálást. – Javítson ki, ha rosszul tudom, hogy mostanáig a németek nem alkalmaztak mérges gázt a harctéren. Még az oroszok ellen sem. Igaz?

– Ez igaz – ismerte el Churchill. – De a zsidókat ciángázzal gyilkolják.

Eisenhower ezt eleresztette a füle mellett. – Ezért fel kell tételeznünk, hogy rettenetes veszteségeik ellenére Hitler ugyanazon okból mérsékeli magát, amiért biológiai fegyvereket sem használt. Kémelhárításunk ugyanis szándékosan a németek tudomására hozta, hogy megvan az eszközünk az ugyanolyan megtorlásra.

Churchill beleegyezően bólintott. – Tábornok, biológiai fegyverek tekintetében kiszivárogtatásuk megfelel a valóságnak. Vegyi fegyverek területén azonban be kell látnia, hogy jócskán túloztunk. Persze jó ügy érdekében, hogy időt nyerjünk. A küszöbön álló partraszállás miatt azonban kifutunk az időből.

Eisenhower odafordult a kémelhárító őrnagyhoz: – Most valójában mi van vegyi fegyvertárunkban?

– Foszgén – mentegetőzött az őrnagy. – Hatvan napra való megtorló gázkészletünk van. És mustárgáz is folyamatosan érkezik.

Eisenhower a homlokát ráncolta. – Semmi olyan, mint a Sarin?

– Semmi, uram.

– Semmi, olyan mint a Soman?

Az őrnagy a fejét csóválta. – Még hasonló sem, uram.

– Jézusom! – Eisenhower körülnézett a szobában. – Azt hiszem, jobb lenne, ha a miniszterelnök és én kettesben folytatnánk a megbeszélést.

Churchill alig tudta leplezni izgatottságát, amikor megszólalt: – Brendan, maga és Duff kínálják meg teával és süteménnyel amerikai barátainkat. Clemmie megmutatja, hogy van minden. Azt hiszem, a profnak van még egy késői találkozója.

Lindemann hirtelen az órájára pillantott. – Istenemre, Winston, milyen igaza van. – A nyúlánk tanár felkapta a kalapját és kabátját. Már megindult az ajtó felé, amikor az utolsó pillanatban az eszébe jutott, hogy a Szövetséges Expedíciós Haderő főparancsnokától távozik. Megfordult, és meglengette a kalapját Eisenhower felé.

– Szerencsés utat, tábornok – mondta, és már el is ment.

5.

Dwight D. Eisenhower dühösen szívta a cigarettáját ugyanannál az ablaknál, amelynél Churchill várakozott az érkezésére. Az elmúlt negyven percben hallgatagon ülve szívta az egyik Lucky Strike-ot a másik után. Közben a miniszterelnök lidércnyomásos képeket festett le a Sarin és Soman feltűnéséről a partraszállási pontokon, az utolsó órában. Végül Eisenhower elfordult az ablaktól.

– Miniszterelnök úr, nem is tudom, miért vetette ezt fel nekem. Tudja, hogy nem irányíthatom közvetlenül a hadműveleti bombázó erőket. Hetek óta azért küzdök, hogy átvegyem az irányítást, és maga akadályoz meg ebben. Megváltoztatta az álláspontját?

A tábornoktól több méterre, karosszékben ülő Churchill olyan arckifejezést tett, mintha eddig ismeretlen témát latolgatna. – Tábornok, biztos vagyok abban, hogy megtaláljuk az ésszerű kiegyezést.

– Nos, amíg ezt megtaláljuk, még akkor sem rendelhetném el ezeknek a felhalmozott készleteknek a bombázását, ha akarnám. Amellett ez politikai ügy. Ez Roosevelt elnök területe.

Churchill nagyot sóhajtott. – Tábornok, beszéltem Franklinnek erről Kairóban, a kezemben volt már az első jelentés a Sarinról. Nem hiszem, hogy teljesen felfogta a fenyegetést. Úgy látszik, azt hiszi, az események már annyira a javunkra fordultak, hogy semmiféle német titkosfegyver nem tudja megállítani. Ezért fordultam magához. Mint a Partraszállás felelős vezetője, úgy gondolom, lehetetlen, hogy ne lássa a veszélyt.

– Hát persze, hogy látom a veszélyt.

– Hála Istennek. – Churchill most nagyon gyorsan beszélt. – Megáll az ész! Rommel hetekkel a csapataink érkezése előtt eláshat Somant tartalmazó kannákat, később biztos távolságból felrobbanthatja azokat. Fél tucat aeroszollal Somant permetező gép az egész haderejét megállíthatja a homokdűnéken. A partraszállás napja tragédiává fajulhat.

Eisenhower felemelte a kezét. – Miért hiszi, hogy Hitler gázt vet be a partraszállás megakadályozására, amikor Sztálingrádnál sem tette?

Churchill mély meggyőződéssel válaszolt. – Mert bármilyen szörnyű vereség volt Sztálingrád, még nem jelentette a véget. Még voltak hosszú távon kilátásai. Most azonban Hitlernek a Szövetségesek haderejének európai támaszpontjával kell szembenéznie. Ha áttörjük az Atlanti Falat, ez a véget jelenti számára és ezzel ő is tisztában van. Az is kérdéses, hogy volt-e a németeknek hatékony védőfelszerelésük akkoriban a saját csapataik számára. Emlékszik, a Sarin és Soman áthatol a bőrön. A szél rossz irányba fújó egyetlen rohama ugyanolyan könnyen megtizedelheti a német csapatokat, mint a mieinket. Ez gyakran előfordult az első világháborúban. Ha azonban a partraszállás forog kockán, vajon Hitler habozni fog saját embereit feláldozni? Egyetlen percig sem. Én mondom magának, az az ördög semmitől sem retten vissza.

Eisenhower Churchill szemébe nézett. – Miniszterelnök úr, a küzdelemnek ebben a szakaszában világosan kell látnunk Hitlert. Nem engedhetjük meg magunknak, hogy ne ezt tegyük.

– Hogy érti ezt?

– Tudok arról a tényről, hogy magának szándékában állt mérges gázt alkalmazni a németek ellen, ha elérték volna Anglia partjait.

Churchill nem tiltakozott. Eisenhower folytatta.

– Ezért ne tegyünk úgy, mintha különleges erkölcsi kötelezettség alapján kellene megakadályoznunk Hitlert a gáz fölhasználásában akkor, amikor mi magunk valószínűleg ugyanezt tennénk.

– Hiszen pontosan ez az én érvem! Hitler hamarosan olyan helyzetbe kerül, amilyenben mi is gázhoz folyamodnánk. Megelégedhetünk azzal a reménnyel, hogy ő nem fogja megtenni?

Eisenhower heves mozdulattal elnyomta a cigarettáját. – Hogy az ördögbe jutottunk ebbe a kínos helyzetbe?

– Tábornok, sajnálattal kell kijelentenem, hogy az ügy az 1920-as évekig, a Standard Oilnak és az I. G. Farbennek a verseny kikapcsolásáról kötött szerződéséig nyúlik vissza. A megállapodás szerint, a Standard nem foglalkozik vegyszerekkel, ha az I. G. Farben kimarad az olajüzletből. Mindkét vállalat tartotta magát az alkuhoz a háború kezdetéig, sőt még utána is. Így a németek azok, akik forradalmasították a vegyipart. Nekünk semmink nincs, amit össze lehetne hasonlítani az I.G. Farben létesítményeinek összességével.

– Mi a helyzet a francia tudósokkal?

Churchill komoran ingatta a fejét. – Ilyen kártyája kizárólag Hitlernek van. – Tollat kapott fel, és firkálni kezdett egy füzetbe. – Tábornok, beszélhetek magával teljes nyíltsággal?

– Istenemre mondom, hát persze.

– Duff Simthnek és nekem van egy elméletünk. Azt gondoljuk, Hitler nagyon egyszerű okból nem használt mostanáig Sarint. Fél a gáztól. Tudja, átmenetileg megvakult a mustárgáztól az első világháborúban. Elég sokat foglalkozott ezzel a Mein Kampfbán. Lehet, hogy túlságosan fél a mi vegyi fegyvereinktől. Azt gondoljuk, nem is Hitler jelenti a veszélyt, hanem Himmler. A Sarint és a Somant Himmler SS-legényei által irányított táborokban próbálják ki. A Sarin minta olyan távoli SS-táborból érkezett, amelyet kizárólag ideggázok gyártására és kipróbálására építettek. A náci kémelhárítás jelentős részét is Himmler irányítja. Ezért nagyon valószínű, ő jól tudja, hogy nekünk nincs ideggázunk. Duff és én azt gondoljuk, hogy Himmler először tökéletesített az ideggázait és a védőöltözeteket. Mindezt a legalkalmasabb pillanatban fogja bemutatni Hitlernek, akkor, amikor a Führernek a legnagyobb szüksége van rá. A partraszállás megghiúsítására. Himmler egyetlen húzással megmentheti a birodalmat, és a náci trón várományosának megtámadhatatlan tisztségébe emelkedhet fel.

Eisenhower friss cigarettájával Churchillre mutatott. – Látja, miniszterelnök úr, ez logikus indok. Van rá bizonyítéka?

– Duff lengyel barátainak nagyon közeli kapcsolata van az egyik ilyen tábor parancsnokához. Ez a titkos ügynök azt gondolja, hogy heteken, sőt esetleg napokon belüli időpontra tervezik a Soman taktikai bemutatóját, mégpedig a Führernek.

– Értem. Miniszterelnök úr, hadd térjek el ettől egy pillanatra. Lindemann professzor azt mondja, hogy az emberei megállás nélkül dolgoznak a Sarin lemásolásán. Feltételezem, hogy ez kizárólag megtorlási célokat szolgálna, ugye?

Churchill mély lélegzetet vett. – Akkor nem, ha egyet fog érteni velem, tábornok. Azt hiszem, van jobb választási lehetőségünk, mint a német felhalmozott készletek bombázása. Ha a tudósainknak sikerül analízálniuk a Sarint, azt hiszem, korlátozott támadást kellene végrehajtani a gázunkkal, olyan gyorsan, ahogy csak lehet. Kizárólag így nem fogunk

semmi kételyt hagyni Himmlerben arról, hogy tévesen ítéli meg mind képességeinket, mind elszántságunkat.

Eisenhower leplezetlen ámulattal nézet Churchillra. A brit hidegvérűsége újra és újra elképesztette. Megköszöri a torkát. – Tudósainknak a Sarin utánzására tett erőfeszítései mindmáig sikertelenek maradtak, ugye?

Churchill felemelte mindkét tenyerét. – Valamilyen fluorfoszfát nevű anyaggal pancsolnak, de a haladás lassú.

Eisenhower az ablak felé fordult, és kinézett a hóval borított angol tájra. A környék a sötétben olyan nyugodtnak látszott, mint egy temető. Hosszabb szünet után szólalt meg. – Miniszterelnök úr, attól félek, nem támogathatom ebben. Sem a bombázásban, sem a ... a szemléletes célú rajtaütésben. – Meghallva Churchill halk nyögését, Eisenhower hátrafordult. – Várjon. Hallgasson meg, kérem. Mélységesen tisztellem döntését. Sokszor igaza volt olyankor is, amikor mindenki más tévedett. A lehetőségek azonban nem olyan szélsőségesek, mint ahogy feltüntetni próbálja. Ha bombázzuk a német ideggázgyárakat és raktárakat, tippet adunk Hitlernek. Megmutatjuk neki, mi az, amitől a legjobban félünk. Amellett a raktárak bombázásával közvetve ideggázt használunk a német lakosság ellen is. Ez gyakorlatilag ugyanaz, mintha mi alkalmaznánk elsőként. Akkor pedig mi akadályozná meg Hitlert abban, hogy a csapataink ellen Somant használjon?

Churchill minden szóra figyelt, rést keresve az amerikai logikájában.

– Nem, ez egyszerűen szóba sem jöhet – mondta Eisenhower határozottan. – Rooseveltnak nem adna felhatalmazást gáztámadásra, és ilyesmit az amerikai nép soha nem támogatna. Az amerikai utcákon még mindig ezrével sétálnak veteránok, akiket az első világháborúban pánikba sodort a gáz, sokukat rettenetesen meg is csonkított. Vissza fogunk vágni, ha megtámadnak bennünket, de elsőként alkalmazni? Soha.

Eisenhower felkészült a brit oroszán szokásos ordítására. Ahelyett, hogy szenvedélyes vitához pattant volna fel, úgy látszott Churchill magába roskadt. Eisenhower gyorsan folytatta.

– A magam részéről támogatni fogom a Sarin saját változatának kifejlesztésében a teljes amerikai együttműködést. Ha Hitler valóban túlmegy a határon, így tudjuk megmutatni a mieinknek, hogy alaposan visszaadjuk azt, amit kapunk. Rá fogom szorítani Eakert és Harrist a gázgyárak és raktárak légi felderítésére. Ha Hitler Sarint használ, készek leszünk a bombázás azonnali elkezdésére.

– Mintha azután szándékoznánk az istállóajtót becsukni, amikor a lovak már elszaladtak – mormolta Churchill.

Eisenhower érezte, hogy hírhedt indulata elérkezett a robbanáspontig, de sikerült fegyelmeznie magát. Bizonyára számtalan ehhez hasonló tárgyalást kell majd elviselnie a következő hónapok folyamán, ezért fenn kellett tartania a civilizált viszonyt. – Miniszterelnök úr, 1942 óta hallok

mindenféle meséket a megsemmisítő fegyverekről. A háborút repülőgépekkel, tankokkal és emberekkel fogják megnyerni vagy elveszíteni.

Amint sárkány díszítésű háziköntösében, kerek hasán összekulcsolt karokkal, Winston Churchill ott üldögélt a nagy karosszékekben, leginkább bársony párnáján trónoló sápadt Buddhához hasonlított. Vizenyős szeme kikémlelt súlyos szemhéja alól. – Tábornok, mi a keresztény világ sorsát tartjuk a kezünkben. Kérem, fontolja meg – mondta komoran.

Eisenhower ebben a pillanatban érezte meg Churchill fékezhetetlen akarátának teljes súlyát maga ellen irányulni, de nem hátrált. – Nem fogok erről elfeledkezni. Ám döntésem szilárd – jelentette ki.

A főparancsnok felállt és elindult a dolgozószoza ajtaja felé. Amint a kilincs felé nyúlt, mégis megtorpant. Talán átsuhant rajta az a gondolat, hogy túlságosan könnyen győzött? Visszafordult, és Churchillre nézett. – Biztos vagyok benne, hogy maga sem fog erről megfeledkezni.

Churchill lemondóan mosolygott. – Természetesen, tábornok. Természetesen.

Amint Eisenhower és kísérete elment, Duff Smith tábornok csatlakozott Churchillhez dolgozószozájában. Egyetlen lámpa égett csak a miniszterelnök íróasztalán. A félkarú SOE-főnök előrehajolt.

– A légkör kissé hűvösnek tűnt, amikor Ike összeszedte az embereit – jegyezte meg.

Churchill két pufók kezét az íróasztalára téve felsóhajtott. – Duff visszautasította. Ha kifejlesztjük a saját gázunkat, nem bombázza a raktárakat, nem lesz egyetlen elrettentő célú rajtaütés sem.

– Ördög és pokol! Hát nem érzékeli, mit tehet a Soman azzal a totyogós partraszállásával?

– Nem hiszem. Mindig a régi amerikai nóta, ugyanaz a kisfiús naivitás.

– Ez a naivitás még a háború elvesztésébe kerülhet.

– Duff, emlékezzék arra, hogy Eisenhower még soha életében nem szolgált puskaport. Ezt igazán nem rovom fel neki, de az olyan ember, akire még sosem lőttek rá, híjával van bizonyos távlatnak – a gáztámadásról már nem is beszélve.

– Nyomorult jenkik! Vagy tíz kilométer magasan a levegőben, vagy John Sholto Douglasnak Queensbury 8. earl-jének, a box skót alapítójának szabályai szerint akarják megvívni ezt a háborút – füstölgött Smith.

– Nyugalom, öregfiú. Olaszországban egészen szépen beszálltak.

– Hát ... igaz – ismerte el Smith. – De Winston, maga százszor is elmondta, hogy „TÁMADÁS MÉG MA!”

Churchill előrebígyesztette az alsó ajkát, és átható pillantást vettett a tábornokra. – Ugye, soha nem gondolta azt, hogy Eisenhower bele fog egyezni a bombázásba?

A SOE-főnök pókerarca enyhén megrebbent. – Ez tény, Winston. Soha.

– És persze van kész terve.

– Már felmerültek gondolataim.
– Bármilyen súlyos lépésre kényszerülnénk, eddig még soha nem tettem semmit az amerikaiak akarata ellenére. A kockázat irtózatos.

- A fenyegető veszedelem nagyobb, Winston.
- Elhiszem. – Churchill habozott. – Nem vehet igénybe briteket.
- Bízzék bennem, öregem.

Churchill ujjaival dobolt az íróasztalon. – Mi van, ha nem sikerül? El tudja takarítani a nyomokat?

Smith mosolygott. – A bombázók mindig eltérnek az útvonaluktól. A legfurcsább helyeken pottyanthatják le a terhüket.

- Mire lenne szüksége?
- Először is olyan tengeralattjáróra, amely négy napon keresztül állomásozhat a Balti-tengeren.

– Ez elég könnyen elintézhető. Az Admirális az egyetlen olyan hely, ahol a szavam törvény.

- Egy Mosquitó bombázószázadot kérek egy éjszakára.
- Duff, ez már egész más. A Bombázó Parancsnokság a leghegyesebb tövis a körmöm alatt.

– Elengedhetetlen. Csakis a segítségükkel tüntethetjük el a nyomainkat, ha a tervem kudarcba fullad.

Churchill lemondóan emelte fel mindkét kezét. – Utálok elmenni Harrishoz levett kalappal a kezemben, de egyszer el tudom szenvedni.

Smith mély lélegzetet vett. Most ért oda, hogy olyat kérjen, ami csaknem lehetetlen. – Hozzá kell férnem egy repülőterhez is Svédország déli partján. Legkevesebb négy napig, de lehetőleg tovább.

Churchill mozdulatlan arccal hátradőlt a székében. – A semleges államokkal nehéz volt megállapodni. A segítség Svédország számára ötven-ezer hívatlan német vendéget jelenthet és mindegyikük ejtőernyővel érkezne. – vastag mutatóujjával Smith felé bökött.

- Duff, sikeresen végre fogja hajtani?
- Valakinek meg kell tennie, öregem.

Churchill perceként keresztül tanulmányozta öreg barátját, múltbeli sikereit és bukásait mérlegelve. – Rendben van, megkapja a repülőterét. Tulajdonképpen takarítsunk meg némi időt. – Töltőtollat vett fel az íróasztaláról, ráírt valamit egy jegyzetlapra, aztán átnyújtotta a papírt. A tábornok szeme nagyra nyílt olvasás közben:

A Szövetséges Expedíciós Haderő valamennyi katonájának:

Duff Smith tábornok, a Különleges Műveletek Végrehajtó Szervének vezetője ezzel felhatalmazást kapott arra, hogy bármilyen és minden általa szükségesnek tartott segítséget igénybe vegyen katonai műveletek végrehajtására a megszállott Európában 1944. január 15. és 1944. február 15. között. Ez mind a reguláris, mind az irreguláris csapatokra vonatkozik. Információkérések a Downing Street 10-be küldendőek.

Winston S. Churchill

– Jó Isten! – kiáltott fel Smith.

– Nem ér annyit, mint ahogyan gondolja – mondta szemernyi gúnnal Churchill. – Csak nézze meg, mire jut vele a Légi Haderő istenverte Sir Arthur Harrisénél.

Smith fél kézzel ügyesen összehajtotta a papírt, és becsúszta a zubbonyába. – Winston, alábecsüli a befolyását. Adjon egy ilyen három havi érvényességgel, és kosárban fogom magának elhozni Hitler fejét.

Churchill kedélyesen felnevetett. – Hát akkor szerencsés utat. Harminc napja van. Ne hibázzon. – Kezét nyújtotta az íróasztala fölé.

Smith megszorította a kövérkés kezét, utána katonásan tisztelgett.

– Isten óvja a királyt.

– Isten áldja Amerikát ... és továbbra is tartsa meg mit sem sejtését – válaszolt Churchill ironikusan.

6.

Két nappal azután, hogy Dwight Eisenhower udvariasan figyelmeztette Churchillt, hagyja nyugton a német gázkészleteket, Duff Smith tábornok magányosan ült a Whitelhallban, az egyik homokzsákokkal védett épület gyűléstermének valamelyik hátsó sorában. A szoba elején dobogóra állított, hosszú asztalnál a brit hadsereg egyik tábornoka és két őrnagya várakozott. Smith nem törődött velük. Az utolsó negyvennyolc órában átlapozta a SOE aktáit a Baker Streeten. Azt a férfit kereste, akire szüksége volt a Németországban lebonyolítandó megbízatás vezetőjeként. Eddig nem volt szerencséje.

A brit ügynökök kizárása volt a legelkeserítőbb megszorítás, de tudta, hogy indokolt volt. Ha brit ügynököket ejtenének foglyul egy Eisenhower által kifejezetten megtiltott hadműveleti megbízatás során, a törekény angol-amerikai szövetség egyetlen éjszaka alatt meginoghatna. A SOE aktáiban százával szerepeltek külföldi ügynökök, de csak kevés rendelkezett az expedíció vezetéséhez szükséges adottságokkal. A SOE tipikus feladata, ügynökök ledobása a megszállt Franciaországban, annyira megszokottá vált, hogy némelyik tiszt már ingajáratnak hívta a műveletet. Teljesen más volt azonban Németországba juttatni embereket. E küldetés vezetőjének fizikailag alkalmasnak kell lennie, továbbá folyékonyan kell németül beszélnie, ne ismerje őt a német elhárítás és a Gestapo, ráadásul elég tapasztalattal rendelkezzen ahhoz, hogy hamis okmányokkal lebukás nélkül tudjon mozogni a szigorúan ellenőrzött birodalomban. Ezen túlmenően elég hidegvérűnek kell lennie ahhoz, hogy ártatlan embereket öljön meg küldetése végrehajtása során. Ez az utolsó feltétel számos lehetséges jelöltet kizárt.

Smith tábornok ma teljesen véletlenül bukkant nyomra. Mialatt a klubjában ebédel, az egyik közeli asztaltól áthallott egy beszélgetést, amely ötletet adott neki. Az egyik vezérkari tiszt történetet mesélt el egy fiatal német zsidóról. A fiú a háború előtt kimenekült Palesztinába és cionista gerilla lett. A fickó nyilván azzal az ígérettel zsarolta ki Haifából Londonba való utazását, hogy felfedi a Hagana gerillatechnikáját, amivel a Palesztinát megszálló brit csapatokat tartották rettegésben. Miután ma megérkezett, mindössze a Bombázók Parancsnokságának ügyeletes vezetőjétől kért kihallgatást. Feltehetőleg olyan terve van, amellyel egy magában megmentheti Európa zsidóságát. A tiszt tréfásan megjegyezte, hogy a terrorista megkapja a kihallgatást, de nem olyat, mint amelyet elképzelt. Smith addig figyelt, amíg megtudta a fiatal zsidó nevét és az összejövetel címét. Utána visszament a Baker Streetre és táviratot küldött egyik régi barátjának Jeruzsálembe. Arra kérte, nézzen utána, nincsen-e akta Jonas Sternről.

Volt. Minél többet tudott meg Smith, annál izgatottabb lett. Huszonöt éves korában Jonas Sternt kétszer tüntették ki a brit hadsereg csapatainak Észak-Afrikában való kalauzolásával tett szolgálataiért. A brit rendőrség azonban körözte őfelsége ellen Palesztinában elkövetett bűncselekményeiért, amelyeket mint a rettegett Hagana terroristája hajtott végre. Még öt font sem lapult a zsebében, de ezer arab dinár vérdíjat tűztek ki a fejére. A választ adó tiszt hozzáfűzött még utóiratot is Smith részére. Közölte, hogy Jonas Stern három gyilkosság első számú gyanúsítottja, de senki sem gyűjtött össze a bírósági tárgyaláshoz elegendő bizonyítékot.

Smith a mögötte levő folyosóról beszűrődő hangok felé fordult. Fegyveres őr lépett be először, majd egy megbilincselte kezű magas, barna fiatalember követte. Smith előtt felvillant sovány, csontos arca, átható pillantású, fekete szeme, azután Jonas Stern elment mellette, és odament a szoba elején várakozó tisztekhez. Stern egyik karja alatt vitt valamit, ami olajos rongyba burkolt csomagnak látszott. Az ajtón utolsóként alacsony férfi lépett be. A Közép-Keleten szolgáló brit tisztek könnyű, khakiszínű egyenruháját viselte, és oldalt foglalt helyet, ahonnan jobban láthatott.

A legmagasabb rangú tiszt, John Little tábornok a napbarnított angolt szólította meg. – Owen kapitány?

– Igen, uram. Nagyon sajnálom, hogy elkéstünk. Már tegnap itt kellett volna lennünk, ha nem botlunk tengeraltjárókba.

Little tábornok lenézett Owenre. – Nos, most itt vannak. Lássunk neki. Ez itt a hírhedt Mr. Stern?

– Igen, uram. Hm ... levehetném most a bilincset?

A tábornok jobbán ülő pirosposzsgás őrnagy válaszolt: – Most még nem, kapitány. Végére is körözött szökevény.

Duff Smith alaposan szemügyre vette a beszélőt, aki meglehetősen szerényen kitüntetett hivatásos őrnagy volt, és tovább beszélt.

– Dickson őrnagy vagyok. Vastag bőr van az arcán, hogy be mert jönni ebbe az épületbe. Ha nem tudná, maga az első számú gyanúsított a Jeruzsálem körüli arab házak elleni bombamerényletek büntetésében, angol kölcsönbérleti fegyverek ellopásában, nem is szólva egy brit katonai rendőr 1942-ben, Jeruzsálemben történő meggyilkolásával. Az egyetlen ok, ami miatt hozzájárultunk látogatásához, Owen kapitány életének megmentése Tobrukban. Valószínűleg nem tudja, de Owen kapitány apjának katonai pályáját nagyra becsülik a Walesi Gárdánál.

Jonas Stern nem szólalt meg.

– Owen kapitány azt mondja, van valamilyen vakmerő terve, amellyel fél kézzel megnyerné a háborút Európában. Ez így van?

– Nem.

– Átkozottul jó. Azt gondolom, Monty le tudja bonyolítani a partraszállást a magához hasonlók segítségével.

– No, no – avatkozott be a beszélgetésbe a tábornok balján ülő őrnagy.

Stern mély lélegzetet vett. – Szeretném, ha jegyzőkönyvbe vennék, hogy az általam kért tisztek nincsenek jelen.

Dickson őrnagy arca pulykavörös lett. – Ha azt gondolja, hogy Sir Arthur Harrisnek, a Légierő első tábornokának nincs jobb dolga, mint egy rohadt cionista terrorista fellengzős dumáját hallgatni...

– Clive! – szakította félbe Little tábornok. – Mr. Stern, jelentős nehézségek ellenére azért jöttünk össze, hogy meghallgassuk a mondanivalóját. Jól tenné, ha elkezdené.

Smith tábornok nézte a fiatal zsidót, amint megbilincselte a kezével nehézkesen megpróbálja kicsúsztatni a karja alatt szorongatott csomagot.

– Átkozott időpocsékolás – motyogta Dickson őrnagy.

– Mr. Stern, nem bánja, ha megkérdem, hogy Moshe Shertok vagy Chaim Weizmann tudnak-e arról, hogy maga Londonban van? – kérdezte látszólag atyai aggodalommal Little tábornok.

– Nem tudnak.

– Gondoltam. Tudja, Mr. Stern, hogy megvannak a megfelelő csatornák, amelyeken keresztül az európai zsidókkal foglalkozunk. Őfelsége kormánya szoros és kitűnő kapcsolatban van a Zsidó Ügynökséggel itt Londonban. Ebben az ügyben Weizmann és Shertok urakat kellene meglátogatnia. Azt gondolom, ha ezt megteszi, látni fogja, hogy ők minden tőlük telhetőt megtesznek az európai zsidók megmentésére.

Little tábornok időt adott bölcs tanácsa megemésztésére, aztán megkérdezte: – Mr. Stern, sikerült megnyugtatnom?

– Egyáltalán nem – válaszolta Stern. Egy lépéssel közelebb ment az asztalhoz. – Jól ismerem Shertok, Weizmann és a Zsidó Ügynökség erőfeszítéseit. Biztos vagyok benne, hogy szándékuk a lehető legjobb. De nem azért jöttem ide, hogy Palesztinába szóló utiokmányokért könyörögjek csapdába esett zsidók számára, vagy, hogy arra kérjem, hadianyagokkal

vásároljuk meg a szabadságukat. Nem hiszek abban, hogy az ilyesmit meg lehetne tenni. Egy katonai megoldást akarok javasolni maguknak.

Duff Smith a fülét hegyezte. Miközben a fiatalember nekirugaszkodott javaslata előadásához, Smith megfigyelte, hogy korához képest meglepően higgadt. Ez született katonára ... vagy titkos ügynökre vallott.

Stern a megbilincselte kezében szorongatott csomaggal gesztikulált.

– Ez az akta szemtanúk beszámolója a nácik által Németországban és Lengyelországban elkövetett tömeges kivégzésekről. Pontos kimutatásaim vannak a halottakról és a gyilkos módszerekről, a tömeges agyonlövéstől és az áram használatától kezdve a..., a mérges gáz használatáig, ami után a hullákat krematóriumban hamvasztják el.

Little tábornok kényszeredett pillantást vetett Dickson őrnagyra. – Láthatnánk azokat a beszámolókat, Mr. Stern?

Stern egy lépést tett előre, de Little felemelte a kezét. – Kérem, ne jöjjön közelebb az asztalhoz – mondta hűvösen. – Gilchrist őrmester?

A katonai rendőr elvette a csomagot és odavitte a tábornoknak. Little kinyitotta a csomagot, és rövid ideig tanulmányozta a papírokat.

– Mr. Stern – mondta –, van bizonyítéka arról, hogy ez a tájékoztatás hiteles? Úgy értem, valami egyéb, mint a zsidók tanúvallomása.

– Tábornok, a zsidók százezreinek haláláról szóló riportok már megjelentek a London Timesben és a Manchester Guardianben, pontosan megjelölve a haláltáborok nevét és helyét. Azt hiszem, ilyen történet egyszer még a New York Timesban is megjelent. Azt viszont nem értem, hogy a Szövetségesek miért utasítják el még mindig annyira makacsul, hogy beavatkozzanak.

Little tábornok bal mutatóujjával megsimogatta csinos szürke bajuszának a szélét. Hideg hangon közölte: – Én viszont azt hiszem, elvégezte azt, amiért idejött. Biztosíthatom, hogy a tudósításokat olyan figyelemmel fogják tanulmányozni, mint amilyet megérdemelnek.

Jonas Stern elégedetlenül felhorkant. – Tábornok, még hozzá sem kezdtem annak elvégzéséhez, ami miatt idejöttem. Ezeket a beszámolókat csupán azért adtam át, hogy indokoljam azt az elszánt tettet, amelynek végrehajtását a zsidó nép nevében kérem magától.

– Ez volt minden, amit képes voltam elviselni ettől a csirkefogótól. Állítsuk le ezt a rejtélyeskedést – mondta Dickson őrnagy.

– Egy pillanat, Clive – mondta a Little tábornok balján ülő tiszt, egy gárdaőrnagy. – Hallgassuk csak ki őt. Gyanítom, hogy a „bombázzuk a vasútvonalakat” iskola egyik tagja. Erről van szó, ugye, Mr. Stern? Azt akarja, hogy a Királyi Légi Haderő bombázza a megsemmisítő táborokba vezető vasútvonalakat?

– Nem, őrnagy.

– Ó! Akkor maga bizonyosan azok egyike, akik Zsidó Brigád felállítását javasolják, amely aztán részt venne a partraszállásban. Tudhattam volna. Maga látott néhány komoly haditettét Észak-Afrikában, ugye?

– Nem ezért jöttem.

Little tábornok lecsapta a tenyerét Stern aktájára. – Akkor mi az ördögért jött? Oszlassa már el ezt a nyavalyás bizonytalanságot, jó?

– Little tábornok, én megértem a politikai szempontokat. Tudom, hogy a Zsidó Brigád egy zsidó hadsereg magját képezné, amely a háború után visszatérhetne Palesztinába, és harcolhatna a britek és arabok ellen. Ezért nem ezt kérem. Tudom, felmerült a javaslat, hogy a lengyel ellenállás kísérelje meg a náci gázkamrák lerombolását. A lengyelek azonban túlságosan gyengék ahhoz, hogy ezt megtegyék, és még ha nem is volnának azok, nem kockáztatnák az életüket zsidók megmentéséért.

– Átkozottul igazuk van – motyogta Dickson.

Stern nem törődött vele. – Rendelkezem bizonyos katonai tapasztalattal, és tudom, hogy a táborokhoz vezető vasútvonalak bombázása nem igazi megoldás. A vasúti síneket viszonylag egyszerű kijavítani, és a nácik mindig helyettesíteni tudják a vagonokat teherautókkal.

Smith tábornok látta, hogy a fiatalember józan érvelése felkeltette Little tábornok és a gárdatiszt figyelmét, ha Dickson őrnagyét nem is.

– Tábornok, egyszerű a kívánságom. Négy nehézbombázó bevetését kérem magától Németországban és Lengyelországban. Megvan annak a négy haláltábornak a neve és pontos helye, ahol szerény becslésem szerint naponta ötezer zsidót gázosítanak el, és lőnek agyon. Ötezer naponta mindegyik táborban. Az emberiség nevében ... Isten nevében arra kérem, töröljék el a föld színéről ezt a négy temetői csontkamrát.

A szobában teljes volt a csend. Dickson őrnagy felállt, és tágra nyílt szemmel bámult Sternre. A kezdeti bénultság eloszlása után Little tábornok megköszöri a torkát. – Mr. Stern, úgy érti, hogy azt akarja, bombázzák ezeket a táborokat a bennük levő zsidó foglyokkal együtt?

– Pontosan így értem, tábornok.

Duff Smith érezte, hogy az elégedettségtől megborzong.

– Ez örült. Csak ugrat – mondta Dickson őrnagy.

– Őrnagy, épeszű vagyok, és komolyan beszélek – mondta Stern.

– Én pedig abban vagyok biztos, hogy Shertok és Weizmann urak legelkeseredettebb könyörgésük közepette sem javasoltak ilyen kegyetlenséget. Azt állítja, hogy a zsidó nép nevében kéri ezt az örültséget?

Stern csendesen és világosan beszélt. – Tábornok, Weizmann és Shertok politikusok. Messze vannak attól, ami Európában történik. A táborok bombázásának ötletét először a német és a lengyelországi zsidó földalatti mozgalom vetette fel. Beszéltem olyanokkal, akik megmenekültek. Tábornok, belenéztem olyan asszonyok szemébe, akikről az SS-tisztek elragadták csecsemőjüket, hogy a sarkánál fogva falhoz csaphassák őket. Hallgattam apákat, akik nézték, amint szuronnal döfik át fiaikat, miközben néhány méterre tőlük zokogva álltak...

– Ennyi elég! Nincs szükségem arra, hogy magától halljak ismertetést a háború borzalmairól – mondta élesen Little.

– De tábornok, ezek az emberek nem voltak háborúban! Ezek nem harcoló civilek. Ártatlan asszonyok és gyerekek.

Little tábornok lenézett a Stern által hozott papírokra, aztán felpillantott, és lágy hangon beszélni kezdett. – Fiatalember, nem tehetek mást, csak csodálni tudom a bátorságáért, hogy képes ilyesmit kérni. Kérését egyszerűen nem lehet komolyan venni. Még tisztán katonai szempontból sem. Bombázóinknak nem akkora a hatósugara, hogy elérjék ezeket a táborokat. Vadászkíséretük nem tud olyan messzire repülni...

– Tábornok, ez nem igaz – szakította félbe Stern. – Az amerikai P-51-es Mustangok hatótávolsága 1400 km. Így a táborok olaszországi támaszpontokról hatósugáron belül vannak.

– Maga meglepően jól tájékozott. De még így is felmerül a kérdés, fordíthatók-e katonai készletek nem katonai célokra ... – kezdte Little.

– Dehát ezeket a zsidókat a hadiiparban használják fel rabszolgaként!

Little kezével elhárító kézmozdulatot tett. – A Szövetségesek légierijének kizárólagos célja a Német Birodalom haditermelési képességeinek elpusztítása. Ez alatt olajtermelés, golyócsapágygyárak, műgumi előállítás értendő, nem pedig civil kényszermunkatáborok. Ha bombáznánk ezeket a táborokat, támadásaink kiváló alkalmat szolgáltatnának Hitlernek arra, hogy azt állítsa, mi öltük meg azokat a zsidókat, akik a fogóságban haltak meg. Ráadásul felmerülhet az a vád is, hogy kivételesen jártunk el zsidó civilek érdekében. Ha a zsidókat ért sérelmekért megtorló bombázásokkal adunk elégtételt, az összes többi üldözött csoport fel fog sorakozni ugyanezért a szolgáltatásért.

– Azt se felejtse el, hogy ezek a zsidók törvény szerint német állampolgárok. Hitler kezdettől fogva azt mondta, hogy a zsidókérdés belső probléma, és jogilag igaza van – tette hozzá Dickson őrnagy.

Little tábornok rosszallóan nézett Dicksonra. – Nem hagyhatjuk számításán kívül azt a tényt, hogy a nácik kezén közel egymillió Szövetséges fogoly van. Csupán Dünkirschennél negyvenezer britet fogtak el. Nekünk viszonylag kevés német hadifoglyunk van. Nem engedhetjük meg magunknak, hogy a megtorlással játszadozzunk, különösen fogolytáborok esetében. Hitler még több kellemetlenséget okozhat, mint eddig.

– Kellemetlenséget?

– Stern, Owen kapitány megírta, hogy az apját kelepcébe csalták – folytatta Little. – Tudom, hogy ez iszonyú. Mindannyian veszítettünk el szeretteinket ebben a háborúban, dehát ez ... egy ilyen játék. Nekem a testvérem maradt 1940-ben, Franciaországban. Egy leányiskola is jobban ellenállt volna, mint azok a békaevők. Dehát ilyen időben...

Duff Smith csaknem hangosan felnyögött. Íme az ostoba, lesajnáló angol legrosszabb megnyilvánulása. Én elvesztettem egy hozzátartozómat, akkor magának miért kell felhánytorgatnia a sajátjait? Kevesebben vannak egymilliónál, ugye? Olyan nehéz hozzászokni gondolatban ilyen nagyságrendű számokhoz, ugye?

Little az egyik lapot nézegette Stern aktájából. – Úgy tűnik, hogy ezek a számok eltúlzottak. Őszintén szólva úgy gondolom, ez jellemző zsidó tulajdonság. Valójában egyáltalán nem teszek ezért szemrehányást. Ez a legjobb mód a figyelem felhívására. Kétmillió meggyilkolt zsidó? Ugyan, csupán az első világháború legvéresebb csatájában hatszázezer élet pusztult el. Stern, legyünk tárgyilagosak, nézzünk szembe a tényekkel. Úgy gondolom, hogy valaki manipulálta. Valaki, politikai indokkal, miként maga is mondta az előbb.

Smith tábornok látta, mennyire megtört a fiatalember tartása, amint kezdte megemésztetni küldetése teljes hiábavalóságát.

– Nem is tudom, miért vártam el, hogy elhiggye azt, ami történik. Még Palesztinában sem hiszi el a zsidók többsége – mondta.

Little tábornok intett az őrmesternek, hogy kísérje ki Sternt.

– Hadd mondjak még valamit – kiáltotta Stern, amikor az angol katona megfogta a karját. – Ebben a pillanatban valahol Németországban van az apám. Élve vagy halva, ezt nem tudom. De ha él, pontosan arra kérné magukat, hogy tegyék azt, amit én kértem. Tábornok, visszautasítani a haláltáborok bombázását azon az alapon, hogy ártatlan foglyokat ölnének meg, csupán hamis érzelgősség. A gázkamrák és krematóriumok lerombolása az egyetlen mód Hitler népiirtási programjának lelassítására. Néhány ezer ártatlan megölésével milliókat menthetne meg! Nem ez a hadviselés alapeszméje? Keveseket feláldozni sokak érdekében?

Duff Smith keze ökölbe szorult; Stern szavai teljesen felvillanyozták.

Little tábornok szigorúan nézett a fiatal cionistára. – Mr. Stern, ékes-szóloán adta elő az ügyét. A bizottság majd véleményt fog mondani észrevételeiről. Gilchrist őrmester?

Stern riadtan bámult a tábornokra. – Tábornok, csak még egy percet!?

Dickson őrnagy kétségbeesésében felnyögött.

– Siessen – mondta Little.

– Ha nem fogja bombázni a táborokat, megengedné, hogy kis létszámú kommandóegységgel Lengyelországba menjek, és megpróbáljak egy tábor felszabadítani? Tudom, a brit hadsereg kiképez néhány zsidót, hogy ledobják őket ejtőernyővel Magyarországra. Az ottani zsidókat próbálnák meg ellenállásra bírni. Tábornok, nem kérem arra, hogy kockáztassa akár egyetlen brit életét is. Ha elbuknék, ugyan mit veszítené? Egy tucat zsidót. Gyakorlott gerillaharcos vagyok...

– Ebben aztán nem kételkedem! Gyakorlott brit katonák meggyilkolásában! – bömbölte hirtelen Dickson őrnagy.

A vörös arcú őrnagy felpattant. Stern meg sem mozdult. Majd összekulcsolt kezét felemelte, és lehúzta zubbonya villámzárját. Khaki- inge bal oldalán ezüstös és kék fém csillang meg. A György Érem, a civilek részére adományozható második legmagasabb érdemrend volt. Stern megszólalt.

– Dickson őrnagy, ezt a kitüntetést Bernard Law Montgomery tábornok tűzte a mellemre El Alameinnél végrehajtott tetteim elismeréseként.

A második kitüntetést a brit hadseregnek Tobruk mellett nyújtott segítségemért kaptam. Azt Auchinleck tűzte fel rám. Mindkét tiszt külön ember magánál. Ha volna egyáltalán esze vagy szíve, legalább egy részét megértette volna annak, amit itt ma elmondtam. Olyan katonaként álltam itt, aki csupán arra kér lehetőséget, hogy harcolhasson. Megmutathasson Hitlernek valamit amit még soha nem látott, olyasmit, amit látnia kell ... egy zsidót, aki tud és akar harcolni. Én húsz kétféle felszerelt Hagana gerillával el tudnék pusztítani egy haláltáborban, ebben biztos vagyok.

– Most jön a lényeg! Az átkozott Hagana! – üvöltötte Dickson.

Duff Smith legszívesebben ököllel ütötte volna meg Dickson. Hálás volt, amikor Little tábornok leintette az őrnagyot. – Mr. Stern, ilyen rajtaütés szóba sem jöhet, fel sem tudom sorolni, milyen sok ok miatt. Fogadjon el egy tanácsot. A legjobb, amit tehet, hogy visszamegy Palesztinába, és segít a népnek.

– Az én népem Németországban haldoklik – mondta Stern.

– Igen ... Nos, most nagyon sokan haldoklanak szerte a világban.

Duff Smith figyelte, amint a két megbilicselt kéz felemelkedik, és vadlóan mutat Little-re. – Tábornok! – Stern hangja prófétai kinyilatkoztatásként zengett. – Egyik nap hamarosan nagyon kínos kérdést fog feltenni a világ Angliának. Miért nem adtak menedéket a zsidóknak, akiket milliószámra mészároltak le Európában? Miért vetették brit kényszermunka táborba azt a maroknyi szerencsést, akiknek sikerült kijutni Palesztinába? És mindenekelőtt ...

– Elég! – kiáltotta Little. Pallérozott brit tartózkodása összeomlott. – Hogyan merészel idejönni, és prédikálni nekünk? Maga fegyvelmezetlen senkiházi! Maga nem katona, hanem átkozott terrorista! Ahhoz, hogy valaki katona legyen, sokkal több kell egy puskánál, Stern. Hiszen ha 1940-ben nem álltunk volna ellen egymagunkban Hitlernek, a népet már évekkor ezelőtt elpusztítják!

Dickson őrnagy ujjal mutatott Sternre. – Csupán azért engedték meg, hogy Angliába jöjjön, hogy válaszoljon a Palesztinában uralkodó terrorizmussal kapcsolatos kérdéseinkre. Mint a kémelhárítás őrnagya, örömmel jelentem ki, hogy a kihallgatása az én feladatom lesz – mondta az őrnagy kegyetlenül villogó szemmel.

Stern dühében és csalódottságában ökölbe szorította a kezét. Duff Smith látta, hogy Owen kapitány közelebb araszol barátjához, arra számítva, hogy az elvesztheti önuralmát. Little tábornok összegyűjtötte Stern aktájából az iratokat, és beletette a lába melletti táskába.

– Tartóztassa le, Gilchrist őrmester – mondta csendesesen.

– Várj! – kiáltotta Owen kapitány, de már elkésett. Amint az őrmester a közelébe ért, Stern vadállati gyorsasággal fellendítette megbilicselt kezét. Gilchrist éppen a gumibotjáért nyúlt, amikor az acélbilincs állon vágta. Kiütött ökölvívóként zuhant a padlóra.

Dickson őrnagy oldalfegyvere után nyúlt, de eszébe jutott, hogy a csicskásánál hagyta tisztogatásra.

– Hagyja abba ezt az ostobaságot! – üvöltötte Little tábornok.

– Jonas! Az Isten szerelmére! – kiáltotta Owen kapitány.

Mindez semmit nem használt. Amikor második őr rohant rá, Stern felkapta Gilchrist gumibotját a padlóról, beledöfte az őr hasába, és amikor az leroskad, odarohant az ajtó melletti falhoz. Mintegy végszóra, kivont revolverrel a kezében egyőrszem rontott be a szobába. Stern botja lesújtott a férfi csuklójára, a revolver a földre hullott. Stern az ajtóhoz futott, de az őrszem ép kezével megragadta a gallérját, és visszarántotta.

Hallani lehetett, amint a szövet elszakad, Stern zubbonya levált, és khakiszínű inge a dereka köré hullott. A férfi megperdült.

– Az ördögbe! Ezt nézzék meg – hápogott az őrszem.

Stern lemeztelenített felsőtestének látványa még Smith tábornokot is megdöbbenetett. A fiatal cionista háta, válla és hasa bíborvörös sebhelyek sűrű hálózataival volt beborítva. Egy részét pengével, némelyiket szemmel láthatóan tűzzel okozták. A hasán levő hegek egyenes vonalban folytatódtak a nadrágszíj alá. Másodperceken keresztül csend volt. Aztán Stern leütötte az őrszemet, magára kapta az ingét, és kimenekült az ajtón.

– Utána! – süvöltötte Dickson őrnagy, amikor lépések döngtek a lépcsőházban.

Owen kapitány az ajtó elé vetette magát. – Little tábornok! Kérem, hadd beszéljek vele!

– Félre az útból, vagy parancsot adok az embereimnek, hogy lőjék le magát – harsogta Dickson őrnagy.

– Vigyázz! – harsogta Little tábornok.

Az örök megdermedtek ott, ahol álltak. Duff Smith olyan mozdulatlanul maradt a felfordulás alatt, mintha operettet nézne.

– Nyugalom, Dickson. Megengedem, hogy Owen kapitány hozza őt vissza. Semmi értelme a felesleges vérontásnak. Miután lecsillapodott, kedvére kikérdezheti majd Sternt.

– Ez jó ötlet, Johnny – szólalt meg első alkalommal Duff Smith.

Dickson őrnagy sápadt arccal, dühtől remegve állt. – Vasra fogom veretni ezt a fattyút, és addig izzasztom, amíg lerajzolja a Hagana egész harci felállását! Egyike a bandavezéreknek! Csak rá kell nézni!

– Csupán huszonhárom éves, uram. Abban azonban valószínűleg igaza van, hogy egyike a vezetőknek – mondta Owen.

– Nem szeretném a fickót falhoz láncolva látni. Van benne valami kurázsi, még ha zsidó is – mondta Little tábornok.

– A kihallgatás amúgy is felesleges – mondta színtelen hangon Owen.

– Ugyan miért? – kérdezte Dickson.

– Őrnagy, Jonas Stern valószínűleg meg tudná nevezni magának a Hagana valamennyi kulcsembert. Feltehetőleg az Irgunét is. De soha nem fogja, mert inkább meghal.

– Kezdetben sokan mondják ezt, de nem tart sokáig – mondta Dickson.
 – Stern nem ilyen – mondta fejét csóválva Owen.
 – Amennyiben? – acsargott Dickson.
 – Nem látta a sebeit? Már átesett rajta. Már megkínozták. Higgye el, messze nem a mi módszereinkkel. Al Sabah mellől akart rajtaütés után elmenekülni, amikor a lova eltörte a lábát. Csak tizenkét éves volt. Az arabok őrjöngve követték a megtámadóikat. Csaknem azonnal elfogták.
 – Mi az ördögöt csináltak vele? – kérdezte Little tábornok.
 – Nem tudom biztosan, uram, nem beszél róla. Csak egyetlen éjszakán és egy napon keresztül volt náluk, dehát gyilkos vádállatok voltak, akik elfogták. Sternnek valahogy sikerült elszöknie a második éjszakán. Semmit nem mondott el nekik. Az észak-afrikai hadművelet alatt halottam néhány bajtársát erről suttogni. Élő legenda a cionisták számára. A mai napig soha nem láttam ing nélkül.
 – Te jó Isten! Az első világháborúban Gallipoli mellett láttam néhány arab kihallgatást. Csoda, hogy a fickó túlélte – dörmögte Little.
 – Miként mondotta, uram, szerintem nincs sok értelme a kikérdezésnek. Nem fog beszélni, ha nem akar.
 – Értem, hogy mire gondol – bólintott Little. Négy órát adok magának, hogy behozza őt szabad akaratából, Owen. Ezután Dickson őrnagy emberei szabad kezet kapnak – mondta Little.
 – Meg fogom találni, uram.
 Little bólintott. – Ez minden, kapitány.
 – Köszönöm, uram. – A walesi kiviharzott az ajtón.
 Duff Smith tábornok felállt, biccentet Littlenek, és követte Owent.

7.

Koromsötét kapualjban, didergő testtel a hideg kőhöz lapulva, Jonas Stern a széles Whitehall fasort figyelte. Nem volt hova futnia. Olyan messziről jött, hogy ide érhesse! Tizennégy éves korában indult el Németországból, magával vonszolva az anyját és hátrahagyva az apját. Kilométerek ezreit tette meg szárazföldön egy menekült csoporttal. Csempészek mindenüktől megfosztották őket, mielőtt megmutatták nekik a Palesztinába vezető illegális utat. Heteket töltött egy viharvert teherhajóban, amelynek rozsdás törzséből sós víz csorgott, miközben a fedélzete alatt utasai meghaltak a szomjúságtól. Harcos esztendőök következtek Palesztinában, küzdelem az arabok és angolok, később Észak-Afrikában a nácik ellen. Végül a Palesztinából Londonig való utazása után a gondosan nyírott bajszerű, dölgyös, kék szemű tisztak irodájába került. Dickson őrnagy legalább megmondta neki az igazat: egyetlen ok miatt engedték, hogy idejőjjön, ki akarták kérdezni a Haganáról.

Stern izmai megfeszültek a rohanó lábak hallatára. Kikémlelt a téglafal mellől, és megkönnyebbülten felsóhajtott. A lábak Peter Owenhez tartoztak és a walesi egyedül volt. Stern kinyúlt, és elkapta a zubbonyát.

– Jonas! – kiáltott fel Owen.

Stern elengedte a zubbonyt.

A fiatal walesi dühösen rázta Stern vállát. – Mi az ördög történt ott?

– Peter, mondd meg nekem. Üldöznek Dickson őrnagy emberei?

– Csak fognak, ha nem adod fel magad négy órán belül. Owen azzal küszködött, hogy cigarettára gyújthasson a hűvös szélben. Végülis Stern gyújtotta meg neki. – Köszönöm, öregfiú. Krisztusom, mindig a sivatagot választanám e helyett – mondta a kapitány.

– Azok a jól öltözött fattyúk – motyogta Stern.

– Mondtam neked, hogy nem vagy gyakorlatias. Mint minden más, ez is az arányoktól függ. Katonák millióinak a megszállt Európában való partraszállásával összehasonlítva, néhány ezer civil, pláne zsidó, nem kelt fel nagy érdeklődést katonai körökben.

Stern feltartotta a megbilincselte kezét: – Peter, vedd ezt le.

Owen arca bánatos lett. – Dickson vád alá fog helyezni.

– Peter...

– Nos, ördög és pokol! – Owen a zsebében kotorászott, míg meg nem találta a kulcsait.

Stern elkapta, majd elindult a Trafalgar tér felé. A kinyitott bilincs úgy csengett a betonon, mint az utcai koldusnak hajított fém pénz. A kulcsot zsebre tette, és tovább sétált. A még érvényben levő elsötétítési előírások miatt a London feletti csillagok távoli fényszóróknak látszottak, és megvilágítottak egy táblát, amely a bombabiztos Sharing Cross földalatti állomás szabad óvóhelyeinek számát jelezte.

– Jonas, fel kell magad adnod. Nincs más választásod – mondta Owen, hogy lépést tudjon tartani vele.

Stern észrevette, hogy enyhén elfordította a fejét, amint a széllal szemben sétált. Észak-Németországban töltött gyerekkora óta nem sétált ilyen tartással. Némelyik szokás soha nem változik.

Owen megragadta a zubbonya ujját, és megállította az úton. – Jonas, akármit teszel most, nem foglak okolni érte, viszont nem is vállalhatom érted a felelősséget. Bármilyen történet, úgy gondolom, hogy megfizettem a tobruki adósságom.

Stern sokat mondóan nézett a fiatal walesire, de nem szólt semmit.

– Mondom, Tobrukot törlesztettem. – ismételte Owen, de a hangja nagyon bizonytalanul csengett.

– Persze, Peter. – Stern még valamit akart mondani, de egy hirtelen felbúgó gépkocsi elnyomta a szavait. A hosszú, ezüstös Bentley a járdához libbent, és járó motorral megállt a két férfi mellett.

Stern az utasajtóhoz lökte Owent, és futni kezdett. Hallotta a kapitány hangját, amint visszahívja. Visszafordult. Owen vigyázban állt a Bentley

mellett. Stern benézett a kocsi belsejébe, a vezetőn kívül egyetlen utast látott csak. Óvatosan visszaballagott. Valaki leengedte a hátsó ablakot. Stern nyílt tekintetű, viharvert arcot látott a tábornoki vállpántok felett.

– Megismer? – kérdezte skót kiejtéssel egy mély hang.

Stern jól megnézte az arcot. – Maga ott volt a találkozón.

– Duff Smith tábornok vagyok, Mr. Stern. Szeretnék beszélni magával.

Stern ránézett Peter Owenre, s halkán megkérdezte, hogy nem lehet-e ez csapda. A walesi szótlanul vállat vont.

Smith tábornok ezüst flaskót emelt fel. – Iszik egy kortyot? Átkozottul hideg van odakint.

Stern nem fogadta el a flaskót. Ahogy Duff Smith tábornokot nézte, hirtelen teljes bizonyossággal érezte, hogy eszeveszetten el kellene rohannia. Elkerülni ezt az embert és az ügyeit. Mielőtt ráébredt volna, hogy mit csinál, elindult a Bentleytől.

Az autó lépést tartott vele, mögötte ment a járda mellett. – Jöjjön, fiatalember! Mit árthat egy kis csevegés? – hívta Smith.

– Milyen csevegés?

– Csevegés a németek megöléséről.

– Német vagyok – mondta Stern, még mindig menetelve a szélben. Felpillantott az Admirális Házának sötét homlokzatára. – Legalábbis Dickson őrnagy szerint.

– Nácikat kellett volna mondanom.

– Nagyon sok náci öltem meg Észak-Afrikában. Nem erre törekszem.

Smith válaszát alig halhatta a Bentley motorjának zúgásától, mégis megállította Sternt. – Náci megöléséről beszélek Németországon belül.

A Bentley megállt Stern mellett. A tábornok szemében gúnyos fény villant. – Ez már érdekli, ugye, fiam?

A Bentley vezetője kiszállt, és kinyitotta a Smithszel szembeni ajtót, de Stern még mindig habozott.

– Jól beszél angolul – mondta Smith, hogy feloldja a csendet.

– Ne tekintse ezt hízelgésnek. Ismerd meg az ellenséged, ez a jelmondatom. – Stern rábökött a tábornokra. – Maga le tudja vakarni Dickson őrnagyot rólam?

– Fiam, ha akarom, eltüntethetem magát a föld színéről – válaszolta kedélyesen Smith.

Miközben Stern beszállt az autóba, fél füllel hallotta, hogy Peter Owen kiált valamit, de csak Smith tábornoknak a walesihez intézett utolsó szavaira emlékezett. Mielőtt a tábornok feltekerte volna az ablakot, Owen tiltakozott, mondván, hogy Little tábornok őrizetbe akarja venni Sternt, és ha ez nem sikerülne, a bosszúra szomjas Dickson őrnagy fogja üldözni. Smith egyáltalán nem látszott emiatt zaklatottnak. Olyan nyelven mondott valamit Owennek, amelyről Stern csak később tudta meg, hogy walesi volt. Jelentése a következő volt: – Fiacskám, maga ne aggódjon. Őt soha nem találta meg, engem soha nem látott, és itt a vége a történetnek.

Keressen magának egy jó kocsmát, és nyugodjon meg. Akit, amit Duff Smith elrejtett egyszer, azt soha senki nem találta meg, és nem is fogja.

A következő két óra alatt, miközben a Bentley az elsötétített város sivár, téli utcáin szaladt, Stern többet tudott meg a küszöbön álló európai hadviselés állapotáról, mint amennyit legelkeseredettebb időszakai alkalmával valaha elképzelt. Eleinte igyekezett rávenni a tábornokot, hogy beszéljen az általa említett megbízatásról, de a skót a maga módján akart eljutni a lényeghez. Először is elosztatta Stern reményét, hogy a Szövetségesek megmentik az Európában csapdába került zsidókat. Sokkal később Sternnek eszébe jutott a tábornok számos kijelentése, ilyenkor megdöbbszent, mennyire őszinte volt hozzá Smith.

– Ember, hát nem látja? Ha menedéket ajánlunk fel az Európában még életben levő zsidóknak, Hitler igent mondhat. Az igazság az, hogy nincs szükségünk rájuk. Az amerikaiaknak sincs. Maguk zsidók nagyon művelt nép tagjai. Ennek következtében minden más bevándorló csoportnál hamarabb szereznek munkaalkalmat. Vannak katonai indokok is. Little nem tréfált ebben a vonatkozásban. A náci már közölték a szabályt a Vöröskereszttel: „Nyúljanak hozzá a munkatáborokhoz, és nem fogjuk tovább betartani a Genfi Konferencia hadifoglyokra vonatkozó előírásait”. Ez nem üres fenyegetés.

A Bentley a Királyi Kórház mellett gördült el. – Stern, maga megelőzte a korát. Ámbár fogadnék, hogy nem sokkal. Chaim Weizmann nemso-kára odamegy Churchillhez ugyanazzal a kéréssel, mint amit maga mondott ma délután. Bombázzuk a táborokat. És ugyanaz lesz az eredmény. A Bombázási Parancsnokság gyakorlatilag maga a törvény. Száz módja is van annak, hogy egy ilyen kérést eltemessenek a bizottságokban és a tanulmányokban. Mielőtt ma belépett volna a szobába, már elvesztette a csatát. Olyanoknak, mint Little, maga csupán okvetetlenkedő civil. Ez elegendő ok kérése megtagadására, az nem is számít, hogy mennyi az értelme – Smith kuncogott. – Nem tudom, mit gondolt, mire jut a játé-kával. Canterbury nyavalyás érseke lobbizott angliai menedékhelyért az európai zsidóság számára, de nem ért el semmit. Akkor jön maga, aki körözött terrorista!

– Meg kellett próbálnom. Ha tudná a halálraítélt ártatlanok valódi számát, akkor maga ... – kezdte Stern.

– A számok még a valódi adatok felét sem teszik ki – mondta fejét csóválva Duff Smith. – Magam is láttam szemtanúként vallomásait. Meg-erőszakolt és megkínzott lengyel lányokat úgy dobtak ki az utcára, hogy vér csorgott a testükből. Meztelenre vetkőztetett családokat állítottak fel fémlapokra, hogy árammal végezzenek velük. Zsidó nőket sterilizáltak, és bordélyházakba küldték őket. Csecsemőket téptek le az anyjuk kebléről. Az egész egyetlen ördögi cirkusz. Maga nem képes megérteni, hogy mindez nem számít. A háború maga a pokol, Stern. Az ilyen tör-

ténetek már régen elvesztették sokkoló hatásukat. Különösen így van ez az olyan katonákkal, akiknek ezerszámra mészárolták le a bajtársait az első világháborúban, és Little is ilyen. Az ilyenek számára a civilek halála sajnálatos, de lényegtelen. Nincs ugyanis semmiféle közvetlen hatása a háború folytatására vagy kimenetelére.

– Nem lehet mindenki olyan, mint Little. Ezt nem tudom elfogadni – mondta Stern.

– Igaza van. Sokkal többen vannak olyanok, mint Dickson őrnagy.

A tábornok szünetet tartott, hogy megtömje és meggyújtsa kézi faragású pipáját.

– Bizonyára vannak tisztességes emberek is Angliában.

– Hát persze, hogy vannak, fiatalember – mondta csendesesen pőfékelve Smith. – Churchill a maguk egyik legerősebb támogatója. Mindent elkövet, hogy háború után megalapítsák a zsidó nemzet államát Palesztinában. Nem, mintha ez bármit jelentene. Azok a fattyúk a parlamentben úgy fogják ejteni Winstont, mint a parazsat, amint megnyerte a háborút nekik.

Miután meggyőzte Sternt Angliába való útjának teljes feleslegességéről, Smith végre előrukkolt a javaslatával. – Visszatérek arra, amit az előbb mondtam a németek megöléséről Németországban. Nem tréfáltam.

– Min töri a fejét? – kérdezte gyanakodva Stern.

Smith arca hirtelen nagyon szigorú lett. – Fiatalember, nem fogok hazudni magának. Nem próbálkozom az európai zsidóság szenvedő maradványának a megmentésével. Ez igazán nem az én hatásköröm.

– És mi az, amivel próbálkozik?

Smith szeme felvillant. – Nem sok, csupán a háború kimenetelének a megváltoztatása.

Stern hátradől a plüss ülésen. – Tábornok, ki maga? Kinek dolgozik?

– Nos, hivatalosan a Különleges Műveletek Végrehajtó Szervezete, vagy SOE néven ismernek bennünket. Bajt keverünk a megszállt országokban, főleg Franciaországban. Szabotázs és ehhez hasonló. Ez azonban kezd ellaposodni a küszöbön álló partraszállás miatt. Most főleg készleteket dobunk le.

– Hogyan tudja megváltoztatni a háború kimenetelét?

Smith talányosan vigyorgott. – Van fogalma a gáz-hadviselésről?

– Tartsa vissza a lélegzetét, és vegye fel a gázálarcot. Ez minden.

– Nos, egykori honfitársai elég sokat tudnak. Úgy értem, a náci.

– Tudom, hogy mérges gázokat használnak a zsidók legyilkolásához.

Smith tábornok bosszúsan lengette a pipáját. – A Ciklon B közönséges rovarölő. Persze zárt szobában halálos, de semmiség, azzal összehasonlítva, amiről beszélek.

Smith két perc alatt dióhéjban felvázolta a náci ideggázprogramját, és megemlítette Heinrich Himmler személyes érdekltségét is. Két pontot hangsúlyozott ki: a Szövetségesek tehetetlenségét a Sarinnal szemben és a náci előszeretettel harci gázait zsidó foglyokon való kipróbálására.

– Három táborról állapítottuk meg, hogy ott végzik kísérleteik egy részét. A színhelyek: Natzweiler Elzászban, Sachsenhausen Berlin mellett és Totenhausen Rostock közelében – fejezte be a tábornok.

– Rostock? Rostockban születtem! – kiáltott fel Stern.

Smith felhúzta a szemöldökét. – Nohát!

– Mit akar tenni? Megbénítani egy tábor? Deszant-akcióra gondol?

– Nem, ennél valamivel bonyolultabb megoldáson töröm a fejem. Valamin, aminek van valami kis mellézköngéje. – A tábornok a bal kisujjától kiindulva elkezdte ropogtatni az ujjperceit. – Annyira meg akarom ijesztetni a náciakat, hogy ne merészeljék felhasználni az ideggázaikat, még akkor sem, ha a birodalmuk a fejük tetejére omlik.

– Hogyan tudja ezt megtenni?

– Stern, eddig nem mondtam el magának az igazságot a Szövetségesek gázprogramjáról. Lopott Sarin minta beható elemzése után brit vegyészek csoportjának sikerült hasonló ideggázt előállítani.

Stern gyorsabban lélegzett. – Mennyiük van?

– 1,6 tonna.

– Ez sok?

Smith felsóhajtott. – Őszintén szólva nem.

– A nácioknak mennyi van?

– Becsléseink szerint megközelítőleg 5000 tonna.

Stern elsápadt. – Ötezer ... ? Istenem! Mennyire volna szükség, hogy komoly kárt tegyen egy nagyvárosban?

– Kétszázötven tonna Sarin megsemmisítené Párizst.

Stern elfordult Smith tábornoktól, és a hideg autóablakhoz szorította az arcát. A feje lükteteni kezdett. – És maguknak egy tonna van?

– Egy egész, hat tized.

– Ez aztán pompás! És mit szándékozik tenni ezzel?

Smith tábornok hangja rozsdás szablyaként hasított bele a levegőbe. – Az a szándékom, hogy a három tábor egyikében megölök minden férfit, nőt, gyereket és kutyát. Az SS-őrséget, a foglyokat, mindenkit. És gondosan tudomására fogom hozni Heinrich Himmlernek, hogy ki tette ezt.

Stern nem volt biztos benne, hogy jól hall. Egy percen belül próbálta megemésztetni azt a képtelen gondolatot, amit a tábornok sugallt. – Az Isten szerelmére, miért akarja ezt csinálni?

– Ez blöff. Szerencsejáték. Talán ennek a háborúnak a legnagyobb szerencsejátéka. Azért fogok felhasználni gyűszűnyi mennyiségű gázt, hogy meggyőzzem Heinrich Himmlert, nem csak, hogy van ideggázunk, de használni is akarjuk. Ha meglátja, hogy az egyik drágalátos táborában mindenki elpusztult az utolsó emberig, ámbár a német felszerelés minden darabja eredeti állapotban van ... akkor nem lesz más választása, mint hogy eljusson arra a következtetésre, amelyikre akarom, hogy eljusson. Azaz ha a náci ideggázt alkalmaznának partra szálló haderőink ellen, a városaik ugyanezzel a fegyverrel lennének megsemmisítve.

– És Hitler nem torlora meg? Hiszen hatalmas készletei vannak?

– Ezt nem tudom. Ha igazam van abban, hogy Himmler maga futtatja az ideggáz programot, Hitler tudomást sem fog szerezni a rajtaütésünkről. Heinrich Himmler az egészet a szőnyeg alá fogja söpörni. Ha Hitler mégis rájönne, nem mutathat fel semmi olyan bizonyítékot, ami igazolhatna egy megtorló csapást. Nem úgy terveztem meg ezt a színjátékot.

– Maga bolond. Hitlernek nincs szüksége arra, hogy bárki előtt igazolja a cselekedeteit – mondta Stern.

– Maga téved – mondta teljes meggyőződéssel Smith. – Hitler habozás nélkül mészárol le zsidókat, de igenis mindent elkövet annak leplezésére, hogy ezt megtette. Törődik a közvéleménnyel. Mindig is törődött.

Sternnek hirtelen rossz előérzete támadt. – Tábornok, ez hadászati fontosságú küldetés. Miért hozzám fordult?

– Mert sajnálatos politikai megfontolásból a kezem meg van kötve.

– Például?

– A jenkik ellenzik. – Smith felnyögött. – Átkozott kiscserkészek! Botal és hólabdákkal akarnak csatázni, miközben abban reménykednek, hogy senki sem szalad haza az apja sörétes puskájáért. Ellenkezésük lehetlenné teszi, hogy szövetséges kommandósokat vessünk be.

– Mi a helyzet a SOE-ügynökökkel?

– Az amerikaiak már oda is befészkeltek magukat. Azt követelik, hogy két ejtőernyőst küldjünk előre Franciaországba, az egyikük jenki, a másik pedig a mi emberünk egyen. Ezek felkészítsék a helyi ellenállókat a partaszállók fogadására. Milyen megható! Egyetlen jenkivel sem találkoztam még, aki elég jól tudna franciául ahhoz, hogy megrendeljen egy Boeuf Bourguignonne-t, még kevésbé olyannal, aki át tudna ejteni egy németet.

– Így aztán a hordó alján kaparászik. Menekültekre gondol.

Smith vigyorgott. – Ami azt illeti, az átkozott terroristákra.

– Van felhatalmazása egy ilyen művelet kivitelezésére? Egy tábornok nem kifejezetten a főparancsnok.

Duff Smith benyúlt az érdemrendek szalagjaival borított zubbonya mellzsebébe, elővett egy borítékot, előhúzta belőle Churchill feljegyzését, és átadta Sternnek, akinek a szeme sem rezdült meg, amíg olvasta.

– Meg van elégedve? – kérdezte Smith.

– Mein Gott – suttozta Stern.

– Azt akarom, hogy maga vezesse a küldetést. Az én emberem, nem? Stern bólintott a homályban. – Igen.

Smith Európa térképét vette elő a zubbonyából. A papírt Lengyelországtól a francia partokig horogkeresztek borították. Stern érezte, hogy az érverése felgyorsul az akció kilátásától.

– Nem úgy néz ki, mintha sokat vittünk volna véghez öt év alatt, ugye? Nézzen ide. Egyetlen olyan dolog van, amiben segíteni tud nekem ma este. Egyébként már meg is tette – mondta Smith.

– Mi az?

– Kijelölte a célpontot. Három táborat említettem. Őszintén szólva a listát valójában már leszűkítettem kettőre. Sachsenhausen túlságosan nagy olyan jellegű művelethez, mint amilyenre gondolok. Natzweiler vagy Totenhausen jöhet számításba.

Stern sóvárogva nézte a térképet. Tudta, hogy melyik táborat szeretné megrohamozni, de nem akart túlságosan türelmetlennek látszani.

– Natzweiler jóval nagyobb. Csaknem biztos, hogy az SS ott több zsidót gyilkol meg – mondta Smith.

– Nagyobb táborba könnyebben tudnék észrevétlenül besodródni – mutatott rá Stern.

– Maga nem szivárog be a táborba. Nem így terveztem ezt a műsort.

– Nos, miután csak kevés gáz áll rendelkezésünkre, a kisebb tábor mellett döntés növelné a siker lehetőségét – mondta közömbösen Stern.

– Bizony – helyeselt Smith.

– Milyen messze van Totenhausentől Rostock?

– Harminchárom kilométerre keletre. A Recknitz folyó mellett van.

Stern képtelen volt kiiktatni hangjából az izgatottságot. – Tábornok, ismerem a területet. Apámmal bebarangoltuk a Rostock környéki erdőket. A vándormadarak vonulását figyeltem sráckoromban.

Smith a térképet tanulmányozta. – Totenhausen gyakorlatilag a Balti-tenger partján terül el. Közelebb van Svédországhoz, mint Natzweiler. Ez leegyszerűsítene mind a behatolást, mind az elmenekülést.

– Tábornok, legyen Totenhausen.

– Attól tartok, hogy ma éjjel nem tudom meghozni a végső döntést. Annyit azonban közölhetek, hogy kizárólag Totenhausent jelölték ki a Sarin és Soman kipróbálására és gyártására. Politikai szempontból ez a tökéletes cél – mondta a skót, miközben feltekerte a térképet.

Stern igyekezett leplezni türelmetlenségét. – Most mi a teendőm? Hova menjek?

– Az embereim gondoskodni fognak magáról. – Smith előrehajolt, és kinyitotta az autó válaszfalán az ablakot. – Norgeby House – mondta a gépkocsivezetőnek, majd becsukta és Sternhez fordult. – Ez a küldetés sokkal több, mint az emberek legyilkolása. Vannak egyéb, rendkívül fontos célkitűzések is. Miután az SS-helyőrség elpusztult ...

– Egy pillanat! A foglyokat is meg kell ölni? – szakította félbe Stern.

– Igen. Attól tartok nincs más megoldás. Nem kockáztathatjuk a küldetést azzal, hogy megkíséreljük figyelmeztetni őket. Amúgy sem tudjuk kivinni őket a táborból, még kevésbé Németországból.

Stern lassan bólintott. – Mindnyájan zsidók?

– Istenemre, ember, ez nem a megfelelő idő a finnyáskodásra. Nem éppen az imént javasolta négy kényszermunkatábor előzetes figyelmeztetés nélküli bombázását?

Stern meglepődve vette észre, hogy habozik. Valóban ezt javasolta. A haláltáborok bombázása félreérthetetlen bizonyíték lenne arra, hogy

a Szövetségesek segítik a zsidókat, és valószínűleg bénító csapást mérne a náci megsemmisítő rendszerre. Smith tábornok terve is zsidók feláldozását jelentette, de anélkül, hogy közvetlen előnyt jelentene a zsidónak. Vagy mégis? Ha Eisenhower partraszállása elakad Franciaország partjainál, Hitlernek csaknem biztosan lenne ideje a tizenegy évvel ezelőtt elkezdett népirtás befejezéséhez. Stern megköszörülte a torkát.

– Tábornok, más célokat is említett?

Smith figyelmesen szemügyre vette Sternt. – Úgy van. A helyőrség semlegesítése után be fog menni a gázgyárba. Először is, és ez a legfontosabb, a legújabb és legmérgezőbb gázukból, a Somanból van mintára szükségünk. Másodszor fényképek kellenek a gyártóberendezésekről. Ideggázok tömeggyártása nagyon nehéz feladat. Sokat lehet okulni a német felszerelésről készített fényképekből.

– Tábornok, nem vagyok tudós. Fényképezhetek, de nem tudok egy gázgyárat megkülönböztetni egy heringfeldolgozótól – ellenkezett Stern.

– Emiatt ne aggódjék. A maga feladata a tábor semlegesítése. A gáz tekintetében valaki más fog technikai útbaigazítást adni magának.

– Kicsoda?

– Egy amerikai. A náci Németországon kívül ő a mérges gázok legnagyobb szakértője. Ezen túlmenően folyékonyan beszél németül.

– Azt hiszem, említette, hogy az amerikaiak ellenzik ezt a kiküldetést.

– Úgy van. De ez a férfi civil. Erre a munkára tökéletesen megfelel.

Stern szeme összeszűkül. – Úgy hangzik, mintha megpróbálná rám tukmálni.

– Sajnos, ő az, akit rá kell beszélnünk. Történetesen pacifista.

– Pacifista! Nincs rá szükségem.

– Mégis magával fogja vinni – mondta dühösen Smith. – Az ördögbe is, azt fogja tenni, amit mondok. Először segíteni fog, hogy rávegyem őt erre a kiküldetésre. Adja elő a megható dumát a zsidók szorongatott helyzetéről, erkölcsi kötelességéről, az egész badarságot.

Stern hangja elárulta viszolygását. – Azt akarja, segítsek magának rávenni egy pacifistát, hogy gyilkoljon le védtelen foglyokat?

Smith tábornok szája sarkában fáradt mosoly tűnt fel. – Senkinek sem kell semmit mondani valakinek a megöléséről. Olyan ez, mint egy eladói állás. Az eladások első szabálya pedig az, hogy ismerje meg a márkát. Jelen esetben ezt a tanácsot betű szerint kell venni.

– Mit ért ez alatt? Ki ez a személy?

Smith tábornok hátrahajolt az ülésen, és lehunyta a szemét. – Dr. Mark McConnell. Már most megmondhatom, Stern, hogy gyűlölni fogja őt.

Két órával később Észak-Németország belsejében az egyik erdő fenyőfa csoportja alatt fekete Volkswagen állt meg. Két alak – egy férfi és egy nő – szállt ki belőle, és besietett a fák közé. A nő fehér ápolónői egyenruhája fölött vastag gyapjúkabátot viselt, szőke haját prémsapka fedte. A férfi

elnyűtt, gomb nélküli zekét hordott, hogy eltakarja szürke ingét. A ruhadarab csíkozása elárulta, hogy rabok viselték.

A férfi megállt az egyik tisztás szélén, és tüstént őrködni kezdett. A nő előbbre lépett, és néhány szót mondott lengyelül. Két férfi lépett ki a fák közül a holdfénybe. Egyikük jól megtermett, csaknem óriás alkatú volt, sűrű fekete szakállat viselt. Két kezében Sten géppisztolyt tartott, az övébe húsvágó bárdot tűzött. A mellette levő fiatalember testsúlya legfeljebb feleannyi volt, mint bajtársáé, és csupán egyetlen bőrrönd volt nála. Hosszú, vékony karjával és finom ujjával úgy nézett ki, mintha éppen most szökött volna meg valamelyik szegény sorsú zenekarból.

– Elkéstél, Anna. Már levettük az antennát – mondta az óriás.

– Akkor tedd vissza! Alig tudtunk ideérni – mondta a nő.

Az óriás vigyorgott, majd lengyelül mondott valamit a bajtársának. Az kinyitotta a bőrröndöt és dróttekerccset vett ki belőle. Az egyik végződését az óriás az övére kötötte, és felmászott a legközelebbi fenyőre.

Az Annának szólított nő kis jegyzetfüzetet vett elő a kabátjából, és a bőrrönd mellett letérdelt a földre. Elcsodálkozott a berendezés egyszerűségén. Leadó, vevő, áramforrás, antenna – minden elfért egyetlen kopott bőrröndben. Ezt a rádiót lengyel partizánok készítették saját kezükkel, de csaknem olyan jól működött, mint az a gyárilag előállított német készülék, amely ott volt, ahol a nő dolgozott. Anna megpaskolta a fiatal férfi karját, mialatt az a frekvenciát állította be.

– Miklós, gondolod, hogy elkéstünk? – kérdezte.

A férfi felnézett rá, és elmosolyodott. – A bátyám szeret ugratni, Anna. London mindig készenlétben van. – Rejtjelkönyvet vett elő, kinyitotta, utána felnézett a sötétbe burkolt ágak közé. – Stan, készen vagy?

– Rajta! De rövid legyél – szólott az óriás.

Miklós összedörzsölte a két kezét, hogy felmelegítse, azután jobb kezét zongoristaként mozgatta, hogy ujjai mozgékonyak legyenek. A szőke nő a megjelölt oldalnál nyitotta ki a jegyzetfüzetét, és átadta a férfinak.

– Ez az? Mégér ez ennyit? – kérdezte, a szinte üres papírt vizsgálva.

Anna vállat vont. – Ez az, amit kértek.

Száz kilométerre Londontól, egy hajdani római tábor helyén csúf, Viktória stílusú épületcsoport áll, amelyet Bletchley Park néven ismernek. A háború kezdete óta ez volt Anglia nácik elleni titkos hadviselésének a központja. A fák közé rejtett antennák gyűjtötték össze a megszállt Európában sietve leadott üzeneteket, melyeket azután a szolgálatba állított egykori hajórádiósokhoz továbbították. Ők adták tovább a megfejtett rejtjeles üzeneteket azoknak a professzoroknak és tudósoknak, akik felelősek voltak annak a képnek az összeállításáért, hogy mi is történik valójában az európai szárazföldet elborító sötétségben.

Duff Smith tábornok ezen az éjszakán ijesztő sebességgel vezette Bentley-ét, hogy idejében érkezzék Bletchley-be. Telefonálhatott volna, de ott akart lenni, amikor megérkezik az az üzenet, amelyet várt – ha egyáltalán

megérkezik. Most már egy órája állt egy New Castle-i fiatal tengerész háta mögött. Addig figyelte a néma rádióvevőt, amíg ideges feszültség vett rajta erőt. Már azon volt, hogy feladja, és visszahajt Londonba, amikor morze-pontok és vesszők gyors kopogása töltötte meg a kis szobát.

– Ez ő, uram – mondta a tengerész fojtott izgatottsággal. – PLATO. Nincs is szükségem arra, hogy meghallgassam az azonosító jelzését. Úgy ráismerek a kezére, mint ahogyan felismerem Ellington zongoráját.

Smith tábornok nézte a fiatalembert, amint leírja a beérkezett jeleket. Amikor a rádió elhallgatott, a tengerész csodálkozva nézett fel.

– Ez minden, uram?

– Nem tudom, amíg át nem teszi. Milyen hosszú adás volt, Clapham?

– Ötvenöt másodperc körül, uram. Ez a PLATO úgy játszik a morzebillentyűn, mint valami virtuóz. Egy átkozott művész.

Smith az órájára nézett. – Én ötvennyolcat mondanék. Jó teljesítmény. Ebben a játékban a lengyelek a legjobbak. Azonnal fejtse meg az adást.

– Igenis, uram.

Egy perccel később Smith elolvasta az üzenetet:

Vörösréz hiányában sodrott acél csörlőkábel.

Átmérő 1.7 cm. Tíz távvezeték oszlop. 609 méter.

Lejtő 29 fok. 6 drót, 3 feszültség alatt, 3 mentes.

Smith tábornok letette a jegyzetlapot az asztalra és másik papírt vett elő a zsebéből. Megnézett rajta néhány számjegyet, ezeket a zseniális angol mérnök firkálta le a hét elején. A tengerész látta, hogy a tábornok keze megmerevedik, azután összegyűri a kezében tartott papírt.

– Istenemre, meg lehet csinálni – mondta halkán Smith. – Ez a nő aranyat ér. Meg lehet csinálni! – Gondosan betette mindkét papírlapot a belső zsebébe, és feltette a sapkáját. – Szép munka volt, Clapham.

Smith a tengerész vállára tette a kezét, és hozzátette: – Ettől a perctől kezdve PLATO valamennyi adását SCARLETT rejtjel alatt továbbítjuk. SCARLETT, két T-vel.

– Mint az Elfújta a szélben, uram?

– Úgy van.

– Megjegyeztem. Jó tudni, hogy a fritzeknél is hiány van néhány dologban, ugye? – kérdezte vigyorogva a fiatal tengerész.

Duff Smith megállt, és gondolataiba merülve visszanézett. – Sosem tudják meg, milyen sokba kerül nekik az a hiányzó vörösréz, Clapham.

8.

Késő délután volt, amikor Smith tábornok ezüst Bentley-je Londonból kihajtott az A-40-esre, és elindult Oxford felé. Ma Smith maga vezetett annak a szellemes sebességváltó berendezésnek a felhasználásával,

amelyet a SOE mérnökei terveztek számára. Stern mellette ült, és Mecklenburg tartomány katonai térképét tanulmányozta.

– Mindenre emlékszem! Valamennyi útra, minden egyes patakra! Tábornok, Totenhausennek kell lennie a célpontnak – mondta izgatottan.

– Legyen türelmes, fiatalember.

– Nem látom a haláltábor feltüntetését.

– Mondtam magának, hogy Totenhausen nem hasonlít azokhoz a táborokhoz, amelyekről hallott. Kifejezetten laboratóriumi és kísérleti célokat szolgál. Parányi, ha például Buchenwaldhoz hasonlítja. Az SS-ek hagyták, hogy a fák egészen az elektromos kerítésig nőjenek. Nagyobb léptékű térképre van szükség. Himmler nagyon komolyan veszi ennek a tábornak az elrejtését.

Smith tábornok ma nem viselte az egyenruháját. Kockás zakóban, vadászkalapban professzoros volt a külseje. – Figyeljen ide. Megváltottam az elgondolásomat ezzel a találkozóval kapcsolatban – mondta.

– Mire gondol?

– Arra, hogy ne mondjon semmit, amíg meg nem kérem.

– Miért ne?

Smith elég hosszú ideig fordította el tekintetét az útról ahhoz, hogy tudassa Sternnel, komolyan gondolja, amit mond. – Dr. McConnell nem olyan, mint a legtöbb férfi. Túlságosan okos ahhoz, hogy befolyásolni tudják, legalábbis olyanok, mint maga. Ezenkívül annyira ragaszkodik az elveihez, hogy kényszerrel, zsarolással nem lehet rávenni olyasmire, ami- ben nem hisz. Amellett átkozottul keményfejű, nem hallgat az érvekre.

Stern kinézett az autó ablakán. – Miféle ember az, aki pacifistának nevezi magát 1944-ben? Vallásos fanatikus?

– Egyáltalán nem az.

– Filozófus? A felhőkben jár?

– Inkább a homokban. Egészen másfajta fickó. Kiváló elme, de a földön él. Valószínűleg lángész. Pacifizmusát az apjától örökölte, az is orvos volt. Az első világháborúban gáztámadást szenvedett, ő volt az egyik legsúlyosabb eset. Csúnya sebek, vakság. A fia miatta választotta azt a területet, amelyen dolgozik. Azt akarja megakadályozni, hogy ilyesmi valaha megismétlődjék. A nagybátyjának volt egy festékgyára a Georgiai Atlantában. Amikor McConnell tizenhat éves volt, ennek a gyárnak a vegyszereiből készítette saját mustárgázát, de foszgént is gyártott. A pincében elfogott patkányokon próbálta ki. Ekkor már gázmaszkokat is készített.

– Ez úgy hangzik, mintha meglehetősen veszélyes pacifista lenne.

– Ő, ha akarja, az lehet. Talányos fickó. Rhodes ösztöndíjas volt 1930-ban. Elsőként végezte el az egyetemet. Visszament orvostanhallgatónak Amerikába. Ott is évfolyamelsőként végzett, és belgyógyászként kezdett működni. Közben vegyipari gépészmérnöki diplomát is szerzett. Őt vagy hat szabadalma van az USA-ban különféle vegyületekre.

– Gazdag?

– Nem különösebben. De biztos vagyok benne, hogy gondtalanul él. Olyan dolgokat mondhat, amelyek teljességgel idegenek magának vagy annak, aki valóban tudja, hogy mi a háború. Bármit is mond, ne guruljon be. És ne említse az apját. Tulajdonképpen ne mondjon semmit.

Stern ledobta a Bentley padlójára Németország térképét. – Akkor minek hozott magával?

– Azt akarom, hogy nézze meg őt. Ha vállalja a kiküldetést, ő lesz az egyetlen bajtársa.

– Micsoda? Azt mondja, hogy ez két embernek való munka?

– Ami magát illeti, igen. – Smith tábornok elsuhant egy amerikai teherautó mellett.

Stern lassan ingatta a fejét. – Ez egyre inkább úgy hangzik, mint egy öngyilkos küldetés.

– Könnyen az lehet. Egyről azonban ne feledkezzék meg. Hallani fogja, hogy a McConnellnak elmondott megbízatás némileg eltér attól, mint amelyet megbeszéltem magával. Nyilvánvaló okból a dolgok támadó jellegének kilátásai ... hm ... a lehető legkisebbre lesznek lecsökkentve. Bármit mondok, ne lepődjék meg. Világos?

– Bárki bármit mond, befogom a számat.

Smith tábornok ránézett a fiatal cionistára. – Ilyen vonatkozásban mostanáig nem túlzottan jeleskedett.

Stern jobb tenyerét mutatta a tábornoknak, és fel-le mozgatta a középső ujját. Ismeretei szerint ez volt a legrágárabb arab taglejtés.

9.

Oxfordban esett az eső. McConnell kémcsövek, nyomás alatti tartályok, gumitömlők és gázálcok meghökkentő útvesztőjében álldogált – egy saját tervezésű labirintusban. A laboratóriumban annyi MÉREG feliratú, halálfejes, keresztcsontos jelzés volt, hogy elég lett volna egy egész német hadosztály elriasztására. A helyiség túlsó végén két idősebb, fehér-köpenyes asszisztens dolgozott a délutáni kísérlet előkészítésén.

McConnell az ablaknak támaszkodva lenézett a három emelettel lejjebb levő homokkővel borított udvarra. A hideg esőcseppek egy ideig összegyűltek a kövek közötti repedésekben, azután lefolytak a hatszáz év alatt kikoptatott csatornákon. Azon töprengett, hogy repül-e az öccse ezen a napon? Az ilyen időjárás a földhöz szegezi a B-17-eseket? Vagy David a felhők fölötti napos légtérben repül valamelyik divatos dalt dúdolva, miközben Németország felé tart és a halált hordozva magával. Döntése, hogy nem vesz részt a végítéletet jelentő gázért való verseny-

futásban, ugyanolyan szilárd volt, mint azon az estén, mégis valami motoszkált a belsejében, ami nem hagyta nyugodni. Hány tudós nézett szembe hasonló választási kényszerrel a háború folyamán? Főleg azok körül, akik az atomfizika titkos, fausti területén fáradoznak. Ezekben a férfiakban sok volt a közös vonás a Porton Down titkos vegyi laboratóriumaiiban tevékenykedőkkel. Nehéz időkben élő derék férfiak. Derék férfiak, akik megalkudnak vagy velük alkudnak meg. Hogyan tudná nekik megmagyarázni, hogy miért nem tud segíteni?

Figyelte az ablaküvegre csapódó esőcseppeket, amint úgy mozognak, mint a baktériumok a mikroszkóp lemezén, azután egyesülnek és lefutnak, látszólag irányítás nélkül, azért, hogy csatlakozzanak az esőcsatornában összegyűlő vízhez. Ennek a cseppfolyós lendületnek van akkora ereje, hogy a lenti követ elkoptassa. Visszagondolt arra, amit David mondott a Walesi Pónilóban a partraszállásra gyülekező amerikai fiúkról. Miként az eső, fiatal férfiak hullanak Angliára repülőgépekből, kiáramlanak a hajók belsejéből, csoportokba olvadnak össze, ezek alkotják egy roppant méretű emberhullám sejtjeit. Az áradat naponta növekszik és kelet felé tart, azután nagy lendülettel átlebeg a Csatornán. Egészben lendül át, de megtörik a túlsó parton, és szétomlik összetevőire, egýenekre, fiatal férfiakra, akik vérükkel öntözik a talajt.

Ámbár ez a világrengető esemény csak a jövőben fog lejátszódni, éppen olyan megállíthatatlan, mint az, hogy a nap lenyugszik. A mögötte álló férfiak itt Angliában gyűltek össze, fiatal életek millióit vonzva maguk köré. Belélegezték a történelem illatát, és a Csatornán túl nem látnak mást, mint a Sötétség Hadseregét, az Európa Erődöt, az Antikrisztus várát, amely arra vár, hogy felfogja erőteljes csapásukat.

De valami más vár rájuk. McConnell maga is látta, hallott is róla. Átutazott a Csatornán Belgiumba és Franciaországba, bejárta a hajdani lövészárkokkal felszántott, sárral borított földeket. Egy ideig álldogált a vékony talajrétegben célszerűen elhelyezett, összedobált csontok regimentjei felett. És ott, a csupasz föld fölött süvítő szélben sóhajokat hallott, olyan fiúk álmélkodó hangját, akik soha nem voltak nővel, soha nem voltak gyerekeik, soha nem öregedtek meg. Hétmillió hang eggyé olvadva kérdezte a megválaszolatlan kérdést, amely egyben válasz is volt:

– Miért?

Ezeknek a fiúknak hamarosan társai lesznek.

– Jól van, Mac doktor?

Mark meglepetten fordult el az ablaktól, és látta, hogy az asszisztensei négy apró, fehér patkányt fognak a kezükben az általa Buboréknak elnevezett légmentesen lezárt üvegtárában.

– Jól, Bill. Rajta, fogjunk hozzá – mondta.

A Buborék csaknem másfél méter magas volt. Ez nem volt elég ahhoz, hogy egy ember beleálljon, de apró emlősök számára rengeteg hely volt. A tárolóhengerekből különböző színű és átmérőjű gumitömlők kígyóztak

a padlón a Buborék alján levő szerelvényekig. A kamra belsejében négy különböző színű, futball-labda méretű tárgy hevert. Az asszisztensek egyenként kiemelték a tartályokat, kinyitották az oldalukon levő apró ajtót, és beletették a patkányokat. Egy patkányt egy labdába. A tartályokat lezárásuk után az asszisztensek begurították a Buborékba, ezt is lezárták. McConnell az egyik tárolóhenger szelepe felé nyúlt, amikor kopogtak a labor ajtaján.

– Tessék – mondta.

Smith tábornok lelkes mosollyal az arcán, lépett a laboratóriumba. Életkorát az is jelezte, hogy már rakódott néhány felesleges kiló a dereka köré, de az izomzat kemény volt alattuk. A másodikként belépő férfi magasabb volt 180 cm-nél, bőre napbarnított árnyalata elárulta sivatag lakóját. Fekete szemével ránézett McConnellre, és pillantása ott is maradt.

A tábornok szemügyre vette a berendezéseket. – Hogy mennek a dolgok, doktor? Mi a mai programunk? Életre keltjük a holtakat?

– Éppen ellenkezőleg – mondta fanyarul McConnell. Kinyitotta a szelepet. Nyomás alól felszabadult gáz sziszegése hallatszott.

Smith az üveggkamrát nézte. – Mi van benne? Rhesus-majom? – a nyakát nyújtogatta. – Nem látok semmit.

– Nézze meg közelebbről.

– Azt a négy futball-labdát?

– Mi is így hívjuk. Mindegyik futball-labdában patkány van. A labdák felülete a gázálarcok szűrőjének az anyagából készült.

– Milyen osztályzású gázhoz?

– Kék kereszteshez. Most ciánhidrogénsav van bekapcsolva. Ha a legenyhébb ingert érezné az orrában, tartsa vissza a lélegzetét, és szaladjon, mint az őrült. A gáz önmaga szagtalan, és nem ingerlő, ezért kis mennyiségben ciánsavkloridot tettem hozzá, hogy tudjuk, mikor halunk meg.

– Az észlelés után mennyi időnk jut a lelécelésre?

– Körülbelül hat másodperc.

Smith tábornok napsütötte kísézője megdermedt. Smith vigyorogva kérdezte: – Rengeteg idő, ugye Stern?

McConnell elzárta a szelepet. – Ennyinek elegendőnek kell lenni ahhoz, hogy lássuk. Rajta, tisztítsák ki.

Az egyik asszisztens zajos vákum-szivattyút kapcsolt be.

– Tábornok, a maga Porton Down-i barátai azt gondolják, hogy a németek lemondtak erről a gázról. Én nem hiszem, – mondta a zakatolás közben McConnell. – A csatatéren nehéz a halálos töménységet biztosítani, de a németek pontosan az ilyen kihívásokat kedvelik. A ciánhidrogénsav tizenöt másodperc alatt öl, ha „áttöri” a szűrőt. A mostani szűrőinken a ciánhidrogénsav könnyedén áthatol, és azt hiszem, a németek tudják ezt. Megpróbálok kifejleszteni gyakorlatilag áttörhetetlen szűrőbetéteket az M-2 – M-5 sorozatba tartozó gázszűrő szelencékhez.

– Mostanáig milyen sikerrel?

– Vessünk rá egy pillantást. – mondta McConnell és intett az asszisztensének, hogy kapcsolja ki a szivattyút. Vastag, fekete gázálcot vett fel, és intett Smithnek, hogy kíséreléssel együtt menjenek hátra a falhoz. A Buborék szívó hangot hallatott, amikor kinyitották az ajtaját. A doktor kiemelte az egyik labdát, kartávolságnyira tartotta, lehajtotta a csapóajtáját, és két ujjal benyúlt a nyíláson. Smith tábornok megbabonázva bámulta, amint McConnell farkánál fogva kihúzta a patkányt a labdából.

A rágcsláló mozdulatlanul lógott a levegőben.

– Az ördögbe! – mondta álarcát lehúzza McConnell. Figyelte, amint asszisztensei a másik három labdából is döglött patkányokat vesznek ki. Elkecseregetten csóválta a fejét. – Döglött patkányok. Az életben más sincs az utóbbi három hónap alatt.

– Nem látok fulladásra utaló jeleket – jegyezte meg Smith tábornok.

McConnell boncként vett el a zsírkő-asztalról, és ügyesen felmetszette a patkány torkát. Megnyomta a testét, hogy vért préseljen ki az ütőérből. – Látja? A vér cseresznye-piros, mintha tele volna oxigénnel. A cian az oxigénhez kapcsolódik a hemoglobin molekulák helyett. Fuldoklás közben egy katona úgy fog kinézni, mintha virágzó egészségnek örvendezne.

Miközben az asszisztensek eltávolították a rágcslálókat, Smith közelebb hajolva így szólt. – Doktor, négy szemközt szeretnék beszélni magával. A Püspöksüveg kocsma megfelel?

– Szívesebben beszélgetek itt. – McConnell a néma idegenre nézett Smith válla fölött, s odaszólt asszisztenseinek: – Vacsora után folytatjuk.

Amikor az asszisztensek elmentek, Smith lovagló ülésben, fordítva ült a székre, és annak támlájára fektette jobb karját. Ez kihangsúlyozta hiányzó végtagját. – Nyugtalanító híreink vannak Németországból – mondta.

– Csupa fül vagyok.

– Először is, ha nincs ellene kifogása, azt szeretném, ha nagy vonalakban ismertetné Mr. Sternnel, hogy mi a helyzet a vegyi hadviselés terén. Ő német származású zsidó, és képzelje, most érkezett Palesztinából. Nem ismeri a gázokat. Csupán rövid áttekintésről lenne szó. Mondja el a német rendszerezést, kérem.

– Olvasta a kézikönyvet az osztályozásról.

– De maga segített a megírásban, és én a forrásból szeretem meríteni ismereteimet – mondta türelmesen Smith.

McConnell Sternnek intézte válaszát. – Négy, színes kereszttel jelölt osztály van. Éppen most látta működés közben a Kék Keresztet. A Fehér Kereszt könnyefakasztó gáz. A Zöld Kereszt a klór, foszgén, difoszgén gázok, stb. jelzése. Ezek a legrégebbi vegyi fegyverek, de még mindig elsőrangú lehetőség a csatatereken. Tüdővízenyőt okoznak, ennek fulladásos halál a következménye. Az utolsó a Sárga Kereszt, ez szintén az első világháborúig nyúlik vissza. – McConnell megtörölte a szemöldökét, majd gépies hangon folytatta. – Sárga Kereszt a jelölése a hólyaghúzó gázoknak. Ezeket mustárgáznak vagy lewisitnek is nevezik. Sokáig megmarad

gázok. Ahol hozzáérnek a testhez, nagyon fájdalmas égési sebeket, hólyagokat és mély fekélyeket okoznak. A test gyógyulási képessége legyen-gül, ezért a Sárga Kereszt következményei különösen tartósak.

– Köszönöm. Azt hiszem, kihagyott egy osztályt – mondta Smith.

McConnell összehúzta a szemét. – Az utolsó osztálynak nincs besorolása – jelentette ki, gondosan mérlegelve a szavait.

– Tegnaptól már van. Fekete Kereszt.

– Schwarzes Kreuz. Találó név az ördög eszközére – mondta halkan McConnell.

– Ugyan, doktor. Ha nem tudnám, hogy tudós, azt hinném babonás.

– Tábornok, térjen a tárgyra! Nem azért autózott ide Londonból, hogy a gázok osztálybesorolásáról csevegjen.

Smith huncutul elmosolyodott. – Mennyire igaza van, doktor. Azért jöttem, hogy testestől-lelkestől besorozzam a háborús erőfeszítésekhez.

– Miről beszél?

– Múlt héttől a Sarin a náci fegyvertár második helyére került. Ugyanis még ennél is halálosabb hatású ideggázt próbálnak ki az embereken Németországban. Soman a neve. Jelentések szerint a Soman hatványozot-tan mérgezőbb, mint a Sarin, ráadásul sokkal maradandóbb.

– Nehezen tudok elképzelni bármit, ami halálosabb lenne a Sarinnál.

– Pedig létezik. Portonban a fiúk most elemzik a jelentést. Őszintén szólva, a Soman fenyegetését annyira ijesztőnek ítélték meg, hogy felhatalmazást kaptam egy csoport Németországba küldésére. A gyártó-üzemet rombolnák le, és jó sok mintát hoznának vissza.

Stern ránézett tábornokára.

– Dehát ... miért mondja ezt nekem? – kérdezte McConnell.

A skót az igazság köntösébe szőtte hazugságát. – Azt akarom, hogy velük menjen, doktor. Végre ideális munkát találtam a maga számára: egy kifejezetten védelmi küldetést. Olyan, mint a preventív orvoslás.

– Nincs semmi védelmi egy ideggázt gyártó üzem megbénításában. Halált okozó felhőt küldhet egyenesen Németország szívébe. Ezt a külden-tést ideggáz támadásnak is nevezhetné.

– Doktor, ez még indokoltabbá teszi a részvételét. Szakértelmével a helyszínen megakadályozhat egy ilyen szerencsétlenséget.

– Tábornok, őszintén szólva nem hiszem el, hogy szerencsétlenségnek fogná fel ezt az eseményt.

Smith válaszolni akart, de McConnell tiltakozásul felemelte a kezét. – Ez a beszélgetés teljesen céltalan. Mindent el fogok követni, amit csak tudok, hogy kifejlesszem az új gáz elleni védekezést, de ez minden. Sajnálom, Mr. Stern. A tábornok megkímélhette volna attól, hogy ideutazzék Londonból, hiszen ő jól ismeri az ezzel kapcsolatos álláspontomat.

– Ami átkozottul dühítő – mondta meglepő heveséssel Smith. – Isten-verte pacifistának nevezi magát, pedig hosszabb ideje vesz részt ebben a háborúban, mint akármelyik amerikai!

– Nem kívánok erről ismét vitatkozni. Léteznek más tudósok is, akiket megbízhat ezzel – mondta színtelen hangon McConnell.

– Olyan nincs, aki folyékonyan beszél németül.

McConnell szeme tágra nyílt: – Azt hiszi rólam, hogy folyékonyan beszélem a német nyelvet?

– Három év német középiskolában, továbbá három az egyetemen.

– Ez aligha elegendő ahhoz, hogy kémnek minősítsenek.

– Láttam már a maga nyelvi adottságainak a felével rendelkező férfiakat sokkal veszélyesebb helyzetekben, mint amilyenre én kérem magát.

– Vissza is jöttek?

– Némelyikük igen.

McConnell csodálkozva ingatta a fejét.

– Doktor, tíz német szóval átjuthat a határvizsgálaton, és maga sokkal többet tud ennél. Tudja, a kémkedésben nincs képesítés. A terepen töltött minden másodperc képezi végső vizsgája részletét. De itt van Stern is, aki született német. Az előkészületek alatt csiszolhatja a nyelvtudását.

McConnell egy lépést tett Smith felé. – Nem fogok elmenni, tábornok. Még csak meg sem parancsolhatja nekem. Amerikai civil vagyok, akit mint a katonai szolgálatot lelkiismereti okokból megtagadó személyként tartanak nyilván.

– Azt hiszi, hogy nem tudok róla? Elfelejtette volna, ki az, aki biztosította, hogy megadják magának ezt a minősítést? Átkozottul furcsa ez, ha elgondolkodik rajta. Maga a katonai szolgálatot lelkiismereti okokból megtagadó személynek mondja magát, de nem bújt el az Államokban a kvékerekkel és mennonitákkal. Maga egyáltalán nem olyan, mint a többi pacifista, akiket ismerek. Nem, doktor, maga inkább úgy néz ki, mint... – Smith habozott – ... mint aki attól fél, hogy megölik.

McConnell felkacagott. – Valóban félek, hogy megölnék. Azt hiszem, minden katona fél, hacsak nem bolond. Nem tud úgy megszégyeníteni, hogy segítsék magának, tábornok. Ez nem középiskolás játszótér.

– Pokolian igaza van, fiacskám! Ha a fritzek Somant vágnak hozzánk, fel kell készülnünk arra, hogy kétszer olyan erősen üssünk vissza!

McConnell hűvösen mosolygott. – Miért nem permetezi be a tájat Anthrax-szal? A *Bacillus anthracis*, a lépfene baktériuma ötven évre lakhatatlanná tenné egész Németországot. Talán még százra is.

– Ezt nem kockáztathatjuk meg, ezt maga is tudja. Ők is megtehetik velünk ugyanezt. Ez amolyan szemet szemért, fogat fogért, és mindig az ellenségnek van előjoga az első csapásra. Ez a pokoli hátránya annak, hogy demokráciában élünk.

– Tábornok, az különböztet meg bennünket az ellenféltől, hogy nem vagyunk hajlandók ilyen fegyvereket használni.

– Kárálja csak ezeket a nyavalyás szölamokat – dörmögte Smith.

Jonas Stern hallotta meg először a folyosón kopogó lépteket. Megérintette Smithet, aki gyorsan az ajtóhoz lépett, és kinyitotta. McConnell figyel-

te, amint a kitárt ajtón kilépett, hallgatta a duruzsoló hangokat. Smith lassan visszajött a szobába. A 8. Légi Hadtest sötét zubbonyát és világos nadrágját viselő fiatal kapitány jött be utána, borítékot tartva a kezében.

– Doktor, ez a fickó mondani akar magának valamit – mondta csendesen a tábornok.

Mark ujjai bizseregni kezdtek. – Mit? Történt valami Daviddal?

A kapitány Smith tábornokra nézett. – Nem lenne szabad semmit sem mondanom, amíg fel nem nyitotta a levelet, dehát... Doktor, a testvérét múlt éjjel lelőtték. Sajnálom, uram.

A kapitány átadta a levelet és McConnell elvette. A borítékban egy papírlap volt, a szöveget a táviratokon szokásos formában írták.

SAJNÁLATTAL ÉRTESÍTEM, HOGY DAVID MCCONNELL KAPITÁNY JANUÁR 19-ÉN HŐSI HALÁLT HALT STOP MCCONNELL KAPITÁNY BEVETÉSEI MINDIG A LEGNAGYOBB ELISMERÉST VÍVTÁK KI SAJÁT MAGA, AZ AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOK LÉGI HADEREJE ÉS AZ AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOK SZÁMÁRA STOP FOGADJA SZEMÉLYES RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁSOMAT STOP

WILLIAM T. HARRIGILL EZREDES

401. BOMBÁZÓ SZAKASZ, 94. HARCISZÁZAD

US. 8. LÉGI HADTEST, DEENETHORPE, ANGLIA

– Doktor? Mac? – mondta gyengéden Smith tábornok.

McConnell felemelte a kezét. – Kérem hallgasson, tábornok. – Sokszor elképzelte ezt a pillanatot. A nappali bombázók legénysége rettenetes veszteségeket szenvedett el. Valami mégsem volt rendben ezzel itt. Rájött, hogy mi: az időzítés. Két perccel azután, hogy visszautasította Smith tábornok nagy rábeszélőképeséggel előadott ajánlatát, feltűnik egy hírnök, és azt mondja, hogy a németek megölték az öccsét? Felnézett a papírról, és belemeredt a skót halványkék szemébe.

– Tábornok! Ugye ez csak a maga húzása? – kérdezte suttogva.

Smith csodálkozva nézett McConnellre. – Elnézést, mit mond, doktor?

McConnell egy lépést tett a tábornok felé. – Ugye az? Ez valamilyen ocsmány SOE -trükk. Bele akar taszítani a küldetésbe? A maga eljárásainál a cél szentesíti az eszközt, ugye? Ha a pacifista nem megy magától, akkor elküldjük. Így van, tábornok? – mondta sápadt arccal McConnell.

A skót kihúzta magát, és előretolta az állát. Ez a brit tartás egyenértékű volt a sziszegő, nyelvét nyújtogató kobraéval.

– Doktor, ámbár gyanúsítgatása sértő, nem veszek tudomást róla. Megértem, ha ilyen pillanatokban valaki még az utolsó szalmaszálba is belekapaszkodik, akármilyen vékony is. De téved.

McConnell érezte, hogy az arcát előnti a forróság. A kapitány úgy nézett rá, mintha veszélyes elmebeteg lenne. Lenézett a távirata. Hősi halált halt. Olyan átkozottul homályos. Megköszörülte a torkát.

– Kapitány, tudna ennél többet mondani?

A fiatal tiszt a zubbonyát húzogatta zavarában. – Az ezredes úr azt mondta, hogy maga a szigorúan titkos minősítésű híreket is megtudhatja, és elmondhatok mindent, amit tudok. David gépe katasztrofálisan megsérült, amikor bevetés után Regensburgból visszatért. A légelhárítás biztosan, és egy vadászgép ágyúja valószínűleg eltalálta. Nem látta senki, hogy a gép a földre zuhant, de ejtőernyők sem voltak láthatók.

McConnellnek a szeme és a torka égett. – Ismerte a testvéremet?

– Igen, uram. Kiváló pilóta, és mindig volt egy vicce a földi személyeztet számára. Néhányszor még az ezredes urat is mosolyra bírta. Ő maga is eljött volna személyesen, de nekünk mostnos, el volt foglalva.

Mark pislogott, hogy elfojtsa a könnyeit. – Az anyánk tudja már?

– Nem, uram. Ez a neki szánt távirat fogalmazványa.

– Jézusom! Legyen szíves, kérje meg az ezredest, hogy ne küldje el. Azt szeretném, ha én lennék az, aki megmondja neki.

– Nem kérdés, uram. Feladjuk majd, de néhány napig visszatartathatjuk.

McConnell először a tábornok pirosposzsgás arcára pillantott, azután Stern napsütötte arcbőrét nézte, végül a kapitányra tévedt a tekintete. A hírhozó zavartan feszengett. – Ismételten részvétem, doktor – mondta. Tiszteltgette a tábornoknak, és kihátrált a laboratóriumból.

Mark a szája elé tette a kezét, és nyelni próbált. Maga előtt látta Davidet, de egészen más volt, mint négy napja. Kisfiú volt egy iszapos georgiai tóban, és azt tanulgatta, hogyan kell a lélegzetét visszatartani.

– Sajnálom, tábornok. Bocsásson meg – mondta halkán.

A skót felemelte a kezét. – Ember, erre nincs semmi szükség. Tudom, milyen nehéz ez, magam is elvesztettem a testvérem. Még negyvenegyenben, a Lofoten-szigeteknél. De Istenemre, doktor, ha ez nem a végső érv, hogy beszálljon, akkor nincs ilyen. Azok a kurafiak ölték meg a testvérét.

McConnell csüggedten csóválta a fejét. – Maga sohasem értett meg engem, ugye? Fogalma sincs arról, hogy miért vagyok olyan, amilyen.

Smith dühöngött. – Dehogynem értem. Tudok az apjáról. De ő mit mondana? Arra kérem, hogy könyörületes megbízást vállaljon el. A nációk embereken kísérleteznek az ideggázokkal. Mit gondol, Stern miért megy? Mert a tengeri malacok főleg zsidók. A németek lemészárolják az övéit, s közben a világ csak szemlélődik, de semmit sem csinál!

McConnell Stern arcát tanulmányozta. A fiatalember arcvonásain nem látott sem szomorúságot, sem kérést. Amit látott, vagy úgy vélte, hogy lát, undor volt csupán. – Nagyon sajnálom, de attól tartok, meg kell kérnem magukat, hogy távozzanak. Egyedüllétre van szükségem.

McConnell meglepetésére Smith tábornok további vita helyett kiment a szobából. A fiatal zsidó azonban hátramaradt. Az egész találkozás alatt csendben álldogált, de most előre jött, és McConnelltől néhány centire megállt. Mark hét vagy nyolc évvel volt idősebb nála, de érezte a fiatal emberben dúló félelemes belső feszültséget.

– Doktor, Smith nem érti meg magát, de én megértem – mondta halkan Stern. – Maga nem gyáva, hanem bolond. Maga olyan, mint az apám volt. Olyan, mint a zsidók milliósámra Európában. Maga hisz az értelemben és az emberek alapvető jóságában. Azt hiszi, ha nem hajlandó gonoszságot elkövetni, akkor egy napon le győzi a gonoszt. – A hangja elégedett volt. – Az összes bolond meghalt, aki ezt hitte. Gázzal és tűzzel árasztották el őket azok, akik valódi természetünket ismerik. Az egyetlen különbség maguk közt csak az, hogy maga amerikai. – Stern az angolról a németre váltott, de McConnell így is megértette azt, amit mondott. – Még kortyolnia kell abból a gyötreléből, amelyet olyan sokan az utolsó keserű cseppig kiittak az elmúlt tíz esztendőben.

McConnell válaszolni akart, de nem jött hang a torkából. Stern szavai nem illettek hozzá. Csak a szeméhez. Az olyan volt mint Davidé, amikor a barátai haláláról beszélt. Kortalan, érzelemmentes...

– Stern! Hagyja magára – szólalt meg a nyitott ajtóban Smith tábornok.

A fiatalember lassan McConnell felé fordult. – Sajnálom a fivérét, de csupán egyetlen csepp volt a felmérhetetlen óceánban. Erre kellene gondolnia. – Stern megfordult, és követte a tábornokot a folyosóra.

Amikor végre egyedül maradt, McConnell kábultan újraolvasta a táviratot. *Sajnálattal értesítem ... hősi halált halt ... McConnell bevetései mindig a legnagyobb elismerést ... személyes részvétnyilvánításom...*

Mark a bal kezével hátra-tapogatva megfogta az asztal sarkát. Nem kapott levegőt. Odabotorkált a franciaablakhoz, és megpróbálta kinyitni, de a kilincs beakadt. Dühösen rugdosta a vasszerkezetet.

McConnell elutasító válasza miatti dühében Smith a józan ész határán túl hajszolta a Bentley-t és fütyült a sebességkorlátozás előírásaira. Hogy ezt sötétben és egy karral csinálta, máskor megrémítette volna Jonas Sternt. Most azonban ugyanúgy lángolt benne a düh, mint a tábornokban.

– Találjon egy másik nyavalyás vegyészt – harsogta túl a motort. – Könnyű ezt mondani – vágott vissza Smith. – Besorozott amerikai vagy angol állampolgárokat nem tudok használni. Amellett McConnell a legalkalmasabb erre a munkára. Legalábbis a hatvan év alattiak közül.

Stern a kezével az ajtóra vágott. – Akkor mi az ördögöt csinálunk? Nem hagyhatja, hogy egy bolond idealista akadályozzon bennünket.

Smith tábornok ránézett. – Még nem mondtam le a derék doktorról.

– Akkor maga a bolond! Sosem teszi meg. Ezzel az erővel megkérhetné Albert Schweizert, hogy kezdjen el páncélöklöket cipelni.

– Azt hiszem, megteszi. Már ma is csaknem beadta a derekát. Az a távirat majdnem átlendítette a határvonalon – erősködött Smith.

Stern harsányan felkacagott. – Maga tényleg megőrült.

– Jegyezze meg, amit mondok – felelte Smith tábornok, tekintetével a sötét utat figyelve. – Talpra fog állni. Egy tragédia alkalmas arra, hogy megváltoztassa valakinek a gondolkodását.

Stern döbbsen bmlt a skótra. – Tábornok, uge nem maga rendezte meg ezt a jelenetet? gy értem ... a testvérét valóban megltk?

Smith Sternre pillantott, mikben az arca őszinte megdbbsent tükrözött. – Miből gondolja, hogy ennyire krmnfnt lennék? Jobb lenne, ha annyi zsidót vetnk be, amennyit tudnk. Maguk született összeesküvők.

Stern figyelte a tábornok arcát, nem találja-e rajta hazugság nyomát, de a skót vonásai nem rltak el semmit. Stern nem látta értelmét további krdezskdsnek. De amikor elmerült a gondolataiban, nem tudott megszabadlni egy kérdéstől. Vajon meddig menne el Smith tábornok, hogy elérje azt, amit akar? A válasz erre a kérdésre nagyon fontos lehet háború tn Palesztinában.

Persze csak akkor, ha ezt megöli.

McConnell mg az ablak vasszerkezett rugdalta, amikor az ls kétely feltámadt benne. Miért hitte el Smith tábornoknak azt, amit mondott? Ha a SOE-főnök hamis hírt közölt David haláláról, vajon tüstént beismerné, ha rtmadnnak?

– Ez a gazember lg hidegvérű ahhoz, hogy lyet csináljon – mondta hangosan.

Mark tudta, hogy mennyire valószínűtlen az elkpzlse, de a remény egyetlen szikrája legyőzte valamennyi logikus rvt, amit csak kitalált. Remegő kézzel feltrcszta az egyetem telefonkezeljt, és megkérte, kapcsolja neki a 8. Légi Hadtest támaszpontját Deenethorpe-ban. Lábával dobolt a padlón, amikor meghallotta a telefonkezel dhten udvarias hangját: – Megpróbálom kapcsolni magát.... – de végül kapcsolta is.

– Sebesltekrl szeretnék érdeklődni.

– Egy pillanat, uram – mondta egy fiatal hang.

McConnell számos kattánást hallott, aztn délies hanghordozs férfi szólalt meg: – Itt Harrigill ezredes beszél.

Harrigill. McConnell a tviratbl mlkezett a névre. Nem jelent semmit, gondolta. Smith tábornok könnyen hozzjthat a valódi nevekhez. – Itt dr. Mark McConnell beszél. Az Oxford Egyetemről telefonálok. Volt tegnap este légitámadás Regensburg ellen?

– Doktor, attól félek, nem adhatok telefonon lyen felvilágosítást.

McConnell agyának egyik része azonosította Harrigill kietst – Mississippi deltja – a másik része arra kszttette, hogy elpirljon. Harrigill ezredes hangjának csengése többet tartalmazott a hivatalos udvariassgnl. Majdnem rokonszenvet rlt el.

– Ezredes, milyen felvilágosítást tud adni?

– Nos, ... kapott ma táviratot, doktor?

McConnell lehunyta a szemét. – Igen.

– Megersttem, hogy a testvére gépe szolgálat teljesítés közben eltűnt Franciaország felett. A többi gép személyzete által látottak alpn a repülőgép egész személyzetét hősi haltnak nyilvánítottuk.

Mark úgy érezte, hogy nem tud tovább beszélni.

– Mit tehettek magáért? Épp táviratozni akartam a családjának.

– Ne! Úgy értem, legalábbis még ne. Csak édesanyánk él és már eleget látott ... nos, én fogom neki megmondani, ezredes.

– Az alakulat részéről ez rendben van, doktor. Meg fogom próbálni lelassítani egy kicsit a Western Union táviratát. És hadd fejezzem ki ismét a részvétemet. McConnell kapitány kiváló tiszt volt, díszére vált az alakulatának, országának és Délnek.

Mark furcsa borzongást érzett, amikor a tiszteletadásnak ezt a régies formáját hallotta egy déli honfitársától. Mégis meghatódást érzett, mert valahogy illett Davidhez. – Köszönöm, ezredes.

– Jó éjt, doktor! Isten áldja.

McConnell felakasztotta a telefont. Harrigill ezredes az utolsó reményét is szertefoszlatta. David eltávozott. És a tábornok még azt hitte, hogy a halála végre el fogja söpörni Mark háború iránti gyűlöletét.

A bánat elárasztotta egész lényét. Meghalt a testvére. Meghalt az apja. Az egész családban ő volt az egyetlen életben maradt férfi McConnell. Angliába való visszaérkezése óta először most vágyott leküzdhetetlenül arra, hogy hazautazzon. Vissza Georgiába, az anyjához, a feleségéhez. Az anyjára gondolt és forró vérhullám tolult a fejébe. Hogyan fogja megmondani? Mit tud neki mondani?

Amikor most megint belerúgott az ablakzárba, a megvasalt táblák csikorogva szétnyíltak, és éles szél vágott az arcába. A torka lassanként felengedett, már tudott lélegezni. Kinézett a havas tájra, amely nagyjából úgy nézett ki, mint négyszáz évvel ezelőtt. Számára Oxford a nyugalom szigete volt egy tébolyult világban. Milyen kegyetlen tréfa! Érezte, hogy a távirat kicsúszik a kezéből, látta, amint sűrölja az ablak tokját, azután lefelé siklik három emelet mélységbe, a macskakövek felé.

A torkát elhagyó első hang a lelke mélyéből feltörő jajveszékelés volt. Az udvar túloldalán számos ablak kinyílt, kíváncsi arcok tűntek fel. Valahol Bing Crosby lemezét játszották, a "Látni foglak"-ot énekelte. Mire a második versszak áthallatszott az udvaron, a könnyek megfagytak McConnell arcán.

Egyedül volt.

10.

– Leállt a magnója – mondta Leibovitz rabbi.

– Tessék?

Az öregember hosszú ujjával a széke melletti asztalon levő Sony mikrokozettás diktafonra mutatott. Kétszer is pislogtam, hogy eloszlassam nagyapám képét, amint ott áll Oxfordban az ablaknál, és a gondolataimat a nagybátyámról, akit sohase láttam.

– Másik szalagra van szüksége, nekem pedig másik konyakra. Legyen szíves adja ide az üveget – mondta Leibovitz.

Odaadtam. Miközben óvatosan kiöntötte a poharába az ámbraszínű italt, a rabbi felnézett rám. – Nos, doktor, mit gondol?

Vállat vontam. – Nem tudom, hogy mit gondoljak.

– Illik a nagyapjához ez a história? Egyáltalán, igaznak hangzik?

Eltöprengtem a kérdésén, miközben kazettát cseréltem. – Azt hiszem, igen. Nem tudom elképzelni, hogy feladja az elveit a bosszú kedvéért.

– Ennyire biztos benne, Mark?

A rabbi ráncos arcát vizsgáltam. – Azt hiszem, várnom kell, legalábbis addig, amíg maga elmondja, ugye? Micsoda történet ... De a részletek! Hogyan tudja mindezt?

Leibovitz futólag elmosolyodott. – Mark jó néhány hosszú délutánt töltött el az irodámban. Leveleim vannak az események más résztvevőitől. Amikor tudomást szereztem erről a történetről, valahogy rabul ejtett.

– Mi van a fényképen látható nővel? Milyen szerepet játszik a történetben? Ő az, aki a rejtjeles üzenetet küldte Smith tábornoknak? Mi az ördög volt az az egész egyébként? – kérdeztem.

Leibovitz rabbi kortyolt a konyakjából. – Legyen türelemmel, rá fogok térni a lányra is. Maga mindent egyetlen órába akar belezsúfolni, mint valami habkönnyű tévéfilmben. – Az öregember felemelte a fejét, hogy a ház melletti nedves sötétségben szakadatlanul ciripelő tücsköket hallgassa. – Itt az ideje, hogy másra állítsuk be az antennáinkat. Tudja, mindez nem légüres térben történt. Mások saját célkitűzéseiket akarták elérni, miként erről Smith tábornok Londonban említést is tett. Nagyon gonosz emberek is. Azt mondanám, szörnyetegek, ha nem emel kifogást a szó ellen.

Figyeltem, ahogyan az öreg rabbi nyugtalanul néz körül nagyapám dolgozószozájában. Az volt az érzésem, olyan részéhez értünk a történetnek, amelyet nem szível. – Mire állítsuk be azt az antennát? – kérdeztem, megpróbálva sürgetni őt.

– Tessék? – kérdezte, miközben mereven nézett rám.

– Azt hiszem, hogy Németországra gondol, így van?

Leibovitz kiegyenesedett a székében. – Igen, arra gondolok. A náci Németországra – mondta rekedt, de elszánt hangon.

11.

Totenhausen valamennyi foglya már negyven perce állt névsorolvasáson a keményre taposott havon, a dermesztő sarki szélben. Hét, egyenként negyven fős sorban álldogáltak facipőben, szürkecsíkos zsákvászon rabruhákban. Csaknem háromszázan voltak, aszott öregek, életük delén levő apák és anyák, izmos fiatalok, apró gyerekek. Egy kólikás csecsemő szüntelenül kiabált a betegek soraiban.

Ez az Appel, a névsorolvasás, meglepetés volt. A két rendszeres már megtörtént, reggel és este hétkor. A tábor veteránjai tudták, hogy a szokástól való eltérés nem vezet jóra. Itt valamennyi változás csak bajt hozott. Csak öt perce álltak az Appelplatzon, amikor meghallották a lengyel foglyok suttogását: seleckja – válogatás. Valahogy a lengyelek mindig mindent korábban tudtak meg.

A sorban legújabb foglyok zsidók voltak. Tegnap verték ki őket firkabottal a fűtetlen vasúti kocsikból. Auschwitzból hozták őket, ahová Nyugat-Európa távoli részeiből, főleg Franciaországból és Hollandiából befutó vonatokkal érkeztek. Ők voltak az utolsók azok közül a szerencsések közül, akik elkerülték a korai deportálásokat.

A szerencsénk végét ért.

Az első sorban állók egyike nem újonc volt. Olyan hosszú ideje volt Totenhausenben, hogy az SS-őrök nem a száma vagy neve szerint hívták, hanem a foglalkozása alapján. Schumacher, cipész volt a megszólítása. A szikár, izmos ötvenöt éves férfinak sasorra és szürke bajsza volt. Nem didergett, mint a többi fogoly, és nem is sustorgott a mellette állókkal. Mozdulatlanul állt és figyelt, olyan kevés energiát használva fel, amilyen keveset csak lehetett.

Figyelte, amint Günther Sturm SS-törzsőrmester peckesen sétál a rongyos gyülekezet előtt. Ez egyszer az arca gondosan volt borotválva, sima, szőke haja keresztbe volt fésülve kerek fején. A cipész látta, hogy a csecsemő sívítása nagyon idegesíti a törzsőrmestert. Már két esztendeje tanulmányozta Sturmot, és könnyen el tudta képzelni a palaszürke szempár mögött kavargó gondolatokat: „Hogyan tudta a kurva anyja ezt a kölyköt átcsempészni a válogató hálózaton? A szoknyája alatt, semmi kétség. Auschwitzban az SS-ek részegek, a rabparancsnokok pedig lusták voltak. Hogy a pokolba akarják ezek a tunya alakok megnyerni a háborút, ha még egy ravasz zsidónő eszén sem tudnak túljárni?” Sturm egyre fokozódó elkeseredettsége nagyon érdekelte a cipészt. Máskor a törzsőrmester már régen odasétált volna a csecsemőhöz, és a helyszínen megfojtja. Most nem ezt tette. Amivel elárult valamit a cipésznek.

Ma különleges éjszaka volt.

Nézte, amint a tekintélyes katonai erő szabályos rendben felvonul, hogy biztosítsa a mai éjszakai tevékenységet, bármi is legyen az. Az SS Halálfejes Hadosztály nyolcvan rohamosztagosa állt merev vigyázban, barna egyenruhában, készenlétbe helyezett puskával, arra az esetre, ha netán egy kétségbeesett fogoly a drótkerítéshez akarna szaladni. Német juhász kutyák ültek mellettük. A tábor sarkaiban felállított, géppuskával felszerelt torony is fedezte őket.

Ajtócsapódás tudatta Sturm közvetlen felettesének, Wolfgang Schörner őrnagynak az érkezését. Totenhausen rangidős biztonsági tisztje katonás léptekkel átvágott a havon, és a cipésztől két méternyire állt meg. A halálfejesektől eltérően a Waffen-SS a fegyveres alakulat csukaszürke

tiszti egyenruháját viselte. Nyakát Lovagkereszt díszítette, bal szemüregét fekete kendő takarta el. Ez utóbbi emlék volt a véres kurszki visszavonulásból, ez volt a Szovjetunió elleni háború fordulópontja.

Bár csupán harminc éves volt, Schörner ösztönösen ráérezett a megfélemlítés technikájára. A foglyoknak tilos volt Appel alatt mozogni, de közeledtére mind visszahúzódtak. Schörner őrnagy ép szemével végigszemlélte a sort. A foglyok csak találgatni tudták, hogy kit vagy mit keres. Csak kevesen bátorkodtak viszonozni kutató pillantását.

Ezek egyike a cipész volt.

A másikuk a huszonöt év körüli, Jansen nevű holland zsidó nő volt. A cipész egyedül volt, a nővel együtt érkezett az egész családja: férje, két kisgyerek és az apósa. A cipész látta őket, amikor a tegnapi vonattal megérkeztek. Az asszony fejét simára borotválták, de nagy, barna szeméből sugárzott az értelem, amely már régen eltávozott a tábor többi asszonyának tekintetéből. A cipész csodálta bátorságáért, ahogyan Schörner pillantását viszonozta, de tudja, hogy ez megalapozatlan. Az asszony el sem tudta képzelni, hogy mi vár a családjára.

A cipész tudta. Nem volt szüksége arra, hogy meghallja a lengyel sutogást. Délután látta, hogy az SS-őrök hogyan kerülnek el a barakkjaik mögötti gáz-tárolótartályok környékét. Nyilván valamilyen új és erős mérget szivattyúztak a laboratóriumból a tartályokba. Igen, ma éjjel válogatás lesz. Az pedig a doktor úr kizárólagos feladata volt.

– Bocsásson meg, uram. Rachel Jansen vagyok. Meddig kell még itt állnunk a hidegben? – suttogta jiddisül a holland fiatalasszony.

– Ne beszéljen. És saját érdekükben hallgattassa el a gyerekeit – mondta előre szegezett arccal a cipész.

– Nincs beszélgetés! – üvöltötte Sturm törzsőrmester. Hangja hallatára a német juhász kutyák csaholni kezdtek.

A cipész felnézett, amikor a másik ajtó csapódását hallotta. A tábor parancsnoka Klaus Brandt doktor úr, SS-altábornagy elegáns, halvány-szürke díszegyenruhájában állt szállása hátsó ajtaja előtt. A zubbony makulátlan volt. Lassú, céltudatos léptekkel sétált az Appelpplatz és az özsze gyűlt foglyok felé. A cipész mindig nyugtalan lett, ha meglátta ezt a férfit. Klaus Brandt éppen annyi idős volt, mint ő, azaz ötvenöt éves. Tudomása szerint ő volt az egyetlen munkatáborparancsnok, aki orvosdoktor is volt. Egy másik táborban már próbálkoztak ilyesmivel, de a kiválasztott orvos teljesen összezagyválta az ügyintézkést. Nemúgy Brandt! A kopaszodó, enyhén pocakos porosz megszállott maximalista volt. Voltak, akik lánghéshéjnak tartották.

A cipész tudta, hogy örült.

A parancsnok SS-egyenruhája is jelezte, hogy a mai éjszaka egészen különleges. Klaus Brandt elősorban orvosnak tartotta magát, és csupán másodsorban katonának, ezért a napok többségében fehér orvosi köpenyét hordta munkaruhája fölött. Ahhoz is ragaszkodott, hogy beosz-

tottai Herr Doktornak szólítsák Herr Kommandant helyett. Persze azért is hordta az egyenruháját, hogy ne fázzék. A cipész nem emlékezett rá, hogy hetek óta ekkora szél lett volna. Korábban látta, hogy az SS-katonák tüzet raknak a teherautóik alá, hogy a motorolaj ne fagyjon meg a forgattyúkban. Mikor Brandt a sor közelébe ért, Sturm törzsőrmester vigyázba állt, és elkiáltotta magát: – Doktor úr, valamennyi fogoly jelen van.

Brandt kurta bólintással vette tudomásul a jelentést. Az órájára nézett, azután közelebb hajolva mondott valamit Schörner őrnagynak. Schörner is megnézte az óráját, majd a tábor negyven méterre levő főkapuja felé pillantott. Az egyik kapuőr válaszként nemet intett a fejével. Schörner kérdően nézett Brandtra.

– Kezdjük el, őrnagy – mondta Brandt.

Schörner őrnagy fejbólintással adott jelzést Sturm törzsőrmesternek. Sturm a sor túlsó végéhez ment, és férfiakat kezdett kiráncigálni a sorokból. A cipész azonnal látta, hogy ez a válogatás különbözik az eddig látottaktól. A válogatások döntő szempontjai rendszerint nyilvánvalóak voltak. Néha bizonyos típusú férfiakat választottak kis (pl. olyanokat, akiknek megközelítőleg azonos volt a testsúlya), más alkalommal menstruáló nőket. A cipész soha nem látott egyszerre tíz felnőttnél többet kiválasztani. Az ok egyszerű volt. Brandt kísérleti kamráját erre a létszámba tervezték.

Azonkívül a szokásos eljárás alkalmával Brandt a törzsőrmester mögött sétált, jóváhagyva a válogatást, vagy ritka alkalmakkor feloldozást adott. Az élet és halál ura Totenhausenben élvezettel gyakorolta isteni hatalmát. Ma este azonban Sturm úgy rángatta ki a férfiakat, hogy alig nézett rájuk. Már tizenhárman álltak vigyázban, a főcsoporttól elkülönítve. A cipész megborzosongott a rossz előérzettől, amikor észrevette, hogy valamennyi kiválasztott zsidó. Eljött volna az ő ideje?

A keze reszketett. Egyik zsidó sem nézett ki ötvennél idősebbnek, de ki tudja? Látta, hogy Jansenné kihajol a sorból, hogy megnézzé, mi történik. Az egyik SS-közlegény előrelépett, és hátrataszította. Őt rohamosztagos közeledett, amikor Sturm törzsőrmester begázolt a sorok közé, hogy galléron ragadjon egy vonakodó foglyot. Hisztérikus üvöltés visszhangzott a sorok között, a kutyákat tartó legények kénytelenek voltak visszatartani a német juhászokat.

A cipész imádkozni kezdett. Semmi más nem használhat. Évekkel ezelőtt súlyos hibát követett el, amikor nem akart elmenekülni Németországból a feleségével és fiával együtt. Ők most legalább biztonságban vannak az Ígéret Földjén, gondolta, vagy legalábbis remélte. Palesztina. Annyi bizonyos, hogy szerencsésebb, mint jobbra tőle a Jansen család. Ma éjjel az öreg nagypapa el fogja veszíteni a fiát, a fiatal feleség a férjét, a gyerekek az apjukat. Látta a pánikot az asszony szemében, amint azon töri a fejét, hogyan tudná megvédeni a férjét. Nem volt mit tenni. Ez itt a náci-Németország volt, és Sturm törzsőrmester egyre közeledett.

– Maga! – pattogott, ujjával mutogatva Sturm. – Ki a sorból!

A cipész nézte a negyvenéves varsói tisztviselőt, amint kicsoszog a sorból, és csatlakozik a tábor fagyos udvarának közepén egymáshoz húzódott férfiakhoz. Rosen volt a neve, de soha nem fogja sírkő jelezni földi maradványait...

– Maga! – üvöltötte Sturm. – Ki a sorból!

A cipész szeme sarkából látta, hogy a fiatal holland apa elfordul, és a felesége arcába néz. Nem félelem látszott a szemében, hanem bűntudat, hogy védelme nélkül kell itthagynia a családját, bármilyen gyenge is lenne az. Két gyermeke, az apró fiúcska és leány, anyjuk szürke ruhájának a szélébe kapaszkodtak, és a rémülettől elnémulva bámultak fel rá.

– Kilépni – bömbölte a holland után nyúlva Sturm.

A fiatal férfi felemelte a kezét, és gyengéden megérintette Rachel arcát. – Vigyázz Janra és Hannah-ra. Nincs több szavam, Rachel.

A cipész, ha rosszul, is de értette holland beszédét

Amikor Sturm törzsőrmester keze megragadta a fiatal ember kabátujját, fehér hajú férfi ugrott ki a sorból, és Sturm lába elé vetette magát. A cipész végignézett a soron. Negyven méterrel odébb Schörner őrnagy Dr. Brandttal csevegett. Egyikük sem látta a történeteket.

– Kímélje meg a fiamat! Kímélje meg a fiamat! Benjamin Jansen letérdelve könyörög a kegyeleméért – esdekelte suttogva az öregember.

Sturm törzsőrmester leintett egy rohamosztagost, aki kutyájával sietett feléjük. Kihúzta olajtól fénylő Luger pisztolyát. – Menjen vissza a sorba, vagy magát fogom elvinni – dörmögte.

– Igen! Ezt akarom! – mondta az öreg. Felállt, és úgy szökdécselt, mint ha megőrült volna. – Én is meg fogok felelni!

Sturm egy lépéssel hátrább taszította. – Nem magára van szükség. – Pisztolyával a fiára mutatott. – Mozgás!

Az idősebb Jansen a kabátzsebébe nyúlt. Sturm törzsőrmester odaszorította Lugerjét a holland homlokához, de a ráncos kéz már előbukkant a zsebből. Valamit tartogatott, ami úgy csillogott az ívfényben, mint csillag az égen. Sturm visszatartotta a lélegzetét is.

A holland keze tele volt gyémántokkal.

– Vegye el ezeket a fiam életéért – suttogta Ben Jansen.

A cipész figyelte Sturm törzsőrmester arckifejezését, amely számos változáson ment keresztül. Szinte hallotta, hogy milyen gondolatok forognak a törzsőrmester agyában. Ki látta még a gyémántokat? Mennyit érnek? Ránézve egy kis vagyón. Meddig kell magánál tartani az ékköveket, mielőtt rejtekhelyet talál számukra a szállásán?

– Mind a magáé – suttogta az öregember, Sturm felé nyújtva a köveket.

A törzsőrmester bal kezével átvette a gyémántokat.

A cipész összerezzen, tudta, hogy mi következik most. Látta, hogy Sturm ujjai szorosabban markolják a Lugert...

– Mi az a késlekedés ott? – kérdezte egy metsző hang.

Sturm őrmester megdermedt, amikor Schörner áthajolt a válla felett.
– Igen, mi a baj? – kérdezte dr. Brandt, aki Schörner mellett ment.
Sturm a torkát köszörülte. – Az öreg el akarja foglalni a fia helyét.
– Lehetetlen – mondta unottan Brandt, türelmetlenül néze a kapu felé.
– Kérem szépen, doktor úr! – kérlelte Jansen. Az öregember elég okos volt ahhoz, hogy Brandt legszívesebben hallott megszólítását mondja ki.
– A fiamnak kisgyerekei vannak, nekik szükségük van rá. Doktor úr, Marcus ügyvéd, én meg csak fáradt, öreg szabó vagyok. Hasznavehetetlen. Engem válasszanak helyette!

Klaus Brandt sarkon fordult, és gúnyos mosollyal nézegette az öregembert. – Dehát a jó szabó sokkal értékesebb itt, mint egy ügyvéd – mondta. Rámutatott a közelében álló fogoly toprongyos ruhájára. A bőr kéknek látszott alatta. – Miért lenne szükségük ügyvédre?

Ezzel Brandt megfordult, és néhány lépést tett a sorfal előtt.

Benjamin Jansen eszelős tekintettel nézett utána. – Dehát doktor úr...

– Csend legyen! – harsogta Sturm, és a gyermekei mellett térdelő Marcus után nyúlt.

Az öregember reszketett, mintha ütés érte volna. Elkapta Schörner őrnagy szürke zubbonyának a hátát. – Őrnagy, vegye el a gyémántok felét! Vegye el az összeset!

Schörner összehúzott szemmel fordult vissza. – Gyémántok?

– Készen vagyok – mondta Marcus Jansen. A fiatal holland elszántan kilépett a sorból. A felesége lekuporodott, és a gyerekeket babusgatva eltakarta a szemüket.

Sturm törzsőrmester megragadta az ügyvédet, és nagyot lökött rajta.

Ben Jansen vad kiáltással mindkét kezét ökölbe szorította, bizonytalanul Schörner őrnagy felé lépett, azután jobbjával dr. Brandt felé ütött.

A cipész úgy érezte, mintha valami elpattant volna a belsejében. Vállalva a kockázatot, jobb öklével állon vágta Ben Jansent. Az öreg holland ugyanabban a pillanatban zuhant háttal a hóra, amikor a cipész visszagrott a sorba, és tüstént feszes vigyázzba állt.

Minden olyan gyorsan játszódott le, hogy senki nem tudta, valójában mit csináljon. Sturm törzsőrmestert egyetlen másodperc töredéke választotta el attól, hogy lelője az öregembert. Most bizonytalanul nézegetett a cipészről Schörnerre, azután Brandtra, aki megfordult, hogy lássa, mi történt. Marcus elborzadva bámulta Sturm apja fejére célzó pisztolyát.

Egy autó hirtelen felhangzó túlkölése mentette meg Benjamin Jansen életét. Rezes visszhangja úgy verődött vissza a hóról, mintha királyi harsona szólt volna.

– Ez a Reichsführer! – kiáltotta Sturm törzsőrmester, remélve, hogy mindenki figyelme a főkapu felé fordul.

Ez így is történt. Mialatt azonban Klaus Brandt a kapu felé sietett, Schörner őrnagy megszólalt: – Törzsőrmester, nyissa ki a bal kezét.

– Dehát a válogatás! Be kell fejeznem – tiltakozott Sturm.

Schörner keze körbezárult Sturm vastag csuklóján. – Törzsőrmester, megparancsolom, hogy nyissa szét a kezét.

– Parancsára őrnagy úr! – Sturm hangja tele volt félelemmel és dühvel. Amikor a motorok dübörgése közeledett, szétnyitotta a kezét.

Üres volt.

Schörner őrnagy csak egy pillanatást vetett rá, azután azt mondta: – Maradjon vigyázállásban, törzsőrmester.

Schörner habozás nélkül belenyúlt Sturm nadrágzsebébe. Az őrnagy arckifejezése elkomorult. Mélyebbre nyúlt a zsebbe, azután kivette a kezét, és a törzsőrmester arca elé tartotta.

A gyémántok kék tűzként fénylettek.

– Azt hittem, már végeztünk ezzel – mondta halkan Schörner.

– Sturm lesütötte a szemét. – Végeztünk, őrnagy.

– Akkor bizonyára szeretne magyarázattal szolgálni a Reichsführernek ezekről a gyémántokról?

Sturm elsápadt. Himmler birodalmi vezető rendelkezése a zsidók egyéni haszonszerzésből való kifosztására vonatkozólag minden félreértést kizárt: a büntetés halál. – Nem, őrnagy.

Schörner megragadta Sturm bal kezét, és beleerőltette a gyémántokat. – Akkor szabaduljon meg tőlük.

– Szabaduljak meg? Hogyan?

– Szaporán!

A cipész ámulva figyelte, hogy Sturm törzsőrmester úgy szórta szét az ékköveket a hóban, ahogyan a csirkéket etetik.

– Most fejezze be a válogatást – mondta Schörner szenvtelen hangon.

Az őrnagy megfordult, és elindult a főkapu felé, térdcsizmája csillogott a lámpák alatt.

Sturm hangtalan, de tajtékozó haraggal nézett le Ben Jansenre. Azután pisztolytáskájába tette a Lugerét, és Marcus Jansent a kiválasztott férfiak felé rugdalta. – A tizenhat és ötven év közötti zsidó férfiak lépjenek elő. Ha egy perc múlva csak egyetlen ebbe a korcsoportba tartozót a sorokban, minden második nőt agyonlőjük! – üvöltött rájuk.

A cipészt a megkönnyebbülésnek az a rettenetes, egyben csodálatos hulláma árasztotta el, amelyet minden alkalommal érzett, amikor túlélte egy válogatást. A harminckilenc férfiből huszonnyolc került a megsemmisítendő csoportjába. Amikor mind előléptek, szürke terepjárók és nehéz teherkocsik oszlopa dübörgött az Appelplatzon keresztül, a tábor túlsó részébe. A leghosszabb személyautó sárhányóján két háromszöget és a náci sast ábrázoló négyszögletes zászló lengett és az ablakait függöny takarta a kíváncs tekintetek előtt.

Tehát igaz. Heinrich Himmler eljött, hogy megszemlélje a keze munkáját! – undorodott a cipész magában.

12.

Sturm törzsőrmester beosztottjai puskatussal és bunkókkal terelték a halálraítélteket a tábor hátsó részébe, miközben a foglyok maradék része mozdulatlanul állt a havon. Rachel Jansen letérdelve babusgatta a gyekekeit. Az apósa még nem tért magához. A cipész végigpillantott a zsidók megfogyatkozott csoportján, megmaradt kevés barátját keresve. Kizárólag ősz fejeket látott.

– Valamennyi fogoly menjen vissza az épületekhez!

A cipész a sokadalom szélére sodródott, miközben az elalélt tömeg kisebb csoportokra oszolva megindult az internáltak hat barakkja felé. Tudta, hogy követnie kellene őket, de valami visszatartotta. Olyan erős indulatok árasztották el, hogy alig mert szembenézni velük. Még egy év sem telt el azóta, hogy meglátogatta a tábor leghátsóbb részét, mégpedig jó okból. A kórház mögött, félig a földbe temetve állt egy kis, légmentesen zárt kamra. Kísérleti épületnek nevezték, de a tábor lakói egyszerűen K-Épületnek hívták – ha egyáltalán megemlégtették.

A cipész csupán egyszer figyelte meg K-Épületben lefolytatott "különleges eljárást", de akkor épületen belülről. Ő gumiöltözetet és oxigénpalackhoz csatolt gázmaszkot viselt. A kamrában levő másik férfi teljesen meztelenül a kamra falához volt láncolva. Ezt az orosz foglyot Klaus Brandt jelölte ki „ellenőrzésként”. A cipészt csaknem az öngyilkosságba hajszolta, hogy néznie kellett, ami az orrossal történik a láthatatlan gáz sziszegő beáramlása után. Ma éjjel pedig Heinrich Himmler azért jött el, megtekintsen egy hasonló látványosságot.

Abbahagyva a töprengést, a cipész elszakadt a túlélők csapatától, és határozott léptekkel a tábor hátsó része felé ment. A kockázat nagy volt ugyan, de az övé mégis kisebb, mint a többi fogolyé. Totenhausenben legendák keringtek bőrmegmunkálásban bizonyított ügyességéről, és valamennyi SS-katona látásból ismerte őt. Már legalább egy alkalommal mindegyikük számára elvégzett valamilyen javítást. Ennek egy csizmát, annak egy vállszíját hozott rendbe, volt akinek a barátnője részére készített papucsot. Ez volt az életben maradásának az ára. Ha valaki útközben megállítja, majd azt mondja, hogy a kórházba hívták, vegyen szemügyre egy pár cipőt.

Nem törődve a fényszórók sugaraival, belépett a kórház árnyékába, előresietett, és kikémlelt a háromemeletes épület sarkánál. A fasor elejénél leállított csapatszállító teherautó elvette előle a kilátást. Bepréselte magát a teherautó és a fal közé, és addig araszolt előre, amíg végre meg nem látott valamit.

Sturm törzsőrmester megállította a foglyokat a fasor felénél. A túlsó felénél bekapcsolt motorral álltak a kocsioszlop szürke terepjárói. Az Adolf Hitler Testőrezred két tucat SS-katonája már körülvette az autókat.

Számos ajtó nyílt ki egyszerre. Halványszürke egyruhát viselő férfiak léptek ki a jeges éjszakába. A cipész szeme megállapodott az egyik meglehetősen kis termetű tisztén, aki éppen most vette le a csipetős szemüvegét. Az üvege bizonyára párás lett, amint kilépett a fűtött kocsiból, mert átadta segédtsíztjének, aki megtörölte, azután visszaadta. Amikor a férfi feltette a szemüvegét, a cipész érezte, hogy a keze reszketni kezd. Alig negyven méterre állt Heinrich Himmler SS-birodalmi vezetőtől.

Himmler türelmesen figyelt, mialatt dr. Brandt elmagyarázta annak a bemutatónak néhány titkos részletét, amelynek rövidesen tanúja lesz. Amikor elindultak a K-Épület felé, a cipész látta, hogy a totenhauseni mérges gázolóállító üzem mintegy harminc technikus és vegyész sorakozott fel a fasor egyik oldalán. Fehér laboratóriumi köpenyükben csaknem láthatatlanok voltak a hóban. Himmler nyájasan bólintott, amikor elment mellettük. Brandt elindult a K-Épület felé, azután visszafordult, hogy mondjon valamit. Ekkor látta csak, hogy a birodalmi vezető már nincs mellette.

Himmler azért állt meg, hogy megszólítsa Totenhausen hat civil ápolónőjének egyikét. Négy közülük vén csataló volt, de ketten, a szőke Greta Müller és Anna Kaas még harmincévesek sem voltak. A cipész mostanáig technikussal tévesztette össze őket. Himmler láthatóan el volt ragadtatva Kaas kisasszonytól, és ez nem is volt csoda: ő maga középkorú, köpcös és csapott állú volt, a nő viszont modellt állhatott volna Göbbelsnek az árja női eszményképét ünneplő egyik plakátjához. Brandt türelmetlenül toporgott, az ápolónőket díszletnek szánta, nem kapcsolódásnak. Végre Himmler enyhén biccentett, és elindult Anna Kaastól. Brandt gyorsan elvezette a kórház hátsó lépcsőjéhez, ahonnan figyelhette a fasor túlsó oldalán álló K-Épület bejáratát.

Két tábori fényszóróval megvilágították a kamra mélyen fekvő bejáratát. Himmler testőrei kíváncsian nyújtogatták a nyakukat. Többeket közülük meglepett az a tompa puffanás, ami gyöngyöző kacajra fakasztotta a Totenhausenben szolgálatot teljesítő SS-ek egy részét. Ők tudták, hogy ezt csupán egy holttest okozza, amint felpuffadtan szétpukkan az áram alatti hátsó kerítés melletti sírgödörben.

A halálraítéltek egymáshoz húzódtak, mint a köröző ragadozókat megérző antilopcsorda. A cipész világosan látta a fiatal holland ügyvédet, aki oly bölcs lelkinyugalommal fogadta el végzetét. Sturm törzsrőmester üvöltve parancsolta a férfiakra, hogy vetkőzzenek le. A parancsnak puskatusok kemény ütései adtak nyomatékot azoknak, akik lassan hajtották végre. A cipész eltakarta a száját. Van-e ennél szomorúbb látvány, mint amikor felnőtt férfiak csoportját erőszakkal meztelenítik le? A mardosó hidegben nemi szervük a felismerhetetlenségig összezsugorodott. Himmler egyik embere körülmetélt zsidókról és férfiasságuk hiányáról bömbölt valamit. A cipésznek el kellett ismernie, hogy onnan, ahol állt, csupán a mellék hiánya jelezte, hogy a foglyok férfiak.

Amikor a ruhák és a fatalpú cipők halomban heverték a havon, tulajdonosaik közül az elsőket terelni kezdték lefelé a sülyesztett kamra bejáratához vezető négy betonlépcsőn. Az acélajtónak olyan nagy kerék volt a közepén, mint amilyen a tengeralattjárók vízálló zára. A cipész megborzongott, amikor meghallotta az ajtó kinyitását jelző sziszegő hangot. Szörnyű volt, ami nap nap után ezen a fason történt, de amit most látott, az túltett minden eddigi tapasztalatán. A K-Épületet úgy tervezték, hogy tíz férfit fogadjon be, álló helyzetben. Ma éjjel csaknem harminc volt belezsúfolva az acélkamrába. A cipész el tudta képzelni a lidércnyomásos jelenetet, amint Sturm katonái egymásra préselik a meztelen foglyokat.

Amikor az utolsó foglyot bottal betaszígták, az ajtót emelővel bezárták, és a kereket is zárt helyzetbe állították. Schörner őrnagy jelt adott a K-Épület sarkánál álló férfinak. Ez a csíkos rabinget viselő férfi megbillentett egy kapcsolót, mire az alacsony falakba épített kettős üvegezésű kerek megfigyelő ablakok fénybe borultak.

Sav árasztotta el a cipész gyomrát. A világítást bekapcsoló férfit Ariel Weitznek hívták, és zsidó volt. Az izmos kis homoszexuális a háború előtt kórházi ápolóként dolgozott Hamburgban. Miután Totenhausenba küldték, kiügyeskedte, hogy Brandt asszisztensi munkával bízza meg. A munkája közben tanúsított magatartása hamarosan a tábor leggyűlöltebb emberévé tette. Ha a rabok nem féltek volna a megtorlástól, már rég átvágták volna Weitz torkát. A cipész nézte, amint a K-Épület sarkánál toporogva éberen várja a következő parancsot.

Brandt a K-Épület oldalához vezette Himmlert, Schörner őrnagy tisztet távolságban követte őket. A hóban felállított állványon embermagasságban elhelyezett furcsa gép mellett álltak meg. A cipész még soha nem látta ezt a bonyolult, szivattyúra hasonlító masinát. Brandt kivett valamit a zsebéből, és feltartotta, hogy Himmler jól láthassa. A tárgy akkora volt, mint egy puskatöltény, és csillogott a fényben. Üveg, gondolta a cipész. Himmler bólintott, és úgy mosolygott Brandtra, mintha jóindulatú kételkedését akarná kifejezni. Ekkor Brandt a gép felé fordult, és az elején levő rekeszbe helyezte el az üvegcsét. A cipész ebben a pillanatban vette észre a gépet és a K-Épület oldalán lévő szerelvényt összekötő gumicsövet.

Schörner őrnagy a K-Épület egyik megfigyelőnyílásához állított székhöz vezette a birodalmi vezért. Visszafordult Brandthoz, aki bal kezét rá-tette a gépen levő egyik kapcsolóra, azután jobb kezét felemelve így szólt: – Elkezdem a műveletet ... most.

A készülék rövidesen csendes, zümmögő hangot hallatott, azután elcsendesedett. A hangszigetelt K-Épületből halk sikolyok szűrődtek ki. A cipész látta, hogy Himmler hátrahőköl, azután összeszedi magát.

Tíz másodperc múlva a sikoltozás megszűnt.

Himmler felállt és elháralt az ablaktól. Imbolygott, de amikor Schörner segítségére sietett, úgy taszította el magától, mintha megégette volna el. Azután úgy látszott, hogy nagyon lassan magához tér.

– Köszönöm, őrnagy – mondta. – Doktor úr?

Amikor Brandt a havon át odacsörtetett Himmler mellé, a cipész addig araszolt előre a teherautó mentén, ameddig csak mert.

– Igen, Reichsführer? – mondta Brandt.

– Felülmúlta önmagát. Biztos abban, hogy azokat az embereket a nekem megmutatott fiolában levő gáz ölte meg? Semmi egyéb?

– Teljesen biztos. A Soman 4 aeroszolos formája különösen hatékony.

– Figyelemreméltó. Csupa haldoklót láttam abban a szobában.

– Ez az, amit megrendelt, Reichsführer.

– Brandt, maga lánész. Ezer évig híres emberként fogják ünnepelni. Magát és von Braunt.

Klaus Brandt az ég felé lendítette karját. – Heil Hitler!

– Ez a gáz a szabadban is ilyen hatékonyan fog ölni?

– Pontosan úgy fog működni, ahogyan ma éjszaka látta.

– Elképesztő. Szükség lesz még további ellenőrzésre?

– A gázzal kapcsolatban nem. Az aeroszolos továbbítás túlmenően azonban most dolgozunk gáztöltésű kézigránátokon és más további megoldásokon is. A védőfelszerelés a problémánk, Reichsführer. Hetekkel korábban ígértek pehelysúlyú, át nem eresztő öltözeteket a Raubhammer Kísérleti Üzemből, de még nem érkeztek meg. Mielőtt a Somant harctéren alkalmazhatjuk, meg kell győződnünk arról, hogy csapataink biztonságban vannak.

– Meg fogja kapni az öltözeit, doktor. Azok után, amit ma éjjel láttam, szándékomban áll a Soman összes formájának bemutatása a Führer jelenlétében. Mondjuk ... két hét múlva. – Himmler galádul rámosolygott Brandtra. – A kipróbálás a Raubhammer Kísérleti Üzemben történik. Ha azok a disznók nem lesznek készek az öltözeikkel, meztelenül rakatom őket Somannal elárasztott területre!

Brandt udvariasan kacarászott. – Reichsführer, ha biztosítani tudja a kísérleti alanyokkal való folyamatos ellátást, a kiegészítő továbbítórendszerek tökéletesítését meg lehetne gyorsítani. Most egészséges férfiakra van szükségem, de Speer mindet elszedi a hadianyaggyárak számára.

– Doktor úr, meg fogja kapni az alanyait. Attól tartok, hogy még 1944-ben is felesleges készletünk van zsidókból.

Himmler felemelte a karját, és megszemlélte Sturm törzsőrmester felsorakozott SS-csapatát. Lélegzete gőzölgött a hidegben, amikor elkiáltotta magát: – Bajtársak! Tudom, milyen nehéz itt a munkátok. Igen! Erős lelkiállapotra van szükség ahhoz, hogy valaki tanúja legyen annak, amit éppen most láttam, mégis megmaradjon derék és tisztos férfiúnak. Férfiak, ti vagytok a legszebb virágaink, a Birodalom jövőjének magvai. Csak nektek van erőtök annak megtételére, amit meg kell tenni. Ezért fogjuk megnyerni ezt a háborút. Az angol ... és igen, az amerikai is, minden tőle telhetőt elkövet ebben a harcban. A német azt teszi, ami szükséges! Kameraden Sieg, Heil! Heil Hitler!

A cipész a válaszként feldübbörgő Sieg-Heil-ek alatt végig a teherautó és a kórház fala közötti szűk helyen hasalt, miközben a hó átitatta zsákvászon ruháját. Láta, hogy Brandt visszakíséri Himmlert a várakozó járművekhez, és beszáll vele terepjáró kocsijába. Amint elszáguldottak, és a csapatszállító teherautó tüstént csatlakozott hozzájuk, Schörner őrnagy intett a K-Épület mögött álló két SS-katonának. Másodperceken belül tisztítószereket tartalmazó forró gőzsugarak áradtak be a kamrába, hogy lemossák az ideggázt a hullákról, a falakról, a mennyezetről és a padlóról. A levegő és a mérgezett folyadék visszamaradó keverékét nagy teljesítményű vákuum szivattyúk szívták ki. Végül két kis acél szellőzőrést nyitottak ki a tetőn, és fertőtlenítőszerrel kevert forró, száraz levegővel a Soman legapróbb nyomát is eltávolították a kamrából.

Schörner őrnagy várakozóan nézett körül. Ariel Weitz engedelmes terrierként rohant hozzá.

– A szokásos, Weitz.

– Igenis őrnagy!

Úgy látszott, mintha Schörnert megigézte volna a kis zsidó látványa, amint lerohant azokon a lépcsőkön, amelyekre más nem tudott volna úgy rálépni, hogy a szívverése ki ne hagyott volna. Amikor Weitz eltűnt, az őrnagy visszasietett a tábor elejére.

A faszor üres volt.

A cipész figyelte a távolodó motorzúgást. Beteges kíváncsiságtól űzve átvágott a faszoron a K-Épület túloldalához osont, lekuporodott a hóba, és a kémlelőnyíláshoz nyomta az arcát.

A színhely kínos tisztasága meglepte. Nem látszott vér vagy ürülék, még egyetlen piszokfolt sem. Erről a gőz gondoskodott. A halottak helyzete azonban felfedte azt a tébolyt, ami az előbb történt. Az a huszonnyolc zsidó férfi, aki ma éjjel meghalt, úgy volt bezsúfolva a K-Épületbe, ahogyan a heringek a konzervdobozba. Legtöbbjük állva halt meg. A hullák összekuszálódtak a végtagok kavargásában, az elhalt bőrök rózsaszínen csillogtak a nagynyomású gőztől, a nyitott szemek üvegesek voltak, és irtózatosan kidülledtek. Az egyik férfi feje ahhoz az ablakhoz szorult, amelyen Himmler nézett keresztül.

A cipész csaknem felsikoltott, amikor az ajtó melletti hullák elkezdtek mozogni. Ekkor látta meg Ariel Weitzet, amint sírablóként csinál magának utat a holttestek között. A férfi még gázálcot sem viselt! Talán halálvágy támadt fel bűnös lelkében. Weitz feltartott orral úgy szimatolt a levegőben, mint a fürdőszobáját ellenőrző háziasszony. Látható elégedettséggel benyúlt a zsebébe, és fogót vett ki belőle. Azután az egyik heverő hullá fölé hajolt. A cipész tisztán látta az arcot, a fájdalomtól és irtózatától halálos görcsbe dermedt rózsaszín száját. Jansen volt az, a fiatal holland ügyvéd.

Weitz hátsó zsebéből apró zseblámpát vett elő, és bevilágított vele a szájjüregbe. Félelmetes tevékenysége jutalmaként aranytömés csillant

fel. A fogót bedugta a hulla szájába, megfogta vele az egyik fogat, és kirántotta a csontozatból. Weitz lesöpörte a kezéhez tapadt bőrt, zsebre vágta zsákmányát, és visszadugta a fogót az ügyvéd szájába.

A cipész érezte, hogy mindkét keze reszket. Miféle szörnyeteg képes kifosztani saját fajtájának hulláit a hóhéraik számára? Bosszúvágy villant a szemében, amikor látta, hogy Weitz másik aranykoronára illeszti a fogóját. Ekkor mintha hirtelen megérezte volna, hogy figyelik, Ariel Weitz felpillantott, egyenesen arra az ablakra, amelyen keresztül a cipész benézett.

A cipész megdermedt. Néhány másodpercen át viszonzta Weitz döbbszerű tekintetét, majd az üres fasoron át, elrohant a kórház mellett.

Lassításra kényszerítette magát, amikor a foglyok zuhanyozóihoz ért. A futás bármikor puskatűzet vonhatott maga után az őrtornyok felől. Amikor az Appelpaltz mellett ment el, felvillant az agyában az öreg holland gyémántjainak képe. Megéri a kockázatot? A drágakövek keveset értek a háború alatt, legalábbis a táborban. Egy nagyon drága mellű lehet, hogy csupán négy krumplit ér a feketepiacon. Dehát változnak az idők. Ahogy a Vörös Hadsereg előrenyomult, némelyik SS-katona érdeklődni kezdett olyan javak iránt, amelyek az oroszok áttörése esetén segítheti őket a nyugat felé menekülésük megvásárlásában.

Öt gyors lépést tett a jól letaposott hóban oda, ahol ő és Jansen álltak a válogatás alatt. Már azt hitte, hogy Sturm becsapta Schörner őrnagyot, és visszajött a gyémántokért, amikor tőle jobbra valami megcsillant a talajon. Lehajolt, felkapott egy maroknyi havat, aután gyorsan elment a foglyok barakkjaihoz, menés közben vizsgálva a havat. Négy foglalat nélküli gyémánt volt a tenyerében. Zsebébe csúsztatta az ékköveket, csendesén felmászott a drótkerítésre, és leereszkedett a túlsó oldalon.

– Kérem ne lőjjön!

A cipész ijedtében átkarolta a mellkasát. Csak akkor kezdett megnyugodni, amikor felismerte Rachel Jansent, a holland ügyvéd feleségét. Az asszony a keresztény nők barakkjának árnyékában állt, két apró gyereke a lábába kapaszkodott.

– Mit csinál itt? – kérdezte dühösen a cipész.

A holland asszony hosszasan habozott. – A gyerekeimnek ki kellett menni. Hasmenésük van.

– Ne hazudjon nekem! A gyémántokat jött megkeresni, ugye? – Az asszony arckifejezésén látta, hogy igaza van. Rachel Jansen vagy nagyon bátor, vagy bolond. Csendben folytatta. – Az SS elvitte már a gyémántokat. Vissza kell mennie.

Az asszony tévován bólintott. – Tud valamit a férjemről? Az igazat.

A cipész érezte, hogy a részvét váratlan és meglepő hulláma árasztja el. Józan megfontolása ellenére két keze közé vette a fiatalasszony puha arcát. Nagyon halkan, hogy a gyerekek ne hallják, így szólt: Rachel, erősnek kell lennie. A férje derék férfi volt, de meghalt. Mind meghaltak.

Hisztérikus reagálásra számított, Rachel Jansen azonban csak egy pillanatra remegett meg, néhányszor gyorsan pislogott, azután elhúzó-
dott mellőle. Jobb kezével végigsimította a homlokát, lehunyta a szemét,
és ezt suttogta: – Drága jó Istenem! Egyedül maradtunk.

A cipész felkapott egy-egy gyereket a karjára, és elkezdett a zsidó nők
barakkja felé sétálni. Rachel követte. A férfi az ajtónál letette a gyerekeket.

– Köszönöm. Maga a schoenmaker? Csak most hoztak ide, de ... már
hallottam magáról Vannak, akik...rossz híret keltik – mondta az asszony.

A cipész vállat vont. Ariel Weitz járt az eszében.

– Azt mondják, maga együttműködik a németekkel.

A férfi aggódva nézett a zsidó férfiak barakkja felé. Nem volt ideje
válaszolni a kérdezősködéésre, de valami megragadta ezzel a fiatalasz-
szonnyal kapcsolatosan. Talán csak a gyerekei vagy bátor férje, akit most
veszített el, esetleg az, ahogy a csapást fogadta, és nem omlott össze, mint
sokan mások. Belenyúlt a zsebébe, és kezébe vette a négy gyémántot.
Egyetlen követ akart kivenni, de azután kettőt vett elő. Ovatosan bele-
csúsztatta az asszony kezébe.

– Csupán ennyit találtam. Ügyesen használja fel – mondta.

Mielőtt az asszony válaszolhatott volna, megfordult, és elsietett a zsi-
dó férfiak barakkja felé.

Amikor elhaladt az ajtó fölötti kifakult sárga csillag alatt, emberi
kipárolgás, kihűlt verejték és petróleum keverékének dohos szaga, az ott-
hon szaga csapta meg. Kemény priccsén elnyúlva kábultan állapította
meg, hogy hónapok óta először nem kell megosztania valakivel a takaró-
ját. Ma éjszaka nem volt hiány priccsekben. Barakkjának tizenegy túlélője
közül egyik sem kérdezte meg, hogy hol volt.

Aludni akart, de Ariel Weitzet nem tudta száműzni a gondolataiból.
A fölötte levő sötétségből a zsidó áruló, a gólem képmása rémlett elő,
amint rábámul hátborzongató munkája közben. Nem a lebukástól való
félelem döbbsentette meg és kényszerítette futásra a cipészt, hanem
a könnyek. Amikor a kis görény felnézett a hullától, óriási könnycseppek
csorogtak végig az arcán. Ez a látvány szíve mélyéig felkavarta. Ha Weitz
még mindig birtokolja a részvét titkos forrását, a fény világának némi ma-
radványát, akkor miért ne lappanghatna benne is?

Hagyta, hogy gondolatai visszatáncoljanak régi életére, a Hitlert meg-
előző időre. A barakk orrfacsaró bűze helyet adott régi otthona kellemes
illatának és meleg színeinek. Kenyér sül a kemencében, a macesz finom,
a felesége éppen munkálkodik a konyhai tűzhelynél. A lakása hátsó
részében pedig ott van a műhelye. Végül ott szabja ki a bőrt a fia, csupán
tizennégy esztendő, de majdnem olyan magas, mint az apja. Milyen ha-
mar férfi lesz belőle. Hallja, amint a felesége szólítja: „Avram? Avram!
Gyere! Férfiak vannak az utcán! Barnaingesek!”

A cipész összehúzta magát, és borzongott a priccsén. Az a náci razzia
jelezte számára a vég kezdetét, annak az időnek a végét, amikor még

a keresztnévén ismerték őt. Nem sokkal később a felesége és a fia elmenekültek Németországból, Hitler martalócai pedig elkezdték összefogdosni a többiekkel együtt a zsidó háborús veteránokat, éppen úgy, ahogyan a fia előre megmondta. Avramot egy teherautónyi másik rostocki zsidóval együtt letartóztatták, és elvitték egy távoli táborba. Itt lett belőle a 6065. számú fogoly. A táborok pokoli világában ez nagyon tiszteletre méltó szám, mert az alacsony szám vagy túlélési képességet vagy szerencsét jelentett és mindkettő kincset ért.

Amikor valamennyi sorstársa meghalt, északra vitték, hogy segítsen felépíteni egy másik táborot a kiválasztottak földjén – Totenhausen-tábor, nem egészen ötven kilométerre Rostocktól, az otthonától. Ott – itt – kikapart magának egy kis zugot, megtanult létezni a sötétségben, egyesével lépkedni az életben, minden megtett lépésnél abban reménykedve, hogy elkerüli a táborok istenét, a Halált. Mostanáig szerencsés volt, ha az életben maradás szerencse. Volt, aki azt hitte, hogy a halottak a szerencsések. Néha ő maga is ezt gondolta. Ma éjszaka azonban az idő érthetetlen cikkelyében látta, amint könnyek áztatják Weitz patkányarcát, majd átadta a két gyémántot Rachel Jansennek, a cipészből ismét Avram Stern lett. Ez nagyon megijesztette.

Most ugyanis megint volt vesztenivalója.

Egy órával azután, hogy a cipész végre elaludt, Anna Kaas, Totenhausentől nyolc kilométerrel északkeletre, egy sötét tisztás egyik fája alatt állt. A mellette álló fekete szakállas lengyel óriás mohón rágsálya a szózott sonkát, amelyet a lány a tábor raktárából lopott. Anna lába mellett a földön nyurga, kócos fiatalember térdelt. Éppen olyan ujjai voltak, mint egy hegedűsnek. Nyitott bőrrönd fölé hajolva rejtjeles számcsoportokat kezdett lekopogni a morse készüléken. Ezek a számok rejtjelezték az Anna kezében levő papírra felírt szavakat. Mialatt a fiatal lengyel a billentyűvel kopogott, és bátyja felfalta a sonkát, Anna újból elolvasta az üzenetet:

Himmler ma éjjel személyesen szemlélte meg a Különleges Műveletet.

A Soman 4 harctéri kipróbálása két hét múlva lesz a Raubhammer

Kísérleti Üzemben. Hitler jelen lesz.

A lány gyufát vett elő a kézításkájából, és meggyújtotta a papírt, amely gyorsan elégett. Szemével követte az antenna drótyját, a bőrröndtől a felettük levő magas faágig.

Azon töprengett, vajon pontosan hova indultak a pontok és vonalak.

Ezer kilométerrel odébb Angliában, a Bletchley Parkban, a fiatal Clapham vette az üzenetet, leírta és megfejtette a rejtjeleket. Utána felemelte a telefont, és feltárcsázta a SOE főhadiszállásának központját, amely a Baker Streeten volt.

Duff Smith tábornok mélyen aludt tábori ágyán, amikor felébresztették, hogy fogadja Clapham a hívását. Amikor meghallotta a SCARLETT szót, utána pedig az üzenetet, megköszönte Clapham-nek, a helyére-

akasztotta a kagylót, a keze ügyében levő öblös pohárba nyúlt, és vizet spriccelt az arcára. Utána elballagott a hallban a következő irodáig, és így szólt: – Barry, ma éjjel hol van Winston?

13.

Rachel Jansen özvegyiségének első reggelén elkeseredetten igyekezett, hogy el ne aludjék. Már hosszú órák óta nem pihent, de képtelen volt elaludni addig, amíg meg nem bizonyosodott arról, hogy a gyerekei viszonylagos biztonságban vannak. Mereven ült a padlón, hátával a számára kijelölt keskeny priccsnek támaszkodott. Három ilyen fekvőhely könyvespolcként volt felállítva a zsidó nők barakkjának bejárati falánál. Apósa ingadozva állt Rachel mellett. Mellette kétoldalt ültek a gyerekei, a hároméves Jan és a kétesztendő Hannah. Fejük anyjuk párnaként használt keblén pihent.

Rachel a fáradtságtól égő szemmel óvatosan körülnézett a barakkban. Az elmúlt órában a legkülönbözőbb külsejű és állapotú nők bámultak rá. Képtelen volt felfogni, hogy miért. Ittléte rövid ideje alatt mindent elkövetett, hogy ne sértsen meg senkit. Azok az asszonyok nem bámulták meg, akiket gondolatban „új özvegyeknek” nevezett el. Ők vele együtt érkeztek, és a múlt éjszaka szintén elvesztették a férjüket. Úgy tűnt, mintha különböző fokú sokkban szenvednének. De a többiek bizony állandóan nézték. A báméskodóknak egyetlen közös vonásuk volt, a hajuk. Legtöbbjüké néhány centi hosszú volt.

Bizonyára a régiek. A tábor veteránjai bámulnak ránk, gondolta Rachel. Szorosán összehéberelte a combjait, és a cipésztől kapott két gyémántra gondolt. Elégé méltatlan volt ilyen intim helyre dugni a köveket, de látta a zuhanyozóban, hogy a tábor veteránjai ide rejtenek el pénzérmeiket, összetekert fényképeket és más apró kincseket. Így gyorsan követte a példájukat, és ez bölcs döntésnek bizonyult. Azóta már két megletésszerűen tartott kutatásnak volt szemtanúja.

Miért néznek így rám? – gondolta aggódva.

– Az otthonom és az üzletem nem volt elég? El kellett venni az egyetlen fiamat is? – nyöszörögte századszor Benjamin Jansen.

– Csendesen – suttogta Rachel az álmukban szuszogó gyerekekre mutatva. – Az alvás az egyetlen menedék.

Az öregember reménytelenül csóválta a fejét. – Erről a helyről nincs menekvés, kivéve a hátsó kaput.

Rachel fiatal arca ridegebb lett. – Hagyja abba a nyöszörgést. Ha az a cipész nem ütötte volna le, már a hátsó kapun kívül lenne.

Az öregember lehunyta a szemét.

Bár kimerült volt, Rachel kihívóan visszanézett a legdurvább külsejű nőre. Hamuszürke hajú, alacsony szláv asszony volt. Igyekezett elfeledkezni az öregember végzetbe való belenyugvásáról, ám bár ez nem volt könnyű. A „hátsó kapu” említése elegendő volt ahhoz, hogy mindenki lebénuljon. Már tudta, hogy mit jelentenek a tábor mögötti fák között szabálytalan időközökben visszhangzó tompa puffanások. Eleinte azt hitte, hogy puskalövések, de valójában a tábor mögötti sekély árkokban eltemetett oszladozó hullák felpuffadt hasüregét tépték szét a kitörő gázok. A férje nyughelye...

– Hé, nem tudod, hogy miért bámul mindenki rád? – harsogta egy reszelős hang.

Rachel még pislogott, amikor találomra kirúgott a bal lábával. Csak annyi időre aludt el, amíg a megtermett szláv asszony átjött a priccséhez. – Hagyjon magunkra – sziszegte.

A föléje tornyosuló, durva arcvonású asszony nem hátrált meg. Leguggolt, és tömpe ujjával Benjamin Jansenra bökött.

– Miatta bámulják magukat – mondta az asszony, jellegzetes lengyel kiejtéssel. – Ez a zsidó nők barakkja. Férfi nem maradhat itt. Az SS eltűr valamennyi járkálást a nők és a gyerekek barakkja között. Ez csökkenti a felfordulást. Férfiak azonban nem tartózkodhatnak a nők barakkjában. A vén kecske meghallgatja, amit el akarok mondani, aztán el kell mennie.

Rachel az apósára nézett, hogy lássa, érti-e, miről is van szó.

– Sohsem voltak még lágerben? Egyikük sem? – kérdezte az asszony.

– Auschwitzon mentünk keresztül, de csak egy óra hosszat voltunk ott. Attól tartok, hogy itt minden újdonság nekünk – válaszolta Rachel.

– Ez meg is látszik.

– Miből?

Az asszony dühösen összeráncolta széles, lapos arcát. – Sokmindenből, de ez nem számít. Most, hogy gazdag férje távozott a hátsó kapun keresztül, talán nem felelünk meg ahhoz, hogy érintkezzék velünk, ugye? Vagy talán azt akarja, hogy áthelyezzék az előkelőségek barakkjába?

– Nem, nem. Nem akarok különleges elbánást.

– Helyes. Itt ugyanis nincs is effélére mód. Buchenwaldban igen, de Totenhausenban mindenki egyenlő.

Úgy látszott, hogy az asszonynak nagy elégtételére szolgál ez a kijelentés. Rachel feléje nyújtott a kezét. – Rachel Jansen vagyok. Örülök, hogy találkoztunk.

Rachel előírásos modorától gunyoros mosoly jelent meg az asszony arcán. – Haganné vagyok, ennek a barakknak a parancsnoka. Egyébként lengyel és kommunista vagyok – jelentette ki az asszony olyan hangon, mintha az ördögöt akarná párbajra kihívni. – Én vagyok a zsidó női foglyok ká pója. Persze azért, mert megértem a jiddist. Tudja, ebben a táborban nem mindenki zsidó. Vannak keresztény lengyelek, oroszok,

litvánok, észtek, cigányok, ukránok ... még németek is. Több kommunista is van. Egy egész világ az árammal feltöltött kerítés mögött.

Haganné ismét rosszalóan intett a fejével Benjamin Jansen felé. – Azért jöttem ide, hogy elmondjam az élet ... a tábori élet tényeit, mielőtt tapasztalatlanságuk miatt megölik magukat, esetleg másokat is.

Rachel gyorsan bólintott. – Köszönjük a segítségét.

Haganné felhorkant. – Először is azt mondom maguknak, felejsék el, hogy mik voltak odakint. Minél gyorsabban, annál jobb. Minél magasabb létrafokon álltak, annál nehezebben fognak hozzászokni a táborhoz. Maga mi volt? Mit csinált a férje?

– Ügyvéd volt, mégpedig nagyon jó!

Haganné gúnyos lemondással emelte az ég felé durva kezeit. – Látja? Ez igazán szörnyű. Megint egy elkényeztetett hercegnő.

– Az apám ács volt – folytatta gyorsan Rachel.

– Ez valamivel jobb. Én mosónő voltam odakint, cseléd egy gazdag német üzletember családjánál. Itt mégis barakkparancsnok vagyok.

– Ez igazán remek – mondta óvatosan Rachel.

Haganné töprengve nézett Rachelre, mintha el akarná dönteni, nem űz-e tréfát belőle. Úgy döntött, hogy nem. – Nos, a jelzések. A gyerekei sima sárga csillagot viselnek. Jood. Ez hollandul zsidó, ugye? Micsoda nyelv? Nos, egy zsidó az zsidó, akármilyen betűkkel írják le. Mindegyiküket sárga háromszögek jelölik meg. Mint látni fogja, vannak más színek is. Sok táborból hoztak ide embereket, de a jelzések általában az auschwitz-i rendszeren alapszanak. A jelzések színének ismerete itt életet vagy halált jelenthet maguknak.

Rachel lenézett a zubbonya bal mellére varrt szövet-jelzésre. Két háromszögből készült, az egyiket ráöltötték a másikra, hogy Dávid-csillagot képezzenek. A felső háromszög vörös volt, felfelé mutatott, a közepén nagy N betűvel. Az alatta levő sárga háromszög lefelé irányult.

– A vörös háromszög a politikai foglyok jelzése. Semmi köze sincs ahhoz, hogy mit csinált, ez csupán megfelelő címke a németek számára. Ők azt hiszik, címkét kell aggatni mindenre, amit látnak, különben nem is létezik. A nagy kezdőbetű a származási országát jelzi. Ez minden külföldinél így van. A magáé N, Németalföld miatt. Az enyém P, Poland. vagyis Lengyelország

– Értem.

– Sok zöld háromszöget is fog látni. A zöld jelzés a köztörvényes bűnözőké, őket már elítélték mielőtt idekerültek. Nem minden zöld gonosz, de ne kezdjen ki egyikkel sem. Nagyon összetartanak. – Haganné arca hirtelen elborult. – Tartsa távol a fiát a rózsaszín háromszögesektől. A rózsaszín a homoszexuálisok jelzése. Tartsa őt távol minden férfitől. Vannak itt fiúkat kajtató pederaszták is, és nekik nem kell jelzést viselni.

Mialatt Rachel felfogta a szavak jelentőségét, Hannah mocorogni kezdett. Mozgása felébresztette a hároméves Jant, aki a zsebébe nyúlt és apró,

fából készült dreidlt vett ki belőle. Rachelnek sikerült kicsempésznie a pörgettyűt Hollandiából. Valójában egyik gyerek sem tudta még szabályosan megpörgetni, de egy dreidl a biztonságos helynek és időnek az emléktárgya volt. Rachel megmutatott nekik egy olyan világot, ahol a gyerekek egyszerűen ide-oda tolják egymás között a pörgettyűt. Haganné rájuk nézett.

– Nem mondta meg nekik, hogy mi történt múlt éjszaka?

– Nem. Az apjuk azt mondta nekik, hogy hosszú időre elutazik dolgozni. Nincs semmi értelme, hogy mást mondjak – suttogetta Rachel.

Hagannén látszott, hogy egyetért ezzel a döntéssel. – Meg vagyok lepve, hogy megtarthatta a fiát, hiszen nagyon fiatal és szőke. Csoda, hogy nem vitték el, hogy árját csináljanak belőle.

Rachel megborzongott. – Marcus nagyapja szőke volt, nem volt zsidó.

Haganné már megfedkezett a gyerekekről. A kezén számolta a különféle jelzéseket. – A fekete a társadalomellenesek jelzése. Látni fog „hülye” feliratú karszalagot is. Ilyet a szellemi fogyatékosok viselnek. Ők általában ártalmatlanok. Jehova tanúi bíborlila háromszögeket hordanak. Kedvesek, de ne barátkozzék velük. Nem maradnak itt sokáig, túlságosan keményfejűek. – Haganné felsóhajtott. – Vannak egyéb jelzések és színek is, de mindet nem tudja megtanulni egyetlen nap alatt.

A testes lengyel nő elhallgatott, amikor hirtelen kopogtak a barakk falán. A többi nő eliszkolt a priccséhez. Haganné rámutatott Benjamin Jansenre. – A priccs alá!

Az öregember Rachel fekhelye alá gurult, és igyekezett elrejtőzni, amennyire csak lehetett. Az egyik asszony az ablak mellett felsóhajtott: – Minden rendben! Csak Anna jön!

Rachel hallotta, amint mindnyájan megkönnyebbülten felsóhajtanak. Fél tucat hang mormolta közben: – Kaas nővér!

Rachel lenyűgözve figyelte, amint a foglyok kis csoportja, élükön Hagannéval, egy emberként sorakozik fel a megbecsült látogató fogadására. Az ajtó kopogtatás nélkül kinyílt, és így is maradt, a téli szél ellenére. Magas, jó alakú szőke nő lépett be. Kék szegélyű fehér egyenruhát viselt, és a szoknyája alól kis csomagot húzott elő.

– Alázatosan megköszönjük, Kaas kisasszony – mondta Haganné. Elvette a csomagot, és átadta egy másik foglynak.

Rachelt megdöbbsentette ez a szertartásos beszéd egy olyan asszony szájából, aki néhány perccel korábban az ő udvariasságán gúnyolódott.

Úgy látszott, hogy a szőke ápolónő is kissé zavarba jött. – Hogy érzi most magát, Buhlené?

Haganné a fejét csóválta. – Attól félek, nincs jobban, de tartja magát. Ha esetleg volna ideje megvizsgálni...

– Ma nem. Nagyon el vagyunk foglalva a kórházban.

– Hát persze.

Rachel a két nőt figyelte. Megdöbbenő volt köztük a fizikai különbség. A szőke ápolónő mellett Haganné bőre olyan száraz és szürke volt, mint egy porrongy. Hirtelen rájött, hogy Anna Kaas nővér német. Egyike a tábor személyzetének.

A nővér aggódva nézett a mögötte levő nyitott ajtóra. – Talán egy röpké pillantásnyira – mondta.

Haganné a barakk túlsó végén levő egyik priccshoz vezette őt. A tábor veteránjai félrehúzódtak előre, mintha földön járó szentnek nyitnának ösvényt, mögötte pedig összetorlódtak. Amikor az ápolónő letérdelt, Rachel szem elől tévesztette.

Rachelt érdekelte az ápolónő, de a priccse mellett maradt. Jobb, ha semmibe nem keveredik bele. A szünetet arra használta fel inkább, hogy kissé pihentesse a szemét. Az utolsó hét nap eszeveszett hajsza és kimondhatatlan megaláztatás keveréke volt. A marhavagon volt a legrosszabb. Fűtés, ennivaló nélküli végtelen órákon át való várakozás a fagyos mellékvágányokon ... Marcus elkeseredett küzdelme egyetlen pohárka vízárt a gyerekeknek ... Mindketten mocskos testekhez préselődve, karjukon egy-egy gyerekkel állva aludtak, mialatt a vonat áthaladt Lengyelországon. A meztelen, lázas Hannah-t a túlsordult vödör fölé tartotta, mialatt a kislány kiürítette elgyötört beleit, azután ő maga is leguggolt a mocskokba. Végül a halottak között választott ki helyet a családjának, már nem törődve sem a vödörrel, sem bármilyen egyébkel azon kívül, hogy lélegzethez jussanak, és távolabb legyenek a józan eszüket elvesztett szerencsétlenektől.

A megállás Auschwitzban jótekonny megszabadulást jelentett. Egy hallgatag, civil ruhás férfi kihúzta őket az orvos előtt sorban álló, üveges tekintetű foglyok közül. Nyitott teherautóba tette őket, ez pedig másik szerelvényhez vitte az egész családot. Ez a vonat három napon keresztül ment velük északnyugatra, vissza Németországba, végül kiokádta őket Rostock bombatölcséres rendező pályaudvarán. Innen jöttek teherautóval ide, Totenhausenba, ahol Marcus meghalt.

Szóval özvegy vagyok gondolta furcsa tárgyilagossággal. Figyelembe véve azt az átalakulást, amelyet az utolsó harminc óra alatt kénytelen volt elviselni, úgy tűnt, nem is nehéz felfogni ezt a fogalmat. Még érezte az olló rángatását, amint fejbőréig levágták a haját. Emlékezett önbecsülése utolsó, erőtlen tiltakozására, amikor arra kényszerítették, hogy meztelenre vetkőzve a hóban sétáljon a szögesdrótkerítés mellett vihogó SS-legények előtt, akik az embertelen eljárást „egészségügyi felülvizsgálatnak” nevezték. Ezt követte gyors ütemben a tetvetlenítés, a tetoválás alkarja belsején, a csikos egyenruhák és facipők szétosztása, a jelvények feltevése az egyenruhákra, a részletes orvosi kórtörténet felvétele. És most a látszólag elkerülhetetlen özvegyiség. A könnyek rövid ideje megszűntek, és Rachel megfogadta, hogy nem engedi meg magának a sírást. Kényszerítette magát hogy gondolkodjon, a túlélésre kell koncentrálnia.

Ezt a képességet nagyon fiatalon tanulta meg. Az első világháborúban árván maradt német zsidógyereket elküldték Amszterdamba, hogy átmenetileg egy gyermektelen zsidó házaspárnál éljen. Ahogyan nőtt, úgy szerette meg őket, és ami még fontosabb volt, elérte, hogy megszeressék őt. Már négyévesen jól tudta, hogy soha többé nem akar éhes lenni. A holland nyelvet és szokásokat gyorsan elsajátította, és amikor eljött volna a hazatérés ideje, örökbe fogadták. A holland születésű zsidó Marcus Jansennal kötött házassága azután teljessé tette a német árvából holland feleséggé való átváltozását.

Amikor a németek 1940-ben megtámadták Hollandiát, családjának el kellett rejtőznie. Rachel olyan ügyesen alakított át egy keresztény család üzlethelyisége fölötti padlásszobát, hogy egész családja vele lehetett. Hannah már ott született. Az elmúlt hét eseménysorozata a Gestapo vérfagyasztó üvöltésével kezdődött, amint rájuk törték búvóhelyük ajtaját. Azóta alkalmazkodási képessége szakítópontjához közeledett.

– Nem sokáig fog megmaradni – mondta egy hang németül.

Rachel kinyitotta a szemét, és látta, amint a német ápolónő közeledik hozzá, miközben Hagannénak utasításokat ad. A nővér jobb kezében sztetoszkóp volt. – Az ételadagja már nem segít rajta. Osszák szét egymás között, csak tartsák melegen, és...

A szőke ápolónő dermedten megállt: – Hát ő mit csinál itt?

Rachel követte a nővér pillantását. A német nő Benjamin Jansent nézte, aki sikertelenül próbált meg elbújni menyecskéje alatt.

– Csak tegnap érkezett. Besurrant, hogy meglátogassa az unokáit. Ki fogjuk dobni, amint maga elment – magyarázta Haganné.

– Jól is teszik. Ha Sturm elcsípi itt, este már ott lesz „a Fán”.

– Gondoskodom róla. Mi van a válogatásokkal? A tegnapi volt eddig a legrosszabb – mondta Haganné.

Úgy tűnt, hogy Kaas nővérnek hirtelen sietnie kell. – Csak imádkozhatunk, hogy már a múlté legyen a legrosszabb.

Haganné rábólintott. – Jobb, ha most elmegy.

Mielőtt kilépett volna az ajtón, az ápolónő két kézzel kisimította dús haját. Rachel úgy érezte, olyan ez nála, mint amikor egy lovag megigazítja a páncélját.

– Kérjük, jöjjön minél előbb – mondta reménykedve Haganné.

– Ne várjon el tőlem túlságosan sokat.

– Csak annyit tegyen meg, amennyit tud. Vizontlátásra.

Anna Kaas elment. Haganné sarkon fordult, és szabályos őrmesteri léptekkel menetelt Rachel priccséhez. – Keljen fel, öreg.

Benjamin Jansen kimászott a fekhely alól, és Rachel mellé állt.

– Hallgassa meg a mondandóm végét, azután örökre vigye el a seggét a barakkból. Hallotta, amikor az ápolónő megemlítette a Fát?

– Igen, de nem láttam fákat ebben a táborban.

– Nem igazi fa, ütődött. Magas oszlopot vertek a földbe. Két keresztgerenda van rászögelve, az egyik alacsonyan, a másik magasan. Ezt látta?

– A kórház oldalában?

Haganné bólintott. – A németek úgy nevezik, hogy a Büntetés Fája. Mi csak a Fának hívjuk. – Intett az egyik asszonynak, hogy vigye hallótávolságon kívülre Rachel gyermekeit. – Három hivatalos büntetés van ebben a táborban. Valamennyit a Fánál hajtják végre, és mindegyik halálos kimenetelű lehet. Korbács, kötél és kutyák. Korbács jár a szabályok első megsértéséért. Odaviszik a fához, megkötözik a kezét, és levetetik a nadrágját vagy felhúztatják az ingét az összegyűlt foglyok előtt. Azután ráhajítják az alsó keresztgerendára, és lovaglóostorral megkorbácsolják. Addig verik, amíg előnti a vér, és az egész tábor a hátsó felét bámulja. A szívósabbak túlélnek, a többiek nem. Vannak, akik a kiszolgáltatottság érzésébe hálnak bele, vannak, akik a rémületbe.

– A kötél rosszabb. Hátrakötik a kezét, aztán a kezénél fogva felhúzzák egy másik kötéllal a felső keresztgerendáig. A vállizületek azonnal kiugranak. A legtöbben tizenöt perc haláltusa után elvesztik az eszméletüket, ilyenkor az SS-legények vödörszámba zúdítják rájuk a vizet, hogy magukhoz térjenek. A kötél örületbe tudja hajszozni, vagy meg tudja ölni őket. Télen nagyon gyorsan tud gyilkolni.

Rachel ijedten nézte a gyerekeit, akik csendben, tágra nyílt szemmel ültek a túlsó fal mellett.

– És a kutyák? – kérdezte Benjamin Jansen.

Haganné keserűen kuncogott. – Azt hiszem, ezt ki tudja találni. A Fa első gerendájához láncsal bilincs van erősítve. Meztelenre vetkőztetik, az egyik bokáját megbilincselik, azután Sturm törzsőrmester rájuk szabadítja a kutyáit. – A lengyel nő hirtelen úgy csattantotta össze a kezét, mint a kutyák az állkapcsukat. Ben Jansen összeresztette. – Senki nem éli túl a kutyákat, öreg. Sturm törzsőrmester eteti és idomítja őket kiváló gyilkosokká. Ez aztán a vérfagyasztó látvány. Sturm rohamosztagnál volt falkamester Keleten. Egyike volt az SS „vadászainak”. Az volt a dolga, hogy felkutassa a makacskodó zsidókat a pincékben és a szennyvízcsatornáknál, azután megölje őket. Azzal kérkedik, hogy az egyik juhász-kutyáját még arra is megtanította, hogy megerőszkolja a lekötött nőket.

Rachel érezte, hogy a gyomra felfordul.

Haganné szelíd arca szigorú lett. – Ha éjszaka kiáltozást hallanak, ne keljenek fel. Reggel pedig ne engedjék meg a gyerekeknek, hogy a Fa felé nézzenek. Amit ott látnának, az rosszabb, mint a legszörnyűbb lidércnyomásos álom arról, hogy milyen lehet a pokol.

Rachel kezébe temette az arcát. – Az Isten nevében, hát hova hoztak bennünket?

– Felejtse el Istent, ő is elfelejtette magát – tanácsolta Haganné. – Van azonban jó hír is. Ez a tábor jobb, mint a többi. Itt tengerimalacok vagyunk, nem robotoló rabszolgák. Azért hozták ide magukat, hogy Brandt

doktor úr kísérletezen magukkal, és Brandt szereti, ha a kísérleti alanyai viszonylag jó egészségnek örvendenek. Ez azt jelenti, hogy az étel ehető, és nem kell saját szarunkban aludnunk. Persze ez a paradicsomi állapot csak addig tart, amíg ki nem választják magukat. Esetleg addig, amíg megszegik valamelyik szabályt. Sturm és emberei mindig figyelik a kihágásokat. A szabályszegők szolgáltatják szórakozásukat.

– Dehát mik a szabályok? Hol vannak kifüggesztve?

Haganné hangosan felkacagott. – Hát a németek fejében. Ezért olyan nehéz a szabályokon belül maradni. Maga máris kapott egy rossz pontot, holland kislány.

– Hogy érti ezt?

– Túlságosan csinos. Még nem éhezett eleget, így még megvannak a mellei. – A természetes lengyel nő kinyújtott kezével végigsimította Rachel koponyáját, amelyen már finom, fekete pihék nőttek ki. Rachel ösztönösen félreugrott, mire Haganné megint nevetett. – Igen, valaki nagyon ráhajthat, hogy lefektesse. Schörner az idő túlnyomó részében részeg, de néha összeszedi magát. Ivászata egyszerre a legjobb és legrosszabb dolog vele kapcsolatban. Sturm törzsőrmester az, akitől tartania kell. Ő egyszerűen disznó. Azt ajánlom, kezdjen olyan rondának kinézni, amilyenek csak tud, mégpedig olyan gyorsan, ahogyan lehet, ámbár biztos vagyok benne, hogy már felfigyeltek magára az orvosi felülvizsgálat alatt.

Rachel megborzongott a visszaemlékezéstől.

– Lehet, hogy az SS-legények állatok, de egyet ne felejtsem el. – Haganné Benjamin Jansenre nézett. – Maga sem, öreg. Ez minden tábor íratlan törvénye. A fogoly legádázabb ellensége a fogoly!

A barakkparancsnok úgy nézegette Rachelt, mintha fel akarná mérni, vajon meggyökeresedett-e benne az ő nehezen megszerzett bölcsessége. – Látja, három esztendőtl éltem túl Auschwitzban – mondta. – Nincs tetovált számom. Tudja, hogy ez mit jelent? A nullánál is kevesebb vagyok. Segítettem felépíteni azt a rohadt helyet. Ott kápol, felügyelő voltam, mégpedig nagyon jó. Sok hollandot láttam, nem bírták sokáig. Különösen a nők nem. Nem tudták elfogadni a változást. Soha nem fürödtek, soha nem ettek. Remélem, hogy maga más. Auschwitzban a holland nőkből csupán két hét alatt „muschel-mann”-ok lettek.

– Mi az a muschel-mann?

– Egy zsák csont, hercegnő. Egy zsák csont, amelyik nem törődik azzal, hogy eszik-e még. Mozgó holttest.

– Dehát itt senkit nem láttam, aki ilyen.

– Mondtam, hogy ez a tábor más. Nem azért hozták ide, hogy halálra dolgozza magát. Azért hozták ide, hogy magán dolgozzanak.

– Dehát mit ért ez alatt?

Haganné a gyerekekre nézett, majd kezét széles csípőjére tette. – Hamar rájön magától is. Megértette azokat a dolgokat, amiket mondtam?

Rachel bizonytalanul bólintott.

– Élelmiszerosztás két óra múlva. Úgy vigyázzon a cipőjére, kanálára és bögréjére, mint az életére. A gyerekek holmiját tartsa magánál. Egye meg a kenyérét, amint megkapta. Tolvajok ellen a gyomra a legbiztosabb hely. – Galléron fogta Ben Jansent. – Ki innen!

Rachel döbbsen nézte amint a barakkparancsnok az öregembert az ajtóhoz taszigálja, és kilöki a hóba. Miközben az apósa a zsidó férfiak barakkja felé vánszorgott, gyors sustorgást hallott maga mögöl. Amikor megfordult, látta, hogy Haganné kolbászokat oszt szét abból a csomagból, amelyet Kaas nővér hozott. A lengyel nő észrevette Rachel mohó pillantását, de nem kínálta meg kolbással.

Rachel elfordult. Biztos volt benne, hogy egy gyémántért vehet néhány darab kolbászt Jannak és Hannah-nak, de a gyerekek még nem éheztek. Sokkal okosabban kell felhasználnia a köveket. Mit mondana a cipész, ha tudná, nem azért surrant ki az Appelpplatzra, hogy gyémántokat keressen, hanem már visszafelé lopakodott. Nagy kockázat volt magára hagyni Jant és Hannah-t, mialatt keresgélt, de talált három gyémántot. Azzal a kettővel, amelyet a zsidó cipész adott, ez már öt darab volt, és nem sajnálta. Az élet működésének alapja itt is az mint kint: a közgazdaságtan.

Nem mondott semmit apósának a drágakövekről, és úgy döntött, soha nem is fog. A múlt éjjel bebizonyította, nem képes megítélni, hogy mikor használja fel a kincsét. Persze az öregúr kétségbe esett, de Rachel jól tudta, hogy még az összes gyémánttal sem lehetett volna megmenteni Marcust a válogatástól. A vesztegetés nem nyilvános tevékenység. A túléléshez nagyon gondosan kiválasztott szövetségesekre van szüksége. Olyanokra talán, mint a cipész, vagy akár Haganné. A barakkparancsnok hamarosan meg fogja tudni, meddig megy el egy holland nő a túlélés kedvéért.

Miközben a gyerekeihez ment, Rachel megfeszítette a záróizmait. Ez alighanem felesleges volt, de ebben nem volt tapasztalata. Így legalább, a gyémántok biztonságban vannak. Lehet, hogy még nem tudja, mire fordíthatja az ékköveit, de ha itt az ideje, a birtokában kell, hogy legyenek.

14.

Jonas Stern az matracon morcosan nézegette börtöncellája foltos plafonját. Öt nap telt el azóta, hogy ő és a tábornok Oxfordba autóztak, találkozni az amerikai doktorral, és ebből négyet ebben a cellában töltött. Hol a pokolban van Smith? Miután McConnell elutasította a kérést, Smith visszahozta Sternt Londonba, és elhelyezte a „néhány jó barátja” által vezetett panzióban. Stern hamar rájött, hogy Smith „jó barátai” rendőrök voltak. A tőlük való szökésben gyakorlatot szerzett már Palesztinában és londoniak sem gyesebbnek közép-keleti rokonaiknál.

Stern az első nap túlnyomó részét különböző londoni kocsmákban töltötte el, ahol a kelleténél is több amerikai katonával találkozhatott. A Szövetségesek csapatai gyülekeztek a partraszálláshoz, és rengeteg volt köztük az amerikai közkatona. Stern kisvártatva megpróbálta a keze ügyébe eső első amerikain kitölteni a McConnell miatt felgyülemlett haragját. Shoreditchben komolyabb sérülés nélkül élte túl az első verekedést. Utána a Strand Palace Hotel bárjának bejárata előtt összeakadt egy tengerészosztaggal. A beszszelt jenik nem vették jó néven, hogy a napbarnított, németes kiejtésű civil pacifista dilettánsoknak nevezi őket. A katonai rendőrség két véres monoklival a szeme alatt, a hátán fekve találta meg Sternt, egy székes roncsai heverték körülötte.

A börtönben tért magához, annyira összevert bordákkal, hogy alig tudott lélegzetet venni, növekvő szótára viszont új kiszólással gyarapodott. Shitbird – szaralak. Szitkozódva kérte a foglárokat, hogy hívják fel Smith tábornokot. Állítólag meg is tették, de a skót nem jelentkezett. Stern azt gondolta, vagy a zsaruk hazudnak vagy pontosan ott van most, ahol a tábornok akarta. Tegnap Peter Owen bilincskulcsával kinyitotta a karperecét, és megkísérelte a szökést, de az őrei éberek voltak. Ez a szökési kísérlet okozta áthelyezését jelenlegi szállására.

A teste megrázkódott, amint a fém hangosan csattant a fémhez.

– Gyugd ki a küblidet a rácson, mégpennig gyorsan! Ha kiloccsantsz belüle, az ingeddel türüld föl – üvöltötte egy foglár.

Stern a fal felé fordult. Nem tudta eldönteni, hogy kit gyűlöl jobban, Smith tábornokot vagy doktor Mark McConnellt.

McConnell a jegyzeteit nézte át oxfordi laboratóriumában. Amikor csengett a telefon, igyekezett figyelmen kívül hagyni, de a hívó makacs volt. McConnell az órájára nézett. Este 10 óra. Talán Mrs. Craig, a házvezetőnő jelentkezik, hogy kései vacsorát ajánljon fel neki. Felemelte a kagylót.

– Igen?

– Eegen, halló. Maga doktor McConnell? – kérdezte brooklyni kiejtéssel egy férfighang.

– Igen.

– Doki, látnom kell magát. Van egy problémám.

– Bocsásson meg, de azt hiszem, rossz számot hívott. Orvos vagyok ugyan, de nem fogadok beteget. Az egyetemnek dolgozom.

– Stimme. Magára van szükségem. Már elég jól összefoltoztak, másról van szó. Valóban magát kell látnom – mondta a telefonáló.

McConnell azon töprengett, ki a csoda ajánlotta őt valakinek, akinek az elméjével vannak gondjai. – Félek, hogy pszichiáter sem vagyok. Ajánlhatok azonban egy jó londoni szakorvost.

A telefonhang izgatottá vált. – Doki, teljesen félreértett engem. Magát kell látnom! Nem csontfűrészelt vagy diliarvost.

– Kicsoda maga? Ismerem? – kérdezte megrökönyödve McConnell.

– Neem. De ismertem a testvérét.
– Ismerte Davidet? Hogy hívják magát? – McConnell és érezte, hogy a szíve gyorsabban dobog.

– Pascal Randazzo kapitány. Dave csak Digónak hívott. Én voltam a másodpilótája a Közönséges Hölgyön.

McConnell szívverése még jobban felgyorsult. David legénységének egyik tagja életben maradt? – Hol van, kapitány? – kérdezte izgatottan.

– Itt Oxfordban.

– Istenem! Hogy került ki Németországból? Davidtól hozott üzenetet?

Hosszú szünet következett. – Doki, értse meg, erről muszáj magával beszélnem. Találkozhatnánk este?

– Hát persze, kapitány. Eljöhet a laboromba, vagy meghívhatom valahová vacsorára. Evett már ma este?

– Igen. Ha nem bánja, elmegyek magához. Minél előbb, annál jobb.

– A laborom eléggé el van dugva az egyetemen. Megtalálja?

– New York-i vagyok, doki. Ha csak utcákról és házakról van szó, meg fogom találni. A fák és a bokrok fognak ki rajtam.

McConnell akaratlanul elmosolyodott. Milyen furcsa pár lehetett Randazzo, a Digó és David, a veresnyakú georgiai. – Hol van most, kapitány?

– A Püspöksüvegben.

McConnell részletes útbaigazítást adott Randazzónak, azután a helyére akasztotta a kagylót. Fel-alá járkált, míg Randazzo érkezésére várt. Mit jelenthet az, hogy a másodpilóta életben van? A többi bombázó legénysége nem látott ugyan ejtőernyőket, de ez nem jelentette feltétlenül azt, hogy nem is voltak. Az utolsó négy esztendőben hallott már történeteket olyan elképesztő túlélésekről, amelyek minden képzeletet felülmúltak. Talán sikerült Davidnek kényszerleszállást végrehajtania és nem zuhant le. Kitűnő pilóta volt, ezt a kitüntetései is igazolták.

McConnell összerendezte, amikor először hallotta meg a hangot: kipp-kopp-bumm. Szabálytalan ütemű volt, és egyre hangosabb lett. Azt gondolta, talán valamelyik portás nehéz tárgyat cipel fel a harmadik emeletre. Valószínűleg seprőt és egy vödör vizet. Ekkor kopogtak az ajtaján.

– Doki? Halló, doki! – mondta egy ziháló hang.

Sietve kinyitotta az ajtót. Alacsony fiatalember állt előtte, sötét szeme, göndör fekete haja és borostás arca volt. Mankóra támaszkodott, és a bal lábát bokától csípőig vastag gipszpáncél fedte be. Repülőes egyenruháját átitatta a verejték.

– Randazzo kapitány?

– A Digó személyesen.

– Bocsánat, nem tudtam, hogy sebesült.

– Nincs probléma, doki.

A Digó átbicegett a szobán, éppen oda, ahol Mark egy hete leejtette a táviratot. – Még nem szoktam meg ezeket a kurva ízéket – mondta.

– Mi történt a lábával?

– Két helyen eltört.

– Lezuhanáskor?

– Ügyetlenül értem földet az ejtőernyővel. Soha nem volt valami nagy gyakorlatom.

Mark alig tudta leplezni felindulását. – Úgy érti, hogy kijutott a repülőgépből? David is kiugrott?

– Bizony.

– Dehát a légierő azt mondta, hogy nem láttak ejtőernyőket.

Randazzo felhorkant. – Nem vagyok meglepve. Először is holt látókörükben repültünk. Azután mire kiugrottunk, már olyan alacsonyan voltunk, hogy a többiek messze elhagytak bennünket. – Az olasz megkoptatta mankójával a gipszkötés sarkát. – Így jutottam hozzá ehhez a szarhoz. Túl későn ugrottunk. Gondolom, azért így még mindig jobb volt, mint elpatkolni.

McConnell nézte az olajzöld arcot és a zavaros szempárt. Randazzo ivott, valószínűleg napokon keresztül. – Elmondaná nekem, hogy mi történt, kapitány?

A fiatal tiszt kinézett az ablakon keresztül Oxford sötét egére. Az égbolt és a csillagok indigókék fátyolát csak a fekete templomtornyok törték meg. – Persze. Ezért jöttem – mondta.

McConnell várt.

– A bevetés oké volt. Belépésig csak két gépet veszítettünk. A fő célponthoz számított háromszáz méteren belül dobtuk le mind a tíz bombánkat. Megszórtuk őket. Egy jóideig nem fognak vadászgépek felszállni Regensburgból.

– Ezután következett a probléma? – sürgette McConnell.

– Marhára igaza van. Miután elhagytuk a gyülekezési pontot. Amikor már pucoltunk. Ez volt aztán a probléma.

– Mi történt?

– Kb. öt lövedék, ennyi volt a probléma. Történetesen vagy tíz lyukat ütöttek a Kéteshírű Hölgyön. A németek elkaptak bennünket, mielőtt kikecmeregünk volna. Ehhez hozzájött vagy húsz ME-109-es vadászgép, ezek is ránk támadtak.

Randazzo megnyalta az ajkát, és kinézett az ablakon. – Az ott olyan, mint egy vár, nem? Mint az Errol Flynn filmekben. McConnell várt, de a kapitány nem mondott többet. – Kapitány, mi történt Daviddal azután, hogy a légelhárítás eltalálta a gépet?

– Az átkozott fattyúk! Rohadt gyilkosok! – kiáltott fel váratlanul. McConnell felugrott. Randazzo szájából csurgott a nyál, amint egyik mankója segítségével megpróbált felállni a székből. Mark hozzásietett és gyengéden visszanyomta. – Kapitány, csillapodjék le. Azt mondta, a légelhárítás eltalálta a gépet. Azután mi történt?

– Légelhárítás – mondta tartózkodó hangon Randazzo. – Eegen. Öt-hat találát után a Közönséges Hölgy billegni kezdett, mint egy jersey-i kurva. Hátul a srácok ordítottak. Joey, az ágyútorony kezelőnk már halott volt. Mondtam Davenek, itt az ideje, hogy kilépjünk, de meg akarta próbálni Angliáig dajkálni a gépet. Valahol Lille közelében voltunk. Ez Franciaországban van. Amikor a Messerschmidttek ránk másztak, tudtam, hogy a Hölgy sosem fogja meglátni Angliát. A motorok kigyulladtak és a gép úgy zuhant lefelé, mint egy tégl a Empire State Building tetejéről.

McConnel érezte, hogy a szája kiszárad. Hallotta a sercegést, amint Randazzo végighúzta a kezét fekete borostás állán.

– Odakiáltottam Davidnek, bontsuk ki a selymet, de aszongya, várjuk meg, míg a többiek kijutnak. Mondom neki, azt hiszem, a többiek meghaltak. Azt mondja nézzem meg. Tudja, a pilóták elég magasan ülnek a Repülő Erődökben. Hát visszamegyek. Rádiós, fedélzeti ágyúkezelő – halottak. Lesiklok a csúzdán. A bombázó és a navigátor darabokban. A belső telefonon senki sem válaszol, legfőbb ideje, hogy kiugorjunk. A Közönséges Hölgy darabokra rázza szét magát. Dave erősen tartotta, amíg ugrottam. Ő pár másodperccel később ugrott.

Randazzo megköszöri a torkát, és mély lélegzetet vett. – Hála Istennek, Dave elvitt bennünket a légelhárítók hatótávolságából, különben az alatt lóttek volna le bennünket, mialatt lebegünk. Körülbelül négyszáz méternyire estünk le egymástól. Én meg sem moccantam, eltört a lábam. Akkor még nem tudtam ezt, csak éreztem, hogy rettenetesen fáj. Dave sértetlenül ért le, és kezdett felém jönni.

– Hol értek le? Erdőben? Mezőn?

– Én egy erdő szélén voltam egy csomó bokor között. – Randazzo le-nézett a padlóra. – De Dave nyílt mezőn ment egész úton.

Most McConnell nézett le a padlóra.

Randazzo hangja csaknem suttogásig halkult. – Egy falu közelében értünk földet. Az SS egyik egysége látta, amint leereszkedünk. Járórt küldtek, hogy kövesse az ejtőernyőket. Egy Kübelwagen – ez a német terepjáró – felment a közeli emelkedés tetejére, mialatt Dave még járkált. A földre vetette magát, amikor meghallotta a motorzúgást, de már meglátták. Egyenesen odahajtottak hozzá.

Randazzo hevesen beletúrt a hajába. – A helyszínen elkezdtek vallatni. Volt ott egy hadnagy, négy másik fickóval. Csupa SS. Az egyikük őrmester volt, azt hiszem. Kérdezték Dave-től, hogy hol vagyok. Nem mondta meg nekik. Csak a nevét, rangját és a dögcédulája számát adta meg, mint a filmekben. Az a kurva John Wayne. – Randazzo kezébe temette az arcát, egyetlen egyszer felzokogott, azután elhallgatott.

Mark alig tudott megszólalni. – Azután mi történt, kapitány?

– Hát ... három rohadt SS odaállította Dave-et a hadnagyuk elé. Az a hadnagy kihúzta a rohamkését. Látott már ilyet? Olyan, mint egy kis

kard és a puska hegyére is feltűzik. Ez a sváb odatartotta ezt a „bajnétot” Dave mellkasához, és elkezdett kérdéseket feltenni.

– Németül vagy angolul? – kérdezte McConnell, maga sem tudta, hogy miért, talán csak mert Dave nem értett németül.

Randazzo rövid ideig habozott. – Németül – mondta végül. – Eegen. Egyébként nem számított, mert Dave úgysem értette. A harmadik kérdés után a hadnagy pofon ütötte. Erre Dave a fickó arcába köpött.

Mark lehunyta a szemét.

– A sváb hadnagy leszúrta. Majdnem szétrobbant, úgy begerjedt.

– Nem!

Randazzo arca furcsán rángatózott, beszélt. – A többi SS-legény elengedte Dave-et. Elesett. Egy percig ott feküdt a földön, aztán a hátára fordult. Akkor ők ... hát ...

Mark felemelte a kezét. – Kapitány, ne mondja tovább. Azt hiszem, nem akarom tudni.

– El kell mondanom magának. Az én kurva hibám volt!

McConnell ekkor jött rá, hogy a fiatal másodpilóta sokkal sérültebb, mint ahogyan azt a törött lába indokolta. – Rendben van. Mi történt? – kérdezte csendesen.

– Sosem láttam ilyet. Még élt, ezek meg elkezdtek szart tömni Dave szájába. Szart! Az őrmester egy fadarabbal nyomta le a szart Dave tor-kába. – Randazzo most zokogni kezdett, Mark sem tudta visszatartani a könnyeit. – Hát így halt meg, doki. Azok az aljas fritzek szarral fojtották meg és ... és én csak feküdtem ott, figyelve, hogy mi is történik!

McConnell alig tudott megmozdulni. Kényszerítette magát, hogy ki-nyújtsa a karját, és megszorongassa Randazzo vállát. – Kapitány, semmit sem tudott volna tenni. Legalábbis a saját élete feláldozása nélkül.

Az olasz könnyes szemmel nézett fel rá. – Dave csinált volna valamit.

McConnell tiltakozni akart, de tudta, hogy igaz.

– Az a vörösnyakú fattyú úgy jött volna ki ordítózva azokból a bok-rokból, mint egy egész átkozott hadosztály, fegyverrel vagy anélkül. – Randazzo egyszerre szipogott és nevetett. – Persze nem úgy a Digó. – Bánatosan ingatta a fejét. – Én rohadt gyáván csak lapítottam ott, és a nadrágomba csináltam.

McConnell megvárta, amíg a kapitány visszanyeri az önuralmát.

– Kapitány?

– A mindenit...

– Kapitány, szeretném tudni a többit is. Hogyan jutott ki?

– Nos ... úgy látszott, hogy Dave halála után az SS-legényeket más nem nagyon érdekli. Rövid ideig nézelődtek még a terepen, de mire az erdő-höz értek, már sötétedett, én meg beljebb kúsztam, amennyire tudtam. Piszok szerencsém volt. Másnap reggel néhány ellenálló a faluból meg-keresett. Félőrltek voltak, és egész idő alatt úgy vitatkoztak, mint egy rakás szenátor, de olyanokhoz vittek, akik kicsempészték a repülősokeket.

Így aztán itt vagyok, Dave pedig ott van Franciaországban. Nem tudom, doki ...a főhadiszállás nem szereti, ha kiszivárognak effélék, de ...biztos akartam lenni abban, hogy megtudja, mi az igazság. A testvére volt a legbátrabb kurafi, akivel valaha találkoztam. Nyavalyás hős volt.

– Valószínűleg igaza van, kapitány – mondta McConnell, kétségbeesetten igyekezve megőrizni az orvosi távolságtartás látszatát. – Maga azonban nem gyáva. – Elfordította a tekintetét, és kinézett az ablakon. – Most mit fog csinálni?

Randazzo lehajolt, felemelte a mankóit, és küszködve felállt. – Ha a lábam rendesen begyógyul, nyílegyenesen visszamegyek a repülőkhöz.

McConnell visszanézett rá. – Bizonyára tréfál.

Randazzo arca mintha kővé vált volna. – Nem tréfálok, doki. Addig fogok bombákat potyogtatni ezekre a fattyúkra, amíg Németország csupán tetves lábjegyzet lesz az ilyen lerobbant egyetemek valamelyik poros, ősi földiánsában.

McConnell hirtelen elsédült, úgy érezte, fel tudna repülni a menyekig. Most én vagyok sokkban, gondolta.

– Kapitány, köszönöm, hogy eljött ma este. Sokat jelent számomra, hogy ... hogy megtudtam az igazat. Minden jót kívánok magának.

Randazzo küszködve elment az ajtóig. Tisztelgett Marknak, azután szó nélkül megfordult, és kisántikált a szobából. McConnell hallotta a kipp-kopp-bummokat, amint a Digó lassan lebotaldozott a lépcsőn. A három emelet közel három percébe került.

Amikor a visszhang is megszűnt, McConnell odament az ablakhoz, kitárta, mohón nyelte a hideg levegőt, amitől libabőrös lett. Éppen kezdte elfogadni azt a gondolatot, hogy az öccse hősi halált halt, amikor mint holmi kísértet, felbukkant Pascal Randazzo, hogy még ezt a szomorú vigaszát is elvegye. David nem harcban pusztult el. Kegyetlenül, hidegvérűen meggyilkolták. Hitler Fekete Hadteste. A Schutzstaffel.

McConnel legtisztább gyermekkori emlékei közé tartozott David megszületése. Apjuk vezette le a szülést. Orvosi praxist már régen nem folytatott, de ragaszkodott hozzá, hogy a fiát maga segítse a világra. Mark emlékezett az apja sebektől szabdalt arcán ragyogó büszkeségre, talán az egyetlen esetre, amikor saját magára volt büszke és nem valamelyik fiára.

Mark megtámaszkodott a kőből készült ablakpárkányon és kihajolt. Az itteni levegő annyira más volt, mint fiatalkora tikkasztó éjszakáié. A jeges angol macskakövek közül kiemelkedő mellvédek és tornyok valóban úgy néztek ki, mint egy Robin Hood filmben. A nagy kastély. A hatalmas erőd. És valójában nem erre használta? Nem háborús menedékhely volt? Őt esztendőn keresztül dolgozott itt biztonságban, mialatt a bátrabb férfiak az életüket áldozták fel, hogy legyőzzék a nácikat. Mint Randazzo, nézték, amint a barátaik meghalnak, s félelmük ellenére tovább harcoltak.

– Én megértem magát, doktor – mondta neki a Smith tábornokkal érkezett fiatal zsidó. – Maga nem gyáva, de bolond. Maga az értelemben, az

emberek alapvető jóságában hisz. Azt hiszi, ha nem hajlandó gonoszságot művelni, akkor egy szép napon le is győzi a gonoszt. Még legalább egy kortyot meg kell kóstolnia abból a gyötrelemből, amelyet olyan sokan az utolsó cseppjéig kiittak az elmúlt tíz esztendő során...

– Megvolt a korty gyötrelém – mondta halkan McConnell.

Mostanáig nem ismerte a gyomrát mardosó érzést. Keserű, égő, forrongó volt. Rájött, hogy ez a kavargás kezdődő düh volt, olyan erős, hogy képtelen volt mérsékelni.

Megkísérelte leküzdeni, és megpróbált visszaemlékezni a filozófusok szavaira, hogy mennyire hatástalan az erőszak egy jobb világ elérésének eszközeként. A fejében kavargó képek hatására azonban ezek a szavak elvesztették a jelentésüket. A tettekkel szemben pusztán betűk halmazai voltak, a nyelv hasznavehetetlenségének a jelképei.

Elfordult az ablaktól, és odament kis, telezsúfolt íróasztalához. Néhány pillanatig keresgélt a legfelső fiókban, kis fehér kártyát vett elő. Felemelte a telefont és összeköttetést kért Londonnal, bemondva a névjegyen szereplő számot. A késői óra ellenére már a harmadik csengetésre felvették a telefont.

– Itt Smith – mondta egy mogorva hang.

– Tábornok, doktor Mark McConnell vagyok.

Rövid szünet következett. – Mit óhajt, doktor?

– Az az utazás, amit említett. Németország.

Smith felhorkant. – Mi van vele?

– Bármilyen is, végre fogom hajtani.

A tábornok egy ideig nem szólt semmit. Azután ezt mondta: – Most aludjon. Ne búcsúzzon el senkitől. Mi mindent el fogunk intézni. Pontosan reggel hatra sofőrt küldök a házához.

McConnell helyére tette a kagylót, és kiment a laboratóriumból, vissza sem nézett.

Éjfél előtt tíz perccel csengett a telefon az egyik londoni rendőrkapitányságon. Az ügyeletes rendőr néhány pillanatig hallgatta a hívó nyers hangját, aztán letette a kagylót, és dühösen dörmögte: – Ez aztán azt hiszi, hogy ő az admirális első lordja.

– Ki a ménkű volt az, Bill? – kérdezte az éjszakai foglár.

Az ügyeletes rendőr eltúlzott hetykeséggel vigyázzba vágta magát. – Személyesen az a nyavalyás Duff Smith tábornok.

– Ki ő odahaza?

– Nem tudom biztosan. Annyi biztos, úgy káromkodik, mint egy bezupált főtörzsmester.

– Mit akart?

– A zsidó fiút. Azt mondta, fürdessem meg, és készítsem elő hat órára, vagy megeszí a golyóimat reggelire.

– Megteszed, amit kért?

Az ügyeletes rendőr fanyalgott. – Eegen, azt hiszem. Smithnek összeköttetése van a parancsnokhoz. Így lehet itt egyáltalán ez a fiú egész héten anélkül, hogy vádat emelnének ellene.

Az éjszakai foglár felvonta a szemöldökét. – Nekilátnék Bill. Időbe tellik, amíg rendbe hozod.

Az ügyeletes rendőr megigazította a derékszíjat terjedelmes pocakján. – Őszintén szólva örülök, hogy megszabadulok ettől a kurafitól. Ideges leszek tőle. Az első naptól kezdve alig szól egy szót, de a szeme! Azt hiszem, egy shillingért elválna mindkettőnk torkát.

– Bedilizel ettől a zsidótól, Bill.

McConnell megfordult, és ránézett a hálósobája falára akasztott órára. Hajnali három is elmúlt már, de még mindig nem tudott elaludni. Éjfélkor feküdt le, egy óra hosszat szundikált, azután felült, mert kínos gondolata támadt. A javasolt küldetés egyik körülményét - az ideggáz elleni védekezést - nem beszélték meg, pedig nem volt szándékában olyan felszerelésre hagyatkozni, amilyennel Duff Smith tudja ellátni. Csendben felöltözött, és visszakerékpározott az egyetemre. Bement a laboratóriumba, és kiemelt két prototípus gáz elleni védőöltözetet. A múlt hónapban ezekkel kísérletezett. Amíg a kerékpárra csatolt két nehéz felszereléssel visszament, csaknem teljesen kimerült, de most legalább a két védőöltözet és az oxigéntartályok ott voltak bőröndjeiben az ágya alatt.

Még valami miatt forgolódott sokáig az ágyában. Smith tábornok megparancsolta, hogy ne búcsúzzon el senkitől, és ő megpróbált engedelmeskedni. Most azonban úgy érezte, hogy nem tett meg valami lényegeset, nem mondta ki azt, ami fontos lett volna. Ez az érzés annyira erős volt, hogy nem tudta legyőzni. Halkan káromkodva kecmergett ki az ágyából, meggyújtotta a gyertyát az íróasztalán, és megfogta a töltőtollát.

A Susannak szóló levél elég könnyen ment. Valószínűleg nem sokban különbözött azoktól, amelyeket férjek milliói írtak a háború alatt. Bocsánatot kért tőle azért, mert hazaküldte az angliai csata előtt, és megírta neki, hogy a hosszú esztendőkhöz hű maradt hozzá mostanáig, ami igaz volt. Még nem voltak gyerekeik, és ezt sajnálta, bár ez végül megkönyíthatja Susannak egy új élet felépítését, ha bekövetkezne a legrosszabb.

A második levélhez több időre volt szüksége. Amikor az anyjára gondolt, bűntudat gyötörte. Úgy érezte, nincs joga kockáztatni az életét; nincs joga kockáztatni, hogy elvinni tőle egyetlen életben maradt fiát. De hát ez az élet mégis a sajátja, és végül az anyja meg fogja ezt érteni.

Felemelte a tollat, és ezt írta:

Drága Anyám!

Amikor megkapod ezt a levelet, már nem leszek többé ezen a világon. Súlyos csapásokat szenvedtél el életed során, és ezt a mostanit nem érdemled meg, de

amiért elmentem, hogy elvégezzem, el kellett végeznem. Papa azt mondaná, eldobtam az életem egy értelmetlen próbálkozás miatt, hogy megbosszuljam David halálát, de Te ennél jobban ismersz engem. Megtanultam, hogy az emberek készek a gonoszságra, és adottságaim miatt lehetőségem, sőt valószínűleg kötelességem megtenni azt, amit tudok, hogy útját álljam ennek. Egyszer el kell jöjjön annak is az ideje, amikor egy férfi azt mondja: Elég.

Van néhány rendezendő gyakorlati téma. Még az 1940-es német légítámadások idején megírtam a végrendeletemet, és postára adtam az öreg Mr. Wardnak. Mint tudod, az általa Neked és Susannak havonta átutalt összegek hat ipari szabadalmamból származnak. A helyzet ironiája, de a háború kiterjedésével ezeknek a szabadalmaknak a hozadéka jelentős összegre növekedett. A végrendeletben három szabadalmamat Susanra, hármat Rád hagytam. Nagy megnyugvást jelent számomra az a tudat, hogy soha nem kell majd aggódnod a megélhetésedért, sem pedig olyan keményen dolgoznod, mint a gazdasági válság alatt kellett.

Susannak írt levelemben az kértem, hogy menjen újra férjhez, és kezdjen új életet, legyenek gyerekei, ahogyan azt megérdemli. Remélem, hogy ebben bátorítani fogod, de nem ő az egyetlen, akinek szüksége van bátorításra. Talán nem a fiú feladata, hogy ilyesmiről beszéljen az anyjának, de én megteszem. Miután Papa elhunyt, azt hiszem, lezártad az életed egy részét abban a hiszemben, hogy David és én soha nem értenénk meg, ha megszeretnél egy másik férfit. Ez nagyon nemes gondolkodás, de helytelen. David és én, sőt Papa is, mást sem akartunk egész életünkben, mint azt, hogy boldog légy. Mindig azt mondtad, hogy szívós öreglány vagy, de nem is vagy annyira öreg, és senkinek nem szabadna csupán emlékeivel eltöltenie az életét.

Nem múlt el egy nap sem az életemben, hogy ne gondoltam volna Rád. Tudom, hogy ez Davidnél is így volt. Isten áldjon és tartson meg.

Fiad

Mark

Azon az éjszakán egy óra húsz perckor csengett utoljára Duff telefonja.

- Itt Smith.
- Tábornok, a legjobb alakításomat nyújtottam.
- A skót hátradólt a székében. – Káplár, kiérdekelte a pénzét.
- Bevált?
- Én írtam azt a rohadt forgatókönyvet, nem?
- Krisztusom, mégpedig nagyon jól, uram. Úgy sajnáltam a nyomorult fickót, hogy alig tudtam elmondani a történetet. Végül a részleteken dőlt el az egész, no meg a gipszkötésen. Húha! Olyan volt, mintha valóban megtörtént volna. Nem volt nehéz.
- Káplár, az a történet nem kitalált. Valóban megtörtént.
- Szégyenlem, hogy annyi bajt okozok annak a szerencsétlennek
- Akkor nem is akar pénzt?

– Hallja, minden kurva centet akarok! Kérdemelmtem. Ötszáz dolcsi.
Smith tábornok gúnyosan kuncogott. – Káplár, komoly karriert jóslók magának az amerikai filmiparban.

Helyére akasztotta a telefont, megnézte az előjegyzési naptárát, pár sort firkált egy papírlapra, és azon az éjszakán utoljára telefonált. Egy titkár jelentkezett a hívásra, de a tábornok nyolc perc várakozás jutalmául meghallotta Winston Churchill összetéveszthetetlen hangját.

– Duff, remélem, ez most igazán fontos. A Marx testvérek filmjéről szólított el – zsörtölődött a miniszterelnök.

– Winston, a doktor benne van.

Szünet következett. – Milyen gyorsan tud jönni?

– Valószínűleg a film befejezése előtt odaérek.

– Duff, vigyázzon, nehogy a jenik meglássák. Úgy bolyonganak Londonban, mint a szellemek egy jobb temetőben éjjélkor.

– Töltsön ki nekem egy whiskyt, Glenfiddicht, ha van.

– Rendben.

15.

A sötétben egy asszony jiddisül beszélt. A torkából, kelet-európai hanghordozással ömlöttek a szavak, de Rachel Jansen minden nehézség nélkül megértette. Még akkor is megértette volna, ha nem tud jiddisül. A két-ségbeesés nem szorul fordításra.

A barakk valamennyi lakója szorosan körbe vette a konzervdobozba állított csöpögő gyertyát. Törökülésben kuporogtak a padlón, úgy hallgattak, mint a gyászolók a templomban. A gyertyafény kevés volt ahhoz, hogy meglágyítsa merev, koravén arcukat. Haganné kivételével mindnyájan sárga háromszögeket viseltek ingruhájukon.

Rachel soha nem látott, de még el sem képzelt ilyet, mint ez a szertatás. A nők ezt úgy hívják – a Kör. Minden este így gyűltek össze, és felváltva beszéltek, az emlékeiket sorolták fel. A gyerekeket a Kör alatt kitiltották a barakkból és Rachel hamar rájött, hogy miért. Az itt elmondott történetek reménytelenséggel és rémképekkel töltötték volna meg az agyukat, örökre megsebezve őket. Még a felnőttek is nagyon nehezen viselték el a hallottakat. Dehát a szobában levő valamennyi nő magán hordta már kitörölhetetlen sebhelyeit. Mit árthatott, ha a többiek felfedik a sajátjukat? Legalább meg tudták osztani nyomorúságukat.

A Kör igazi célkitűzése azonban nem a nyomorúság megosztása volt. A rögzítés volt a cél. Az írónak nevezett asszony gyorsírással lejegyezte mindazt, amit elmondtak különös gonddal ügyeltek a nevekre, időpontokra és a helyekre. Az írnok által lejegyzett szöveget minden este elrejtették egy fal mögötti üregbe, ahol a szigetelés lett volna, ha ellátták

volna a barakkokat szigeteléssel, de ez nem történt meg. Miután meghallgatta egyetlen éjszaka jegyzetanyagát, Rachel tudta, soha nem lenne elég bátorsága a teljes szöveg végigolvasásához. Nem kevesebb volt ez, mint tanúságtétel Isten vonakodásáról, – vagy ami talán még rosszabb – alkalmatlanságáról, hogy megvédje az őt szolgálókat.

Rachelnek nagy erőfeszítéssel sikerült kikapcsolnia a beszélő hangját. Csodálattal töltötte el a Kör célkitűzése, de a négy utolsó éjszakát annak megemésztésére szánta, amit nappal megtanult, hogy az így szerzett tudásával segítse elő családja túlélését. A többi friss özvegy a mindenbe beleltörődő közöny különböző fokozataitól sújtva járkált, de Rachel figyelte a többiek beszélgetéseit, és elraktározta a legcsekélyebb felvilágosítást is, amely elősegítette gyermekei oltalmazását.

Már tanúja volt a remény és a reménytelenség végleteinek. Először is megtudta, hogy ha őt és családját néhány hónappal korábban fogják el, a gyerekeit soha nem emelték volna ki a sorból Auschwitzban, hanem egyenesen a gázkamrába küldik őket. Miután azonban a náci haláltáborokról szóló hírek hallatára egyre erősebbé vált a nemzetközi nyomás, az SS egyes táborokban különleges „családi részlegek” kialakítása mellett döntött. A Vöröskereszt képviselőit a főkapun engedték be, és gondosan előkészített utakon olyan területre vitték őket, ahol a családi élet jelenei nem túl-sokban különböztek a tábor kerítésén kívüliektől, ámbár kevesebb volt a kényelem. Így az ellenőrök azzal a meggyőződéssel távoztak, hogy a szörnyű hírek csupán ijedt az ijedt zsidók túlzásai.

Haganné elmondta Rachelnak, hogy amikor először hallott a programról, Brandt azonnal megragadta a lehetőséget. A rendszer bizonyos előnyökkel járt. Néhány családot megkíméltek a szétválasztás elviselhetetlen gyötrelmétől. Ez egyeseknek még a halálnál is rosszabb volt, és Haganné látott már olyan eseteket is, amikor inkább az öngyilkosságot választották. Furcsa, de amióta a családi tábor rendszerét bevezették, a Vöröskeresztnek sem engedélyezték Totenhausenbe a belépést.

Rachel csak tegnap tudta meg ennek az okát és ez állandó rémülettel töltötte el. Úgy tűnt, Himmler egészen mostanáig nem értékelte eléggé Klaus Brandtnak a mérgesgáz-kísérletek során tanúsított tehetségét. Ezért a doktor mintegy kedvtelésként az agyhártyagyulladás kórtanával is foglalkozott. Egyesek szerint ezt szabadalmazható gyógyszerek kifejlesztése céljából tette, így szándékozott vagyont szerezni a háború utánra. Mindenesetre Brandt kutatásához megdöbbenő számban használt fel gyerekeket. Szokásos eljárásként a járványos agyhártyagyulladás kórokozó baktériumait fecskendezte be egészséges gerincoszlopokba, azután feljegyezte a különböző vegyületek fertőzéssel szembeni hatását vagy hatástalanságát. A családi tábor rendszerének elfogadása biztosította a gyerekekkel való ellátást Brandt kísérleteihez.

Haganné azt állította, hogy az agyhártyagyulladással való kísérletezés lelassult az utóbbi hetekben, de ez nem nyugtatta meg Rachelt. Az

a gondolat, hogy Jant vagy Hannah-t bármelyik pillantban kiemelhetik az Appelplatzról, „kórházba” vihetik őket, halálos baktériumokat fecskendezhetnek beléjük, egyszerűen annyira félelmetes volt, hogy képtelen volt elfeledkezni róla. Éber pillanatait arra fordította, hogy felfedezzen valamilyen módot gyerekeinek e kísérletek alóli felmentésére.

A Körből váratlanul feltörő zokogás szakította meg gondolatmenetét. Az egyik asszony sírva fakadt a hallottaktól. Rachel érezte, hogy az elbeszélés beteges bűvölete magával ragadja őt is. A történet sokkal szívet tépőbb volt, mint a sajátja. Nyugtalan lett, ha arra gondolt, mit mond, amikor rá kerül a sor.

– A teherautók ott álltak a téren – mondta az asszony, olyan merően szegezve tekintetét a csupasz padlódeszkára, mintha a faluját látná kicsinyített kiadásban. – Az SS mindenkit kivert az otthonából. Azok haláltak meg először, akik lassúak voltak, vagy nem tudtak elválni vagyongájuktól. Én elhittem az előző napon hallott rossz híreket, már becsomagoltam a holmimat. Minden irányból puskalövések hallatszottak. Ezek először pánikot okoztak, de a legtöbbünk a teherautók felé sietett. Olyanok voltunk, mint egy megriadt birkanyáj. Senki nem akarta tudomásul venni, mit jelentenek a lövések. Anyák kiáltoztak a gyermekeik után, magányos gyerekek sikoltottak. A férfiak egymást szólongatták és kérdezték, hogy mit kell tegyenek. Ugyan mit tehettek volna? Az SS már agyonlőtte a polgármestert és a rendőrfőnököt.

– A teherautóról láttuk a legsörnyűbb jeleneteket. A gyerekek ... a szegény kisbabák. A németek leplezetlen örömmel gyilkolták a kicsiket a Prága utcában. Puskatussal verték szét a fejüket, sarkuknál fogva csapták őket a falhoz. Láttam, amint az egyik SS-legény Hannah Karpiktól elragadja a csecsemőjét, és az utcakőhöz csapja a fejét. Hannah tébolyodottan tépte a haját, és ököllel verte a pribéket. Mire a férfi elővette a pisztolyát, Hannah gyomrába lőtt, aztán otthagya. – Az asszony vállat vont. – Hát ilyenek voltak a németek Damoscban.

– Lodzban is – visszhangozta egy asszony a Kör túlsó oldaláról. – Ugyanez történt, csak talán még rosszabb volt. Mialatt sorban álltunk a téren, az SS hátratolatott egy teherautóval a kórház faláig. Nem tudtuk megérteni, hogy ezt miért csinálják. Valaki kinyitotta az ablakot a harmadik emeleten. Ekkor kis csomagok kezdtek kirepülni az ablakból. Amikor a második csomag esett le a teherautó padlójára, rájöttünk, hogy mi volt. Az újszülött kisbabákat dobálták ki a csecsemőosztályról. A harmadik emeletről. Röhögtek, mialatt ezt csinálták.

– Mint a barbár teutonok ezer év előtt – mondta az előző asszony. – A rabbink hangosan kérlelte Istent, hogy mentsen meg bennünket, míg egy fiatalember hangosan átkozta a Mindenhatót. Azon az éjszakán úgy éreztem, hogy a fiúnak van igaza. Hogyan figyelhette Isten ezt a mézár-lást anélkül, hogy tett volna valamit?

Most megint a másik nő szólalt meg, öreges hangja tökéletesen közönyös volt. – Mindig ugyanaz. Minek ezt leírni? Ugyanaz a történet, százszor előadva. Ezerszer. Senki sem törődik vele.

– Ezért kell mindent leírnunk – jelentette ki határozottan Haganné.

– Be kell bizonyítanunk, mit csináltak valójában a fritzek. Háborúban előfordul, hogy jó emberek is rosszat tesznek. Az SS-nél azonban ez az előírás. Ez az irányvonaluk. A történeteink mások történeteivel együtt, akkor, ha leírjuk őket, be tudják bizonyítani ezt a tébolyt. Ez az egyetlen módja annak, hogy később ne tagadhassák le.

– Később – csúfolódott egy testetlen hang. – Mi van később? Ki marad meg, hogy előássa az írásainkat? A történeteinket! Ki marad meg, hogy meghallgassa? Hamarosan a németeké lesz a világ.

– Tartsa az ostoba száját. Mindig van leszámolás. Jön a Vörös Hadsereg, hogy felszabadítson bennünket. Sztálin bele fogja verni Hitlert Oroszország jegébe, a tankjait pedig elsüllyeszti a Pripjaty-mocsarakban. Készen kell állnunk, mire a katonák megérkeznek. Meg kell mutatnunk nekik a mészárosokat – mondta Haganné.

– Sztálin nem fog jönni. Hitler csaknem bevette Moszkvát '41-ben. Egyébként is Sztálin ugyanúgy gyűlöli a zsidókat, mint Hitler, de ez nem számít. A moszkvai utcáknak hamarosan német neve lesz.

– Hazug! Üresfejú bolond! Kérdezze meg a holland lányt. Amszterdamból jött, és volt rádiója is. Kérdezze csak Sztálinról! Kérdezze a Vörös Hadseregről – pattogott Haganné.

Minden szem Rachere tekintett. – Mondja el nekik – sürgette Haganné.

– Ez igaz – erősítette meg Rachel. Az oroszok decemberben megindították a téli offenzívájukat. Már napokkal elhurcolásunk előtt hallottam, hogy benyomultak Lengyelországba.

– No mit mondtam! – szólalt meg diadalmasan Haganné.

– A BBC szerint visszakergették a németeket Ukrajnán keresztül.

Közel ötven arc fordult Rachel felé, és kérdéseket zúdítottak rá a legkülönbözőbb nyelveken. Mi történt Észtországban? Varsóban? Olaszországban? Mi van az amerikaiakkal? Az angolokkal?

– Félek, hogy nem tudok sokat – mentegetőzött. – Olyan hírek szállingóznak, hogy ebben az évben lesz a partraszállás.

– Minden évben ezt mondják. Nem fognak jönni. Nem törődnek velünk – mondta egy csüggedt hang.

Hirtelen hosszú sikoly hasított bele az éjszakába. A Körben elhallgattak a nők. Rachel ezelőtt is hallott sikoltást, mintha nők kiáltanának segítségért, de ez most távolabbról jött, az SS-barakkok felől. Haganné először nem figyelt föl rá. Amikor azonban másodszor is felhangzott, és hallhatóan közelebből, Rachel leolvasta a veszélyt az asszony arcáról.

– Beszélnem kéne Komorowskynével – mondta a barakkparancsnok.

– Ne kockáztasson. Hagyja, hogy ők oldják meg a problémájukat – mondta az egyik asszony.

Haganné töprengett. – Várok pár percig. Brana, fejezze be a történetet.
– Elrejtsem a papírokat? Mi lesz, ha a sikoltások miatt keresgélnek?
kezdenek? – kérdezte az írnök.

– Fejezze be a történetet!

Brana folytatta, elmondta, hogyan vitték őket a téli füröttekben nyitott teherautókon a vakvágányon álló rabszállító vonathoz. A családokat élelem, víz, egészségügyi berendezés nélküli, fűtetlen marhavagonokba zsúfolták, mint Racheléket. A holland fiatalasszony azon vette észre magát, hogy akarata ellenére újra átéli a Westerborktól idáig tartó lidércnyomásos utazását. Hirtelen megérezte, hogy feláll a szőre a karján.

– Csendet! – figyelmeztette éles hangon a többieket.

Haganné ránézett. – Mi az, holland lány?

– Van kint valaki. Rejtsék el az írásokat.

Haganné kételkedve nézett rá. – Heinke hallgatózik az ajtónál, és nem jelent semmit.

– Mondom, hogy dugják el a papírokat.

Haganné elvette az írnoctól a papírokat, és a ruhájába rejtette őket. A Heinke nevű asszonyt, és az ajtót nézte. – Van valami?

Az őt a fejét rázta. Haganné mérgesen nézett Rachelre.

– SS! Gyorsan a priccsekre – sziszegte hirtelen Heinke.

A gyertyát tüstént eloltották. Sustorgás kezdődött, amíg a nők megtalálták kijelölt helyüket az emeletes priccseken. Rachel rájött, hogy ezt a műveletet már százszor is gyakorolták. Csupán az újonnan érkezettek nyögéseit és szitkozódásait lehetett hallani, amikor tapasztalatuk hiányában sietségükben megütötték a lábujjukat vagy sípcsontjukat. Őszintén csodálta a veteránokat. Ő már Amszterdamban elsajátította a gyors, zajtalan járás képességét, de ez nem volt könnyű.

Visszafojtotta lélegzetét a priccén, úgy várta az ajtó csapódását, az SS-legények csizmáinak kopogását, házkutatásra számítva. Ehelyett halk kopogást hallott. Ezután az ajtó kinyílt, és egy árny suhant be.

– Haganné? – suttogta az árny.

– Irina? Maga az?

– Igen.

– Mindenki maradjon a priccén – rendelkezett Haganné.

Rachel hallotta, amint a lengyel asszony meztelen lába tompán csattog a padlón. Haganné átment a teljesen sötét szobán, és suttogva beszélt a keresztény nők barakkjának kápolájával. Egy percen belül az ajtó ismét kinyílt, és újra becsukódott.

– Ismét hiányzik egy gyerek. Cigánygyerek – jelentette be Haganné.

Teljes csend.

– Fiú? – kérdezte egy halk hang.

– Igen. Nyolcéves.

Rachel nyögést hallott a sötétből.

– Az anyja sikoltozott az imént. Komorowskyné saját érdekében a priccséhez kötöztette. A cigányasszony azt mondta nekik, hogy odamegy Brandt doktor szállásához, hogy visszakapja a fiát.

– A megfelelő helyet nevezte meg – mondta egy hang.

– Isten segítse meg a fiút. Micsoda ocsmányság – mondta egy másik.

– Ugyanúgy történt, mint eddig?

Haganné letörten válaszolt. – Az egyik litván politikai látta, amikor Ariel Weitz valamivel korábban beszélt ezzel a fiúval.

Rachel hallotta, hogy köpködnék és átkozódnak a sötétben, azután a hangok olyan gyorsan váltakoztak, hogy alig lehetett követni.

– Ördög! – sziszegte az egyik asszony.

– Valamelyik férfinak el kellene taposnia azt a férget.

– Nekünk magunknak kellene őt megölnünk.

– Ne mondjanak őrültségeket. Ha megöljük Weitzet, mindnyájan meghalunk. Ő Brandtot szolgálja, ezért Barndt védi őt. Sturm is védi. Még Schörner is oltalmába veszi Weitzet, pedig megveti.

– Schörner is felhasználja. Weitz a besúgója – mondta egy hang.

– Ha arra gondolok, hogy ő is zsidó! – álmélkodott az egyik nő. – Weitz rosszabb, mint az SS-ek. Ezerszer rosszabb.

– A cipész is zsidó – jegyezte meg Haganné.

– A cipész cipőket csinál. Weitz odarendeli a gyerekeket, hogy megkínzásuk után megöljék őket.

– Mi történt az utolsó fiúval?

– Valószínűleg elgázosították a férfiakkal együtt – töprengett valaki.

– Nem, a múlt héten lőtték le az árok mellett – mondta Haganné.

– Miért nem mondta meg nekünk? – kérdezte egy szemrehányó hang.

– Mit tudott volna tenni, Jasa?

Rachel most jött rá, hogy Haganné még a suttogás alapján is felismeri a nőket.

– Elég volt a beszélgetésből – mondta határozottan a lengyel asszony. Rövid szünet után így szólt: – Jó füle van, holland lány. Irina odalapult a fal túlsó oldalához, hogy elkerülje a fényszórót. Ezt hallotta?

Rachel nagyot nyelt. – Hallottam valamit. Három évig éltem Amszterdamban egy üzlethelyiség felett elrejtőzve. Egész nap jöttek-mentek a bevők. A legcsekélyebb zaj is veszélyt hozhatott volna ránk.

– Ezt jól megtanulta. Mostantól maga fog figyelni az ajtóra.

Rachel lehunyta a szemét. Jó lesz, ha ő lesz az ő? Ha ez Haganné kegyeivel jár együtt, akkor jó. Nem lesz-e azonban mostantól fogva ellensége a Heinke nevű nő?

– Hallott engem, holland lány? – kérdezte Haganné.

– Holnaptól én figyelem az ajtót.

– Igen. Most mindenki feküdjön le.

Rachel hallotta a fa recsegését, amint a barakkparancsnok felmászott a priccsére. A táborban töltött második napjától kezdve Rachel úgy figyel-

te a rózsaszín jelvényes férfiakat – és a többi férfit is –, mint egy tyúkanyó, de mostanáig nem fedezett fel Jannal szembeni ízléstelenséget. Totenhausen parancsnoka jelentené azt a veszélyt, amire Haganné figyelmeztette? Kétféle válogatást kellene elkerülni az életben maradáshoz? Ha igen, hogyan tudná a fiát megvédeni? A doktor szabadon rendelkezik valamennyi fogoly életéről vagy haláláról. A férje halálát már elrendelte. Ha Klaus Brandt ártani akar a fiának, nem tudja megakadályozni.

Rachelen végigfutott az undor, amikor Ariel Weitz jutott az eszébe. Weitz Brandt felhajtója, őt talán meg tudná vesztegetni, hogy hagyja békén Jant. Megvan az öt gyémántja. De ha még meg is vásárolja Weitzet, elég lesz ez? Brandt is válogat áldozatokat, mialatt fehér köpenyben végigsétál a táboron, azt színélve, hogy gyógyító orvos. Ez valóban elképesztő, de ez a valóság. Nem tud visszarepülni Hollandiába, szárnya alatt a gyerekeivel. Ki kell gondolnia valamit.

Kitől kaphat segítséget? A cipész bebizonyította, hogy van benne részvét, de Rachel alig látta a férfit az utolsó négy nap alatt. És mi van Anna Kaasszal? A fiatal ápolónő nyilvánvalóan együtt érez a foglyokkal. Tudna-e javasolni valamilyen módot arra, hogy távol tartsa Jant a bajtól? Rachel a tőle alig néhány méterre levő, zsidó gyerekek barakkjában alvó Janra és Hannah-ra gondolt. Egy Szalonikiből származó szefárd zsidó nőnek az volt a feladata, hogy ott aludjék a gyerekek barakkjában, és fenntartsa a rendet. Rachel az ebédnél neki adta a fél kenyéradagját. Cserébe a nő megígérte, megengedi, hogy Jan és Hannah egymás mellett aludjon. Fontolóra vette, ne ajánlja-e fel az asszonynak egész heti adagját, ha átengedi neki a megbízatását, de ezt végül elvetette. Hét nap kenyér nélkül az éhhalál felé vezető útra taszítaná. Közelebb lenne ugyan a gyerekeihez, de távolabb kerülne azoktól az asszonyoktól, elsősorban Hagannétól akik az életben maradás szabályait ismerték. Miközben az egyik német juhász kutya felugatott a tábor pereménél, Rachel eldöntötte, hogy a barakkparancsnok lesz az élethez, a túléléshez vezető hídja.

Az őrszerep csak a kezdet lesz.

16.

McConnell sofőrje reggel hatkor érkezett Oxfordba, ahogyan Smith tábornok megígérte. Egy órával később kitette utasát és két súlyos bőröndjét Londonban, a King's Cross-pályaudvar bejáratánál. Kérte, hogy szálljon fel a skóciai Edinburghba hét óra hét perckor induló, 56. számú vonatra.

Az állomás visszhangzott tíz ország több tucat különböző egyenruháját viselő katonájának hangjától. Láthatóan még nagyobb zavarban voltak, mint McConnell. A doktor el sem tudta képzelni, hogy ekkora tolongásban hogyan találja meg Smitht vagy a tábornok őt. Mégis, amint ellépett egy kanadai mellett, aki éppen most vett búcsút egy nála tizenöt

centivel magasabb, könnyező angol lánytól, érezte, hogy valaki hátulról megfogja a karját. Visszafordult, és Duff Smith csillogó kék szemével találta magát szemben. A SOE-főnök elegáns, kockás kabátot viselt, a bal kabátujj a vállához volt tűzve.

– Tábornok, ma sincs egyenruha?

Duff Smith elmosolyodott, de nem szólt semmit. Előre lefoglalt, üres fülkébe vezette McConnellt, ez felbecsülhetetlen fényűzés volt a zsúfolt vonaton. Jonas Stern mogorván ült az ablak mellett. Miután becsukta az ajtót, Duff Smith kezet fogott McConnell-el, és szívélyesen köszöntötte: – Örömmel üdvözlöm a fedélzeten, doktor.

McConnell biccentett Stern felé, de a fiatalember nem viszonzotta a köszönést. A doktor gyakorlott szemével azonnal észrevette a halványodó véraláfutásokat a bőre alatt. Stern nyilvánvalóan nem békésen töltötte el a találkozásuk utáni hétvégét.

– Mi ez a sok vacak? – morgolódott Duff Smith McConnell holmijára mutatva. – Tudja, nem Brightonba megy négyhetes nyaralásra.

– Tudom. Ez felszerelés, és szükség van rá.

– Doktor, erre az útra mi látjuk el felszereléssel. Ezeket itt kell hagynia.

– Tábornok, ilyen felszerelést nem tud adni.

Smith kíváncsinak látszott. – Akkor vessünk bele egy pillantást.

McConnell az oldalára fordította, és felnyitotta a súlyos bőröndöket. Az egyikben gumiöltözékek voltak. A ruha fejrészébe átlátszó esőköpeny-nek tűnő anyag volt bedolgozva. A másikban két kb, 50 cm hosszú, sárga tartály, továbbá bordázott gumicsövek voltak láthatók.

– Ezeken a tartályokon német felirat van? – kérdezte Smith.

– Igen. Ezek lezuhant német bombázókról származó, hordozható oxigéntartályok. Úgy képzelem, ha németeknek akarunk látszani, német felszerelést kell vinnünk magunkkal.

– Doktor, igazán kitűnő az ötlete. Azt hiszem, sosem láttam ilyen gáz elleni öltözetet.

– Ez a legújabb amerikai védőruha.

– Honnan a csudából tudott szerezni ilyet?

– Tábornok, még van néhány barátom az Államokban, az Edgewood Fegyvergyárban is. Már egy hónapja ezzel az öltözékekkel kísérletezem. Az áttetsző vinil gázmaszkot olyan katonák számára fejlesztették ki, akiknek súlyos fejsébe van. Átalakítottam, hogy ezeknek az oxigéntartályoknak a vezetékeit hozzá lehessen csatlakoztatni. Ehhez az új búvárfelszerelések alkatrészeit is felhasználtam. Kifejlesztettem, beszereltem és kipróbáltam egy ecetsav sójával átitatott, lyukacsos anyagból készült réteget, hogy lehessen beszélgetni is rajta keresztül. Most a világ egyetlen olyan légmentes öltözkét látja, amely lehetővé teszi a katonáknak, hogy harc közben lássák egymás arcát, és beszélni is tudjanak egymással.

Smith tábornok ránézett Sternre. – Ugye, megmondtam magának, hogy erre a munkára ő a megfelelő ember?

Stern most az egyszer nem tett gúnyos megjegyzést, hanem megkérdezte: – Két ilyen öltözeke van?

McConnell bezárta a bőröndöket, és leült vele szemben. – Igen. És pokoli szerencséje van, hogy hasonló az alakja az enyémhez.

Smith tábornok gyékénykosarat emelt fel a padlóról. – Itt az élelmiszeradagjuk. Nem utazom magukkal, de holnap látjuk egymást.

– Akkor hova fogunk menni? Nem tudja megmondani most, hogy már végre ő is itt van? – kérdezte Stern.

Smith csücsörített. – Az Achnacarry kastélyba.

– Hol az Isten csudájában van az?

Duff Smith mosolygott. Ezt a kérdést már százszor hallotta mostanáig. Achnacarry. A név már maga is elég volt ahhoz, hogy sokakat előltsön a hideg verejték. – Vannak, akik azt mondják, hogy a világ végén. Mások azt állítják, hogy Achnacarry a mennyország után a legjobb hely. Főleg skótok, legalábbis a Cameronok – mondta.

McConnell felkapta a fejét a Cameron szóra.

– Mi az ördögnek megyünk oda? – szívóskodott Stern.

Smith abbahagyta a mosolygást. – Először is titok. Másodszor, kiképzés céljából. De az idő miatt is. Uraim, nem mondhatom meg, hogy miért, de az idő hirtelen kritikus tényezővé vált. Tizenegy nap múlva küldetésünk célpontjának már nem lesz semmiféle hadászati értéke.

– Dehát ha az idő problémát jelent, miért megyünk Skóciába? Az Isten szerelmére, csak mondja meg nekem, hogy mit csináljak, és küldjön el bennünket Németországba. Biztos vagyok benne, hogy el lesz végezve – akadékoskodott Stern.

A tábornok a fejét csóválta. – Fiacskám, Észak-Afrikában kergethette a németeket, de különleges kiképzés nélkül nem rángathatja az oroszlan farkát a saját barlangjában. Tizenegy napunk van. Ebből körülbelül hetet a brit hadsereg legeslegkeményebb fickóival fognak tölteni. Mellesleg a parancsnok Achnacarryban – amelyet jelenleg Kommandós Kiképző Állomásnak hívnak – a barátom. Nagylelkűen beleegyezett, hogy kiképzői nehezen megszerzett ismereteiket beleverjék a maguk kemény koponyájába. Mr. Stern, hét nap alatt maga egészen más, jobb ember lesz, és alighanem felkészültebb is megbízatásának a végrehajtására.

Smith, hogy befejezze a vitát, kilépett a fülkéből. – Edinburghban szálljanak át. Spean Bridgben várni fogják magukat. Takarékoskodjanak az ennivalóval. Charlie Vaughan fősvény parancsnok. Ha későn érkeznek a kastélyba, lehet, hogy nem kapnak vacsorát – mondta búcsúzóul.

A tábornok néhány másodpercig nézegette két újoncát. – Fel a fejell! Mire eléri Speant, már majdnem barátok lesznek.

Halkan kuncogott, mialatt végigment a folyosón.

McConnell hátradőlt a fülke sarkában. Nem tudta biztosan, hol van Spean Bridge, de úgy gondolta, jó távol lehet a Skót felföldön, valószínűleg Loch Ness közelében. Hosszú lesz ez az utazás.

A vonat menetrend szerint nekilendült, és hamarosan teljes sebességgel robogott Londontól északnak. Tiszta, hideg nap volt, szürke éggel. Jó néhány perc múlva Stern megszólalt. – Doktor, miért gondolta meg magát? Miért döntött úgy, hogy vállalja ezt a megbízatást?

McConnell továbbra is kinézett az ablakon. – Semmi köze hozzá – mondta hangsúlytalanul.

– Biztosan bírja majd idegekkel? Tudja, ez a küldetés sok vérrel járhat. Nem szeretném, ha kifinomult pacifizmusa károsodást szenvedne.

McConnell lassan elfordult az ablaktól. – Nyilván szívesen hadakozik, de nem én okozok magának problémát. Ha dühös valakire, vele rendezze el a dolgát. Ez az út nagyon hosszú lesz.

Visszadőlt az ülésen, és lehunyta a szemét. Stern egy ideig mérgesen nézett rá, aztán az ablak felé fordult, és a téli tájat nézte, miközben a vonat elhaladt az Alexandra Palace mellett.

A két férfi nem beszélt egymással a következő nyolc óra alatt.

– Spean Bridge! – kiáltotta valaki fejhangon. Úgy elhúzva a magánhangzókat, hogy alig lehetett a szavát megérteni.

Amikor McConnell pislogva felébredt, Stern, az élelmiszerkosár és az egyik bőrönd eltűnt.

– Spean Bridge! – kiáltotta a kalauz harmadszor és utoljára.

McConnell felkapta a bőröndöt, és kitolakodott a fülkéből. Sternt kint a peronon, a védőtető alá húzódva találta. Ragacsos szendvicset evett, amelyről levágták a kenyérhéjat. A palaszürke égből vígasztalanul ömlött az eső. Spean falut minden oldalról sötét színű, félelmetes hegyek vették körül. Úgy nézett ki, mintha faggyal borított, hóval koronázott tömör sziklákból lennének.

Ámbár még kora délután volt, McConnellnek az volt az érzése, hogy mindjárt éjszaka lesz. Azután rájött, hogy meg is érkezett. A Felföldön hamar sötétedik és nagyon későn virrad. Amikor a vonat kigördült az állomásról, körülnézett a peronon. Ugyanolyan elhagyatott volt, mint a zöld-fehérré festett, lezárt állomásépület.

– Smith azt mondta, valaki várni fog ránk, de nem látok senkit – mondta McConnell. A komor, álomtól duzzadt arcú Stern nem szólalt meg. A doktor ekkor meglátta a peron végén mozdulatlanul álló, skót szoknyát és zöld baszk sapkát viselő magas férfit. A szoknya anyaga főleg piros színű volt, világos sárga és zöld kockákkal.

– Doktor McConnell? – szólította meg skót dialektusban a férfi.

– Én vagyok.

A szoknyás elindult feléjük. McConnellnek álmában sem jutott volna eszébe, hogy félelmet kelthet benne egy rokokós férfi, de ez történt. A közel kétméteres alak úgy állt meg az üveg tetőn kívül az esőben, mintha sütkérezne a májusi napsütésben. Nyugtalanító, állati erő áradt belőle. A mellkasa domború és széles volt, zoknij a fölé a lába mintha

bronzból lett volna öntve. Rövidre nyírt haj keretezte csinos arcát, amelyet szinte megvilágított tengerkék szeme.

– Ian McShane őrmester. Maga, Stern, gondolom – mondta nyájasan. Stern bólintott.

McConnell kinyújtotta a kezét, de az őrmester csak megnézte.

– Nem sokat tudok magukról, és nincs is szükségem arra, hogy többet tudjak. A mi dolgunknak semmi köze sincs ahhoz, hogy kicsodák maguk valójában. McConnell, maga mostantól Mr. Wilkes – mondta McShane, és ránézett Sternre. – Maga pedig Mr. Butler.

A skót mindkét férfit tetőtől talpig végignézte. – Volt valamelyikük katona? – kérdezte.

Stern kihúzta magát. – Van némi tapasztalatom.

– Igazán? Nos, holnap majd meglátjuk, mivel kell foglalkoznunk. Rám esett a választás, hogy átkalauzoljam magukat egy kis kiképzésen. Tulajdonképpen ez szabálytalan, dehát MacVaughan megparancsolta, tehát ez lesz.

Pillantásával még utoljára felmérte a rábízott két férfit, azután visszament azon az úton, ahonnan érkezett.

Stern és McConnell egymásra néztek, azután felkapták a csomagjaikat, és utána siettek. Látták, hogy a peron végénél a skót beül egy fedett jeepbe, és elindítja a motort.

– Halló! őrmester! Várjon! – kiáltotta McConnell.

McShane kihajolt az autóból, és így szólt: – Kövessék ezt az utat a Caledonian Canalon át, forduljanak északnak Gair loch-nál, haladjanak a tó mellett mindaddig, amíg meglátják Bunarkaigot, onnan serpentin vezet a kastélyhoz. Ez összesen úgy 10 kilométer. Nem tévedhetnek el.

– Dehát rengeteg hely van a jeepben – tiltakozott Stern.

McShane kék szeméből lemondás sugárzott. – Ez egyáltalán nem szempont, Mr. Butler. Első útja alkalmával senki nem autózik fel Achnacarryba. – Ránézett Stern elnyűtt cipőjére. – A kastélyban majd szerzünk maguknak tisztességes felszerelést. De a csomagjaikat felviszem.

McConnell nehéz bőröndjeit a jeepbe tette, és Stern zsákját is feldobta.

– Dehát szakad az eső! – üvöltötte Stern.

McShane őrmester felnézett az égre, és mosolygott. – Eegen. Bizony pisálnak lefelé. Azt javaslom, hogy szokjon hozzá, Mr. Butler. Achnacarryban mindig esik.

Stern visszafordult McConnell felé, talán azt akarta javasolni, hogy szálljanak be erőszakkal a jeepbe, de az amerikai már nem állt mögötte. Az országút felé ballagott, morcos arccal, az esővel szembe döntött testtel.

– Találkozunk a kastélyban, Mr. Butler – mondta az őrmester. A jeep kerekei megperdültek, a jármű elindult az úton nyugat felé. Stern egyedül álldogált az átázott földön. Az élelmiszeres kosarat átvette a vállán, és elindult McConnell után. Annál a kőhídnál érte be, amelyről a falut elnevezték. – Hova megy? Várjuk meg, amíg az eső eláll! – kiáltotta.

– Talán el sem áll – válaszolt McConnell és megszorozva a lépteit.

Stern is nekieredt, és ráütött McConnell jobb vállára. – Komolyan akar tíz kilométeren keresztül gyalogolni ebben a hideg esőben?

– Nem, nem akarok. Azt hiszem, futni fogok. Így az emelkedőkkel együtt sem tart tovább másfél-, két óránál.

– Micsoda?

McConnell kocogni kezdett, otthagya az úton a mérgelődő Sternt, aki nek sötét haja már teljesen a fejéhez tapadt. Stern elővette az utolsó szendvicsét, és pillanatok alatt felfalta. Nézte az amerikai, amint felér a dombra, eltűnik, majd fél kilométernyire újra felbukkan. Egyre távolodó alakja az esőfüggöny mögött csak homályos árnyak látszott

– Seggfej – motyogta. Ha kellett, megszámlálhatlan kilométeren keresztül gyalogolt víz nélkül a sivatagban, de szakadó esőben felkutyagolni ezekre a hegyekre örülségnek látszott, amikor bizonyára volt más lehetőség is. Eldobta az üres kosarat, és ő is kocogni kezdett.

Körülbelül két kilométert gyors ütemben tett meg, azután dülöngélő sétára váltott át, hogy meg tudja dörzsölni a jobb lábán késpengének érzett nyilallást. Nem látott mást maga előtt, csak további dombokat, egy hosszú, fekete tavat, és néhány apró kőházat. Az úton nem volt forgalom. McConnellnek nyoma sem volt. A kastélynak sem.

Aztán meglátta a kerékpárt.

McConnell az Achanacarry kastélyba vezető szerpentin tetejére hatvan perccel azután ért fel, hogy futni kezdett. A meredek dombok, az erős szél és a zuhogó eső csaknem kikészítették, de végül győzött. A nagy, főúri épület körvonalai kirajzolódtak előtte a sötét égbolton. Az egyik felső ablakból sárga fény szűrődött ki. Lelassított, és elindult az épület felé. A kastély alatti enyhe lejtőn a csillogó bádogtetős, előreagyártott Nissen barakkok furcsa ellentétét képezték az eddig látott középkori tájnak.

Amint a kastélyhoz közeledett, más is felkeltette a figyelmét. Egy sor sírt látott, melyek követték az út hajlatát. Mindegyiken fehér kereszt állt, nevet, rangot és rövid sírfeliratot feltüntető táblával. McConnell megállt az elsőnél, és elolvasta a feliratot: *Megmutatta magát egy domb tetején.* A másodikon ezt olvasta: *Aknatűz alatt nem fedezte magát megfelelően.*

Miközben ezeken a feliratokon töprengett, halk reccsenést hallott, majd ismerős hangot a sötétben. – A halottak már nem sokat törődnek az esővel, Mr. Wilkes.

McShane őrmester volt az.

– De az élőnek azt javaslom, kerüljön beljebb.

McConnell a nagy fakapuhoz ment és becsusszant McShane mellett. Óriási előcsarnokban találta magát, amelyben nem volt semmiféle bútor.

– Hol van a barátja, Mr. Butler? – kérdezte McShane.

McConnell vállat vont. – Gondolom, valahol lemaradt.

A skót érdeklődéssel nézett végig rajta. – Nem lep meg. Pattoghatott ha ilyen hamar ideért.

– Van némi gyakorlatom a futásban .

– Igazán? Nos ez jól jön, ha már felkérték, hogy töltsön el egy kis időt Achnacarryban, Mr. Wilkes. Sokan voltak itt, akik azt kívánták, bár csak korábban többet futottak volna. Láttam már középtávfutókat elnyúlni ezeken a dombokon. – A skót enyhén elvigyorodott. – Persze 36 kiló felszerelés a hátukon nem sokat segített.

Hirtelen kívülről kinyitották a főkaput. McConnell megfordult, és látta, hogy Jonas Stern áll ott, elégedett mosollyal az arcán. Bőrig ázott, de nem látszott elcsigázottnak.

Mielőtt McConnell vagy McShane őrmester megszólalhatott volna, így szólt: – Őrmester, Butler szolgálattételre jelentkezik.

McConnell megrökönyödve nézett az őrmesterre, de a morcos skótnak volt gyakorlata abban, hogy megőrizze a higgadság látszatát. – Jókor érkezett, Mr. Buttler. Éppen be akartam zárni a kaput – mondta.

– Csak rajta.

McShane bezárta a kaput, keresztülvezette őket az elsötétített hallon egy széles lépcsőig. – További intézkedésig a kastélyban maradnak. Különféle felszerelésű, számos nyelvet beszélő emberek százait látják majd jönni-menni. Kommandós kiképzés alatt állnak. Ne törődjenek velük, ők is ezt teszik magukkal. Lesznek oktatók is. Nincsenek jelzéssel ellátva, de nem fog nehézséget okozni, hogy megmondják, kik azok.

Nem, ha mindnyájan úgy néznek ki, mint te – gondolta McConnell. McShane őrmester olyan volt, mint egy felföldi klán főnöke, aki egyenesen a tizenharmadik századból lépett ki.

– Emlékezzenek rá, Mr. Wilkes és Mr. Buttler. Csak akkor mondják meg ezeket a neveket, ha kérdik. A kiképző állomás parancsnoka Vaughan ezredes. Maguk ketten lehet, hogy nem katonák, de jobb lesz, ha összekapják magukat, ha feltűnik a közelükben. Ez a MacVaughan nem szívleli a pancsereket – mondta a skót.

Megálltak a homályos folyosón, melynek mindkét oldalán hatalmas faajtókat láttak. McShane rámutatott a jobb oldali második ajtóra, Stern kinyitotta. Az apró, négyszögletes szobában két tábori ágy, csupasz ruhafogas és egy petróleumlámpa volt, az utóbbi már égett egy ideje.

– A fürdőszoba a folyosón feljebb van. A kastélynak ebben a részében nincs meleg víz – mondta McShane. Mutatóujját beledöfte Stern hátába, így tolta be a szobába.

McConnell utánuk sietett, hogy leállítsa Stern esetleges megjegyzéseit.

– Maguk ketten nyilván fontos emberek – merengett az őrmester. – Úgy tudom, maguk az első civilek, akik megfordulnak Achnacarryban.

McConnell lehajolt az egyik ágy fölé, és felvett róla egy lószőr kötelet. Körülbelül 120 cm hosszú lehetett, az egyik végén rögzített hurok volt,

a másikra 15 cm hosszú, egyenes fadarabot szereltek fel. Ugyanilyen kötél hevert a másik tábori ágyon is.

– Ez micsoda? – kérdezte McConnell.

– Peckes kötél – válaszolta McShane. – A kommandósok mindig magukkal viszik, hamarosan megtudják, hogy miért. Nem akarom enélkül látni magukat. Hat órákor találkozunk a reggelinél.

Megfordult, és elindult a lépcsőház felé.

McConnell utánament és megszólította: – Őrmester, Duff Smith tábornok ma éjszaka itt tartózkodik a kastélyban?

McShane nem állt meg. – Most nem tudok ilyesmire emlékezni.

McConnell beletörődött, hogy reggelig semmi mást nem fog megtudni. Visszament a szobába, és hozzáfogott vizes ruhadarabjai levételéhez. Meztelenre vetkőzött, mert még az alsónadrágja is átnedvesedett. Alaposan ledörzsölte magát, azután lefeküdt az ágyra. Stern pár percig járkált az előtérben, majd ugyancsak lefeküdt. McConnell furcsállotta, hogy Stern eloltotta a lámpát, mielőtt levetette a ruháit, mintha rejtegetni próbálná a testét.

McConnell egy ideig szótlánul feküdt a sötétben. Nem tudott azonban elaludni, amíg meg nem kérdezett valamit. Végül így szólt: – Hogyan tudott ilyen gyorsan ideérni? Talált valakit, aki autóval felhozta?

Stern angolul válaszolt, tehetségesen utánozva McConnell georgiai hanghordozását. – Semmi köze hozzá, Mr. Wilkes.

McConnell hallgatagon fogadta a fullánkös választ. Kíváncsi volt, Stern rájött-e, hogy fedőneveiket Margaret Mitchell Elfújta a szél-jéből vették. Az 1939-es év legnagyobb filmje volt, de csak Isten a tudója, Jonas Stern a sivatag melyik sarkában élt akkoriban. Bizonyára Duff Smith választotta ki a fedőneveket, jól tudva, hogy, McConnell tisztában van azzal, miért is nevezték el a gyámoltalan Ashley Wilkes után.

Már csaknem elaludt, amikor Stern megszólalt. – Látta a sírköveket?

McConnell pislogott a fogvatartó sötétségben. – Láttam.

– Csupán szemét van a keresztek alatt.

– Hogy érti ezt? A sírok üresek?

– Pontosan.

– Honnét tudja?

– Ismerem a brit hadsereget, harcoltam velük Afrikában. Az ő oldalukon, ha elhiszi. Ezek a sírok jellemzőek a humorukra. Kereszteket állítanak fel, hogy bejesszék az újoncaikat. „Megmutatta magát egy domb tetején.” Baromság. A brit hadsereg olyan, mint ezek a sírok.

McConnell semmi értelmét nem látta annak, hogy a brit hadseregről vitatkozzék Sternnel. – Gondolom, holnap megtudjuk – mondta.

Stern felhorkant. – Álmodjon jól, – mondta németül. – Reggel megmutatom ezeknek a fattyúknak, hogy milyen az igazi kiképzés!

17.

Reggel kilenckor McConnell kituszkolta Sternt az ágyból. Az előtér végén lévő fürdőszobában tett gyors látogatás után felvette a McShane által hozott ruhákat: katonai kezeslábast, vastag, zöld pamutöltözéket és magasszárú cipőt. Végül magához vette az egyik oldalán hurokkal, a másikon rövid fogóval ellátott „peckes” kötele. A keze köré tekerte, azután hozzákapcsolta a tekercset a ruhásákban talált szövetövhöz.

Stern is felöltözött már, és az ajtóban állt.

– Nincs magán a peckes kötele – figyelmeztette McConnell.

– Nincs rá szükségem.

McConnell vállat vont, és elindult a kastély földszintjére. A hallban találkozott McShane őrmesterrel. A felföldin rajta volt a zöld sapkája, de nem a skót szoknyát viselte, hanem kezeslábast, khakiinget és terepszínű esőköpenyt húzott magára.

– Éppen magukért akartam menni. Lekésték a reggelit – mondta.

– Készen vagyunk – dörmögte Stern.

– Készen? – McShane csodálkozott. – Nem látom a peckes kötelét.

– Nincs szükségem arra a nyavalyás holmira.

– Bizony szüksége lesz rá, Mr. Butler. Induljon, és hozza le. Mozgás!

Amikor Stern visszajött a kötéllel, McShane kivezette őket a szürke, felföldi reggelbe. A kávé és fenyők illatával a tűzifa és tőzeg keveredett füstje teljesen felébresztette McConnellt. Végre megláthatta azt a helyet ahová Smith tábornok küldte őket. Achnacarry kastély lőrésekkel ellátott mellvédei és sarkain álló tornyai szürke kövekből épültek. A doktor nem láthatta, csak hallotta a mögötte levő folyó csobogását. De a kastély teteje fölé magasodó, erdővel borított dombok olyan párába burkolóztak, mint Észak-Georgiában az Appalache-hegység alacsony dombjai.

Fákkal szegélyezett, pompás autótűt vezetett le a kastélyból a völgybe. Az alján elterülő nagy tó felülete a reggeli fényben olyan volt, mint a csiszolt ezüst. Ám ott véget is ért a pásztorjáték színpada. Achnacarry kiterjedt gyepes területe tele volt szórva hullámlemez tetejű, acél Nissen-barakkokkal és kupola alakú vászonsátrakkal, a gyorsan felépíthető szállások egész városával. A mező közepén McConnell akkora sátrat látott, mint egy repülőhangár, az autótúton túl pedig azoknak a síroknak a hosszú sorát, amelyről Stern azt állította, hogy üresek.

Nem messze a síroktól ötven év körüli, erőteljes testalkatú katona beszélgetett egy magas, szakállas farmerral, aki legalább húsz évvel volt idősebb nála. A katona hangja gyorsan váltakozott bocsánatkérés és méltatlankodás között, kiejtése a lehető legtávolabb esett a felföldi skóttól.

– Ez az ezredes – mondta McShane őrmester.

McConnell meglepődött. – Ez Vaughan ezredes?

– Eegen.

– Dehát ez londoni kiejtés. Azt gondoltam, hogy ő is felföldi, mint maga. Azt hittem, ő a kastély lordja.

McShane nevetett – Úgy gondolja a skót földesúr? Nem, nem. Az igazi laird, – mert itt így mondják – Cameron of Lochiel három kilométerrel feljebb, Clunesba költözött egy időre. De biztos lehet benne, hogy, ezen a helyen tartja a szemét. A világon szétszóródott valamennyi Cameron-nak tartozik ezzel.

McConnell elnézte a kemény állú ezredeset. Vaughan kommandósnak kissé természetesnek tűnt, ámbár kétségtelenül olyan szívósnak látszott, mint egy régi katonacsizma. – Vaughan is kommandós?

McShane a fejét rázta. – Egykor törzsőrmester volt a gárdistáknál.

– Nem látok kommandósokat – jegyezte meg Stern.

– Harminchat órás műszakjuk van, de bármikor itt lehetnek.

– Mit jelent a harminchat órás műszak? – kérdezte McConnell.

– Pontosan azt, aminek hangzik. Harminchat órányi le-fel szaladgálást a Lochaber-dombokon, teljes felszerelésben, éles tüzelés alatt. Örüljenek, hogy elmulasztották.

– Tegnap éjszaka kint voltak abban a viharban?

– Egen. És szerencsájük, hogy nem futottak össze magukkal...

A kastély mögötti fák közül vad, primitív üvöltések hangzavara harsant fel. – Mi az ördög ez? – kérdezte McConnell.

– Színlelt támadás az Arkaig-hídon. Ez a gyakorlat tetőpontja.

McConnell elámulva nézte, amint több mint száz furcsa szövetsapkát viselő kommandós feltűzött szuronnal kiment a kastély mögül.

– Mi az, amit üvöltöznek, őrmester?

– Ki tudja? Ezek a pasasok a „Szabad Franciák”.

Mire a francia kommandósok odaértek a Nissen-barakkokhoz, a lelkesedésük eltűnt. Amikor összeroskadtak a sátraik körül, Vaughan ezredes halkan káromkodva felballagott az autóúthoz.

– Mi a baj, uram? – kérdezte McShane őrmester.

Vaughan arca vérvörös volt a haragtól. – Valami örült elcsente a domb aljáról az egyik bérlő kerékpárját. A nyavalyás koldus valamelyik emberünket gyanúsítja.

– Valakit a mieink közül, uram?

– Pontosan. Állítja, hogy a helybeliek közül senki nem emelte volna el. Azt mondja, ez az egyetlen közlekedési eszköze az igáslován kívül.

McConnell belenézett Stern szemébe, de nem látott semmit.

– Ha kiderül, hogy igaza van, megnyúzom azt, aki ezt elkövette – bömbölte Vaughan. – Nem engedhetjük meg magunknak, hogy megbántsuk a helybelieket. És Isten óvjon meg bennünket attól, hogy Lochiel megtudja ezt. – Gyanakodva nézett le a dombon a kimerült franciákra. – Lehet, hogy valamelyik béka – akarom mondani francia – csórta el, ámbár nem valószínű – tűnődött.

Vaughan szeme végre Sternre és McConnellre tévedt. – Hát ezek kicsodák? Próbababák a szuronygyakorlatokhoz?

– Uram, ők a különleges vendégeink.

Vaughan előretolta alsó ajkát, és végigmérte őket. – Nocsak, Duff fickói? Nagyon helyes. Csinálja úgy, ahogy megbeszéltük, őrmester.

– Igenis, uram.

– És nézzen utána annak a kerékpárnak.

– Eegen.

Vaughan ezredes elindult, de aztán megállt, és állát csaknem mellkasáig lehajtva rápislogott Sternre. McConnell kíváncsi volt, hogy mi kelthette fel az érdeklődését? A sivatagi naptól leburnult színe? Stern hanyag tartása? Szája pimasz görbülete? Az ezredes jókora fejével nekitámaszkodott Stern mellkasának, és atyai gyengédséggel megszólalt.

– Jobb lenne, ha abbahagyná ezt a kihívó magatartást, fiam. Még mielőtt valaki kiveri ezt magából. – Vaughan ránézett McShane-re. – Ilyesmi elég gyakran előfordul itt, ugye, őrmester?

– Most, hogy mondja, valóban úgy tűnik – erősítette meg McShane.

Vaughan ezredes megegyeszer biccentett McConnell felé, aztán eltűnt a kastélyában.

McShane őrmester mereven rábámult Sternre. – Tud valamit az eltűnt kerékpárról?

Stern szóltanul viszonzta a pillantást.

– Helyes. Lássunk neki a dolgunknak. Télen rövidek a nappalok – mondta McShane.

Mialatt az őrmester átvezette őket a földeken, McConnell suttogva megkérdezte Sterntől: – Hova rejtette el a kerékpárt?

– Nem tudom, hogy miről beszél – mondta Stern.

McShane őrmester végül megállt egy alacsony domb tetején. A túlsó oldalon negyven év körüli, zömök férfi üldögélt tábori székén, és látható élvezettel szívta cigarettáját. Írómappa és ceruza hevert mellette a földön.

– Az az utasításom, hogy figyeljem meg, mennyire tudnak vigyázni magukra. Először istenadta képességeiket fogjuk megnézni, a fegyverekre később kerül sor. Lássuk, mit csinálnának, ha elkapnák magukat fegyvertelenül – mondta McShane.

A széken ülő kiképző McShane-re mosolygott. – Fura, hogy az ilyesmi milyen gyakran megesik, ugye, Ian?

– Így igaz, John. Foglalt vagy? Ez a kettő néhány napig marad nálunk.

– Nem túlságosan. Csak alaposan megdolgoztatok néhány lengyelt.

– Maga a fegyvertelen harc oktatója? – kérdezte Stern.

A széken ülő férfi Stern szavainak hallatára összeráncolta a homlokát. Németes kiejtést ritkán hallottak a Lochaber dombokon.

– Mindnyájunknak megvan a képesítése a kiképzés bármely részének az oktatására. Lewis őrmester úr azonban valamelyest szakosodott. A hangtalan ölés specialistája. válaszolta McShane.

Lewis őrmester felállt és megint vigyorgott, most azonban tekintete nagyon megfontolt volt. – Fiatalember, lépjen be a társalgómba.

– Hagyom, hogy a barátom bemelegítsen magával – mondta Stern.

McConnell odafordult McShane-hez. – Valóban szükség van erre?

– Lásson neki, Mr. Wilkes.

McConnell óvatosan elindult lefelé a dombon. Érezte, hogy az érverése felgyorsul. Ökölvívói tapasztalata egyetlen menetből állt, ezt a Fairplay középiskola rögtönzött szorítójában szerezte. Ez egy héttel azután volt, hogy Tunney tönkrement Jack Dempsey-t a világbajnoki címért lebonyolított mérkőzésen Philadelphiában. A középiskolások hétnapos boxolási lázat kaptak. Ellenfele egy fejjel alacsonyabb, és hét kilóval könnyebb volt, mint ő. Nagyon jól emlékezett erre, mert a kisebb fiú keményebben, gyorsabban és többször ütötte meg, ahogyan addig bárki. Az a három perc nagyon tanulságos volt. Gyanította, hogy most hasonló tapasztalatra fog szert tenni.

– Ne féljen! Vágjon bele! – mondta Lewis őrmester.

McConnell szabályos ökölvívóállásba tartotta az ökleit, a jobb karját enyhén behajtotta, a bal öklével eltakarta az állát. Lewis észrevette a habozását, mosolyogva előrelépett, célpontként ajánlva fel a fejét.

McConnell megpróbálkozott az egyetlen általa ismert csellel. Lenézett ellenfele gyomrára, és baljával testére célzott ütést színlelt, azután jobb öklével egyenesen Lewis őrmester álla felé ütött.

Amikor az ökle megállt, a fenekén ült, másfél méterrel hátrább attól a helytől, ahol az előbb még az őrmester állt. Az oktató nyilvánvalóan átalakította ütésének lendületét valamilyen dzsúdó-dobássá.

– Mr. Wilkes, maga nem verekedő típus, ez nyilvánvaló – mondta Lewis. – Meg sem próbálom elmagyarázni, hogy mit csináltam, mert nincs időnk arra, hogy tanulhasson. – McShane felé fordult. – Ian, megteszem, amit tudok. De azt javaslom, hogy adjatok neki egy pisztolyt, és imádkozzatok, hogy ne kapják el anélkül.

McShane beleegyezően bólintott és elindult McConnell felé, aki megkönnyebbülten kapaszkodott fel a tetőre.

– Maga jön, Mr. Butler – mondta Lewis őrmester. A hangjának kellemetlen éle volt.

Stern hosszú karjait kissé lengetve könnyedén indult a dombon lefelé. Lewis őrmester közelebb lépett. – Készen van?

– Nagyjából.

A kiképző a fejét csóválta. – Ian, hallod a kiejtését? Amikor megláttam, zsidónak néztem, de ez egy rohadt német tetőtől talpig. – Stern felé fordult. – Mondjon még valamit.

Stern teljesen kiegyenesedett. – Rendben van, őrmester. Fogja már be azt a ronda pofáját.

Lewis arca felragyogott az örömtől. – Nocsak, úgy káromkodik, mint egy angol őrmester.

– Látott némi harcot Észak-Afrikában – mondta McShane.

– Igazán? – Lewis elkezdett lassan Stern körül járni.

Stern behajlított térdekkel állt, két karja lazán lógott az oldala mellett. McConnell arra gondolt, úgy néz ki, mint egy madár izomból és csontból álló vékony, barna szobra. Lewis mozgás közben magasra tartotta két nyitott tenyerét. Teste félelmetes feszültséget árasztott, mintha csupa izomból és adrenalinból állna. Stern azonban semmi jelét nem árulta el annak, hogy szándékában állna megmozdulnia a reggel hátralevő részében. Végül Lewis lépett egyet előre, ütésre bátorítva ellenfelét.

Stern nem tett semmit.

Belefáradva a játszadozásba, Lewis behajlított jobb kezével ütest színlelt, ugyanakkor bal lába Stern fejéhez lendült. Stern válasza elképesztette mind az ellenfelét, mind a nézőit. Csaknem hanyagnak tűnő mozdulattal hátralépett, ugyanakkor a bal kezét hirtelen fellendítette, olyan gyorsan, hogy alig lehetett látni. Az őrmester egész teste követte az ég felé irányított rúgását. Fél bukfencet vetett a levegőben, azután a hátán ért földet, Stern lába előtt.

Lewis a zavartól és dühtől csaknem lila arccal tápászkodott fel. – Szóval ilyen dörzsölt vagy, haver!

– John! Azt hiszem, ennyi elég – szólt közbe McShane őrmester.

– Egy nyavalyát elég! Kérdezd csak meg Mr. Butlert, hogy neki elég-e? Vagy Mr. Birnbaumot? Vagy Rubensteint? – ujjával Stern kifejezésten arcába bökött. – Maga egy ronda biboldó, ugye?

Stern tökéletes brit kiejtéssel válaszolt. – Valami baja van a zsidókkal?

– Ian, tudtam én ezt! Tudtam abban a pillanatban, amikor megláttam ezt a sivatagi bőrszínét. – Lewis arca megvonaglott. – Ez egyike azoknak a fattyúknak, akik megnyomorították Wally bátyámat Palesztinában!

– Lehet – mondta nyugodtan Stern.

– Átkozott fattyú!

– John! – kiáltotta McShane, de elkésett. Lewis már elindult Stern felé, mindkét keze villámgyorsan mozgott. McConnell hitetlenkedve nézte Sternt, amint kétszer, sőt háromszor engedte magát megütni.

– Védje magát! – üvöltötte Lewis.

A következő ütestől Stern feje hátrabillent, és vérzett az arca. Mivel látta, hogy nem kell tartania a visszaütéstől, Lewis abbahagyta az oldal-ütéseket, és egy horoggal egyenesen Stern torkát célozta meg.

Mielőtt a csapás célba talált volna, Stern lezuhant a földre, bal keze uj-jain fogva fel saját súlyát, jobb lábával pedig széles ívben maga körül rúgott. Mint egy kasza pengéje, úgy csapott le a rúgás Lewis térdére. McConnell reccsenést hallott, közvetlenül utána pedig éles üvöltést, amint az őrmester mindkét kezével a lábát fogva lezuhant a földre. Ösztönösen elindult a sérült kiképzőtiszt felé, de McShane erős keze visszatartotta.

– Mr. Butler! Jöjjön csak ide vissza. Most rögtön!

Stern a skótra nézett, majd az őrmester fölé hajolt: – Egy ausztrál tanított meg rá. – Azután felballagott McShane és McConnell mellé.

– Mr. Butler, ez cseppet sem volt bölcs dolog. – mondta McShane.

– Maga kereste magának a bajt.

– Lehet. De maga nem azért van itt, hogy propagandát csináljon magának. – McShane lenézett a dombtetőről. Lewis gyorsan dagadó térdét dörzsölte. – Jobb, ha ezt megvizsgáltatod az orvossal, John. Még ma este benézek hozzá egy jelentésért.

– Semmiség! – kiáltott Lewis, és küszködve felállt. – Még tudok menni!

McShane odafordult Sternhez és McConnellhez. – Menjünk.

– Hova? – kérdezte Stern.

– Lőtérre.

– Rendben.

McShane aggódó pillantást vetett rá. – Gondoltam, hogy megfelel.

Eleinte úgy tűnt, a lőtér csupán másik színhely Stern harci képességeinek bemutatására. Amikor odaérkeztek, két francia kínlódott egy kisméretű, elnagyolt fényezésű géppuskával. Colin Munro, a glasgowi fegyver-kiképző komoran figyelte a látványt. A géppuska kiköpött egy sorozat golyót, elakadt, azután éppen idejében javult meg ahhoz, hogy örületbe kergesse a kezelőjét.

– Uraim, ez itt a brit 2 S típusú STEN. Nevét a Sheppard Turpin England szavak kezdőbetűiből képezték. Avatott kezekben sosem akad el, tapasztalatalanokban azonban használhatatlan – mondta McShane.

– Ezt kapjuk meg? – kérdezte Stern.

– Nem. – McShane a földön fekvő ládából gondosan olajozott géppisztolyt vett ki. Kékes-fekete acélból készült, fém tusát vissza lehetett hajtani. McConnell látta, hogy Stern vigyorog örömeiben.

– Ez itt a német Schmeisser MP 40-es. Csupán nagyjából ugyanúgy működik, mint a STEN. Ahogy egy Mercedes-Benz is azonos elven alapszik, egy Bedford teherautóval – mondta McShane.

Colin Munro elismerően vigyorgott.

– Pisztolytöltényeket lő ki, de nagyon megbízható. – McShane bekattintotta a tárat, és átnyújtotta a fegyvert Sternnek. – Mr. Butler, feltételesen, hogy maga kitűnően ért ehhez.

– Volt már ilyenem. – Stern átvette a fegyvert, és két kézzel csípő magasságban tartotta. Harminc méterre levő homokzsákokra célzott.

– Várjon! Fiatalember, ezt a fegyvert közelharcra gyártották. Lépjen előre a jelzésig. Ember, adjon magának egy lehetőséget – mondta Munro.

Stern McShane-ra mosolygott és meghúzta a ravaszt. Négy egyenként három lövésből álló sorozatot adott le, a golyók mellmagasságban találtak célba. Két újabb célt „küzdött le” a maradék lövedékkel.

– Erről beszélék! Fegyelmezett tüzelés! – kiáltotta oda Munro a franciáknak.

McShane sandán nézett Sternre. – Colin, ilyen az én versenyzőm. Mr. Butlernak hívja magát.

– A pisztollyal is ilyen jól bánik?

– Jobban – válaszolta Stern.

McShane másik tárat töltött a Schmeisserbe, és átadta McConnellnak. – Mr. Wilkes?

McConnell nem érezte teljesen idegennek a kezében tartott géppisztolyt. Mégis, amikor tüzelt és el sem találta a homokzsákokat rájött, hogy egyáltalán nem tudja a fegyvert irányítani.

– Mit szólna ehhez, Colin? – kérdezte McShane.

– Mit mondjak? Adj nekem két hetet, és át fogom formálni.

– Egy hetünk sincs.

– Akkor adj neki hölgyeknek való fegyvert. Kis revolvert. Gyakorlat nélkül ezzel érhető el a legjobb eredmény.

McConnell elpirult, bár tudta, hogy nem szabadna ilyesmivel törődnie. Miközben Stern kacagott, kiválasztott a fegyverállványról egy ócska, závaras Lee-Enfield .303-ast. – Van valaki a jelzőgödörben? – kérdezte kétszáz méterrel alacsonyabba mutatva.

– Nem tudom, de nem hiszem, hogy ez sokat számít – mondta Munro, és rávigyorgott McShane-ra. – Ha azt hiszi, hogy eltalálta a céltáblát, leszaladhat és felhozhatja.

McConnell betöltötte a tárat, és a vállához emelte az Enfieldet. Az irányzékra nézett, és a célgömbön keresztül, finomra véve az irányzékot alúlról fölfelé emelte a céltábla tizes körig. Közben arra gondolt, milyen furcsa, hogy a jelek szerint a teste visszaemlékszik olyasmire is, ami az emlékezetéből már kiesett. Megvetette a lábát, feljebb húzta a vállát és jobb vállgödrébe szorította az agyat, miközben enyhe szellőt érzett a háta mögül. Aztán feljebb emelte az irányzékot, a golyó esése miatt.

Meghúzta a ravaszt.

Munro kurtán felkacagott. – Öt fontot rá, hogy ez Maggie bugyogója volt. – Aztán szívélyesen hozzátette. – Próbálkozzék még egyszer, fiam.

McConnell gyors egymásutánban háromszor húzta meg a ravaszt, és mindegyik lövésnél egyre jobban érezte magát. A tár üresen kattant.

– Ne aggódjék, szerzünk revolvert magának – mondta McShane.

– Átkozott legyek, nézz csak oda! – kiáltott fel Munro.

Odalent valaki a gödörből felemelte a találatokat jelző vörös mutatópálcát. A vörös kör a célfelete felett lebegett. A fegyveroktató walkie-talkie-t kapott fel az asztalról.

– Te vagy az, Bill?

– Úgy van, Colin – hallatszott a recsegő válasz.

– Jó vicc! Most add meg a valódi eredményt.

– Céltáblákat rakosgattam, amikor lőni kezdte. Szokás szerint minden lövéssel a közepébe találtál.

– Nem én voltam, Bill. Van egy új Alwin Yorkunk, vagy legalább olyan jó mint ez a híres amerikai volt annakidején. McShane kíváncsian nézett McConnellre. – Mr. Wilkes?

– Kölyökkoromban szarvasra vadásztam. Ahol én lakom, mindenki így lő – mondta az amerikai.

– Bizonyára nem éhezett a családja.

McConnell örömmel nyugtázta Stern arcán a kiütköző meglepetést. – Azt mondják, a nagyapám mesterlövész volt a Benning brigádban. Talán ehhez van valami köze.

– Az Északiak hadseregében? – kérdezte Munro.

– A Déliekében – nevetett McConnell.

McShane őrmester visszatette a Lee Enfieldet az állványra. – Két átkozottul titokzatos alak. Ezt aztán megkaptam – motyogta.

Stern még mindig McConnellt nézte.

– Jól van. Ma reggel van még egy poénunk. A Halálos Utazás. Tartsák készenlétben a peckes kötélüket – mondta McShane.

A skót elindult a réten keresztül, csaknem zajtalanul haladva a barna haraszton, ahogyan gyakorlott hegylakóhoz illik. Miközben McConnell és Stern követte, Mark a távolban nagy, függőleges sziklát pillantott meg, amelyen mintha apró rovarok száza nyüzsögtek volna. Csak néhány pillanat múlva jött rá, hogy ezek valójában emberek. Megkönnyebbülten felsóhajtott, amikor McShane elkanyarodott a szikla irányából.

Az őrmester addig ment, amíg elérte a legutóbbi esőtől megáradt Arkaig folyót. A part mellett folytatta az útját. A hideg, szürke víz sziklákat döntött fel, és zúgva száguldott végig a parti bozóton. McConnell látott egy nagy fatörzset, amely úgy siklott a vizen, mint a kikötő cölöpjéről elszabadult csónak.

– Itt vagyunk – mondta McShane.

– Hol? – kérdezte Stern.

McShane a magasba mutatott. – Uraim, a Halálos Utazás.

McConnell alig tudta kivenni a fejük fölött tizenöt méter magasságban az egyik fa tetejéről kifeszített fekete kábelt, amely a folyó túlsó partján levő másik fa alsó részéig vezetett. A lejtése 15 fokok lehetett. Biztonsági háló nem volt felszerelve. McShane őrmester rátette a kezét a mellettük álló fára fölerősített deszka-lépcsőfokra. Több tucat ilyen vezetett fel a legfelső apró peronra, amely a hajók árbockosarához hasonlított.

– Halálos Utazás! Nem látom be, hogy ez a gyerekjáték hogyan segítheti a megbízatásunkat – mondta gúnyosan Stern.

McShane elnézően felsóhajtott. – Mr. Butler, ha majd eljut oda, ahová készül, azt hiszem, nagyon hasznosnak fogja találni ezt a gyakorlatot.

– Maga tudja, hogy hová megyünk?

– Azt tudom, hogy jobban teszi, ha felviszi az ülepét erre a fára.

McShane elvette Sterntől a peckes kötélét, és áthúzta a fafogantyút a túloldalán levő hurkon, ezáltal hajlékony karikát alakított ki. – Csináljon

karikát a kábel fölött. Ezután kösse föl a csuklóját a két végébe, és ugorjon. A többi a nehézségi erő dolga – mondta.

Még egy utolsó gúnyos pillantás után Stern úgy ment fel a lépcsőkön, mint egy tűzoltó. McConnell lassabban követte. Stern a kábelre hajította peckes kötelét McShane eligazítása szerint. Azután a legcsekélyebb habozás nélkül két kezébe vette a kötél végét, és kilendült a semmibe.

McConnell nézte, amint elszabadult siklóként átszágul a folyó felett. Stern arca magabiztos volt, amíg odaért a kábel közepéig. Abban a pillanatban a túlsó partról valaki elkezdett félautomata puskával lövöldözni. Amikor McConnell látta, hogy Stern felrántja a térdét a testéhez, tudta: valami rossz készül. A nagyobb hatás kedvéért vaktölténnyel leadott néhány lövés nem aggasztana ilyen harcedzett veteránt, mint Stern.

Stern valódi puskagolyók előtt tért ki.

McShane őrmester intett McConnellnek, hogy induljon. Józan esze azt követelte, hogy másszék le a földre, valami azonban indulásra ösztöklélte. Áthúzta peckes kötelét a kábelén, mindkét oldalán a csuklójára tekerte, és ellendült. Érezte az arcába csapódó szelet, látta, hogy a folyó úgy villan fel, mintha találkozni akarna vele, hallotta a puskagolyó süvítést, amint néhány centire a teste mellett röpül el. Azután érezte, hogy a folyópart felüti a térdét az állába.

Stern állította lábra. – Jöjjön! El fogom kapni azt a stricit!

Két golyó csapódott be az egyik fába, nem egészen egy méterre tőlük. Stern lebukott a földre, és felüvöltött: – Seggfej!

McShane átkurjantott a folyón: – Most látták a peckes kötél használatának egyik módját. Sok más lehetősége is van. Jöjjenek át erre az oldalra.

Stern öt percig csörtetett a bozótban, de az orvlövész eltűnt. Még akkor is dühöngött, amikor átgázoltak a vizen, és csatlakoztak McShanehez.

Az ebéd csupán babból és káposztalevesből állt, és rövid ideig tartott. Utána McShane elvezette Sternt, hogy néhány olyan eligazítást adjon, amelyre csak neki volt szüksége. McConnellnek lepecsételt dobozt adott át, amely egy tankönyvet és egy jegyzetfüzetet tartalmazott. A német társalgási nyelvvel foglalkozó kötetet a brit kémelhárítás valamelyik osztálya készítette. Valaki beletett egy külön ívet.

GYAKORI SS PARANCSONK ÉS VÁLASZOK

volt a címe. A jegyzetfüzet néhány nagyon érdekes és kézzel írt felvilágosítást tartalmazott az ideggázok építőelemeiről, a szerves foszfátokról. Volt néhány vázlat is olyan készülékekről, amelyeket feltehetően használnak ilyen gázok előállításánál. Kíváncsi volt rá, hogy ez a tájékoztatás Angliából vagy Németországból származik-e.

A doboz alján üzenetet talált Smith tábornoktól. Ezt volt a szövege:

Doktor, ez majd lefoglalja addig, amíg Stern az erdőben csörtet. Ne engedje, hogy egy rosszul alkalmazott német tegezés elgáncsolja, jó? Hamarosan felkeresem. Duff

McConnell egy régi püspöki templom árnyékában tanulással töltötte el a délutánt. Hálás volt a könyvekért. Lehetővé tették, hogy tényekkel foglalkoztassa az elméjét, ahelyett, hogy teret adjon az utóbbi néhány nap alatt érzett büntudatnak és gyásznak. Mire McShane őrmester beteretelt a vacsorához, már teljesen sötét volt, és mardosó éhséget érzett.

A Nissen barakkokból épült falu közepén több hosszú, az évek során alaposan elkoptatott fa ebédlőasztalt állítottak fel. McConnellt az elrendezés gyermekkorára emlékeztette, amikor a baptista templomokban a „vacsora a földön” szertartást tartották, de ez nem tartott sokáig.

McShane őrmester elkövette azt a hibát, hogy őt és Sternt a francia kommandósok asztalához ültette. Stern alig mondott el három mondatot, amikor az egyik volt idegenlégiós felfigyelt német kiejtésére. McConnell középiskolás francia nyelvtudásával megpróbálta elmagyarázni, hogy Stern menekült német zsidó, de a helyzet túlságosan gyorsan rosszabbodott, nem volt helye az érvelésnek. Amikor az egykori légiós söröspohara tartalmát az arcába öntötte, Stern úgy lökte át magát az asztal felett, mint amikor valaki egy szikla tetejéről ugrik fejest.

Mielőtt a csodálkozó francia megakadályozhatta volna, Stern hüvelykujjai már megpróbáltak lyukat fúrni a légcsővébe. Másodperceken belül féltucat francia kommandós bajtársa segítségére sietett, de Stern nem engedte el az áldozatát. McConnell látta csapkodó két könyökét, mialatt a franciák kíméletlenül ütlegettek az öklükkel.

Ekkor a verekedés ugyanolyan gyorsan véget ért, ahogyan elkezdődött. A meggyőző erő McShane őrmester volt. Az óriási skót belegázolt a tömegbe, és úgy kapta fel a testeket, mint amikor valaki gyökereket ráncigál ki a földből. Egy jólhelyezett ütés eltávolította az utolsó franciát, egy erőteljes rántással pedig lábra állította a kábult, vérző Sternt.

– Mi a nyavalyakórság történik itt? – harsogta egy hang, amelyben McConnell felismerte Vaughan ezredest. – Még több mint egy hét van hátra a bevetésig!

Achnacarry vörös arcú parancsnoka másodperceken belül megszűntette a zűrzavart. Utolsó utasításával kitiltotta Sternt a vacsora területéről. Az őrmester szó nélkül kiterelte Sternt és McConnellt a barakkok közül, majd az élükre állt. Átvágtak az autóúton és a kastély mögött kiértek egy ösvényre. Amikor közeledtek a folyóhoz, apró Nissen-barakk körvonalai tűntek fel közvetlenül az ösvény mellett. McShane az épület acélfalához lökte Sternt.

– Figyeljen ide – mondta fojtott hangon. – Mostanáig soha nem fordult elő ilyesmi az étkezés alatt, és ezután sem fog. Ha mégis, akkor ki fogom tekerni azt a kurva nyakát. – Vastag ujját belebökte Stern mellkasába. – És ezt meg is tudom tenni, fiacskám, szabályos bunyóval vagy anélkül.

McConnell ebben nem kételkedett. McShane a falhoz szorította Sternt.

– Mr. Butler, magának van valamilyen problémája. Miként az ezredes mondta, jó helyre jött, ha ezt orvosolni akarja. Mostantól itt eszik és itt alszik. A felszerelését még ma este ideküldetem.

A skót a fejét csóválva nézte kettőjüket. – Nem tudom elképzelni, ki küldte ide magukat kiképzésre, de biztos, hogy félcedulás volt. Fontos katonai megbízatás teljesítésére valószínűleg maguk ketten a legkevésbé alkalmas jelöltek, akiket el tudok képzelni.

Stern éppen válaszolni akart (pedig McConnell fohászkodott magában, hogy ne tegye), amikor futó lábak tompa dobogása hallatszott az ösvény felől. Egyenruhás küldönc jelent meg és tisztelgett McShane-nak.

– Mi az, Jennings?

– Őrmester, Mr. Butlert kéri a kastélyba. Futólépésben. Vaughan ezredes irodájába.

– Megpróbáltam figyelmeztetni magát. Kikészítettem a csomagját az ajtóhoz – mondta Sternnek sóhajtva McShane.

– Nem az ezredes kéreti, uram. Londonból érkezett meg egy tiszt, valami Smith tábornok – mondta a küldönc.

– Éppen ideje volt – motyogta Stern. Elsuhant McShane mellett, és visszaindult a kastély felé.

McConnell vállat vont a skót és a meglepett küldönc felé, aztán bement a Nissen-barakkba és becsukta az ajtót. Két tábori ágyat látott, de takarót nem. Kis petróleumlámpa álldogált a sarokban, gyufásdoboz nem volt mellette. Lefeküdt a csupasz ágyra, és eltakarta karjával az arcát. Mindent összevetve, a nap eseményei nyugtalanították. Lehet, hogy Stern erőszakos természetét Smith tábornok előnyösnek tartotta, de McConnell nem így gondolkodott. Más dolog az erőszak kiszámított alkalmazása egy bizonyos cél elérése érdekében és egészen más a robbanékony, ösztönös agresszió. Akár egy régebbi megrázkódtatás, akár egyszerűen harcias vérmérséklete miatt, Jonas Stern mindenképpen nagyon lobbanékony volt. Márpedig aki lobbanékony, az rossz vezető. McConnell eldöntötte, akárhova mennek, nem követi senki utasítását – csak a sajátját.

18.

Stern a kockás kabátos és vadászsapkás Smith tábornokot Vaughan ezredes íróasztala mögött ülve találta. Smith egy kézmozdulattal jelezte neki, hogy a szoba túlsó fala melletti székre üljön le.

– Azt mondják, csinos stramasht indított el. Ma reggel is – mondta.

– Micsodát?

– Stramash. Skót kifejezés. Verekedés. Bunyó.

Stern vállat vont.

– Fiatalember, már mondtam, hogy én rugalmas fickó vagyok. De Charlie Vaughan nem az. Ha nem tudná, az egykori gárdista főtörzs-őrmestereket roppantul felizgatja a fegyelem hiánya. Ráadásul lilák lesznek a dühtől, ha kigúnyolja valaki a tekintélyt vagy a hagyományt. Tudja, hogy mire akarok kilyukadni, Stern?

– A maga oktatói antiszemiták. Egyikük megpróbált megölni. A francia fattyú pedig saját maga kereste a bajt.

Smith letörten sóhajtott. – Maga képtelen belátni az én szempontomat. Ha történetesen eltűnik a szépséges skót dombok látogatása közben, nos, nem sokat tudnék tenni, de más sem. Érti? Valójában kétlem, hogy valaha megtalálnák. Ezért összpontosítsuk figyelmünket a hamarosan aktuális témára. – A tábornok legmegnyerőbb mosolyát pazarolta Sternre.

Stern az ujjával zajtalanul dobolt a térdén. – Nos?

Smith kinyitott egy térképtáskát, a tartalmát kihajtogatta Vaughan ezredes íróasztalán. – Totenhausen Kísérleti Megsemmisítő Tábor. Mecklenburgban, a maga régi, kedves tartózkodási helyén.

Stern felállt, már megfélemezett a dühéről.

– A tábor meglehetősen elszigetelt. Rostock, a legközelebbi nagyváros 33 km távolságban van nyugatra. Az egykori Lengyelország 100 km-rel keletre terül el. Berlin 160 km-rel délebbre van.

Stern türelmetlenül bólintott. Mindezt már gyerekkora óta jól tudta. Smith rámutatott a térkép egyik pontjára, és folytatta. – A tábort ellátó falu, Dornow, öt kilométerrel északabbra van. Vannak német csapatok a környéken, de nem elit alakulatok. Persze kivéve Totenhausent.

– Ott mi a helyzet?

– Százötven SS halálfejes katona.

– Halálfejes különítmény – mormolta Stern.

– Úgy van. A jelentések szerint ez különösen ocsmány banda. A parancsnokuknak Brandt a neve, orvos, SS-altábornagy és zseniális vegyész. Nem talál sok tudóst az SS soraiban, de Brandt egyike ezeknek. A rangidős biztonsági tiszt Wolfgang Schörner őrnagy. Érdekes, de ő nem náci. – Látva Stern meglepett arcát, a tábornok hozzátette: – Ez nem annyira szokatlan, mint ahogy gondolja. Volt idő, amikor egyesek az SS-t a párt lehetséges ellenfelének tartották a náciak belső hatalmi harcában. A régi SS-harcosok szemében Schörner amolyan „csupán” katona. Ez azt jelenti, hogy nem tökéletesen megbízható, vakbuzgó híve a pártnak. Oroszországban Paul Hausser parancsnoksága alatt harcolt, és egyik szemét elvesztette Kurszknál. Egyike azon kevés SS-tisztnek, akinek van tényleges katonai képzettsége.

Smith ismereteinek alaposságától meglepődve, Stern fürkészve nézte.

– Elgondolkodtató, hogy miért van ott Schörner egyáltalán – folytatta Smith. – A többi katona vagy egykori rohamosztagos mészáros, vagy a megsemmisítő táborok hivatásos őrszemélyzetének tagja. Azt hiszem, Schörnert azért helyezték oda, hogy kémkedjék a hadseregnek. A had-

sereg főparancsnokságának nem tetszik, hogy Himmlernek kizárólagos rendelkezési joga van olyan hatékony fegyverek felett, mint a Sarin vagy a Soman. Azt hiszem, azt akarták, olyan SS-tiszt legyen Totenhausenben, aki tájékoztatja őket. Schörner bátyja nagyágyú Kesselring vezérkarában, Olaszországban. Wolfgang a szeme miatt rokkantként került ki az orosz hadszíntérről, és pozícióra volt szüksége. Világos a kép?

– Persze. Schörner a hadsereg javára kémkedik az SS-nél. Hány fogoly van Totenhausenben? – kérdezte Stern.

– Nagyon kevés. Kétszáz és háromszáz között ingadozik, a gázkísérletek ütemétől függően.

– Feláldozunk háromszáz foglyot, hogy feleannyi SS-t megöljünk?

– Nem. Feláldozunk háromszáz halálraítéltet, hogy partra szálló katonáinak tízezreit megmentsek

– Tehát ez nézőpont kérdése?

– A háborúban minden az, Stern. Dickson őrnagy vérszomjas terroristának tekinti magát, a saját népe pedig hősnek.

– És maga minek tart, tábornok?

Smith halványan elmosolyodott. – Használhatónak. De térjünk vissza a témákra. Totenhausent néhány erdővel borított domb választja el Dornowtól. Mellesleg arrafelé nincsenek dombok ezeken kívül. A tábor a dombok keleti oldalához van befészkelve, a Recknitz nevű folyó északi partján. A fák az elektromos árammal feltöltött kerítés fölé nőttek. A feladatuk, hogy elrejtsek a táborot a légi megfigyelés elől.

Smith másik térképet húzott elő a táskájából. Felnagyítva ábrázolta a dombokat és tőlük északra Dornow falut, továbbá egy részletes rajzot magáról Totenhausen táborról, amely a legdélibb dombbal volt határos.

– Az micsoda a középső dombon? – kérdezte Stern.

– Áramátalakító állomás. Ez az egész küldetés kulcsa.

– Fel kell robbantanunk? Ebben van tapasztalatom.

– Nem, azt akarjuk, hogy a lámpák égjenek az utolsó pillanatig. Nézen ide. – Smith a pipája szárát használta arra, hogy rámutasson az erőművet Totenhausennal összekötő párhuzamos vonalakra. – Ezek látják el az árammal a táborot és az üzemet, és a táborig lefelé húzódnak a dombokon. A vonal teljes hossza hatszázötven méter, a lejtő huszonkilenc fokos. Az érkezésük előtti éjszakán egy brit kommandós csoport nyolc darab angol ideggázt tartalmazó tartályt fog felakasztani egy drótra az erőműhöz legközelebb eső oszlopnál. A tartályok olyan gördülős szerkezetekről fognak lógni, amelyek a siklók kabinjainál használtakhoz hasonlítanak.

Stern a homlokát ráncolta. – A tartályok legördülnek a táborba, és ott robbannak fel?

– Alapjában véve igen. Műszakijaink a tartályok aljára és oldalára nyomásra indító szerkezeteket szereltek fel, ezek meglehetősen hasonlítanak ahhoz, amit a hagyományos aknáknál használnak. Amikor a szerkezetet beindítják, egy kis, golyó alakú töltény kilövi a tartály tetején levő

kupakot. A tartály magas nyomás alatt bocsátja ki a tartalmát, mérges-gáz felhőt terítve szét a talaj szintjén. Első világháborús műszaki megoldás ugyan, de átkozottul hatékony.

Stern egy perc alatt maga előtt látta a tervet. – De ha a tartályok az erőmű vezetékéiről lógnak le, mi akadályozza meg, hogy ne ütődjenek neki a lefelé vezető úton a vezetéktartó oszlopok keresztkarjának?

– Pontosan ezt kérdeztem én is – mondta Smith, és a magyarázathoz tollat vett elő a zsebéből. – Valóban nagyon szellemes fortély. Ne úgy gondoljon a tartályokra, amint lelógnak a vezetékről, pedig valójában így van. A görgős-kerékmechanizmus ahhoz hasonlít, mint amikor valaki a cirkuszban dróton kerékpározik. A kerék az oszlop legkülső drótja tetején ül. Most képzelje el, hogy a kerékpáros kinyújtott karját eltartja a testétől. A kezéből százhusz centi hosszú fémrúd lóg egyenesen lefelé. És ehhez a rúdhoz csatolták jócskán a drót alatt a gáztartályt. Úgy helyezték el, hogy a súlypontja pontosan a drót alatt legyen. Az egész idő alatt, amíg a görgő a legkülső dróton siklik, a tartályt tartó rúd nem fog nekiütközni semminek. Egyébként a tartály felfelé és kifelé dől, mielőtt leesik. Ez a mérnöki tudomány istenverte csodája.

– Elhiszem. Mennyi ezeknek a tartályoknak a súlya?

– Egyenként hatvan kiló, megtöltve.

– Elbírja ezt az elektromos vezeték?

Smith úgy mosolygott, mint a kártyáiban bízó szerencsejátékos. – Van valami elképzelése arról, mennyit nyom egy öt centis jégréteg a drótok sokszáz méterén keresztül? Nagyon sokat. Észak-Németországban pedig a vezetékeket úgy tervezték, hogy ezt kibírja. És ez normális időben van így. A háború vörösrézhiányt okozott az egész világon. Mindenki, beleértve a németeket, kénytelen volt ráfanyalodni az acéldrótokra, mint vezetékhanyagra. Kémeink jelezték, hogy épp ezért a vezetékek Totenhausenben is acél csőrlőkábelből készültek. Ez a fajta egyike a legnagyobb szakítószilárdságú drótoknak az egész világon.

Stern elismerően bólintott. – Mi a helyzet az elektromos árammal?

– A feszültség elég magas, de ez az egyik ok, amiért ezt a módszert választottuk. Miután az elektromos transzformátorok hajlamosak arra, hogy meglehetősen gyakran kiégjenek, sok kulcsfontosságú erőműnek vannak tartalék transzformátorai. Ezeket abban a pillanatban üzembe helyezik, amint az eredeti sorozat kiégett. Totenhausennek nemcsak tartalék transzformátorai, hanem még tartalék vezetékei is vannak.

– Most nagyon figyeljen, nem engedheti meg magának, hogy ezt elpuskázza. Totenhausen háromfázisú elektromos rendszert használ. Ez azt jelenti, hogy három feszültség alatti drótra van szükség a tábor gyárának és berendezéseinek az üzemeltetéséhez. Ezeket a drótokat olyan oszlopok tartják, amelyek két, a tetejükön fa kereszttrúddal összekapcsolt magas póznából állnak. A kereszttrúdak végződéseinél, valamint pontosan középpükt van a feszültség alatti drót. Ez elég is lenne egy

szabályos háromfázisú rendszernek. Brandt azonban nem akarja egyetlen órára sem áram nélkül hagyni a laboratóriumát. Totenhausenben minden feszültség alatti drót mellett egy tartalék vezeték is húzódik. Ezekben nincsen áram, de feszültség alá kerülnek ha rövidzárlat keletkezik a fővezetékben. Ezt kiválthatja villámlás, faágak zuhanása vagy...

– Szabotázs – fejezte be Stern.

– Pontosan. Bízva a németekre, hogy hatékonyak legyenek. Ám attól tartok, hogy ez esetben a hatékonyságuk miatt szenvednek kudarcot.

– Miért?

– Mert a tartályainkat az egyik tartalék vezetékről fogjuk lelógatni. És ott fogják várni magukat, hogy leküldjék őket a dombról.

Stern lassan bólintott. – És ha a tartalék vezeték is feszültség alatt áll?

– Ne aggódjék. A gáztartályok és a függesztőrudak fémből vannak, de a görgők tökéletesen szigeteltek. Stern, ez pontosan olyan, mint amikor mókus fut végig az áramvezetéken. Addig, amíg nem földeli le magát egy oszloppal vagy faággal, kilométereken keresztül futhat. Az egész elgondolás egyszerűen briliáns. Maga Barnes Wallis vázolta fel a kombinációt. Tudja, ő tervezte a Gátromboló és a Fiókos Szekrény elnevezésű bombákat. Egyszerűen lángész.

Stern türelmetlenül legyintett. – Hogyan tudom kiszabadítani a tartályokat a vezetéken elfoglalt helyzetükből?

– Gyerekjáték. Valamennyi görgőt olajozott sasszeg rögzíti. Talál majd egy vastag gumiszigetelésű kötelet, amelyhez hozzá van kapcsolva mind a nyolc csapszeg. Kihúzásukhoz mindössze meg kell rántsa a kötelet. A többit a nehézségi erő elvégzi.

– Elég egyszerűnek hangzik. Mondjon meg azonban valamit. Akárkik akasztják fel a tartályokat, miért nem hagyja, hogy ők végezzék el a támadást? Sokkal egyszerűbb lenne.

Smith sandán nézett Sternre. – Mert angolok, öregfiú. Azt gondoltam, hogy ezt megértette. Amerikai unokatestvéreink nem ütötték rá pecsétjüket erre a küldetésre, és ezért nem kockáztathatom, hogy brit kommandósokat érjenek tetten. Továbbá azok a férfiak, akik végrehajtják ezt a feladatot, rengeteget tudnak a katonáskodásról, de átkozottul keveset a vegyészetről. A helyszínen McConnellre van szükségünk.

– De McConnell amerikai. Mi van, ha később elkapják?

Smith habozott. – Ezt később fogjuk megbeszélni.

Miután hosszú másodperceken keresztül nézte a tábornokot, Stern rátette mutatóujját a tábornok ábrázoló rajzra. Ezen fel volt tüntetve az áram alatti kerítés és a feszültség mértéke, szerepeltek a barakkok, megjelölve, hogy kik laknak benne, továbbá a kutyaházak, a gáztartályok, be volt rajzolva egy kis mozi és egyéb szolgáltató részlegek. – Ilyen részleteket nem kaphatott meg légifelderítésből. Arról az SS-őrnagyról, Schörnerről szóló tájékoztatást pedig pláne nem. Van valakije a táboron belül, ugye?

Amikor Smith nem válaszolt, Stern így szólt. – Ügynök a megsemmisítő táboron belül! Hogyan jut hozzá az információihoz?

– Szakmai titok, fiatalember. Nem kizárólag maguk, a Hagana fickói azok, akik tudják, hogyan kell sötétben dolgozni.

– Istenem, csak nem maga Schörner az?

Smith kuncogott. – Hm, és ha ő lenne?

Stern visszapillantott a térképre. – Hogyan lehetünk biztosak abban, hogy valamennyi SS-katona halott akkor, amikor McConnell és én beme gyünk a táborba?

– Valószínűleg sehogy, amíg elég közel nincsenek ahhoz, hogy lelőjjék magukat. Ezért német egyenruhát fognak viselni.

Stern megdöbbsent. – Mit?

– Nem tetszik az ötlet, Stern SD-ezredes?

– Nem fogok ilyen egyenruhát viselni!

– Cselekedjék belátása szerint, nincs kényszer. De figyeljen ide! Hitler 1942-ben azt a parancsot adta ki, hogy az elfogott partizánokat egytől egyig le kell mészárolni, akár egyenruhában vannak, akár nincsenek, akár van fegyverük, akár fegyvertelenek. Ez az SS vagy SD egyenruha lehetőséget nyújt arra, hogy kivágja magát, ha a dolgok rosszra fordulnak. Mellesleg maga született német. Igazán megpróbálhatná!

Stern mogorván nézett a skótra. – Majd gondolkodom rajta. Mennyi ideig tart, amíg a gáz eloszlik?

– Ebben nem vagyok teljesen biztos. Miután McConnell magával hozta különleges öltözékeit, ez valójában nem is számít. Azonnal be tudnak majd menni. Ez nagy mértékben csökkenteni fogja azt az esélyt, hogy SS-erősítés érkezzék valahonnan, mielőtt még végeznének.

– Mit csináljunk, ha már bekerültünk?

– Egyenesen az üzembe mennek. Először mintát szereznek a Somanból. McConnell tudni fogja, hogyan kell használni a mini-tartályokat és a csatlakozókat. Utána pedig hagyja, hogy körbevezesse magát a gyárban. Lefényképezi azt, amire rámutat. Hozza magával a labornaplókat, jegyzeteket, ilyesmit. Ezután német járművet lopnak és lemennek vele a Balti-tengerhez. Ott lesz elrejtve egy felfújható gumicsónak és a Királyi Hadi-tengerészet egyik tengeralttjárója vár arra, hogy felvegye magukat.

Stern az asztalra könyökölt, és belenézett Smith szemébe. – Felfújható csónak? Tudja, hogy a Balti-tenger gyakran jeges ebben az évszakban?

– Persze. Ezért nem fognak arra gondolni, hogy maguk csónakon lépnek le. Jégtörő által fenntartott hajózható csatorna mellett elrejtve fogja találni a csónakot. A részleteket később közlöm.

Stern nem nyugodott meg. – Hogyan jutunk Németországba?

– Innét repülővel megyünk Svédországba, azután...

– Hogyhogy? McConnellre és rám gondol, nem? Smith előbbre hajolt.

– Azt hiszem, hogy én is. A svéd tengerparton táborozk, a sikerre várva.

– A tábornok képtelen volt palástolni felindultságát. – Ember, ez nem

kirándulás a francia tájakra hogy kétszersültet dobjunk le az ellen-
állóknak. Ez a náci tökönrúgása! Ezzel javunkra fordíthatjuk a háborút!

Stern a tábornok ráncos arcát tanulmányozta. – Tudják a felettesei,
hogy megszállt terület felett fog repülni? Ha foglyul ejtenék...

– Erre nincs semmi esély. Ehhez az úthoz különleges fuvarozásról gon-
doskodtam. Nem fogja elhinni, amíg meg nem látja. Svédországból maga
és McConnell Hold géppel mennek Németországba. Ez egymotoros, fából
készült és fakó feketére van festve.

– Egy Lysander?

– Pontosan. A domboktól nyugatra szállnak le. Remélhetőleg Dornow-
ból, illetve a táborból nem fogják látni vagy hallani magukat.

– Várni fognak ránk?

– Igen, de amíg oda nem érnek, nem fogják megtudni, hogy kicsoda.

Stern szemében nyugtalanság tükröződött. – Jelszó?

– A fogadó fél részére a jelszava Fekete Kereszt. Erről neveztem el az
akciót is. Fekete Kereszt a Szövetségesek rejtjelezett elnevezése az ideg-
gázokra, és a svábok számára teljesen értelmetlen. Részletesebb rejtjel-
jegyzéket fog kapni indulásuk előtt.

– Pontosan mikor kerül erre sor?

Smith tábornok hátradólt a székében, és karba tette a kezét. – Stern,
pontosan tíz nap múlva Heinrich Himmler bemutatót rendez a Somanból
a Raubhammer Kísérleti Üzemben, a Lüneburgi-pusztán. A megjelentek
között lesz Adolf Hitler. Himmlernek az a célja, hogy meggyőzze Hitlert
arról, hogy az ideggáz az egyetlen fegyver, amely a közelgő partraszállást
meg tudja akadályozni. És Himmlernek igaza van, fiam.

Smith felemelte a kezét, és az ujjával mutogatott. – A bemutató előtt
öt nappal, azaz a mától számított hatodik éjszakán maga és McConnell
bent lesz. Ez négy napot ad maguknak a támadás végrehajtására. Négy
napot arra, hogy kivárják a megfelelő szél- és időjárási feltételeket. Négy
napot Heinrich Himmler meggyőzésére, hogy a Führer félelme a Szö-
vetségesek adottságairól gázok tekintetében nagyon is megalapozott!

Stern felállt, és idegesen nyitogatta ökleit. – Tábornok, tudni akarom,
ki a kapcsolata. Az életünk az ő kezében lesz attól a pillanattól, hogy
Németországban vagyunk. Valaki a faluból? Egy katona a táborban? – De
Smith arca nem árult el semmit. – Ha ezt megmondom, az ő élete lenne
a maga kezében. És nekem ő sokkal értékesebb, mint maga.

– Értem. – Stern egy percig némán hajolt a térképek fölé. – Egyetlen
kérdés. Ilyen helyen, mint ez, egy egész halom biztonsági felszerelés kell.
Gázálcok, védőöltözékek, óvóhelyek, ilyesmik.

– Azt hiszem, a valóság meg fogja lepni. Emlékezzék rá, hogy a Sarin
és a Soman egyszerűen a bőrrel való érintkezés útján tud ölni. Biztos va-
gyok benne, hogy Brandtnak és a munkatársainak van különleges védő-
felszerelése, de az SS-katonák biztonságos védelméhez mindegyiküknek
állandóan viselnie kéne egy teljes testet eltakaró öltözetet és álcot.

Magában a gyárban vannak gázjelzőberendezések, de az SS-katonák még gázálcot sem hordanak magukkal. Ha engem kérdez, azt hiszem, Himmler feláldozhatónak tekinti Totenhausent. Meg van elégedve?

– Ez úgy tűnik beválhat.

– Ez beválik.

Smith tábornok pipára gyújtott és hátradőlt Vaughan ezredes székében. – Mondja, maga és a derék doktor hogyan boldogulnak egymással?

Stern vállat vont. – Feltételezem, hogy elvégzi a feladatát. Legalábbis addig, amíg ki nem találja, hogy a valódi cél az emberek meggyilkolása, nem pedig a laboratórium és a gyár üzemképtelenné tétele.

– Nem fogja kitalálni mindaddig, amíg maga nem segít neki ebben.

– Emiatt ne aggódjék. Végeztünk?

– Hogy végzett-e? – Smith tábornok az íróasztalra ütött. – Messze nem. Még van mivel edzenie, mielőtt lefekszik.

– Edzés?

– Felmászni arra a villanyoszlopra elég csiklandós lesz, különösen sötétben. Fölállítottunk itt magának egy másolatot, hogy gyakorolni tudjon. Van mászóvasunk, hevederünk, a szokásos holmik.

– Távírópóznák százaira másztam fel. Ezt meg tudom tenni vasak és gyakorlás nélkül is – tiltakozott Stern.

Smith kuncogott. – Fiacskám, Totenhausenban az oszlopok húsz méter magasak, és jócskán be lehetnek vonva jéggel.

– Újabb vadállatok – zsörtölődött Stern.

– Nézze, tudom, hogy nem vagyunk a szívéhez nőve. Mi sem rajongunk magáért. De ezt félre kell tennünk. Fritzeket akar ölni, nem?

Felállt, odament a csukott ajtóhoz és hangosan kopogott. Valaki kinyitotta az ajtót. McShane őrmester volt, és pocsék időjáráshoz volt felöltözve. A skót kezén bőrvövek és középkorból származónak látszó kampókkal felszerelt hevederek fityegtek.

Smith tábornok ahhoz képest, hogy fél karú volt, meglepő ügyességgel összehajította a térképeit, aztán a hónalja alá szorította a táskáját.

– Vigye fel a dombra, őrmester – rendelte el.

– Amikor Stern végre felvándorolt a kastély mögötti Nissen-barakkbába, minden izma remegett a fáradtságtól. Valaki felküldött ugyan egy küldöncöt takarókkal, párnákkal és gyufával, de McConnell még nem aludt el. A petróleumlápa fényénél a német tankönyvét olvasta.

Stern leroskadott tábori ágyára és a mennyezetet bámulva feküdt.

McConnell becsukta a könyvet. – Mit csinált, hogy ilyen vizes lett?

– Az elektromosságot tanulmányoztam. Hát maga?

McConnell lecsúsztotta a tankönyvet a padlóra. – Német társalgás. SS-protokoll és parancsok. És egy kevés szerves kémia.

– Mondjon valamit németül.

– Hogy van? Wie geht's?

– Ach! A kiejtése szörnyű.

– Olyat mondjon, amit nem tudok.

– Ne aggódjék – mondta Stern elcsigázottan. – Én fogok beszélni, amikor szükség lesz rá. Kétlem, hogy sokszor lesz rá szükség.

– Feltételezem, hogy németeknek leszünk öltözve.

Stern elnézett a kérdező mellett. – Miért mondja ezt?

– Krisztusom, német fegyverekkel szerelnék fel bennünket, és SS-parancsokat tanultatnak meg velem...Mi más lehetne az ok?

Stern nem szólt semmit.

– Sokat gondolkodtam, amíg itt feküdtem. Azt kell mondanom magának, hogy ennek a küldetésnek nincs semmi értelme.

Stern hangja hirtelen óvatos lett. – Hogy érti ezt?

– Úgy értem, hogy az ördögbe tud két ember lerombolni egy ideggyárat? Valójában egyetlen ember. Amennyire meg tudom ítélni, nekem nincs semmi teendőm a szabotázzsal. Kell, hogy mások is részt vegyenek ebben a küldetésben. Olyanok, akikkel még találkozunk kell.

– Ez minden, ami aggasztja?

– Őszintén szólva, nem. Az egész elgondolás az. Nézze, Stern, akár elhiszi, akár nem, én elköteleztem magam erre a feladatra. Nem szeretem azonban az olyan munkát, amelynek nincs semmi értelme. A logika, pontosabban a logika hiánya zavar. Egyszerűen nem hiszem, hogy Smith tábornok az igazat mondja nekünk. Legalábbis nekem hazudik.

Stern igyekezett közömbös hangon beszélni. – Ezt miért mondja?

– Gondolja csak el. Ha a Szövetségeseknek nincs ideggázuk, ahogyan Smith állítja, a mi küldetésünk nem fogja megoldani ezt a problémát. Hasznavehetetlenné teszünk egy gyárat. Nagy ügy! Biztosan tudom, hogy a németeknek már óriási raktárkészlete van Tabunból és valószínűleg Sarinből is. Elismerem, hogy ha látom a Sarint gyártó gyár belsejét, ez elősegíti a Szövetségesek kutatását és persze a fényképek is. De megéri ez azt, hogy Hitler megtudja, mennyire félünk az ideggázaitól? Ennek a rajtaütésnek pedig ez lesz a következménye.

– Smith azt is állítja, azért küld bennünket oda, hogy Soman-mintát lopjunk. Ehhez nincs ránk szüksége. A SOE-nak már sikerült kicsempésznie Soman-mintát a mi segítségünk nélkül is. Én magam elemeztem ezt az átkozott dolgot.

Stern éberén figyelte McConnellt.

– Ha a Szövetségeseknek valóban van idegre ható anyaguk, ez a küldetés teljesen szükségtelen. Egyszerűen mintát küldhetnénk a gázunkból a Birodalmi Kancelláriába. „Sajnáljuk, Adolf, ilyen nekünk is van!”

– Az angolok nem tennének ilyet – mondta Stern.

– Miért nem? Tudjuk, hogy a németeknek már megvan az anyaguk. Ha ezt megtennénk, elkerülnénk egy kiadós, gázzal való megtorló csapás lehetőségét. Ha a gyár hasznavehetetlenné tétele közben nagy mennyiségű Soman kiáramlását idézzük elő, Hitler ledobhatja Londonra az összes ideggázát, amennyije csak van.

Stern hallgatást erőltetett magára. Az amerikai kérdései nyugtalanították, mert nem voltak birtokában a kirakós játék hiányzó darabjai. Ha valaki nem tudta, hogy a briteknek van ugyan saját ideggázuk, de csak elenyésző mennyiségben, és hogy tíz nap múlva Heinrich Himmler meggyőzi a szorongó Adolph Hitlert, hogy az ideggáz a legalkalmasabb csodafegyver a Szövetséges partraszállóknak a francia dűnéken való legyőzésére, hogy az egyetlen esély Himmler leállítására, ha meggyőzik arról, hogy Hitler félelme indokolt: a Szövetségeseknek nemcsak van saját ideggázuk, de nem is haboznának felhasználni azt.

Stern tudta, hogy McConnell azonnal megértene ennek a gondolatnak a logikáját. Azt is tudta, hogy az amerikai önként soha nem venne részt abban a kíméletlen támadásban, amelyre szükség van ehhez a meggyőzéshez. Ám McConnell egyik kérdése tovább motoszkált az agyában. Ha a briteknek van valamennyi saját ideggázuk, ahogyan Smith tábornok állítja, akkor miért nem küldtek belőle a Birodalmi Kancelláriának, ahogyan McConnell sugallta? Vagy miért nem szivárogtattak ki bizonyítékokat Himmler meggyőzésére? Miért kockáztatják meg az erélyes vegyi megtorlást azzal, hogy mindenkit elpusztítanak Totenhausenban?

Miközben megpróbált elaludni, Stern nem tudta elhessgetni a gyanút, hogy még neki sem mondták meg megbízatásukról az igazat. Ekkor jött rá, hogy a kételkedés első szikrája már régen fellobbant benne, valószínűleg már abban a pillanatban, amikor rájött, hogy Smith szándékosan hazudik McConnellnak. Ha ugyanis a SOE vezetője hajlandó hazudni egy amerikainak azért, hogy manipulálja, bizonyára nem habozik hazudni egy terroristának tekintett zsidónak sem.

A kérdés az csupán, hogy miről hazudik.

Porton Downban a kísérleti üzem mélyén kétségbeesett vegyész bámulta a vastag üveglakon keresztül egy rhesus-majom szőrös pofáját. Oda volt szíjazva a fémszékhez egy olyan kamrában, amely nem sokban különbözött, a totenhauseni tábor K-Épületétől, csak valamivel kisebb volt. A vegyész tudta, hogy képzelődik, mégis úgy érezte, hogy a majom gúnyosan vigyorog.

– Növelje az adagot.

Nyomás alatt kiengedett gáz sziszegése hallatszott a laborban.

A majom többször megrázta a fejét, de továbbra is lélegzett. No és igen, most kifejezetten vigyorgott.

A vegyész kétségbeesésében rácsapott a térdére, azután odament az íróasztalához, felemelte a telefonkagylót, és kérte, kapcsoljanak neki egy számot, amelyet aznap kora reggel kapott. A vonal túlsó végén volt némi kapkodás, de hamarosan megszólalt egy parancsoláshoz szokott hang: – Itt Smith tábornok.

– Uram, Lifton vagyok Porton Downból. Új határértéket értünk el, de félek, hogy ez nem egészen az, amire számítottunk.

– Nos?

– Negyvenkét óra után sem halálos.

– Csomó buzeráns! Mi a probléma? – harsogta Smith.

– Az állékonyság. A halálos dózist már elértük, és megjegyzem, nagy szerencsénk volt. A németek legkiválóbb tudósai évekig dolgoztak ezen. Meggyőződés, ha van időnk...

– Doktor, pontosan öt napja van arra, hogy olyan gázt állítson elő, amely száz óráig marad halálos. Folyamatosan tájékoztasson.

A vegyész összerázkódott a vonal szétkapcsolásának hangjától.

– Richards? – szólt oda az asszisztensének.

– Igen?

– Van kéznél pisztolyunk?

– Nem tudok róla. Gondolom, az egyik ór kölcsönözhet nekünk egyet.

Miért kell?

A vegyész dühöngve bámult be a gázkamrába. – Mert szeretném lelőni ezt az átkozott majmot.

19.

Rachelnek az a terve, hogy elnyeri Haganné bizalmát bevált, de maga sem tudta, hogy miért. Talán buzgó ébersége miatt, amellyel minden éjjel az ajtót figyelte a Kör beszélgetései alatt. Esetleg a Hagannénak elmondottak miatt, azt mesélte el amit még letartóztatása előtt Amszterdamban, hallott a BBC adásaiban. Egyszer még halvány szexuális érdeklődést is tapasztalt a barakkparancsnok részéről. Végül már nem törődött azzal, hogy miért vette őt Haganné a szárnyai alá. Az a fontos, hogy megtette!

Az utolsó két napon a természetes lengyel asszony meghívta Rachelt, hogy jöjjön vele az általa „reggeli őráratnak” nevezett sétára. Rachelt nagyon idegesítette, ha Jan és Hannah nem volt mellette, de Haganné megnyugtatta, hogy a gyerekei biztonságban vannak. Az „őrárat” valójában reggeli egészségügyi séta volt, de a barakkparancsnok sok olyat észrevett, amire Rachel fel sem figyelt. Megjegyezte például, hogy melyik órnek hol van a posztja, a Brandthoz beosztott három orvos közül melyik ébredt fel későn. Figyelemmel kísérte a ruhaneműk és használati tárgyak feketepiaci forgalmát, a zuhanyozás alatti kölcsönös szexuális szíveségeket és tucatnyi egyéb dolgot.

Rachel jobban figyelte a foglyokat, mint az öröket. Az internáltak kis csoportokban járkáltak, általában azok voltak együtt, akiknek azonos volt a jelzése. Társadalomellenes a társadalomellenessel, politikai a politikai-val, köztörvényes bűnöző a köztörvényes bűnözővel, zsidó a zsidóval. Legalaposabban a gyerekeket nézegette. Sokan az anyjuk ruhájába kapaszkodtak, úgy mint Jan és Hannah tette, ha módja nyílt rá. Voltak,

akik szülő nélkül szaladgáltak a táborban. Mint apró partizánok komor arcú serege, ide-oda csörtettek a fasorokban, lekuporodtak a lépcsők alá, a barakkokban civakodtak, mindenkre kémkedtek, és mindent elloptak, amit nem őriztek, vagy nem volt leszögezve. Még azok ételét is, akik túlságosan öregek vagy gyengék voltak ahhoz, hogy megvédjék.

Rachel mindezt meghökkentőnek találta. Négy esztendőn át azt hallotta, hogy ezek a Keleten felállított táborok munkatáborok. Totenhausen inkább szanatóriumhoz hasonlított, eltekintve attól, hogy személyzete állig felfegyverzett elmebeteg gyilkosokból állt. Nem volt más tennivaló, mint tétlenül eltölteni az időt és reménykedni, hogy a véletlenszerű halált elkerülheti – persze csak akkor, ha nem tudhatta a barátjának Hagannét.

Ezen a reggelen a barakkparancsnok ráparancsolt Rachelre, hogy vesse eszébe a tábor helyrajzát. Megmutatta neki az elkerülendő épületeket és azokat a helyeket, ahol védve voltak az őrtornyok lövéseitől. A lecke rövid volt. Totenhausen meglepően kis tábor volt, és a szokásos német szabatosággal volt kivitelezve. A tábort tökéletes négyszögben szögesdrót vette körül, ebbe elektromos áramot vezettek. A foglyok barakkjai a keleti, az SS-é a nyugati oldalt foglalták el. A két különböző világot az Appelplatz választotta el. Itt tartottak névsorolvasást naponta kétszer, reggel és este. Az irodaépület és a katonák szállásai a tábor elején voltak, és dél felé, a tábor főkapujától nem egészen negyven méterre hömpölygő folyó felé néztek. Hátul, az erdővel borított domb előtt volt Brandt „kórháza“. Ez árnyékában a félig föld alatti „K-Épület“ úgy kucorgott, mint egy rosszindulatú kutya álmában. A „kórház“ egyetlen deszkapajta volt. A tábor teljes északkeleti sarkát elfoglalta, és három méteres drótkerítés övezte.

– Ott gyártják a gázt? – kérdezte Rachel, rámutatva a magas pajtatető nyílásaiból felmeredő, téglából épített két gyárkéményre.

Haganné keresztet vetett. – Az ördög kemencéje. Ne mutogasson.

– Azt hittem, maga kommunista. Azok ugye nem hisznek az Istenben?

Haganné szorosabbra igazította sűrű köpenyét. – Lehet, hogy az Isten halott, de az ördög él, és nagyon jól érzi magát. Fázom. Sétáljunk.

Végigmentek a gyárkerítés mellett, s amint elértek az SS barakkjaihoz, átvágtak a barakkok és a kutyaólak között. Rachel libabőrös lett, amikor elment az éber juhászcutyák mellett.

Megrezsent, mert vad ordítozás hallatszott az Appelplatz felől.

– Labdarúgás – mondta Haganné, le sem lassítva lépéseit.

Rachel a tenyerébe vágta körmeit és folytatta a sétát. – Mi történt ma reggel? – kérdezte. – Sikoltozást és kiabálást hallottam az udvaron.

Haganné szomorúan felsóhajtott, és belerúgott a hóba. – A cigányasszony megpróbált odarohanni a dróthoz, de valaki megakadályozta. Hagyniuk kellett volna elmenni.

Rachel elborzadt. – Az elektromos kerítéshez?

– Persze. Ez Auschwitzban gyakori volt. Ott ez az öngyilkosság legelterjedtebb módja. A drót végezhetett volna a cigányasszonnyal. Most valami rosszabb történik vele. Talán mindnyájunkkal.

Haganné séta közben lapos arcát Rachel felé fordította. – Holland lány, mit csinálna, ha elvennék magától a gyerekeit?

– Megőrülnék.

– Úgy van. És az őrült mindenre képes. Veszélyes ránk, a többiekre is.

Haganné megállt, előrenyújtotta vastag kezét és ütemesen hajlongva megérintette a lábujjait. – Testgyakorlás – lihegte. – Tudom, hogy ez milyen visszataszító, de maga is hallotta a pletykát. Igen, a kiváló Brandt doktor pederasztta. A foglyok között is akad egynéhány ilyen, de Brandt a legrosszabb. Az a korcs Weitz viszi el hozzá őket. Egy, néha két kisiút havonta, mióta a családi tábor kampánya elkezdődött. Most már belátja, hogy a világ a feje tetejére állt? A cigányasszony és a fia jobban járt volna, ha mindkettőjüket elgázosítják Chelmnóban, de megmenekültek, és idehozták a szerencsétleneket.

– Nem tehetünk valamit, hogy segítsünk a fiúnak? Nem lehetne megvesztegetni valakit? – kérdezte elrejtett gyémántjaira gondolva Rachel.

Látszott, hogy Haganné meglepődött. – Megvesztegetni valakit, hogy mit csináljon? Őlje meg a fiút? Innen ez az egyetlen menekülés. Egyébként ha valami történne a fiúval, Brandt egyszerűen elküldi Weitzet másikkért. Talán a maga Janjáért.

Rachelen megremegett. – Az az ápolónő, Anna Kaas is tehetetlen?

Haganné megragadta Rachel vállát és hevesen megrázta. – Maga talán megbolondult? Soha ne említse ezt a nevet az udvaron! Soha! Megértette?

– Én...igen. Úgy értem, hogy nem fogom.

– Amióta ez az egész téboly elkezdődött, ő az egyetlen német, akit láttam, hogy tesz valamit a foglyokért. Az egyetlen. – Az asszony ismét megrázta Rachelt. – Az ő életét nem lehet kockáztatni egy halálra ítélt gyerek megmentésének hiábavaló kísérletéért. Ezt azonnal verje ki abból az ostoba fejéből!

Rachel el akart sietni, de még öt lépést sem tett, amikor Haganné megfogta a karját. – Ne olyan gyorsan, holland lány. Vesztegetésről beszél. Mije van, amivel vesztegetni tud?

– Semmi. Csak az ennyivalóm, mint mindenkinek – mondta elvörösödve Rachel.

– Tudja, Sturm őrmester kérdezgeti az embereket. Néhány gyémánt után érdeklődik, az utolsó válogatás éjszakáján vesztek el az udvaron.

– Erről nem tudok semmit. – Rachel azonnal megbánta, hogy hazudott. Haganné bármikor elrendelhetette a motozását, és ő aztán igazán ismerte a dugdosás trükkjeit. Rachel hüvelyét vizsgáltatná meg először.

– Valaki azt mondta, hogy az ostoba apósáé voltak a gyémántok. Még mindig nem tud róluk?

– Nem. Úgy értem, addig az éjszakáig nem tudtam, hogy vannak gyémántjai. Schörner őrnagy ráparacsolt Sturmra, hogy szórja el a drágaköveket az udvaron.

Haganné néhány pillanatig töprengett. – Azon az éjszakán a válogatás után maga kiment a latrinára. Hosszú ideig maradt ott.

– A gyerekeim betegek voltak.

Hagannénak a szempillája sem rezdült meg.

– A gyémántok az Appelpaltzon voltak, a kerítés túlsó oldalán – kottyintotta ki Rachel.

– Átmászhatott a kerítésen.

– És otthagytam volna a gyerekeimet? – Rachel visszaemlékezett pillanatnyi örülségére, ami akkor tört rá, amikor el kellett engednie Jan és Hannah apró kezét, hogy át tudjon kapaszkodni a jéghideg dróton. – Ha elkapnak, soha nem láttam volna viszont a gyerekeimet.

Haganné bólintott. – Ez bizony igaz, holland lány. Kíváncsi vagyok, hogy volna-e ehhez bátorsága?

– Biztosíthatom, hogy nincs.

– Tehát ha megmotoztatnám most, akkor nem találnék gyémántokat?

– Nem találna.

A barakkparancsnok oldalra hajtotta szögletes fejét. – Látott valakit azon az éjszakán, amikor kiment a klozetra?

Rachel érezte, hogy sarokba szorították. – A cipészt. A barakk kerítésén kívül láttam őt azon az éjszakán.

Haganné szeme elégedetten villant. – Tudhattam volna.

– Nem fogja megmondani Sturmnak?

Ismét kiáltások hallatszottak a főkapu felől.

– Jöjjön, holland lány. – Haganné magával húzta Rachelt.

Kijutva a központi épület mögül, tucatnyi, barna atlétatrikós SS-katonát láttak, amint csizmában vadul rohangáltak a felvonulási téren. Sturm főtörzsőrmester vezette az egyik csapatot a mérkőzésen, hatalmas löszeresláda volt a kapu. Foglyokból és SS-katonákból szépszámu vegyes közönség gyűlt össze a mérkőzés megtekintésére. Az Appelpaltz nem volt kerítéssel elválasztva a katonák felvonulási terétől.

Rachel azonnal látta, hogy Sturm és emberei ugyanolyan kíméletlenséggel sportolnak, mint ahogyan napi teendőiket végzik. Az ellenfél csapatának két játékos a már sántított az elszenvedett sérülések miatt.

– Willi Gauss a Sturm ellen játszó csapat vezetője. Technikus őrmester, tehát alacsonyabb rangja van, mint Sturmnak. Egyszer adott nekem egy darab kartonpapírt, a cipóm megjavításához – mondta Haganné, miután bepréselődtek a toprongyos nézők közé.

Haganné megjegyzése a cipésmestert juttatta Rachel eszébe. Fürkésző tekintetét végigjártatva a tömegen a barakk kerítésénél pillantotta meg a sovány, barna bőrű férfit, aki egy fejjel magasabb volt, mint a többi fogoly. – Ki a zsidó férfiblokk vezetője? – kérdezte közömbös hangon.

Haganné rápillantott. – Az utolsó válogatás után a cipésznek van a legalacsonyabb száma. A maroknyi életben maradt valószínűleg őt fogja megválasztani. A cipész még nálam is korábban került a táborban.

– Maga nem kedveli őt.

– Segít az SS-nek.

– Azzal, hogy cipőket készít nekik?

– És csizmákat. Papucsokat is, hogy hazaküldhessék a lompos feleségüknek. Miért olyan kíváncsi, holland lány?

Rachelt megkímélte a válaszádtól az eltört csont félreismerhetetlen, az egész téren visszhangzó recsenése. A pályán Sturm egyik embere kacagva mutatott rá a földön fekvő alakra. Amikor a sérült embert kivitették a pályáról, Gauss őrmester odakiáltott a vezetőség épületének falához támaszkodó magányos férfinak.

– Őrnagy kérem! A kapusom harcképtelen. Segítsen ki bennünket.

Rachel nem vette észre a tető kiugró része alatt Schörnert. Az őrnagy nemet intett az őrmester kérésére, de több játékos csatlakozott hozzá, azt állítva, hogy abba kell hagyniuk a mérkőzést, ha valaki nem pótolja a létszámhiányt. Schörner végül levetette szürke zubbonyát és a nyaka körül lógó csillogó lovagkeresztet. Mindkettőt gondosan összehajtotta, és letette az egyik áramelosztó dobozra.

– Nos, ez érdekes lesz – mondta elgondolkodva Haganné.

– Miért?

– Schörner Sturm ellen. Mióta csak ideérkezett, szeptember óta Schörner állandóan az őrszolgálat miatt gyötri Sturmot és az embereit. Már amikor nem részeg. Nem tudja rávenni őket, hogy vigyázzanak. Itt vagyunk Németország belsejében, ezért nem látnak semmi veszélyt.

– Van valami veszély?

Haganné megvonta a vállát. – Schörner régi kísértetektől fél. Feltételezem, hogy orosz kísértetektől. Pedig számára a veszély ott lehet ezen a pályán – mondta kuncogva.

Miután megtárgyalta Schörnerrel, Gauss beállt kapusnak és Schörnernek engedte át a csatár helyét. Két percen belül nyilvánvalóvá vált, hogy Schörner nem műkedvelő. Kétszer is ellopta a labdát, és egyedül vezette végig a pályán, csupán Sturm embereinek goromba taktikája állította meg váratlanul, akik szakértők voltak abban, hogy „véletlenül” túlfuthassanak a labdán és teljes erőből nekivágódjanak ellenfelüknek. A csapatok örömeire azonban Schörner nem kért büntetőrúgást, pedig a rangja révén ki tudta volna csikarni. Ehelyett még lelkesebben játszott.

– A torkukon rúgja le, őrnagy! – kiáltott vidáman Gauss a kapuból.

Schörnernek sikerült harmadszor is elloponi a labdát. Ügyes cselekkel haladt végig a felvonulási téren. Kikerülte Sturm barna trikós játékosait, és a csizmája orrán táncoltatta a labdát. Egyszer továbbadta ugyan, de mindjárt vissza is került hozzá. A csapattársai nyilvánvalóan azt hitték, neki van a legnagyobb esélye a gólszerzésre.

A kapuhoz közeledve gyorsított. Csupán egyetlen ellenfél, egy izmos káplár zárta el az útját, de többen loholtak mögötte. Schörnert fél szeme erősen korlátozta a játékban. Szerencséjére két üldözője – egyikük Sturm őrmester volt – balról támadta. A jobb felé ugyanis nem látott.

Kikerülte a káplárt és otthagya a teljesen megzavart játékost a pálya közepén. Az oldalvonalról többen nevettek, de Sturm őrmester és egy zömök közlegény befelé fordult a bal oldalán. A kapus már összekuporodott, és előre széttárta a karjait. Schörner visszahúzta a lábát, és meglendítette, de az utolsó másodpercben kivette az erőt a rúgásából.

A labda két métert gurult előre, és megállt.

Az őrnagy két lábával lecövekelt, lehajolt, és bal vállát hátralandítva, teljes erővel eltalálta Sturmot az ágyéka felett. Az őrmester tüdejéből kirobbanó levegő elhallgattatta a játékteret, ezért amikor az őrmester átrepült az őrnagy válla felett és leesett a földre. A puffanást mindenki hallotta. A másik üldöző zavartan álldogált, mialatt Schörner visszapattant a labdához, elvezette a kapus mellett, és hatalmas csattanással berúgta a lőszeraládjába.

Gauss csapata felkurjantott, ámbár őket is meglepte az a készség, amellyel az őrnagy kiosztott Sturmnek egy adagot a saját orvosságából. Vigyorogva, mintha soha nem érezte volna jobban magát, Schörner oda-ballagott Sturmhoz, aki még hápogva feküdt a földön. Odanyújtotta neki a kezét, amelyet ugyan az őrmester nem ütött félre visszautasításként, de a dühe leplezetlen volt. Schörner megfordult, intett Gauss őrmesternek, azután visszament a vezetőség épületéhez, és összeszedte a holmiját.

Haganné a fejét csóválta. – Schörner ezért egyszer megfizet – mondta.

– Dehát ő őrnagy, Sturm pedig csak őrmester – jegyezte meg Rachel.

– Ez nem számít. Itt majdnem mindenki Sturm híve. Látja az egyenruhákat? Mindnyájan Halálfejesek. Schörner másik hadtesthez tartozik, amelynek Birodalom az elnevezése. Ők minden fronton harcoltak, míg Sturm és legényei legfeljebb fegyvertelen foglyokra lőttek a hátsószámban. Schörner lenézi őket, amazok pedig gyűlölik őt.

– Talán megölik egymást, mi pedig hazamehetünk – mondta Rachel.

Amikor a harang a déli étkezéshez kongatott, Rachel magával vitte Jant és Hannah-t a leveseskondérhoz. Orosz „zöld” mérte ki a híg levest és a kevéske kenyeret. Magával hozta a barakkparancsnok bögréjét is, hogy megkímélje őt a sorbanállástól. Már megtanulta, hogyan helyezkedjék el a sorban úgy, hogy családi adagját a kondér aljáról merjék, ahova a káposztalevelek lesüllyedtek. Az étel még így sem volt elegendő Jan és Hannah megfelelő ellátásához. Haganné leszidta ezért, de Rachel fél adagját elosztotta a gyerekei között.

Amikor Jan és Hannah elaludtak, Rachel kiment a barakkparancsnok után. Éppen utolérte, amikor egy árny ugrott ki a büntetésfa mögül és elállta az útjukat. Mielőtt Rachel felismerte volna, Haganné már leköpte.

– El innét, féreg.

Ariel Weitz meghátrált a barakkparancsnok haragja elől, de megszólalt. – Jobb lesz, ha figyel, különben felkerül a fára.

– Mondd el, mit akarsz, azután tűnj el.

Weitz Rachelra mutatott. – Az őrnagy látni akarja őt.

– Schörner? Mit akar Schörner ezzel a lánnyal? – kérdezte összehúzott szemöldökkel Haganné.

– Miért nem kérdezi meg tőle, dagadt barakkparancsnokom?

– Egy perc múlva ott lesz az irodájában. Távozz innét, féreg – dörrent rá Haganné a besúgóra.

A férfi fenyegetően nézett rá, azután elsietett.

Haganné kiköpött. – Weitz a náci farkason kövéredő tetű. Egyik nap elkapom, és kiszorítom belőle a vért.

– Mit akar Schörner? Csak nem Jant? Jaj a fiamat ne! – suttogetta Rachel.

– Nem, nem – nyugtatta őt Haganné. – Weitz egyszerűen elkapta volna a fiút, hogy elvigye Brandt szállására. Schörnernél valami másról lehet szó. Talán azt akarja, hogy takarítsa a szállását. Kérdezhet valamit magától Hollandiáról. Aztán meg ... lehet, hogy magát akarja.

– Engem?

Haganné sokat tudó pillantást vetett rá. – Himmler látogatása utáni éjszakán nőket hoztak a táborba, jutalomként Sturmnek és az embereinek. Ez volt az a sikoltozás, amit azon az éjszakán hallott, amikor ajtóór lett. A sikoltozás, amelyet nem akartam meghallani. Ne nézzon így rám, nem tudtam semmit tenni az érdekükben. Egyébként a nők Ravensbrückből, a legnagyobb női táborból érkeztek. Nem tudom pontosan, hogy mi történt, de Schörner nem vett részt benne. Nem keveredik Sturmmal és orgyilkosaival. Német úriembernek tartja magát. Sturm kis mulatsága azonban felizgathatta, végtére ő is férfi. Az indulatát rendszerint palackba temeti, de ki tudja? Legyen óvatos, holland lány.

Rachel visszafogta felgyorsult lélegzetét. Érezte, hogy szédül. – Ellenálljak?

– Ez nem Amszterdam, itt nem létezik választás. Gondoljon a gyermekeire. Ügyelni fogok arra, hogy vigyázznak rájuk, amíg visszajön.

– Köszönöm. – Rachel megszorította a lengyel nő kezét. – Istenem, mit is csináljak?

Az idősebb asszonyon látszott, hogy kényelmetlenül érzi magát. – Most menjen. Ha késik, rosszabbul fog bánni magával.

20.

Rachel rémülten állt Wolfgang Schörner őrnagy előtt. Az SS-sel való tapasztalatai és Haganné figyelmeztetése után a tiszt inkább jelenség volt, mint ember a számára. Tiszta, szürke egyenruhájában csendesen üldögélt az íróasztala mögött. A labdarúgó-mérkőzés óta ruhát váltott. Rachel

hallotta maga mögött Ariel Weitz csoszogását. Schörner az ajtó felé intett, amely kinyílt és becsukódott az asszony háta mögött.

Rachel nem szólt semmit. Azon kapta magát, hogy Schörner korát próbálja eltálatálni. Harminc év körüli lehetett, bár a szemkendő miatt többnek látszott. Kínos gonddal borotvázott. Sötét szakállának csupán a nap folyamán kinőtt borostája látszott az arcától az álla vonaláig. Zubbonya két felső gombja nyitva volt. Az ujjáival dobolt az íróasztal tetején.

– Maga Jansenné, Rachel?

Rachel bólintott. – Igen Őrnagy úr!.

Schörner arca tüstént felragyogott. – Azt hittem, Holland!?

– Az is vagyok, őrnagy úr.

– Dehát a kiejtése tökéletes irodalmi német!

– Életem első hét évét Magdeburgban töltöttem. Az első világháború után, mint árva kerültem Hollandiába.

Schörner a székében hátradőlve nézte Rachelt. – Sajnálom, hogy levágták a haját. Ebben a táborban ezt az orvosi felülvizsgálat előtt csinálják, így nem volt alkalmam közbelépni. A fodrász azt mondta, hogy különlegesen szép volt.

Rachel igyekezett, hogy ne látszódjon rajta, milyen gyorsan szeretne eltűnni az irodából.

– Figyeltem a vizsgálatnál – mondta halkan Schörner. A bizalmas közlés miatt a hangjából zavar érződött ki. Egy idő után hozzátette: – Maga emlékeztet valakire.

Rachel nagyott nyelt. – Kire, őrnagy úr?

– Nem érdekes.

Rachel minél tovább állt, annál kényelmetlenebbül érezte magát. – Mit követtem el? – kérdezte rekedten.

– Nem csinált semmit, Jansenné! Remélem azonban, hogy ez hamarosan megváltozik.

Schörner felállt, és előbbre lépett az íróasztala mögül. Magas, karcsú, de izmos férfi volt. Rachel csak most vette észre a nyitott, háromnegyed részében üres konyakosüveget a fal melletti könyvespolcon. Schörner megtöltött egy poharat, és egyetlen hajtásra kiitta. Majd Rachel felé tolta.

– Köszönöm, nem kérek, őrnagy úr.

Schörner felfordította a tenyerét, mintha azt mondaná: „Hát akkor mit csináljak?” Egy lépést tett az asszony felé, habozott, azután megint előbbre lépett. Rachel érezte hogy hideg borzongás fut végig a hátán. Hirtelen rájött, hogy Schörner őrnagy nagyon részeg.

– Egyenesen Amszterdamból hozták ide?

– Igen, őrnagy úr.

– Ez a hely bizonyára megrémítette.

Rachel nem tudta, hogy mit válaszoljon. – Megpróbálom a lehető legjobbat elérni a kínos körülmények között.

Schörner szeme tágra nyílt. – Ez az! Pontosan ezt teszem én is!

Rachel csodálkozása kiült az arcára.

Schörner mélyen felsóhajtott. – Jansenné, az SS-t, a valódi SS-t, mint elit alakulatot alapították meg. Mint a lovagokét. Legalábbis kezdetben így képzeltek el. Ma már mindenféle ember található közöttünk. Észtek, ukrainaiak, még arabok is. Istenem, amikor még én léptem be az SS-be, egyetlen fogtömés is elég volt ahhoz, hogy megtagadják a felvételét. – Rövid időre behunyta a szemét. – Semmi sem olyan, mint amilyen volt.

Rachel igyekezett meg sem moccanni. A labdarúgó-mérkőzés lelkes atlétájából részeg tisztté való átváltozás zavarba hozta.

– Látta az itteni őröket – mondta még közelebb lépve Schörner. – A legtöbbjük söpredék. Néhányukat erőszakkal toborozták a brémai börtönökben. Egy sincs, aki látott volna igazi csatát. – Jobb kezével felemelte az asszony állát. – Meglepi ez a beszéd?

Schörner érintése megbénította Rachelt. – Én ... én igazán nem tudom, hogy miről beszél, őrnagy úr.

Schörner leejtette a kezét. – Hát persze, hogy nem tudja. Honnan tudhatná? Mialatt én Oroszországban harcoltam, maga elbújt egy pincében Hollandiában, ugye?

– Ahogy mondja, őrnagy úr.

Schörner ezt humorosnak találta. – Látja, nem ítélem el magát azért, mert elrejtőzött, egy csöppet sem. Most a világ veszélyes hely a maga népe számára. – Ránézett a könyvszekrényére. – Volt valaha Angliában?

– Nem, Herr Major.

– Tudja, én Oxfordban tanultam.

Milyen meglepő, gondolta Rachel. Itt állok, és társalgok egy SS-tiszttel. Annak a gyilkos légiónak egy tagjával, amely soha nem beszél, csak parancsol, és ezeket a parancsokat csaknem kizárólag a halál kiszabására adják ki. – Ezt nem tudtam. Egyike volt a német Rhodes-ösztöndíjasoknak? – kérdezte sután.

Schörner a fejét csóválta. – Rendes egyetemi hallgató voltam. Fizető hallgató. Egyébként 1939-ben megszűnt a Rhodes-ösztöndíj Oxfordban. A King's College-ban voltam. Az apám szerint az igazi úr angol egyetemet végez. Képtelenség, ugye?

Lassan körüljárta Rachelt, aki kényszerítette magát, hogy mozdulatlan maradjon. Amikor megszólalt, a szája csaknem az asszony fülét súrolta.

– Kilométerekre a csatától – motyogta az őrnagy.

Minden bevezetés nélkül jobb kezét Rachel ruhája alá csúsztatta, és megfogta a bal mellét. Az asszony olyan ütést érzett, mintha villanyáram rázta volna meg, a hólyaga elernyed. Eszébe jutottak a gyémántok, és öszszeszorította a lábát. Schörner olyan gyengéden simogatta a mellét, mint a görögdinnyét kipróbáló kofa. Az asszony vacogott.

– Maradjon nyugton.

Rachel engedelmeskedett. Schörner percekig simogatta a mellét, aztán elvette a kezét. Az asszony szemét elöntötték a könnyek. A férfi keze a csí-

pőjét fogta, lélegzése szaggatottá vált. Az asszony nem tudta elviselni. Percekkel előbb úgy beszélt vele, mint egy emberi lény. Most pedig ... Egy lépést tett előre, megfordult, és szembenézett Schörnerrel.

– Őrnagy úr! Üriember ráerőszakolja magát egy hölgyre? – mondta olyan méltatlankodó és arisztokratikus németséggel, ahogy csak tudta.

Schörner harag és megdöbbenés keverékével bámult rá. Rachel kétségbeesetten törte a fejét valami olyan hivatkozáson, amely hathat az SS-tisztre. – Az akaratom ellenére akar megkapni? – kérdezte. – Azt hiszem, ez olyan lenne, mintha háborús kitüntetést lopna.

Úgy látszott, hogy Schörnert nyugtalanítja Rachel magatartása.

Rachel folytatta próbálkozását. Mit veszthet vele? – Azt mondja, maga kényes a becsületére. Csaló módjára viselné a lovagiasságért kapott érdemét? A szerelmi aktussal ugyanez a helyzet.

Schörner komoran mosolygott, és megsimogatta szemkendője szélét. – Van azért lényeges különbség, Jansenné. – Előhúzta Lovagkeresztjét a galérja alól. – Kitüntetések nem tartanak izgalomban egy férfit az éjszaka során – mondta a vörös, fehér és fekete szalagot simogatva. – Érdemrendek egyetlen pillanatig sem tudják elúzni a magányosságot ezen a helyen. De maga el tudná, azt hiszem. Egy óra a maga karjaiban megtenné, legalábbis egy időre.

Rachel egy ideig meg sem tudott szólalni. Itt van egyike azoknak a férfiaknak, akik hidegvérrel meggyilkolták a férjét és Isten tudja, hány mást is, és most azt kéri, hogy feküdjék le vele! Végre dadogni kezdett. – Uram ... Őrnagy úr, a tisztí becsületére kérem. Most özvegyültem meg. Nem vagyok felkészülve rá.

Schörner arca szertartásossá változott. – Értem. Tehát még gyászol – mondta mereven. – Időre van szüksége, hogy eltávolítsa gondolataiból a férje emlékét. – Odasétált az ablakhoz, kinézett Sturm gyakorlatozó szakaszára. – Hogy ítéli meg, mennyi időre lesz szüksége?

Rachel megdöbbsent. – Én nem is ... Hat hónap?

Schörner őrnagy mély lélegzetet vett és szünetet tartott, mintha gondolatban átfutná a társadalmi szokások listáját. Végül megszólalt. – Képtelenség. Odakint persze a szokásos gyászidőszak elég hosszú. Egy esztendeig is eltarthat. – Az ablak felé fordult. – Itt más a helyzet. Végső soron háborúban vagyunk. Minden nap asszonyok ezrei válnak özvegygyé. Nem hagyhatja az ifjúságát tovatűnni egy kis érzélgősség miatt.

Rachel megpróbált mást kieszelni, de semmi sem jutott az eszébe.

– Egy hetet adok magának – mondta Schörner. Visszament az íróasztalához, és leült.

– Ez minden, Herr Major?

– Igen. Ó, csak egy pillanat. Mostantól külön ellátásban fog részesülni. Az esti étkezés után menjen a kórház és a K-Épület közötti fasorba. Weitz ott fogja várni magát ennivalóval.

Schörner felkapott egy tollat, és elkezdett írni az asztalán levő egyik úrlapra. Rachel hirtelen óriási bátorságot érzett, úgy lepte ez el, mint az a leküzdhetetlen ösztön, ami a kerítésen való átmászásra készítette a gyémántok keresésénél. – Vihetem a gyerekeimet is, Herr Major?

– Micsoda? – Schörner felnézett, és pislogott.

– Vihetem a gyerekeimet is, hogy külön kosztot kapjanak?

– Ó! – Megértés villant a szemében. – Igen, azt hiszem.

Rachel elindul az ajtó felé, de Schörner hangjának hallatára megállt.

– Ha meggondolja magát a hét lejárta előtt, a szállásomon megtalálhat. Minden éjjel ott vagyok. Ne húzza el sokáig. – Ezzel ismét az íróasztalán levő aktával kezdett foglalkozni. – Viszont látásra.

Rachel az ajtó felé bólintott. – Viszont látásra őrnagy úr

Haganné az igazgatási épülethez csatlakozó mozi mögött várakozott. Rachel nem egyenesen felé, hanem a barakkokhoz ment. Haganné úgy igazította lépéseit, hogy útjuk feltűnés nélkül találkozott az Appellplatzon.

– Mit akart? – kérdezte.

– Engem.

– Szexre?

– Igen.

– Mondtam magának. Túlságosan egészségesen érkezett ide, de csodálkozom azon, hogy éppen Schörner... – Pár percig szótlanság sűrűlt. – Legalább nem Sturm. Nem élne túl egy vele töltött éjszakát. Miután végzett magával, odadobná a bandájának.

– Istenem, mit csináljak?

– Ma éjjel kell hozzá mennie?

– Nem. Egy hetet adott nekem.

– Micsoda?

– Azt mondta, kaphatok egy hetet, hogy abbahagyjam a gyászolást. Mintha arra akár egy esztendő is elég volna!

Haganné abbahagyta a sétát. – Holland lány, azt hiszem, megtetszett az őrnagynak. Amennyire tudom, Schörnernek soha nem volt nővel dolga ebben a táborban. Mi másért is engedné, hogy várjon egy hétig? Megszerezhetné volna egy pillanat alatt. Semmi sem akadályozhatná meg.

Rachel mély lélegzetet vett. – Azt mondta, emlékeztetem őt valakire. Azt hiszem, talán ... talán maradt még benne némi tisztesség.

A lengyel nő megmarkolta Rachel csuklóját. – Soha ne gondoljon ilyesmire! Ha a dróttól egy méteren belül sétálna, sajátkezűleg lőné agyon magát. Ha nem engedelmeskedne egy parancsnak, gondolkodás nélkül feltételné a Fára.

Rachel érezte, hogy elhagyja az önuralma. A barakkhoz érve, ijedt gyerekként karolta át Hagannét. – Miért engem? Hiszen zsidó vagyok. Azt hittem, olyan vagyok az SS szemében, mint a pestis – nyöszörögte.

Haganné megsimogatta Rachel csaknem kopasz fejét. – Ezt mondja Göbbels és Himmler, dehát az emberek mégiscsak emberek. Ismerek olyan esetet, amikor egy zsidó lányba szeretett bele egy SS-katona. Mindkettőjüket agyonlőtték.

– Akkor mit csináljak?

Haganné eltolta magától Rachelt. – Engednie kell. Ez itt nem Amsterdam. Itt nincs választása – szólt határozottan.

Amikor azonban beléptek a barakkba, Rachel úgy döntött, hogy talán mégis választhat. Ha mindenképpen engednie kell Schörnernek, miért ne próbálna meg ezért kapni valamit?

Valamit a gyermekai számára.

21.

Furcsa tény, hogy azok a férfiak, akik megosztják a legsúlyosabb viszonytagásokat, örökké tartós, ki nem mondott szövetséget kötnek, még akkor is, ha előzőleg nem kedvelték, sőt gyűlölték egymást. A hadseregek nem érzéketlenségből vagy ostobaságból képezik ki az újoncaikat a túrás legfelső határáig, sőt azon is túl hajszolva őket. Évezredek során ez a rendszer kovácsolta számtalan nemzet tejfeles szájú ifjait olyan katonákká, akik készek voltak meghalni a bajtársaikért – még ha ezeket a bajtársakat csupán kínzójuk, a hadsereg elleni közös gyűlölet kötötte össze.

Természetesen az embereket összekovácsoló folyamatnak nem szükséges ennyire szélsőségesnek lennie. Az autóbuzsmegállóban ácsorgó idegenek egy ideig hangsúlyozottan nem vesznek tudomást egymásról. De csak késsen a busz, zuhogjon az eső, az egyedekre szétszóródott tömeg gyorsan átváltozik csoporttá, amelyet az autóbustársaság és lusta sofőrjei iránti megvetés egyesít.

E két szélsőséges eset között egész sor jó tapasztalat kezdte áthidalni a tátongó szakadékot Mark McConnell és Jonas Stern között. McConnell nagyon sok időt fordított a német nyelv és a szerves kémia tanulmányozására, mialatt Stern jéggel borított póznákra mászott fel annyiszor, hogy már bekötött szemmel is meg tudta tenni. Mégis, a két férfi együtt vett részt éjszakai meneteléseken, akadályversenyeken, étkezéseken és ami a legfontosabb, együtt töltötték el kimerülten az elalvás előtti néhány percet a kastély mögötti sötét barakkban. Az enyhülés elkerülhetetlen volt, és Smith nem látta ezt előre. Egyszerűen nem lehetett figyelmen kívül hagyni azt, hogy a két férfinak önmagán kívül nem volt támogatója a kastélyban. Nem voltak morcos bajtársaik, mint a többieknek, sem szívélyes munkatársaik, mint az oktatóknak. Ők csak ketten voltak, és olyan kiképzési programmal, amely mindenben eltért a tábor szabványaitól.

Az állomány részére kényelmetlenséget jelentettek, kilógást a sorból, és ezt csak a parancsnok kérésére tűrték el, aki csupán szívességet tett egyik barátjának. McShane kivételével ez a tűrés bizony nagyon gyenge lábakon állt. Stern néhány korábbi megjegyzése McConnell pacifizmusáról széles körben elterjedt, és az oktatók hamarosan ugyanolyan ferde szemmel néztek az amerikaiakra, mint sokan Oxfordban. Stern esetében az előítélet még nyíltabb volt. A brit hadseregben széles körben terjedt el az antiszemitizmus, de Stern német kiejtése még fokozta is ezt. A kastélyban alig tudott elmenni úgy valaki mellett, hogy az ne pillantott volna rá sötéten, vagy ne motyogott volna el egy egy szitkot.

Így aztán az annyira eltérő életfelfogású két férfit négy nap alatt közös talajra kényszerítette az előítélet. Stern nem vetette le ugyan szenvedélyes cinizmusának maszkját, de McConnell hamarosan megérezte mögötte a komor, megfontolt intellektust. Stern lassabban értékelte át McConnellt. Aztán váratlanul megtanulta, hogy az ember első benyomásai távolról sem mindig helyesek.

Az Arkaig folyó széles medre fölött peckes kötelekből összefont híd ívelt át. Itt McShane őrmester nagy élvezettel mutogatta Sternek, hogy milyen ötletesen lehet felhasználni legkedvesebb eszközét. Stern azzal vágott vissza, hogy a rohanó víz fölötti híd kialakításához legkevesebb ötven peckes kötél szükséges, neki és McConnellnek pedig csak kettő van.

Mialatt ők a kastély felőli folyóparton vitatkoztak, szemben éppen egy francia kommandós csoportot oktattak arra, hogyan lehet tüzelés alatt átjutni a hídon. A megáradt Arkaig medrében óriási sziklák rejtőztek, amelyek faágként roppanttanák el annak a csontjait, aki hat méter magasról a folyóba zuhanna. Egy rejtőző lesipuskás majdnem találó lövéseket adott le, és a gyakorlat élethűbbé tételére petárdákat helyeztek el a folyómederben. Ennek következtében néhány beijedt kommandós torlódott össze a megereszkedett híd közepén, mialatt az egyik oktató London egyik munkásnegyedére jellemző cockney dialektusban díszítő jelzőket üvöltözött a parton, Hódító Vilmosig visszamenőleg elátkozva az őseiket. Amikor egy egy időzített bomba robbant a vízben, a franciák kettőzött dühvel rikoltoztak egymásnak.

McShane őrmester nevetőgörcse szüneteiben magyarázta el Sternek és McConnellnek, hogy mit csinálnak rosszul a franciák. Nevetése elhalt azonban egy különösen hangos robbanás után. Egy fiatal kommandós lába megcsúszott, s amikor végigsiklott a „peckes kötelek” pókhálóján, a torka beleakadt egy gubancba. A teste úgy rándult össze, mint az akasztott emberé, a feje hátrabicsaklott, azután lezuhant a folyóba.

Csak a parton állók fogták fel, hogy mi történt és közülük is csak McShane és a másik kiképző tudta, hogy a közelmúltban ketten vesztették életüket hasonló körülmények közt. Akkor a robbanás sodorta le az áldozatokat a hídról. A megáradt folyó elsodorta őket, segítségnyújtásra esélyük sem volt. A Loch Lochyban találták meg a holttestüket. Azóta

a folyás irányában függőhálót lógattak le a vas gyaloghídról, de McShane őrmester nem kocáztatott. Mire a bajtársai észrevették a francia eltűnését, a skót már beleugrott a folyóba, és a sodródó test után úszott.

McShane gyorsan úszott, és a hídon levő férfiak kiáltozásától biztatva, utolérte a franciát. A kommandósok átverekedték magukat a peckes köteleken, mialatt McShane lezuhant bajtársukat a túlsó partra vonszolta.

Még onnét is, ahol McConnell és Stern álltak, látható volt, hogy a fiatal katona súlyosan megsérült. McShane őrmester mindent elkövetett, hogy a férfi barátait elég távol tartsa ahhoz, hogy a sérült lélegzethez jusson. A skót orvos után kiáltott és ez megtörte a megbabonázott emberek némaságát az innenső parton. McConnell belegázolt a sekély vízbe, azután belemerült a rohanó árba, és a túlsó partra küzdötte magát. Stern felfelé futott a parton, és átmászott a hídon.

McConnell átfurakodva a tömegen, látta, hogy a fiatalember szárazra került halként tátog, de nem kap levegőt. Az ajka már vészesen szürkült.

Cyanózis, oxigénhiány. Nincs sok idő, gondolta.

A francia kommandósok anyanyelvükön kiabálták, hogy valakinek ki kell szivattyúznia a vizet bajtársuk tüdejéből. A fiatal férfi szeme kitágult a rémülettől, mert hiába próbált levegőt venni. McConnell félrelökött két kommandóst, és határozottan kijelentette. „Je suis un medecin! Le Docteur!” A franciák utat adtak. Az amerikai letérdelt McShane mellé, és a francia torkát tapogatta. Eltört a gégeje.

– Zsebkésre van szükségem. „J’ai besoin d’un couteau!” – mondta.

– Mit csinál? – kérdezte McShane. – Víz került a tüdejébe.

– Nem, nem került, csak nem tud levegőt venni. Un couteau!

– A hasára kell fektetnünk, hogy kinyomja a vizet. Segítsen megfordítani – erősködött McShane.

McConnell ellökte az őrmester karját, megragadta a francia kezét, és odatartotta McShane arca elé. – Nézze meg a körmeit, ez egy fuldokló!

Mialatt McShane kővé dermedten bámulta a körmök alatti megkékült bőrt, valaki kis, svájci gyártmányú zsebkést csúsztatott McConnell kezébe. Kinyitotta mindkét pengéjét, és élessége miatt a kisebbiket választotta. A francia arca egyre kékebb lett. McConnell bal mutatóujjával óvatosan kikereste legfontosabb tájékozási pontját, a gégefő gyűrűsporczát az ádámcsutka közepén, azután a késpenge hegyét rátette a bőrre.

– Meg ne próbálja! A saját vérebe fulladna! Láttam ilyet a csatatéren. Kórházba kell vinnünk, ha összezárult a torka, – mondta McShane.

– Haldoklik! – mordult rá McConnell. – Fogja le! – Felemelte a kést, függőlegesen tartva a pengét, hogy pontosan a gyűrűporc és a pajzsmirigy fölötti gégeporcok közé hatoljon. – Fogja le, őrmester!

McConnell átvette az irányítást. McShane ettől meglepve baljával leszorította ugyan a franciát, de felkiáltott – Várjon, maga istencsapása!

– Orvos vagyok! – ordította McConnell az óriási skót felé fordulva. Aztán franciául kiabálta: – Mets-le dehors! Vigyék innét ezt az embert!

Tucatnyi kéz lökte félre a megdőbbent skótot. Három francia kommandós foglalta el a helyét, leszorították a barátjuk fejét és testét a hideg talajra. McConnell egyetlen határozott ütéssel átdöfte a géjét.

– Mon Dieu! – hördült fel a tucatnyi kommandós. – Valami cső kellene – mondta McConnell. – J'ai... lószart! J'ai besoin de quelque chose de creux. Nádszál, szalmaszál, toll...un stilo? Bármelyik, de gyorsan!

Miután a vér csak vékony erecskében szivárgott az apró sebhelyből, óvatosan megforgatta a késpengét, hogy kitágítsa. Ekkor jobb mutatóujját lecsúsztatta a penge mellett a lyukba, kihúzta a kést, és otthagya az ujját, hogy nyitva tartsa a sebet. Már éppen kiabálni akart ismét, amikor Jonas Stern térdelt le mellé, és egy szétszerelt töltőtollat nyomott a kezébe.

– A peckes kötélhíd oktatója használta a táblázatai kitöltéséhez.

Stern már lecsapta a toll szárának a végét, így üreges csövet képezett ki. McConnell a vastagabb véget fogta meg, és lassan lenyomta a vágásba az uja mellett, pontosan úgy, ahogyan az ujját csúsztatta a penge mellé. Abban a pillanatban, amikor a tollszár bejutott a légcsőbe, a fiatal francia mellkasa megint felemelkedett, azután lassan megtelt levegővel.

– Figyeljetek! – kiabálta az egyik katona.

McConnell utasított két kommandóst, hogy tartsák magasabban társuk lábát, mint a fejét, miközben leguggolt a férfi nyaka mellé, és a helyén tartotta a csövet. Alig egy perc múlva a francia arca egy árnyalattal világosabb lett. Három perc múlva már egy kissé rózsaszínűvé változott és az érverése megerősödött.

– Akkor most hogy van?

McShane őrmester közvetlenül McConnell mögé guggolt.

– A gégeje pocskul, de megmarad. Most jó sebészre van szüksége.

– A mentőautó már elindult Fort Williamsból. Pár percen belül itt lesz.

– Jól van.

Egy francia doki bukkant fel, és letérdelt a beteg mellé. McConnell munkájára csendes elismerésként rábólintott, azután elkezdte ragtapasszal rögzíteni a tollat, hogy helyén maradjon a szállítás alatt. Mark felállt és kinyújtotta a kezét. Minden ízében reszketett.

– Jó ideje nem csináltam ilyesmit. Az utóbbi öt évben csak laboratóriumban dolgoztam – mondta.

McShane őrmester hangja tiszteletteljes volt. – Ez bizony nem volt rossz szereplés, Mr. Wilkes! Sőt nagyon is jó!

McConnell odanyújtotta jobbját. – Doktor Mark McConnell.

– Örülök, hogy megismerhetem, doktor – mondta McShane erős kézszorítása közben. – Ember, én pedig azt hittem, hogy valami vegyész.

McConnell mosolygott. – Igaza volt, rendes örölmények között nem szabad gégemetszéssel próbálkozni. Még a kórházban is veszélyes. Én a gyűrűsporcot szúrtam át. Így elenyésző az érmetszés veszélye.

– Jól csinálta. Helyesen dönteni és azonnal cselekedni, ... ez már maga a tehetség – mondta az őrmester McConnell szemébe nézve.

McConnell megrántotta a vállát. – Hova ment Stern?

– Butlerra gondol?

– Hm ... igen.

– Itt vagyok - mondta Stern és kilépett a franciák közül.

– Köszönöm a tollat.

McConnell csodálkozására a fiatal zsidó kezét nyújtott neki.

Miután McConnell kezét fogott vele, Stern odafordult McShane-hez, és ezt mondta: – Azt hiszem, végtére beválhat, őrmester.

McShane bólintott. – Eegen. Beválhat.

Miközben visszamentek a kastélyba, McConnell rájött, hogy hosszú ideje nem örült ennyire ha valamiért dicsérték.

Aznap éjjel a hideg Nissen-barakkban tábori ágyukon fekvé, Stern és McConnell először beszélt másról, mint a küszöbönálló küldetésükről.

– Gyakran azt kívántam, bárcsak orvos lehetnék – mondta csendesen Stern. – Igaz, csak azóta, mióta eljutottam Palesztinába és Észak-Afrikába. Nagyon sok embert láttam meghalni.

Rövid hallgatás után így folytatta: – Furcsa, de valamennyiükre emlékszem. Nem a nevükre, de az arcukra, az utolsó pillanataikra. Tucatszor is meglepett, mennyire hasonlítunk egymásra a végnél. A filmekben sosem ábrázolják jól. A legtöbb férfi az anyját hívja, ha tud egyáltalán beszélni. Hát nem különös? Fogadok, hogy esztendőők óta nem írtak az anyjuknak, de a végén ő az egyetlen, aki enyhíteni tudná félelmeiket. Vannak, akik a feleségüket vagy gyerekeiket szólítják. Csak álltam mellettük tehetlenül, kilométerekre valamilyen kórháztól, és figyeltem, amint meghalnak.

McConnell némán feküdt a sötétben. Stern alig huszonöt éves, mégis több halált látott, mint mások egész életük során. Felkönyökölt.

– Stern, előfordult, hogy segített az ilyen helyzetben levőkön?

– Hogy érti ezt?

McConnell a sötétben csak Stern körvonalait tudta kivenni. A mellén összekulcsolt karokkal feküdt. – Tudja, hogy mire gondolok. A fájdalom megszüntetésére. Kórházi segédorvos koromban láttam olyan betegeket, akikről azt gondoltam, jobb nekik, ha meghalnak. Persze, meg volt kötve a kezem. Eszembe jutott, mit tenne az, akit nem korlátoznak?

Stern hosszú ideig várt a válasszal. McConnell lehunyta a szemét, és a másik oldalára fordult, amikor halk hangot hallott: – Egyszer.

– Tessék?

– Egyszer megtettem a sivatagban. Néhány barátommal lóháton megtámadtunk egy arab települést. Amikor ellovagoltunk, egyikünket, egy fiatal fiút eltaláltak a hátán. Nem volt képes tovább menekülni. Az arabok a nyomunkban voltak. Ha magunkkal visszük, soha nem szabadulunk meg. Erősen vérzett, és az arabok kiválóak a homokban való nyomkövetésben. Ha utólnének, nem választhattunk, csak a halál vagy a kínzás közt. Mégsem akarta senki megtenni. Abban reménykedtünk, hogy meghal

magától. Addig vártunk, ameddig csak tudtunk, de csak feküdt hörögve, zokogva és vízért könyörgött. – Stern néhány másodpercig hallgatott. – Nem mondta, hogy hagyjuk ott.

– És?

– Megtettem. Senki sem parancsolta, de ha tovább várunk, mindnyájunkat elcsípnék.

– Akkor tette meg, amikor nem nézte magát?

Stern keserűen nevetett fel. – Doktor, maga túl sok filmet látott. Tudta, mi vár rá. Eltakarta a szemét, és nyöszörgött. Bummm! ... és ellovagoltunk.

– Jézus!

– Zsidó nem akar ilyesmit tenni.

– Azt hiszem, valakinek meg kellett tennie.

– Úgy szerettem volna segíteni rajta. Ahogy ma délután maga csinálta.

McConnell mégjobban magára húzta a takarót. Mit mondhatott volna? Múltak a percek, és azon töprengett, vajon Stern elaludt-e? Ha igen, miről álmodik? Élt-e valaha békében? Németországban a gyerekkora a reménytelenségnek és tébolynak azokra az évekre esett, amely létrehozta Hitlert. Vajon emlékszik e még a számára örökre elveszett Rajna-vidékre?

McConnell lehunyta a szemét. Még a át sem esett a tűzkeresztségen, máris beléivódott a félelem, a szégyenkezés, az egymást gyilkoló emberek vad feszültsége. Mi rejtőzik mindezek mögött? Mi hozott egy georgiai pacifistát ide, a távoli Skót-felföldre, egy kastély mögötti huzatos Nissen-barakkba? Az öccse halála? Ez esztelenség. Az egész világ ugrásra készen állt, hogy megtámadják Hitler Európa Erődjét.

Ugyan milyen feladatot hajtana végre ő és Stern?

McShane őrmester másnap délután a kastélyba hívatta McConnellt. Amikor odaért, a főbejáratnál Smith tábornok már várta. Kockás felöltőjét és vadászsapkáját viselte, és láthatóan ideges volt. Fejmozdulattal jelezte, hogy McConnell menjen utána. Olyan helyre vezette az amerikai, ahol a zúgó Arkaig elnyomta a hangját. A folyó felé fordult, mialatt beszélt.

– Doktor, mit gondol! Mi az ördögöt játszadozik itt?

McConnell értetlenül bámult a tábornokra. – Miről beszél?

Smith felé fordult. – Túl sokat fecseg, de egy értelmes gondolata sincs.

– Maga részeg, tábornok?

– Hallgasson ide. Akármi legyen is a véleménye erről a küldetésről, nincs joga a rohadt sötétlátásával megfertőzni Sternt. Megértette?

Az utóbbi néhány nap alatt megpróbálta megfejtetni küldetésük célját. Stern ugyan magabiztosan elutasította valamennyi kérdését, azt állítva, hogy a kifogásai könnyedén visszautasíthatók lennének, ha beavatnák a titokba és néhány egyszerű tényt közölnének vele, de ezeket biztonsági okokból mostanáig nem fedték fel előtte. Ám lehet, hogy más az igazság. Talán Stern is aggódik, és ő is elmondja kételyeit a tábornoknak.

– Ő beszélt magával?

Smith vérvörös lett. – Beszéltem velem? Tegnap a maga folyó melletti Lázár feltámasztása című színjátéka után beosont Vaughan irodájába, és telefonon engem hajtott Londonban. Rohadt sok kérdés volt a listáján.

McConnell nem tudta eltitkolni mosolyát. – És válaszolt rájuk?

– Semmi ilyesmit nem tettem. A maga egyetlen kérdésére sem fogok. Amit mondani akarok, az az, hogy maga félig sem olyan dörzsölt, mint amilyennek képzelet magát. Több függ ettől a küldetéstől, mint amit egyáltalán el tud gondolni, és ezt jobb, ha szakemberekre bízza.

– Olyanokra, mint maga?

– Pontosan. Hacsak vissza nem akar lépni most. Erről van szó?

McConnell leguggolt a folyó mellett, és egy ideig nem szólt semmit. A nagy bábjátékos megérdemelte, hogy izzadjon egy kicsikét.

– Elfogott a kísértés – szólalt meg végül. – Tábornok, tudom, hogy hazudik nekem a küldetéssel kapcsolatosan. Azt hiszem, Sternnek se mond igazat. Nem gondolta volna kettőnkéről, hogy összebarátkozunk, ugye?

Smith harsányan felkacagott. – Ha úgy érzi, hogy Jonas Stern a barátja, akkor naivabb, mint gondoltam. Doktor, akár hiszi, akár nem, ebben az ügyben én vagyok az egyetlen barátja.

McConnell felállt, és szembefordultak. – Ha mi olyan nagy haverok vagyunk, ahogyan mondja, talán magának kellene eljönnie velem Németországba. Hiszen ez úgyis vérontás nélküli küldetés lesz.

– Ne legyen nevetséges. Ott leszek azonban százhatvan kilométernyire, a svéd parton – mondta Smith.

– Ez érdekes.

Smith csettintett a nyelvével. – Nos? Kiszáll vagy folytatja?

McConnell lapos követ kacsáztatott a folyón. – Folytatom. Csak azt akarom, hogy tudja, tisztában vagyok azzal, hogy hazudik. Nem tudom pontosan, hogy miért, de biztos vagyok benne. – A kezét a nadrágjába törölte, és rámosolygott a SOE-főnökre. – A világ minden kincséért sem mulasztanám el ezt az örülséget.

Sarkon fordult és otthagya a kővé meredő tábornokot.

22.

Négy nap múlt el azóta, hogy Schörner beszélt Rachellel. Még három napja volt, mielőtt el kell mennie a férfihoz. Persze nem kötelező! A feszültség alá helyezett drótnak is ronthat, mint az öngyilkosok Auschwitzban, de akkor Jan és Hannah magára marad. Azt fontolgatta, hogy két gyerekével a karjában a kerítésnek fut. Úgy vélte, jobb, ha vele halnak meg, mint ha Brandt fölhasználja őket irtózatoss kísérleteihez.

Mégsem volt felkészülve arra, hogy ezt megtegye. Életösztöne még túlságosan erős volt. Úgy érezte, mintha ez az önálló akarat irányítaná

a cselekedeteit, amelyeket észérvei nem tudnak megakadályozni. Láta, hogy némelyik fogolynál ez az ösztön nem olyan erős. A nagy válogatás éjszakája óta néhány megözevegyült asszony folyamatosan közeledett a végzetes búskomorság felé. Hamarosan muschelman, kagylóember lesz belőlük. A Rachel belsejében megszólaló új hang azt mondta neki, ne törődjék ezekkel az asszonyokkal. Ez visszhangja volt Haganné szavainak. A kétségbeesés fertőző. Az új hang tervet is sugalmazott Jan és Hannah megmentésére, és Rachel hallgatott rá.

A terv középpontjában az élelem volt.

A Schörner őrnagy külön ellátása miatt a fasorban tett éjszakai sétái nem kerültek el a többi fogoly figyelmét, de csendesesen tűrte a gyűlölködő pillantásokat és jelzőket. Nem azt tette ugyanis a fasorban, amit a többiek gondoltak. Minden éjjel, amikor Ariel Weitz találkozott vele az enni-valóval – finom főzelékkel és valódi kolbásszal –, Rachel hagyta, hogy Jan és Hannah bőségesen egyen, de hozzá sem nyúlt saját adagjához. Mialatt Weitz a fasor végénél őrködött, kezébe temetett arccal guggolt, láthatóan csüggedten, mindaddig, amíg gyerekei ettek. Az új hang azt súgta, Weitz előbb-utóbb megmondja Schörnernek, hogy nem eszel. Az őrnagy pedig teltkarcsúan és puhán kívánt meg, nem csontosan és fonynyadtan, mint amilyen a többi asszony. Hogy megkapja tőled azt, amit akar, talán megadja neked is azt, amit te akarsz tőle.

Azzal nyugtatta magát, hogy valójában csekélység az, amit Schörner akar. Ezt akarta tőle minden férfi tizenhárom éves kora óta. Azon a napon, amikor az őrnagy beszélt vele, megrémítette az ajánlata. Rachel soha nem ismerte volna be senkinek, de most már a kilátás nem tűnt annyira visszataszító, különösen, ha a Totenhausenban rá váró elkerülhetetlen végzet figyelembevételével gondolt rá.

Elgondolkodott a házasságán is, azon, hogy milyennek akarta és hogy milyen volt a valóságban. Gyerekkorában arra tanították, hogy a házasság társas viszony, és ez nagy vonalakban igaznak is bizonyult. A szexuális kapcsolat terén azonban néha nem volt az. Bármilyen gyengéd volt Marcus, előfordult, hogy megkívánta őt, ő pedig nem akarta odaadni magát. Megtörtént néhányszor, hogy a férje nem fogadta el a visszautasítást. Soha nem erőszakolta meg őt a szó szoros értelmében, de addig erősködött, amíg megkapta azt, amit akart. Lényegileg ezt próbálta most Schörner őrnagy megtenni, vagy fogja megtenni három napon belül. Schörner őszinte férfi volt, és távolról sem csúnya. Bármilyen embertelen bűnöket követett el Németország nevében, úgy tűnt, van saját becsület-kódexe. Nehezére esne a férfinak segíteni rajta? Akár a kisujja egyetlen intésével is megmenthetné a gyermekei életét.

Ez a gondolat egy ideig megnyugtatta Rachelt. A negyedik nap délutánján azonban rájött, hogy mennyire nyakatekertté vált a gondolkodása. Marcus alkalmanként kikövetelhetette a maga jussát, de hát nem fogadta-e meg, hogy örökké a felesége lesz? Nem esküdött-e meg neki ezerszer,

hogy szereti? Néhány zűrzavaros és kínos éjszaka semmit sem nyomott a latban a kedvességben, védelemben eltöltött esztendőkkal szemben. Ő itt fogoly, és Wolfgang Schörner a börtönőre. Annak a légiónak a tagja, amely meggyilkolta a férjét és népének ezreit, talán millióit.

Schörner gyilkos.

Rachel éppen ezen tépelődött, amikor a cigányasszony végre elszabadult. Az öngyilkossági kísérlete óta eltelt néhány napban a cigánybarakk asszonyai az Appel kivételével priccséhez kötözve őrizték. Mivel azonban ma hét órán át teljesen nyugodtan feküdt, megengedték neki, hogy elhagyja a barakkját.

Klaus Brandtra vetett pillantása átlendítette a józanság küszöbén.

Rachel magányosan álldogált az igazgatási épület közelében, amikor meglátta a kórházból kilépő Brandtot. Orvosi köpenye úgy világított, mint szürke tengeren egy fehér lobogó. Ekkor egy rongycsomó rontott rá a doktorra a barakkok kerítése felől. A cigányasszony volt. Némán, kalimpáló karokkal futott, szemét a töprengő orvosra meresztve.

Az őrtorony lövésze látta meg először. A futás a táborban azonos volt a kivégzésre való paranccsal. A lövész figyelmeztetően üvöltött, azután mindkét kezét a géppuskára tette. Rachel azt várta, hogy kelepelése végez a cigányasszonnyal, de egy másik német odakiáltott az őrnek, hogy ne lőjjön. Sturm egyik kutyaidomárja volt, a gyárkerítésnél cirkált. Rachel rémülten figyelte, amint az őr kikapcsolja német juhásza pórázát, rákiált – zsidó! –, és összecsapja a kezét.

Ez volt a legszörnyűbb, amit Rachel valaha látott. A kutya háromszor olyan gyorsan futott a hóban, mint a cigányasszony. Ugatása felriasztotta Brandtot. A testes orvos pislogva nézte a gyorsan közeledő asszonyt, aki olyan szavakat kiabáltozott, amelyeket senki nem ismert a táborban.

A cigányasszony még tíz méterre volt Brandtól, amikor a kutya arccal a hóba döntötte. Másodperceken belül egy másik kutya csatlakozott a támadóhoz. Mint mindenkinek az udvaron, Rachelnek is földbe gyökerezett a lába. Amíg az asszonyt marcangoló kutyákat nézte, először értette meg azt, hogy mi ösztönöz némely férfit arra, hogy vadásson és vadakat öljön. Ha áttételesen is, de azt bizonyították, hogy velük nem fordulhat elő az a szörnyűség, ami számtalanszor megesett az őseikkel.

Amikor a harmadik kutya is csatlakozott a felforduláshoz, Rachel megfordult és elsietett a barakkja felé, ahol Haganné vigyázott a gyerekeire. Nem akarta, hogy Jan és Hannah kijöjjen és lássa, hogy mi okozza a lármát. Hallotta, hogy valaki, talán maga Brandt, németül parancsot ad, hogy tartsák vissza a kutyákat, de ez valójában már nem is számított.

Senki nem élhette túl azt a szörnyűséget, amit az előbb látott.

Anna Kaas ott állt a cigányasszony felett és súlyos állapota ellenére is segíteni akart rajta. A kutyák a bőr jelentős részét cafatokra szaggatták, de nagyobb ereket is átszakítottak, és az áldozat sokkos állapotban volt.

Anna kockára téve Brandt doktor haragját, összekapcsolta a főútőeret, még mielőtt valamelyik orvos odaért volna. Utána hozzálátott a sokk kezeléséhez. Feljebb tette az asszony lábát és takarót borított rá. Egy perc sem múlt még el, és a takarót máris átitatta a vér. Éppen további kezelésbe akart fogni, amikor Greta Müller berohant a műtőbe.

– Légy óvatos! – mondta a fiatal ápolónő.

– Miért?

– Most hallottam Brandt doktortól, hogy ő akarja kezelni az asszonyt.

Mindkét ápolónő tudta, hogy ez mit jelent. A cigányasszony jobban járt volna, ha elvérzik. Anna látta, hogy Greta a tálcákkal és a fertőtlenítőszerekkel foglalkozik, hogy ne kelljen erre a lehetőségre gondoljon és hogy elfoglaltnak tűnjék, amikor Brandt megérkezik.

Harminc másodperccel később Brandt doktor belépett a műtő lengőajtáján. Szürke hajával, fehér köpenyében, poroszos testtartásával olyan volt, mint egy sürgős esethez siető és aggódó orvost játszó filmszínész.

Semmi nem lehetett volna távolabb az igazságtól. Odament a túlsó fal melletti autoklávhoz és kivett belőle egy 20 köbcentis fecskendő.

– Kaas nővér, asszisztál nekem? – kérdezte.

– Doktor úr, ez az én tisztem – mondta gyorsan Greta.

Anna ránézett a parányi ápolónőre, szótlanul köszönetet intett neki. Greta szemével az ajtó felé intett, jelezte, hogy addig menjen el, amíg lehet. Anna még hallotta az előcsarnokban Brandt hűvös hangját, amint kért valamit. Kaas nővér vadul tördelve a kezét és kiment az épületből.

Az Appellplatz üres volt. Sturm törzsőrmester és legényei mindenkit betereltek a barakkokba. Tudta, hogy hatvan méternyire tőle a barakkokban szemek tapadnak az ajtók réseihez, és az SS megtorlásának legapróbb jelére figyelnek. Felnézett az őrtoronyra. Valamennyi géppuskát azokra az ajtókra irányították. Sturm négy idomára közeledett a kennelek felől. Kutyáik vadul a pórázba feszültek, egyiken sem volt szájkosár.

Anna hallotta, hogy mögötte kinyílik a kórház ajtaja. Érezte, hogy ruha súrolja a vállát. Látta, hogy Brandt doktor fehér köpenyében elsuhan mellette, és lefelé lépdél a jeges betonlépcsőkön. Tudta, hogy csendben kéne maradnia, örülség lenne beszélni. Mégsem tudta túrtőztetni magát.

– Doktor úr?

Brandt megállt, visszafordult és kifejezéstelen arccal nézett fölfelé.

– A beteg? – kérdezte Anna.

Brandt arca hirtelen életre kelt, mint amikor egy csendélet váratlanul megelevenedik. – A beteg elhunyt, Kaas nővér. Szívbénulás, attól tartok. Túlságosan nagy sokk érte.

Brandt egy lépést tett Anna felé. – Maga kapcsolta össze a combcsont melletti útőeret?

Anna habozva igent intett.

– Ez nem tartozik a hatáskörébe. – Brandt gépiesen rámosolygott. – De jó munka volt. Meg kell dícsérjem. Még meg is menthette volna!

Ha maga nem gyilkolja meg! – gondolta a nővér és nézte, amint a férfi megfordul és átvág az Appelpplatzon a szállása felé.

Visszament a kórházba. Greta a műtőt takarította. A vértől átitatott takaró most az asszony arcára volt terítve. A holttest melletti tálcán fecskendő és félig üres ampulla hevert.

Anna felemelte és elolvasta a feliratát: FENOL.

Brandt karbolsavat fecskendezett az asszony szívizmába, valószínűleg egy-két percen belül beállt kínhalált okozva. Ez kedvelt módszere volt a „kiküszöbölésre”, ahogyan ő nevezte.

– Megölte – mondta tompa hangon Anna.

Greta felnézett, és úgy bámult Annára, mintha az megőrült volna.

– Ápolónók vagyunk, Greta. Vagy nem?

Greta Müller most elkapta a tekintetét, látszott, hogy düh és részvét között vergődik. Végül megszólalt. – Nem értek a politikához, egyszerű vidéki lány vagyok. A Führer azt mondja, a zsidók és a cigányok olyanok, mint a fertőzés. A fertőzést el kell pusztítani, hogy megmentsd a beteget. A beteg test a nemzet. Meg tudom érteni ezt az elvet. Legkiválóbb orvosaink közül nagyon sokan ugyanezt vallják, még Sauerbruch is.

Anna csüggedten csóválta a fejét.

– Valamit azonban nem értek – mondta Greta.

– Mit?

Az apró ápolónő felhajtotta a takarót és rámutatott a szétmarcangolt torokra. – Ezt. Mindenképpen meghalt volna.

– Mit mondasz, Greta?

Az ápolónő vállat vont, és visszahúzta a takarót a hulla arcára. – Az életben a nehéz feladatokat is el kell végezni. De nem kell szeretni is őket.!

Rachela a melléhez szorította Jant és Hannah-t, mozdulatlanul ült a barakkban. Haganné az ajtó résén át az Appelpplatzot figyelte. A veteránok mind azt hitték, hogy a megtorlás hamarosan bekövetkezik.

Rachel nem tudott semmit a megtorlásokról. Még nem volt elég régen a táborban ahhoz, hogy átéljen egyet. Néhány nő azt sustorogta, hogy az SS a tábor összes cigányát megöli, mivel egy cigányasszony támadta meg Brandtot. Micsoda téboly! Mert csak tébolyodott félelem fordíthat derék embereket olyan asszony ellen, akinek egyetlen bűne az, hogy bosszút akart állni a fia gyilkosán. Rachel tudta, ha Brandt megrontaná Jant, ő is ugyanezt tenné, és valószínűleg ugyanez lenne a végzete.

Azért imádkozott, hogy a cigányasszony már halott legyen. Hogy valakit a kutyák marcangoljanak szét! Megborzongott. Nem tud tovább várni arra, hogy Schörner megkérdezze, miért nem eszi meg a neki küldött ételt. Remélte, koplalása meggyőzi arról a férfit, hogy a gyermekei az éhhalálba sodorják. Ám, ha az őrnagy felajánlja, hogy megvédi őket, önként és jó egészségből bújják az ágyába.

Nem várhat tovább. Brandt a következő öt percben úgy dönthet, hogy Jannak kell helyettesítenie a cigányfiút a szállásán. Elrendelhet válogatást, és elviheti mindkét gyermekét az agyhártyagyulladásosok kórtérmebe. Nem, egyszerűen még ma el kell mennie Schörner irodájába, és meg kell próbálni teketóriázás nélkül megalkudni vele. Az őrnagy megkaphatja, amit akar. Haganné nevezheti ezt együttműködésnek – neki nincsenek védelemre szoruló gyerekei. Rachel számára csupán egyvalami számított. Azon a napon, amikor a Szövetségesek csapatai – oroszok, amerikaiak, nem számít, hogy kik – ideérnek, ott találják Totenhausen kapujában Rachel Jansent, karjában két gyermekével.

Élve.

23.

Rachelnak nem kellett erőt vennie magán azért, hogy besétáljon Schörner őrnagy irodájába és beszéljen vele. Tizenöt perccel a cigányasszony halála után Schörner azzal az utasítással küldte el a blokkba Weitzet, hogy hozza el az irodájába Rachelt.

Az asszony pánikba esett. Megunta Schörner a várakozást, és meg akarja büntetni?

– A lengyel nő majd vigyáz a kölykeire. Az a szajha szerelmes magába – motyogta Weitz, miközben átment Rachellal az Appelplatzon.

Schörner irodájában elmentek az irodista mellett és beléptek az őrnagy szobájába. Schörner az íróasztala mögött ült. Az arcát ma simára borotvált, a zubbonyát végig begombolta. Elküldte Weitzet és éppen meg akart szólalni, de Rachel megelőzte.

– Őrnagy úr! Kérdezhetek valamit?

Úgy látszott, Schörnert zavarba hozta az asszony elszántsága. – Rajta.

– Őrnagy úr, nagyon kényes, amit kérdezek.

– Nem vagyok sértődékeny.

Rachel nagyon figyelt arra, hogy tökéletesen beszéljen németül. – Őrnagy, állja a szavát? Becsületes ember?

Rachel attól félt, hogy Schörner szétrobban a felháborodástól. Ehelyett hátradőlt a székében, és érdeklődve nézte az asszonyt. Úgy döntött, hogy kérdésére kérdéssel válaszol.

– Jansenné, tudja maga, hogy mi a becsület? Majd én megmondom magának. Amikor csapataink bevonultak Athénba, az egyik német tiszt megparancsolta egy görög katonának, hogy vegye le a görög lobogót az Akropoliszról. A görög levette a zászlót, beleburkolózott, és leugrott a mellvédéről. Halálra zúzta magát. Ez a becsület.

Schörner szipáskolt, és kinézett az irodája ablakán. – Gondolja, hogy Sturmnek és embereinek van valami fogalma a becsületről?

Mindig Sturm törzsőrmester. Miért gyűlölik ennyire egymást? Miért aggódik egy őrnagy egy törzsőrmester miatt? – gondolta Rachel.

– Ha az oroszok holnap lerohannák a tábort, Sturm a kapun keresztül csókolná meg az első baka seggét. Utána órát ajánlana fel neki eladásra.

– És maga, őrnagy?

Schörner az ujjait ropogtatta és Rachel szemébe nézett. – Csak az ütközet napján lehet választ kapni erre a kérdésre. Azt azonban megmondhatom, hogy a szavamért az életemmel felelek.

– Örülök, hogy ezt mondta, őrnagy úr. Szívességet szeretnék ugyanis kérni magától.

Schörner szemhéjai kissé összeszűkültek. – Szívességet?

– Kért tőlem valamit. Kíváncsi vagyok, kérhetek-e én is magától.

– Értem. Mi az?

Rachel érezte, hogy a lélekezete is elakad. Minden szavát végigmondta magában az Appelpplatzon keresztül vezető úton, de itt állni koldusként, és felajánlani önmagát ... túlságosan nehéz volt.

– Beszéljen! – mondta Schörner, és felállt. – Mi van magával? Weitz elmondta, hogy nem hajlandó megenni az ételét. Nagy kellemetlenséget vállalok magamra pedig az elküldésével! A többi fogolynak is éppolyan nehéz a sorsa, mint magának, nekik mégsem esik nehezükre az evés. Valójában úgy falják fel az ennivalót, mint a disznók.

Rachel érezte, hogy a gátak leomlanak. – Őrnagy, a gyermekeimről van szó! A fiam! Aggódok, hogy ... – A torka önkéntelenül összeszorult. Ha Schörner úgy érzi, hogy Jan az akadálya a vele való szexuális kapcsolatnak, egyszerűen elrendelheti, hogy vigyék a fiút a K-Épületbe, és ...

– Ki vele, asszony! – kiáltott rá Schörner.

Rachel képtelen volt mást mondani, mint az igazat. – Néha ... néha gyerekek tűnnek itt el, őrnagy.

Ez a kijelentés teljesen meghökkentette Schörnert. Néhány másodpercig mozdulatlanul állt. Aztán odament az ajtóhoz, és meggyőződött arról, hogy teljesen be van-e zárva. – Természetesen Brandt doktorról beszél – mondta halkán.

Rachel gyorsan bólintott.

Schörner felsóhajtott. – Igaz, a parancsnoknak van valamilyen ... problémája, gyengéje. Mint férfi és mint német tiszt, megvetem őt, de eltűröm. Nem azért, mert a felettesem, hanem mert szakember, sőt valószínűleg lánész. Meg tudja ezt érteni? Brandt nem olyan, mint Mengele és a többi sarlatán Auschwitzban. Brandt Heidelbergben tanult, utána Kielben volt orvos. Egy ideig vezető beosztású vegyész volt az IG Farbennél, később kizárólag kutatással foglalkozott. Magával Gerhard Schraderrel dolgozott együtt. – Schörner megdörzsölte az állát, mintha megrágná, mennyit áruljon el. – Kutatómunkát végez itt. Az IG Farben látja el felszereléssel és nyersanyaggal. És amin dolgozik, Jansenné, nos ... ne törődjön vele. Elfe-

ledkeztem magamról egy gyönyörű asszony jelenlétében. – Tetőtől talpig végignézett Rachelen. – Valamilyen kedvező döntést forgat a fejében?

– Igen, őrnagy.

– Persze ez jó lenne. Becsületesnek kell lennem. Egyszerűen nem tudom megvédeni a fiát. Brandtnak, a parancsnoknak a fennhatósága itt kiterjed mindenkre, önmagamat is beleértve.

– Dehát maga a második ember itt, mindjárt utána! Azt hallottam ... nos, vannak, akik szerint Brandt fél is magától.

Schörner felnevetett. – Biztosíthatom, hogy ez a hír hamis.

– Őrnagy, azt hiszem, hogy megfelelő pillanatban egyetlen apró kézmozdulata megmenthetné a fiamat, sőt a lányomat is.

Schörner hangjából kiérződött az elcsigázottság. – Jansenné, csak tanácsot adhatok magának. Névsorolvasás kivételével tartsa távol a fiút az Appelplatztól. Csináljon vele valamit, hogy betegnek nézzen ki. Dörzsölje be az arcát, hogy kiütéses legyen. Tegyen rá tetveket. Nem fog tőle meghalni, de megmentheti. A bőre sárgás legyen, mintha epebajos lenne.

– Mi lesz az orvosi vizsgálatokkal? Azt hallottam, hogy időnként kiemelik a betegeket, és ... – Megcsuklott a hangja.

– Megsemmisítik őket – fejezte be Schörner. – Igen, időnként megteszik. – Schörner jobb kezével megérintette a szemkendőjét. – Eljön ma éjszaka hozzám?

– Kérem, ígérje meg, hogy meg próbálja. Ezért ... ezért el tudnék jönni.

Mialatt Schörner szeme mélyen belefúródott az övébe, Rachel nyomorultnak és nevetségesnek érezte magát. Mit ajánlott fel? Hogy magkapja a testét, de az őrnagynak csupán be kell zárnia az ajtót, és rádöntheti az íróasztalra. Nem sikoltozhat, még kevésbé küzdhet ellene. Úgy látszik azonban, a férfi nem akarja, hogy ez így történjék.

– Talán segíthetnék az orvosi vizsgálatokkal kapcsolatban – mondta óvatosan Schörner. – Közvetlenül előttük üzenhetnék magának. Kicsit rendbehozhatná a fiát, hogy ne „küszöböljék ki” betegség miatt.

Rachel a szája elé kapta a kezét. – Dehát akkor Brandt doktor látná őt egészségesen és tisztán. Úgy dönthet, hogy szüksége van rá a kísérleteihez vagy ... tudja, hogy mihez.

Schörner széttárta a kezét. – Csak ennyit tudok tenni. Ilyen ez a rendszer, nem én találtam ki. Csupán a csapdájába estem, mint maga.

Rachel nem szállt vitába ezzel a meglepő kijelentéssel. Schörnernek igaza van. Csupán annyit tud tenni, hogy keresztezi feljebbvalója kívánságait. Persze a szavát sem kell betartania. Egyébként néhány éjszaka után valószínűleg úgyis ráun majd. Akkor aztán mit csináljon?

– Jansenné!

– Tessék, őrnagy úr?

– Kérem szedje össze magát. Megállapodtunk? Eljön este hozzám?

Rachel úgy érezte, mintha a szívéből egy kriptá síri lehelete szívárogná ki. – Ma éjszaka – mondta.

Természetesen Weitz kísérte el Rachelt Schörner szállására. A tábor el volt sötétítve, hogy rejtve maradjon a Szövetségesek bombázói elől. Miután már Rachel rászánta magát, a testi kapcsolat gyorsan lezajlott. Az őrnagy bizonyára az ajtóban várta. Rachel le sem vetkőzött teljesen, egyszerűen testetlenné vált néhány percre, az agya pedig elmélyülten figyelte lélektelen környezetét. Schörnernek volt néhány szép, cseresznyefából készült bútordarabja, Isten tudja honnan harácsolta. Régi, tölcséres gramfon kattogott folyamatosan, makacsul jelezve, hogy a lemez a végére ért. A falon bekeretezett kép lógott. A kötelezően komor arcú atya és anya, előttük a civil ruhás Schörner és egy magas, mosolygó fiatalember, a Wehrmacht kapitányi egyenruhájában. Nyilván az őrnagy bátyja. Kis, szőke leányka mosolygott Schörner öve magasságában. A tükör és kerete közé további fényképek voltak betűzve. Szürke egyenruhás férfiak csoportja állt magas hóban, a hó mögött csupasz fák feketeségével megtört fehér, ködös égbolt. A férfiak mögötti ócskavashalomból olyan tank rajzolódott ki, amely már soha nem fog megindulni saját erejéből. Az emberek arca komor volt és mindegyikük megérintette valamilyen módon a bajtársát, mintha meg akarná nyugtatni magát, hogy nincsen egyedül ezen a nagy, fehér síkságon.

Rachel azt hitte, hogy miután Schörner végzett, azt mondja majd neki, menjen vissza a női barakkba. Legalábbis megengedi neki, hogy menjen. Miután azonban felhúzta a bugyiját, és felkelt a kerevetről, Schörner megkérdezte, maradna-e még egy kicsit. Az asszony habozott és azon törte a fejét, mit akarhat a férfi? Még nem elégült ki? Elég oldottnak látszott.

Schörner a nappalijába vezette Rachelt és megkérte, hogy üljön a hintaszékbe. Konyakot töltött, de az asszony érintetlenül hagyta a poharat az előtte levő alacsony asztalkán. Schörner csak nézte őt. Rachel úgy érezte, mintha a szobát rideg csend lepte volna el. Nem érezte magát különösen kényelmetlenül, de különösen kényelmesen sem. Persze felfigyelt rá, hogy az őrnagy szállása nem bűzlik izzadságtól, fertőtlenítőtől és még rosszabbaktól, ellentétben a zsidó nők barakkjával. Ennek a szobának bőr, fegyverolaj és enyhe szivarillata volt. Mialatt a férfi ott ült és nézte őt, Rachel azon töprengett, megváltozott-e azért, mert engedett a férfinak. Nem érezte, hogy más lenne. Legalábbis nem különbözött attól, aki tizenöt perccel korábban idejött. De talán nem is gondolkodik világosan, hanem úgy, mint akinek egy lövedék leszakította a végétágját.

Mialatt Rachel ilyenekre gondolván ült, Schörner őrnagy elkezdett beszélni. Az asszonynak furcsának tűnt, amiket mondott. Először Kölnről beszélt, hogy mennyire hiányzik neki a város, utána pedig a bátyjáról. Gyerekkoruk közös vadászkirándulásairól is mesélt, választ sem várva Racheltől, csak ki akarta önteni a szívét. Az asszony örült, hogy mindezt nem előzőleg mondta el. Valahogy úgy érezte, hogy akkor nehezebben tudta volna kikapcsolni a férfit, eltörölni, mint személyt. Egy idő után, Schörner elhallgatott. Olyan mérhetetlen sóvárgással nézte Rachelt, hogy

az asszony hirtelen rájött, hogy mire gondol a férfi. Ez a furcsa bizonyosság adta neki a bátorságot ahhoz, hogy feltegyen egy kérdést.

– Őrnagy, ki az, akire emlékeztetem?

Schörner olyan áradozva válaszolt, mintha hallgatása egész ideje alatt csak arra várt volna, hogy az asszony éppen ezt kérdezze tőle. – Egy ifjú hölgyre a szülővárosomból, Kölnből. Erika volt a neve, Erika Möser. Egészen fiatal korunk óta szerelmesek voltunk egymásba, de senki nem tudott róla. A miénkkel versenyben álló bankárcsalád leánya volt. Biztosan olvasott Shakespeare-től. Megint a Montague és Capulet család régi története. Hitler uralomra jutása csak rontott a helyzetünkön. Ellentétben apámmal, Herr Möser nyíltan elmarasztalta a Führert és követőit. Kötekedő férfi volt, de túlságosan erős ahhoz, hogy elpusztítsák. 1939-ben azonban Göbbels rákényszerítette az ország elhagyására. Erika Németországban maradt, és várt rám. – Schörner nagyot nyelt, és a padlóra nézett. – Ez hiba volt. Az angolok ezer bombázóval végrehajtott légitámadásakor meghalt 1942-ben.

Rachel döbbsen figyelte, mindez annyira hihetetlen volt. Az emberek azt hiszik, hogy az SS-tisztek szörnyetegek, szellem nélküli gépek, akik parancsra engedelmesen erőszakolnak meg nőket, gyilkolnak ... Nem gondolják róluk, hogy emberi lények, akik gyerekkori románcukat furcsa módon a Rómeó és Júliához hasonlítják. Mégis biztos volt abban, hogy Schörner sokszoros gyilkos. Csupán Totenhausenban foglyok százainak, talán ezreinek kivégzésénél asszisztált. Ma pedig őt kényszerítette, hogy engedjen az akarátának.

– Járt egyetemre? – kérdezte váratlanul Schörner.

– Igen, Vrijben, de csak két évig. Aztán férjhez mentem.

– Dehát ez pompás! Most talán egy ideig társalgást folytathatok olyan szavakkal, amelyek nem a parancsok kézikönyvében vannak előírva. Mondtam magának, hogy Oxfordban tanultam, ugye?

Rachel alig tudta elhinni, hogy a férfi emlékezett erre, hiszen rettenetesen részeg volt. – Igen, őrnagy. Mondta, hogy fizető hallgató volt.

Schörner nevetett. – Úgy is van. Apám azt akarta, hogy én legyek a német Asquith, tudja, Oxford és Asquith első lordja, angol államférfi volt. Furcsa, ugye?

– Az a furcsa, hogy megengedte a fiának, hogy belépjen az SS-be.

– Megengedte nekem? – Schörner a térdére csapott. – A vén álszent csatlakoztatott engem. Ez az igazság. Hadd mondjak el magának egy különös történetet. Az apám titokban lenézte Hitlert. A Führer nagyképű, felfuvalkodott senkiházi volt. Úgy 1935 táján azonban az apám kezdte belátni, hogy merről fúj a szél. Egyébként ezt nagyon sok arisztokrata is megtette. Eldöntötte, hogy végülis Hitler az, aki oda vezetheti Németországot, ahová kell. Ebből kiindulva határozta el, hogyan kell kiépítenie állásait. A családi hagyományoknak megfelelően Joseph bátyám már a Wehrmachtban szolgált. Most Olaszországban van, Kesselring törzsé-

nél. Így aztán az ifjú Wolfgangot arra „ösztönözték“, hogy lépjen be az SS-be, a nemzeti szocialista arisztokráciába, a náci elitbe.

– Személy szerint felesküdtött Hitlerre? – kérdezte halkán Rachel.

– Igen. Ez nem látszott olyan nehéznek 1936-ben. Most ... nos, mondjuk úgy, hogy az SS nem ideális szervezet művelt ember számára. Még olyan félműveltnek sem, mint amilyen én vagyok. Művelt emberek hajlamosak kérdéseket feltenni, márpedig a kérdések tilosak az SS-ben.

Rachel kíváncsisága küzdelmet folytatott a megtorlástól való rettegetésével. – Mégha az SS kezdetben elit alakulat volt is, hogyan hagyhatja művelt ember figyelmen kívül mindazt, amit ez az alakulat véghez vitt? Amiket én magam láttam ... amiket hallottam ...

Schörner arcvonásai hirtelen megkeményedtek. – Bizonyosan vannak túlkapások, olyan dolgok, amelyekkel nem értek egyet. A háború lehetőségét biztosít azoknak a férfiaknak, akik békeidőben elnyomják sötét vágyaikat. Látnia kellett volna, mit tettek az oroszok a barátaimmal. – Az undortól elhúzta a száját – Őszintén szólva, ha megnyerjük a háborút, ilyesmit nem fognak felvetni társalgás közben, még kevésbé a bírósági tárgyaláson. A mézárosokból hősök lesznek.

Rachel annyire megdöbbsent, hogy meg sem fontolta a szavait. – Ha győznek? Minden bizonnyal nem gondolja ... úgy értem, győzhetnek akkor is, ha az amerikaiak és angolok partra szállnak?

Schörner mosolya meglepő magabiztosságról tanúskodott. – Pontosan ennek a problémának a megoldásán dolgozunk itt Totenhausenban. Már csaknem elmondtam magának a múltkor. – Úgy dőlt vissza a kerevetre, mint az a jókedvű férfiú, aki felsőbbrendűsége tudatában hajlandó adakozni. – Milyen hatalmas van felettem? Arra készítem, hogy kiöntsem a lelkeket. Bolond vagyok, hogy mindezt elmondom egy nőnek.

Mégsem hagyta abba. Úgy látszott, hogy élvezi a helyzet képtelen voltát. – Jansenné, amit Brandt doktor képességéről mondtam, az igaz. Úttörő a vegyészeten, kimondott lángész. Harci gázai jelentik Németország egyetlen reményét arra, hogy a Szövetségesek partra szálló seregét viaszorítsák a tengerbe. Higgyen nekem, amikor azt mondom, hogy a Soman a szó szoros értelmében korlátlan számú katonát képes megállítani. Senki nem foglalhat el olyan területet, amelyet ezzel a gázzal elárasztanak. Ha ebben az évben sikerül megakadályoznunk a Szövetségesek partraszállását, megállíthatjuk az oroszokat Keleten?

– Tehát győzhetnek?

Schörner beletűrt a hajába. – Esetleg. Ha nem, akkor jelentős területi nyereséget alkudhatunk ki a háború befejezéséért. Ez elfogadható lenne. A másik lehetséges változat Németország elpusztítása. – Schörner előrehajolt. – Ezért tűröm Brandt doktor úr kicsapongásait, Jansenné. Ugye, milyen érdekes, intellektuális probléma? Brandtot ferde hajlamai miatt, megöletném normális időben. De háború van! Így értéke Németország számára másfajta egyenletbe írható. Egy más matematika alapján.

Rachel arra gondolt, vajon ő maga hogyan illik bele Schörner „más” matematikájába? Itt ül egy férfi, a „felsőbbrendű faj” sarja, és társalgást folytat annak a népnek a tagjával, amelynek a föld színéről való elsöprése a feladata. Halkan megszólalt.

– Őrnagy, nem veszélyes magának így üldögelni egy zsidóval? Azt tenni, amit csináltunk?

Schörner kissé oldalt fordította a fejét, azután halkan kuncogott. – Ez lehetséges. Dehát amit ma éjjel tettem, aligha számít vétségnek ebben a bolond táborban.

Rachel nem hagyta magát lerázni. – Zsidó vagyok – ismételte. – Mit jelent ez a maga számára?

Schörner két tenyerével elhárító mozdulatot tett. – Maga csak egy aszszony a számomra. A vallással nem sokat törődöm, soha nem is törődtem. Az igazat megvallva, Brandt sem törődik. Az ő számára mindnyájan tengermialacok vagyunk.

– Ha öreg és csúnya lennék, akkor sem törődne a vallásommal? – kérdezte Rachel.

Schörner nevetett. – Maga nem öreg és nem csúnya. Majdnem kopaszon is nagyon szép. Ne gyötörjön ilyesmivel. Maga másként nőtt fel, mint én, ezért aligha képes megérteni, a helyzetemet. Valójában én sem érthetem meg a magáét.

– Nem – felelte Rachel.

Schörner felállt, nem sietősen, de mégis jelezve, hogy vége a társalgásnak. – A legcsekélyebb mértékben sem kételkedem abban, hogy nem fog kiszivárogni az, amit ebben a szobában ma éjjel elmondtam.

Rachel úgy érezte, mintha villanyt kapcsoltak volna fel a fejében. Amit ő valamilyen különös bizalmaskodásnak vélt, Schörner szókimondása volt csupán, abban a biztos tudatban, hogy ő is hamarosan ugyanúgy meg fog halni, mint a többi fogoly. Most már alig tudta elhinni, hogy beszélni mert vele, még kevésbé azt, hogy személyes kérdéseket tett fel neki.

– Megértem, őrnagy – mondta Rachel alázatosan. – Menjek el?

– Elmehet. Örömmel várom következő látogatását.

Rachel az ajtó felé indult.

– Egy pillanat. Vigye magával a konyakot.

Schörner feléje tartotta a poharat, amely eddig érintetlenül állt az asztalon. Rachel arra gondolt, hogy elviszi a konyakot Hagannénak. Az idős lengyel asszonynak bizonyára nem lennének előítéletei a náci pia megívásával kapcsolatban. Valahogy úgy érezte azonban, hogy elveszne, ha bármit elfogadna Schörnertől. Talán soha nem találna magára, ha egyáltalán valamikor sikerülne megmenekülnie erről a helyről.

Nagyon apró győzelem volt ez, de ragaszkodott hozzá.

Schörner szállását elhagyva, Rachel cigarettázó férfit pillantott meg az igazgatási épület árnyékában. Összehúzta magát, attól tartva, hogy Sturm törzsőrmester az. Csak amikor közelebb ért, akkor ismerte föl, hogy csak

az egyik kutyaaidomító áll ott. A férfi ugyan nem kötött bele, de gunyoros mosolya miatt az asszony olyan gyorsan ment el mellette, ahogy csak tudott.

24.

– A pénz már a zsebemben is van! – kiáltotta McShane őrmester.

Jonas Stern a 19 méter magas áramvezeték-oszlop egyik támasztólábánál állt. Szeme McShane-re tapadt, aki tizenkét méterrel odébb, ugyanilyen oszlop mellett állt. Az óriási támasztékokat tizenkét méteres keresztrúd kötötte össze. Így az oszlop nagyjából a másolata volt annak a póznának, amelyre Sternnek kell majd felmásznia Németországban. A keresztrúdtól három villanydrót vezetett a dombon 100 méterrel lejjebb álló oszlophoz, utána egy harmadik, a Loch Lochy partjaihoz. McShane fogadott Sternnel öt fontba, hogy a fiatalember előtt ér fel az oszlop tetejére, és bocsátja útjára a drótokról lelógó tartályokat.

– Elkészült? – kérdezte az őrmester.

Stern lenézett a csizmájára. A mászóvasak feszesen oda voltak erősítve a bokáihoz, két késhegyük befelé fordulva állt ki ívben behajlított lábai között. Levette volna a biztonsági övet, amely lazán odatartotta a derekát az oszlophoz, de McShane ragaszkodott a viseléséhez, mint a fogadás tartozékához. Stern a nedves talaj fölött egy méterre emelte fel a lábát, és az egyik kampót belenyomta az oszlopba. Utána magasra csúsztatta fel az övet, hogy ne akadályozza a felfelé szökellésben.

– Kész – mondta.

– Találkozunk a tetőn – rikkantotta McShane.

Stern lökésszerű mozgással gyorsan kapaszkodott felfelé a póznán, de a biztonsági övvel egész úton küszködött. Minden rugaszkodásnál megfogadta, hogy elhagyja, amint Németországba érnek. Balra nézett, és elálmélkodott azon, hogy milyen simán kapaszkodik felfelé McShane. Legalább húsz kilóval nehezebb nála, mégis egy majom természetes kecsességével kúszott fel az oszlopra. Stern a magasán feje fölött levő keresztrúdra összpontosított és megkettőzte erőfeszítését. Amint felfelé küzdötte magát, alaposan ledörzsölte az arcát és a karja belsejét.

Jobbjával épp megragadta a durva keresztrúdat, amikor McShane felkiáltott: – Öt fonttal tartozik, pajtás.

Stern felnézett. A jókora skót már ott ült fölőtte a gerendán, csupasz combja kilógott elnyűtt skót szoknyájából, és vidáman mosolygott rá zöld sapkája alól. A kockás szoknya alatt kezdődő dróton harminc méterre sötétzöld gáztartály siklott simán a másik oszlop felé.

Stern meghúzta a hozzá legközelebb eső görgős kerékből lelógó gumi-kötelet, ezzel kirántotta az alatta levő tartályt rögzítő sasszeget. A nehéz-

ségi erő következtében a zöld tartály elindult az oszloptól, és gyorsulni kezdett. A szerkezet olyan volt, mintha egy nagy oxigénpalackot kötöttek volna fel a nyakánál egy elszabadult sífelvonó ülőkéjéhez, ám ettől még hibátlanul működött.

– Nincs öt fontom – morogta Stern, miközben a keresztrúd felé eső végére mászva kényelmetlen kakasülésben helyezkedett el.

McShane legyintett. – Fizethet egy korsó sört Fort Williamben. Többet ér, mint a pénz.

Stern bólintott, és még mindig levegő után kapkodott.

– Az ott a Ben Nevis. Látja? Én kushadó oroszlának hívom. Ez a legmagasabb hegy Skóciában – mondta McShane.

Stern felpillantott, és átnézett a völgy fölött. Dél felé a távolban meglátta a ködbe burkolózó hegy erdős gerincét. A Loch Lochy palatáblaként csillogott a gyenge napfényben.

– Úgy gondolom, nagyjából rájött a dolog lényegére. Persze még egy hónapra lenne szüksége, hogy elérje az én szintemet – üvöltötte túl az erősödő szél McShane.

Stern lemondó fejbólintással ismerte el: – Maga pokolian jó. De az Isten szerelmére, miért gyakorolja olyan keményen? Nem maga fog elmenni ...

Stern abbahagyta a mondatot és belenézett a skót kék szemébe.

McShane kacsintott. – No végre rájött. Krisztusom, egy hetébe került.

– Maga szófukar fattyú! Maga fogja felakasztani a tartályokat.

McShane méltatlankodó arcot vágott. – Fogja, azt mondja? – Én vezetem ezt a nyomorult küldetést.

– Ki megy még magával?

McShane óvatosan körülnézett, ez elég humoros volt 19 méterrel a föld felett. – Három másik oktató. Kissé belefáradtunk az ilyen növendékek babusgatásába, mint maga. Tudja, valószínűleg ez lesz a háború utolsó valódi kommandós bevetése. Úgy értem, klasszikus értelemben. Lecsapni és elrohanni. Lövés és tűnés, ahogy mi szoktuk mondani.

– Ez az egész csak játék maguknak, ugye? A háborúra gondolok – mondta vádló hangsúllyal Stern.

McShane ajkáról nem fagyott le a mosoly, de összhúzta a szemét. – Így is fel lehet fogni. Így akármilyen rosszul állnak a dolgok, még mindig van némi esély. Mondok azonban magának valamit, ember. Amikor a német légierő, a Luftwaffe porrá bombázta Londont, és az Angol Királyi Légierő, a RAF fiai úgy pusztultak el, mint a legyek a Csatorna felett, az nem volt játék. Churchill azért küldött át csapatokat Európába, hogy megmutassuk, Anglia nem fekszik le Hitlernek. Apró darabokra morzszoltak fel bennünket. Az első két évben nagyon sok cimborámat vesztettem el. Elárulom magának, hogy a leszámolás napja nagyon közel van.

McShane csizmájával elérte és meghimbált az alatta levő dróton lógó harmadik tartályt. – Gondolom, a legtöbben megelégednének azzal, hogy várnak a partraszállásra. Mi skótok azonban bosszúálló fajta vagyunk,

néha még a saját rovásunkra is. Smith olyan lehetőséget ajánlott fel, amelynél ott üthetem meg a fattyúkat, ahol fáj. Naná, hogy elfogadtam.

Stern soha nem gondolta volna, hogy rokonszenvet fog érezni angol katoná iránt, de e pillanatban mégis így volt. – Őrmester, mit tud erről a küldetésről?

McShane elnézett mellette a szürke dombok felé. – Mindent tudok, amit tudnom kell, akárcsak maga. Nem hisem, hogy többet is kellene – Lenézett, hogy ellenőrizze a leszállás előtt a kampókat. – Örüljön, hogy én megyek át. Minden segítségre szüksége lesz, amit csak megkaphat.

– Hogy érti ezt? Tudok magamra vigyázni.

– Igazán tud? – McShane kuncogott. – Ugye, jobban elrejtí ön magát, mint a kerékpárt. Már négy napja megtaláltam azt a rohadt vacakot.

Stern eltátotta a száját.

– Ne aggódjék miatta, az ezredes nem tud róla. Visszacsempésztem maga helyett annak a bérlőnek a kunyhójába. – A skót kinyúlt és megfogta a harmadik tartályt rögzítő sasszeget. – Jól csinálja majd. Smith tudta, hogy mit csinál. Maga a megfelelő férfi ehhez a feladathoz – mondta.

Kirántotta a sasszeget a görgős kerékből. – Én pedig tökéletesen megfelelek az enyémhez. Ha vannak olyanok, akik fel tudják akasztani azokat a tartályokat, el tudják vinni a maguk felszerelését úgy, hogy a svábok meg ne lássák ... nos, akkor azok a srácok Achnacarryból.

Stern nézte, amint a tartály simán siklik lefelé a dróton. Örült, hogy megtudta, McShane készíti elő az útját. A többi oktató egyikét sem kedvelte túlságosan, de el kellett ismernie, hogy soha életében nem találkozott jobb vagy keményebb katonákkal.

A görgőstartály átugrotta a második oszlop keresztrúdját, és folyamatosan rohant a tő felé.

– Mikor pattan meg? Szerintem itt az indulás ideje – mondta Stern.

– A tartályok terv szerint egy órán belül ideérnek Porton Downból. Az én társaságom akkor indul el – mondta csendesesen McShane.

Stern izgatottságot érzett. – Ma éjjel?

McShane kikapcsolta a biztonsági övét, lemászott a keresztrúdról, és belevágta a kampóit az alatta levő vastag póznába. Vigyorogva átnézett Sternre. – Szeretnék ott lenni, amikor azok a tartályok leérnek a táborba. Az lesz aztán a színház! Egyetlen éjszaka, és senki sem marad életben.

– Senki, csak én és McConnell – mondta Stern.

– Persze – mondta gyorsan McShane. – Így gondoltam én is.

Az Arkaigon túl, ott, ahol a folyó elkanyarodott a kastélytól észak felé, McConnell fáradtan a bőrtáskájába gyömöszölte könyveit, hogy a táborba menjen. Elege volt a tanulásból és a gyomra is korgott. Hogy az utat lerövidítse, befordult a Mile Dorchá, a Sötét Mérőföld néven ismert erdőbe. A név eredete világos volt. Az egykori erdei ösvény most összeboruló fák

alagútja volt, ahol szinte számítani lehetett arra, hogy a fej nélküli lovas vágtat ki a homályból.

Mégsem lovas lépett ki az erdőből McConnelltől jobbra, egy pillanatra megállítva a szívdobogását. Hatvan év körüli, magas férfi volt, nagyon szép skótszoknyát, zöld sapkát és kopott bakancsot viselt. A szürke szemű ismeretlen mozdulatlanul állt az ösvény mellett. Amikor McConnell közelebb ért, felemelte a sétabotját, és köszönésképpen két ujjával intett.

– Jó napot – mondta McConnell.

– Kitűnő idő sétáláshoz – válaszolta a férfi, és McConnell mellé lépve, vele ment tovább.

– Bizony az – helyeselt Mark.

Az idegen nem szólt semmit. Furcsa módon McConnell nem érzett késztetést a beszélgetésre. A skótszoknyás sétáló láthatóan tökéletesen beleillett környezetébe, ugyanúgy része volt, mint a moha vagy a görcsös fák. A kellemes csendben McConnell azon kapta magát, hogy visszatekint az elmúlt hétre. Az Achnacarryban töltött idő valóságos kinyilatkoztatást jelentett a számára. A folyóparton vészhelyzetben elvégzett műtét felpeszditte, mert emlékezetébe idézte, milyen munkát adott fel, amikor az oxfordi laboratóriumot választotta. Ekkor bontakozott ki tartózkodó barátsága Sternnel. A hallgatag zsidó férfi még mindig nem volt hajlandó elárulni, hogy mivel gyakorlatozik, amikor egyedül van. Valahányszor McConnell durranások visszhangját hallotta hömpölyögni a dombokon át, úgy gondolta, hogy Stern keze volt a robbanószerkezeten.

A folyóparton lejátszódott esemény óta még kétszer sikerült meglepetést okoznia Sternnek. Tegnap McShane és Lewis őrmesterek súlyos, három méter hosszú gerendát cipelve a vállukon érkeztek fel hozzájuk. Lewis térde vastagon be volt bugyolálva, de mindent elkövetett annak bizonyítására, hogy Stern nem nyomorította meg. A két őrmester azt színlelte, hogy átrakja a gerendát McConnellre. Mindenki meglepetésére Mark átvette a szálfat a vállára, és a legkisebb megerőltetés látható jele nélkül átvágott vele a dombon. Nem mondta el nekik, hogy középiskolás korában nyaranta fakitermelő üzemben dolgozott és sistergő, feketepónákat ráncigált naponta kilenc órán át, a tűző georgiai nap alatt.

Múlt éjszaka ő és Stern összeakadtak egy őrmesterrel, aki szabadtéri előadást tartott a túlélést biztosító főzésről. Ekkor került be McConnell Achnacarry legendáiba. A szakács erősködött, hogy a hallgatói mondják meg, milyen húst ettek meg az általa készített ételben. Amikor a zavarba hozott francia kommandósok Jonas Sternnel együtt meghallották, hogy az elfogyasztott sült csemege achnacarry-i patkány volt, versenyt futottak a folyóhoz, hogy hányhassanak. Egyedül McConnell ette meg teljes adagját, elárulva, hogy annakidején a világgazdasági válság alatt fogyasztott aligátort, oposszumot, nutriát, kígyót és mosómedvét is. A szakács örök barátságát nyerte el, amikor kijelentette, hogy az achnacarry-i patkány ízletesebb a nutriánál, az amerikai délkelet nagytestű vízi rágszálójánál.

Az ilyen percek azonban ritkák voltak. A küszöbön álló küldetésük miatti bizonytalanság és türelmetlenségük, hogy bár már belevágnának, elválasztotta őket a kastély többi katonájától, akik tudták, hogy a németekkel való harcuk nem kezdődhet tavasz előtt.

– Maga az amerikai, ugye?

McConnell összerezett a hang hallatára. A skótszoknyás férfi mozgása olyan halk volt mellette, hogy szinte elfeledkezett a jelenlétéről.

– A pacifista, akiről hallottam.

McConnell ránézett a sapkát viselő idegen viharvert arcára, azután előre tekintett. A fák alagútjának a végén egy fénynyaláb óriási katedrális ablakaként csillogott. – Igen. Attól félek, hogy hátrányban vagyok magával szemben – mondta.

– Elnézést. Azt hittem, felismer a mintáról. Donald Cameron vagyok.

McConnell igyekezett leplezni meglepetését. – Sir Donald Cameron? Achnacarry kastély földesura?

A skót mosolygott. – Igen. Túl hosszú név, ugye? – Miközben az erdő széle felé mentek, feltekintett a magasba, a sötét fakoronákra. – Gyönyörű alkonyatkor, nem?

– Az, uram. Ezek a dombok némelyik hazai hegységre emlékeztetnek.

– Hol van az?

– Georgiában. A maga dombjainak ugyanolyan ködburkolata és lejtői vannak, mint az Appalache-hegységnek.

– Hallottam arról a hegységről. Tudja, nagyon sok amerikai jött már el ide. Azt mondják, a gyökereiket kutatják. A mezőgazdasági válság idején nem kevés Cameron hagyta itt a földet, sokan közülük Amerikába mentek. Néhányan éppen a maga hegyei közé.

A fénynyaláb közelről nézve megnagyobbodott, de homályosabb lett. – Igazán? Amikor először hallottam a maga nevét, alaposan meglepődtem – mondta McConnell.

– Ugyan miért, fiatalember? Ez a vidék már hétszáz éve a Cameronok birtokában van.

McConnell rohanó víz hangját hallotta meg. – Éppen erre gondolok. Tudja, a középső nevem Cameron.

A földesúr tovább sétált, de McConnell felé fordult. – Valóban? És mi a családi neve?

– McConnell.

– Hm. Ez inkább ír név.

– A nagyanyám volt Cameron.

– Nos, errefelé két Cameron ág is van. Vannak itt lochiel- és errachti Cameronok. – Sir Donald hamiskásan McConnellra kacsintott. – Reméljük, a nagyanyja lochiel-i volt.

A két férfi sápadt téli fénybe lépett ki a Sötét Mérföldből. Lehulló pára permetezte be a levegőt. A földesúr ívben épült kő gyaloghídhöz vezette

McConnellt. A híd alatt barnás áradatban eliramodó két vízesés felé intett. Mélyen, elégedetten szívta be a levegőt.

– Gondolom, sokat bosszantják a pacifizmusa miatt, ugye?

McConnell habozott. – Csak egy keveset.

– Nem hiszem, hogy csatákra termett volna, igaz?

– Mindössze azt hiszem, van jobb mód a problémák megoldására.

A földesúr szomorkásan mosolygott. – Igen, még ennyi idő után is ezt gondolja. Csakhogy az emberek vérszomjas teremtmények.

A fény gyorsan változott a zuhatagoknál, a félhomályban a habos fehér ezüstsínt öltött.

– Amikor Bonnie Prince Charlie – azaz Stuart Károly brit trónkövetelő – a XVII. században lázadást kezdett szervezni, ősem, a Szelíd Lochiel, ahogyan elkeresztelték, odalovagolt hozzá, hogy lebeszélje róla. Azt mondta, ez rosszul időzített vállalkozás.

– Sikerült neki?

– Dehogy. A lázadás kirobbant és Lochiel ugyanúgy harcolt, mint a többiek, pedig látja, kezdettől fogva tudta, hogy kudarcra van ítélve. Az összetűzés vérrrel és halállal ért véget Cullodennél – mondta Sir Donald, és lassan McConnell felé bólintott. – Azt hiszem, fiatalember, egy férfinál nem az számít, milyen rendszeresen jár körbe a mellét döngötte. Okos ember jobban szereti a békét, mint a háborút. – Felemelte a mutatóját. – És okos ember megválasztja az ütközeteit, legalábbis ha tudja.

McConnell meglepődött, hogy ezt az életfelfogást olyan skót főnemből hallja, aki harcosok ivadéka.

– Furcsa világ ez – tűnődött a földesúr. – 1746-ban a vöröskabátosok felégették a régi kastélyunkat. Most Charlie Vaughan és angol kommandósai elfoglalták az újat. Nem örülök neki, de a jó ügy érdekében tették. Hitlerre gondolok. Nem szeretem azt az embert. Az igazat megvallva a németeket sem szeretem. Maga is Németországba megy, ugye?

A kérdés meglepte McConnellt. Smith tábornok bizonyára nem árulta el a küldetés helyét civilnek, még ha földesúr is.

– Fiatalember, ne lepődjék meg annyira. Kevés az ami elkerüli a figyelmet. Német zsidó volna másként a párja? De ne aggódjék, nem fecsegek.

– Így igaz – szólt McConnell, és megkönnyebbült, mint a gyónásnál.

– Akkor bizonyára fontos. – A földesúr kék szeme szinte belefűrődött McConnellébe. – Az ellenség táborába való behatolás vérontással jár. Feltételezem, hogy ezt tudja.

– Gondoltam erre.

– Nos ... ha magát szemelték ki erre a munkára, bizonyára alkalmas rá.

Mark rákönyökölt a híd kőpárkányára. – Eleinte nem ezt gondoltam, de most furcsa érzésem van. Mintha ez maga lenne ... A végzet, vagy valami ilyesmi. Gondoljon a Cameron névre. Lehet, hogy most éppen azon a földön állok, ahol az őseim sétáltak, és ez a megbízatás miatt van így.

Sir Donald rábólintott. – Figyeljen rám, fiatalember. Amikor eljön az ideje ... Amikor kritikus lesz a helyzet, tudni fogja, hogy mit csináljon. Hallottam, hogyan mentette meg azt a franciát.

– Az az orvosi tudásom miatt volt. Erre a másakra nincs képzettségem.

Cameron szeme villogott. – Ne tiltakozzék! Ha Cameron vér folyik az ereiben, akkor a harci szellem is magában van. Ha elérkezik az ideje, szembe fog szállni a bajjal.

Sir Donald nekitámasztotta botját a híd párkányának, a jobb lábán lévő harisnyájából szarvasnyúzó kést húzott elő, és belenézett McConnell szemébe. – Istenemre mondom, bárcsak magával mehetnék, dehát túlságosan öreg vagyok. A fiam olyan korú nagyjából, mint maga. A Lovas Felderítőknél van. Mindenesetre az egyik vagy másik ágon maga is Cameron, és ezért joga van a tartant, a skótkockás szövetet viselni és képviselheti a családot.

McConnell csodálkozva látta, hogy a földesúr jó tíz centiméter széles csíkot vág le vastag skót szoknyájából.

– Tegye ezt el, doktor. Szerencsét hozhat, nehéz helyzetben – mondta, és visszacsúsztatta a kést a harisnyájába. – Az egész világon nincs olyan sváb, aki szembe tudna szállni egy begerjedt Cameronnal.

McConnell kihúzta magát, gondosan összehajtotta a zöld, piros és sárga szövetet, azután beletette katonai kezeslábasa zsebébe. – Köszönöm, uram. Mindíg magamnál fogom tartani – mondta.

– Tegye azt, fiatalember.

Csaknem besötétedett. McConnell elfojtott robbanást hallott. Mintha annak az óriási pusztításnak az előjátéka lett volna, amely hamarosan romhalmazzá fogja változtatni azt, ami még megmaradt Európából.

Ráhajolt a hídpárkányra, és figyelte, amint a víz lezúdul a vízesésnél. Arra gondolt, mennyire el lehet merülni ebben a hangban, a vizes kövek szagában, az égő fa füstjében és a ködben. Amint nézelődött, hatalmas lazac ugrott fel a zuhatagok alatti sötét vízből. Az oldala olajba mártott ónként csillogott, a farka sötéten villant a homályban.

– Látta ezt! – kiáltotta jobb oldalára pillantva.

Nem volt ott senki, csupán az üres kőhíd és a Sötét Mérföld mohos alagútja felé vezető ösvény. Achnacarry lairdja eltűnt. Ámbár örülségnek tartotta, miközben megtette, McConnell benyúlt a zsebébe, hogy meggyőződjön róla, a kockás szövetdarab ott van-e, hogy megbizonyosodjék arról, nem csupán képzelte-e az egész jelenetet.

Nem képzelődött. Megnyugtató érzés volt ujjaival érinteni a vastag szövetet. Visszaindult a kastély felé. Elgondolkodott azon, amit Lochiel mondott neki. „Válassza ki az ütközeteket.” Ezt nem ő választotta ki. Duff Smith választotta ki számára. Milyen furcsa. Háborúban olyan emberek-től fogad el parancsokat, mint Smith, a szolgálati szabályzat szerint eljáró tábornokoktól, akik ugyanolyan szenvtelenséggel tervezik meg az ember-vesztéséget, mint a matematikusok a halálozási táblázatokat a Lloyd's

biztosítónál. Aki elküldi őt a veszedelembé, miért nem lehet olyan férfi, mint Sir Donald Cameron? Húsból, vérből való együttérző férfi. Olyan vezető, aki nem manipulál, hanem lelkesít.

McConnell átvette a vállán a könyveszsákját és futni kezdett. Érezte, hogy a halántéka lüktet a bosszúságtól. A feje búbjáig elege volt a gyakorlatozásból. Itt az ideje, hogy továbblépjen.

Mialatt McConnell egymagában evett a kastély mögötti magányos kunyhóban, Jonas Stern Vaughan ezredes irodájában üldögélt. Félig-meddig még számított arra, hogy az ezredes rettenetesen összeszidja a kerékpár ellopása miatt. Az ajtóban azonban nem Charles Vaughan, hanem Smith tábornok jelent meg. A SOE-főnök vastag esőköpenyt és vadászkalapot viselt, de ma nem volt nála térképtáska. Leült Vaughan székébe, az egyik iratszekrényből maláta-whiskys palackot és két poharat vett elő. Kitöltött poharaként két ujjnyi italt.

– Igya meg ezt – utasította Sternt.

Stern mozdulatlanul ült. – Mi baj? Csak nem törölte a megbízatást?

– Töröltem? Dehogy. Mialatt beszéllek, McShane és az emberei már Németország felé repülnek.

Smith hangjának olyan mellékszöngéje volt, amelyet Stern nem tapasztalt mostanáig. Csaknem ... együttérző volt. – Kizárólag azért hajtottam ide a felszállás helyéről, hogy találkozzam magával. Híreket kaptunk Németországból. Lehet, hogy magára vonatkozót is.

– Hogyhogy?

A tábornok összehajtott papírlapot vett ki a kabátja belső zsebéből. – Három napja a SOE egy lengyel férfit vakart le a Balti-tenger egyik úszó jégtáblájáról. Csodákat művelt számunkra, de lebukott. Az utolsó fogását még sikerült kihozni magával. Az iratok között számos névsor van. Olyanokról, akik bizonyos táborokban meghaltak. Totenhausen az egyik.

Stern lassan bólintott. – És?

Smith az íróasztal felett átnyújtotta a papírlapot. Stern fürkésző pillantást vetett rá. Körülbelül ötven nevet látott. Közülük néhány zsidó volt, néhány nem. A nevek mellett számok voltak. A lap alján találta meg a sajátját, mely tüzes betűkkel tűnt ki a többi közül: Avram Stern (87052).

Stern megköszörülte a torkát. – Milyen régi ez a jegyzék? – kérdezte remegő hangon.

– Nem tudjuk. Lehet, hogy több hónapos, lehet, hogy csak egy hetes. Ez az apja, fiatalember?

– Honnan a pokolból tudhatnám? Száz Avram Stern is lehet a táborokban – tört ki Sternből.

– Rostock körzetében? – kérdezte halkan Smith.

Stern felemelt jobb kezével csendet kért. – Mondtam neki – szólt a padlót nézve. – Könyörögtem, de nem akart elmenni. Tizennégy éves voltam, de világosan láttam. Dehát ő harcolt a császárért az első világháborúban.

Azt mondta, Hitler nem fogja elárulni a veteránokat. Micsoda szar dolog. Mekkora rakás szar! – Felállt és indult, hogy elmenjen.

– Várjon. Tudom, ez súlyos csapás. Nehezen tudtam eldönteni magamban, hogy megmutassam-e a jegyzéket vagy nem. Dehát egy férfinak jogában áll megtudni. Lehet, hogy vissza sem jön Németországból.

Stern kábán bólintott.

– Holnap éjszaka indul. Újhold lesz. – Smith habozott, mielőtt folytatta. – De meg kell mondanom, hogy nem hozhat vissza senkit magával?

– Hogy érti ezt?

– Zsidókra gondolok – jelentette ki határozottan Smith. – Senki más nem jön ki Németországból, csak maga és McConnell. Ha hozna magával valakit, a tengeralattjáró nem fogja fölvenni. Világos? Soha, senki nem tudhat erről a küldetésről. Soha! Ez különösen érvényes az amerikaiakra.

– A pokolba az amerikaiakkal! Egyébként hogyan hozhatnék ki bárkit, amikor csak a támadás után megyek be a táborba?

– Erről van szó. Ne is csinálja másként. – Smith a körmeit nézegette. – A derék doktor még mindig megkísérli lebeszélni magát az elmenetelről?

– Hogyan? Ó, dehogy. Csak beszél, de nem gondol ilyesmire. Beszéddel nem lehet semmire sem menni.

– De maga felkészült, ugye? Még ha McConnell el is veszti az önuralmát, meginog vagy valami ilyesmi fordul elő. Maga véghezviszi, ugye?

Stern elgyötörten nézett rá, égő szemében benne volt a válasz.

– És a foglyok?

– Tudom, hogy mit kell tenni.

– Íme egy derék fickó! – Smith elégedetten dörmögött, újabb adag whiskyt töltött magának, aprót kortyintott. – Még egyetlen dolgot kell megbeszelnünk. Nagyon kemény, de szükséges dolog. Látom, hogy maga a megfelelő ember erre is.

– Hallgatom.

– Maga ezelőtt is volt ellenséges területen, ismeri a helyzetet. Szó sem lehet arról, hogy bármelyiküket élve elfogják. Ez különösen vonatkozik McConnellra, aki sokat tud. Ilyen egyszerűen nem fordulhat elő.

Stern az inge alá nyúlt és kis, kerek érmét húzott elő. A Dávid-csillag voltrajta. Smith eddig nem is látta a láncot. Stern az ujjai között forgatta az ezüstérmét, azután kinyitotta a kezét. Hosszúkás pirula volt benne.

– Észak-Afrika óta magamnál hordom – mondta Stern.

A tábornok meglepetten húzta fel a szemöldökét. – Ügyes. Általában ez a legjobb megoldás mindenki számára, magát is beleértve. Kétlem azonban, hogy dr. McConnell osztaná a felkészüléssel kapcsolatos elgondolását. Tulajdonképpen ... még abban is kételkedem, hogy bevenne-e ciánt, még ha lenne is neki.

– Nem venné be – helyeselt Stern.

Duff Smith egy teljes percig ült szótlanul. Majd ennyit mondott: – Érti? Sternnek a szeme sem rebtent. – Ha így kell lennie ...Akkor így is lesz.

Amikor Stern elment, Smith tábornok összehajtotta a névsort, és visszatette a zsebébe. Megitta azt a whiskyt, amit Stern hagyott az asztalon. Valójában nem akart hazudni, de nem volt más választása. Hosszú gyakorlata alatt soha nem rendelt el olyan küldetést, mint ez. A háború mindig rengeteg véráldozatot követelt a győzelem kivívásához, ezt a kötelezettséget azonban soha nem látta ennyire igaznak. A FEKETE KERESZT nem harcedzett katonák elpusztítását követelte meg, hanem ártatlan foglyok meggyilkolását, mégpedig saját népük egyik tagja által. A tervezőasztal hideg fényénél ez egyszerű számítás volt csupán, a halálesetek száma szembeállítva a lehetséges nyereséggel – óriási nyereséggel. Smithnek elég harctéri tapasztalata volt ahhoz hogy tudja, lehet, hogy a józan érvelés nem elegendő. Annak a férfinak olyan elszántságra van szüksége, amely úgy égeti, mintha lúg lenne a gyomrában.

Épp most oltotta be Jonas Sternbe ezt az elszántságot. A SOE valóban felvett egy lengyelt három napja a Balti-tenger partján. A lengyelnél valóban volt egy jegyzék halott zsidókról, csakhogy Avram Stern nem szerepelt a nevek között. Smithnek fogalma sem volt arról, hogy Avram Stern élő vagy holt, és nem is törődött vele. A nevet Londonban kapta Dickson őrnagytól, akinek a palesztinai katonai rendőrségtől kapott legalább három centi vastag aktája volt Jonas Sternről. Smith eltöprengett, furcsa, de az a hazugsága, hogy Stern apja Totenhausenban halt meg, valószínűleg olyan közel áll az igazsághoz, ahogy csak el lehet képzelni. Ha pedig ez a hazugság elegendő erőt ad a fiának, hogy végrehajtsa a FEKETE KERESZT-et, akkor az öreg zsidó nem halt meg hiába.

– Pofátlan buzi! A whiskymet iszod, Duff! – mennydörgött egy hang.

Smith Charles Vaughan ezredes izmos alakjára nézett. – Szomorú hírt kellett közölnöm. Egy korty enyhíti a csapást! – mentegetőzött.

Vaughan arca tüstént atyaián aggodalmaskodóvá vált. – Izé, Duff, csak tréfáltam. Igyuk ki utolsó cseppig. A távollevő barátokra!

Smith kilépett az íróasztal mögül és megveregette az ezredes vállát. – Köszönöm, de most nem, Charles. Vissza kell mennem a Baker Streetre.

Vaughan arca elárulta csalódottságát. – Hát jó. Köpeny és tör, a szokott kémhistóriák. Az a különleges szállítmányod rendben megérkezett?

– Igen. Nagyon köszönöm, hogy kölcsönadod McShane-t és a többi-eket. Nehéz feladathoz szívós fickókra van szükség.

– Kétségtelenül ők a legjobbak. És soha senki nem fogja megtudni, hogy hova mentek. Ebben biztos lehetsz, Duff.

– Köszönöm, öregfiú.

Smith már kilépett az ajtón, de visszafordult, és elgondolkodva, ajkát biggyesztve mondta: – Tudod, Charles, ijesztő, hogy némelyik zsidó mennyire elszánt. Olyan hidegvérűek, mint a gurkák, ha öldöklésre kerül a sor. A háború után jó lesz vigyázni a fegyvereinkre Palesztinában.

Vaughan az állát dörzsölte. – Emiatt nem lesznek álmatlan éjszakáim, Duff. Nem hiszem, hogy lázadást vagy pláne háborút tudjanak kezdeni.

Willi Gauss SS-örrmester bekémlelt a fák közötti sötétségbe, aztán visszafordult, és jól megnézte az erdő belsejében azt a házat, amelyikből most jött ki. A szemerkélő esőn keresztül is látta, hogy Kleistné már eloltotta a lámpákat. Elégedett sóhajjal kilépett a fák közül, és elindult az erdős dombok melletti kanyargós ösvényen vissza, Totenhausenbe.

Negyven percnyi fárasztó gyaloglásába kerül esőben, szélben, amíg eléri a táborn, de ezt igazán nem bánta. Kleistnénél tett látogatásai teljesen másfajta fáradtságot okoztak, mint a gyakorlatozás. Kleistné férje, az U-238 tengeralattjáró kapitánya most a Mexikói-öbölben tartózkodott. Így hát az „öregfiú” már tizennyolc hónapja nem volt itthon, és a felesége nem az a típus, aki mártírként lemond a szexről a német hadiflotta kedvéért. Willi eltöprengett furcsa helyzetén. Sybille Kleist gyűlölte a tengert, de tengeralattjárón szolgáló kapitányhoz ment feleségül, mert beleszeretett pompás egyenruhájába. Milyen jellegzetes német mentalitás! Az asszony azt állította, a férje nem jön elég gyakran haza ahhoz, hogy a tengerparton kéne élnie, ezért lakik inkább magányosan szülőfaluja, Dornow szélén, egy nagyon kényelmes házban.

A kapitány balsorsa volt Willi Gauss szerencséje. Sybille Kleist telhetetlen volt az ágyban. Willi huszonhárom éves volt, az asszony negyven. Mégis az asszony hetenként kétszer, néha háromszor addig szipolyozta a férfit, amíg az teljesen kimerült. Némelyik éjszaka még azt sem engedte meg neki, hogy kimenjen pisilni. Megvárta, amíg ettől az érzéstől a férfi megmerevedett, hogy ezt is ki tudja használni. Willi azonban nem panaszkodott, pedig a nő az utóbbi időben ostobaságokat kezdett fecsegni. Azt állította például, hogy szerelmes belé. Willi még huszonhárom évesen is tudta, hogy az ilyesmi veszélyes. Amikor véget ér a háború, Johann Kleist vissza fog térni. A tengeralattjárók kapitányai közismerten büszke és kemény fickók. Willi azt tervezte, hogy jóval korábban felszámolja ezt a viszonyt. Persze egy-két kirándulással több Sybille ágyában nem fogja nehezebbé tenni a szakítást.

Amikor a sötét ösvény egyik kanyarulatához ért, tompa puffanást hallott előlről. Ismerősnek hangzott ugyan, de az eső miatt nem ismerte fel. Amikor túlért a kanyaron, bal oldalt a fák közt sustorgást hallott, azután újabb puffanás következett. Csak nem határozta el Sturm főtörzsörrmester, hogy követi őt, és megnézi, mit csinál éjjel az erdőben?

Néhány másodperccel később Willi kővé dermedve állt meg a latyakos ösvényen. Óriási termetű, sötét egyenruhás férfit pillantott meg tőle tíz méterre. Csak a két szemfehérje villogott az arca helyén. Amikor az ejtőernyőt és a szélben hajladozó zsinórokat is megpillantotta, az agyában halk hang szólalt meg, és azt mondta – kommandós! Nem figyelt az intésre, hiszen német földön állt, távol a csatatértől. Talán Schörner

őrnagy rendelt el valamilyen gyakorlatot a totenhauseni örök ellenőrzése céljából. Ez a gondolat egy pillanatra megbénította Willi kezét. Azután az övéen lógó pisztolytáskája felé nyúlt.

Az ejtőernyős előtt sárga fény villant.

Willi rettenetes ütést érzett a gyomrán, azután felnézett a Mecklenburg feletti viharos égre. Az ejtőernyős föléje hajolt. Willi inkább csodálkozott, mint félt, és fáradtnak, hihetetlenül fáradtnak érezte magát. Ahogy felfelé bámult, a fekete arc forgott, eltűnt, azután újra összeállt Sybille Kleist lágy vonásaivá. Az asszony valahogy másként nézett ki most. Olyan ... gyönyörű volt. Miközben elvesztette az öntudatát, Willi rájött, hogy talán végül mégis szerelmes volt belé.

– Ian, ez meghalt – mondta angolul egy hang.

McShane őrmester megrúgta a testet, ám az nem mozdult. – Bizonysodj meg róla! – parancsolta.

A fekete alak lehajolt, és tört döfött a halott német szívébe.

– Az iratokat – mondta McShane.

A férfi letérdelt, átkutatta a holttest zsebeit, barna bőr irattárca volt a kezében. – Őrmester. Willi Gauss SS-őrmester. Van itt egy Totenhausen feliratú élelmiszerjegy is.

– Nem hinném, hogy egyetlen pisztollyal felszerelt őrmesterből állna az őrző, Colin. Valaki várhatja őt a táborban.

Az achnacarry-i fegyverképző felnézett Willi Gauss hullája mellől. – Italszapot érzek, Ian.

McShane, miközben kiszabadította magát az ejtőernyő hámjából. Másodperceken belül újabb két árny osont hozzá. Mindketten kiképzők voltak Achancarryban. Alick Cochrane is skót volt, olyan termettel, mint McShane. A másik John Lewis volt, az a cselgáncsoktató, akit Stern zavarba hozott a kiképzés első napján. Miután Lewis nappal bekötötte, tornáztatta, éjszakára pedig jégbe burkolta a térdét, eleget tudott tenni annak az ígéretének, hogy helyrejön a küldetés idejére.

– Ian, tudod, hogy hol vagyunk? – kérdezte Alick Cochrane.

– A dombok két fővonulata között landoltunk. Ahogy terveztük is, a falutól és a tábortól nyugatra, de túlságosan délre. Ez a kurva vihar! Lehetne azonban még rosszabb is, ilyen vakon való ugrás mellett.

– Eegen. Nem hiszem, hogy meg tudtam volna csinálni, ha nem te ugrasz előttem – helyeselt Cochrane.

– Hol vannak a tartályok és a többi felszerelés? – kérdezte Lewis.

McShane felnézett a sötétségbe burkolódzó dombokra, és kezével védte a szemét a zuhogó eső elől. – Tőlünk északra, a réten lehetnek, nekünk is ott kellene már lennünk. Az erőmű a tőlünk jobbra eső dombok tetején lehet, azaz keletre.

Colin Munro megtörölte a törét és felállt. – Most hogyan tovább, Ian?

McShane lenézett az ösvényen fekvő halottra, és logikus gondolkodásra kényszerítette magát. Amint beléptek a német légtérbe, a dolgok kezdtek rosszul alakulni. A skóciai Wick támaszponttól indultak, a Különleges Feladatok Osztágának legnagyobb titokban tartott repülőgépén. A német légierő JU-88A6 típusú gépe kényszerleszállást hajtott végre Cornwallban, a SOE üzembe helyezte, és kiemelt fontosságú európai küldetéseknel vette igénybe. A Junkers és az angol légierő németül beszélő pilótája probléma nélkül repült át a csoporttal a megszállt Németalföld felett, ám az időjárás azonban hamarosan közbeszólt. A Balti-tenger feletti vihar váratlanul dél felé változtatta meg az irányát és falként terpeszkedett az egykori német határ felett. A pilóta vissza akart fordulni, de McShane arra kényszerítette, hogy egyenesen belerepüljön a viharba. A Recknitz folyót használva fel tájékozódásához, a pilóta csaknem pontosan a kijelölt célpont fölé tudta vinni a kommandósokat.

A katonák vakon, rádióirányítás nélkül ugrottak és csodával határos módon sértetlenül értek földet. A felszerelést és a gáztartályokat szállító ernyőket azonban késve dobták utánuk. McShane tudta, hogy valószínűleg megtalálja az ejtőernyőket, mert esés közben szemmel követte azokat, amíg csak lehetett. A lábánál heverő halott jelentette a problémát. Willi Gauss őrmester egyszerűen azért, mert rossz helyen volt rossz időpontban, tönkretetheti az egész küldetést, még mielőtt McConnell és Stern Németországba érnének. McShane a sötét erdőt nézegette. Valaki könnyűszerrel meghallhatta a halálos lövés zaját. A Sten-géppisztolyok hangtompítója távolról sem halkította le eléggé a dörrenést.

– Ian? – kérdezte halkan Alick Cochrane.

– A fák közé temetjük, itt helyben. Ugyanabba a gödörbe tesszük az ejtőernyőket. Nincs másra időnk. Fogjuk a tartályokat, elássuk a teherszállító-ejtőernyőket és felmegyünk a dombra – mondta mérgesen McShane.

– Azok a tartályok! Fogadok, ha elhajítanánk a szállítórudakat és a vállunkra vennénk egy-egy tartályt, felére csökkenthetnénk a szállítási időt. Különösen ha az erdőn keresztül mennénk – mondta Colin Munro.

– Azok a rohadt tartályok nehezek ám – emlékeztette őket Lewis.

– Nem nehezebbek, mint a gerendák Achnacarryban. A térded el fogja bírni a súlyt, John? – kérdezte McShane.

– Meg fogom oldani.

– Rendben. Ez az a dum, amit leadunk az újoncoknak a ...

– Feküdj!

McShane levágta magát Willi Gauss hullája mellett az olvadó hóba. – Mi az, Alick?

Cochrane megragadta a karját, és az erdő felé mutatott.

Negyven méterre északra sárga fény jelent meg a fák között. Harminc másodperc után McShane eldöntötte, hogy a fény mozdulatlan.

– Mit csináljunk? – kérdezte Lewis.

– Fogd be a rohadt pófadat, és imádkozz, hogy eloltsák a lámpát.

Sybillé Kleist házacsakája homlokzati ablakánál állva belebámult a sötétségbe. Ismerte az erdő hangjait. Az a rövid „tatata”, amely imádott Willijének elmente után beleugatott az éjszakába, nem a szokásos mecklenburgi éjjeli szerenád része volt. Kíváncsi volt, hogy a szeretője visszajön-e néhány további szerelmi menetre, mint remélte, de Willi nem tűnt fel.

Szippantott a cigarettájából, és megint azt kívánta, bár lenne telefonja. Nem mintha telefonálhatna valakinek azért, mert fél. Még belebotlanának Willibe, akkor pedig jól nézne ki. Az élet túlságosan bonyolult lett. Mit fog csinálni, ha hazajön a férje? Egyáltalán nem számít, hogy mennyire unalmas alak. Válása a hős tengeraltjáró kapitányától megbélyegezné őt, mint hűtlen, hazafiatlan kurvát.

Semmi nem úgy történik, ahogyan kellene.

Újabb pár pernyi nézelődés és hallgatóság után Sybillé vonakodva viszszafelelt az ágyba. Újabb cigarettára gyújtott. Lepedője még nedves volt Willi lelkes igyekezetétől. Rá gondolva az asszonynak eszébe jutott az az éles hang, az ösvény felől. Alighanem szarvasbika volt, az agancsát fenhette egy fához, gondolta. De azért örült volna, ha újra láthatná Willit.

– Mindenki keljen fel – parancsolta halkán McShane. – Hajnalig csak hét óránk van. Miután feltettük a tartályokat, és elrejtettük a rádiót, még el kell jutnunk a tengerpartra.

Colin Munro összehajtható ást húzott elő a csomagjából. – Vonszoljuk be a fák közé, és temessük el ezt a fattyút.

Kilencvenhat perc alatt eltemették Willi Gausst, megtalálták a nyolc tartályt, a tartályok tetejére felszerelték a görgős szerkezeteket és a függesztő karokat, és elásták a pamutból készült teherszállító ejtőernyőket. További két órára volt szükség a nyolc tartály és egy láda dombtetőre való felcipeléséhez. A ládát Stern és McConnell részére kellett elrejtetni.

A transzformátorállomás kerítésén túli első oszlop lábánál állították fel a támaszpontjukat. Az állomás el volt sötétítve, hogy a Szövetségesek bombázó kötelékei ne vegyék észre. A hangos zúgása már az erdőben elárulta a kommandósoknak, hogy működik, Cochrane gyors ellenőrzése során az is kiderült, hogy elhagyatott.

Lewis morgolódott, hogy esőben felmászni az oszlopra és nagyfeszültségű drótok között matatni kifejezett öngyilkosság. McShane oda sem figyelt rá, felvette magára a kampókat a hevederrel, hosszú, összetekert kötelet erősített fel az övére, és gyorsan felmászott az egyik húszméteres támaszpóznára. Colin Munro közvetlenül a sarkában volt. Miközben a szél ráncigálta és jeges eső verdeste, felérve a tetejére, McShane biztonsági intézkedésként peckes kötelét a keresztkaron is átkötötte. Letekerte a hosszú kötelet, és ezt használta ahhoz a csigasorhoz, amelyekre a gáz-tartályoknak az oszlop tetejére való felhúzásához volt szükség.

A kommandósok csendesen, de eszeveszett gyorsasággal dolgoztak. Achnacarryban tucatszor próbálták már ezt a műveletet. Cochrane és

Lewis a földön rászerezelték a görgőkerekeket a tartályokra, utána a csigasor segítségével felhúzták a szerkezetet az oszlop tetejére. A tartalékvezeték drótfaira való felszerelésüket McShane és Colin Munro végezte.

Achnacarryban Munro a feltevési gyakorlatot egy hatvan kilós karácsonyfadísz kifeszített kötélen való elhelyezéséhez hasonlította. A tartály volt a dísz, a görgőkerék és a függesztőrúd képezte a horgot. A hasonlat találó volt. A dísz felfüggesztéséhez tökéletes egyensúlyozásra és óriási erőre volt szükség, hiszen le kellett emelni annak a csigának a kampójáról, amely felhozta a keresztrúdig, azután még magasabbra kellett emelni és letenni a legkülső tartalékdrótra – mindezt úgy, hogy s ember, se fém ne érintse meg a néhány centi távolságban húzódó feszültség alatti drótot.

McShane szolgáltatta az erőt, Munro végezte el a kiegyensúlyozást. Amint a görgőkereket felszerelte a drótra, Munro a keresztgerendáról magára a tartályra kapaszkodott át. Ilyenkor McShane tartotta a helyén mind őt, mind a tartályt egy gumikötél segítségével, amely a tartály alján levő horogra volt felerősítve. Ezután McShane hagyta, hogy a tartály a keresztrúdtól előre meghatározott távolságig legördüljön, mialatt Munro lovaglóülésben ült rajta. Amikor megállt, Munro az övére erősített zsebből olajozott sasszeget vett elő, és átdugta a görgőkeréken levő lyukon. Ekkor egyidejűleg kibiztosította a hat, nyomásra működő kioldót, amelyek a valamennyi tartályt beburkoló erős dróthálóból álltak ki. Végül odaerősítette az erős gumikötélen levő szorítókapcsokat a sasszeg végén levő szokásosnál nagyobb karikához. Jonas Stern a gáztámadás beindításához ezt a kötelet fogja használni, de fordított sorrendben, úgy, hogy az oszloptól legtávolabbi tartály lesz először szabaddá téve.

Minden terv szerint ment egészen az utolsó tartályig. McShane és Munro elhatározták, hogy hatvan másodpercig pihennek, mielőtt az utolsó tartályt felszerelik a helyére. Ez most alattuk lógott még a Cochrane és Lewis által működtetett csigasoron. A két férfi egymás mellett lihegett a keresztgerendán, McShane ülve, Munro pedig hihetetlen egyensúlyérzékkel guggolva. A mögöttük levő erőműben nagyot dörrent valami. Egyikük sem tudta, hogy villám csapott-e bele, vagy faág hullott a feszültség alatti drótra, de McShane nagyot nyögött, amikor a tartalékdrótban áram lépett fel, és a kezében levő gumikötélen át is megrázta. A skót nem tudta, hogy hangot adott ki. Azt tudta csupán, hogy a karját gorilla rángatja, mire megpróbálta visszaráncigálni. Ekkor hirtelen eltűnt az áram, ő pedig lezuhant a keresztrúdról.

A peckes kötele mentette meg. Ez az övéről a keresztkarra volt kötve, és most felfüggesztve tartotta a föld felett, tizenöt méter magasságban. Kitérő helyzet volt ez ahhoz, hogy lássa, amint küldetése katasztrófába torkollik. Tehetetlenül bámulta, amint a keresztkartól legtávolabbi tartály elkezd a dróton lefelé gördülni Totenhausen felé.

Ekkor látta meg a bátorságnak vagy örültségnek legcsodálatosabb teljesítményét, amelynek valaha tanúja volt. Fekete árny repült el felette

a levegőben, és belekapaszkodott a görgőkerék és a tartálytető közötti százhusz centiméteres függesztőrúdba. Először azt hitte, az árny bagoly vagy másfajta éjszakai madár.

Aztán rájött, hogy Colin Munro az.

Az oktató hallotta McShane nyögését, és látta, hogy amikor megkísérelte a szabadulást, kirántotta a keresztkartól legtávolabb eső tartályból a sasszeget. Munro gondolkodás nélkül leugrott a keresztkarról.

McShane hiábavaló kísérletként Munró után kapott, de elkésett. A férfi a szerkezettel egyre gyorsulva gördült lefelé. Az őrmester másodpercek alatt szem elől tévesztette a sötétben.

Harmincöt méterrel lejjebb, gyors ütemben gördülve a második oszlop felé, Colin Munro érezte, hogy elektromosság serceg a hajában. Csaknem felfordult a gyomra attól a tudattól, hogy a felette lévő drót feszültség alatt van, éppen úgy, mint saját maga. Már az is csoda, hogy mostanáig nem halt meg, amikor a tartály tetejére ugrott, és nem oldott ki egyetlen élesített kapcsolót sem. Azt is tudta, hogy legalább a következő néhány másodpercben biztonságban van. Ahogyan a madár meg tud kapaszkodni a feszültség alatt vezetékekben, ugyanúgy megteheti ezt az ember is, ha nincs földelve, és a feszültség nem túlságosan magas. Ez a tudat annyira megnyugtatta, hogy képes volt elvégezni néhány villámgyors számítást.

Talán harminc másodperce van, mielőtt a görgőkerék eléri a következő oszlopot, összetöri a porcelán szigetelőt, és rövidzárlatot okoz az egész rendszerben. Utána „karácsonyfadísz” le fog gördülni a hátralevő távolságon egészen Totenhausenig, vele együtt lezuhan a földre, halálos ideggázzal töltve meg a tüdejét - hacsak nem halna bele a zuhanásba. Akkor lőttek a küldetésnek, a barátait elfogják és megölik. Ekkor mintha saját hangját hallotta volna, amint elmondja az ezerszer ismételt szöveget az újoncnak Achnacarryban: „Emberek, nem számít, hogy milyen jól képezzük ki magukat, mindig adódhat olyan helyzet, amire nem lehetnek felkészülve. Ilyenkor különböztethetők meg a férfiak a fiúktól...”

Felvértézve magát a fájdalom ellen, Munro megmarkolta a függesztőrúdat, és mindkét lábát fellendítve átkarolta a vezetékdirótot, lassította a leereszkedést. A sodort acél-drót súrlódása gyapjú nadrágján keresztül is átégette a lábán a bőrt. A tartály lelassult, de nem eléggé. Amikor a drót a bokaizmokat átvágva elérte a csontot, Munro sikoltzott, és tudta, nem lesz elég bátorsága ahhoz, hogy a két kezét is ugyanígy megcsönkítsa.

Alig harminc méterre volt a második oszloptól, amikor eszébe jutott a peckes kötele. Bal kezével hátranyúlt, leakasztotta az övéről, és áthajította a fagogyút a dróton, közvetlenül a görgőkerék előtt.

A kerék ágacsaként pattantotta el a fogantyút, de maga a peckes kötélen belegabalyodott az alumínium villákba, és megakasztotta a görgőt.

A tartály két métert csúszott, azután újra görgögni kezdett. Ez a mozgás azonban a peckes kötélen maradványát is a szerkezetbe rántotta.

A kötel Colin Munro karját is magával vonszolta. A keze a kerék alá került, és hangos recsenéssel tört el, mint a fagogytyú. A szállítmány ismét elindult és maga után vonszolta a hadonászó kommandóst.

A kerék éppen a keresztkarhoz való ütközés előtt állt meg. Nem úgy Colin Munro, akinek a teste átbukott a görgő felett, a keresztkarra zuhant zárlatot okozva a feszültség alatti drót és a föld között.

Ian McShane 180 méter magasból, a dombrol látta a sístergő kék központú, csillogó sárga villanást. Észrevette, hogy a távolban Totenhausen fényei egyszer, kétszer kialszanak ... Azután újra visszatérnek.

McShane kezében szinte égett a pózna, annyira igyekezett minél előbb leérni a földre. A kátránnyal átitatott fa szálkái felsértették a karját s az arcát. Amint a csizmája a hóhoz ért, lefelé rohant a dombon, Cochrane-ra és Lewis-re hagyva az utolsó tartályt helyén tartó kötel rögzítését.

McShane a következő oszlop lábánál talált rá barátja testére. Munro hason feküdt, a jobb keze csonka volt, a karja eltört, szakadt nadrágszárait átitatta a vér. A levegő ózonszagú volt, mintha villám csapott volna le. Munrónak égett haj és megpörkölt hús szaga volt. McShane letérdelt, és megfogta az ütőeret, de tudta, hogy felesleges.

Addig guggolt ott gondolataiba merülve, amíg Cochrane és Lewis is megjelentek.

– Ian, mi az ördög történt? – kérdezte fuldokolva Alick.

– Baromi, baromi, baromi! – szitkozódott McShane. – A tartalékdrotba áram került, alaposan megrázott. Véletlenül, kirántottam az egyik saszeget. A gumikesztyűm sáros lehetett, és a karomba vezette az áramot. A tartály elszabadult, de Colin ráugrott. Istenemre, megállította ezt az átkozott vackot.

McShane felállt, és mereven belebámult a felettük levő sötétségbe. – Az ott, mintha peckes kötel maradványa lenne. Colinnak ezzel sikerült leállítania a kereket.

– Átkozott legyek – szolt Cochrane, közelebbrol megnézve a halottat.

– Leföldelte magát az oszlopon. Halott volt már, mire lezuhant – mondta McShane.

– Mi a mennykő történt a lábával? – kérdezte Lewis.

Munro jobb lába csupasz volt és úgy nyílt szét a bokájánál, mintha belülről lobbant volna lángra.

– Bizonyára ott jött ki az áram. Lefújta azt a nyavalyás csizmáját. Én vagy nem kaptam teljes erejű áramütést, vagy ugyanazon az oldalamon futott keresztül a karomon és a lábamon. Nem ért életfontosságú szervet. Colin nem volt ilyen szerencsés – mondta McShane.

– Nem – mondta Cochrane. – De megmentette a küldetést és minket is.

– Bizony ezt tette, Alick. – McShane addig várt, amíg biztos volt benne, hogy a hangja nem remeg. – Még fel kell azonban akasztanunk két hengert, azt amit otthagytunk, és ezt itt a fejünk felett.

– Mi van a németekkel? Ingadozott náluk az áram – mondta Lewis.

McShane odament a legközelebbi tartóoszlophoz és beledöfte egyik kampóját a fába. – Vagy figyeltek, vagy nem. Ha idejönnek, harcolni fogunk velük. Ha nem, befejezzük a munkát. Add ide a kötelet.

Lewis átnyújtotta a hosszú kötelet.

– Le fogom vágni Colin peckes kötelét. Utána ezzel a kötéllel fogjuk visszavontatni a tartályt, és kikötjük a többi mellé.

Alick Cochrane rábámult. Nem volt csekélység tanúja lenni akkora elszántságnak, amely képes kiiktatni egy halott bajtársat és folytatni egy lehetetlen küldetést. Tudta azonban, hogy a barátja nem gondolkodik világosan. – Ian, ha megpróbálkozunk a vontatással, az árammal agyonütetjük megunkat – mondta halkan.

– Nem hiszem, hogy a tartalékdrótok még mindig feszültség alatt vannak. Akármilyen rövidzárlatot a fővonalakban, az csak átmeneti volt, mert Colin a tartalékvezetékben okozott rövidzárlatot, a lámpák mégis égnek odalent – mondta McShane.

Cochrane gondolkodott. – Lehet, hogy Colin teste csak egy pillanatra zárta rövidre a vonalat. Lehet, hogy még mindig feszültség alatt van.

– Hát akkor ... csupán ráugrom a tartályra, mint Colin, és itt rögzítem azt a kurvát, ahol van. Valami törekeny holmit fogok használni, például egy faágat. Amikor eljön az ideje, a többi tartály ezt is elszabadítja.

Cochrane alkalmas ágat kezdett keresgélni a hóban.

– Mi legyen Colinnal? Eltemessem, amíg fent vagy? – kérdezte Lewis.

McShane már mindkét kampóját beledöfte a póznába, és belekezdett a mászásba, de abbahagyta. Lenézett, egyenesen Lewis szemébe. – Istennemre mondom, John, ha belegörnyedhetünk gáztartályok cipelésébe, akkor Colint is el tudjuk cipelni az öbölíig. Skóciában lesz eltemetve, vagy én pusztulok bele a hazavitelébe.

Cochrane ágakat nyújtott McShane-nak. – Az öböl 26 kilométerre van.

A skót szeme összeszűkül. – Akkor nincs vesztegetni való időnk!

26.

Günther Sturm főtörzsőrmester nagyon elégedetten sétált végig a totenhauseni táboron. Gyönyörű reggel volt, kitűnő kilátásokkal. Az a pimasz alak, aki szeptember óta gyötri, végre hibát követett el. Szerelmes abba a kopasz zsidó nőbe, aki úgy billeg a táborban, mint valami hercegnő. Így a pasas sebezhetővé vált.

Himmler megérkezésének éjszakájáig Schörner egészen elviselhető volt. Engedte, hogy Sturm úgy vezesse a tábor, mint korábban, az őrnagy Oroszországból való ideérkezéséig. Kezdetől fogva volt köztük bizonyos nézeteltérés. Amint a törzsőrmester rájött, hogy Schörner elvi okokból

nem híz hasznát a foglyok balszerencséjéből, és ezáltal megvesztegethetetlen, összehúzta magát, és sarcolásait a könnyen elrejtendő, nagy hasznát hozó tételekre korlátozta. Például gyémántokra. A két férfi különben sem jött jól ki egymással, dehát ki állítja, hogy tiszteteknek és altiszteteknek barátoknak kell lenniük?

Az egész az öreg, holland zsidó hibája volt. Éppen akkor csúsztatta a gyémántokat Sturm kezébe, amikor Schörner teljesen véletlenül meglátta. Az őrnagy persze emlékeztette őt korábbi nézeteltéréseikre, a múltban elkövetett hibáit a fejére olvasva, ahogyan azt a tiszték imádják megtenni. A rohadék azt akarta, hogy Sturm tudja, Schörner akkor fokozhatja le a rablás miatt, amikor a kedve tartja.

Most aztán az őrnagy is hibát követett el. Lefeküdni egy zsidó nővel! Hivatalos ténykedés során megerőszkolni - az ilyen előfordul, - de ez itt egészen más dolog. Sturm emberei már három alkalommal jelentették, hogy látták ezt a Jansen némbert, amikor késő éjszaka hagyta el Schörner szállását. Az csupán a kérdés, mikor tudja ezt a legjobban felhasználni.

A szabályos eljárás az lenne, ha feljelenené Schörnert Brandt doktornál. Dehát kínos úgy feljelenteni egy tisztet a nürnbergi faji törvények megsértése miatt, amikor az a férfi, akinél a bejelentését teszi, ugyanazt a bűncselekményt követi el, még sokkal visszataszítóbb módon. Sturm azt is fontolóra vette, ne kerülje-e meg a szolgálati utat és a magasabb SS-hatóságnál jelentse fel Schörnert, például Peenemündében. Csakhogy a szolgálati út megkerülése önmagában is bűncselekmény volt. Ráadásul ez a Schörner gazdag családból származik. Fogalma sincs, mekkora befolyása van az apjának, nem is beszélve a nyomorult Lovagkeresztjéről.

Nem, csak egyetlen lehetősége maradt; személyesen szerez elégtételt magának. És Sturm rájött a tökéletes megoldásra. Valamilyen kétségbeesett tett elkövetésére fogja ingerelni azt a Jansen némbert. Akkor azután teljesen jogosan jár el, ha agyonlővi a nőt. Brandt nem fog kifogást emelni, Schörner pedig nem tehet semmit annak beismerése nélkül, hogy romantikus kapcsolatba bonyolódott egy zsidó asszonnyal. Sturmot nagyon elkésérítette, hogy ilyen tervet kellett egyáltalán kieszelnie. Akármelyik táborban egyszerűen odaballaghatott volna Rachel Jansenhez, és lelőhetné volna. Itt pedig alapos okot kellett találnia ahhoz, hogy ártani tudjon Brandt egyik tengerimalacának. Ez összefügg a gyémántokkal.

A köveket elveszti ugyan, ha ezt a szukát elkapja, de megéri!

Sturm a törbeccsalogatás helyszínéül az SS barakkjai és a kutyaaidomító telep közötti keskeny fasort választotta ki. A napot és az időt ügyesen választotta ki. Brandt valamilyen kísérlet megtekintésére Ravensbrückbe ment, Schörner pedig Dornowban volt, és a helyi lakosságot kérdezte ki Willi Gauss eltűnésével kapcsolatosan. Ezenkívül ilyenkor szokott az a Jansen némbér körbesétálni a táborban Hagannéval, a barakk parancsnokával. Sturm terve egyszerű volt. Csak az egyik gyerekre volt szüksége.

A fiút választotta.

- A saját sírját ássa, csak baj származhat belőle – mondta Haganné.
- Rachel a havat nézte. – A gyerekek ételhez jutnak és gyarapszanak is.
- De meddig? Meddig tart Schörner érdeklődése? Nem ismeri a gondolkodásmódjukat. Schörner eléggé magányos volt ahhoz, hogy magához forduljon, de ezért hamarosan saját magát fogja meggyűlölni. Maga fogja megfizetni az árát, ha az őrnagy megutálja saját magát.
- Nincs más választásom. Meg tudja védeni Jant és Hannah-t.
- Azt hiszi? Ha Brandt kiválasztja holnap Jant, mit tud tenni Schörner? Ha nem engedelmeskedik a parancsnak, Brandt kivégzőosztag elé fogja állítani. Schörner azért mond csak ilyesmit magának, hogy a lábai közé férközzön. Minden férfi ilyen.
- Ő választott ki engem, emlékszik? Ne beszéljünk erről.
- Haganné lemondóan legyintett. – Eddig mindig megfogadta a tanácsomat, csak éppen most nem akarja. Azt hiszi, ezelőtt nem láttam effélét? Mit gondol, hogyan maradtam ilyen sokáig életben?
- Rachel ránézett. – Ezt igazán szeretném tudni.
- Nem úgy, hogy azt tettem, amit maga csinál. Azt sem, amit a cipész. Figyeljen ide. 1940-ben hétszáz lengyellel együtt szállítottak Felső-Sziléziába, Oscweicimbe, azaz Auschwitzba, ahogyan a németek nevezik. Mi építettük fel azt a tábort. Folyton ástunk, étel és ital nélkül. Csak az erősek maradtak életben.
- Ott lettem kommunista. Buna mellett építettünk egy műgumi gyárat. Auschwitz III-nak hívták, és maga volt a pokol. Volt ott egy Spivack nevű varsói zsidó. Apró termetű férfi, de olyan izmos, mint egy gorilla. Együtt dolgoztam vele, téglát és cementet hordtunk. Egy hét után tudtam, hogy ő a legszívósabb ember, akit valaha láttam. A nap végére, mire a bivaly-erejük összeestek, ő még mindig dolgozott. A szelleme volt szívós, érti? Kommunista volt. Csak a halál tudta volna legyűrni.
- Haganné a mutatóujját rázta Rachel arca előtt. – A német kommunisták megpróbálták Hitlert megállítani, de hát a német nép félt a marxizmustól. Még a német zsidók is, a gyávák. Attól féltek, hogy oda a polgári kényelmük. – A nagydarab nő keserűen felnevetett. – Ugyanova jutottak vele? A kéménybe!
- Mi történt Spivackkal?
- Haganné vállat vont. – Engem áthelyeztek ide. Mondok azonban magának valamit. Ő bizony nem engedte, hogy az SS kutyaként bánjon vele. Még némelyik gazfickó is tisztelte őt, úgy tudta elviselni a büntetéseket. Ezt tettem én is, és még itt vagyok. Életben! De maga, holland lány, maga tigris hátán lovagol.
- Nem mindenki olyan erős, mint maga. Azt hiszem, itt nincs másik ilyen – mondta Rachel.
- Rachel! Haganné! Siessenek!
- Egy idősebb asszony szaladt a fasorba. Haganné rákiáltott, hogy lassítson, de ő egyenesen hozzájuk futott, és megragadta Rachel ruháját.

- Elvitték Jant! Siessen!
- Hirtelen forráság áradt szét Rachelban. – Micsoda?
- Sturm egyik kutyaaidomárja jött el a fiáért. Semmit sem tehettem!
- Rachel megragadta az asszony karját. – Hannah?
- Biztonságban van.
- Most hol van a fiú? – kérdezte Haganné.
- A ketrecekhez vitték.
- Rachel futni kezdett volna, de Haganné megragadta a karját.
- Menjen! Ha fut, csak golyót kaphat a hátába.
- Oda kell mennem hozzá!
- De óvatosnak is kell lennie. Azt hiszem, Sturm ezt jól kieszelte.
- Hogy érti ezt?
- Brandt a városba ment, Schörner pedig ma reggel Dornowba autózott. Túlságosan sok a véletlen egybeesés.
- Schörner nincs itt? Istenem, mit tehetnék? – kérdezte Rachel, csaknem önkívületben a rettegéstől.
- Nem tudom, de magával megyek – szólta felszegve az állát Haganné.

Amikor Rachel befordult az SS barakkok sarkánál, meglátta Jant, amint háttal a ketrecek felé ácsorog. Sturm főtörzsőrmester előtte guggolt, széles arcát csaknem odapréselte a kisfiúhoz. Jan sírt. A mellette álló SS-katona géppisztolyát hanyagul a hároméves csöppségre irányította.

Rachel felsikoltott és a fia felé rohant, de Sturm felállt, és úgy szorította az asszonyt magához, mint medve az áldozatát.

– Kérem, engedje el a fiamat – sikította Rachel, s vadul rugdalózott.

– Moeder! Moeder! – nyöszörgött Jan.

Haganné felkapta a fiút, és szaladni kezdett, de az SS nekilódította a barakknak. Sturm a levegőbe emelte Rachelt és a ketrec mellé tette le.

– Falhoz! Arccal a fal felé! – parancsolta.

Rachel a nyakát nyújtogatta, hogy meglássa Jant. Haganné szorosan a kebléhez szorította a fiúcskát.

Sturm pofon ütötte. – Hajolj előre, és fogd meg a bokádat, te kurva!

– Azonnal! Kérem, ne bántsa a fiamat.

– Azt csinállok, amit akarok. Hajolj előre. Ide azokkal a gyémántokkal.

– Jan! Hunyd be a szemed.

Haganné eltakarta a fiú szemét, amikor Rachel előrehajolt.

A terepjáró Wolfgang Schörner őrnaggyal anélkül, hogy lassított volna, begördült a tábor főkapuján, és csikorgó fékezéssel állt meg az igazgatási épület előtt. Schörner semmit nem tudott meg Dornowban Willi Gauss műszaki őrmesterről, de további erőfeszítése eredménnyel járt. Elhatározta, hogy kikérdezi a Dornow és Totenhausen közötti házak lakóit is. Így érkezett el a negyedik házba, amely Sybille Kleisté volt. Schörner alig ejtette ki Willi Gauss nevét, amikor Kleistné teljesen magába roskadt.

– Tudtam, hogy valami történt Willivel! – szipogta. – Őrnagy, jelentkezni akartam, de ... Esküszöm, hogy ma reggel kétszer elindultam már a táborba, hogy bejelentést tegyek, de nem tudtam megtenni.

– Miért nem, asszonyom? – kérdezte Schörner.

Kleistné igyekezett megőrizni méltóságteljes viselkedését. – Őrnagy, férjes asszony vagyok. Willi ... Gauss őrmester segített nekem a ház körüli nehéz munkákban. Ebben persze nincs semmi ami helyteleníthető, de ha a férjem esetleg félreértene ...

– Kérdezősködésemet a legteljesebb titoktartás övezi – mondta erőltetett nyugalommal Schörner.

– Gauss őrmester itt volt az éjjel. Alig ment el, amikor hallani véltem valamit. Illetve tudom, hogy hallottam. Kinéztem, de nem láttam semmit. Őrnagy, Isten engem úgy segítsen, de minél többször gondolok rá, annál inkább azt hiszem, hogy a zaj több puskalövés lehetett. Elég halk volt, és rövid ideig hallatszott.

Ekkor Schörner alaposan összeszidta Sybille Kleistet. Tíz perccel később elrendelte, hogy valamennyi kutatócsoport fésülje át a Kleist rezidencia környékét. Azután Totenhausenba ment, hogy kiküldje Sturmot, a legjobb kutyáival együtt.

Amikor kiszállt a terepjáróból, meglátott egy rádiókezelőt, aki akkor lépett ki az igazgatási épületből. – Szakaszvezető! Hol van Sturm főtörzs-őrmester? – kiáltotta.

– Őrnagy, nem tudom biztosan. Egy perce hallottam, hogy a kutyák ugatnak. Talán gyakorlatoztatja az állatokat.

Schörner éppen akkor lépett be a ketrecek és az SS-barakkok közötti fasorba, amikor Sturm főtörzsőrmester felemelte Rachel ruháját és visszahajtotta a derekára. Miközben feszesen lépdelt felfelé a fason, látta, hogy Sturm lehúzza az asszony bugyiját, bal kezét ráteszi a meztelen fenekére, jobbával pedig benyúl a combjai közé.

– Törzsőrmester, vigyázz!

Sturm törzsőrmester felegyenesedett, és rámeredt a közeledő őrnagyra. A simára borotvált, Waffen-SS szürke tábori egyenruhájába öltözött, fekete szemkendős Schörner úgy nézett ki, mint az SS-altisztek lidércnyomásos álmainak testet öltött alakja.

– Vigyázz!

Sturm kihúzta magát, hüvelykuját rászorította nadrágvarrására. Rachel felhúzta a fehérneműjét, és odafutott Hagannéhoz.

– Tulajdonképpen mi történik itt? – kérdezte Schörner.

Sturm gyorsan kapcsolt. – Kutatást helyeztem folyamatba, őrnagy.

– Nekem úgy tűnt, hogy megerőszakolást helyezett folyamatba.

– Őrnagy, ez a nő dugárut rejteget magánál.

Schörner szeme Rachel felé villant. – Milyen dugárut? Élelmiszert? Robbanóanyagot?

– Nem, őrnagy. Gyémántokat. Ugyanazokat az ékköveket, amelyeket elhajítottam velem néhány éjszakával ezelőtt.

Schörner az ajkát biggyesztette, annyira meglepte a válasz. – Értem. És azt honnan tudja, hogy nála vannak azok a gyémántok?

– Őrnagy, megbízható tájékoztatást kaptam. Egy másik fogoly tett róla jelentést.

Rachel érezte hogy a gyomra összeszűkül. Melyik fogolytársa jelentette fel őt az SS-nél?

– És hol rejtegeti azokat a drágaköveket?

Sturm érezte, hogy önbizalma megerősödik; ez egyszer a tények mellette szóltak. – Őrnagy, a nemi szervébe dugta, ahogyan valamennyi szegyetlen zsidó tehén szokta.

Schörner egy pillanatig hallgatott. – Törzsőrmester, ha ilyen tájékoztatást kapott, erről értesítenie kellett volna engem. Utasítottam volna valamelyik ápolónőt, hogy motozza meg a foglyot. Eljárása teljességgel szabálytalan és német katonához méltatlan.

Sturm elvörösödött. Nem fogják őt egy zsidó előtt megalázni. – Őrnagy, tudom, hogy mi a kötelességem. Ha ez a fogoly megszegi a szabályokat, ott fogom őt átkutatni, ahol csak rátalálok.

– A kötelességét, törzsőrmester? – kérdezte felhúzott szemöldökkel Schörner. – Mialatt maga nőket zaklat a fasorokban, én odakint voltam, hogy elvégezzem a maga kötelességét. Nemcsak azt fedeztem fel, hogy eltűnt őrmesterünk törvénytelen kapcsolatot folytatott a haditengerészet egyik hősének feleségével, hanem azt is, hogy tegnap éjszaka az ágyban enyelgett ezzel az asszonnyal. Ez a nő puskalövéseket hallott, miután az őrmester távozott. Azért siettem vissza, hogy igénybe vegyem a maga és a kutyái segítségét. És ugyan mit találok itt? Maga még visszataszítóbb módon viselkedik, mint Gauss!

A Gaussról közölt híradás meglepte Sturmot, de nem akarta futni hagyni Rachelt. – Őrnagy, személyesen megyek ki a kutyákkal a terep átkutatására. Előzőleg azonban el kell koboznunk a fogolytól a dugárut.

Schörner körülnézett a fasorban. Az SS-katona gondosan a másik irányba nézett. Sturm elszigetelési stratégiája most visszafelé sült el. – Törzsőrmester, gyorsan szedje össze a kutyáit, és ne vesztesse itt az időmet. Nagyon jól ismerem ezt a foglyot. Erősen kételkedem abban, hogy egyáltalán lennének gyémántjai, abban pedig méginkább, hogy olyan visszataszító módon rejtene el őket, ahogyan azt maga állítja. Nyilvánvaló, hogy a ugyanazon járt az esze, mint Gauss őrmesternek – mondta jeges hangon Schörner.

Sturm tudta, hogy engednie kellene, de képtelen volt megtenni. – Honnan tudja, hogy mi van vagy nincs a lábai között? – kérdezte.

Schörner feje úgy csuklott hátra, mintha Sturm megütötte volna.

– Bizony! – mondta Sturm pimaszul. – Ismerem a buliját. Maga sem külön, mint Gauss vagy akárki más. Szerintem inkább sokkal rosszabb.

Schörner keze egy másodpercen belül Sturm torkán volt. Nekivágta a meglepett törzsőrmestert a ketrec falának és olyan erősen szorította a nyakát, hogy csaknem megölte. A német juhászkutyák vadul csaholtak.

Sturm beszélni próbált, de egyetlen hang sem jött ki a torkán.

Schörner hangja csikorgott, mint az őrlött üveg. – Szólt valamit, törzsőrmester? – Csak annyira lazított a fogásán, hogy Sturm suttogni tudjon.

A törzsőrmester annyi levegőt szívott be, amennyit tudott, aztán ki-nyögte: – Nem méltó az egyenruha viselésére, maga zsidó-baszó fattyú.

Schörner arca holtsápadt lett. Átmenetileg teljesen elvette az józan eszét az, hogy ilyen szavakat hallhat egy olyan férfitől, aki egyetlen ütközetben sem harcolt, ellenség soha nem lőtt rá. Jobb térdét belenyomta Günther Sturm ágyékába. Amikor Sturm kétrét görnyedt a fájdalomtól, az őrnagy öklével lesújtott a nyakszirtjére. Mielőtt a törzsőrmester ellenállhatott volna, Schörner csizmája már a nyakán volt, és belenyomta az arcát a földbe.

Rachel elborzadva és megbűvölve figyelt a kórház fala mellől. Hagan-né azonban még nála is jobban meg döbbent. Sturm vörös arca úgy oda volt préselve a földhöz, mint egy engedetlen kutyaé. Úgy tűnt, mintha Schörner őrnagy azt fontolgatná, hogy gondosan kifényesített, jancsisze-ges csizmájával eltörje-e Sturm nyakát vagy sem. Másodperceken keresz-tül bámulta a törzsőrmester fejét, mintha gondosan mérlegelné a döntése mellett, illetőleg az ellene szóló érveket.

Rachel hirtelen motorzúgást hallott a barakkok túlsó oldaláról. Üres oldalkocsis motorkerékpár süvöltött be a fasorba és állt meg Schörner mellett. Vezetője levette szemüvegét, és úgy bámulta a hasaló alakot.

– Mi az, káplár? – kérdezte Schörner.

A vezető továbbra is Sturm törzsőrmesterre meredt. – Őrnagy, ez ...

– Ember, beszéljen!

– Őrnagy, megtaláltuk Gauss őrmestert ... Meggyilkolták! Automata fegyverrel lőtték le!

– Micsoda? Hol?

– Annak a Kleist-néembernek a háza környékén, ahogy maga mondta. A hóba temették. Sokat kellett ásnunk, de megtaláltuk. És őrnagy, nem ez a legrosszabb hír. Négy ejtőernyőt találtunk mellette eltemetve. Angol ejtőernyőket.

Schörner leemelte a csizmáját Sturm nyakáról. – Törzsőrmester, keljen fel! Szedje össze valamennyi emberét és kutyaát, azonnal induljanak Kleistné házhoz. – Beült a motorkerékpár oldalkocsijába. – Káplár, maga vigyen a helyszínre.

– Parancsára, őrnagy úr!

Sturm lassan lábra állt, mialatt a káplár berúgta a motor indítóját.

– Mit bámul? – kérdezte Schörner a törzsőrmestert, mintha semmi nem történt volna köztük: – Lehet, hogy brit kommandósok vannak a környé-ken. Minden egyéb várhat!

Sturm kábán bólintott. – Igenis, – motyogta. A kennelekhez sietett, és hat láncpórázt akasztott le a helyéről.

Schörner ránézett Rachelra. A szeme heves, de felismerhetetlen indulattal volt tele. Ezután a motorkerékpár harsogva elhagyta a fasort.

Rachel a kebléhez szorította Jant, és ránézett Hagannéra. A lengyel nő a fejét csóválta. – Megőrült. Elvesztette a józan eszét – mondta.

– Jan, Jan, már minden rendben van – dúdolta halkán Rachel.

– Nem, semmi sincs rendben. Ez csak a kezdet – mondta Haganné.

– Mire gondol? Sturm fel fogja jelenteni őt?

– Nem hiszem. Ezek ketten egymás között rendezik a dolgot. Schörner tud valamit Sturmról és ezért fél az megvádolni őt azzal, hogy magát keféli. Ez valószínűleg vissza fogja őt tartani a feljelentéstől.

A lengyel nő két kezével beletúrt őszesbarna hajába. – Schörner meggyilkolásában azonban nem fogja megakadályozni. Maga az, aki aggódhat most. Maga az ütközőpont kettőjük között.

Rachel megborzongott. – Menjünk vissza a barakkba. Nagyon szeretném látni Hannah-t.

Elhagyták a fasort. Rachel a karján vitte Jant. – Tudja, mi a legszörnyűbb, abban amit Sturm mondott? Hogy megbízható értesülése szerint nálam vannak a gyémántok.

– Magánál vannak? – kérdezte nyersen Haganné.

Rachel habozott, de végül abbahagyta a színlelést. – Igen. Sajnálom, hogy hazudtam magának.

Haganné legyintett. – Ott tartja, ahol Sturm mondta?

– Igen.

– Hova dugja el, amikor Schörnerhez megy?

– Ne kérdezze. – Rachel meggyorsította a lépteit. – Senkiről nem tudom elhinni, hogy beárulna. Valaki, aki ugyanabban a helyzetben van, mint mi! Bizonyára a vécén vagy a zuhanyzóban látott meg valaki.

– Ha rájövök, hogy ki volt, cipőzsinórral fogom megfojtani – mondta magától értetődő hangon Haganné.

– Dehát hogy tehet valaki ilyet?

A barakkparancsnoknő horkantásában egész életének csalódottsága benne volt. – Holland lány, ezt az első napon megmondtam magának. A fogolynak a fogoly a legnagyobb ellensége.

27.

– Mi az? Mi az?

McConnell úgy ébredt fel a sötétben, mint egykor segédorvos korában Atlantában. A szemét tágra nyitotta ugyan, de még mélyen aludt, és a fejét rázta, hogy működésre készítse az agyát.

Valaki a karját ráncigálta.

– Keljen fel, Mr. Wilkes! Ébredjen fel, uram!

McConnell összehúzta a szemét. Ahol ápolónő arcára számított, ott Vaughan ezredes egyik küldöncének fiatal arcát pillantotta meg. A küldönc addig húzta, amíg lábra nem állt.

– Ez az egyetlen zsákja van, uram?

– Mi az ördög történik itt? – érdeklődött McConnell.

– Ez a teljes felszerelése, uram?

– Nyavalyát, bőrdörmögök vannak a kastélyban. Várjon még egy percet. Jézusom ... erről van szó? Ma éjszaka?

– Uram, hagyjon itt mindent. Nem lesz rá szüksége. Kövessen.

A küldönc kiment. McConnell a cipője után tapogatódzott a sötétben, felhúzta, és követte a katonát. Esett az eső, de ez nem okozott meglepetést Achnacarryban. A küldönc sarkán ugrándozva várt rá a kastélyba vezető ösvénynél.

McConnell gyorsan ment, de nem szaladt. Ezt is alorvos korában szokta meg. Így jutott ideje gondolatai rendezésére. Hol a pokolban van Stern? Vacsora után mindketten azonnal lefeküdtek a barakkban. Stern most eltűnt. Az egész nap teljes fiaszkó volt. Ez volt az első alkalom, hogy McShane nem bukkant fel hajnalban halálra dolgoztatásuk céljából. A nap hátralevő részében sem jelent meg, és Stern szokásától eltérően nem kíváncsiskodott erről.

McConnell a kastély hátsó sarkához érve gyorsan továbbment a fal mellett. Amikor kikanyarodott a homlokzat elé, az esőn keresztül csak homályosan látta a kastély főbejárata feletti sárga villanykörtét. Ekkor kemény kéz ütött a mellkasára.

– Maradjon itt, Mr. Wilkes – mondta a küldönc.

– Mi az ördög ...?

– Pofa be, doktor – mordult rá egy ismerős hang.

McConnell lassan fel tudta ismerni a kastély falának támaszkodó alakot. Börzsák volt mellette.

Stern volt az.

McConnell lekuporodott. – Szóval ez az?

– Nemrég hallottam Smith gépét leszállni – mondta Stern.

McConnell érezte, hogy gyorsabban dobog a szíve. Most jött rá, hogy a Cameronok skót szövetét szorongatja. Miközben a hideg eső lecsurgott a gallérjánál, észrevette, hogy a folyó túloldalán, a barakkfalú üresnek látszik. Nem égtek tábornokok, nem hallatszott éneklés.

– Hol vannak a többiek?

– Éjszakai roham – válaszolta Stern.

– Az mi?

– Az ezredes vizsgagyakorlata. Ez hasonlít legjobban az igazi harchoz. A francusok most eveznek át a tavon – mondta a küldönc.

McConnell halk dübörgést hallott a sötétben. Motor. Vászonzfedelű katonai teherautó gördült lassan a felhajtóra, és megállt a kastély főbejárata előtt. Hátsó ajtajánál három férfi mászott le. Úgy látszott, hogy alig tudnak járni. McConnell lélegzete elakadt, amikor az ajtó fölötti lámpa fénykörébe léptek.

Egyikük Ian McShane őrmester volt.

Stern felnézett s a teherautó felé szaladt. McConnell követte, de ekkor kinyílt a kastély ajtaja, és Smith tábornok lépett ki rajta az esőbe. Kockás kabát és sapka nélkül, ma egyenruhát viselt. Két csicskás cipelte mögötte McConnell nehéz bőrröndjeit és a két nagy, katonai vászonzsákot.

– Rakják fel a teherautóra – recsegte Smith. Ekkor vette észre Stern és McConnellt. – Maguk ketten is szálljanak fel. A zsákokban levő új ruhákat vegyék fel.

A teherautó hátsó ajtajánál levő tolongásban McConnell belenézett McShane őrmester szemébe. Megdöbbenett, amit látott: fáradtságot, dühöt és erős megrázkódtatás nyomait. Amikor hozzáért az őrmester karjához, McShane hirtelen megrázkódott, mintha fájdalmat érezne. Ekkor látta csak McConnell, hogy az őrmester mindkét karjának belső oldala le van horzsolva, és tele van varral, mintha cementen csúszott volna ötven métert.

– Őrmester, hol a pokolban volt? – kérdezte.

– Ott, ahová most maga megy, doktor.

Smith tábornok hirtelen közékük lépett. – Őrmester, menjen a kastélyba. Whisky és meleg várja. Kiérdemelte.

McShane, oldalán John Lewis-szel és Alick Cochrane-nal, nem szólt semmit. McConnell átpillantott Smith válla fölött, és látta, hogy Lewis és Cochrane még rosszabbul néz ki, mint McShane. McShane mondani akart valamit, de mielőtt belekezdett volna, Smith tábornok rászólt:

– Indulás, őrmester.

Cochrane és Lewis elindultak az ajtó felé, de McShane megkerülte a tábornokot, és egyik ujját rátette Stern mellkasára.

– Gondolja meg odaát, hogy mit csinál. Vigyázzon a doktorra, jó? Melegebb fogadtatásban részesülhet, mint amilyenre számít.

A skót mélyen belenézett Smith tábornok szemébe, aztán megfordult, és bevánszorgott a kastélyba.

– Miről beszél? – kérdezte Stern.

– Elvesztették egyik emberüket. Maguk is elvesztettek néhányat, nem? Colin Munro, a fegyveroktató volt az. Huszonhat kilométeren keresztül cipelték a holttestét szárazföldön, egészen a felvevőhelyig. Induljon, jó? Német idő szerint hajnali háromkor Svédországban kell lennünk – mondta a tábornok.

Stern a kocsi felé húzta McConnellt. – Semmit nem tehetünk – mondta.

McConnell vászonzsákjában nemcsak német címkével ellátott száraz civilruhákat talált, hanem gondosan kivasalt és összehajtogatott,

gyapjából készült csukaszürke katonai egyenruhát is. Megborzongott, amikor kapitányi rangjelzésű sapkáján meglátta az ezüst SS jelzést és a halálfejes jelvényt. Stern egyenruhája szürkészöld volt, az SD, a Biztonsági Szolgálat rettegett zöld szegélyével és karokon feltüntetett jelzésével. A mellrésze első osztályú Vaskereszt és Sebesülési Érdemrend volt feltűzve. A zubbony bal gallérjának parolija jelezte, hogy viselője ezredes, Standartenführer.

– A civilt vagy az egyenruhát? – kérdezte McConnell.

– Az egyenruhákat – mondta Stern.

McConnell még öltözött, amikor a teherautó elindult. Stern elkezdett matatni a gázvédőruhákat tartalmazó bőröndben, az öltözékek alatt.

– Mit csinál? – kérdezte McConnell.

– Nemcsak a kerékpárt loptam el a kastélyban – vigyorgott a teherautó zakatolása közben Stern. – Smith bolond, ha azt hiszi, hogy csupán egy Schmeisserrel és egy pisztollyal megyek be a náci Németországba.

McConnell letérdelt, és belenézett a bőröndbe. Számos kézigrántátot, egy kis dobozt és barna papírba burkolt csomagot látott.

– Hát ez micsoda?

– Plasztik robbanóanyag, robbantó gyutacsok, gránátok.

– Hol szerezte?

– Vaughan magán-fegyvertárából származnak. Hála Istennek, azok a csicskások nem kutatták át a bőröndjeit.

– Még megtehetik.

– Nem. Mostantól mi visszük ezeket a csomagokat az egész úton.

Három perccel később a teherautó megállt. Smith tábornok jelent meg a hátsó ajtónál.

– Futólépés. Nincs vesztegetni való időnk – mondta.

McConnell a földre ugrott. A repülőgép mellett álltak meg, de ez nem közönséges gép volt. Fénytelen feketére mázolt, felsőszárnyas egymotoros volt. Ötven méter távolságból meg sem lehetett volna látni. Smith pilótája a baljóslatú külsejű gépet akkora lucskos földterületre tette le, amely talán egy csapat liba leszállására sem lett volna elég hosszú. Stern botorkált el a bőröndökkel McConnell mellett. Az éjszakát hirtelen ágyúdörgés rázta meg. Olyan volt a hangja, mint a Georgia fölött elsöprő nyári viharoknak.

– Krisztusom! Ez mi a pokol? – ordította McConnell.

– A repülőgépbe! Ha sietünk, még látjuk a javát! – kiabálta a tábornok.

McConnell bepréselte a zsákokat a gépbe, és mielőtt egyet sóhajtott volna, a berregő Lysander a magasba emelkedett, csupán néhány méternyire a domb teteje fölött. Smith utasítására a pilóta körülrepülte a Loch Lochyt. McConnell még soha nem látott az alatta feltárulkozó látványhoz hasonlót. A nyomkereső lövedékek úgy ívelték át az éjszakát, mint H.G. Wells egyik regényében. A gép körül lángok robbantak és megvilágí-

tották a tavon úszó tucatnyi csónakot, amelyek most legjobban a céllövöldékben látható kacsákra hasonlítottak.

– Azok a békazabáló franciák éppen most veszítik el félelmükben a józan eszüket. Charles srácai éles tölténnyel lőnek rájuk, alig néhány centire a seggüktől – üvöltötte a tábornok.

Smith parancsot adott a pilótának, hogy forduljon meg, és repüljön a „checkers”-hez, vagyis a sakkozóhoz. Amint a Lysander csupán harminc méterrel az aknarobbanások felett elrepült a part mellett, McConnell égő reflektorú mentőkocsit pillantott meg. A két fénysugár párás megvilágításában domború mellkasú alak állt hátrakulcsolt kézzel. Amikor a Lysander elberregett mellette, és üdvözlésül a szárnyait billegtetette, a férfi felemelt jobb kezével intett búcsút.

– Nézzék csak! Úgy áll ott, mintha ő lenne C. B. De Mille a fimproducer. Micsoda színjáték! A hadügyminisztérium azt mondja, Charlie Vaughan több hadianyagot használ el az éjszakai rohamjainál, mint Monty, akarom mondani Montgomery tábornok El Alameinnél – kiabálta Smith.

A pilóta a vihar kellős közepében vezette a gépet. McConnell csak nagy megerőltetéssel tudta visszatartani gyomra tartalmát. Megpróbálta hányingeréről azzal elterelni a figyelmét, hogy Smithet faggatta, de a tábornok nem törődött vele. Az eső állandóan verdeste a plexiből készült ablakokat. A pilótából csupán bőrsapkája hátsó része látszott, mellette a sötétben Stern körvonala derengett.

David halála óta először jött rá, hogy mennyire megmásíthatatlan volt minden. Csillagtalan égbolt alatt fekete repülőgépen berregve sodródik egy olyan sziget fölött, amelyről 1939 óta nem szálltak fel fények az égre. Az az eszme, hogy az egész világra kiterjedő háború talán az emberiség lelki üdvért folyik, sosem látszott valósabbnak, mint most.

Ezek azok a szagok, amelyeket David ismert? Az ázott gyapjú és bőr illata? A repülőgépbenzin és olaj csípős szaga? Az izgalommal telített várakozás párlata, amely úgy áradt Sternből, mint pirkadatkor a vadász csípős testszaga? És persze az a fémes bűz, amelyről McConnell feltételezte, hogy saját magán érzi...

A félelem szaga.

Első alkalommal fogta fel rendeltetési helyének valóságos mivoltát. A náci Németország. Van-e a dicsőséges Birodalomban egy talpalatnyi hely, amely épp az ő két lába érintésére, vagy a hullájára vár? Megpróbálta kitörölni ezt a gondolatot, miközben a Lysander, szemben a viharra, makacsul bukdácsolt dél felé, és mire a gép leszállni kezdett, már több mint egy órája aludt.

A kerekek koccanása ébresztette fel. – Ez már Svédország? – kérdezte bizonytalanul.

– Még nem, fiatalember.

Smith hangja volt. A gép megfordult, és visszagurult. McConnell csak sötétséget látott odakint. Azután egy autó lámpa háromszor felvillant.

A pilóta odagurult az autó mellé, és megállította a gépet.

– Kiszállás! – parancsolta Smith.

Átszálltak a gépből az autóba, egy csillogó Humberba. A pilóta a Ly-sanderben maradt. A Humber vezetője fekete sofőregyenruhát viselt, és úgy hajtott, mintha elkéssett volna a leánya esküvőjéről. A visszapillantó tükörben többször megnézte a német egyenruhákat, de a kocsi nagyon hamar hosszú, nyírott sövény mellett állt meg. Smith kiszállt, és átkalauzolta őket a szabályos angol kerten. McConnell látta, hogy a holdfény haloványan visszatükröződik a kétszárnyú ablakokon, azután ott állt Smithszel és Sternnel egy tölgyfa ajtó előtt.

– Hol a pokolban vagyunk? – kérdezte Stern.

– Válogassa meg a szavait – förmedt rá a tábornok.

Smith kinyitotta az ajtót, és sötét folyosóra vezette be őket. McConnell bőrkötésű könyvek, régi bútorkarton, viasszal ápolta fa és tea illatának keverékét érezte. Miközben a sötét házban mentek, réz és kristály csillanását is észrevette. Egy pillanatra olyan érzése volt, mintha konzultáló tanára szobájában lenne Oxfordban, dehát ez képtelenség volt.

Smith tábornok hirtelen másík, falilámpával megvilágított folyosóra fordult be. Megállt az ajtó előtt. A mellette levő faburkolat négyszáz évesnek látszott. Smith rátette a kezét a kilincsre, és visszanézett Sternre.

– Gyorsan! Csak akkor szóljon, ha szólnak magához, és beszéljen tisztességesen – mondta.

McConnellt kínosan érintette, hogy a tábornok szokásos közvetlenségének nyoma sem maradt. Minden szava és mozdulata kifejezetten katonás volt. Amikor Smith kinyitotta az ajtót, rájött, hogy miért.

Kopasz fejtetőt látott meg legelőször. A fej óriási térkép fölé hajolt. McConnell még oldalról nézve is felismerte, hogy a Calais-szorost ábrázolja. A testes termet tengerészköpenybe volt burkolva. Ez csak addig tűnt furcsának, amíg McConnell rá nem jött, hogy a ház belseje alig melegebb a kinti hideg levegőnél. Még meg sem látta a hamutartóban a hosszú szivart, amikor már érezte az illatát, a kristályüvegben levő konyakéval együtt.

Winston Churchill felnézett a térképről, és hunyorgott.

– Égszakadás, földindulás! – kiáltotta felegyenesedve. – Himmler huli-gánjai végre eljöttek értem!

McConnell nevetett, lehet, hogy hisztérikusan, de a miniszterelnök éppen a megfelelő szavakat találta meg ahhoz, hogy eloszlassa a zavarukat. Nem fordulhatott elő túlságosan gyakran, hogy Winston Churchill lovaglócsizmás SS-tisztekkel találja magát szemben. Miközben tetőtől talpig végignézett rajtuk, mosolya elárulta, hogy élvezi a helyzetet. McConnellt csodálatba ejtette, mekkora életerő árad belőle. Churchill hetvenéves volt, de enyhén könnyes kék szemében humor és lenyűgöző értelem ragyogott. Amikor ajkai közé dugott szivarral közvetlenül McConnellhez intézte szavait, Mark hirtelen átérezte saját fontosságát.

– Nos, doktor, tetszett Skócia? Kemény kis kiképzés volt, ugye? – kérdezte. Hangja sokkal árnyaltabb volt, mint a rádióbeszédeiben.

Churchill szokatlan formájú fejének előreszegezése rejtett kihívásnak tűnt. – Elég kemény – helyeselt McConnell.

– Játékok.

– Micsoda? – kérdezte állát felkapva Churchill, miközben szippantott a szivarjából. – Stern, ugye?

– Azt mondtam, játékok. Ezt csinálják azok ott fent.

McConnell nem kételkedett abban, hogy Smith bizonyára közel áll ahhoz, hogy kést döfjön Stern veséjébe.

– Mr. Stern, azok ott Achnacarryban azért játszadoznak, mert a háború játék. Olyan játék, amelyet mosolyogva játszik. Ha nem tud mosolyogni, akkor vigyorgjon. Ha pedig nem tud vigyorgni, addig menjen el az útból, amíg még tud – mondta Churchill.

Letette a szivarját a hamutartóba, áthajolt az íróasztalon és két kezével a polírozott felületre támaszkodott. – Két okból kértem, hogy olyan férfiakat láthassak, mint maguk. Azért, mert civilek, és azért, mert nem angol állampolgárok. Nagyon kockázatos küldetést vállalnak. Fel akarom hívni a figyelmüket megbízásuk felbecsülhetetlen fontosságára. Uraim, ezt nem szabad elhibázni!

Feljebb húzta két nadrágszárát és leült az íróasztala mögé. – Doktor McConnell, főleg magával akartam beszélni. Jól tudom, hogy maga Mr. Gandhi követője?

McConnell úgy érezte, meglepően készségesen tud válaszolni. – Bizonyos mértékig igen.

– Remélem, nem olyan mértékig, mint némelyik tudóstársa. Ismeri Bohr professzort?

– Niels Bohrt? A dán fizikust?

– Róla van szó.

– Hallottam róla.

– Ennek az álmodozónak van a legnaívabb elképzelése a háborúról, amit csak hallottam. Éppen olyan, mint egy átkozott kölyök. Itt ült velem szemben, majd óra hosszat fecsegett, és fogalmam sincs arról, hogy mit beszélt. Azt hiszem, az volt a lényege, hogy szelídséggel kell szembeszállni az erőszakkal. Gandhi a tizede alatt mondja el ugyanezt.

Churchill összehúzott szemében kíváncsiság csillogott. – Doktor, magával mi a helyzet? Maga is azt hiszi, hogy a szelídség a legjobb fegyver Hitler hadseregei ellen?

McConnell nem válaszolt azonnal. Nils Bohr említése elterelte a gondolatait. Feltételezések szerint a hírneves fizikus Svédországban volt, akkor hogyan ültett Winston Churchillel szemben? Ez a furcsa kijelentés összevágott az atomfizika gyorsított kutatási programjáról Oxfordban elsuttogott kósza hírekkel.

– Doktor? – sürgette Churchill.

– Miniszterelnök úr, azt hiszem, az események már túlhaladták ezt az elképzelést. Meggyőződésem az is, hogy Hitlert évekkel ezelőtt erőszak nélkül vagy nagyon kevés erőszakkal meg lehetett volna állítani.

– Ezzel egyetértek, de a jelenben élünk. – A hangja lehalkult. – Duff azt mondja, hogy az édesapja elnyerte a Kiváló Szolgálatért Érdemkeresztet az első világháborúban, a Saint Michele magaslaton történtek miatt.

– Ez igaz – mondta McConnell, és csodálkozott, hogy Churchill mennyire ismeri a múltját. – Az Ezüst Keresztet is. Persze mindkettőt belehajította a Potomac folyóba 1932-ben.

Churchill a mellére hajtotta az állát, és úgy bámult McConnellra, mint egy béka. – Mi az ördögért tette ezt?

McConnell nem volt benne biztos, hogy a miniszterelnöknek tetszeni fog a válasz, de megmondta neki. – Emlékszik a hadviseltek járadéka miatti lázadásra Washingtonban, a nagy gazdasági válság alatt?

– A veteránnyugdíj, vagy valami ilyesmi miatt? – dörmögte Churchill.

– Pontosan. Az apám régi katonai alakulatából néhányan felmentek a veteránokkal, akik megpróbálták járadékot kérni a kormánytól. Családjukkal együtt lehettek vagy huszonezren. Felkeresték és megkérték apámat, hogy tartson velük, és nyújtson nekik orvosi segítséget. Elment. Az állami rendőrség élelmiszerral látta el a veteránokat és családjukat, de Hoover elnök nem rokonszenvezett velük. Három hónapig tartó békés tüntetés után bevetette a hadsereget. A katonák könnygázzal, szurony-nyal, lovassággal és tankokkal támadtak rá a fegyvertelen tömegre. Több veteránt agyonlőttek, jó néhány kisgyereket gáz ölt meg. – McConnell rövid szünetet tartott. – Az apám is ott volt a tömegben.

Churchill szemrebbenés nélkül figyelte az amerikaiit. – Jól gondolom, hogy ehhez a történethez mélységes erkölcsi meggyőződés tapad?

– Csak még egyetlen megjegyzést. Azóta megtudtam a tömeget megrohamozó némelyik tiszt nevét. A katonákat egy Douglas MacArthur nevű tábornok vezette. MacArthur nem engedelmeskedett Hoovernek, és messze túlment eredeti parancsain. Ma az egyesített vezérkar főnöke. Segédtsíztje Dwight Eisenhower volt, a Szövetségesek mai főparancsnoka. A kardlapozó lovasságot George Patton kapitány, a mai páncélos tábornok vezette. Miniszterelnök úr, így talán megérti, hogy miért nem rajongok távolról sem a hadseregért.

– Megértem. Doktor, a politika nagyon bonyolult is lehet. Sajnálattal kell elismernem, hogy én is elkövettem hasonló tévedéseket. Egyikük sem befolyásolja a jelenlegi helyzetet. Egy magához hasonló férfinak minek magyarázzak a keresztény civilizációt fenyegető veszélyről.

McConnell nem kételkedett abban, hogy Stern észrevette a zsidók mellőzését ebből a fogalmazásból.

– Személyes okokból, bármik is legyenek azok, maga beleegyezett ebbe a küldetésbe. Ezért köszönetet mondok magának. Nem túlzok, amikor azt mondom, hogy Európa felszabadítása függhet ettől.

Churchill tekintetét néhány pillanatig McConnell arcán nyugtatta. Azután jegyzetfüzetet vett ki az íróasztalából, és a tintatartóból tollszárat emelt ki. – A küldetés alatt életek pusztulhatnak el – mondta, mialatt sebesen írt. – Azt akarom, hogy tudja, a végső felelősség rajtam nyugszik.

Churchill letépte a papírlapot, és átadta McConnellnak, aki ámulva olvasta el rajta az írást:

E halottakért én vagyok felelős

W.

– Tudja, én félig amerikai vagyok, és úgy vélem, maga legalább félig angol, doktor – mondta Churchill.

– Tessék? Hogy érti ezt? – motyogta McConnell, még mindig a furcsa feljegyzést nézve.

Churchill szivarral a szájában, vigyorgott. – Mindenki angol állampolgárságot érdemel, aki Oxfordot s Achnacarry kastélyát túlélte!

McConnell hallotta, hogy Smith tábornok türelmetlenül feszeng mögötte. Ekkor Stern német akcentusú hangja csattant fel.

– Mi van az én népemmel? Lesz hely zsidók számára a maguk angol-amerikai paradicsomában? – kérdezte vádló hangsúllyal.

– Tartsa a száját! – bömbölte Smith tábornok.

– Hagyd beszélni, Duff. Jogosan mérges – mondta Churchill.

Stern előre lépett. SD egyenruhája és német kiejtése félelmetes erőt adtak szavainak. – Tudni akarom, hogy a háború után valóban támogatni fogja-e a zsidó állam megalapítását Palesztínában.

Churchill mutatópálcaként használta szivarját szavai hangsúlyozására. – Minden bizonnyal támogatom, Mr. Stern. Kérdésében a kulcsszó az volt, hogy „a háború után”. Addig még átkozottul sokat kell harcolni.

– Készen állok rá – mondta Stern.

– Készen áll? Akkor rajta. Ha visszatért, akkor magam fogok utánajárni, hogy tisztítható legyen a Zsidó Brigádban. – Mosolygott. – De új egyenruhára lesz szüksége. Ott nem kedvelik a horogkeresztet.

– Nincs Zsidó Brigád! Évek óta aktákban van eltemetve.

– Most már nem. Én hantoltam ki. A Zsidó Brigád harcolni fog a felszabadító háborúban. Így már érdekli? – kérdezte Churchill.

Stern azonnal vigyázzba vágta magát.

– Ez nekem való fickó! Duff, jól választott – mondta derűsen Churchill.

– Meg fog felelni – válaszolta morcosan Smith. – Ám attól tartok, hogy most már valóban mennünk kell. Ismeri a menetrendünket.

– Itt az indulás órája, egyenesen Németországba! – mondta elégedetten Churchill. – Mit nem adnék azért, ha magukkal mehetnék! – Felállt, erőteljesen kezét szorított McConnellel és Sternnel.

McConnell szeretett volna még megkérdezni valamit, de a tábornok kiterelte őket a szobából, és már végig is mentek a sötét folyosón.

A Humber vezetőjével a kijáratnál találkoztak.

– Kövessék. Egy perc múlva én is csatlakozni fogok – mondta Smith.

Menet közben McConnell visszanezett. Most másik ajtón jöttek ki, ez a felirat volt fölött: Pro Patria Omnia. Most értette meg, hogy mit mondott Duff Smith a pilótának Loch Lochy fölött. Nem azt, hogy „checkers”-hez, a sakkozóhoz, hanem, Chequershez, az angol miniszterelnök nyaralójához menjen. Miközben visszament Sternnel a Lysanderhez, McConnell arra gondolt, tudja-e Hitler, milyen szavak vannak bevésve ennek a háznak a kapuja felett, és ismeri-e a jelentésüket.

Mindent a hazáért.

Amikor Smith visszatért, Churchill buzgón szívta a szivarját. A tábornok leült az íróasztallal szemben, és várta az elkerülhetetlen vallatást, amely a miniszterelnök visszatérő szokása volt minden jelentős hadművelet előtt. Churchill óriási kék füstfelhőt eregetett ki, szimatolt, azután letette a szivarját a hamutartó szélére.

– Ez az egyetlen, általam jóváhagyott hadművelet, amely az amerikaiak kívánsága ellenére van folyamatban – jegyezte meg higgadtan. – Még mindig nem vagyok biztos benne, jól teszem-e, hogy amerikaival hajtatom végre. Még akkor sem, ha technikai szempontból ő a megfelelő ember. Ez később problémákat okozhat.

– Nem lesznek problémák, Winston. Ha ez a terv sikerrel jár, a náciak nem fognak tudni ideggázt alkalmazni. Ha elbukik, Stern és McConnell minden valószínűség szerint meghal.

– Mi lesz, ha sikerül, de a derék doktor lelkiismereti okokból kipakol?

Smith a kék szempárba meredt, megkísérelte kiolvasni a beszélgetés rejtett értelmét. Aztán megszólalt. – Ez veszélyes küldetés. Ha sikerül is, kétséges, hogy McConnell és Stern élve megússzák.

Churchill ujjait az íróasztalra támasztva a tábornok mögötti sötétbe bámult. – Tudja-e bárki, hogy McConnell küldetésre megy?

– Oxfordban két levelet is hagyott a professzoránál, a feleségének és az anyjának. A szokásos szöveg. Elkoboztam mindkettőt.

Churchill mélyet sóhajtott. – Ha Eisenhower vagy Marshall megtudja, hogy megkerültem őket egy ilyen nagyságrendű húzásnál ...

– Nem hagytak magának más választást, Winston! Ha Eisenhower partraszálló csapatai harminc másodpercen belül elpusztulnak a francia dűnéken, Rooseveltné és Marshall jajgatása a magas egekig hallatszana, Ike pedig lemondana, de akkor már mindez túl késő lenne.

Churchill bólintott. – Egyetértek, Duff. Az a kérdés, sikerül-e a küldetés? Van esély rá?

– Teljes mértékben.

– Mi van a mi gázunkkal? Most mennyi ideig marad hatékony?

– Változó. Az utolsó két adag Portonból kilencvenhét óráig.

– Mennyi az? Négy nap?

– Egy kicsikével több.

– És halálos?

– Ó, igen. Két majommal elég könnyedén végzett.

Churchill megrázkódott. – Ne mondja el, hogy honnan szerzi kísérleti nyulait. Nem akarom, hogy a Királyi Állatvédő Egyesület dörmbölgjön az ajtómon. Milyen régi az a gáz, amit az achnacarryi emberei vittek be?

Smith az órájára nézett. – Huszonhat órás.

– Kicsit szűkre van méretezve, nem?

– Négy nap múlva lesz a bemutató Raubhammerban. Ha addig nem hajtjuk végre, valószínűleg már elkéstünk. Ha érkezéskor a szél tizenkét kilométer alatt lesz óránként, Stern ma éjjel kiengedi a gázt. Ha nem ma, akkor holnap éjjel.

Churchill fogta a tollát és írni kezdett a jegyzettömbre. – Ezért akarja, hogy a tengeralattjáró négy napig álljon a rendelkezésére! Az időjárásnak alkalmasnak kell lennie a támadáshoz?

– Ezért, és a Hitlernek való bemutató miatt. A mieinknek meg akarok adni minden esélyt a támadás végrehajtásához. Ami az időjárást illeti, óránként hét kilométer eszményi szélesebbeség, lehetőleg eső nélkül.

– Stern vagy McConnell tudja, hogy a gáz nem válhat be?

– Természetesen nem tudják.

Churchill szorosabbra fogta a tengerészköpenyt a nyakánál. – Duff, ha százalékban kellene megmondania a siker esélyét, mit mondana?

Smith eltűnődött. – Talán ötven-ötven százalék magára a támadásra. Ha sikerül, azt hiszem, kilencven százalék az esély arra, hogy a blöff beváljék. Winston, biztos vagyok abban, hogy az ideggáz-kezdeményezés kizárólag Himmler vesszőparipája. Minden erre utal. Ha mi tapintatosan lecsapunk rá a saját „csodafegyverével”, akkor ki is rántottuk a lába alól a talajt. Úgy hiszi majd, hogy tízezer tonna brit Sarinunk áll készen arra, hogy ledobjuk Berlinre. Le kell mondania a Hitlernek szánt bemutatóról.

– Be fogja tudni bizonyítani, hogy mi állunk a támadás mögött?

– Nem. Első világháborús német tartályokat használtunk. Azonban tudni fogja, ki a felelős érte. Erről gondoskodni fogok.

– És ha a mi Sarinunk nem válik be?

Smith vállat vont. – Akkor beszállnak a bombázók.

Churchill zsémbes volt – Mi lesz, ha bombáznunk kell azt a tábort?

– Ez számos tényezőtől függ. Ilyen ismét az időjárás. Mennyi gázt tárolnak a helyszínen? A gépeink gyújtóbombákat fognak magukkal vinni, és igyekeznek minél több ideg-gázt lángra lobbantani, még mielőtt elhagynák a terepet. Mégis esély van arra, hogy a szomszédos falvak megsemmisülnek. Keveset tudunk ahhoz, hogy ezt előre megjósolhassuk. Ha valóban megsemmisülnek, biztos vagyok benne, hogy Himmler egész egyszerűen sajnálatos üzemi balesetet fog bejelenteni. Bármilyen történik, a küldetésünk valamennyi nyoma megsemmisül.

– Mi lesz, ha egyáltalán nem kap hírt Sterntől és McConnelltől?

– Ha mostantól számított három éjszakán belül nem kapok hiteles értesítést a sikerről, a bombázók minden további nélkül beszállnak.

– Stern és McConnell tudnak a bombázókról?

– Isten őrizz, dehogy.

Churchill két kézzel dörzsölte a homlokát. McConnell életerősnek látta a miniszterelnököt, de Duff Smith tudta, hogy csak decemberben gyógyult fel tüdőgyulladásából, és két szívrohamra volt még ugyanabban a hónapban. Óriási nyomás nehezedett rá. Mégis ragaszkodott ahhoz, hogy minden katonai műveletért magára vállalja az erkölcsi felelősséget.

– Ezek ketten civilek, Duff – emlékeztette őt Churchill.

– Az indulás előtt felmentő nyilatkozatot írnak alá.

– Nem erre gondolok. Miután McConnell öccsét meggyilkolta az SS, megbízhatna benne, és közölhetné vele a küldetés valódi célját.

Smith nemet intett. – Nem hiszem, hogy McConnell doktor akár a saját élete megmentéséért megölne bárkit is.

Churchill asztalán csengett a telefon, de nem törődött vele. – Van egy olyan pont, ami szerencsétlenséget vonhat maga után, Duff. Mi van, ha még a támadás megkezdése előtt elfogják és megkínózzák őket? Adott nekik méregpirulát?

– Gondolhatja, hogy Sternnél állandóan van egy. De abban nem bírom, hogy McConnell bevenne ciánt, még ha lenne is neki. – A tábornok elővette a zsebéből a pipáját. – Emiatt azonban nincs ok az aggodalomra. Ha fogságba esés veszélye fenyeget, Sternnek parancsa van arra, hogy ott löjje le a derék doktort, ahol van.

Churchill telefonja végre abbahagyta a csörgést.

– Duff, ez nagyon szigorú parancs. Nagyon sokan nehezményeznék az Atlanti-óceán mindkét partján.

Smith számított erre az utolsó lelkiismereti rohamra. – Winston, van ilyesmire példa. Amikor Dieppe-nél küldtük a radarszakértőinket a német radarállomás felkutatására, testőröknek álcázott fegyvereseket küldtünk mögéjük kivégzésük céljából, arra az esetre, ha a svábok elfogták volna őket.

– Nem látom be, hogy ez miért javítana a helyzeten.

Smith mosolygott. – Az egyik ilyen testőr amerikai FBI-ügynök volt. Ha a jenkik nem érezték lelkiismeret-furdalást azért, hogy FBI-alkalmazott lövöldözheti le a tudósainkat, nem látom be, miért kifogásolhatnák azt, ha mi ugyanezt tesszük.

Brendan Bracken kinyitotta a dolgozószoba ajtaját. – Hayes Lodge hívása. Eisenhower vár a telefonnál.

Churchill bólintott, és kézmozdulatával kiküldte Brackent a szobából. – Ez vitás pont, Duff, de ha ebből bármi kiszivárog, lényegtelen lesz, hogy ki kit lőtt le. A titoktartás és az eredmény az, ami számít. De mondja csak ... gondolja, hogy Stern valóban hidegvérrel lelőné McConnellt?

Duff Smith felállt, és megveregette egyenruhája üres kabátujját. – Winston, a legcsekélyebb kételyem sincs efelől.

A Hold-gép éjszakai bagolyként bukott lefelé a sötét égből. McConnell zuhanás közben azt hitte, le fognak szakadni a szárnyak.

– Kapaszkodjanak az ülésükbe – tanácsolta a pilóta.

McConnell lehunyta a szemét, amikor a recsegő Lysander a föld felé közeledett. A gép dugig volt. A gázvédő öltözeteket és a lopott robbanószerrel teli bőröndöket bepréselték az ülések mögötti szűk helyre. Az ölében volt a láda a levegőtartályokkal. Maga mellé szorította az élelmet, a Schmeissert, a civil ruháit és a gyógyszereit tartalmazó zsákot is.

– Most rosszul lesz? – üvöltötte túl Stern a motor dübörgését.

McConnell kinyitotta a szemét. Úgy érezte, hogy a halálba rohan, Stern arca viszont teljesen nyugodt volt. Sötét, zöldes SD-egyeruhában és sapkában, elsőosztályú Vaskereszttel a nyakában baljós tekintélyt sugárzott. Kíváncsi volt, vajon ő is ugyanolyan valódi nácinak néz-e ki, mint Stern. Bár kapitányi egyenruhája és SS orvosi igazolványa volt, annyira érezte magát németnek, mint egy bécsi virsli Londonban.

– A nyavalya törje ki ezt a gépet! – szitkozódott Stern, megigazítva az ölében elcsúszott bőrzsákot és Schmeisserét.

– Pech! Nem tehetek róla! – kiabálta a pilóta.

McConnell nem szólt semmit. A keleti látóhatárt szegélyező halványkék csík elegendő kommentár volt. Pirkadt, és nekik még földet kell érniük. Egész éjjel versenyt futottak az idővel. A Churchill-lel való találkozás után csakhamar az egyik titkos repülőtérré értek. Itt Smith tábornok és egy tiszthelyettes egy zsákmányolt Junkers bombázó fedélzetére vezették fel őket. Smith állítása szerint a gép annyira titkos volt, hogy még a pilótáját sem láthatták. A Junkersen rajta volt valamennyi eredeti német jelzés, ami veszélyessé tette a brit légtérben való repülést, de azért útjuk eseménytelen volt a semleges Svédország felé. A repülés alatt Smith még a bombakamrát is kinyitatta, hogy megmutathassa az alattuk levő, vesztégzarat alkotó német csatahajókat.

A problémák Svédországban kezdődtek. A Lysandernek, amelynek Svédországból Németországba kellett vinni őket, motorhibája keletkezett a megszállt Franciaországból való visszaútja alkalmával. Miután az apró fekete gépnek csupán egyetlen motorja volt, egy jéghideg kunyhóban kellett órákon keresztül várakozniuk, amíg a Junkers titokzatos pilótája megjavította a hibát. Alig egy óra maradt hátra napkelteig, mire végeztek. McConnell azt javasolta, várják meg a következő éjszakát, de Smith hallani sem akart erről. Gyakorlatilag betaszigálta őket a Lysanderbe, és megparancsolta a pilótának, hogy semmilyen okból ne forduljon vissza.

McConnell arra számított, hogy közvetlenül a hullámok felett fognak repülni, hogy elkerüljék a német radarokat. A pilóta azt mondta, valószínűbb az, hogy a német flotta valamelyik hajója lövi le őket, mint

az, hogy a légierő egyik elkésett éjszakai vadász köteléke majd rájuk akad. Kétezernyolcszáz méter magasságban repültek át a Balti-tengeren. Tíz perce repültek át Németország északi partja felett.

És most kezdtek leereszkedni.

– Hála Istennek – mondta McConnell, amint érezte, hogy a gép vízszintesen kezd repülni a világítás nélküli sátság felett.

– Egy szántföldön fogunk földet érni – kiabálta a pilóta. – A meteorológusok azt mondják, kemény fagy volt, így nem számítok sárra. – Hátrafordult, és felvillant húsz év körüli, elcsigázott fenegyerek arca. – Nem állítom le a motort. Amennyit tudunk, akár személyesen várhat ránk Himmler. Úgy készülök, hogy harminc másodpercen belül a felszerelésünkkel együtt elhagyják a gépet.

– Legalább tudjuk, hogy magára számíthatunk! – kiáltotta vissza Stern.

A pilóta a fejét csóválta. – Hosszú ideje viszek el SOE-embereket Franciaországba. De Németországba ... maguk ketten bizonyára dilisek.

Óriási! Még a segítőnk is tudja, hogy hülyék vagyunk – gondolta McConnell. A nyugati láthatáron a távolban halvány narancssárga ragyogást látott. – Az ott micsoda? – kérdezte.

– Rostock. A várost negyvenháromban gyakorlatilag porrá bombáztuk, de a Heinkel repülőgépgyár még működik. Ma éjszaka bizonyára gyújtóbombákat használtak, még égnék a tüzek – válaszolt a pilóta.

McConnell látta: Stern a plexihez préseli arcát. – Mit keres? – kérdezte.

– Rostockban nőttem fel. Azt néznem, áll-e a házunk – mondta Stern.

– Valószínűtlen – jelentette ki feleslegesen a pilóta. – A város közepe teljesen elpusztult. Olyan, mint egy nyavalyás római romhalmaz.

– Szóval ezért választotta magát Smith. Ismeri a vidéket – mondta McConnell, pillanatnyilag elfeledkezve légibetegségéről.

– Ez az egyik ok.

– Ott a jelzés! Készüljenek! – rikkantotta a pilóta.

Visszahúzta a kormányt, felfelé kapaszkodtak, azután köröztek, hogy megfelelő szögben fogjanak földet. McConnell a sötétben csak három homályos sárga fényt látott egy vonalban, oldalt tőlük egy vörös fénnel fordított „L” alakot képeztek. S mintha a fény morzejelezést adna le.

A Lysander úgy esett lefelé, mint jégcsepp a szélben. McConnell megragadta az ülését. Keményen ütköztek, bukdácsoltak a rögs talajon és gyorsan odagördültek a vörös fény mellé, ahol megálltak.

– Kifelé! Menjenek! – harsogta a pilóta.

Stern már kinyitotta a tolóajtót. A motorzúgás behatolt a fülkébe. McConnell látta, hogy kidobja a zsákját, aztán leugrik. Ő is átráncigálta a bőröndjét az ülés felett, kinyújtotta, aztán ő is lemászott.

– Itt hagyta a kurva csomagját! – kiabált a pilóta.

McConnell visszaugrott a gépbe, és nyögve kiemelte a gázvédő öltözetet és a lopott robbanóanyagot tartalmazó bőröndöt.

– Sok szerencsét! – mondta a pilóta. A fekete gép elindult, gyorsan megfordult a fagyos földön, és visszafelé szállt abba az irányba, amerről érkezett. Csak a motor halkuló zúgása árulta el, hogy egyáltalán ott volt.

– Maga az atléta, maga viszi a légtartályokat – mondta Stern.

Mire McConnell lehajolt a táskáért, már nem találta ott. Nagydarab, fekete szakállas férfi állt nem egészen egy méterre tőle. Nehéz szőrme-kabátot viselt, a vállán régi, gyújtószegecs puska volt átvetve. A nehéz bőrrönd úgy lógott le a kezéből, mintha csak hétvégi öltözék volna benne. Mialatt McConnell rábámult, a repülőgépet irányító fény kialudt, és még két alak bontakozott ki a sötétből. A magas, cingár férfi mélyen a szemébe húzta horgászsapkáját. A másik alacsonyabb volt, egészen a szeméig vastag sálba és vízhatlan köpenybe burkolózott. A kisebbnél nem volt fegyver, de nyilván ő volt a vezető.

– Jelszó? – kérdezte elfojtott hangon németül.

– Fekete Kereszt – válaszolta Stern.

– Maguk kicsodák?

– Butler és Wilkes. Ő Wilkes. És maga?

– Melanie. Jöjjenek utánunk. Egész éjszaka itt voltunk. Ha hajnalban elkapnak bennünket a szabadban, mindnyájan meghalunk.

A kísérők olyan gyorsan meneteltek a sima talajon, hogy még McConnell is nehezen tudott lépést tartani velük. Egyszer a vezető ledobta magát a földre, és intett, hogy kövessék a példáját. McConnell mintha halk motorzúgást hallott volna, de nem volt benne biztos. Három perc múlva a vezető felállt, és folytatták az útjukat.

Miközben átsiettek a fagyos földeken, McConnell rájött, hogy itt a hideg nagyságrendekkel különbözik a skóciaitól. Erre fel kellett volna készülnie. Nem kellett volna lángésznek lennie ahhoz, hogy tudja, a Mecklenburgi-öböl északi szele a Sarkvidékről érkezik. Csupán harminchét kilométerre voltak a Balti-tenger partjától. A sarki levegő úgy süvített át ezen a síkságon, mint egy skandináv átok beteljesülése. Egyenruhájuk használhatatlan volt az erejével szemben.

Balról néhány halvány fénypontot pillantott meg. Út? Vasútvonal? Jobb felől eleinte nem látott semmit. Azután a kék halvány árnyalata dombok egész sorának a tetejét kezdte megvilágítani. Most kelt fel a nap.

Amikor megkerülték az egyik domb lábát, homályos sárga fényeket látott a közelben. A vezető megállt és halkan mondott valamit két kísérőjének, akik szó nélkül beleolvadtak a sötétségbe. Stern és McConnell felvették bőrröndjeiket.

Kis faluhoz közeledtek, a két szélső parasztházat már el is hagyták. Egy kutya felugatott, de látszólag nem ébresztett fel senkit. McConnell azon kapta rajta magát, hogy gondolatban Stern tanácsait ismételteti arról, hogyan mozogjon ellenséges földön. Először: soha nincs dohányzás nyílt területen. Stern azt állította, a szélben eloszlott cigarettafüst szaga már sokszor mentette meg az életét. McConnell akkor viccet mondott

erről, de most nem látszott olyan tréfásnak. A következő kunyhóhoz közeleve, a vezető kísérletet sem tett arra, hogy körbejárja. Egyenesen odament az ajtajához, kulccsal kinyitotta és behívta őket.

Alig volt fény, de McConnell látta, hogy a keskeny előszoba falát csupán egyetlen fogas díszíti. Stern letette a csomagját, ráült, és szuszogott.

– Vegyék fel a holmijukat. Lemennek a pincébe – szólt a vezető.

– Hagyjon bennünket nyugton egy percre, jó? Ez aztán túra volt! – kérte Stern németül.

A vezető helytelenítően morgolódott majd kiment az előszobából. McConnell letette a csomagjait, és bement a szomszédos helyiségbe, ami a konyha volt. Megérezte a tűzhelyen melegedő kávé illatát. Nagy megerőltetéssel visszatartotta magát attól, hogy ne egyenesen a fazékból igyon.

A vezető meggyújtott két gyertyát, és a helyiség közepén álló asztalra tette. McConnell szemügyre vette a gyéren felszerelt polcokat és a sárgára festett falakat, azután megszólalt. – Mein Name ist Mark McConnell. Köszönöm, hogy várt bennünket.

A vezető vállat vont és levette a kalapját. Szőke hajkorona hullott a vállára. A sálát is levette az arcáról.

– Istenem! – mondta McConnell angolul.

– Anna Kaas vagyok – mondta a fiatal nő. Amikor levetette nehéz kabátját, láthatóvá vált egy cseppet sem férfias alakja. – Mondja meg a lusta barátjának, vigye a bőröndöket a pincébe. Most Németországban vannak.

– Te Szentatyaúristen!!! – ámuldozott az ajtóból Stern.

– Férfira számított. Sajnálom, hogy kiábrándítottam – mondta Anna.

McConnell meglepetten figyelte a fiatal nőt, amint kitöltötte a kávé. Körülbelül olyan korú lehetett, mint ő, és sötétbarna szeme volt. Ez szokatlan olyan nőnél, aki máskülönben pontosan megfelel a világosszőke hajú, kék szemű Brünhildák sablonos árja típusának.

– Órákat késtek. Meg akarnak öletni bennünket? – kérdezte.

– Műszaki hiba. A táborban dolgozik? – kérdezte Stern belépvé.

– Igen. Ápolónő vagyok. Hatan vagyunk.

– Élvezi a munkáját?

McConnell még gyertyafénynél is meglátta, hogy a nő arca kipirul. – Ha élvezném, befogadnék-e két goromba angolt? – kérdezett vissza.

– Én amerikai vagyok – mondta neki McConnell.

– Én pedig német. Rostockban nőttem fel – közölte Stern.

– Ez igazán pompás. Talán elég hosszú ideig tudnak életben maradni ahhoz, hogy végrehajtsák a megbízatásukat – mondta Anna.

Stern odament a konyhaablakhoz és kikémlelt a függöny résén keresztül. McConnell még onnan is láthatta a napfelkeltét, ahol állt.

– Ha a szél eláll, csak körülbelül fél órát kell életben maradnom, hogy ezt megtegyem – mondta Stern.

– Ezt hogy gondolja? – kérdezte Anna.

– Azt hiszem, hogy végrehajtjuk a megbízatásunkat, amint a szél eláll.

– Ezt nem teheti meg, ha sikerrel akar járni.

Stern elfordult az ablaktól. – Miért nem? A nappali világosság ugyan egy kis problémát jelent, de német egyenruhánk van. Eljutunk a dombig. Utánna sem lesz könnyű élve megúszni, de ... – legyintett.

– London nem mondta meg maguknak? – kérdezte Anna, ámulatosan rázva a fejét. – Schörner őrnagy felfedezte egy SS-örmester hulláját, a dombokon volt eltemetve. Géppisztollyal lőtték le. Az SS-katonák négy ejtőernyőt találtak vele együtt elásva. Brit ejtőernyőket.

– Az ördögbe! Ezt értette McShane „meleg fogadtatás” alatt. Megöltek valakit az előkészítés alatt. Bizonyára Smith parancsolta meg, hogy ne szóljon erről nekünk – jelentette ki Stern.

– Iszonyú – mondta McConnell.

– Csoda, hogy elértük a kunyhót – mondta nekik Anna. – Schörner őrnagy a fél helyőrséget kiküldte őrájatra. A találkozás helyére való indulásom előtt öt perccel állt meg itt egy motorkerékpáros egység. Ha visszajöttek volna addig, amíg távol voltam, most futhatnánk, hogy meentsük az életünket.

– Milyen messze vagyunk az erőműtől?

– Körülbelül három kilométerre, végig dombnak felfelé.

– A fák sűrűek? Van elég fedezék?

– Igen, de útközben tucatszor keresztezi szerpentin az ösvényeket.

Stern arca megrándult. – És a szél? Egész éjszaka ilyen erősen fúj?

– Miért olyan fontos a szél?

Stern nem felelt, így Anna válaszolt. – Változó, de egész éjjel fúj.

– Egy pillanat – vágott közbe McConnell. – Mi van azzal az erőművel? Most már végre Németországban vagyunk, talán elmondhatná pontosan a tervet? Hogyan tudjuk úgy működésképtelenné tenni a gyárat, hogy meg is nézhetem a berendezéseket? Vaughan néhány kommandósa száll le ejtőernyővel utánunk, vagy mi a csuda?

– Nem – mondta Stern.

– Én is zavarban vagyok. Miután csak ketten szálltak le, feltételezem, hogy a csapatuk már itt van az erdőben elrejtőzve. Mire mehet két ember a totenhauseni helyőrséggel szemben? – kérdezte Anna.

– Többet, mint gondolná – válaszolta Stern.

– Maga sem tudja, hogy mi ez? – kérdezte Annától McConnell.

– Nem.

– Rajta Stern! Ki vele – erősködött az amerikai.

– Köszönöm, hogy megmondta neki a valódi nevem, doktor.

– A fedőnevek használata gyerekes ebben a szakaszban – mondta Anna és McConnellra nézett. – A maga német kiejtése borzasztó.

– Köszönöm.

– Úgy értem, hogy grammatikailag tökéletes, de az akcentusa ...

– Már megpróbáltam emiatt elutasítani ez a kiküldetést. Nem vált be.

– Nem a nyelvismerete miatt van szükség rá. Vegyész – mondta Stern.

Anna hirtelen támadt érdeklődéssel nézett McConnellra. – Ó! Akkor talán mégsem volt olyan rossz választás.

Stern kinyitott egy ajtót, amely kis hálósobába nyílt, benézett, becsukta az ajtót. – Doktor, azt akarja tudni, hogyan fogjuk ketten működésképtelenné tenni a gyárat? Sehogyan. Pontosan úgy fogjuk hagyni, ahogyan találjuk, egy különbséggel. Mindenki halott lesz benne.

– Micsoda? Mit mondott? – kérdezte McConnell, és azt hitte elájul.

– Doktor, nem hallotta, mit mondtam? El fogjuk gázosítani a tábort. Ezért érdeklődtem a szél után. A támadáshoz az ideális szélesebség nulla és tíz kilométer között van óránként.

– Elgázosítani a tábort? Mivel?

– A Totenhausenben raktáron tartott ideggázzal? – próbálkozott Anna.

Stern a fejét rázta. – Nem, saját ideggázunkkal.

– Nem hoztunk magunkkal. Nekünk nincs is. Vagy van? – kérdezte McConnell.

Stern sokat sejtetően mosolygott, mint aki titkokat ismer.

– De ... – kezdte Anna, majd elhallgatott, és Stern szavait mérlegelte.

– Értem – mondta McConnell, pedig ahogy értette. Jól tudta, hogy Smith eltitkolt bizonyos tényeket a küldetéséről. Mindenféle lehetőségre gondolt, de erre nem. – A célpont valóban a gázgyár és a kísérleti berendezés, ahogyan elhittették velem?

– Igen.

– Dehát ... hogyan gázosítja el az SS-eket, ha nem öli meg a foglyokat?

– Sehogy.

McConnell az asztalhoz ült. Megpróbálta a hallottakat megemésztetni.

– Nem lehet figyelmeztetni a foglyokat a siker kockáztatása nélkül. Ha el is különíthetnék őket, nincs hova menniük – magyarázta Stern.

– Én Istenem! – suttogta Anna.

– Miért nem mondta ezt el nekem még Achnacarryben? Annyiszor kértem – tett szemrehányást McConnell.

– Nem mondhattam meg, mert nem jött volna el. Doktor, egy dologban Smith nem hazudott, az időzítés kritikus pont. Nem jutott idő arra, hogy mást találjanak.

– Nem adhattak volna legalább választási lehetőséget?

– Most választhat. Segíteni fog nekem?

McConnell kísértést érzett a visszautasításra, csupán pusztá dühből is, amiért teljesen félrevezették. Akármennyire fel volt háborodva, azt is tudta, hogy gonoszság az, amit Smith el akar velük végeztetni.

– Nem. Nem segítek magának ártatlan foglyok meggyilkolásában.

Stern lemondóan emelte fel a tenyerét. – Látja? Nekünk volt igazunk, hogy nem mondtuk meg.

– Krisztusom, mit értek el azzal, hogy hazudtak?

– Most itt van, nem? Nézze, csupán a legutolsó szakaszban kell segítenie. Bemegy a gyárba, és megmondja, hogy mit fényképezek le, segít

mintákat szerezni. Smith azt hitte, ha az egészet át fogja gondolni, akkor belátja szükségességét.

– Nos, nem látom be! Tudtam, hogy ilyesmit nem lehet végrehajtani emberélet kioltása nélkül, erre felkészültem. De ez ... Jézus, maga ártatlan emberek százainak a meggyilkolásáról beszél, Stern! Azt hittem, hogy jól kijövünk egymással. Nem gondolja, hogy tartozott nekem egy parányi igazmondással?

– Tartoztam magának? – Stern arca elvörösödött. – Alig két hete ismerjük egymást! Doktor, majd megmondom magának, hogy kinek tartozom! A zsidóknak, akik Németország és Lengyelország ötven haláltáborában várnak arra, hogy meggyilkolják őket. A katonáknak, akik kockáztatni fogják az életüket Európa felszabadításáért és azoknak a zsidóknak a megmentéséért. Lehet, hogy nem ez lesz a legfontosabb feladatuk, de előbb-utóbb eljutnak odáig. Ami magát illeti, itt üldögélhet, és várhatja az Úr második eljövetelét vagy akármit, amiről azt hiszi, hogy megállítja Hitlert. Én fel fogok menni arra a dombra.

– Ott van a gáz?

– Igen.

– Hogyan juttatja el a táborba?

– Könnyedén. Az egyik közeli domb tetején levő erőművet tíz villanyoszlop köti össze a lenti fogolytáborral. Múlt éjszaka McShane és emberei nyolc tartály brit ideggázt akasztottak rá a legfelső póznánál levő villanyvezetékre. Az a megbízatásom, hogy másszak fel arra az oszlopra, oldjam ki és engedjem le a tartályokat Totenhausenba.

– Tehát erről van szó – mondta a gyertyalángra bámulva Anna. – London az éjszakai órákban rendelt ki, hogy vázoljam fel a póznákat, drótokat és transzformátorokat, a tábor valamennyi elektromos csatlakozásával együtt. Mostanáig el sem tudtam képzelni, hogy miért. Azt hittem, hogy támadás előtt le akarják rombolni az elektromos kerítést.

Leült McConnell-lel szemben, és Sternre nézett. – Valóban ez az egyetlen megoldás? Mindenkit megölni?

– Mit jelent néhány száz feláldozott élet, ha sok tízezret menthet meg?

Annának a szeme se rebbent. – Stern úr, maga ezt nagyon könnyen mondja. Abban a táborban asszonyok és gyerekek vannak.

– Zsidók?

– Igen, sok ott a zsidó, de vannak mások is. Nem szereti a zsidókat?

– Zsidó vagyok.

Anna hitetlenkedve hunyorgott. – Istenem! Zsidó, és volt bátorsága idejönni? Maga bizonyára őrült.

– Nem vagyok az. Kész vagyok viszont meghalni a népemért. Ha más zsidónak is meg kell halnia, úgy legyen.

– A maga dolga ezt elintézni? – kérdezte McConnell.

– Doktor, azok a foglyok már jóval az ideérkezésünk előtt halálra voltak ítélve. Így legalább van értelme a haláluknak.

– Ne számítsen rám – mondta McConnell.

– Soha nem számítottam magára. – Stern visszament az ablakhoz és kinézett a függönyök résén. – Megmondtam Smithnek, bolond, ha azt hiszi, hogy segíteni fog nekem. Dehát nem is fontos. Maga nélkül is végrehajtom az akciót.

McConnell nem figyelt rá, mert gondolkodott valamin. – Azt mondja, angol ideggáz van azokban a dombon levő tartályokban?

– Úgy van.

– Milyen ideggáz?

Stern vállat vont. – Nem tudom. Ideggáz.

– Láta működés közben?

– Hogy láttam-e? Persze, hogy nem. Láthatatlan, nem?

– Általában. Tudja, hogy honnan származik?

– Doktor, mire céloz?

McConnell nem válaszolt. Hallgatása nyilvánvalóan feldühítette Sternt, aki mérgesen bámult ki az ablakon. Anna egyik férfiről a másikra nézett, elámulva a kettőjük közötti ellenségeskedésen.

Stern úgy fordult vissza a függönyöktől, mint aki hirtelen hallott valamit. – Autóbuszt látok – mondta felkapva Schmeisserét. – Szürke busz, tele van. A falu felől jönnek felénk. Kik ezek?

– A technikusok a gyárból. Dornowban vannak elszállásolva, busz viszi őket munkanapokon oda-vissza.

Amikor McConnell nevetni kezdett, Anna és Stern egymásra bámult. A nevetés néhány rövid kacajjal kezdődött, utána az olyanok száraz kuncogásává vált, akik rájöttek, hogy világméretű tréfa célpontjai.

– Mi az ördög van magával? Min nevet? – kérdezte Stern.

– Magán. Rajtunk – válaszolta McConnell.

– Miért?

– Stern, mindketten szánalmasan ostobák vagyunk. Mit mondtam magának még Achnacarryban? Hogy ennek a kiküldetésnek a nekem adott magyarázat alapján semmi értelme nincs. Miután azonban maga tudta, hogy Smith hazudik nekem, nem idegesítette túlságosan, hogy nem látom az értelmét. Dehát nem látja? A kiküldetésnek úgy sincs értelme, ahogyan magának mondták el.

– Magyarázza el, a nyavalya törje ki!

– Maga vak? Ha a britek valóban kifejlesztették a saját ideggázukat, akkor mi a logikája az emberek elpusztításának ebben a táborban?

Stern igyekezett emlékezetébe idézni első beszélgetését Smith tábornokkal. A Bentleyben, éjszaka zajlott le. – A briteknek csak kis mennyiségű gáza van – mondta lassan. – Körülbelül 1,6 tonna. A nácik tonnák ezreit halmozták fel. Smith azt mondta, a Szövetségesek képtelenek utolérni őket a partraszállás előtt. Így egyetlen esélyük a nácik becsapására, hogy elhiteti velük, nemcsak van saját ideggázuk, de készek felhasználni is. Aztán itt a minta is, emlékszik? A Soman-minta.

McConnell úgy nézett rá, mint a tanár, aki válaszára ösztönzi a tanulót. – Gondolkodjék, Stern! Már kaptak Sarin-mintát a mi segítségünk nélkül is, emlékszik? Ehhez mi nem kellünk. Ezenkívül itt van Anna is. Nem, a küldetésnek az emberek meggyilkolása a célja. Mindenkit megölni a táborban, és a gépi berendezést sértetlenül hagyni. Ez a terv, igaz?

– Igen.

– Ezt nem tudhattam, mert elfogadtam azt az elképzelést, azért jövünk ide, hogy működésképtelenné tegyük a tábort. Tételezzük fel azonban, hogy Smith legalább a célkitűzést illetően igazat mondott magának. Mit jelent ez számunkra? Ha ideggázzal elpusztítja ezt a tábort, maga követi el a második világháború első, vegyi fegyverrel végrehajtott támadását. A kockázat kiszámíthatatlan. Egyet azonban tudunk Duff Smithről, azt, hogy gyakorlatias csirkefogó. Churchill is az. Egyikük sem vállalna el ekkora kockázatot, ha lenne más választásuk.

– Nincs más választásuk – mondta Stern. – Négy nap múlva Heinrich Himmler működés közben mutatja be a Somant Hitlernek. Azt reméli, meg tudja győzni őt, hogy használjanak ideggázt a Szövetségesek partra szálló katonái ellen. Hitler úgy tudja, hogy a Szövetségeseknek van ideggázuk. Himmler nem hiszi, és most az egyszer közel jár az igazsághoz. Churchill és Smith arra gondolt, ez a támadás, ez a blöff az egyetlen esély Himmler meggyőzésére, hogy téved. Zavarba akarják hozni azért, hogy mondja le a tervezett bemutatóját.

McConnell továbbra sem volt meggyőzve. – Még ha igaz is mindez, elfeledkezik valamiről. Ha a briteknek csupán egyetlen liter saját gázuk van, Churchillnek nem lenne más teendője, mint egyetlen fiolányit eljuttatni Németországba, a megfelelő kezekbe. Még a képlet kiszivárogtatása is elegendő lenne. Így is megmutathatnák Hitlernek, hogy stratégiaiilag azonos szinten vannak, mégpedig súlyos megtorlás kockázata nélkül. A náciuk úgyse tudnák, hogy a briteknek csak egy fiolányi vagy tízezer tonna ideggázuk van!

McConnell az ujjával dobolt az asztalon. – Nem, Stern, csak egyetlen lehetséges forgatókönyv létezik, amely ekkora kockázatot jogossá tehet. A britek valóban kifejlesztettek valamilyen ideggázt, de probléma van vele. Talán több probléma is.

– Mire gondol? Miféle probléma?

McConnell vállat vont. – Bármilyen lehet. Általában háromtól hat hónapig tart egy harci gáz leutánczása a szabványos változatok esetében. A Sarin forradalmian új mérge, és amennyire tudom, a briteknek még hatvan napja sincs a birtokában. A tudósok, Churchill-lel a nyakukban, lehet, hogy csak most voltak képesek krakkolni. A problémák még csak akkor kezdődnek igazán. Tömegtermelésben nagyon nehéz előállítani harci gázokat csataterén való alkalmazásra. Szükség van arra, hogy nehezebbek legyenek a levegőnél, ellenálljanak a nedvességnek, továbbá a normál acélt ne korrodálják. Hosszú a tárolási idő, valamint szállítás alatt meg

kell őrizniük a hatásukat, és el kell viselniük a hordozólövedékek felrobbanását. Amennyire csak lehetséges, az ideggáznak színtelennek és szagtalanoknak is kell lennie. Ha látják, hogy gázfelhő közeledik, vagy kis töménységnél megérzik a szagát, hatékonysága jelentősen csökken ...

– Térjen rá a lényegre! – kiáltotta Stern.

– Elnézést. Szerintem a lényeg az, hogy Portonban a brit tudócsoport valószínűleg kifejlesztette a Sarin másolatát, amelynek van néhány hiányossága. Nem küldhetnek mintát a németeknek, mert a gázuk nem áll ki alapos vegyelemzést, azaz nem azonos minőségű a Sarinnal.

Stern elment az ablaktól, és feltette lábát az egyik székre. – Miért nem az ellopott mintából küldtek egy fiolányit Hitlernek? Elküldhetnék nekik a saját gázukat, azt állítva róla, hogy brit gyártmány?

McConnell töprengett. – Nem is rossz ötlet. Fogadok, hogy Smith gondolt erre, de a német vegyészek nagyon jók. A Sarin pontos másolatát nagy gyanakvással fogadnák. Alighanem kitalálnák, hogy blöffölünk.

Kortyolt időközben kihűlt kávéjából. – Nem, azt hiszem, Smith és Churchill felmérték a helyzetet, és úgy döntöttek, csupán egyetlen választásuk van. Belemenni abba a szerencsejátékba, hogy bármilyen problémák vannak még a brit Sarinnal, az anyag ölni fog. Ezért vagyunk csak ketten, Stern. Ha a Sarin-másolat hatékonyan öl, az is meggyőzheti a náciakat, hogy bolondok lennének, ha megkockáztatnák a Szövetségesek ideggázzal való megtámadását. Ha azonban nem válik be, mi a brit veszteség? Maga és én, két feláldozható civil. Akár beválik a brit Sarin, akár nem, a szél elfújja néhány órán belül, akkor aztán analizálhatják. Ötven dolcsiba fogadnék magával, hogy a póznájáról lógó tartályok német gyártmányúak.

– Azok.

McConnell a fejét csóválta, annyira elképesztette Smith tervének arcátlansága. – Áldozati bárányok vagyunk, Stern. Lehet, hogy magának tetszik ez a szerep, de nekem nem.

Stern nagyon hallgatólag lett. Anna az elismerés és félelem furcsa keverékével figyelte McConnellt.

McConnell halkan nevetett. – Búzlík, ugye? A híres Hagana terroristát elbolondította egy brit tábornok.

Stern vállára vetette a Schmeisserét. – A gáz működhet, ezt maga is elismerte. Ha ez így van, a küldetés sikerülni fog, minden egyébre való tekintet nélkül. Úgy gondolom, mindössze a rögzösebb utat kell választanom, ahogyan maguk amerikaiak mondják.

Megfordult, és elindult az előszoba felé.

– Várjon! – kérte Anna. – Nappal soha nem éri el azt az oszlopot anélkül, hogy el ne fognák. Schörner őrnagy megkettőzte az őrseget a transzformátorállomás körül.

Stern levette a kezét a kilincseől. – Micsoda?

– Mondtam magának, hogy mindenütt őrzőjáratok cirkálnak a meggyilkolt őrmester miatt. Még ha sikerülne is megtámadnia a táborot, az SS-katonák fele nem lenne ott. Helyet csináltam maguknak a pincében. Ma elrejtőzhetnek ott, és eldönthetik, hogy mit csináljanak. Már este hatkor sötét lesz. Mit árt, ha várnak addig?

Stern visszajött a konyhába. – Beszélni akarok a felettesével.

– Nincs felettesem – mondta Anna.

– Maga a rangidős?

– Nincs senki más.

– Nem hiszem el. Kik azok, akik segítettek nekünk a gépnél?

– Barátok. Nem tudják, hogy mi a helyzet a táborban.

– Maga Smith tábornok egyetlen kapcsolata?

– Ki az a Smith tábornok?

McConnell nem tudta leplezni vigyorgását. – Mi baj van vele? Nekem kifejezetten tetszik. Saját Mata Harink van.

– Ne pofázzon, a nyavalya törje ki!

McConnell felállt. – Csókolja meg a seggemet, Stern. Még nem ismeri ezt a kifejezést? Tegye hozzá a gyűjteményéhez. Tapasztalhattam, hogy elég gazdag szókészlete van.

Stern megvetően nézett mindkettőjükre, és olyan jelentősegteljesen bólogatott, mintha most vette volna észre, hogy ellenségekkel van körülvéve. Megfordult, keresztülment az előszobán, és kiment a bejárati ajtón.

Anna riadtan nézett McConnellra, azután felugrott, odaszaladt az ajtóhoz, és Stern után kiabált. A férfi bizonyára nem állt meg, mert az ápolónő olyan arckifejezéssel jött vissza a konyhába, mintha éppen most lett volna szemtanúja egy szörnyű balesetnek.

– A dombok felé megy. Mindnyájunkat meg fog ölni – mondta.

– Nem biztos. SD egyenruhája van, tökéletesen beszél németül. Talán meg tudja csinálni – mondta McConnell és az asztal mellől felállva, járkálni kezdett a szobában.

Anna úgy nézett körül a konyhában, mintha az idegen környezeté változott volna. – Azoknak meg kellett volna mondaniuk nekem. Túlságosan sokat kérnek – mondta halk, szemrehányó hangon. Miközben arcát megvilágította a napfény, tekintetét McConnellra szegezte. – Valóban megteszi? Valóban megölne minden foglyot? Valamennyi gyereket?

McConnell most jött rá, hogy Stern bejelentése ugyanolyan mélyen megdöbbsentette az ápolónőt, mint őt. Ellenállhatatlan vágyat érzett, hogy megérintse, megpróbálja vigasztalni őt, de nem akarta, hogy félreértse a mozdulatát. – Attól félek, hogy teljes mértékben képes megtenni ezt. Ha valóban ezt akarja, csak akkor tudja leállítani, ha megöli. Ha maga nem hajlandó megtenni, azt hiszem, jó lenne, ha ma nem menne dolgozni.

– Dehát el kell mennem! Ha nem megyek, Schörner őrnagy őrzőjáratot fog ideküldeni – mondta Anna, miközben szemében új rettegés tűnt fel.

– Nem telefonálhatja meg, hogy beteg?

- Nincs telefonom.
- Hogy jár be dolgozni?
- Kerékpáron.
- Nos ... Akkor jobb lesz, ha pokoli lassan kerékpározik.

29.

Huszonnégy óra telt el azóta, hogy Schörner őrnagy megalázta Sturm főtörzsőrmestert a fasorban, de ezalatt Günther Sturmban olyan düh forrt, amilyenhez hasonlót eddig maga sem ismert. Szinte elemésztette. Végül is meg fogja ölni Schörner. A brit ejtőernyők felfedezése azonban elég nagy felfordulást okozott ahhoz, hogy magára vonja Beck ezredes figyelmét Peenemündében. Sturm tudta, bolond lenne, ha ennek az ördögnek az orra előtt szabadulna meg Schörnertől.

Kacérkodott azzal a gondolattal, hogy párbajra hívja ki Schörner. Az SS-törvény feljogosította a férfiakat arra, hogy elégtételt kérjenek akkor, ha a vita során a becsületükről volt szó. A gyakorlatban azonban nem nézték jó szemmel a párbajokat. Emellett Schörner még fél szemmel is kiváló vívó és céllovó volt. Nem, most kizárólag Schörner zsidó kurváján keresztül tud bosszút állni.

A vérbosszúra Ludwig Grot káplárt szemelte ki. Ő volt a legkegyetlenebb az egységében, és négyszáz márkával tartozott is neki. Sturm a egy palack kitűnő pálinka mellett tette meg a javaslatát, ezt az italritkaságot különleges alkalomra tette félre. Grot túláradóan boldog volt attól a lehetőségtől, hogy egyetlen szívésséggel kiegyenlítheti az adósságát. Mégpedig milyen egyszerűen! Egyetlen veréssel, pár jól elhelyezett ütessel. Hol van itt a probléma? Ha egy zsidó megsérti a Birodalom becsületét, miközben elhalad mellette, neki igazán kötelessége, hogy móresre tanítsa. És ha éppenséggel nő és belehal, akkor mi van? Egy zsidóval kevesebb rontja a jó német levegőt.

Sturm gondoskodott arról, hogy tiszta legyen a terep Grot támadásához. Schörner az ejtőernyők miatt lement Berlinbe, hogy ismét találkozzék Himmlerrel. Sturm kedvenc juháskutyájával, a Rudi nevű óriási kannal, elsétált arra a gondosan kiválasztott leshelyre, ahonnet végig akarta nézni a törbecsalást. Látta hogy Grot az SS közkatonák barakkjai előtt lebzsel. Cinkosan rávigyorgott a káplárra, és örült, hogy milyen jó helyet választott ki.

Miután a 8. Kommandó tagjaiként likvidálták Litvániában a zsidókat, Ludwig Grot egyre gyakrabban panaszkodott azért, mert unatkozott. A zsidók kivégzésénél felhasznált nagy mennyiségű lőszer elpocsékolása miatt is siránkozott. Egy napon olyan módszerre jött rá, amely mindkét bosszúságát lecsillapította. Ráparancsolt néhány zsidó fogolyra, úgy

álljanak sorba, hogy mindegyikük odaszorítja a mellkasát az előtte álló hátához. Ezután fogadásokat kötött, hogy hány zsidót tud kivégezni egyetlen golyóval. Kelet-Lengyelországban harminc márkát nyert azzal, hogy három felnőtt férfit tudott megölni Luger pisztolya egyetlen töltenyével. Poznan mellett öt nőt ölt meg így, de a sorban utolsóként álló csak órák múlva halt meg, így őt nem lehetett beszámítani.

Sturm kedveskedve vakargatta Rudi bundáját az állat izmos marján. Csaknem azt kívánta, bár lenne itt Schörner, hogy láthassa a cirkuszt.

Rachel éppen átment Hannah-val és Jannel az Appellplatzon, amikor torokhangon elmondott német szavak állították meg.

– Mit mondtál, zsidó?

Rachel felnézett Ludwig Grot káplár örökké mérges arcába.

– Minek hívtál engem, te tetves zsidó? – üvöltötte a káplár.

Rachel észrevette, hogy a káplár nagyon hangosan, szinte hallgatóságnak beszél. Megszorította Jan és Hannah kezét. – Nem mondtam semmit, káplár úr. De ha megbántottam, bocsánatot kérek.

– Megsértettél, te bűdös ringyó.

Rachel leroskadt az első ütés erejétől. Azt sem tudta, hogy mi történt vele. Úgy érezte magát, mintha vakon nekiment volna egy lámpaoszlopnak. Amikor Grot a gyomrába rúgott, csaknem elájult, de kikényszerített még néhány szót a torkán. – Gyerekek! Szaladjatok Hagannéhoz!

Jan megfogta a csöpp Hannah kezét, s húzni kezdte a barakkok felé.

Grot talpra állította Rachelt, és nagyon gyorsan és erősen kétszer pofonütötte. Úgy sújtott le, mint akinek nagy rutinja van az erőszakban. Az asszony arcának jobb oldala úgy égett, mintha leforrázták volna, bal oldala megbénult. Halálfejes ezüst gyűrű képe lebegett a szeme előtt. Egy másodpercig Wolfgang Schörnerre gondolt, de aztán eszébe jutott, hogy az őrnagy nyolcvan kilométernyire, Peenemündében van. Ma nincs menekvés. Lehunyt szemmel imádkozott, hogy Haganné törődjön a gyerekeivel.

Grot jobb öklével az asszony halántékára ütött. Amikor Rachel elterült, szöges csizmájával vadul oldalba rúgta. Rachel hallotta, ahogy bal oldalli bordái eltörték. Grot csizmája az asszony feje felé lendültében hirtelen megállt, amikor női hang kiáltott rá idegen nyelven.

A káplár felnézett.

Haganné nagy léptekkel szelte át az udvart azzal a magabiztossággal, amelyet tőzegásás közben Auschwitzban és téglahordás közben Bunában sajátított el. Amikor tíz méterre volt a káplártól, németül kezdett hadarni. Kezével integetve azt kiabálta a káplárnak, hogy Schörner őrnagy váratlanul visszatért a táborba, és tüstént az irodájába rendelte Grotot.

E kilátás hallatán Grot megállt. Ámbár a zsidó nők barakkjának kápója maga is fogoly, mégis hivatalos beosztása volt, és most Schörner őrnagyról sívitozott. Megfordult, és Sturm törzsőrmesterre nézett, aki negyven méterre, az udvar túlsó oldalán állt az egyik őrtorony mellett.

Mialatt Grot káplár Sturmra pislogott eligazításért, Haganné megtette felé az utolsó néhány métert. Rachelnek elállt a lélegzete, amikor meglátta az asszony szürke ruhája alól előkerülő kerti ásót.

Grot éppen idejében fordult meg ahhoz, hogy lássa a fém villanását, amint Haganné markolatig beledöfi az ásót a nyakába. Az asszony visszarántotta az ásót, mire vérpatak zúdult ki lüktetve Grot nyaki ütőeréből. A férfi mindkét kezét a torkához szorította.

– Dosyc! Elég! – üvöltötte Haganné. – A pokolba veled, SS hóhér! – A nagydarab lengyel nő kihívóan intett a fejével Grot felé.

A káplár kidülledt szemében néma értetlenség tükröződött, amint az egyre növekvő vértócsába lezuhant a földre.

Haganné letérdelt Rachel mellé. – Jól van, holland lány?

Rachel lélegezni is alig tudott, beszélni még kevésbé. A hála könnyei csorogtak le az arcán. Hallotta, hogy a düh és zavarodottság kiáltásai visszhangoznak a táborban. Senki nem akarta elhinni, hogy mi történt.

– Fusson. Menjen ... Amíg még lehet. – nyöszörögte Rachel.

Ádáz ugatástól fagyott meg a vér Rachel ereiben. Haganné, ahelyett, hogy fedezékbe húzódott volna, felegyenesedett, megfordult, és felkészült a támadásra. Rachel látta, hogy az arca dühös maszkká torzul, évek óta, talán az egész élete során halmozódott fel benne a méreg.

Rudi, Sturm kedvenc kutyája villogó fogakkal száguldott át az udvaron. A fagyott hóban gyorsabban futott, mint egy versenyző agár, és már négy méterről Hagannéra ugrott. Az asszony lengyelül kiabált valamit, és feltartotta bal alkarját. Rudi állkapcsa ugrás közben összezárult a védtelen húson, és ide-oda dobálta a fejét, hogy az asszonyt lerántsa.

Haganné vaskos teste egész erejével felfelé sújtott, és belevágta az ásót az állat torkába. Irtózatos üvöltés visszhangzott a hó felett. A kutya tovább rángatta a fejét, fogai húst téptek ki, de a mozgása zavarodott és gépies volt. Haganné kirántotta az ásót, és alacsonyabban sújtott le, lágyékától a bordájáig hasítva fel az állat hasát.

Rudi elengedte az asszonyt. Haganné eszeveszetten rávetette magát és őrrült dühvel kezdte marcangolni. Pára szállt fel az állat nyitott hasából.

Rachel teste megfeszült, amikor meghallotta az első lövést, de nem látott azonnali találatot. A második golyó húsba csapódott, de Haganné folytatta a vagdalkozást. Rachel rájött, hogy az egyik ór a kutyát lőtte le vagy tévedésből, vagy mert meg akarta szabadítani a szenvedésétől.

Haganné hátranézett a válla felett. – Keljen fel! Fusson, különben le fogják löni! – kiabálta.

Rachel erőlködött, hogy meg tudjon mozdulni, de a tagjai nem engedelmeskedtek. – Nem! Jöjjön velem! – kiáltotta vissza.

Másik puskagolyó fúródott bele a kutyába. A torony egyik óre rövid sorozatot adott le, hogy bemérje a távolságot. Haganné furcsa diadalérzettel a szemében még utoljára Rachelre pillantott, azután felemelte

a ruhaszegélyét, és elkezdett rohanni ahhoz az őrtoronyhoz, amelynek tövében a hitetlenkedve bámuló Sturm törzsőrmester állt.

A feldühödött asszony felemelt ásóval rohant, amikor az őrtoronyból lekaszálták. A golyók hanyatt vetették, moccanás nélkül feküdt a földön.

Totenhausen elcsendesedett. Rachel a földről figyelte a laza kört formáló női foglyok arcát. Érkezése óta először érezte úgy, hogy van bennük hajlandóság lázadásra. Hagannét mindnyájan ismerték. A tömegből nők tucatjainak tett valamilyen szívességet, néhányan neki köszönhették az életüket is. Ő volt a jelképe annak, hogy a náci legnagyobb gaztetteit is túl lehet élni. Néhány pillanatig Rachel úgy érezte: az asszonyok talán követik Haganné példáját, és megtámadják az öröket.

Hallotta az egyik SS-legény üvöltve kiadott parancsát, hogy menjenek vissza a barakkokba. Senki sem mozdult. Rachel a tér túlsó oldalán, a kór ház árnyékában álló Anna Kaast figyelte. A szőke ápolónő a betonlépcső mellől éppen őt nézte. Fehér egyenruhájában különös módon angyalhoz hasonlított. Amikor elkapta Rachel pillantását, Anna mindkét kezét hevesen felemelte az ég felé. Rachel csak bámult rá. Az ápolónő még erélyesebben jelzett.

Felkelni? Ezt akarná nekem mondani? Igen, igen. Kelj fel és járj, vagy ott halsz meg, ahol fekszel, gondolta Rachel.

Előbb felkőnyökölt, aztán feltérdelt. Haganné mozdulatlanul feküdt húsz méterre tőle. Sturm törzsőrmester egyik parancsot a másik után harsogta. Néhány nő csapatba verődve menekült a főkapu felé, ahol feléjük szegezett fegyverrel várt rájuk egy kis csoport SS-katona. Rachel ingadozva lábra állt.

Valaki a levegőbe lőtt.

A csapat továbbment a kapu felé. Az összes többi táborban habozás nélkül lelőtték volna mindnyájukat, de ezek a nők Brandt tengerimalacai voltak, ezért az örök tétováztak. Rachel átlépett a szétmarcangolt kutyán, és elindult a barátnője felé. Rájött, hogy most először nem gondol mindenekelőtt a gyermekeire. Halál leselkedett rá, de nem érzett félelmet.

Már csaknem odaért Hagannéhoz, amikor karon ragadták. Felnézett és Anna Kaasszal találta magát szembe aki elhúzta őt Haganné mellől.

Rachel visszanézett a halott lengyel nőre. – Hova visz?

– Hallgasson, és jöjjön velem.

Hirtelen puskaropogás hallatszott, Rachel a főkapu felé fordult. Az SS-katonák a földbe lőttek a tömeg lába elé. Az előrenyomuló nők sora megingott, de többen kihívóan kiabáltak. Ekkor Sturm törzsőrmester a tömegre célzott, és egymásután háromszor elsütötte a fegyvert.

– Az emberekre lő! – mondta Rachel.

A tömeg feloszlott, az asszonyok a sebesülteket hátrahagyva futottak.

Anna felvonszolta Rachelt a kórház lépcsőin, és maga után húzta egy sötét folyosóra. Nem az orvosi rendelőbe vitte, hanem betolta egy sötét alkóvba, amely szennyes ágyneműtől bűzlött.

– Vissza kell mennie a barakkjába, mielőtt megtisztítanák az udvart. Ne próbáljon orvoshoz menni. Az itteni orvosok a sebesüléseit indoknak használnák fel a megölésére. Érti, amit mondok? – hadarta Anna.

Rachel szótlanul bámult rá.

Anna a vállánál fogva megrázta az asszonyt. – Haganné halott, de maga él! Maga nélkül a gyerekei meghalnak. Hall engem?

Rachel lassan bólintott.

– Ez maga a téboly! – mondta Anna bujkáló hisztériával a hangjában. – Azt hittem, mostanra mindnyájan halottak leszünk, és most ez is ...! Isten tudja, mit fog csinálni Sturm azután, amit Haganné tett.

Anna kivonszolta Rachelt az alkóvból, és a kórház hátsó ajtajához ment vele. – Tudja, hogy most hol van. Forduljon balra, a latrinák felé. Menjen be a barakkjába, akárhogyan is. – Kinyitotta az ajtót, és kikémlelt. – Most menjen! – Levezette Rachelt a lépcsőkön, és bezárta az ajtót.

Rachel elindult.

30.

McConnell már nyolc órája várakozott egyedül Anna pincéjében, amikor hallotta, hogy valaki kopog az ajtón. Lecsavarta a petróleumlámpáját, és teljes csendben ült a sötétben. Tudta, hogy Stern is kopoghatott, de Stern szó nélkül távozott, találja csak ki, hogy a pokolba juthat be.

Amellett lehet, hogy nem is Stern jött meg. Lehet, hogy már elindulása után tíz perccel elfogta egy német járőr és azóta kínozzák. A kopogás alig hallatszott, mert a lépcsőház és a tömör fal McConnell és a konyha között volt, emögött volt az előszoba.

A kopogás abbamaradt.

McConnell nem próbálta meg újra meggyújtani a lámpát. Néhányszor mély lélegzetet vett, hogy lelassítsa a szívdobogását. Bizonytalan volt abban, hogy odakint világos van e vagy sötét, de az utóbbira tippelt.

Hol a pokolban marad Stern?

Társa drámai távozása után, Anna megmutatta a konyha sarkában levő keskeny ajtót McConnellnek, ez nyílt a pincébe. Meredek falépcsőkön lehetett lejutni egy alacsony mennyezetű helyiségbe, amely tele volt zsúfolva hatalmas ládákkal és rozsdás mezőgazdasági gépekkel. Volt hátul egy kerevet és két régi matrac is. McConnell darabonként levitte a poggyászt az előszobából a pincébe, mialatt Anna lemondó tekintettel nézte őt. Csupán néhány szót szőtt, azután elment Totenhausenba.

McConnell az első két óra alatt a legkisebb hangra is felpattant. Sziréna hangjára, puskaropogásra vagy valamilyen más vészjelzésre számított abban az esetben, ha Stern elgázosítja a fogolytábor. Ezt követően víziói támadtak, Sternt látta az SS-ek kezében, amint Isten tudja, miféle

kínzásokat próbál eltűnni. Amikor azonban nem érkeztek rohamosztások, hogy rátörjék az ajtót, és letartóztassák, eléggé lecsillapodott ahhoz, hogy a zsákjából elővegyen egy darab sajtot megegye, és közben alaposan átgondolja helyzetét.

Smith tábornok még körmönfontabbnak bizonyult, mint ahogyan McConnell feltételezte. Abban a pillanatban, amikor a Lysanderből kiszállva német földre tette a lábát, cinkosává vált ennek a megbízatásnak. Nem képes Sternt megállítani, csak ha megöli őt, vagy átadja az SS-nek, de mindkét megoldás erkölcsi képtelenség.

Smith számított erre.

Itt lapul tehát egy ijedt német ápolónő pincéjében, és nem tud megszökni Németországból Stern segítségével nélkül. Az ápolónő felkeltette az érdeklődését. Ez a nő a lehető legtávolabb esett attól, ahogyan McConnell a kémekeket elképzelte. Ő csempészte volna ki azt a Sarin-mintát, amelyet megvizsgált oxfordi laboratóriumában? Ez bizony lehetséges. Ha ez így van, mi indíthatta ekkora kockázat elvállalására? Tények ismeretének hiányában biztosra vette, hogy Anna Kaasnak súlyos tragédiát kellett elszenvednie a náciok miatt. Mi másért tenné kockára az életét az ellenük való küzdelemben? Ezt eddig nagyon kevés német tette meg.

Az ápolónő vonakodott Smith tábornok tervét elfogadni, ez meglepte McConnellt, és tetszett is neki. A támadás kilátása természetesen felizgatta Annát, elvégre hónapokon vagy éveken keresztül kettős életet élt, állandóan fenyegette a lebukás, és soha nem látta semmi hasznát az elvállalt kockázatnak. Most pedig, amikor elérkezett a döntő nap, úgy látszott, hogy elszörnyedt attól, aminek végrehajtását „London” elrendelte. Mielőtt elhagyta a házat, visszanézett, és azt mondta McConnellnek: „Milyen furcsa, ugye? A náciok azt mondják, meg kell ölniük a zsidókat, hogy megmentsek a német népet. A maga Smith tábornoka azt mondja, magának zsidókat kell megölnie, hogy megmentse a zsidó népet. Azon töprengök ... törődik-e ezek közül az emberek közül valaki is azzal, hogy megmentsen egyedi emberi lényeket.” Ez talán leegyszerűsítés, de Anna az ügy lényegét fogalmazta meg. Talán együttesen rá tudják venni Sternt arra, hogy hagyjon fel a foglyok legyilkolásának gondolatával.

Talán ki tudnak dolgozni egy kompromisszumos megegyezést.

McConnell megfogta a kerevet karfáját. Fentről recsenést, majd rövid sikoly után hangokat hallott. Baljával addig tapogatódzott, amíg a Schmeisser felhajtható tusát meg nem markolta. Sosem gondolta volna, hogy valaha fegyvert fog használni, de ha SS-legények jönnek lefelé ...

Fénycsík hasított bele a sötétbe.

A lépcsők tetejére célzott a géppisztollyal.

– Odalent van?

Női hang, Anna, de nincs egyedül.

– Jöjjön, doktor!

– Stern!

McConnell megkönnyebbülten felsóhajtott. Géppisztollyal a kezében ment fel a lépcsőn a konyhába. Éppen idejében érkezett ahhoz, hogy lássa Annát, amint kitölt egy pohár vodkát, és egyetlen hajtásra kiissza, azután reszkető kézzel másik pohárba tölt.

– Mi a baj? Mi történt? – kérdezte McConnell.

Az előszoba ajtajának támaszkodó Stern szólalt meg. – Megijesztettem. Már korábban megpróbáltam bejönni, de maga nem nyitott ajtót. Nem akartam betörni, mert arra gondoltam, esetleg lelőhet. Megvártam Annát, és amikor kinyitotta az ajtót, bejöttem mögötte.

– Hol a pokolban volt egész nap?

Stern Anna mellé lépett, és megúzta a vodkásüveget. – Rostockban – mondta, és megdörzsölte a száját.

Anna pohara megcsendült a pulton. – Maga őrült! Miért ment oda?

Stern ismét kortyolt a vodkából. – Túlságosan szeles volt az idő a támadáshoz. Emellett tudtam, hogy soha nem érünk el a tengerpartra, ha riadóztatnak. Legalábbis nappal nem.

– Dehát hogyan jutott el Rostockba?

– Autót loptam a faluban.

– Maga bolond – mondta Anna fejét csóválva.

– Visszadtam a tulajdonosának, de ezzel ne törődjék – mondta hanyagul Stern. – Amikor maga ideért, ledobta a kerékpárját, és ideszaladt az ajtóhoz. Valami már korábban megijesztette, még mielőtt meglátott engem. Mi volt az?

Anna nem nézett Sternre, ismét ivott a poharából. – Igaza volt tegnap éjszaka. Minden áron el kell pusztítani Totenhausent. Az a hely irtózatos.

McConnell döbbenten nézett az ápolónőre.

– Mondja el, mi történt – követelte Stern.

Stern váratlan hevesége miatt Anna egy lépést tett hátra. – Ma gyilkosság történt.

– Ez szokatlan?

– Csak azért, mert az egyik fogoly megölt egy SS-legényt.

– Micsoda?

– Az egyik asszony, a zsidó nők barakkjának parancsnoka ásót döfött egy káplár nyakába, aki a tábor egyik legkegyetlenebb alakja volt.

– Miért tette ezt?

– A káplár éppen halálra akart verni egy másik foglyot, egy zsidó nőt Amszterdamból.

Stern dühösen rázta a fejét. – A barakkparancsnoknő is zsidó volt?

– Nem, de ő és a zsidó nő barátok voltak.

– A zsidó nő meghalt?

– Nem. Magammal vittem, és visszaküldtem a barakkjába. – Anna félig elfordult, és beszéd közben a padlót nézte, mintha szörnyű családi titkot lenne kénytelen felfedni. – Sturm törzsőrmester örjögött, amikor látta, hogy a beosztottja valóban meghalt. Miután Brandt és Schörner

elmentek, ő a rangidős a táborban. Azonnali megtorlást rendelt el. Két asszonyt felakasztottak a Büntetés Fájára, nyolc másikat kivégzőosztag lőtt agyon. Tíz embert gyilkoltak meg.

Stern megragadta Anna vállát, és maga felé fordította. – Zsidókat?

– Nem. Katolikus lengyeleket – válaszolta az ápolónő alig hallhatóan, azután elsuhant Stern mellett és leült az asztal mellé, a poharát még mindig a kezében tartva. – Ha Schörner nem érkezett volna vissza Peenemündéből, Sturm és emberei a tábor összes foglyát legyilkolták volna.

– Schörner őrnagy teremtett rendet? – kérdezte Stern.

– Többet ennél. Lecsukatta Sturmot. Ennek a férfinak olyanok az idegei, mint az ördögnek.

– Dehát miért tette ezt?

– Azt hiszem, valamilyen személyes ellentét van kettejük között. Valami, ami az asszonnyal van kapcsolatban.

– Azzal, amelyik megölte az SS-katonát?

– Nem, a zsidó nővel, akit megverték. Azt hiszem, Schörner szexuális kapcsolatra kényszerítette őt.

Stern jelentőségtelenül nézett McConnellra, mintha azt mondaná: Látja, mire képesek ezek a náci disznók? – És ez a főtörzsőrmester helyteleníti az őrnagy szexuális kapcsolatát?

– Nem hiszem, hogy törődnek ezzel. Valami más van közte és Schörner között. Sturm kifejezetten gyűlöli az őrnagyot – válaszolta Anna.

– Miféle tébolyult tábor ez? Nincs fegyelem?

Az ápolónő a fejét csóválta, ki nem hullott könnyek gyűltek össze a szemében. – Sokkal rosszabb annál, mint amelyet el tud képzelni. Brandt doktor a parancsnok. Ámbár altábornagyi rangja van az SS-ben, nincs katonai képzettsége. Azt mondják, jó barátja Himmlernek. Három másik SS-orvos – két kapitány és egy őrnagy – tartozik még a tisztii állományhoz. Schörner őrnagy a biztonsági parancsnok. Utána Sturm törzsőrmester és az emberei következnek.

– Kettejük közötti rangban nincsenek tisztetek?

Anna a fejét rázta. – Brandtnak így tetszik. Orvosokat akar maga körül, nem katonákat.

Stern végre elmozdult Anna mellől, és elkezdte körüljárni az asztalt. McConnell leült, hogy ne kelljen kilépnie az útjából.

– Mi történik akkor, ha most támadom meg a tábor? – kérdezte Stern.

– Ugyanaz, mint tegnap éjszaka – mondta kimerült hangon Anna. – Kihagyná az SS-helyőrség felét, mert Schörner kiküldte őket az ejtőernyősök felkutatására, viszont az összes foglyot megölné. De nemcsak erről van szó. Mióta beszélt nekem a szélről, jobban figyelek rá. A szél gyorsabban fúj a táborban, mint a domboknak ezen az oldalán. Ott a folyó felől fúj.

Stern elkeseredésében felnyögött.

– Brandt sem érkezett még vissza Berlinből, amikor eljöttem.

– A fene egye meg! Ma éjjel érkeznek vissza?

– Valószínűleg, de csak nagyon későn. – Anna felállt, odament a mosogatóhoz, vizet engedett egy kendőre, amelyet az arcához szorított. – Az egész tábor megőrült – mondta a kendőn keresztül. – Himmler látogatása óta van ez így. Azon az éjszakán Sturm és az emberei először megerősszakoltak, azután meggyilkoltak hat Ravensbrückből hozott nőt. Schörner ezelőtt mindig be volt rúgva, de most olyan, mint a sólyom, mindenre figyel. Mintha álomból ébredt volna fel. Brandt gyerekeket ront meg ... ez maga a téboly, higgyék el. Olyan, mint a világ vége.

– Mi van a gyerekekkel? – kérdezte McConnell.

Anna felakasztotta a kendőt a mosogatóra, és felé fordult. – Brandt kísérleteket hajt végre a gyerekeken. Ocsmány ténykedését orvosi kutatómunkának nevezi. Az elmúlt tíz hétben háromszor hozatott fiúkat a szállására. Kisfiúkat. Egy ideig ott tartja őket, nagyjából egy hétig, azután ... Azután jön a gáz, azt hiszem. Isten bocsásson meg nekem, nem tudom. Nem tudom, és nem is akarom ... – mondta, miközben kitörölte a könnyeket a szeméből.

Stern megtorpan, és a dühtől eltorzult arccal nézett McConnellra. – Még mindig nem segít elpusztítani ezt az iszonyú helyet?

McConnell rajtakapta magát, hogy nagy érdeklődéssel nézi a vodkás üveget. – Hallgasson ide, maga meg akarja ölni ezt a Brandtot. Ezt igazán megértem. Az az ember, aki gyerekeket kínoz, nem érdemli meg azt, hogy éljen. Dehát maga arra kér, hogy öljem meg az összes ártatlan foglyot. Maga szerint van ennek értelme?

– A háború kimeneteléről beszélünk.

– Ha hisz Smith tábornoknak. – McConnell igyekezett türelmes, meggyőző hangon beszélni. – Nézze Stern, nagyon nehéz helyzetben vagyunk. Hátha találunk valami megoldást, ha megnyugodnánk és ...

Stern felrúgta az egyik széket, és egy lépéssel közelebb lépett hozzá. – Doktor, el kellett volna jönnie velem Rostockba, akkor talán maga sem lenne olyan nyugodt. Érdekli, hogy mit láttam ott?

McConnell önkéntelenül a Schmeisserhez nyúlt. – Persze – felelte.

– A pilótánk tévedett.

– Mire gondol?

– Még áll a házunk. Bementem, és feltettem néhány kérdést.

Anna lehunyta a szemét, az ajka hangtalanul mozgott. McConnell arra gondolt, hogy mozdulatai a katolikusok keresztvetéséhez hasonlítanak.

– Ó, nem voltam veszélyben – mondta gúnyosan Stern. – Egy rendőr megállított az SD egyenruha láttán a nadrágjába vizelt. Alig várta, hogy odébállhasson. Itt SD ezredesnek lenni olyan, mintha valaki Isten lenne.

Inkább ördög, gondolta McConnell, de nem mondta ki.

– Igen, ott van a házunk, de nem ugyanolyan – folytatta Stern. – Nincsenek vérnyomok és más szörnyűségek. De az egykori zsidó ház, most tele van szőke fiúkkal és lányokkal, Kaas kisasszony apró változataival.

McConnell látta, hogy Anna összerezzen.

– Senki nem emlékezett a családomra és miért is kellene emlékezniük? A kis árja trónörökösök boldogan élnek ott, ahol sötét hajú árnyak kísértenek. Ámbár a kísértetek aligha zavarják őket. Hát magát, doktor?

– Stern ...

– Magát zavarják? – Stern olyan hangosan csapta le az asztalra a gép-pisztolyát, hogy Anna megijedt. – Éppen magával kellett összeakadnom! Ebben a nőben több a bátorság, mint magában!

Ledübörgött a pincelépcsőkön, de hamarosan visszajött az Achnacarryban lopott készleteket tartalmazó zsákjával.

– Most hova megy? – kérdezte aggódva Anna.

Stern vállára vette a zsákot. – Megyek a dombra, hogy végezzek ezzel az örülettel. Szél van, de ha lecsendesedik, útnak indítom a tartályokat.

– Jézusom! – kiáltott fel talpra ugorva McConnell. – Az Isten szerelmére, hagyjon egy percig gondolkodni.

– Egész életében csak gondolkozott. Egyetlen perc megváltoztatná?

McConnell tudta, hogy képtelen megállítani. – Utána a tengeralattjáróhoz megy?

– Miután nem hajlandó segíteni, úgysem tudok semmit sem csinálni a gyárban a támadás után. Nem tudom, mit látok, még kevésbé azt, hogy mit fényképezek. Ellopom az első járművet, és megyek vele a tengerhez.

– Velünk mi lesz?

– Úgy érti, hogy magával?

– Nem hagyhatjuk itt Annát a Gestapónak.

Stern röviden felkacagott. – Nem vihetjük magunkkal. Smith világosan megmondta. A tengeralattjáró fel sem venné őt. Ismeri az angolokat.

– Mindenki gondoskodik magáról, ugye, Stern? Kezdetől fogva ez volt a stílusa, nem? – McConnell utálkozva csóválta a fejét.

Stern ajtót nyitott. – Nyugi, doktor, akár az életem árán is visszajuttatom a laborba. Mondja el Smithnek, miért nem segített a Szövetségesek megmentésében. Bár az öccsével kéne megértetnie!

McConnell rárontott, de Stern kisiklott, és becsukta az ajtót maga mögött. Mire McConnell kinyitotta, már eltűnt a sötétben.

Wolfgang Schörner úgy csapta össze csizmája sarkát, mintha díszszemlén volna. Doktor Klaus Brandt az őrnagy előtt ült kínosan tiszta íróasztala mellett. Totenhausen parancsnoka egy órája érkezett vissza Berlinből. Amikor Schörner belépett, felnézett a jegyzetről, amit tanulmányozott. Keret nélküli szemüvegén át figyelte Schörnert.

– Hívatott, doktor úr?

Brandt úgy dörzsölte meg a homlokát, mintha egy bonyolult látleten töprengene. Schörnerben feltámadt az az ismerős, kényelmetlen érzés, amely mindig elfogta Brandt jelenlétében. Ennek nemcsak a doktor perverzítése volt az oka. Négy nehéz háborús esztendő után Schörnert

halálosan bosszantotta, hogy olyan emberek veszik körül, akik többet törődnek a saját karrierjükkel, mint a Birodalom fennmaradásával. Biztos volt benne, hogy akár győz, akár veszít Németország, Klaus Brandt milliomos lesz a háború után, miközben a haza határain felhúzott szögesdrótkerítésen olyan férfiak hullái fognak fityegni, mint amilyen ő maga. Paradox módon mégis Brandt volt az egyike azon keveseknek, akiknek a kezében volt a német győzelem kulcsa.

Schörner számára hosszúnak tűnő hallgatás után Brandt megszólalt. – Hallotta, amikor a Reichsführer azt mondta, hogy be akarja mutatni a Führernek a Somant?

Schörner bólintott. – Három nap múlva, ugye?

– Úgy van. Éppen most hallottam, hogy Rommel is ott lesz.

Schörner meglepődött, pedig tökéletesen logikus volt: Hitler most nevezte ki Ervin Rommelt az Atlanti Fal parancsnokává. A Sivatagi Róka feladata lesz a Szövetségesek elpusztítása Franciaország partjainál.

– Doktor úr, a bemutatót a Raubhammeri Kísérleti Üzemben tartják?

Brandt ingerülten fintorgott. – Igen. Három nap múlva. Raubhammerbe végre tökéletesítették a Sarin és a Soman elleni védőöltözékeket.

Schörner felhúzta a szemöldökét. – Szeretném látni, doktor úr.

– Én is, Schörner. És látni is fogjuk. Ide küldenek hármat megvizsgálásra. – Brandt az íróasztalán levő arany dobozból vékony cigarettát vett ki, és csaknem nőies mozdulatokkal rágyújtott. Hátradőlve fújta a füstöt, mielőtt folytatta. – Úgy tűnik, ez a bemutató igazi színjáték lesz. A sachsenhauseni tábor foglyai zsákmányolt brit egyenruhába öltözve egy Somannal elárasztot partszakasz-utánezatot fognak megrohamozni. A „partot” védő SS- önkéntesek a védőöltözéket fogják viselni. Erre aztán kíváncsi leszek. Kemény munkánk méltó jutalma lesz ez.

– És kiéremelt is, doktor úr.

– Hát igen, őrnagy. A Reichsführer azt hiszi, a bemutató végre legyőzi a Führernek a vegyi fegyverek elleni alaptalan, de érthető ellenérzését.

Brandt ajkai között tartotta a cigarettát, miközben gondosan tanulmányozta bal keze manikűrözött körmeit. – Ez aztán igazán Himmler dicsőségére válik. Ő pedig tudja, hogyan kell jutalmazni a lojalitást.

– Ezt tudom!. – Schörner feleleltre várt, de Brandt hallgatott.

– Ez minden, doktor úr?

– Nem egészen, Schörner. Itt ez az ügy a brit ejtőernyőkkel. Ellenőrzés alatt tartja a helyzetet? Nem szeretném ha bármi megzavarná a tervünket amikor ilyen közel vagyunk a célhoz.

– Doktor úr, Beck ezredessel együtt azt hisszük, hogy Peenemünde a céljuk. A rakétakilövő berendezések többségét már áttelepítettük Lengyelországba, illetve a Harz-hegységbe, hogy kikerüljenek a Szövetségesek hatósugarából, de ők ezt nem tudhatják. Beck a rendelkezésére álló erők nagy részét felvonultatta Totenhausen és Peenemünde közé. Ha

mégis megkísérelnek az üzemünkbe törni, amire alig van esély, az örök elfogják őket, mielőtt a közelünkbe érnének.

– Ügyeljen rá, hogy így legyen, őrnagy.

Schörner ismét összeütötte a csizmája sarkait.

Brandt letéve cigarettáját, megigazította a szemüvegét, és lenézett arra a papírra, amelyet Schörner belépésekor tanulmányozott. – Van itt még valami, őrnagy. Úgy hallom, házi őrizetbe vétette Sturmot!?

Schörner megmerevedett. – Így igaz, doktor úr.

– Miért?

– A főtörzssőrmester okozta azt a felfordulást, amely Grot őrmester, továbbá Haganné, a zsidó nő barakk kápojának a halálát idézte elő.

– Mi volt erre az indítéka?

– Azt hiszem, néhány gyémánttal függ össze a dolog, doktor úr! Sturm kifosztja a megszállt területekről ideszállított foglyokat. Egyszer már figyelmeztettem, de fűtül a szavamra.

– Őrnagy, a fosztogatás súlyos vád. – Brandt Schörnerre nézett. – Maga a Reichsführer írt elő halálbüntetést a nyerészkedőkre.

– Doktor úr, ez az eljárásom alapja.

– Mindazonáltal amikor visszatértem Berlinből, feljegyzést találtam az íróasztalomon, amely egy más változatot ismertet az eseményekről – mondta Brandt, miközben ujjával dobolt az asztalán.

Schörner érezte, hogy a vére az arcába fut. – Doktor úr, ki írta alá?

Brandt elmosolyodott, vagyis inkább fintorgott. – Négy altiszt. És súlyos vádat tartalmaz, ami maga ellen irányul. A Nürnbergi Törvény megsértésével vádolják!

Schörnernek a szempillája se rebbent. Tudta, hogy ebben a tekintetben Brandt sem ártatlan. – Doktor úr, kész vagyok SS-bíróság elé állni ha maga is egyetért a vádakkal!

Brandt tüstént lecsilapodott. – Nyugalom, őrnagy. Nem hiszem, hogy erre sor kerül. Mégis, talán jobb lenne, ha szabadon engedné Sturmot, ha az kötelezettséget vállal, hogy többé nem fordul elő hasonló eset. Hiszen érti, az alakulat kedvéért. Egyikünk sem akarhatja, hogy egy rakás SD -s minden követ és ágyat felforgasson itt.

Schörner undorodott. Sturm cimborái Brandtot aberrációjval zsarolták. Így némi éllel, azt felelte: – Ahogy parancsolja, doktor úr.

– Meggyőződésem, hogy Sturm már megbánta tettét. – Brandt mindkét kezével az asztalra csapott. – Minden energiánkat a küszöbön álló kísérletre kell összpontosítanunk! A sors kopogtat a kapunkon!

Schörner összeütötte a csizmája sarkait, és távozott.

Jonas Stern gyorsan haladt a fák között, alig lehetett hallani lépteit a frissen leesett hóban. Miután elhagyta a kunyhót felfelé ment a dombon, az erőmű, azaz a tartályok felé, Dornowval ellentétes irányba. Kétszer haladtak el őrzőjáratok tőle harminc méterre, de könnyedén elkerülte őket.

Narancssárga fényű lámpájuk és a cigaretaszag elárulta őket. Harminc perccel azután, hogy elhagyta Anna Kaas kunyhóját már annál a magas faoszlopnál volt, amelyre a gáztartályok voltak akasztva.

A támasztópóznák mellett állt a sötétben és felnézett a fák koronájára. Időbe telt, amíg a szeme alkalmazkodott a sötétséghez, de végül meglátta az acéltartályok körvonalait. Az egyik külső dróton lógtak szép rendben. Amikor észrevette, hogy a súlyos tartályok imbolyognak a fák csúcsainál, hirtelen szédülni kezdett. A hordozható anemométer nélkül is biztos volt benne, hogy a szél sebesebben fúj most, mint ahogyan támadás esetén a tartályok mozgatásához szükséges lenne.

Topogni kezdett a havon. A fák alatt elásott ládában a szélmérővel, rádióval és a tengeralattjárónak szóló jelzőlámpával együtt ott voltak a kapaszkodó kampók és a hevederek is, melyeknek segítségével feljuthat az oszlopra. Öt percen belül gáz-támadást indíthat Totenhausen ellen. Az élénk szél csökkentheti a hatékonyságot, de ha a brit gáz működik, biztosan megöl számos SSt is. Viszont ha vár, a szél teljesen elállhat.

A közeli transzformátorállomás zúgásával a fülében, olyan érzés kerítette hatalmába, amely erősebb volt a náci elleni gyűlöleténél. Olyan, amit sosem vallana be McConnellnak, vagy az ápolónőnek de másnak sem. Rostockban tett látogatása kavarta fel benne, és minél tovább állt ott, annál erősebbé vált, egészen addig, amíg meglepetésére elindult.

Lefelé a dombon, el az erőműtől. El a tartályoktól is.

A totenhauseni táborba.

31.

– Gondolja, hogy most megteszi? – kérdezte Anna.

McConnell a konyhaasztalnál ült szemben a lánnyal. Két bögre árpakávé volt közöttük. Szörnyű ízű, de legalább forró ital volt.

– Ha él, igen! Azt hiszem, hogy mindenáron teljesíti a megbízatását!

– Igaz! Valakinek tenni kel végre valamit. Nem tudom, hogy van-e jogunk megölni a foglyokat. De valamiben igaza van. – mondotta Anna.

– Miben?

– Abban, hogy a táborban mindenki halálra van ítéelve, függetlenül attól, hogy mi mit is csinálunk. Egyetlen egy sem éli túl a háborút.

– Azt gondolja, hogy igaz, amit Stern mondott? Azt hiszi, gyáva vagyok, és ezért nem segíték neki?

Anna a bögréjét nézte. – Az emberek különbözőek. Amit ő nevez bátorságnak, az magának ostobaság. Amit hív annak, az neki gyengeség. Azt hiszem, vannak akik nem háborúra jöttek világra! És jó, hogy ez így van. – Anna McConnellra nézett. – Egyáltalán miért magát választották ki? Nem volt túl sok értelme.

– Azt mondták, hogy azért kapartak elő, mert nem vagyok brit, és értek a mérgesgázokhoz. Gondolom az volt az elképzelés, hogy Sternnel egymást kiegészítve tökéletes párost alkotunk. Egy gyilkos egy tudós agyával. És maga? Maga civil ápolónő?

– Igen. Azt mondják, hiány van az orvosi alakulatoknál, de azt hiszem, Brandt egyszerűen szívesebben lát civileket itt.

– Én is civil vagyok.

Anna bólintott. – Vegyész, ugye?

– Csak mellékfoglalkozásként. Tulajdonképpen orvos vagyok.

Anna arckifejezése megváltozott. Úgy látszott, mintha más szemmel nézne McConnellra. – Orvos?

– Igen. Legalábbis az voltam a háború előtt.

– Praktizált?

– Rövid ideig.

Anna csendben töprengett a frissen hallottakon. Végül megszólalt. – Ez tehát az oka, hogy ennyire vonakodik ölni.

McConnell kitérő választ adott. – Részben, azt hiszem.

– Nélam is részben ez az oka annak, hogy azt teszem, amit teszek.

– Ezt hogy érti?

Anna a konyhaablak felé nézett. – Veszélyes a maga számára, hogy itt van. Schörner elrendelheti, hogy minden házat kutassanak át.

– Azt akarja, hogy menjek le a pincébe?

Anna felállt, levette a polcról a vodkás üveget hogy töltsön belőle, – Magával megyek. Azt hiszem, mindketten ugyanarra várunk.

– Mire gondol?

– A riadóra Totenhausenban. Ha Stern végrehajtja a támadást, még a pincében is hallani fogjuk a szirénát.

McConnell ment le előbb a lépcsőn, és meggyújtotta a petróleumlámpát. A ládák és ósdi mezőgazdasági gépek mögött félig elrejtett díványra ültek le, a férfi ezen aludt az éjjel.

– Kérdezhetek valamit? Nem kell felelnie, de nagyon érdekelne, hogy mit válaszol – mondta McConnell.

Anna szomorúan mosolygott. – Hogy miért dolgozom a nációk ellen? – Igen. El kell ismernie, hogy ezt nem sok német teszi.

– Ó, persze. Azt a keveset, akinek volt bátorsága küzdeni, korán becserkésztek. A többiek két csoportra oszlanak: azokra, akik szeretik az új rendet, és azokra, akik egyszerűen a legkisebb ellenállást választják. Az utóbbi erősen elterjedt, jellegzetesen német magatartásforma.

– De nem a magáé.

Anna jókora adag vodkát töltött a kávéjába. – Lehetett volna, de más-ként alakultak a dolgok. – Ivott. – Furcsa, hogy mi változtatott meg. Épp erre gondoltam egy perccel ezelőtt, amikor arról beszélt, hogy Sternnel együtt tesznek ki egy tökéletes katonát.

– Mire gondol?

– Hogy miért vagyok más, mint a többi német. Egy férfi miatt.

– Olyan volt, mint mi Sternnel? Elképzelhetetlen!

Anna nevetett. – Jobban hasonlított magára, mint Sternre. Orvos volt.

– Orvos?

– Igen. De zsidó!

Anna ezt kihívóan mondta, és a férfi erre igazán nem számított. Nem tudta, hogy mit feleljen, de szeretne volna hallani a történetet.

– Dornowban?

– Berlinben. Én nem messze innen, Bad Sülzében nőttem fel. A szüleim falusiak voltak, elég jómódúak, de nagyon szüklátókörűek. A nővérem és én másként gondolkodtunk. Tizenhét éves koromban Berlinbe mentem, és igazi városi lány lett belőlem. Amikor befejeztem az ápolónőképzőt, Charlottenburgba mentem dolgozni egy általános orvos rendelőjébe. Franz Perlman volt a neve. Ez 1936-ban történt. Addigra a Nürnbergi Törvény érvénybe lépett, dehát én csak egy ostoba lány voltam. Fogalmam sem volt arról, hogy ez milyen szörnyűségekkel jár. A zsidók háttérbe szorítását különböző területeken eltérő gyorsasággal hajtották végre, de ekkor sok zsidó orvos még praktizált. Úgy tűnt, hogy Franz túlságosan elfoglalt ahhoz, hogy bármit észrevegyen. Reggeltől éjszakáig gyógyított mindenkit, zsidókat, keresztényeket, aki jött.

Anna kortyolt a kávéjából. – Hárman voltunk: Franz, a betegfogadó és én. Gondolhatja, hogy mi történt. Nem olyan szokatlan. Egy orvos és egy ápolónő! Húszéves voltam. Beleszerettem. Kedves, életét a hivatásának szentelő férfi volt. Eleinte megpróbálta elvenni a kedvem. Özvegy volt, és jóval idősebb nálam. Nem törődtem a korával. Sohsem gondoltam arra sem, hogy zsidó. Nagyjából egy év múlva felhagyott a tartózkodással. Szegény ember! Én pimasz voltam, azt akartam, hogy vegyen feleségül, de erről hallani sem akart. Még azt sem engedte meg, hogy a rendelőn kívül együtt lássanak bennünket. Egész idő alatt kétszer surrant fel hozzám, és sosem engedett be engem a saját lakásába.

– Egy idő után dühös lettem rá, amiért nem hajlandó feleségül venni, még titokban sem. Egyszerűen bolond voltam. Egy napon aztán levette a hályogot a szememről. Felsorolta a barátait, akiket eltávolítottak a hivatásukból, vagy egyszerűen eltűntek. Eleinte nem hittem neki. Én ... én álmvilágban éltem. A zsidó professzorokat már eltávolították az orvosképzésből. Franz fenyegető leveleket kapott, néhányat megmutatott. Csak ekkor értettem meg: miattam tartotta fenn azt a látszatot, hogy nincs köztünk kapcsolat. Mindennél jobban szeretett volna elvenni.

Anna hangja megbicsaklott, de erőt vett magán.

– A praxis csaknem olyan volt, mint korábban. Néhányan elmaradtak de csak kevesen. Nehéz a betegekkel is törődő orvost találni. Nagyon sokan imádják a szikét ... vagy önmagukat.

McConnell mosolygott. – Ismerek néhány ilyet.

– Franz más volt. Mélységes felelősséget érzett a betegek iránt. Ezért nem akarta feladni. Végül a náci megvontak tőle minden lehetőséget. Megtiltották a zsidó orvosoknak, hogy praktizáljanak. A türelem véget ért. A betegfogadónk nem volt hajlandó bejönni, de én igen. Öt héten át kettő helyett dolgoztam, Franz pedig tíz ember munkáját látta el. Öregket látogatott, szüléseket vezetett le. Az volt a furcsa, hogy a német páciensei is felkeresték és ő folytatta a kezelésüket! – Anna mély lélegzetet vett. – Elnézést kérek, hogy ezt így magára öntöm. Csak, ... még soha, senkinek sem mondtam el! Ugye, megérti? A szüleimnek sem, a nővéremnek sem. Különösen a nővéremnek nem.

– Megérttem magát.

– Megért? Tudja, mi történt?

– Franzot koncentrációs táborba hurcolták?

– Ugyan. Egy szép napon néhány kikent-kifent Hitlerjugend fiú sétált be, és a doktort akarták látni. Szinte gyerekek voltak. Mindnyájan fekete ruhát és halálfejes jelvényt viseltek. Franz fehér köpenyben, sztetoszkópjával jött a váróterembe. Az egyik fiú tájékoztatta őt, hogy a rendelő be van zárva. Azt mondta, hogy senkinek nincs joga eltiltani őt a betegek kezelésétől, akármilyen egyenruhát visel. Azt mondta a fiúknak, hogy menjenek haza, azután megfordult, vissza akart menni dolgozni.

McConnellen végigfutott a hideg. – Csak nem ölték meg ...

Egyikőjük kihúzta a Waltherét, és Franz hátába lőtt. A golyó szétroncsolta a gerincét. – Anna letörölte a könnyeket az arcáról. – Ott halt meg a váróterem padlóján.

McConnell nem tudott mit mondani.

Anna felnézett a férfitra. – A legrosszabb az volt, hogy a váróterm németekkel volt tele. Olyan emberekkel, akiket Franz tizenöt éven át kezelt. Egy sem, érti, egyetlen egy sem emelt szót. Pedig a szemük láttára gyilkolták meg az orvosukat.

– Anna ...!

– És Stern azon töpreng, hogy miért gyűlölöm a náciakat? – Ökölbe szorította a kezét. – Azt mondom magának, ha nem lennék ilyen gyáva, én magam ölném meg Brandtot.

McConnellnak különös gondolata támadt. – Az Isten szerelmére, ezek után hogyan kerülhetett el éppen egy koncentrációs táborba dolgozni?

Anna újra kortyolt a vodkás kávéból. – Ez mindennek a teteje. Amikor elhagyatottan, búskomoran tértem vissza a városból, a nővérem meg-sajnál. Persze ő nagyszerű helyzetben volt ahhoz, hogy „segítsen” rajtam. A vidéki élet unalmából való megszabadulás útja számára az volt, hogy feleségül ment Mecklenburg náci körzetvezetőjéhez. El tudja ezt hinni? Sabine nővérem megszállott náci! Ő szerezte nekem ezt az állást a táborban és nem voltam abban a helyzetben, hogy visszautasíthassam. Őszintén szólva, amikor először jártam Brandt kórházában, csaknem civil intézménynek látszott. Mekkora bolond voltam!

Ez maga a téboly, gondolta McConnell, de jellemző, hogy mit tesz a háború világszerte az emberekkel. – Az előbb bátorságról beszéltünk. A maga Franz Perlmannja bátor volt, ezért a bátorságért tisztelem is őt. Elvei, jelleme, meggyőződése volt.

– Igen – mondta Anna a bögréjébe meredve. – És most halott. Ebben az általunk alkotott világban ide juttatják az elvek az embert.

– Lehet, de ezt mégis többre becsülöm, a belenyugvásnál.

– És maga, doktor? Én vallottam, most magán a sor. Mi tartja vissza attól, hogy felmenjen azon a dombon, és segítsen Sternnek?

McConnell lecsúszott a díványról, leült a földre és hátával megtámaszkodott. – Valójában nagyon egyszerű. Az apám. Ő is orvos volt, már meghalt. Harcolt az első világháborúban, persze a németek ellen.

– Ott volt a nagybátyám is. Marne mellett halt meg.

– Az apámat a mustárgáz csúnyán összeégette. Sosem gyógyult fel.

Anna megérintette a férfi vállát. – Sajnálom.

– Meg vagyok győződve arról, hogy Freudnak sok mondanivalója volna a pályaválasztásomról, de ez egyáltalán nem érdekel – mondta könnyedén McConnell. – Nagyon fiatalon láttam, hogy mit tesz a háború az emberekkel, és ez egyáltalán nem tetszett nekem. Ma sem tetszik. Amikor a mostani elkezdődött, arra akartam felhasználni a képességeimet, hogy megakadályozzam a szenvedést, nem arra, hogy előidézzem. Mint látja, a britek nem elégedtek meg ennyivel.

Anna lehajolt, és a férfi szemébe nézett. – Doktor, maga sokban emlékeztet Franzra. Azt hiszem, hogy jó és kedves. De nem érti azt, ami Németországban történik.

Anna odament egy polchoz. – Szeretném, ha elolvasna valamit.

Benyúlt a könyvek mögötti üregbe, és kis, bőrkötésű naplót vett elő. A teteje tompán csillogott. – A Franz meggyilkolása utáni napon kezdtem el írni. Talán ez az egyetlen barátom. Az első részben nincs semmi különös, csupán személyes témákról írok. A harmincadik oldal körül kezdtem feljegyezni totenhauseni tapasztalataimat. Leírtam minden kísérletet, amelynek tanúja voltam, és azokat is, amelyekről Dr. Brandtot hallotam beszélni személyesen, vagy telefonon. Néhány bekezdésben olyan dolgok vannak, amelyet közvetlenül nekem mondott el a Birodalom más intézményeiben tett látogatásai után. – Magával vitte a naplót, majd a lépcsőn megfordult, és odadobta McConnell ölébe.

– Maga orvos. Olvassa el egy pályatársa életrajzát is.

Amint Anna elment, McConnell kinyitotta a naplót, és olvasni kezdte.

Rachel Jansen egy hintaszékben kucorgott Schörner őrnagy szállásán. Az őrnagy a kereveten ült és konyakot ivott.

– Miért nem ölt meg a megtorlás során? – kérdezte tompán Rachel.

Schörner a lámpa felé emelte a poharát, és a fény játékát nézte az ámbra színű folyadékban. – Sturm fél tőlem, és ezt jól teszi. Szeretném

elvágni a torkát. Ha a sebeire nézek, felforr a vérem. Abból ahogy ül és lélegzik látom, hogy belső sérülése van. Megrúgta az az állat Grot?

– Ez maga a téboly – mondta Rachel, akinek a beszéd szúró fájdalmat okozott megsérült bordáinál. – Mi lesz, ha itt találnak? Most, éjszaka?

Gondtalan mosoly tűnt fel Schörner szépmetszésű szája sarkában. – Kedvesem, ez a legutolsó dolog, amivel ma éjjel törődnek. Brandt nem akar felfordulást, semmit, ami megzavarhatja a Himmlerrel való megállapodását. Számára mi csupán mellékszereplők vagyunk. Amellett itt – és mutatta, hogy hol, – nem tettek-e kárt magában. Vagy tettek? Ha ma nem képes ... megértem.

Rachel megborzongott.

– Fázik? – kérdezte Schörner. – Kedvesem, jöjjön közelebb.

Rachel úgy ment oda a fekhelyhez, mintha a veszthelyre indulna.

32.

Jonas Stern az egyik barakk árnyékában állt, és hallgatózott. Először csak a Recknitz felől fújó szél zúgását hallotta. Anna Kaasnak igaza van. A szél itt erősebb volt, mint a dombokon a fák között.

Időbe telt, amíg meg tudta különböztetni a horkolást a széltől. Csendesen ment el a barakksor mellett.

A felderítés szükségességének és merészségnek a keveréke juttatta el idáig. Még mielőtt Totenhausen hátsó kerítéséhez ért volna, három sekély gödrön vágott át a fák alatt. Még Észak-Afrikából emlékezett az égett hús szagára, felismerte, hogy mire valók ezek a gödrök.

A fák adták neki az ötletet. Magas fenyőfák nőttek a tábor három oldalán, közvetlenül az áram alatti kerítés mellett. A kerítésen kívül egyszerűen átvette a vállán a Schmeisserét, felmászott az egyikre, végigkúszott egy ágon, és a hóra huppant a gázgyárt álcázó csűr mellett.

Mielőtt az ösztöneinek ideje lett volna álljt parancsolni, kihúzta magát, és elindult a gyárat a tábortól elválasztó bejárat felé. Egyetlen őrszem állt ott, egy SS-tizedes, a kényszermunkatábor-őrség földbarna öltözkéiben. Stern iratai kéznél voltak, de láthatóan csupán zöldes SD-egyenruhára és a Vaskeresztre volt szüksége az igazoláshoz. Elmormolt egy Heil Hitler!t, mialatt elment az őr mellett.

Elég könnyű volt a tájékozódás. Az őrtoronyban levők miatt céltudatos léptekkel sétált végig a kórházat a K-Épülettől elválasztó fason, balra fordult, azután a foglyok barakkjait körülvevő kerítéshez ment. Addig haladt mellette, amíg olyan ponthoz ért, ami kiesett a toronyörök látószögéből. A tábor hátsó kapujánál állt ugyan őr, de az erdő felé nézett. Stern nem látott szigetelőket a kerítés drótján - ebben nem volt áram. Gyorsan átmászott rajta.

Az első barakkból horkolást hallott, és a következő háromból is. Amikor az ötödik barakknál lehajolt, hogy egy hasadékon át hallgatózzék, halvány sárga fényt pillantott meg, valószínűleg egy gyertyáét. Ekkor hangot hallott, tulajdonképp csak suttogást. A nyakán úgy álltak fel a szőrszálak, mint a sündisznó tüskéi.

A hang jiddisül beszélt.

Mélyet lélegzett, és jobb mutatóujját becsúsztatta a Schmeisser sátorába. Kihúzta magát, felment a három lépcsőn, és belépett a barakkba.

A gyertya azonnal kialudt. Gyors kapingálás hallatszott, mintha patkányok mászkálnának a földön, azután csend lett. Itt sokkal melegebb volt a levegő, ázott gyapjú és fertőtlenítőszer szaga érződött.

– Figyeljenek ide. Mindnyájan zsidók? – kérdezte jiddisül.

Senki nem válaszolt.

– Figyeljenek. Nem az vagyok, akinek látszom. Kérdezem magukat, mindnyájan zsidók?

Semmi.

Azt kívánta, bár levette volna odakint az egyenruháját. – Én is zsidó vagyok. Palesztinából jöttem Németországba. Kém vagyok. Azért jöttem ide, hogy megtudjam az igazat, hogy mit tesznek a nácik a népünkkel.

Stern ráébredt, hogy ha azt mondta volna, ő a Messiás, akit Isten küldött, az sem döbbsentette volna meg jobban a foglyokat. Halványan látni vélte, hogy rettegő és csodálkozó szemek merednek rá a sötétben.

– Ki itt a vezető? – kérdezte.

– A vezetőnk halott, SS-katona. Maga tudja ezt – hallatszott egy megszó hang a sötétből.

– Ki beszél? Kérem, nem akarom bántani magukat, de nincs sok időm.

– Tudja, kik vagyunk. Mit akar? – sziszegte egy másik hang.

– Ez SD egyenruha, de nem vagyok sem SS, sem SD – mondta nyugodtan Stern. – Rostocki zsidó vagyok, aki kimenekült Palesztinába. Ezt kész vagyok bárkinek bebizonyítani, aki szóba áll velem.

– Akkor mondjon kaddist azokért, akiket legyilkolt – biztatta valaki.

Stern belekezdett a halotti imába. – Jiszgádál vejiszkáddás semé rábbó. Beolmó diveró chirueszé vejámlich málchuszé ... ennyi elég?

– Ismeri – mondta valaki tétovázva.

– Nem jelent semmit – suttogott egy másik hang.

– Melyik évben vagyunk most? – kérdezte valaki.

– A héber naptár szerint 5705-ben. – Stern átérezte az idő szorítását, de büszke volt az asszonyokra, hogy így kipróbálják.

– Mi a Négy Kérdés?

Stern elmosolyodott a sötétben, mert eszébe jutottak gyerekkora széder estjei. – Miért eszünk pászkát? Miért eszünk keserű füvet? Miért áztatjuk zöldségeinket? Miért dőlünk hátra?

– Tudja!

– Újabb félrevezetés! Nincs olyan zsidó, aki saját akaratából idejönne – mondta a kételkedő.

– Egy mód van arra, hogy eldöntsük. Ugyanaz a mód, ahogyan az SS kiválasztja a mi embereinket a tömegből – mondta a bizakodó hang.

Stern csak pillanatnyi zavart érzett.

– Kiállod a próbát, SS-katona? – kérdezte a kételkedő.

Harag és zavarodottság hulláma futott át Sternén, azután kigombolta SD egyenruhája nadrágját, és kissé lejjebb engedte.

– Gyűjtsátok meg a gyertyát – mondta a bizakodó hang.

A gyertyaláng bizonytalan fényében Stern öt, szürke-csíkös ruhát viselő nőt látott. Sovány arcok, tompa szemek, csaknem koponyáig lenyírt haj. Mögöttük a sötétben várakoztak a többiek.

– Jöjjön közelebb – mondta az egyik asszony. Sötét hajú, ónix szemű fiatal nő volt.

Stern engedelmeskedett.

A sötét hajú nő leguggolt vele szemben, és közelebb tartotta a gyertyát. – Igazat mond. Körülmetélték. – jelentette ki.

Sok nő lélegzet után kapkodott, Stern felhúzta a nadrágját. Amikor az előtte kuporgó nő felegyenesedett, Stern mélyen a szemébe nézett. Ez a nő fiatalabbnak és egészségesebbnek látszott, a többinél. Amikor a férfi lejjebb pillantott, nem csupa csontot és bőrt, hanem nőies vonalakat látott.

– Rachel Jansen vagyok. Maga bizonyára őrült – mondta a nő.

McConnell egy órán keresztül olvasta Anna naplóját. Nem akarta folyamatosan, de képtelen volt abbahagyni. Kábultnak érezte magát. Nem is tudta teljesen felfogni még most sem. Az ápolónő naplója nem kevesebbet írt le, mint egy köztisztületben álló országos orvosi közösség módszeres lezüllesztését ami odavezetett, hogy mindazt megtagadják, amit Hippokratész óta az orvostudomány elért.

Számított néhány rémtörténetre. A náci megsemmisítő táborokban uralkodó kegyetlenkedésről hónapok óta hírek keringtek Angliában. Anna naplójának azonban kevés köze volt a kegyetlenséghez. Az jellembeli fogyatékoság, mindennapos valamennyi társadalomban. Ez a napló teljesen más. Még a szándékos gyilkosság is jelentéktelen ahhoz viszonyítva, amit olvasott. A legriasztóbb fejezetek egyike amiatt volt rá nagy hatással, aki belekeveredett, de amiatt is, amit tett.

1943. június 1..

Dr. Brandt visszatért a sziléziai Auschwitzi Központi Táborból. Arról panaszkodott Rauchnak és Schmidtnak, hogy ott mennyire pazarolják a Birodalom pénzét. Azt mondta, Dr. Clauberg szakmai színvonala siralmasan lesüllyedt, sterilizációs kísérletei a kuruzslás határát súrolják.

McConnell jól ismerte Clauberg nevét. Tehát Anna naplója arra az orvosra vonatkozott, aki kifejlesztette a sárgatesthormon vizsgálatot? Azt a vizsgálatot, amelyet róla neveztek el? Bizony rá vonatkozhat.

Clauberg nyilván óriási adag röntgensugarat alkalmaz mind a férfiak, mind a nők sterilizálásához. Brandt azt állítja, ennek a módszernek a hatástalansága még azok számára is nyilvánvaló, akiknek csak felületes ismeretei vannak a gamma-sugarakról és azok hatásáról. Álláspontja bizonyítására Brandt férfi foglyot kért, akit Sturm főtörzsőrmester azonnal behozott (17 éves orosz hadifogoly). Miután a foglyot SS-katonák erőszakkal lefoglák, Brandt nekilátott egy műtétnek, hogy elvágja az ondóvezetékét. Így akarta bebizonyítani beosztottjainak, milyen gyorsan tudja elvégezni ezt az eljárást gyakorlott sebész. Négy perc alatt végzett. Ezt a nők sterilizációjáról folytatott beszélgetés követte, amelynek során Brandt megismételte, hogy a sebészet a leghatásosabb eljárás. Azt mondta, Clauberg soha nem fogja visszaszerezni háború előtti hírnevét. Brandt igaza bizonyítására hat nő sterilizálását tervezi holnap reggel, még az aeroszolos Sarin 4 kísérlet előtt ...

Ez a bekezdés csak addig sokkolta McConnellt, amíg elérkezett Klaus Brandt egyik kísérletsorának első leírásához. A fejezet egymagában is elegendő volt ahhoz, hogy a náci államot örökre elátkozza magában.

1943 augusztus 6.

Nyolc nappal ezelőtt Brandt szándékosan megfertőzött négy fiút és négy lányt a gyorsan kifejlődő, I. csoportba tartozó meningococcus baktériummal (cseppfertőzési eljárással, a cseppeket az elkülönítőben tartott foglytól, mint bacilusgazdától szerezte be). Utasította Greta Müllert és engem, hogy 12 órás váltakozó műszakban tartózkodjunk a kísérleti betegszobában amíg a kísérlet véget nem ér. Most van először alkalmam leírni azt, ami történt.

Feladatunk volt:

- a, feljegyezni a tünetek megjelenését;
- b, megadott időben vérmintát venni és fehérvérsejt számlálást végezni;
- c, megfelelő időközönként szulfadiazint (és Brandt saját készítményét) beadni a betegek különböző csoportjának;
- d, beadni vízpótló folyadékot, feljegyezni táblázatban valamennyi beteg fejlődését, gyógyulásig vagy a halálig. A legkisebb egy hat hónapos (leány), a legidősebb ötéves (fiú). Az átlagos életkor három és fél év volt.

A fertőzés utáni negyedik napon meningococcus jelent meg valamennyi beteg vérében. Legtöbbjükön a jellegzetes kiütések is megjelentek addigra. Brandt szulfadiazin szájon keresztüli beadását rendelte el két betegnél, ezzel párhuzamosan saját titkos készítményét adatta be két másiknak. A többi négy beteget (köztük a lány-csecsemőt) a kísérlet kontrolljára jelölte ki.

Az ellenőrző csoporton hamarosan jelentkeztek a betegség vérmérgezéses szakaszának a tünetei: rendszertelen láz, túlérzékenység, gyors érverés és légzés. Legtöbbjük jellegzetes tartásba húzta magát össze, és sírt, ha megzavarták. Mind a négyükön csúnya bőrkiütések mutatkoztak,

három esetben ezek véreztek. Valamennyiüknél a fehérvérsejtek száma 16500 és 17500 között volt.

Az ellenőrző csoportban az elhalálozást (négyéves lány) általános szepszises fertőzés okozta. A test 80%-át borították el véres kiütések. A rutin halottkémi eljárást Dr. Rauch végezte.

Az ellenőrző csoport csecsemőjének a koponyavarratai hamarosan megduzzadtak a súlyos fertőzés következtében. Rángógörcs, lassú érverés és légzés lépett fel. A halál a fertőzés után hat nappal következett be.

Annál a két betegnél, aki szulfadiazint kapott, javulás jelei mutatkoztak 48 órán belül. A javulás lassúbb volt azoknál, akik Brandt készítményét kapták. Az ellenőrző csoport tagjai hamar eljutottak a betegség második szakaszába. Testnedveikből eltűntek a baktériumok, és lerakódtak az agyhártyájukban. A betegeknek hányás és a gerincvelő-folyadék megnövekedett nyomása által okozott szokásos hasogató fejfájás volt tapasztalható. Székrekedés, vizeletvisszatartás és az ideggyökökben lejátszódó folyamat miatt a nyakmerevedés is fellépett. A kisebb gyerekek közül kettőnél a gerinc és a nyak jellegzetes „ívbe” hajolt vissza. Egyikük sem tudta az állát mozgatni.

Az ellenőrző csoportban a harmadik halál heves haláltusa után, Greta turnusa alatt következett be (hároméves fiú). Aznap reggel csupán néhány aszpirint tudtam neki beadni, semmi egyebet. Brandt halottkémi vizsgálata az elhalálozás okául vízfejűséget tüntetett fel. Az agykamrák megnyúltak, és az agytekervények sűrű, gennyes folyadék miatt ellapultak. A látóideg is megsérült: a beteg egyik szemére vak volt a halál beálltakor. A gennyes váladék eljutott a gerincoszlopig.

Brandt a kísérlet ideje alatt számos alkalommal végzett gerincspinalis, hogy megvizsgálja a gerincvelőfolyadékot. Feldühítette saját készítményének a szulfadiazinhoz viszonyított lassú hatása. A gyerekek rettegettek a csapolástól, Ariel Weitznek és SS-katonáknak kellett lefogni őket. A hatodik napon Brandt saját készítményét közvetlenül az egyik gyerek gerincsatornájába fecskendezte be. Ebből arra következtetek, hogy a saját készítménye nincs a szulfonamidokkal összefüggésben, mert ezek használatánál nincs szükség helyi terápiára. Brandt azt tervezi, hogy az egész kísérletet megismétli egy hét múlva, más készítmények felhasználásával. Tegnap érkezett egy doboz antimeningococcus lószérum ...!

McConnell felnézett a naplóból. Reszketett. Legkevesebb tucatnyi különálló fejezetben volt lejegyezve gyerekeken végzett hasonló kísérlet, míg a felnőtteken Brandt és segédorvosai csaknem ötven továbbit végeztek. Mindez, a legapróbb részletekig volt rögzítve. Leginkább az döböntette meg, hogy e kísérletek mögött nem volt semmiféle érdemi orvosi ok. Az agyhártyagyulladás közismerten gyógyítható szulfadiazinnal. Klaus Brandt csupán azért kínozza a gyerekeket, hogy megkísérljen valamilyen új gyógyszerrel találkozni, amivel meggazdagodhat a háború után.

McConnell lehunyta a szemét, és a halántékához szorította az ujját. Hogyan tudhatott ilyesmit Anna Kaas lejegyezni ennyire érzelmmentesen? Valamilyen büntudat vagy egy kis undor jele után kutatott a naplóban, de az első néhány feljegyzés után gyakorlatilag megszűnt bármينemű hivatkozás az ápolónő saját érzelmeire. Ekkor rájött – vagy legalábbis remélte, hogy rájött – Anna célkitűzésére. Az ápolónő úgy járt el, mintha szórógázító gép lett volna. Úgy jegyezte le amit látott, ahogyan azt bírósági tárgyaláson megkövetelnék a tanútól. Ha érzelmekkel fűszerezte volna a naplóját, kevésbé lett volna hiteles háború után.

Arra gondolt, még így is nehezen fogható fel, hogy jelen volt, amikor ezeket a rémtetteket elkövezték, és részt is vett bennük. A harag vagy a bocsánatkérés valamilyen kifejezése után kutatott, akármilyen elégtelen vagy tökéletlen lett volna ez, hiszen a sebezhető lélek megtalálható minden emberi szív mélyén. Mostanáig még nem talált rá.

Abban az egyben biztos volt, hogy ha élve jut ki Németországból, az ápolónő naplója nála lesz.

Jonas Stern kába hallgatásba merülve ült a zsidó nők barakkjában. Több, mint negyven nő vette körül. Egyetlen gyertya pislákol a padlón. Mostanáig soha nem látott ilyen szemeket, még a nagy vágóhídon elembertelenedett katonák arcában sem. Ezek egyszerre voltak sekélyek és feneketlenek, mint a fekete tükrök. Úgy érezte, ha belenyomná az ujját valamelyik szembe, az szilánkokra törne, az ujjá pedig belezuhanna a gyász és a fájdalom soha be nem temethető fekete barlangjába.

Rövid idő alatt sokat tudott meg. Néhány kérdést tett fel az asszonyok történeteivel kapcsolatban, elsősorban annak a bizonyítására, hogy a palesztinai és londoni cionista vezetők számára kémkedik. Mikor azonban meghallgatott néhány választ egy időre minden másról elfeledkezett. Mindegyik történet ugyanannak a témának volt a változata: szépen boldogultunk; Hitler került hatalomra; a gazdagok elmenekültek; a nácik eljöttek a városunkba, falunkba, házunkba, lakásunkba; megölték az apámat, anyámat, férjemet, fiaimat, unokáimat, testvéreimet, leányaimat, nagyszüleimet. Csaknem valamennyi történet ugyanúgy fejeződött be: Én vagyok családom utolsó tagja.

Miközben az asszonyok beszéltek, Stern megtudta, hogy a parancsnoknő halála és az azt követő megtorlás teljes zűrzavart idézett elő a barakkban. Az elhunyt lengyel nő helyét az a fiatal holland asszony töltötte be, aki kikérdezte őt. Éppen eldöntötte magában, hogy neki fogja feltenni azt a kérdést, ami miatt élete kockáztatásával bejött a táborba, amikor Rachel így szólt: – Stern úr, mi a terve, hogyan jut ki a táborból?

Stern tudta, hogy most mi következik. Némelyik nő már a menekülésben kezdett reménykedni, és neki ki kell ábrándítania, őket. Nem tudhatják meg, hogy nincs szándékában elhagyni a tábor környékét, ameddig ... Ameddig mi lesz? Ameddig meg nem öli őket.

– Stern úr? – mondta ismét Rachel.

– Kisétálok a főkapun. Ugyanúgy, ahogy bejöttem.

Rachel néhány pillanatig hallgatott. – Dehát ennek nincs semmi értelme. Egy SS-tiszt közlekedési eszköz nélkül?

Stern kényelmetlenül feszengett. – Már mondtam, hogy ez SD-egyenruha, azaz a Biztonsági Szolgálaté. Jobban félnek tőle, mint a Gestapótól. Még az SS sem meri kérdőre vonni az SD-t.

Stern látta a remény felvillanását a sötét szempárban. – Szívességet szeretnék kérni magától. Nagy szívességet – mondta Rachel.

– Nem vihetem magammal – vágta rá Stern.

– Nem engem. A gyerekeimet.

A férfi rábámult. – Gyereke van itt?

– Kettő. Egy fiú és egy lány.

– És azt akarja ... Azt akarja, hogy egyet vigyek magammal?

A fiatalasszony elkapta és megszorította Stern kezét, a szemében könnyölgés csillogott. – Jobb, ha az egyiknek esélye van az életbenmaradásra, mintha mindketten meghalnak. Márpedig biztosan meghalnak, ha ittmaradnak – mondta.

Stern az elkeseredettség mellett nagy elhatározottságot is látott most a szemében. Valóban azt gondolta, amit kimondott.

– Olyan kicsik! Könnyen magával vihetne egyet – könnyögött Rachel, amitől Sternt a szégyen és a tehetetlenség hulláma öntötte el.

A férfi elrántotta a kezét. Szíve mélyéig felkavarta a felismerés. Ez az asszony olyan őszintén szembenézett saját életben maradásának a képtelenségével, hogy átadná gyermekét egy ismeretlennek. A körülötte levő arcokba bámult, a helytelenítés jele után kutatva.

Egyiküket sem botránkoztatta meg Ráchel kérése.

McConnell végre rábukkant a naplóban arra a bejegyzésre, ami után kutatott. Csaknem a végén volt, csupán két héttel ezelőtt írta.

1944. január 2.

A Szövetségesek bombái egyre több és több civilt ölnek meg. Arra az esetre, ha nem élném túl a háborút, elmondok itt egyet-mást olyasmikről, amikkel túlságosan fájdalmas szembenézni. Tudom, milyen kérdést tesz majd fel a világ nekem. Hogy volt képes egy nő ott állni, és végignézni ezeket a szörnyűségeket? Civil volt. Apolónő volt! Nem volt köteles ezt megtenni. Senki sem szorított fegyvert a fejéhez. Nos, ez igaz is, és nem is. Civil vagyok, de a náci Németországban élek a háború alatt. Egyetlen hét után eleget tudtam Klaus Brandtról ahhoz, hogy biztos lehessenek abban, áthelyezési kérelmem halálomat jelentené. Brandt korlátlan úr Totenhausenben. Ha elrendeli valakinek a halálát, az illető máris halott. Úgy látszik, kizárólag Schörner őrnagy nem fél tőle. Azt hiszem, Schörner túlságosan sok halált látott ahhoz Oroszországban, hogy bármitől féljen.

Lesznek, akik gyávának neveznek majd azért, mert nem hagytam el ezt a helyet, nem utasítottam vissza a részvételt ezekben a kísérletekben, akár az életem árán is. Valóban gyáva vagyok? Igen. Lidérces álmoktól gyötörtén dideregve feküdtem az ágyamban, azt képzelve, Sturm dörömböl a kunyhóm ajtaján, hogy letartóztasson, és elcipeljen a Fához. Közel voltam az öngyilkossághoz. A világ ítélete azonban keveset jelent a számomra. A világ minden kínzása sem okozhat olyan gyötrelmet, mint amelyet akkor érzek, amikor haldokló gyerekek esdeklő szemmel néznek rám segítséget kérve, és én nem tudok rajtuk segíteni.

Válaszom van a világnak, mentségem nincs. Amikor megérkeztem Totenhausenba, már súlyos búskomorságban szenvedtem azért, mert az SS Berlinben meggyilkolta a szerelmemet. Amikor rájöttem, hogy valójában mi történik itt, azt hiszem, sokkos állapotba kerültem. Amint valamelyest magamhoz tértem, egyetlen gondolatom az volt, hogy elkerüljek Totenhausenből. Ekkor azonban átgondoltam a helyzetemet. Ha Brandt megengedné, hogy elhagyjam a tábor, sikerülne eltávoznom a bűncselekményektől, de a gonosztettek folytatódna. Ugyanígy folytatódna, mint azelőtt, de nem látná senki, akit úgy felzaklatna, mint engem. Szökőárban úszó halacskának éreztem magam. Megpróbálhatok más irányba úszni, de elsöpörne a hullám. Napokon keresztül alig beszéltem. Ekkor eldöntöttem, hogy egyetlen okból küldtek el ebbe a pokolba: hogy tanú legyek. Hogy leírjam, amit látok. Ezt tettem, és ezt teszem folyamatosan. Érzéketlenné váltam olyan dolgokkal szemben, amelyektől még egy gyilkos is elszégyellné magát, de már nem gondolok öngyilkosságra. Most azért imádkozom, hogy túléljem ezt a háborút. Azért esdeklem, hogy a naplóm legyen a hóhér kötele, amely végül rá fonódik Brandt hájas nyakára. Olykor aggódom, hogy nem üdvözülök, mert elátkozott vagyok Isten szeme előtt. Arra viszont gyakran gondolok, hogy látta-e Isten valaha ezt a helyet? Hogyan létezhet Isten ugyanabban a világban, amelyben Totenhausen tábor van?

McConnell becsukta a naplót. Megtalálta azt, ami után kutatott. Még az emberi elvetemültségnek ebben a poklában is maradt remény az emberi tisztesség megőrzésére. Anna Kaas fellázadt az általa leírt téboly ellen. Lázadása azonban nem a politikailag beavatlanok üres vinnyogása volt. Nem tehetetlen, erkölcsről prédikáló szavakat ajánlott fel, hogy ezután visszavonuljon az ésszerűség vagy önáltatás álarca mögé. Nem követett el valamilyen bátor, de hiábavaló önfeláldozó tettet sem, ahogyan McConnell tette volna. Ennél sokkal nehezebbet tett. Humanitását áldozta fel azért, hogy megkísérelje megtenni azt az egyetlen dolgot, amely valaha valóban kihatással lehet azokra az emberekre, akik elkövették azokat a rémségeket, amelyeknek minden nap tanúja volt: igyekezett megmondani a világnak, hogy mi az, amit tettek.

Amikor rájött erre, McConnell valami mást is megérzett. Anna Kaas olyat ért el, ami korábban senkinek sem sikerült. Megváltoztatta a férfi

alaphiedelmét az erőszak hiábavalóságáról. Eddig az apja elveit követte a háború ellenzésében. Ma éjjel azonban az egyszerű szavak felfedtek neki valamit, ami rosszabb mint a háború vagy talán egy újfajta háború: az emberiség ön maga elleni háborúja. Egy önpusztító tébolyt, amely csak a teljes megsemmisülésben végződhet. Újonnan szerzett ismereteihez orvosi ismereti között talált egy tökéletes hasonlatot is.

A rák.

Az a rendszer, amely megalkotta Totenhausent és a naplóban említett tucatnyi másik tábor, az emberi faj belsejében burjánzó rosszindulatú daganat. Más, hagyományosabb betegség alatt álcázva terjed, és alkalomadtán mindent elpusztít, ami az útjába kerül. És mint minden rosszindulatú daganatot, ezt sem lehet megállítani az egészséges szövetek elpusztítása nélkül.

Amint a naplóval az ölében üldögélt, McConnell úgy döntött, ahogy az a mai éjszaka eseményei nélkül elképzelhetetlen lett volna a számára.

Ha apja, aki mint orvos és háborús veterán húsz éven át prédikált az erőszakmentességről, valamilyen csoda következtében elolvashatta volna Anna Kaas naplóját, és szembetalálkozott volna Doktor Brandttal ... Lelőtte volna, mint egy veszett kutyát.

– Utoljára mondom, nem tehetem meg. Az is csoda lesz, ha élve megúszom, de a gyerekekkel együtt az ég egy adta világon sem volna semmi esélyem – tiltakozott Stern.

A férfi kényszerítette magát, hogy ne nézzen Rachel Jansenre. A reménykedés fénye kialudt az asszony szemében. Stern hamut látott ott, ahol eddig várakozás parázslott. – Kérdezni szeretnék valamit mindnyájuktól. Jöjjenek közelebb.

A szürke arcok közelebb húzódtak hozzá.

– Mi az? – kérdezte Rachel.

– Érdekelne egy bizonyos férfi Rostockból. Olyan jelentéseket kapunk, hogy ebben a táborban halt meg. Szeretném ha elmondanák, hogy tudnak-e róla, emlékeznek-e rá. Hogyan élt itt a lágerben élt ... vagy inkább ... hogyan halt meg.

– Mi a neve? Mindenkit ismerünk a táborban.

– Avram. Avram Stern Rostockból – mondta halkan Stern.

Rachel a többi asszonyra pillantott, azután visszanézett Sternre. – A cipészre gondol?

Sternt balsejtelem öntötte el. – Cipész? Igen, varga volt.

Rachel lassan megsímogatta a férfit. – Istenem, maga a fia – mormolta. Stern teste megfeszült. – Ismerte őt?

Rachel zavartnak látszott. – Ismertem-e? Ismerem. Most éppen alszik, nem egészen harminc méterre tőlünk.

33.

Amikor a kunyhó ajtaja hangos robajjal kinyílt fölötte, McConnell ledobta a naplót, és megmarkolta a géppisztolyát. Meghallotta Anna hangját, azután férfihang beszélt németül. Felopózkodott a lépcsők tetejére, és résnyire kinyitotta az ajtót. SD-egyenruhájában Stern állt a konyhában, és vadul dörzsölte a kezét. Az arca vörös, a szeme könnyes volt, mintha kilométereken át futott volna hideg szélben.

– Kérek egy kávét. Hol a doktor? Alszik? – kérdezte Annától.

Anna odament a tűzhelyen gőzölgő horpadt edényhez.

– Kezdek arra gondolni, hogy tulajdonképpen meg sem akarja támadni a tábort – mondta a konyhába lépve McConnell.

Stern pillantása az amerikai géppisztolyára tévedt. – Jobban tenné, ha a csövénél fogná meg, és bunkóként használná.

– Menjen a pokolba – mondta McConnell, és leült az asztal mellé.

– Köszönöm – mondta Stern, átvéve Annától egy bögrét. – Ha a pokol létezik, akkor éppen ott voltam, barátom. És tudja, hogy mi a helyzet? Tele van zsidókkal.

– Hogy érti ezt? Maga bent volt a táborban?

Stern szélőtől kisebesedett ajkához emelte a bögrét, és a karimája fölött McConnellra nézett. – A táborok arra valók, hogy benntartsák az embereket, nem kint.

– Akkor, hogy jutott ki?

– Egy gyógyászati eszközöket szállító teherautó fenekén. Meglehetősen furcsa idő ez szállítmányok fogadására, nem gondolja?

Anna szólalt meg a tűzhely mellől. – Stern úr, Totenhausenban ugyanannyi keresztény van, ahány zsidó.

McConnellt meglepte, hogy Stern nem válaszolt. A fiatal cionista töprengőnek látszott, nyoma sem volt lobbanékony természetének.

– Miért nem támadta meg a tábort? – kérdezte McConnell.

– Túl erős a szél – válaszolta Stern, az asztalra szegezve a tekintetét.

– Értem. Megtudott valami hasznosat?

– Milyen szempontból hasznosat? Maga az, aki nem akarja, hogy ez a küldetés sikerüljön, nem emlékszik?

Anna Stern válla fölött ránézett McConnellra. Úgy látszott, mintha azt kérdezné, ez még mindig igaz-e.

– Van egy javaslatom, doktor – mondta hangsúlytalanul Stern.

– Hallgatom.

– Nyilvánvaló, hogy nem tudom végrehajtani ezt a megbízatást a maga segítségével nélkül. Ezért egyezséget ajánlok.

Anna kávét tett McConnell elé, aki bólintva köszönte meg. – Mifélett?

– Ha segít abban, hogy elgázosítsam az SS-helyőrséget, minden lehetségest el fogok követni a foglyok életének megmentéséért.

McConnell kiegyenesedett a székében. Jól hallotta volna? Anna ráfügesztette a szemét. Az ápolónő nyilván ugyanezt hallotta.

– Nocsak, nocsak, Saul a damaszkuszi úton ... – kezdte McConnell.

Stern széke nekilódult a tűzhelynek, amikor a férfi felpattant.

– Hűha! – mondta mindkét kezét felemelve McConnell. – Négy órával ezelőtt kész volt mindenkit megölni, most meg akarja menteni őket?

Stern érezte, hogy remeg a keze. Amikor tizenegy év után először ölelte át az apját, úgy érezte, mintha jégburkolat olvadt volna le a szívéről. Minden, amit előre kitervelt, hogy el fogja mondani Avramnak, ha valaha alkalma lesz rá – hogy milyen ostoba és makacs volt Avram, mert Németországban maradt, hogy milyen kegyetlen volt, amikor védelme nélkül küldte el a családját Palesztinába ... –, mindent elfelejtett abban a pillanatban, amikor meglátta, hogy az apja milyen szánalmas állapotban van.

Avram Stern meg sem ismerte a fiát. Amikor Jonas megmondta a saját és az anyja héber nevét, a cipész kis híján holtan esett össze. Mialatt Rachel Jansen távol tartotta a többi asszonyt, apa és fia sok mindenről beszéltek, de Jonas hamar a lényegre tért. Alig hallhatóan suttogva kérte az apját, hogy jöjjön ki vele a táborból.

Jonas el sem tudta hinni, de Avram elutasította. Rostock megismétlődött, ámbár a helyzet most más volt. Tíz esztendővel ezelőtt nem volt hajlandó feltételezni, hogy Hitler elveszejtí a zsidó frontharcosokat. Ez az illúziója már szertefoszlott, de ugyanolyan makacs volt, mint ezelőtt. Most azt állította, nem tudná nyugodt lélekkel elhagyni zsidó felebarátait, akikre végzetes balsors vár. Jonas hevesen vitatkozott vele, közel volt küldetése valódi céljának felfedéséhez, de nem tudta Avramot meggyőzni. A cipész egyetlen engedményt tett, azt mondta, ha Jonas elő tudná valahogy segíteni a többiek menekülését, akkor ő is velük tartana. Ezért Jonas, csordultig telve haraggal és tehetetlenséggel, azt mondta apjának, aludjon a zsidó nők barakkjában, amíg vissza nem jön.

Miközben Stern átcsörtetett a dombokon, lecsillapodott annyira, hogy kidolgozzon egy tervet: Apja keményfejűsége miatt most megpróbált valami olyat kieszelni, amit még a SOE főnöke is lehetetlennek tartott: módot találni Totenhausen SS-őrségének mérges gázzal való megölésére úgy, hogy a foglyokat megkímélik. Stern tudta, hogy ehhez McConnell segítségére van szüksége. Ezt az új függőséget csaknem annyira gyűlölte, mint saját magát, amiért képtelen végrehajtani az eredeti célkitűzést.

– Kész vagyok megpróbálni a foglyok megmentését – mondta összepréselt ajakkal Stern – ha segít nekem megölni az SS-katonákat, elkészíteni a britek által kért fényképfelvételeket, és ellopni a Soman-mintát. Ha visszautasítja, egyedül fogom végrehajtani a támadást. Akkor mindenki meghal, talán még Kaas kisasszony is.

– Csillapodjék. Üljön le, és maradjon csendben egy percig, kérem – mondta McConnell.

McConnell megkísérelt kiolvasni valamit Stern szemének kristályszerű csillogásából, de ez olyan volt, mintha fekete kvarcon keresztül próbált volna olvasni. Stern megtartotta az indokait magának.

– Rendben van. Ez tisztességes egyezségnek tűnik a számomra. Megállapodtunk, segíteni fogok magának – mondta egy percnyi gondolkodás után McConnell.

Sternt még jobban meglepte ez a megváltozott hozzáállás, mint ahogyan az övé McConnellt. Sután odahúzott egy széket, és az amerikaival szemben leült az asztal mellé.

– Ugye, könnyebben ment a rábeszélés, mint gondolta? Nos, ne legyen annyira elégedett magával. Hogyan akar százötven SS-katonát megölni úgy, hogy a foglyok ne károsodjanak? – kérdezte McConnell.

– Maga az, aki meg akarja kímélni őket, találja meg a módját – vágta rá nagyon gyorsan Stern.

McConnell hirtelen megérezte, hogy Stern szavainak kevés kapcsolata van ahoz, amit a lelke mélyén érez. Erre nem volt semmi bizonyítéka azon kívül, hogy Stern csaknem mindig azt mondta, amit gondolt, ezért a szavai mindig meggyőzően csengtek. Ez az utolsó megjegyzése erőltetettnek hangzott. Dehát mit titkolhat el?

– Állítólag maga a lánész, most bizonyítsa be – mondta Stern megtörve a McConnell hallgatása miatti csendet.

– Módot fogok találni rá – mondta McConnell, szemrevételezve a vele szemben ülő új személyiséget.

Fél órával és egy újabb bögre kávéval később McConnell még nem talált rá módot. Hárman úgy ülték körül az asztalt, mint egy bonyolult matematikai probléma megoldásával kísérletező egyetemi hallgatók. Stern két kommandós stílusú tervet javasolt a tábor elgázosítását megelőző foglyokiszabadításra, de mindkettőhöz legalább egy tucat katonára és másodpercre pontos időzítésre lett volna szükség. Elgondolásai nem juttatták ugyan McConnellt közelebb a megoldáshoz, de megerősítették azt a gyanúját, hogy Sternnek valamilyen okból szívügyévé vált a foglyok életének megmentése.

Anna terelte helyes útra az amerikai. Stern éppen azt mesélte, hogyan támadott meg gerillacsapata egy brit erődöt, amikor az ápolónő félbeszakította. – Ó, a K-Épület!

Stern abbahagyta az elbeszélését. – Mi van vele?

– A Kísérleti Épület. Ez légmentes kamra a tábor hátsó részén, itt hajtják végre Brandt gázzal való kísérleteit.

– No és? – kérdezte McConnell.

– Az SS-katonák kerülnek, mint a pestist. Azon gondolkodom, mi volna, ha kisebb csoportokban becsempésznénk ide a foglyokat, fél órával a támadás előtt? Amikor a tartályok felrobbanának, a foglyok biztonságban lennének a K-Épületben, kint pedig az SS-katonák megfulladnának.

Stern ámulattal nézett az ápolónőre. – Briliáns ötlet.

– Egy pillanat. Mekkora az a kamra? – szólt közbe McConnell.

Anna mosolya eltűnt. – Soha nem voltam bent, de igaza van ... kicsi. Kívülről nem látszik annyira kicsinek, de duplafalú, helyiség a helyiségen belül. Hadd gondolkozzam. Láttam a méretét a kísérletek jegyzőkönyveiben. Azt hiszem ... kilenc négyzetméter.

– Az bizony kicsi. Milyen magas a mennyezet? – kérdezte McConnell.

– Egy magas ember éppen állni tud. Talán két méter?

– Hány fogoly van a táborban?

Anna a fejét csóválta. – A mai megtorlás után ... kétszázharmincnégy.

– Képtelenség.

– Igaza van. Még a foglyok felét sem lehet bepréselni. Az ördögbe! Kell lennie valamilyen más megoldásnak – mondta Stern.

McConnell csaknem egy percig ült szótlanul az asztalnál, gondolatban elemezte Anna ötletét. – Talán van – mondta ki végül.

– Micsoda? Van valamilyen megoldás? – kérdezte Stern.

– Annának igaza van a K-Épülettel kapcsolatban – legalábbis elméletben. A kérdés lényege az SS-katonák elgázosítása, miközben megvédjük ettől a foglyokat. De Anna fordítva képzei el ezt.

– Hogy érti ezt? Az SS-eket be kell terelni a K-Épületbe és elgázosítani őket, mialatt a foglyok odakint biztonságban vannak? – kérdezte Anna.

– Elméletben igen.

– Dehát a katonák a közelébe sem mennek a K-Épületnek! Amellett százötvenen vannak.

McConnell nem tudta elnyomni a mosolyát. – Biztos vagyok benne, hogy igaza van. Ám abban is, hogy a Totenhausent tervező építész alapos munkát végzett, és terveiben bombabiztos óvóhely is szerepel.

Anna mereven nézte a férfi arcát, miközben feldolgozta magában szavainak jelentőségét. – Istenem, igaza van. Van egy hosszú alagút, a befogadóképessége nagyobb, mint ahány katona van a táborban.

– Ez az! – mondta izgalomtól remegő hangon Stern. – Becsempészünk két tartályt az óvóhelyre, odacsalogatjuk az SS katonákat, és auf Wiedersehen ... a megbízatás végrehajtva. Fogadok, hogy a gáznak kétszeres a hatékonysága zárt térben.

– Alighanem tízszeres. Ezenkívül a szélesebbesség már nem számítana.

Stern a fejét csóválta. – Smithnek igaza van. Maga igazi lángész.

McConnell meghajolt. – Anna, hány bejárat van az óvóhelyen?

– Kettő. A főbejárat az egyik SS-barakkban van. A másik a kórház pincéjében, a halottaskamrában.

– Gondolja, hogy le tudná zárni a halottaskamrában levő bejáratot, hogy senki ne tudjon ott kimenni azok közül, akik az SS-barakkon keresztül mentek be?

– Azt hiszem, igen.

– Sokkal hatékonyabb volna. Akkor elég lenne egy tartály, de a biztonság kedvéért kettőt használok. Egyszerű lesz levenni ezeket és ... – Stern megakadt.

– Mi a probléma? Nem tudjuk levenni a tartályokat az oszlopról? – kérdezte McConnell.

– Nem, ezt meg tudjuk csinálni. A kérdés a tartályok bejuttatása. Egy benyúló faágról leugorva jutottam a táborba. Ez az acéltartályokkal ez képtelenség. – Stern egy pillanatra az asztalt bámulta, azután Annára nézett. – Csak egyetlen módon lehet megtenni.

– Autóval – mondta halkán Anna.

Stern bólintott. – Tud beszerezni?

Anna gondolkodás közben az ajkába harapott. – Van egy barátom, Greta Müller. Az apja gazdálkodó, és élelmiszert szállít Stettinbe, az SS-parancsnokságra. Autója és benzinje is van.

– Ha van kocsink, lefektethetjük a tartályokat a hátsó ülésre vagy oda-láncolhatjuk az alvázhhoz. Az még jobb lenne. – Sternből sugárzott az enegia a terv felvázolása közben. – Holnap késő éjjel behajthatna, és a kórház mellett parkírozhatna. Ott fogom várni magát. Miután leveszem a láncokat a tartályokról, elvezethet a hullaház bejáratához. Mindössze annyi lesz a tennivalóm, hogy beviszem a tartályokat, és beállítom a megfelelő időben levő felrobbanásukat. – Anna felé hajolt, személyiségének teljes súlya ott sugárzott a szemében. – Biztosan tud autót beszerezni?

– Csaknem biztos vagyok benne – mondta Anna, miközben lenyűgözve visszanézett rá. – Greta azt hiszi, hogy szeretőm van Rostockban, egy nő férfi. Azért hitettem el vele ezt, hogy megkaphassam néha a kocsit kérdezősködés nélkül. Igaz, rendszerint korábban értesítettem.

– Mondja azt, hogy válságos helyzetben van, a férfi szakítani akar.

– Egy pillanat – szólt közbe McConnell.

– Ez az egyetlen mód – mondta Anna.

– Ezt tudom, de egyikük sem számol egy komoly kérdéssel.

– Mivel? – kérdezte türelmetlenül Stern.

– Ahhoz, hogy bejuttassuk az SS-katonákat az óvóhelyre, légiriadóra lenne szükségünk.

– Miért? Én is meg tudom szólaltatni a szirénát. A katonák nem fogják tudni, hogy a riasztás valódi vagy hamis. Egyenesen a gázba rohannak.

McConnell Annára nézett, aki nem látszott bizakodónak.

– Évek óta vagyok itt, de csak egyetlen légiriadó volt, az is téves. Minden gyakorlat előre be van tervezve. A katonák is be vannak osztva egy esetleges légitámadás különböző szakaszaira. Vannak, akik a riasztást végzik, mások tüzet oltanak, vagy biztosítják valamennyi épület kiürítését, persze a foglyokra nem vonatkozik. Ők a barakkokban maradnak – mondta Anna.

– Azt mondja, hogy ez nem válik be? – kérdezte Stern.

– Azt mondom, ha nem bombáznak, valószínűleg sok katona be sem megy az óvóhelyre. Erősen kétlem, vajon a bejáratokat egyáltalán bezárják-e, ha nem esnek le a bombák. Erre nem számíthat.

– Az Ég szerelmére, kell, legyen valami megoldás – mormogta Stern.

– Van is. Egy valódi légitámadás – mondta McConnell, az ujjával dobolva az asztalon. – Azt hiszem, kaphatunk is egyet. Smith tábornok ismeri Totenhausen pontos földrajzi adatait. Ő az, aki elindította ezt az egész históriát. A legkevesebb, amit ez a csibész megtehet, az, hogy elküld egy pár bombázót, így segítve bennünket a feladat befejezésénél. Csupán rádióra van szükségünk.

– Éppen ez az, ami nincs. McShane elrejtett egyet a számunkra, de használhatatlan. A táborból visszajövet kiástam az ejtőernyővel ledobott ládát, hogy kivegyem a mászóvasakat és a hevedert. A láda megrepedt, és félig megtelt vízzel. Bizonyára az ejtőernyő nem működött szabályosan. Jelzőlámpánk a tengeralattjáróhoz száraz maradt, de a rádió vizes lett, és a csövei összetörtek – mondta Stern, hátradőlve a székében, és felnézett a mennyezetre. – Még ha lenne is rádiónk, egy valódi légitámadás más problémát vonna maga után. Megkérhetjük Smithet, hogy pontos időre tervezze be a támadást, de nincs biztosíték arra, hogy a bombázók éppen akkor fognak megérkezni, érti?

– Értem. Nem lehet az óvóhelyen úgy időzíteni a tartályokat, hogy a kellő időben robbanjanak fel és öljen meg az SS-katonákat, amikor a bombák leesése után berontanak a fedezékbe – mondta McConnell.

– Igaza van. – Stern a fejét a szék támlájára támasztotta. – Hacsak ...

– Hacsak mi?

Stern felegyenesedett, és furcsán mosolygott rá. – Hacsak nem várokozok az óvóhelyen, kezemben a robbanó gyutaccsal.

– Micsoda?

– Ez az egyetlen megoldás. Rajtam lesz az egyik védőöltözék, amelyet maga hozott Oxfordból – mondta Stern.

– Maga bizonyára megőrült.

– Azt akarja mondani, hogy a maga tervei alapján készült öltözék és álarc nem véd meg?

– Ideggázzal teli légmentesen elzárt szobában? Átkozottul biztos vagyok benne, hogy nem tudok semmit szavatolni. Az ördögbe, ez olyan, mintha orosz rulettet játszana.

– Nekem tetszik az ötlet – mondta Annára nézve Stern. – Az egyszerűsége miatt. Ott leszek, és figyelni fogom azokat a fattyúkat, amint összecsinálják magukat.

– Jézusom! Jó gyomra van, ezt el kell ismernem – suttogta McConnell.

– Akkor ezt megbeszéltük.

– Ezzel visszakanyarodtunk a rádióhoz – jegyezte meg halkán Anna.

Stern hátrasimította a haját, és elismerő pillantást vetett az ápolónőre. – Kaas kisasszony, ugye magának van rádiója?

Anna a fejét csóválta. – A legközelebbi rádió, amit igénybe tudunk venni, a lengyel ellenállás birtokában van.

– A lengyel ellenállás a közelben működik?

– Nem, Lengyelországban vannak.

– Dehát a határ kétszáz kilométerre van! Szüksége van rádiósra, hogy kapcsolatba tudjon lépni velük.

– Fel tudom venni velük a kapcsolatot, ezt azonban rám kell bíznia.

– Miért?

– Mert olyan vakmerő, hogy elfoghatják. Ennek a kockázatnak nem tehetem ki a többieket.

– Azt gondolja, elmondanék bármit az SS-nek?

Anna szemében gyanú villant fel, amikor ránézett. – Szó sincs arról, hogy beszélne, Stern úr. Biztos vagyok abban, hogy a britek ellátták ciánkapszulával. Nagy gondot fordítottak arra, hogy juttassanak nekem is. Azt mondja, hogy nem venné be a kapszulát, ha elfognák?

– Nekem nem adtak ciánkapszulát. Nem, mintha akarnék – jegyezte meg McConnell.

Anna Sternre nézett, de a férfi elkerülte a pillantását.

– Magának van? – kérdezte McConnell a cionistától.

– Az ördög vigye el, tudni akarom, hogy éri el a lengyeleket. Tudnom kell, van-e reális esély arra, hogy üzenjünk Smithnek – csattant fel Stern.

– Az üzenet el fog jutni hozzá – mondta magabiztosan Anna.

– Tudom, hogy Smithnek van valakije a táboron belül – erősködött Stern. – Ismerem a küldetés fedőnevét. Abból a Clark Gable féle filmből szedték őket. Mi vagyunk Butler és Wilkes, maga Melanie, Smith támaszpontja Svédországban Atlanta, Totenhausen pedig Tara. Mondja meg, kicsoda Scarlett!

Anna nem felelt.

– Ne nevet mondjon, csupán a kapcsolat módját. – unszolta Stern.

Anna felsóhajtott. – Telefon. Rendben van? Valaki felhívja őket.

– A faluból?

– Nem mondok többet.

– Tudtam! – kiáltott fel diadalmasan Stern. – Schörner őrnagy Scarlett. Ő az, ugye? Tudtam, hogy nem maga épített ki kapcsolatot Londonnal.

Anna kiment az előszobába, és felvette a kabátját. – Stern úr, gondoljon, amit csak akar. Mindjárt hajnalodik, el kell indulnom.

Anna a dombokon át kifulladásra érkezett meg Totenhausenbe. Útközben memorizált: Nem tettem néhány szövetmintát a helyére ... A szavak már a nyelvén voltak, amikor az őrlőbbre lépett, hogy kinézzen rá az áram alatti drótkerítésen, de a másik katona csak elmosolyodott, és intett a bajtársának, hogy nyissa ki a kaput.

Az elhagyatott Appelplatzon át egyenesen a kórházhoz kerékpározott, és a hátsóajtón belépett. Meg sem próbált csendesen mozogni, a lopa-

kodás nagyobb feltűnést keltett volna, mint a zaj. A második emeleti előcsarnok sötét volt. Tovább ment a széles folyosón az ajtóig.

Halkan kopogott, mert tudta, hogy zárva találja.

Valaki fenyegetően suttogta. – Ki van ott? Fegyver van a kezemben!

– Anna vagyok. Nyissa ki.

Az ajtó kattant és Ariel Weitz állt mögötte, pisztollyal a kezében. Anna bement a szobába, amely alig volt nagyobb egy szekrénynél, de hideg-meleg folyóvíz volt benne. Ez fényűzés volt ahhoz képest, amit a többi fogolynak kellett elviselnie. Cigaretta és pálinka bűze érződött.

– Miért van itt? – kérdezte a férfi.

– Azonnali találkozóra van szükségem.

– Kivel?

– A Wojikokkal, és el kell hozniuk a rádiót.

– Maga megőrült! Azt akarja, hogy telefonáljak nekik?

– Igen, ma éjszaka. Most azonnal.

– Nem fogom megtenni. – Weitz színpadias túlzással csóválta a fejét.

– Meg kell tennie. Minden ettől függ.

A férfi szeme kitágult – Itt vannak a kommandósok?

– Weitz úr, telefonáljon.

– Hányan vannak? Meg fogják támadni a tábort?

– Mondja meg Stannak, hogy ott találkozunk, ahol korábban.

– Nem lehet, Schörner elcsípne – mondta makacsul Weitz.

– Kétlem. Valószínűleg ágyban van a zsidó nővel.

A férfi sandán nézett rá. – Maga tud erről?

– Sok mindent tudok. Miért aggódik ennyire? Azt hittem, vasból van.

– Schörner miatt. Megváltozott. Alig iszik, és mindig mindenre figyel.

– Mit vár tőle azután, hogy meggyilkolva, brit ejtőernyőbe csavarva találták meg az egyik emberét?

– Ez valóban rossz hír volt. Ám azt hiszem, az ok legalább annyira ez a Jansenné mint az ejtőernyősök. Schörner magához tért, s ismét Oroszországban képzei magát.

Anna rábeszélő hangon próbálkozott. – Weitz úr, ez a pillanat annak a következménye, amit mostanáig tett. Minden készen áll, de semmi sem történik, ha nem intézi el, hogy találkozzak holnap a Wojikokkal.

A férfi úgy szorította két kezét a mellkasához, mint a légszomjjal küszködő hegymászó. – Rendben van, rendben van. Megpróbálom – mondta.

– Megteszi. Amint elmentem. – Anna elindult, de az ajtóból visszaneézett. – És Weitz úr ... ne igyon olyan sokat.

Weitz bólintott, de a tekintete messze járt. – Olyan fáradt vagyok – mondta szinte vinnnyogva. – Mindenki azt hiszi, hogy szörnyeteg vagyok. Schörner is. A saját népem jobban gyűlöl engem, mint az SS-t.

– Viszont ez tette lehetővé, hogy végrehajtsa azt, amit megtett.

– Igen, de ... én csak ... ez nem mehet így tovább. Meg kell mondanom. Látniuk kell, hogy ki vagyok valójában.

Anna visszament, és rátette a kezét a férfi csontos vállára. Nagy erőfeszítéssel nem hőkölt vissza a lázas bőrtől. – Weitz úr, Isten látja, hogy mi a valóság – mondta nagyon halkán.

A véraláfutásos szempár kitágult.

– Ott lesznek a Wojikok holnap? Délután, a rádióval? – kérdezte Anna. Weitz nyirkos kezével megszorította Anna kezét. – Ott lesznek.

34.

Mialatt áthaladtak Dettmannsdorfon, Stern kihajolt Greta Müller fekete Volkswagenének hátsó ablakán, és tisztelgett egy Wermacht altisztnak.

– Ne játsszon a szerencséjével – mordult rá McConnell.

Stern nevetve dőlt hátra az ülésen. Feltűnő jelenség volt szürkészöld SD-egyenruhájában és sapkájában, úgy látszott, nagyon élvezi a helyzetet. Anna úgy tervezte, hogy betegséget színlel a nappali műszak vége előtt, és egyedül találkozik a lengyel partizánokkal. Ám amikor Stern meghallotta, hogy Anna kölcsön akarja kérni az úthoz Greta Müller kocsiját, ragaszkodott ahhoz, hogy elkísérje az ápolónőt.

– Azt hiszem, egy fiatal nő az SD egyik ezredesének a társaságában sokkal nagyobb biztonságban lesz, mint egy magányosan autózó nő – jelentette ki pimasz hangon.

Annát a kijelentés hidegen hagyta. Csak akkor adta be a derekát, amikor Stern megfenyegette, hogy lemond a foglyok megmentéséről.

Mialatt a konyhóban arra vártak, hogy Anna eljöjjön a munkából, McConnell úgy döntött, ő is elkíséri őket. Nem látta értelmét annak, hogy a konyhóban várja meg az SS-t, hogy bejelenték neki, hogy a társai fogságba estek és letartóztassák. – Maga a nagyfőnök, én csak a sofőrje lehetek – mondta Sternnek.

Ez volt tehát a szereposztás. McConnell vezette az autót, Anna és Stern pedig kiváltságos utasként hátul ült. A találkozó helye mindössze húsz kilométerre volt Anna konyhójától, Bad Sülzétől északra, egy erdőben. Amikor a bogárhátú elhaladt a Kneesehof nevű falucska mellett, Anna azt mondta nekik, hogy félúton vannak. Bad Sülzét elhagyva délnek fordultak, és egy hidacskán keresztezték a Recknitz folyót. Két kilométeres úton érkeztek el az erdőszéléi rekettyésbe.

– Menjen le az útról, húzódjék be a fák közé – utasította Anna.

McConnell engedelmeskedett. Stern kiszállt, és körüljárta az autót, miközben készenlétben tartotta Schmeisserét. McConnell követte, gépisztolyán kívül volt nála egy kenyeret és sajtot tartalmazó zsák is.

– Előre megyek – mondta Anna. – Stan nagyon óvatos. Először én beszélek vele, és elmagyarázom a helyzetet, mielőtt maguk előjönnek. Másodpercnyi habozás nélkül lelőné magukat ebben az egyenruhában.

Mikor azonban odaértek a találkozó helyére, nem volt ott senki. Stern és McConnell lekuporodott a hóba, mialatt Anna a tisztás közepére ment. Fél óra múlva sovány, ideges fiatalember lépett ki a fák közül, és beszélgetni kezdett Annával. Fegyvertelen volt, és furcsa módon ismerősnek tűnt McConnell szemében. Vagy öt percig beszélgettek, majd Anna intett Sternnek és McConnellnak, hogy jöjjenek elő.

– Mondjanak valamit angolul. Gyorsan! – szolt az ápolónő.

– Nos ... nyolcvanhét esztendővel ezelőtt atyáink új nemzetet hoztak létre ezen a világrészen, amely szabadságban fogant ...

– Elég ennyi? – kérdezte Anna a cingár lengyelt.

A fiatalember töprengett.

– Stan már látta mindkettőjüket. Bármikor megölhette volna magukat. Örülök, hogy ma jó hangulatban van. Tegye le a fegyverét – mondta az ápolónő Sternnek, aki vonakodva engedelmeskedett.

– Nincs meg a rádiójuk.

– Micsoda?

– Három más csoporttal osztják meg, de éjfélig meg tudják szerezni.

– Ez huszonnégy óránál kevesebbet hagy Smith tábornoknak a bombázás elrendezésére. Nagyon szűk lesz az idő – mondta Stern.

McConnell csak bámult, amikor egy hatalmas férfi lépett elől, vagy húsz méternyire. Fekete szakála volt, és egy ócska, závaras, ütőszeges Mauser karabélyt szegezett Stern mellkasa felé. McConnell nem ítélte el ezért. Stern legkisebb porcikájáig SD tisztnek tűnt.

– Mi ujság van? – kérdezte Stern barátságosan lengyelül.

A férfi arca felderült. – Az úr beszéli a nyelvünket?

Stern németre váltott. – Kissé. Rostockban nőttem fel, és ismertem néhány lengyel tengerészt.

A szakállas kinyitotta hatalmas mancsát, és erőteljesen megszorította Stern kezét. – Stanislaus Wojik vagyok, ő az öcsém, Miklós.

Stan Wojikon látszott, hogy keze munkájából élt, mielőtt ellenálló lett volna. Miklós öccse viszont szinte az éhező művész karikatúrája volt. Úgy nézett ki, mintha másodhegedűs lenne valami másodrendű zenekarban. Sovány arca és gyermeki ártalanságot sugárzó szeme volt. McConnell hirtelen rájött, hogy hol látta már a testvéreket. Azon az éjszakán, amikor a Hold-gép leszállt Sternnel és vele Németországban, ők is a „fogadóbizottság” tagjai voltak. Belenyúlt a zsákjába, és jókora darab sajtot vett ki belőle. Stan köszönetet intett, és továbbadta a testvérenek.

– Stan beszél németül – mondta Anna.

– Helyes – mondta Stern, a hatalmas lengyel szemébe nézve. – Magukra kellene tartanom a fegyverem, mialatt beszélünk. Ha valaki meglát, azt fogom mondani, hogy a foglyaink. Azért álltunk meg, hogy együnk.

Stan Wojik vállat vont, és letette a puskáját, Stern felemelte a géppisztolyát. McConnell észrevette, hogy Stan Wojik övén bőrszíjjal felerősített súlyos húsvágó bárd lóg. Az óriás megtapogatta, és felnevetett.

– Azelőtt mészáros voltam. Alkalmanként most is vagdalok húst. Náci kolbászt, ha hozzájutok – mondta vigyorogva.

Stern elismerően nevetett, azután lengyel és német keveréknnyelven elkezdte magyarázni, hogy mit is akarnak. McConnell csak félig tudta követni a beszélgetést. Stern és az idősebb Wojik sajtót ettek társalgás közben, de Miklós csendben üldögélt. Tekintetét alig vette le Anna arcáról.

Amikor a megbeszélés véget ért, Stan odafordult McConnellhoz, és németül megkérdezte: – Maga amerikai?

– Igen.

– Mondja meg Rooseveltnek, hogy több fegyverre van szükségünk. Varsóban is fegyverek kellenének, de Sztálin nem fog adni egyetlen darabot sem. Mondja meg Rooseveltnek, hogy fegyverekkel egyedül is meg tudjuk verni a náciakat. Nem félünk a harctól.

McConnell nem látta semmi értelmét annak, hogy megmagyarázza, az elnökkel való beszélgetés esélye nagyjából a nullával egyenlő. – Megmondom neki – ígérte.

Meglepődött, amikor Stern a belső zsebéből papírlapot vett elő, és átnyújtotta Wojiknak. A lengyel is meglepettnnek látszott. McConnell oda ment, hogy elolvassa Stern nyomtatott betűkkel, angolul írt üzenetét, amelyet lengyel és német fordítás követett.

FEDŐNÉV: ATLANTA. Frekvencia: 3140. Elterelő légitámadást kérünk nem TARÁN, de a közelében 44/02/12, pontosan 20 órakor, a támadás teljességgel nélkülözhetetlen a sikerhez. BUTLER ÉS WILKES

– Okos dolog ez? Mi lesz, ha elkapják? – kérdezte McConnell.

Stern vállat vont. – Ha Stant elkapják, az üzenet lesz a legkisebb problémánk. A megfelelő helyszínű és időpontú légitámadás nélkül a tervünk nem válhat be. Ezt maga is mondta. Neki megéri a kockázatot, ha elviszi az jegyzetet, hogy helyesen adja le az üzenetet.

Stan Wojik bólintott.

– Hol élnek maguk? – kérdezte McConnell, aki képtelen volt elnyomni a kíváncsiságát.

Miklós nevetett. – A lengyel határ mellett, Warsowban.

– Varsó?

– Warsow – javította ki Stern. – Ez egy kis falu az Usedom szigetnél. Az augusztusi légitámadásig itt volt a peenemündei rakétatámaszpont.

Stan Wojik a hallottakból megértett annyit, hogy hozzátegye: – Még mindig folynak a kísérletek. Lengyelország felett kísérleteznek. Nagyon veszélyes fegyverek.

– Van még SS helyőrség Peenemündében? – kérdezte Stern.

– Vannak SS-ek.

– Kiűzték magukat Warsowból? – érdeklődött McConnell.

Stan vállat vont. – A településeken nehéz a németekkel harcolni.

– Most az erdőkben élnek?

– Ott, ahol Londonnak szüksége van ránk. Örökké vándorlunk.

A találkozó véget ért. Anna a lengyeleknek adta a McConnell zsákjában maradt ennivalót. Miklós túláradó hálával köszöne meg, mialatt Stan sóváran nézegette Stern Schmeisserét. Az amerikai hirtelen elhátározástól ösztönözve a zsákjába nyúlt, és kivette a saját fegyverét. Stan felé, nyujtotta és mutogatva jelezte, hogy elcseréli a Mauserért és egy doboz töltényért. Stern tiltakozott, de meggondolta magát.

Lebonyolították a cserét.

Távozáskor Stan Wojik új géppisztolyával Stern felé intett, és megkérdezte: – El tudja bolondítani a németeket ebben az egyenruhában?

McConnellt és Annát jobban megdöbbenette az átalakulás, mint a lengyeleket. Stern szélesre terpesztette a lábait, kiegyenesítette a vállát, derekára tette a kezét, és számos dörgedelmes parancsot üvöltött oda pergő német nyelven a két Wojiknak.

A lengyel óriás egy lépést tett hátrafelé, és megmarkolta a húsvágó bárdot. Aztán McConnellra nézett, és idegesen felnevetett. – Azt hiszem, talán túl jól csinálja! Vigyáznia kell, nehogy megszeresse ezt.

Stern ismét kezet fogott Wojikkal. – A rádiójuk megfelelő hatósugarú?

– Svédország csupán százhatvan kilométerre van a tengeren át. – A lengyel elvigyorodott, és ráütött széles mellkasára. – Ha nem kapunk visszaigazolást, ellopok egy hajót, és én magam vitorlázok át. Meg fogja kapni a bombáit, barátom. Isten vele.

– Viszontlátásra – mondta Stern.

Mialatt visszahajtottak a dettmansdorfi úton, Stern megszólalt. – Az ilyen derék fickó nem fogja túlélni a háborút. Soha nem fog kitüntetést kapni, bekötött szemmel hal meg egy mocskos téglafal mellett.

– Hallgasson – szólt rá Anna. – Ha igaz is, nincs értelme erről beszélni.

McConnell egyetértett vele.

Akadálytalanul értek vissza Anna kunyhójába. A probléma napszálltakor kezdődött, amikor McConnell és Stern megpróbáltak felosonni a dombra. Az SS-óvóhelyben elhelyezendő gáztartályokat akarták lehozni. Háromszor kellett hasra vágódniuk a hóban, hogy elkerüljék az SS őrjáratokat a kutyákkal. A katonák párosával, általában gyalog jártak, de egyszer oldalkocsis motorkerékpár dübörgött el a keskeny szerpentin, fölkarva a havat.

Mielőtt elhagyták a kunyhót, Stern azzal nyugtatta McConnellt, hogy német egyenruhájuk elég lesz annak megakadályozására, hogy bárki is komolyabban érdeklődjék irántuk. Ám eddig nem mutatott hajlandóságot elmélete kipróbálására.

Amikor végre odaértek ahhoz az oszlophoz, amelyre a tartályok fel voltak akasztva, McConnellnak elállt a lélegzete a csodálkozástól. A két támasztópózna olyan vastag volt, mint egy kifejlett tölgyfa, tetejükön nehéz keresztkarral voltak összekapcsolva. Halványan látta valaminek a körvonalát, ami az egyik drótról lógott, de az ágak sűrűjében nem volt

benne biztos, hogy mi az. Lehetetlennek tartotta, hogy sötétben mászszanak fel a keresztkarig, de Stern bebizonyította, hogy mit tanult Achnacarryban. Gyorsan felcsatolta mászókampóit és a gázmaszkot, amelyre McConnell beszélt rá (ámbár testet burkoló öltözék nélkül gyakorlatilag használhatatlan volt), kötelet csatolt az övéhez, és úgy kúszott fel az oszlopra, mint egy csimpánz. Negyven másodperccel azután, hogy a vasát rászorította a fára, már lovaglólülésben ült a keresztkaron, csaknem húsz méterrel a föld felett.

McConnell néhány fémes kattanáson kívül semmi egyebet nem hallott fönről. Körülbelül tizenöt perc múlva az első gáztartály megjelent a feje felett a sötétben. Az elrejtett tartály csendben ereszkedett lefelé, enyhén lengett, mikor Stern a kötelet utána engedte. Amikor McConnell megpróbálta leállítani imbolygását, hogy megakadályozza a kioldóknak a hóba ütközését, a tartály a földre rántotta.

Ezt látva, Stern leoldozta a kötelet a keresztkarról és leereszkedett. A tartály leengedése előtt előrelátóan kikapcsolta a kioldókat, és balesetmentesen leoldozták a tartályt. Amikor Stern újra felmászott a póznára, megismételve a műveletet, a megerőltetéstől görcsöt kapott a lába.

– Nagy folt van az egyenruháján – mondta neki második leereszkedésekor McConnell.

– Kátrány – mondta Stern, lehúzza átizzadt gázálarcát. – Az ápolónő majd eltávolítja. Készen van?

– Nem hiszem, hogy vonszolni lehet ezeket.

– Nem is, ha reggelig életben akar maradni. A nyomok azonnal elvezetnék hozzánk az SS-t. Mire gondol, doktor?

McConnell leguggolt az egyik tartály mellé. – Arra gondoltam ... , kipróbálhatnánk a gázt a légitámadás előtt, hogy egyáltalán beválik, vagy sem. Akkormegtudnánk, hogy érdemes-e megpróbálni a támadást.

– Meg tudjuk ezt tenni?

McConnell könnyedén hozzáért az egyik kioldóhoz, majd megvizsgálta a tartály tetejét. – Aligha. Nem lehet, csak akkor, ha kieresztjük a tartály teljes tartalmát. Ki kellene kapcsolnunk az egyik szelepet ahhoz, hogy kiszedjük a gyutacsot, de ha az elsült, nem lehet leállítani a gázt.

– Mi az ördög! Próbáljuk ki. Egy tartály elegendő kell legyen ahhoz, hogy mindenkivel végezzen abban az óvóhelyben – mondta Stern.

– Nem gondol a legfontosabbra. Ha kiürítjük az egyiket és a gáz működik, minden élőlényt elpusztíthat száz méteres körzetben. Mit gondol, mennyi idő múlva fedezné ezt fel Schörner valamelyik őráradata? Az SS meg is hallaná, amikor a gyújtószerkezet kioldódik. Még ha lenne is rajtam védőöltözék, nem szeretnék a robbanáshoz közel lenni. Átkozottul veszélyes lenne.

McConnell felállt. – Nincs jelmezes próba. Gyerünk.

– McShane mondott valamit arról, hogy szállítórudakat használtak a tartályok mozgatásához. Két hosszú faág közé köthetjük a peckes köteleinket, és úgy vihetjük a tartályt, mint egy hordágyon – mondta Stern.

– Jól hangzik. Ez két utat jelent, de megéri.

Beletelt néhány percbe, amíg olyan ágakat találtak, amelyek elég erősek voltak, de a miután megtalálták a többi könnyen ment. Halkan, óvatosan haladtak a fák között. Tudták, a figyelmetlenség mindkettőjük halálát okozhatja. Jobb hangulatban folytatták az útjukat, amikor friss hó kezdett hullani, szerencsésen elfedve a nyomokat.

A szerpentín melletti bozótban befedték a tartályokat. Anna egyszerűen megállítja holnap éjjel a kocsit annyi időre, amennyi elegendő Stern és McConnell számára azoknak az alvázhoz láncolására.

Visszafelé igyekeztek elkerülni az utat, amennyire lehetett. Lereszkedtek a dom Dornow felé eső oldalán, amikor Stern megérezte azt az árulkodó illatot, amely már többször is vészjelzést adott neki a múltban: a cigarettafüstöt. McConnell karja után nyúlt, de nem találta meg.

Egyetlen hang nélkül hasra vetette magát.

Három méterre előtte gyufa fénye villant fel.

Stern több dolgot figyelt meg. Először is, hogy egy mélyebben fekvő útba botlottak, aztán, hogy a mélyedésben két SS áll, géppisztolyt és cigarettát tartva a kezükben. Harmadszor, hogy a fejüképpen a térdének magasságában volt, mielőtt lehasalt volna; negyedszer, hogy McConnell túlságosan messze van ahhoz, hogy figyelmeztesse anélkül, hogy fölfedné magát. Csakreménykedett, hogy az amerikai is megérzi a füstöt.

Nem érezte meg. Mire a gyufa fellángolt, McConnell felbukkant. Amikor megtorpant, súlya alatt összeomlott a hókupac széle. Az amerikai félig tántorogva, félig csúszva ért le az útra, ahol hasra vágódott.

Az SS-katonák csaknem összezsínálták magukat az ijedtségtől, de eldobták a cigarettájukat, és sikerült géppisztolyukat a földön fekvő alakra irányítaniuk. Német juhász kutya kezdett el csaholni.

A kutyát meglátva Stern gondolatban megszűnt létezni. Nem volt teste, meg sem moccant. Tudta, hogy a legcsekélyebb hang vagy a legenyhébb szag felkelti az állat figyelmét.

Az egyik SS-legény felrángigálta McConnellt a lábára, és belevilágított zseblámpájával az arcába, a másik rátartotta a géppisztolyát. Az SS-egyenruha és a kapitányi rangjelzés megzavarta őket. Nem ismerték fel McConnellt, és még nem voltak eléggé magabiztosak ahhoz, hogy bűnözőként kezeljék. A zseblámpás pergő németességgel elkezdett kérdezősködni, mialatt a kutya fenyegetően morgott. McConnell nem szólt semmit, csupán átnyújtotta hamis személyi iratait.

A zseblámpás gondosan tanulmányozta a papírokat.

Másfél méterrel felettük Stern halkan lecsúsztatta Schmeisserét a válláról és menyétként kúszott előre. Eldőlt fatörzs állította meg. Érezte, hogy

tombol a vére, drogként öntve el a szívét és agyát. A hótól eltekintve akár a sivatagban is lehetett volna, Rommel katonáit kémelve. Rettenetes erőfeszítésbe került, hogy ne ugorjon az útra, és ne lője le a két SS-legényt.

Logikus gondolkodásra kényszerítette magát.

Ha megöli a katonákat, hamarosan hiányolni fogják őket. Schörner őrnagy valószínűleg kiadós hajtóvadászatot indítana. Sternnek nem volna más választása, mint hogy azonnal felmegy a dombra, és elindítja a tartályokat. Akkor viszont meghal az apja! Ez képtelenség, de valamit tennie kell. McConnell egyetemen elsajátított német tudása húsz másodpercig sem vezeti félre a katonákat. Legalább nincs rádiójuk, gondolta hálásan. Fontolóra vette, hogy kilép az erdőből, és a lehető legjobban eljátssza Stern ezredes szerepét. Dehát még ha sikerülne is félrevezetnie őket, bizonytalanság jelentené felbukkanását Schörner őrnagynak. Még valószínűbb, hogy felkérnék, menjen vissza velük Totenhausenba.

Amikor McConnell ijedt szemmel felpillantott a rejtékhelye felé, Stern rájött, hogy van harmadik megoldás is. Smith tábornok változata. „Semmiképpen sem engedhetjük meg, hogy a derék doktor az ellenség kezébe kerüljön. Ha úgy néz ki, hogy élve fogják el, magának kell elpusztítania őt.” Ez parancs. Csakhogy Smith ugyanazon az éjszakán adta ki ezt a parancsot, amikor azt mondta neki, hogy az apját megölték Totenhausenben. A hazug csirkefogó. És mégis ... A parancs logikailag kifogástalan, de felbukkan egy probléma. Ha megöli McConnellt, ki segít neki az apja megmentésében? A lengyelek. Stan Wojik mindennél jobban szeretné, ha az SS helyőrséget tehetné ki céltáblájának – suttogta egy hang.

Magában káromkodva Stern a fatörzsre támaszkodott, és géppisztolyával megcélozta McConnell mellkasát. Megvárja, amíg a katonák kényszerítik az amerikaiakat, hogy menjen vissza velük az úton Totenhausenbe. Akkor fog tüzelni. Tüzelni és elrohanni, mint az istennyila.

Odaszorította az ujját a ravaszhoz.

McConnellnek minden bátorságára és akaraterejére szüksége volt, hogy ne nézzen feltűnően oda, ahol Sternnek lennie kellett. Kizárólag Randazzóra, a Digóra tudott gondolni, amint elmesélte, hogyan gyilkolták meg SS-katonák Davidet pontosan ugyanilyen helyzetben. Hol a pokolban marad Stern? Miért nem lép ki az erdőből, SD megszemélyesítési jelenetét adva elő? Az elemclámpás férfi locsogott valamit, azután hátralökte McConnellt. Az amerikai csupán a „Kicsoda ...?”, „Doktor” és „Penemünde” szavakat tudta kivenni.

Kitátotta a száját, hogy válaszoljon, de egy szó sem jött ki a torkán.

A géppisztolyos kirántotta McConnell Walther pisztolyát a tokjából.

– Rajta, indulás – kiabálta, Totenhausen felé mutatva.

McConnell lopva egy utolsó pillantást vetett Stern felé, azután megfordult, és elindult. Körülbelül tíz métert ment, amikor hangtompítós Schmeisser kattogása hasított bele a sötétbe.

Mintha kalapáccsal ütöttek volna le, máris hasalt a hóban és képtelen volt mozdulni. Érezte, amint a kutya fogai végigszántják a vállát.

A Schmeisser megint kattogott.

Puffanást hallott, gyors léptek csikorogtak az úton. A kutya agyari összekoccantak a nyakánál.

Fülsértő vonítás támadta meg a dobhártyáit.

Stern lerúgta róla a kutyát majd belelőtt a szájába.

– Keljen fel! Most azonnal! Fel! – rendelkezett Stern.

A sokk ellenére McConnell hamar rájött, hogy mi történt. Stern először az egyik katonát lőtte le. A meglepett kutya azonnal McConnellra vetette magát, minden bizonnyal erre volt beidomítva.

– Hol az ördögben volt? – kérdezte McConnell.

– Pofa be! – dörrent rá Stern. Már vonszolta az egyik halott katonát az út alatti fák közé. – Hintsen havat azokra a vérfoltokra!

McConnell engedelmeskedett. Szóval ez az. Ilyen egy bevetés, gondolta, miközben érezte, hogy a fülében zúg a vér. Mire elfedte a foltokat, Stern már mindkét hullát és a kutyát is bevonszolta a fák közé.

– Most mit csináljunk? – kérdezte az adrenalintól kábán McConnell. – Valaki meghallhatott valamit! Hová rejtjük el a holttesteket?

– Fogja be a száját és hagyjon gondolkodni. Nem áshatjuk el őket, a kutyák könnyen rájuk akadnának. Legszívesebben a folyóba hajítanám őket, de nem jutnánk el odáig – mondta Stern, aztán csettintett az ujjával. – Csatorna! Dornowban bizonyára van a folyóba vezető szennyvízcsatorna.

– Úgy érti, hogy becipeljük a hullákat a faluba? A kutyát is?

– Valószínűleg van szerelőnyílás a falu szélén. Lehet, hogy nincs is messze Anna kunyhójától. Utánezek.

– Nem gondolja, hogy a hullákat meg fogják találni a csatornában?

Stern lehajolt, hogy fölemelje az egyik holttestet. – Ha elkezdenek bűzleni, akkor mi van? A csatornák mindig bűzlenek.

McConnell megragadta a társa vállát. – Stern, megmentette az életemet. Én ... köszönöm. Egyszerűen köszönöm, ez minden.

Stern szeme felvillant a sötétben. – Doktor, ne köszönje meg olyan gyorsan. Hajszálon múltott.

McConnell meg akarta kérdezni, hogy mit ért ezalatt, de Stern már vállára vette az egyik holttestet, és elindult a fák alatt.

35.

McConnell szívdobogásra ébredt fel mély álmából. A dornowi csatornától visszaérkezve Stern azt mondta neki, hogy aludjon ruhástól; most tudta meg, miért. Valaki dörömbölt fölöttük az ajtón. Stern már feltápaszkodott, és a géppisztolya tárát ellenőrizte. A tompa dörömbölés

megnyugtatta McConnellt, hogy nem a pinceajtót rohanták meg, de azért ez gyenge vigasz volt.

Stern meglökte az amerikaiit. – Valaki megpróbál bejutni a konyhába.

McConnell elővette a Waltherét, és követte Sternt a lépcsőhöz. Az ajtó résén keresztül látták, hogy Anna hálóköntösben jön be a konyhába. Feléjük pillantott, azután kiment az előszobába, hogy megnézzze, ki kopog.

– Ki van itt? – szólt ki.

– Kaas kisasszony! Nyisson ajtót.

Stern kiment és a szekrény mögé guggolt. McConnell a pincelépcsőn maradt, de pisztolyával az ajtóra célzott.

– Kaas nővér! Nyisson ajtót!

Anna hátával az ajtónak támaszkodott, és lehunyta a szemét. – Elég késő van! Igazolja magát! – kiáltotta.

McConnell az órájára nézett. Éppen elmúlt éjfél.

– Heinz Weber őrzető vagyok. Azonnal szükség van magára a táborban! Ez Schörner parancsa!

Anna visszanézett a konyhába, azután megfordult, és kinyitotta az ajtót. Magas termetű őrzető állt ott, lehelete párállott a hidegben.

– Mit akar, őrzető?

– Nem tudom, nővér.

– Van autója?

– Nincs, csak oldalkocsis motorkerékpárom. Kérem, sietnie kell.

– Várjon itt. Fel kell öltöznöm.

– Siessen! Az őrnagy leszedi a fejem, ha késünk.

– Miről késünk el?

– Siessen csak! – A katona eltűnt az ajtóból.

Anna keresztül akart menni a konyhán, de McConnell megragadta a karját. – Ne menjen! – mondta, meglepve saját magát és az ápolónőt is.

Anna furcsán nézett rá. – Mennem kell, nincs más választás.

Stern a hálósobába lökte Annát, visszatuszkolta McConnellt a pincébe, és behúzta maguk után az ajtót. – Ez meg mi az ördög volt? – kérdezte és a mellkasára ütött a géppisztoly agyával.

Mint a támadó kígyó, csapott le McConnell nyitott kézzel Stern mellkasára és a falhoz vágta őt.

– Ezt soha ne ismétlje meg – sziszegte neki.

Stern úgy meg volt lepve ettől a reakciótól, hogy csak nézte az amerikaiit, amint felmegy a legfelső lépcsőfokra, és leül az ajtó mellé. – Nem lesz semmi baja. Hosszú ideig kibírta a maga segítsége nélkül is.

McConnell lenézett rá. – Maga nem tud semmit. Schörner és Brandt tervbe veheti éppen most az összes ápolónő megkínzását is. Nem tudja, hogy ezek a gazemberek mire képesek.

– És maga? Maga mit tud? Az egész háború alatt Angliában lapított.

McConnell lement a lépcsőn, és odalépett a túloldali fal mellett álló rozzant könyvespolchoz. Kihúzta Anna naplóját a régi számlakönyvek

mögül, és odahajította Sternnek. – Ez az, amit tudok. Egyszer el kellene olvasnia. Még a maga gyomra is felfordulhat tőle. ámbár mindenkivel el akarja hitetni, hogy ez lehetetlenség.

Stern lenézett a naplóra. – Ó, ez nem lehetetlen. Egyébként pontosan tudom, hogy mire képesek ezek a gazemberek. Már tíz esztendeje szörnyűségek sorát követik el a népem ellen.

McConnell leguggolt és a padlót bámulta. – Gondolja, hogy megtalálták a hullákat vagy a tartályokat?

– A hullákat nem találhatták meg ilyen gyorsan.

– Talán a dombtetőn kellett volna maradnunk. Ha úgy látszott volna, hogy vége a játéknak, leküldhette volna a tartályokat a táborba.

Stern már kinyitotta a száját, de nem szólalt meg. McConnell elképzelése szemrehányásként lógott a levegőben.

– Úgy értem, ha Schörner ránk bukkanna, ez lenne az egyetlen esély a megbízatás végrehajtására – folytatta McConnell.

– Azt akarja mondani, hogy most már hajlandó megölni a foglyokat?

– Tehetünk mást?

– Felejtse el, doktor. Itt fogunk várakozni.

– És ha eljönnek értünk?

– Ha eljönnek, feltartóztatom őket, ameddig csak tudom. Maga megpróbálja kikerülni őket, és felmegy a dombra. A mászóvasak és a heveder a zsákomban vannak. Maga egyedül is le tudja küldeni a gázt.

Stern olyannak nézett ki, mint aki hiszi amit mond, de McConnell tudta, mi az igazság. Ha az SS idejön értük, soha nem jut el a gáztartályokhoz. Valószínűleg még a kunyhóból sem jut ki. Sternnek tudnia kell ezt, tehát akkor mi tartja vissza attól, hogy a dombra fölmenjen, hiszen ha ott van, akkor leengedheti a gázt, ha szükséges?

Volt valami Sternben, amiért McConnell nem tette fel ezt a kérdést.

Totenhausen kapuja tárva nyitva volt, amikor az Anna Kaast szállító motorkerékpár megérkezett. A káplár átszágulzott a gyakorlótérre és az Appellplatzon, majd a kórház előtt megállt.

– A pincében várják. A hullaházban – mondta.

Anna kiszállt az oldalkocsiból, felment a kórház lépcsőjén. Balra volt a lépcsőház. Két lépcsősor lefelé, egy felfelé vezetett. Anna lefelé indult.

A kórház tervezésekor doktor Klaus Brandt kiemelt figyelmet fordított a hullaházra. Ebben a szobában végezte el munkája nagy részét, a gázok és a meningococcus baktériumok kóros következményeit elemezve. Négy boncolóasztal állt a helyiség közepén, amelynek legfőbb jellegzetessége a tükörszerű fal volt, melyben saválló acélból készült rekeszek helyeztek el, ezekben két felnőtt vagy négy gyerek holtteste fért el.

Annának edzett gyomra volt, de csaknem elájult, amikor a lépcsők aljára ért. A hozzá legközelebb eső boncolóasztal csupasz volt, de a másodikon meztelen férfitest feküdt. Anna azonnal felismerte Stan Wojikot.

A lengyel szakálla véres, összevert feje dagadt volt, erős testét vágások és horzsolások borították el. Jonas Stern jóslata bekövetkezett. Anna tudta, hogy Stan Wojik halott.

– Jöjjön be, nővér – hívta egy hang a szoba túlsó oldaláról.

Wolfgang Schörner kilépett egy fémpolc mögül. Bal kezében tartotta a hallgatót, jobb kezében a telefon mikrofonját, amelybe beszélt. Egy kézmozdulattal beljebb intette Annát.

– Úgy van, doktor úr. Sturm két embere hiányzik. Nem jöttek vissza az őrzőtról. Persze lehet, hogy részegen hevernek valamelyik falusi kocsmában, de most nem erre gondolok.

Anna megpróbált odafigyelni a beszélgetésre, de nagyon nehezen sikerült. A harmadik boncolóasztal mágnesként vonzotta a pillantását. Ne nézz oda. Még nem tudnád elviselni, mondta egy hang a bensejében. Kényszerítette magát, hogy Schörnerre figyelje. Az őrnagy most is járkált, magával hurcolva a hosszú zsinórú telefont.

– Beck még mindig azt hiszi, hogy a célpont Peenemünde, de én már nem vagyok ebben annyira biztos. Kezdem hinni, hogy a Szövetségesek esetleg tudnak az itteni berendezésekről. A lengyeleket Totenhausen és Peenemünde között fogtuk el, de ez nem mond semmit a tevékenységükről vagy a céljukról. Csak a kihallgatás válaszolhat erre. Beck ezredes már elindult a Gestapo egyik kihallgatótisztjével.

Schörner rövid ideig feszült arccal hallgatott. – Doktor úr, nem hiszem, hogy izgatnia kellene magát. Ismeri a Gestapót. Teljes mértékben egyetértek. Úgy intézem, hogy jelen legyek amikor kihallgatják. Behozattam az egyik ápolónőt, hogy elfogadható állapotban legyen. Igen. Jó éjszakát.

Schörner letette a telefont, és magához intette Annát, aki továbbra is az őrnagy arcát figyelte. Nem akarta, hogy a harmadik boncasztalon fekvő férfi tekintete találkozzék az övével.

– Azt akarom, hogy hozza rendbe ezt az embert. Kicsit össze van verve, de tegye meg, amit lehet – mondta Schörner.

Nem volt semmi lehetőség arra, hogy elkerülje. Anna a férfit nézett.

Miklós Wojik csapdába esett állat tekintetével bámult rá. Amikor felismerte az ápolónőt, sírni kezdett.

Isten bocsásson meg, ne engedje kimondani a nevem, gondolta Anna.

Visszahajtotta a fiatal lengyel testét beborító lepedőt. Nem nézett ki olyan rosszul, mint a bátyja. Sovány mellkasa sebhelyes volt, és az egyik csuklója töröttnek látszott, de vágások, égési sebek nem voltak rajta. Anna megköszönte a torkát.

– Mi történt vele, őrnagy úr?

Schörner tárgyilagos szenvtelenséggel nézett le Miklós Wojikra.

– Ez az ember lengyel partizán. Szívesen hallgattam volna ki a másik férfit én magam, de mindkettőjüket A törzsőrmester és emberei tartóztatták le. Sturm úgy döntött, hogy a helyszínen kérdezi ki őket. Mint látja, engedte, hogy a buzgalma elnyomja a kötelességérzetét.

Anna Stan Wojik holttestére nézett. Ebből a szögből észrevette, hogy a férfi ágyékát különösen összerúgdosták. Elképzelhető, hogy Sturm ebben nagy élvezetét lelte. Anna arra gondolt, hogyan boldogult volna Stan Wojikkal a törzsőrmester, ha nincsenek ott a rohamosztágojai.

– Hamarosan megérkezik a Gestapo egyik ügynöke, hogy kihallgassa ezt az embert. Nagyon bosszantja, hogy túlságosan korán hagytuk meghalni a másikat. Bízom benne, hogy ezt elfogadható állapotba hozza, mire az ügynök megérkezik.

Anna bólintott. – Megteszem, amit lehet, őrnagy.

– Kérem. – Schörner egy lelkész lelkesedésével nézett Anna szemébe, amikor puskák félreérthetetlen ropogása visszhangzott a lépcsőházban.

– Őrnagy! Mi volt ez? – kiáltotta Anna.

Schörnernek egyetlen arcizma sem rándult meg. – Újabb megtorlás – mondta csendesen. – Sturm törzsőrmester azt hiszi, elveszett őrzőjének rejtélye mögött több van, mint pálinka és könnyű hölgyecskék. Meggyőzte Brandtot, hogy a foglyok kivégzése a legjobb a módszer a titok megfejtésére. A kórház fala előtt lövik agyon őket. – Schörner hangja becsmerlően csengett. – Mintha ezek a nyomorultak ebben a táborban képesek lennének kiépíteni egy kémhálózatot.

– Most kiket öltek meg? – kérdezte Anna.

Schörner szeme összeszűkül. – Érdeklik bizonyos foglyok?

– Nem, őrnagy. Pusztán kíváncsi vagyok.

– Értem. Azt hiszem, hogy öt zsidó nőt és öt lengyel férfit. Sturm úgy gondolja, hogy minden huszonnégy órában lelövet tíz foglyot.

Schörner olyan nyugodt volt, hogy Anna tudta, Rachel Jansen nincs a kijelöltek közt, de aztán gondolkodóba esett. Ez volna a legegyszerűbb mód, hogy az őrnagy megkímélje magát a jövőbeli bonyodalmaktól.

– Maga Kaas kisasszony? – kérdezte Schörner.

Anna csaknem pánikba esett. – Igen, őrnagy úr.

– A nővére Hoffmann körzetvezető felesége?

– Igen, őrnagy úr.

– Figyeljen ide. Bármelyik ápolónő rendbe tudná hozni ezt a foglyot. Azért hívtam kifejezetten magát, mert beszélnem kell valakivel, aki megbízható. Valaki van itt a dolgok közepében, de ... kívülálló. Érti?

– Ebben nem vagyok biztos, őrnagy úr.

– Akkor hadd beszéljek világosabban. Ha ki kellene választania valakit a tábor személyzetéből, aki képes árulást elkövetni, akkor ki lenne az?

Anna hangja csupán suttogás volt. – Árulást, őrnagy úr?

– Igen. Valaki adatokat szivárogtat ki ebből a táborból a lengyel ellenállásnak vagy a Szövetségeseknek, talán mindkettőnek. Egészen biztos, hogy nem valamelyik fogoly. Már egy ideje tudom, hogy titkos rádióadó működik ezen a környéken.

Anna tudta, hogy ez csak gonosz színjáték. Schörner közel áll ahhoz, hogy letartóztassa. A Gestapós őt akarja kihallgatni, nem Miklós Wojikot.

– Jól ismeri a technikusokat a laborból? – kérdezte Schörner.
– Technikusokat? Nem, őrnagy.
– Láttá őket Dornowban? A kocsmában?
– Nem érintkezem senkivel, őrnagy.
– Kár. Maga gyönyörű nő. Mi a helyzet a többi ápolónővel? Meg van győződve politikai megbízhatóságukról?

Anna nem tudott semmi értelmeset kiválasztani kavargó gondolataiból. Milyen okos dolgot mondhatna? Mit mondana Jonas Stern?

Schörner a boncasztalt ütögette. Úgy látszott, hogy teljesen elfeledkezett Miklós Wojikról. – Mi lennénk a célpont? – mormolta. – A rádió, Gauss, az ellopott autó ... és most ezek a lengyelek ... – Mégegyszer az asztalra ütött. – Nővér, egy időre el kell mennem Brandt irodájába. Amíg távol vagyok, gondolkodjék azon, amit kérdeztem.

Ezt nem bírom tovább. Ki kell jutnom innen, gondolta Anna. – őrnagy úr, lehozhatok egy orvosi táskát a sebészetről?

– Majd elküldök érte valakit. Kérem, lássa el tüstént ezt az embert. – Schörner felsietett a lépcsőn.

Anna odament a mosdóhoz, benedvesített egy kendőt, visszatért Miklóshoz, és lemosta a homlokát. A lengyel ismét elsírta magát.

– Miklós, annyira sajnálom. Mi történt? – suttogta.

A férfi lemondóan ingatta a fejét. – Megölték Stanislaust. Előzőleg megkínózták. Ő, hogy az Isten verje meg őket – nyöszörögte.

Anna leküzdötte szánalmát. – Miklós, elküldték az üzenetet Svédországba? Megszerezték a rádiójukat?

– Nem. Nagyon sajnálom. Tizenöt kilométernél nem jutottunk tovább. Az erdőben nyüzsögtek az SS-katonák. Mindenütt ott voltak, mintha bennünket kerestek volna.

– Nem magukat, valaki mást üldöztek.

– A barátait. Az a törzsőrmester, aki megölte Sant, folyton ejtőernyősök után kérdezett. Elfogták őket?

– Még nem. Miklós, mi történt a papírral? Azzal a papírral, amelyet a zsidó adott maguknak.

– Stan idejében megszabadult tőle. Nem találták meg.

Anna szemében felcsillant a remény. – Biztos benne?

– Elégette, mielőtt bekerítették bennünket – mondta lihegve Miklós. – Stan ellenállt. Addig, amíg a lábába lőttek, mert ezután úgy tudták ütni, hogy nem verekedett velük és ...

Anna a fiatalember szájára tapasztotta a kezét. – Miklós, ne gondoljon rá. Az orrán keresztül vegyen levegőt. Túlságosan szaporán lélegzik.

A lengyel kétségbeesetten megragadta a csuklóját, és magához húzta az ápolónő kezét. – Anna, segítsen rajtam. Segítenie kell nekem – kérlelte.

Anna visszafojtotta a könnyeit. Úgy látszik, ez a végzete. Az üldözöttek oldalán áll, és nem segíthet rajtuk. – Semmit nem tehetek. – mondta.

– De igen, Anna. Meg kell tennie.

Nehéz csizmák dobogtak a lépcsőn lefelé. A táskát hozó SS-közlegény lépett be sietve a szobába. Miután átnyújtotta az ápolónőnek, lehorgonyzott a lépcsők aljánál.

Anna áthajolt Miklós arca felett, és a mellkasát kezdte lemosni a kendővel. – Mit tehetek? – suttopta.

– Öljön meg – mondta a lengyel a lélegzetvételnél nem hangosabban.

A szín kifutott Anna arcából.

– Meg kell tennie. Stan nem mondott nekik semmit, de ő erős volt. – A könnyek lecsorogtak Miklós arcán. – Anna, én nem vagyok erős. Félek, mindig is félttem. Beszélni fogok, ha azt teszik velem, amit Stannal.

– Nem tudom megtenni, amit kér.

– Mit mond ez itt? – kérdezte az SS-őr.

Anna felegyenesedett. – Félrebeszél. Azt hiszem agyrázkódása van.

Megint lehajolt, mintha Miklós szemét vizsgálná.

– Jön a Gestapo. Rosszabbak, mint az SS. – mondta a lengyel.

– Nem tehetem meg.

Miklós Wojik szemében hirtelen olyan feszült könnyörgés tűnt fel, amelyet Anna soha, még Brandt kísérleti áldozatainál sem látott. – Már halott vagyok, ezen nem lehet változtatni. Ha nem teszi meg, amit kérek, maga és a barátai is meg fognak halni – suttopta.

Mintha csengő szólalt meg volna Anna agyában. Amit Miklós mondott, igaz. Ha beszél, mindnyájan meghalnak. Nem csak Miklóst, őt is megkínózzák. Meddig képes hallgatni, ha megengedik Sturmnak, hogy azt tegye, amit akar? Ha pedig valahogy túlélne a megpróbáltatásokat, a ravensbrücki női tábor várna rá.

Kinyitotta a fekete orvosi táskát, átvizsgálta a rugalmas gumiszalag alatti ügyesen kialakított mélyedésekben elhelyezett ampullák és fecskendők sorait. Fertőtlenítők, helyi érzéstelenítők, szulfanilamid tartalmú gyógyszerek, inzulin ... Ez volna a megoldás? Nem, csak jelentős túladagolással lehetne vele ölni, lezuhant vércukra miatt Miklós viszont úgy begörcsölné, hogy még az őr is pánikba esne. Ez itt ...

Benyúlt a táska aljába, és a tenyerébe rejtett egy morfiumos ampullát, azután lehajolt, és Miklós Wojik mellkasára tette a fejét.

– Őrség! Ennek az embernek szívrohama van! – kiáltotta.

– Orvost hívok! – ajánlkozott az SS-katona, és elindult a Schörner által használt telefonkészülék felé.

– Nem, de haladéktalanul adrenalinra van szükségem! Szaladjon a gyógyszer tárbá, és hozzon!

Az őr toporgott. – Elvben nem hagyhatom el az őrhelyem.

– Meghal nélküle.

A katona bólintott. – Azonnal itt leszek.

Anna tízes fecskendőbe hat köbcentiméter morfiumot szívott fel. Nem szánhatott időt érszorító alkalmazására, hogy jobban láthatóvá tegyen egy ütőeret, sőt felszínen levő eret sem tudott használni, amilyen a szűrés

jól látható nyomot hagy. Szemügyre vette Miklós meztelen testét. A lengyel ágyéka és környéke éppen olyan sebes volt, mint a bátyjáé. Az egyik zúzódásnál, az ágyéktáji inszalagok alatt haladt a combverőér. Gyakorlat kellett a mélyen futó ér vak eltalálásához, de Anna tucatszámra volt kénytelen ezt igénybe venni, mert a felületi ereket képtelen volt megtalálni a csupa csont és bőr foglyokon. Bal keze két ujját erősen benyomta a Miklós péniszé és jobb csípőcsontja között. A férfi felnyögött, amikor megnyomta a zúzódást, de Anna tüstént megérezte ujjhegyei alatt az erős érverést.

Felpillantott a lépcsőkre, azután az uja alá helyezte a fecskendőtüőt, és átszúrta a sebes bőrt az alatta levő szövettel együtt. Amikor visszahúzta a fecskendő dugattyúját, sötétszínű vér kavargott a hengerben. Anna hangtalanul imádkozva lehunyta a szemét, és beinjektálta a fecskendő egész tartalmát.

Miklós felemelte a fejét, mialatt kihúzta a tüőt. – Megtette ...?

Anna nem nézett a férfi szemébe, amíg elhatározásra nem jutott. Most megtette, de Miklós lehunyta a szemét.

– Isten áldja meg, Anna. Meddig ...? – mormolta.

– Hamarosan. Isten bocsássa meg nekem ezt a szörnyűséget.

Miklós felnyitotta a szemét, amely barna és nagyon nagy volt. – Én megbocsátok. Én magam most megbocsátok – mondta határozottan. Isten küldte magát hozzám, Anna. Maga az ő angyala, és mégcsak nem is tudott róla. Azt hiszem, mindig így van.

Csizmasarkak dobogtak, amikor a katona visszaszaladt, és átadta Annának az adrenalinot. – Él még?

– Igen. Köszönöm. Talán csak pánikba esett. De a szíve gyenge.

– Van oka a pánikra – motyogta az őr.

Miklós lehunyta a szemét, hogy ne kelljen látnia az SS-legényt. Anna mereven állt mellette, miközben a férfi légzése lelassult. Amikor a katona visszament az őrhelyére, Anna megkerülte az asztalt, és megfogta a fiatal lengyel kezét. Miklós gyengén viszonzta a szorítást, azután két perc múlva kómába esett. Anna biztonság kedvéért még egy percig fogta a kezét, azután elengedte. Teherbírása határához ért.

– Alszik. Mindent megtettem, ami módomban állt. Kihallgatható állapotban van – mondta az őrnek. Összeszedve maradék bátorságát, hozzátette. – Szóljon Wolfgangnak, hogy újra eljövök, ha szüksége lesz rám, de most alvásra van szükségem. Holnap szolgálatban leszek.

Zsebre vágta az orvosi táskában levő sértetlen adrenalin ampullát, hogy legalább a története egy része megállja a helyét, és elindult az ajtó felé. Tudta, hogy meg kellene várnia Schörner visszaérkezését; örültség lenne elmenni. Várnia kellene, hogy eljuttassa a meghökkent ápolónő szerepét, mialatt Schörner mentegetődzik a fogoly halála miatt a Gestapós előtt. Csak hát ezt képtelen volt megtenni.

A katona elállta Anna útját, amint a lépcsőhöz közeledett, de az ápolónő hivatalos modora és az, hogy Schörner keresztnévét használta, elég-

g  megf leml t t k ahhoz, hogy ne merjen nyíltan ujjat h  zzni vele. Anna elhaladt mellette, felment a lépcsőn, és kilépett a kórház ajtaján.  gy érezte, hogy minden lépésével leleplezi magát, de folytatta az útját. Addig ment, amíg kijutott a főkapun.

Tizenhét perccel később Miklós Wojik meghalt.

36.

Mialatt Anna távol volt, McConnell  s Stern egy órán keresztül a pincében üldögéltek. Ekkor olyan idegesek lettek, hogy felmentek a konyhába, és ettek egy kevés sajtot a sötétben. Stern nagyjából percenként odament a homlokzati ablakhoz, hogy megnézze, nem közelednek-e járművek az úton. Egyszer hallottak motorker p r-z g st, de kiderült, hogy csupán egyetlen SS-katona ment Dornowba. Amikor Anna végre megérkezett, meg sem hallották a közeledését. Egyszerűen kinyitotta az ajtót, és belépett a s t t előszobába.

Stern felgyújtotta a konyhal mp t.

Az  pol n  ott állt az ajtóban, sz ke haja összekuszálódott, és odata-padt az arcához, a kabátja  gy átázott, mintha tucatszor elesett volna a hóban. Megszakítás nélkül didergett.

McConnell odaugrott hozzá, hogy megt massza. – Tegyen fel k v t – mondta Sternnek.

Stern nem mozdult. – Mit történt? Miért hívatták? – kérdezte.

Anna szeme a távolba r vedt. – Vége – mondta.

– Hogy érti ezt? – Stern felkapta a géppisztolyát a pultr l. – Tudják, hogy itt vagyunk?

– Nem tudom, de Schörner elfogta a két Wojikot.

– Istenem! – dörmögte McConnell. – Gyalog jött ide?

– Igen.

– Jézusom!

– Schörner? H t nem Schörner Scarlett? – kérdezte Stern.

Anna a fejével nemet intett.

– Nos ... eljuttatták az üzenetet Sv dors g ba?

– Nem.

– Nem? Nem ment el az üzenet? Nem lesz légitámadás?

– Nem.

– Szarban vagyunk! Beszéltek? Mióta vannak Sch rnern l?

– Nem beszélnek – mondta Anna, félig elfordulva azután, hogy McConnell levette róla átnedvesedett kabátját.

– Honnan tudja? – erősködött Stern.

– Nem tudnak.

– Hogy érti ezt. Halottak?

- Igen.
- Mindketten?
- Igen.
- Mi van az üzenettel? A Smithnek szóló üzenetemmel?
- Mielőtt elfogták őket, Stan megsemmisítette.
- Honnan tudja?
- Miklós mondta nekem.
- Maga beszélt velük?
- Csak Miklóssal. Stan már halott volt. Megkínózták.
- Megkínózták? Akkor honnan tudja, hogy nem beszélt?

Anna végre ránézett Sternre. – Mert Miklós mondta – jelentette ki a dühtől remegő orrcimpákkal. – És mert ismertem Stan Wojikot. Kemény ember volt. Keményebb, mint amilyen maga valaha lesz, Stern úr. Gyűlölte a náciakat. Annyira gyűlölte őket, hogy erdőben élt, mint valamilyen vadállat, hogy harcoljon ellenük. Azt hiszi, kizárólag a zsidók azok, akik szenvednek ebben a háborúban?

– Mi van a másikkal? – kérdezte rendíthetetlenül Stern. – A cingárral? Őt is megkínózták? Ő nem látszott nagyon keménynek.

– Bizony kemény volt. Elégge ahhoz, hogy megkérjen, öljem meg.

McConnell és Stern egymásra néztek.

Anna tudta, hogy képtelen megváltoztatni a történeteket, ezért a hangja rezzenetlen volt. – Sturm törzsőrmester megölte Stant, még mielőtt elérték volna a tábort. Peenemündéből az egyik Gestapós úton van, hogy kikérdezze Miklóst. Schörner azt mondta, hogy hozzam rendbe a kihallgatáshoz. Egyedül voltunk. Miklós tudta hogy beszélne, ha úgy megkínóznák, mint Stant. Azt mondta ... Azt mondta, ő tudja, hogy gyenge.

– Ő kérte magát, hogy ölje meg?

– Igen. – Anna megérintette az állát, mintha meg akarná nyugtatni magát, hogy valóban életben van. – Először visszautasítottam, de utána rájöttem, mit jelentene, ha beszélne.

– Megtette? – kérdezte McConnell.

Anna fásultan bólintott. – Hat köbcenti morfium a combverőérbe.

McConnell felemelte a kezét, hogy vigasztalásul megsimogassa, de Anna elhúzódtott tőle.

– Láttá őt meghalni? – kérdezte Stern.

– Láttam, amikor kómába esett.

Stern odafordult McConnellhez. – A morfium valóban megöli?

– Ennyi, az artériába feltétlenül halálos. Leáll a légzés, és beáll a halál.

– Akkor hogy lehet itt? Megölt egy foglyot, és csak úgy hagyták kisértálni? – kérdezte Stern, metsző és könyörtelen hangon.

– Hagyja abba a kihallgatását – mondta McConnell.

– Tudja, hogy már itt lehetnének? – Stern gyorsan az ablakhoz ment. – Maga átkozott bolond! Egyenesen ide vezethette volna azt a Schörnert.

– Lát valamit? – kérdezte gúnyosan McConnell.

– Túlságosan sötét van.

– Tudom, hogy maradnom kellett volna – mondta Anna, elsimítva a szeméből a haját. – Nem voltam képes rá. Megőrültem volna éppen Schörner jelenlétében. Azt mondtam az őrnék, hogy Miklós szíve gyenge volt, megtettem mindent, amit lehetett. Azt mondtam, Schörner elküldhet érttem, ha megint szüksége van rám.

– Ostoba! Schörnernek kötelessége elküldeni valakit maga után – dörmögte az ablakból Stern.

– Nem törődöm vele. Egyszerűen nem érdekel már – suttogetta Anna.

– Jobb, ha törődik vele, mert meg is halhat.

– Nem érti, hogy nem érdekel? Most öltem meg egy barátomat, valójában egy fiatal fiút. Meggyilkoltam! Senkit nem szabadna arra kérni, hogy ilyet tegyen. Senkit!

– Ilyen a háború – mondta tompa hangon Stern.

– Háború? Mit tud maga a háborúról? – kérdezte Anna, miközben megindult Stern felé.

A német ápolónő mindkét kezével a mosogatónak lökte Sternt.

– Mit csinál maga? Csak beszél. Beszél, beszél, beszél. Beteg vagyok a szavalataitól. Ha azt hiszi, hogy idejön az SS, tolja fel a seggét a dombra. Rajta! Gázosítsa el a tábor! Ölje meg valamennyi foglyot, mit bánom én. Bizonyítsa be a bátorságát!

A vér kifutott Anna arcából. Amikor megtántorodott, McConnell magához vonta. Anna most megengedte.

– Jonas, azt hiszem, elérkeztünk ahhoz a ponthoz, amikor erre is kell számítanunk – mondta McConnell.

– Miről beszél?

– Mit gondol, miről beszélek?

Stern visszafordult az ablakhoz, és úgy tett, mintha az utat figyelné. – Dehát megállapodtunk, hogy megpróbáljuk megmenteni a foglyokat.

– Jó lesz, ha sietnek. Mialatt ott voltam, újabb tizet lőttek agyon – suttogetta Anna McConnell mellkasához támaszkodva.

– Micsoda? – Stern gyorsan visszafordult az ablakból, és úgy nézett az ápolónőre, mint aki kivégzés előtt erőt vesz magán. – Kiket lőttek agyon?

Anna felemelte a fejét. – Öt zsidó nőt és öt lengyel férfit.

Stern szemmel láthatóan megkönnyebbülve többször pislogott. – És miért lőtték agyon őket?

– Schörner tudja, hogy valami készül. Először arra gondolt, hogy az ejtőernyősök és a többi esemény Peenemünde miatt történt, de most már nem hiszi. Ráadásul úgy látszik, hogy eltűnt egy SS-járőr.

McConnell összenézett Sternnel.

Anna egyik kezével megérintette a férfi mellkasát, mintha köszönetet mondana neki, azután odament a tálalóasztalhoz, és meggyújtott három rövid gyertyát. Könnyű volt megfélelkezni arról, hogy a fény nem kíváncsi figyelmet vonhat magára. – Schörner valójában azért hívatott

a táborba, hogy kikérdezzen. Azt gondolja, áruló van a személyzet között, vagy egy ápolónő vagy egy technikus a laborból. Sturm erőlteti a foglyok kivégzését, ez a módszere a szivárgás megszüntetésére.

Amikor Anna odament a tűzhelyhez, hogy főzzön egy kanna borzalmas kávé, McConnell úgy vélte, hogy az ápolónő rendbe jött, legalábbis pillanatnyilag. Megfordította az egyik széket, leült, két karját a támlán pihentetve, mint az öregek odahaza a verandájukon. – Stern, figyeljen ide. Isten tudja, hogy nem ártatlan emberek legyilkolására jöttem ide. Dehát amiket megtudtam, amióta itt vagyok ... Kezdem megérteni, hogy miért próbálkoznak a britek ezzel a tébolyult blöffel. Megkíséreltük a foglyok megmentését. Megtettünk mindent, amit lehetett. Az ördögbe, két derék ember meghalt, amiért segíteni próbáltak nekünk. Ideje szembenézni a tényekkel, elbuktunk. Kudarcot vallottunk, és nem tehetünk mást, vissza kell térnünk az eredeti tervhez.

Stern körülnézett a konyhában. – Azt már nem akarom végrehajtani.

– Akkor mit akar? Lemenni a tengeralattjáróhoz, és hagyni, hogy ez a náci halálgár egy svájci óra pontosságával működjék tovább?

Úgy tűnt, mintha Stern valóban fontolóra venné ezt. – Doktor, Soman-mintát akar? Szerezhetek magának ma éjszaka. Adja ide a táskájából az egyik minipalackot.

McConnell zavarában az ég felé emelte mind a két kezét. – Mi az ördög történik itt, Stern? Maga tudja, hogy nem ez a legfőbb célja ennek a küldetésnek. Azt várják el tőlünk, hogy meggyőzzük a németeket, van saját ideggázunk, és hajlandóságunk is a felhasználására.

Stern a pultra ejtette a Schmeisserét, és leült az asztalhoz. – Doktor, maga hajlandó felhasználni? Hajlandó valamennyi férfit, nőt és gyereket megölni abban a táborban?

– Isten segítsen meg engem, de azt hiszem, hogy igen – mondta Anna naplójára gondolva McConnell. – Őszintén szólva, tegnap éjszakáig nem hittem el, hogy a nácik Sarint vagy Somant használnak. De most már egyáltalán nem kételkedem. Azt hiszi, örülök, hogy igazat kell adnom Smithnek, ennek a cselszövő, manipuláló csirkefogónak? Tekintettel arra, amit most már tudok, azt hiszem, hogy ez a küldetés vagy egy ehhez hasonló valószínűleg az egyetlen esély, ami megakadályozhatja a nácikat a Sarin vagy Soman felhasználásában.

– Mi változtatta ilyen hirtelen ennyire vérszomjassá? Tegnap még átkozott pacifista volt. Különben is, mi van abban a naplóban?

Anna elfordult a tűzhelytől, és McConnellra nézett.

– Megmutattam neki – vallotta be az amerikai. – Stern, az a napló olyasmit ír le, amit soha nem tartottam lehetségesnek.

– Mit? Zsidók ezreinek rendszeres legyilkolását?

– Nem. Ez is rettenetes, de ezt már korábban is megtették, valójában az egész történelem folyamán. Abban, amit a nácik csinálnak, ott van a különbség, hogy ezzel orvosokat bíztak meg. Sikerült olyan tökéletesen

visszájára fordítani a humanista értékeket, hogy a gyógyítókat formálták át tömeggyilkossá.

Stern elhúzta a száját. – Gondolja, ha orvosok öldöklük az embereket, az különbözik attól, mint amikor mások teszik ugyanezt?

– Igen. Az orvos az élet megőrzésére esküdött fel. Ne árts – ez az első szabály. Ha orvos gyilkol, az rosszabb, mintha pap gyilkol. Pápák és papok élen jártak a történelem legszörnyűbb mészárlásaiban. De szándékos tömeggyilkosság az orvostudomány nevében? Ilyenről soha nem hallottam mostanáig. Hitler propagandagépezete egyfajta bio-politikai gondolkodásmódot nevelt bele a német emberekbe. Meggyőzte őket, hogy bizonyos emberfajták, például a magáé, halálos bacilusok, amelyeket gyökeresen ki kell irtani. Szemmel láthatóan a német orvosok egész nemzedéke valóban elhiszi, hogy a nemzet testét emberek millióinak a legyilkolása által gyógyítja. Stern, maga egyszer előadást tartott nekem a gonoszságról. Nos, igazán meg vagyok győzve, rendben van? Ha van a világon szintiszta gonoszság, azt a náci hozták létre.

Stern nevetéséből keserű gúny csendült ki. – Szavak! Maga értemiségi, ezért tulajdonít mindennek túlzott jelentőséget. Mit mondtam magának legelőször, amikor találkoztunk? A náci értik meg az ember igazi természetét. Úgy kezelik, amilyen. Elővették a hatalomvágyat, és átalakították vallássá. És beválik! Bárhol beválna. Amerikában is! Fogadok, néhány kollégája felsorakozna a lehetőségért, hogy megmondhassa, kinek kell élnie, és kinek kell meghalnia. Jó játék Istent alakítani.

– Nem, nem az, Stern, és maga tudja ezt. Félek azonban, hogy ma éjszaka ezt kell tennünk.

Amikor Stern nem válaszolt, McConnell folytatta. – Hitler nem az ember valódi természetét engedte szabadjárá. Úgy belemerült a tébolyba, hogy még most sincs senki, aki felfogná, mi is történik. De mi tudjuk és ez arra kötelez bennünket, hogy megpróbáljunk tenni valamit ellene.

– Dehát azt mondta, hogy a brit ideggáz nem is fog hatni!

– Hathat. Meg kell próbálnunk.

Stern az égnek emelte mindkét kezét. – Menjen! Próbálja meg maga!

– Meg fogom tenni, ha kell. Miért nem mondja meg, hogy mi történt magával? Eljött Németországba, kész volt feláldozni önmagát és bárki más, hogy teljesítse ezt a megbízatást. Most tétovázik. Az elmúlt két napban kész volt elhinni, hogy a gáz beválik. Most nem hiszi. Jonas, múlt éjjel valami megváltozott. Mi az? Mit hallgat el előttem?

– Maga bolond – mordult rá Stern. Felállt, és járkálni kezdett a konyhában. A karján kidagadtak az izmok.

– Talán az vagyok – egyezett bele McConnell – Kevésbé lennék az, ha megmondaná, miért nem akarja végrehajtani a támadást.

– Mondja meg. Mondja meg, vagy én mondom – szólalt közbe Anna.

Stern megtorpant, és ránézett az ápolónőre, gyűlölet lángolt a szemében. – Mondja meg neki, és megölöm magát.

– Menjen a pokolba! – kiáltotta Anna, dühében elfeledkezve a félelemről. – Vagy viselkedjék úgy, mint egy igazi férfi! Az még jobb lenne!

Úgy látszott, mintha Sternből elszállt volna valami. Talán a remény vagy az akarat, hogy folytassa a hazudozást. Lehunyta a szemét, és a tálalónak dőlt, eltakarva az egyik gyertya fényét.

– Mióta tudja? – kérdezte.

Anna hangja ellágyult. – Az érkezése éjszakáján azt mondta, hogy Rostockból származik. Amikor meghallottam a valódi nevét, egy pillanat alatt eszembe jutott a cipész. Dehát maga annyira más volt ...

– Miben más? Mit tud róla?

– Nos ... csizmákat javít az SS-nek. Bőrholmikát is készít nekik.

– Azt akarja mondani, hogy kollaboráns?

– Nem. Csak annyit, hogy maga annyira más volt, mint ő. Eléggé ahhoz, hogy egy időre eltemessem a sejtést. Tegnap azután megint láttam, egész közelről. Akkor jöttem rá.

– Mi az ördögről beszélnek maguk? Ismer valakit a táborban? – kérdezte McConnell.

– Az apámat – mondta Stern alig hallható hangon. – Az apám három éve fogoly itt.

McConnell Annára nézett, és látta a szemében a bejelentés megerősítését. – Jézusom, miért nem mondta meg mostanáig? Mindössze annyit kellett volna tennie ...

Stern felemelte a kezét, hogy elhallgattassa. – Doktor, rájöttem, hogy gyáva vagyok. Ez nem kellemes. Igaza van, kész voltam mindenkit feláldozni. Aztán rájöttem, hogy az apám ebben a táborban fogoly, és nem tudom megtenni. Ez szenvelgés.

– Ez emberi, Stern.

– Magának is igaza van – mondta Annának Stern. – Ő és én különbözök vagyunk. De kötelességem megmenteni. Az anyám miatt.

– Saját maga miatt, a fene egye meg. Miért nem surran be, és hozza ki ma éjszaka? Nem kétlem, hogy meg tudja tenni – mondta McConnell.

– Nem jönne el. Teljesen bolond, nem akarja otthagyni a többieket.

Egy ideig egyikük sem szólt. McConnell az egyik gyertyát bámulta, és újra átgondolta a helyzetet. Megpróbálta kizárólag tudományos kérdés-ként felfogni, megvizsgálni minden lehetséges szempontból, bármilyen valószínűtlen is, teljességgel megfeledkezve az emberekről. Három perc múlva érezte, hogy a karján bizsereg a bőre.

– Anna, adjon papírt és ceruzát. Siessen, kérem – mondta.

– Mi az? Mi baj van? – kérdezte Stern.

– Semmi, csak maradjon csendben egy percig. – McConnell átvette az írószereket, elkezdett számokat és firkálni. Stern körülötte járkált, és a válla fölött kukucskált.

– Mi az ördög ez?

– Dalton törvénye a parciális nyomásról. Segít, vagy hallgat?

Stern felmordult, és odébbment. Két perc múlva McConnell letette a ceruzát. – Nos, figyeljen ide. Ha kész visszamenni ma éjjel a táborba, megmenthetjük az apját.

Stern visszament hozzá. – Hogyan?

– Anna eredeti javaslatának a végrehajtásával. A K-Épületbe költöztetjük a foglyokat a támadás előtt. Ez rettenetes kockázatot jelent a maga számára ... valójában mindnyájunknak, dehát ... A döntés a magáé.

Anna megzavarodva nézett rá. – Az összes fogoly nem fér oda be.

– Úgy van. Mindnyájan nem férnek be.

– De a fele befér – mondta halkan Stern.

– Stern, ez az egyetlen változat. Vagy ez, vagy elengedjük a gázt – mondta McConnell.

– Isten szerezpét alakítva – mondta Anna.

– Az apám soha nem egyezne bele, hogy a megmenekültek között legyen. Nőnek vagy gyereknek adná át a helyét – mondta Stern.

– Félek, hogy erre sor fog kerülni. Persze attól függően, hogy ki hozza meg a végső döntést – mondta neki McConnell.

– Hogy érti ezt? Hányan férnek be?

– Anna azt mondta, a kamra háromszor három méter, és két méter magas. Helyes? – kérdezte feléje fordulva.

Anna bólintott. – Azután, hogy beszéltünk róla, megnéztem az egyik vizsgálati jegyzőkönyvet, hogy jól mondtam-e. Jól mondtam.

– Ez tizennyolc köbméter – nézett le a papírjára McConnell.

– Ekkora térbe sok testet be lehet préselni. Különösen alultáplált testeket – mondta Stern.

McConnell megadóan bólintott. – Ha ez csupán a térfogattól függne, de ez sajnos nem így van. Ez az oxigén függvénye.

– Tizennyolc köbméter levegő nem elég mindenkinek, aki befér?

– Nem sokáig. Látott már filmeket, ahol tízen csapdába esnek egy becsukódott, légmentesen záró pánccsateremben valamelyik bankban, esetleg egy aranybányában, és két napig töprengenek a szabadulás útján?

– Láttam, no és?

– Ezek nagy marhaságok. Ezt gondolja át. Ha rákötök a fejére egy gumizacskót, ennyi az összes levegője. Meddig marad életben?

– Nem sokáig.

– Úgy van. És ilyen a K-Épület – egy nagy gumizacskó, csak éppen acélból készült. Van kilenc négyzetméternyi alapterülete. Nagyszerűen hangzik, de higgye el, nem az. Valószínűleg be lehet erőszakolni száz rosszul táplált nőt és gyereket. De minden egyes bekerülő test kiszorít bizonyos mennyiségű levegőt, csökkentve a rendelkezésre álló oxigént.

– Az ördögbe, hányan maradhatnak életben?

– Az attól függ, hogy kik mennek be. – McConnell felemelte a ceruzáját. – Hogyan oszlanak meg a foglyok?

– Hat barakk van, kettő a férfiaknak, kettő a nőknek, kettő a gyerekeknek. Mindenből kettő van, mert a zsidókat elkülönítik a többiektől.

– A szokásos kiváltságos helyzet – motyogta Stern.

– Általában mindegyik barakkban ötvenen vannak, a teljes létszám tehát háromszáz. Brandtnak azonban nehézségei támadtak a sorok feltöltésénél. A zsidó férfiak barakkjában tizenöten sincsenek. Mindkét gyerekes barakk majdnem tele van, a zsidó nők csak valamivel vannak kevesebben. A keresztény nők barakkjában is kevesen vannak. A megtorlások után a tábor létszáma kétszázhusz körül lehet – mondta Anna.

– Negyvennyolc nőt számoltam meg a zsidó nők barakkjában, de azóta ötöt agyonlőttek – mondta Stern.

McConnell felemelte a ceruzáját, és megint számolni kezdett.

– Számoljon negyvenöt nővel és ötven gyerekkel. Annyi befér, legalábbis fizikailag – mondta Stern.

McConnell felpillantott. – Tudom, hogy mit mond, de adjon egy percet, kérem. Ezek nagy számok. Ennyi milliliter levegő összesen ... Az összes és az elfogyasztott oxigén hányada ... ez kilogram/perc ... gyermekeknél ... Krisztusom ... hm ... igen. Megvan.

McConnell letette a ceruzáját. – Negyvenöt nőt és ötven gyereket feltételezve a rendelkezésre álló oxigén százkét percre volna elegendő. Ez becslés csak, de megközelítőleg pontos.

– Egy óra negyvenkét perc. Ennyi elegendő? – kérdezte Anna.

– Őszintén szólva nem hiszem. Smith tudósai a támadáshoz nyolc tartállyal számoltak. Ez Sarin hatásfokú gázra vonatkozik és biztos vagyok abban, hogy ezt utánozták le. Ha a brit gáz beválik, négy óráig, akár még annál tovább is fennmaradhat halálos mennyiségben.

– Négy óra nagyon hosszú idő. SS-erősítés érkezhethet valahonnan – mondta Stern.

McConnell számításba vette ezt a tényezőt. Ha nem pusztítja el őket a gáz, az SS-erősítés ugyanolyan halálos lehet. – Le kell faragnunk a számokat, hogy két órára legyen elegendő az oxigén.

– Számokat? – visszhangozta Stern. – Maga emberekről beszél!

– Tudom – mondta fegyelmezetten McConnell. – Az a százhuszonöt is ember, akit eleve kizártam a számításból. Pontosan ennyien vannak a nem zsidók.

Stern most, amikor szembe kellett néznie a kellemetlen igazsággal, nem vesztette el az önuralmát. – Mi a franc van ezekkel a kibaszott náccikkal? Általában mindent kétszer akkorára építenek, mint bárki más.

– Brandt a világ legmérgezőbb gázait vizsgálja a K-Épületben. Néha egy nap alatt több kísérletet hajtanak végre. A K-Épületet elég kicsire tervezték, hogy alaposan és gyorsan ki lehessen tisztítani gőzzel és mosószerekkel. Az egész automatizálva van – mondta Anna.

– Ez pontosan a laboratóriumom buborékjának a nagyobb változata – mondta McConnell.

– Buborék? – kérdezte Anna.
– Emlékszem rá. Csak maga patkányokat használ, ők pedig embereket. Mondja már meg, hányan maradhatnak életben két órán keresztül Brandt buborékjában? – érdeklődött Stern.

– Csupa gyereket vagy csupa nőt akar megmenteni?
– Istenem! Nincs joga ahhoz, hogy ezt tegye – suttogta Anna.
– Igaza van, de megteszem – mondta McConnell.
– A gyerekeket mentse meg – szölt Stern.
– Dehát valakinek gondoskodnia kell a gyerekekről, ha kijönnek – vitatkozott Anna.

– A nők több levegőt használnak el. Elég nő marad ahhoz, hogy gondoskodjanak a gyerekekről. A nők létszámát csökkentse – mondta Stern.

McConnell alaposan átszámolta a becslését. – Ha kiemel tíz nőt, az oxigén száztizenkilenc percig lesz elég. Ha a véleményemet akarja tudni, húsz nőt vennék ki. Tudom, hogy ez borzalmas, de ha túlságosan sokat akarunk megmenteni, mindnyájukat megölhetjük.

– Várjon! Mi van az oxigénpalackokkal? – vágott közbe Anna.

McConnell felhúzta a szemöldökét. – Oxigénpalackok? Típustól függően nagy különbséget jelenthetnek.

– Több nagy tartály van a gyárban, baleseteknél való igénybevételre. Ezekhez nem tudok hozzájutni, de a kórházban van két hordozható palack. Nem tudom, hogy pontosan mennyi oxigén van bennük, de azt hiszem, az egyiket el tudom lopni. A másik éppen használatban van egy tüdőgyulladásos SS-katonánál. Tüstént észrevennék a hiányát.

Stern izgatottan bólintott. – Akkor legalább megmenthetnénk az összes nőt, ugye? Talán még néhány férfi ...

McConnell felemelte a kezét. – Van itt más gond is. A határértékek, amelyeket megadtam, az oxigén teljes felhasználására vonatkoznak. Ez a halált jelenti. De már ezt megelőzőleg felléphetnek bizonyos jelenségek, például hisztéria, ájulás, valószínűleg erőszakos cselekmények. Légmentesen lezárt, feltehetően világítás nélküli kamrába zsúfolt asszonyokról és gyerekekről beszélünk. Egy óra múlva kikaparhatják egymás szemét, rátaposhatnak a gyerekekre, Isten tudja, mit csinálhatnak. Érti már?

– Azt mondja, egyáltalán ne emeljük fel a létszámot?

– Azt mondom, azzal az oxigénpalackkal tartalékként kell számolnunk. Nincs biztosíték, hogy egyáltalán bekerül a K-Épületbe. Ráadásul lehet, hogy ezeknek az embereknek bent kell három vagy négy órán át maradni a kamrában, amíg biztonságban kijönnek.

Stern beletörődése jeléül bólintott.

– Egyáltalán ki lehet nyitni a K-Épületet? – kérdezte McConnell.

– Mindig nyitva van. Ki akarna oda bemenni? – mondta Anna.

– Jogos szempont. Rendben van, Jonas, azt hiszem, most mindjárt, még éjszaka vissza kell mennie. Még körülbelül három órán át sötét lesz.

Beszéljen az apjával, mondja meg neki, hogy kezdje meg az emberek elhelyezését a K-Épületben szürkület előtt. Akkor fogunk támadni.

Stern nevetett. – Doktor, maga érthet a vegyészethez, de mit sem tud a harcászatról. – Leült az asztalhoz, és felkapta McConnell ceruzáját. – Mit gondol, mi történik a támadás után? Hova mennek a kiszabadultak?

– Hova mennek, ha egyáltalán sikerül megmentenünk őket? Stern, ez itt nem Hollywood. Ezeknek az embereknek esélyt tudunk nyújtani. Ez több annál, mint amijük most van. Talán ki tudnak szökni Lengyelországba, megpróbálhatják felvenni a kapcsolatot az ellenállással.

– Nem tudja, hogy a lengyel ellenálló csapatok fele ugyanolyan gyorsan ölne meg egy zsidót, mint a nácik?

– Az ördögbe, Stern ...

– Nem, magának van igaza, doktor. Meg kell próbálniuk eljutni Lengyelországba. Ezt azonban nappal nem tudják megtenni. Nők és gyerekek lopott SS-teherautóban, amint nappal utaznak nyolcvan kilométeren át a náci Németországon? Maga bolond! Még én sem gondolok arra, hogy fényes nappal fogom megkeresni a tengeralattjárót. Amellett ha ma lopózom vissza a táborba – ami nem lehet olyan könnyű, tekintettel arra, amit Kaas kisasszony éppen most tett – pokolian kevés időm jutna arra, hogy rávegyem az apámat és azokat az asszonyokat, ítéljék csak halálra a barátaikat, azután meg lopakodjak ki a táborból, menjek fel a dombra, és küldjem le a gázt. – Stern az asztalra hajította a ceruzát. – Holnap éjjel kell megcsinálni. – Annához fordult. – Mikor van az utolsó névsorolvasás?

– Este hétkor.

– Akkor nyolckor fogunk támadni. Az SS számára este nagyobb lesz a felfordulás, nekünk pedig még órákon át sötét lesz a meneküléshez.

– Vegye figyelembe, hogy holnap lesz a negyedik éjszaka, mióta itt vagyunk. Ha a rákövetkező pirkadatkor nem jutunk el a tengeralattjáróig, már nem lesz ott – emlékeztette őt McConnell.

– El fogunk jutni.

– És mi van a gázzal? Már most is lebomolhatott ártalmatlan vegyszerre. Aztán itt vannak a megtorlások. Mi lesz, ha holnap agyonlőnek újabb tíz embert? Mi van a maga ...

Stern az asztalra ütött. – A fene egye meg magát, fogja be a száját. Döntöttem. Ha valaha látta volna, hogyan üldöznek halálra katonák fegyvertelen embereket nappali viláosság mellett, akkor értené, miért.

McConnell tétozavott, de végül vonakodva beleegyezően bólintott. – Imádkoznunk kell csupán, hogy holnap éjszakáig Schörner ne húzza szorosra a hálót körülöttünk. De mi legyen Annával? Nem mehet vissza a táborba azután, amit ma éjjel tett.

Anna lehunyta a szemét. – Akkor, tudni fogják, hogy valami baj van.

– Tudniuk kell. Megölte Miklóst, megakadályozta a kihallgatását.

– Talán nem is így tudják. Az SS már megdolgozta a fiút. Anna azt mondta az őrnék, hogy Wojik szíve gyenge. Talán azt hiszik, hogy egyszerűen meghalt – mondta Stern.

– Be kell juttatnom az oxigént a K-Épületbe – emlékeztette őket Anna.

McConnell tovább vitatkozott, de a lány közbevágott Sternt kérdezte.

– Gondolja, az apja beleegyezik majd, hogy bemenjen a K-Épületbe?

– Ahogy a megmenthetők száma kialakult, erősen kétlem. – Stern felállt, és a tűzhelynek támaszkodott, hogy melegedjen.

– Meg kell győznie őt. Hátba beleegyezne, hogy ő vezesse el a nőket és a gyerekeket Lengyelországba?

– Esetleg. Holnap lesz egy egész napom, hogy kieszeljek valamit. – Stern csettintett az ujjával. – Van azonban valami, amit még ma éjjel megcsinálhatok. – Megkerülte az asztalt, és eltűnt a pinceajtón keresztül.

Anna az asztal alatt megszorította McConnell kezét. – Furcsa ember maga – mondta.

Stern feljött a lépcsőkön, nála volt a bőrsákja.

– Az minek? – kérdezte McConnell.

– A két tartály miatt, amit be akartunk tenni az SS óvóhelyére. Ha visszatérünk az eredeti tervhez, minden milliliter gázra szükségünk lesz a támadáshoz, ugye? Oda fogom húzni azt a két tartályt olyan közel a tábor kerítéséhez, amennyire csak lehet. Achnacarryból hozott plasztik robbanóanyagot és töltetet tehetek a tartályok tetejére, és úgy időzíthetek, hogy a támadással egyidejűleg robbanjanak föl. Nyolc órákor.

– Teljesen elfeledkeztem róluk – mondta McConnell, és ostobának érezte magát. – Igaza van. El kell érnünk a talaj szintjén a legmagasabb telítettséget, amit csak lehet. Magával megyek.

Anna fájdalmasan megszorította a kezét az asztal alatt.

– Semmi értelme, hogy mindkettőnket elfogják. Egyedül is le tudom vontatni a tartályokat – mondta Stern, vállára vetve a zsákot.

McConnell gondolkodott rajta, azután belenyugodott. – Csak ne fogassa el magát. Egy hét alatt sem tudnék felmászni az oszlopra – mondta.

Anna és McConnell meglepetésére Stern elvigyorodott. – De tudna, ha szükség lenne rá, doktor. Ne aggódjék azonban. Ideje, hogy szerencsénk is legyen. – Felemelte a Schmeissert, és elindult az előszoba felé. Az ajtóból McConnellre pillantott, és jelezte, hogy kövesse.

– Mi az? – kérdezte McConnell, becsukva maguk után az ajtót.

– Az SS eljöhet érte. Aggaszt is, hogy még nem jöttek – mondta Stern.

– Mit akar mondani?

– Azt akarom mondani, hogy a pincében várjon meg engem. Annának odafent kell maradnia. Ha jönnek, és ő önként velük megy, talán nem kutatják át a házat.

– Nem vagyok gyengeelméjű, Stern.

– Tudom. Dehát maga ... Ó. Nem vagyok vak. Mindössze annyit mondok, hogy nincs most itt az ideje.

McConnellt bosszantotta, hogy Stern ilyen könnyen átlátott rajta. – Lehet, hogy nem lesz másik idő.

Stern vállat vont. – Tegye azt, amit tennie kell. Ha azonban valóban feljönnek ide, és nem találják meg magát, vegye magához a mászóvasakat a pincéből, menjen fel a dombra, és kapaszkodjék fel arra az oszlopra. Amikor felér a tetejére, kösse oda magát a peckes kötéllel, és várjon rám, ameddig csak tud. – Felnevetett. – Végeredményben McShane-nak volt igaza ezekkel a peckes kötelekkel kapcsolatban. Így lombok között lesz, mégis láthatja a táborba vezető utat. Ha úgy néz ki, hogy Schörner emberei magáért mennek fel a dombra, engedje le a gázt. Úgy van feltéve, hogy egy gyerek is meg tudja tenni. Ha ezt elintézte, felejtse el engem, felejtse el Annát, és próbáljon eljutni a tengerpartra. Még megúszhatja!

McConnell nemet intett a fejével, de Stern ezt mondta: – Doktor, ha erre kerülne sor, ő és én már halottak vagyunk.

Stern első alkalommal nyújtott kezet, mióta McConnell megismerte.

McConnell elfogadta.

– Nem egészen huszonnégy óra. Mi minden történhet egyetlen nap alatt? – mondta Stern, megszorítva az amerikai kezét.

37.

– Elment – mondta McConnell, amint becsukta az ajtót.

– Mit mondott? – kérdezte Anna az asztal mellől.

Most, hogy Stern szédítő energiája nem kötötte le a figyelmét, McConnellben először tudatosult, hogy Anna milyen szörnyű kockázatot vállalt. A bőre, különösen a szeme körül, teljesen elvesztette az első éjszakai sápadtságát, és csillogóan sötét lett, mint egy szép gyümölcs.

– A két tartályt készíti elő holnap estére. A többi ugyanakkor küldi le. Azt mondta, a pincében várjak rá, maga pedig idefent.

Anna meglepődött. – Azt hittem, azt mondja majd, hogy a dombon várjon, és ha őt elfogják, maga hajtsa végre a támadást, még ma éjszaka.

– Nem számol azzal, hogy elfogják.

– Maga mit gondol?

McConnell leült vele szemben. – Az igazat megvallva, azt sem hiszem, fel tudok mászni arra az oszlopra. Ezt nem gyakoroltatták velem.

– Fel kell másznia a gáz elengedéséhez?

– Stern szerint igen.

– Magával mehetek, és segíhetek. Nincs semmi értelme, hogy itt maradjak – javasolta Anna.

Anna úgy kulcsolta össze a kezét, mint aki fázik. – Nem tudok aludni. Ki vagyok merülve, de nem akarok lefeküdni. Schörner bármelyik pillanatban értem küldhet valakit.

McConnell összemérte a kunyhóban maradás veszélyét azzal, ha megpróbálnak feljutni a dombra. – Anna, gyanakszik magára valaki?

– Nem hiszem. Schörner azonban hamar összerakhatja a tényeket. – Elsimította a haját az arcáról. – Ha értem jönnek ... ha Sturm jön ... Azt hiszem, inkább megölöm magam, mint hogy elfogjanak.

McConnell belenézett a szemébe. Anna nem csak kimerült volt, de tele volt rettegéssel is. A férfi ostobának érezte magát, hogy ezt nem látta eddig. Anna komolyan gondolta, amit az öngyilkosságról mondott.

– Figyeljen ide, nem hagyom itt. Elviszem magunkkal – mondta.

– Stern azt mondta, a britek nem engedik, hogy bárkit magukkal vigyenek. – McConnell idegei megfeszültek a dornow felől hallatszó motorzúgástól, de a jármű nem fordult be a kunyhóhoz vezető zsákutába. – Mióta segít a SOE-nak? – kérdezte.

– Hat vagy hét hónapja.

– A pokolba azzal, amit a britek mondanak. Magammal viszem, Smith tartozik nekem ennyivel.

Anna egyre nézte őt. A férfi úgy érezte vagy legalábbis remélte, hogy Anna szemében felvillan a remény a saját sorsával kapcsolatosan. McConnell tudta, hogy Anna mostanáig kényszerítette magát és nem gondolt arra, mi fog vele történni a támadás után. Most, hogy felajánlotta a lehetőséget, látta, mennyire vágyott erre.

– Mi legyen a dombbal? – kérdezte Anna.

– Vigye el az ördög, inkább itt várok.

– A pincében?

A férfi átnyúlt a kezével az asztalon. – Magával.

Anna lehunyta a szemét, de nem nyúlt a keze után. – Stern azt mondta, hogy maga nős.

– Az vagyok.

– Ezt miért nem mondta múlt éjjel?

– Nem tudom. Nem kérdezte.

Most megint a férfit nézett. – Mit akar, doktor?

– Magát.

– Tudom, hogy engem akar. Miért akar engem?

A férfi értelmes válaszon töprengett, de nem jutott eszébe.

– Azért, mert meghalhat holnap vagy még ma éjszaka?

McConnell fontolóra vette a választ. – Nem hiszem.

– Akkor miért?

– Mert szeretem.

– Szeret? – Anna kissé gúnyosan mosolygott. – Hiszen nem is ismer.

– De ismerem.

– Maga bolond.

– Ez nem érv.

– Doktor, ne mondja, hogy szeret. Ne mondja azért, hogy rábeszéljen, engedjem át a testemet. Nem kell ezt mondania.

– Nem mondom olyan könnyen. Egész életem során maga a második nő, akinek ezt mondtam.

Anna a férfi arcát nézte, nem vezeti-e félre.

– Tudom, hogy ezt nagyon sok férfi mondja, kizárólag az említett ok miatt. Biztos vagyok benne, ez a legkönnyebb módja annak, hogy egy nő engedjen egy férfi akaratának – mondta McConnell.

– És most maga mondja ezt.

A férfinak a szeme sem rebbent. – Igen.

– Felesége van.

– Igen.

– Nem szereti?

– De igen, szeretem.

– De ő nincs itt, hogy megvigasztalja. Én pedig itt vagyok.

McConnell figyelte, hogyan változik Anna szeme, mialatt beszél. Úgy tűnt, mintha a két szeme ugyanúgy része lenne a beszélgetésnek, mint a szavai, minden kérdést és kijelentést finom, de mégis bizonytalan színezetű jelentéssel egészítette ki. – Nem volt Angliában az utolsó négy évben, hogy megvigasztaljon. Jól megvoltam minden ... vigasztalás nélkül.

– Előfordultak kísértések Angliában?

– Éppen elég.

– De maga nem törődött velük? Nemeslelkűen viselkedett?

– Megpróbáltam, úgy gondolom.

– De most nem érzi magát nemes lelkűnek.

A férfi kimerülten sóhajtott fel. – Nézze kérem, mi ez, vizsga? Biztos lehet benne, hogy nem érzem magam nemes lelkűnek emiatt. Úgy érzem magam, mintha a pokolba vagy az ahhoz legközelebb eső helyre poty-tyantam volna. Egy hete még pacifista és hűséges férj voltam. Ma este tömeggyilkosságot tervezek, és házasságtörést szándékozom elkövetni. – Felnevetett, de nagyon furcsán. – Talán fokozatokban haladok. Először házasságtörés, azután egy apró roham és lövöldözés csak bemelegítésül ... utána elérkezik az igazi időm. A mérges gáz.

– Hagyja abba.

– Felejtse el. Talán fel kellene mennünk a dombra. – Felállt.

– Doktor, mi a felesége neve?

– Susan.

– Van gyerekeük?

– Nincs. Még nincs.

Anna lassan felállt, bal keze felemelkedett a nyakánál levő gombhoz. Kigombolta, és a következőhöz nyúlt. – Akkor – mondta határozottan – arra kérem mélységes alázattal Susant, bocsássa meg nekem azt, amit most tenni fogunk.

A férfi nézte, amint a fehér blúz kinyílik, felfedve a csipkével borított kulcsfontokat, utána pedig a kebleket. – Ezt miért mondja?

Anna ledobta a válláról a blúzt. – Mert ő a maga felesége. Mert ő most itt van velünk, és nem érdemes úgy tennünk, mintha nem volna. – Anna kioldotta a szoknyáját, amely lágy suhogással a földre hullott, azután egy lépést tett előre.

A férfi látta az érverését a nyakán.

– Nem fogom szégyellni magam emiatt később – mondta remegő hangon. – Annak ellenére, amit teszünk. Ez az, ami, nem szégyenkezem.

McConnell úgy tartotta maga előtt a kezét, mintha vissza akarná tartani őt. – Biztos, hogy akarja?

– Igen.

– Mert lehet, hogy holnap meghal?

– Amiatt is.

A férfi arca megvonaglott. Ámbár ez teljes képtelenség volt, ennél többen reménykedett. – Franz Perlman miatt? A férfi miatt, akit szeretett?

Anna ajkán halvány mosoly jelent meg. – Nem. Az a múlt.

Kinyújtotta a kezét és ujját McConnell ajkára tette.

A férfi magához vonta, és megcsókolta a száját. Érezte, hogy hirtelen forróság önti el a tarkóját, a szíve gyorsan, szabálytalanul ver. Anna oda-szorította testét az övéhez, nem tagadva meg tőle semmit. – Gyorsan. Schörner bármelyik pillanatban megérkezhet.

McConnell a hálószoza felét hátrált, maga után húzva Annát, miközben csókolgatta, ő pedig a férfi ingét és nadrágját gombolta. Négyévi önmegtartóztatás után az asszony bőrének puszta érintése, keblének nyomása, amint lélegzetet vett, elegendő volt, hogy elöntse a forróság. Az ágy szélénél Anna lenyúlt, és lehúzta a nehéz ágyterítőt, mialatt csókolta.

– Mutasd meg, hogy mennyire szeretsz – mondta.

Amikor kinyílt a számára, a férfi úgy érezte, hogy teljesen belezuhan, többet hagyva maga mögött, mint a legutóbbi három nap rettegését és bizonytalanságát. Mutasd meg, hogy mennyire szeretsz, ezt mondta neki. Ő azonban azt hallotta, mutasd meg, hogy még életben vagyunk ...

Ezt tette. De még amikor mélyen az asszonyba hatolt, verejtékezve és nyögdecselve az önkívület perceiben, még akkor sem tudott megszabadulni attól az érzéstől, hogy a halál árnyékában szerelmeskednek, és a halálraítéltek elszántságával is feszültek egymásnak.

Jonas Stern a hóban hasalt Totenhausen keleti oldalán, mindössze tíz méterre a feszültség alatti kerítéstől. Mellette hevert a bőrsákja. A sötétség és a fák fedezéket nyújtottak az őrtornyokkal szemben, de a kutyatelep a kerítés túloldalán volt. Visszatartotta a lélegzetét, amikor az egyik SS-legény szájkosaras juhász kutyát vezetett a drótkerítés belső oldala mellett. Már betemette a két gáztartályt a hóba, a kerítésre merőleges sekély árokba, csak a tetejüket hagyva szabadon. Rátapasztotta a plasztikot a varratokra, ott, ahol az ütőszeg vezetőhüvelye csatlakozott a tartályhoz. Már csak az időzített gyutacsokkal való élesítés volt hátra.

Ha ezt jól csinálja, a robbanás pillanatában az acélhüvelyek lerepülnek a tartályokról, lehetővé teszik, hogy a nyomás alatti ideggáz átlövelljen a kerítésen, és elárassza a tábor.

Nem a tartályokkal volt a probléma, hanem az őrzőjáratokkal. Miközben a kunyhótól a táborig átvágott a dombokon, Sternnek az volt az érzése, hogy egy teljes SS-hadosztály szállta meg a terepet. Két órájába került, amíg eljutott a kunyhótól a tábor kerítéséig, és kétszer majdnem belebotlott az őrzőjáratokba. A két eltűnt SS-katona nagyobb felfordulást okozott, mint amire számított. Miközben a betemetett tartályok mellett feküdt a hóban, megpróbálta eldönteni, hogy mi a következő teendője.

Tapasztalata szerint függetlenül attól, hogy melyik hadseregben szolgálnak, a katonai járőrök a pirkadat előtti órában a legkevésbé éberek. Néha jobb volt kibőjtölni ezt az időt. Már előfordult eddig is, hogy ezt tette, és úgy látta, hogy ma éjjel is ez a leghelyesebb eljárás. Nem kockáztathatja, hogy azért csípiék el, mert türelmetlen. Az Achnacarryból csent ládában egy sorozat időzíthető gyutacs volt, ez nagy rugalmasságot biztosított számára a késleltetésben. Még ha vár is pirkadatig, be tudja úgy állítani a tartályokat, hogy azok holnap este nyolckor robbanjanak. Vaughan ezredesre gondolt, amint éppen felfedezi Achnacarry szertárában a hiányt, és nevetni szeretett volna. Mégsem nevetett.

Csizmasarkak csikorgását és egy kutya lihegését hallotta meg ugyanis.

Klaus Brandt egyedül volt kórházi irodájában, íróasztali lámpájának homályos égője szolgáltatta a világítást.

– Teljességgel, Reichsführer – szólt bele a telefonba. – Minél előbb, annál jobb. A Raubhammer védőöltözetek miatt aggódtam csak, de éppen megérkeztek. Holnap fogom vizsgálni őket.

– Brandt, meglepetésem van a maga számára – válaszolta Himmler. – Bizonyára csodálkozott azon, hogy miért kértem a kiviteli rajzokat, és az új eljárásairól szólól részletes adatokat is.

Brandt a szemét forgatta. – Be kell vallanom, kíváncsi voltam rá.

– Bizonyára örömmel fogja hallani, hogy orosz foglyok csapataival a Harz-hegység sziklái alatt egész gyárat vájattam. Ha a raubhammeri bemutató a tervek szerint sikerül, amiben nem kételkedem, akkor öt napon belül megkezdheti a Soman 4 tömegtermelését ebben a gyárban.

Brandt ujjával dobolt az íróasztalon. Sértés lett volna, ha ennél kevesebbet ajánlanak fel neki. – Azt sem tudom, hogy mit mondjak.

– Ne mondjon semmit. Az egyedüli köszönet, amire igényt tartok, a Soman lehető legnagyobb mennyiségű előállításától a naptól kezdve egészen addig, amikor a Szövetségesek megtámadják Franciaországot. Meg fogjuk mutatni Speernek, hogy mire képes az SS.

– Erre szavamat adom, Reichsführer. De mi lesz az itteni munkámmal, a laboratórium berendezésével és személyzetével, a kórházzal?

Himmler kotkodácsolva nevetett. – Felejtse el azt a kis műhelyt. A Harz-hegységben meglesz mindene, de hússzoros termelékenységgel. Persze magával hozza a technikusait. Már intézkedtem, hogy Totenhauseint baromfitenyésztő teleppé alakítsák át.

– Értem. – Ez meglepte Brandtot. – És a kísérleti alanyaim?

– A foglyaira gondol? Ha befejezte a munkáját, írta ki őket. Teljes titoktartásról kell gondoskodnunk.

Brandt felemelt egy tollat, és krikshkraszokat húzott az íróasztalon levő jegyzetfüzetre. – Inkább várnék ezzel a Raubhammerban tartandó bemutató befejezéséig, csupán a biztonság kedvéért.

Pillanatnyi jeges hallgatás Berlinben. – Doktor úr, kétségei vannak a bemutatóval kapcsolatban?

Brandt megköszörülte a torkát, és gondolatban elátkozta magát túlzott óvatossága miatt. – Egyáltalán nincsenek, Reichsführer. Holnap hozzá kezdek a laboratórium leszereléséhez.

– És a foglyai?

– Senki nem marad meg közülük.

Brandtól ötven méterre Wolfgang Schörner őrnagy a díványán ült és öntött magának egy pohár konyakot. Ariel Weitz csak most hozta el Rachelt, mert ma este a szokásosnál több munkája volt. Mocskos ügy volt, de most már megnyugodhatott. Rachel köszönésként bólintott, és elindult a szófa felé, ujjai automatikusan feje felé emelték a ruháját.

Schörner gyorsan felállt, és visszahúzta a helyére az öltözetet. – Várjon, valamit mondanom kell magának. Valamit, amit nagyon akar majd hallani – mondta, és gyengéden odavezette Rachelt a hintaszékhez.

Az asszony karba tett kézzel ült, és várt.

– Hallotta valaha azt a szót, hogy elnémetesítés? – kérdezte Schörner.

Rachel nemet intett.

– Ez egy program a germán faji alkotóelemek visszanyerésére a megszállt területekről. Ebben a programban az északi vonásokkal rendelkező kettő és hat év közötti gyermeket – és a magái is ilyenek, különösen a fiú – felveszik valamelyik Lebensborn otthonba. Ma ígéretet kaptam, hogy helyet biztosítanak a gyerekei részére a Steinhöringi otthonban.

Rachel érverése felgyorsult. – Mi az a Lebensborn otthon, őrnagy?

– Ejnye elfelejtettem, hogy el volt zárva a világtól. A Lebensborn az Élet Forrása Társaság. Himmler Reichsführer alapította a fajilag tiszta származású lányanyák megsegítésére, hogy megszüljék és megtartsák a gyerekeiket. Az otthonok felszerelése a tisztaság modellje.

– És ezek az otthonok ... elfogadják olyan szülők gyerekeit, akik fajilag nem „tisztá” származásúak?

– Hát persze. Itt biológiai válogatásról van szó. Én már jótálltam a gyerekeiért. Steinhöring rangidőse apám barátja.

– Értem. – Rachel néhány pillanatig gondolkodott. – Mi történik ezekkel a gyerekekkel, amikor hatévesek lesznek?

– Jóval előbb örökbe fogadják őket. A kereslet nagyobb, mint a kínálat.

– Kereslet? Ki keresi őket?

– Ugyan, természetesen jó német családok. Gyakran gyermektelen SS-tisztek családjai.

Rachel lehunyta a szemét.

Schörner nem volt képes fékezni az izgatottságát. – Nem is tudom, miért nem gondoltam már korábban erre. Ez a tökéletes megoldás!

– Mint náciakat nevelik fel őket?

Schörner zavartnak látszott. – Mint németeket. Ez olyan szörnyű?

Furcsa mosoly jelent meg Schörner ajkán. – Kedvesem nem kizárólag gyermekeket vesznek fel az Eindeutschung programba.

Rachel megborzongott a bensőséges szó hallatára. Schörnerrel való kapcsolata egyáltalán nem olyan volt, mint amilyenre számított. Ahelyett, hogy szexuális vágyainak pusztá kielégítésére használta volna fel, a férfi a családiasság valamilyen groteszk paródiáját igyekezett megteremteni.

– Mit mond? Elmehtek a gyerekeimmel? – kérdezte, megpróbálva nem hitelt adni annak az izgatott várakozásnak, amelyet érzett.

Schörner mosolya eltűnt. – Ez lehetetlen. De nincs minden veszve. Hamarosan más beosztásba vezényelnek. A szüleim még mindig Kölnben élnek. Azt hiszem, módomban lenne odavinni magát hozzájuk. Szolgálóként alkalmaznák, az elnémetesítési program részeként.

– Dehát én zsidó vagyok, őrnagy úr.

– Ezt ne mondja többé! Papírokat könnyű beszerezni, különösen a jelenlegi helyzetben. Életben akar maradni, vagy nem?

Rachel álmélkodva nézett rá. A köztük lévő szakadék méretét jelezte ez! Schörner képes volt itt ülni, és felajánlani valamit, amiről ő maga azt hitte, hogy menekülést jelent, holott Rachel éppen csak bánatot és szenvedést látott. – Őrnagy úr, nem olyannak ítélem meg az életet, hogy érdemes lenne a gyerekeim nélkül leélni.

Schörner hangjából kétségbeesés csendült ki. – Kiválóan gondoskodnának róluk az otthonban!

– Addig, amíg egy SS-család örökbe nem fogadja őket.

– Hát persze! – A férfi erőt vett magán, hogy lecsillapodjék. – Figyeljen ide ... ki tudja? Talán a háború után mi ... maga ... fel tudja kutatni az örökbefogadó szülőket, és meg tudja győzni őket ... – maga Schörner is elhallgatott erre a nevetséges képzelődésre. – Rachel – mondta határozottan – itt teljesen jelentéktelen a gyerekei megvédésére nyíló lehetőségem. Hamarosan döntenie kell. A választék az, hogy ...

– Micsoda?

– Meg kell mondanom? Brandt itt már csaknem elvégezte a munkáját. Utána ... Nem mondhatok többet.

– Nem tudok dönteni! Időre van szükségem, hogy átgondoljam.

– Hiszen a gyerekei életben maradnának! Nem ezt akarja?

Egy hang kezdett kiáltozni az agyában: Igen! A háború nemsokára véget ér, és a náci veszíteni fognak. Meg tudod találni őket! Elmondhatod a Kör minden asszonyának, hogy igazat mondasz. Talán még meg is tudod jelölni a gyerekeidet egy apró sebhellyel, ez segítene majd bebizonyítani a háború után, hogy ők a tieid. Persze valószínűleg elfelejtkeznek rólad, és meg is változnak kissé az SS-szülők befolyása alatt, de ...

Rachel felpattant. Túlságosan elgyötört volt ahhoz, hogy rendezni tudja a gondolatait. – Őrnagy úr, óhajt még valamit tőlem?

Schörner elindult felé, de aztán megállt. – Nem. Elmehet, de gondolkodjék azon, amit mondtam. Rachel, ezek nagyon nehéz idők. Nem szabad elzárkóznunk a radikális megoldásoktól.

Az asszony hosszú ideig szótlanul nézett rá, azután elfordult, odament az ajtóhoz, és kopogott Ariel Weitzért.

Anna visszasimította haját nyirkos nyakából. Meztelenül feküdt az ágytakaró alatt, amelyet lehozott magával a pincébe. A földön álló két gyertya szolgáltatott csak gyenge világosságot. McConnell a hátán feküdt, feje a könyökére volt hajtva.

– Hamarosan pirkad. Talán fel kellene mennünk a dombra. Ha Schörner elfogja Sternt, nem lesz újabb esélyünk a támadásra – mondta Anna.

McConnell közelebb húzta az asszonyt. – Emiatt ne aggódj.

– Miért ne?

– Mert ha azok a gazemberek el is fognák Sternt – amire nem kerülhet sor –, nem lennének képesek szóra bírni. Még egy hét alatt sem. Az az örült elvágna a torkát egy törött üveggel, mielőtt beszélne, csak azért, hogy gúnyt űzzön belőlük.

Anna halkan nevetett a sötétben.

– Miért nem próbálsz aludni? Örökösöd feletted – mondta McConnell.

– Nem tudok. Ahogyan ez az egész történt ... te és én ... A Wojíkok elfogása ... Amit holnap meg kell tennünk ... mindezt nem tudom kiűzni az agyamból. Hamarosan úgyis minden elmúlik.

McConnell felé fordult, és belenézett a szemébe. – Gondolod, hogy Stern olyan parancsal jött ide, hogy öljön meg? – kérdezte, először adva hangot gyanújának. – Úgy értem, ha elfognának.

Anna arca elkomorult. – Azt hiszem, igen.

– A ciánkapszula, ugye?

– Igen. Ők mindig adnak egyet, különösen az olyanoknak amilyen te vagy, akik értékesek a tudásuk miatt. Azt hiszem, attól féltek, hogy nem vennéd be a kapszulát, ha elfognának.

McConnell a könyökére támaszkodott. – Hiszen elfogtak tegnap! Stern azt mondta, ne szóljak neked. A lényeg az, hogy nem ölt meg. Könnyen megtehetette volna, de mégsem tette meg. Ehelyett két SS-katonát ölt meg.

Anna teste megfeszült. – Az eltűnt őrző? Stern ölte meg őket?

– Igen.

– Hol vannak a holttestek?

– Dornowban, a szennyvízcsatornában.

– Istenem! Schörner még holnap este előtt megtalálhatja őket.

McConnell mély lélegzetet vett. – Talán. De azért furcsa, nem? Arra gondolok, hogy Stern nem engedelmeskedett a parancsnak.

– Nem furcsa. Kedvel téged.

McConnell felnevetett. – Dehogyan kedvel!

– Talán nem is jó ez akifejezés. Tisztel, mert olyan vagy, amilyen ő sohasem lehet.

– Milyen?

– Ártatlan, naiv, reménykedő. – Álláig húzta fel atakarót. – Amerikai.

– Nem érzem magam nagyon naivnak. És átkozottul kevésbé reménykedem csak, ha tudni akarod az igazat.

Anna megfordult a takaró alatt, és közelebb húzta magához a férfit. – Tudod, az egész ügy tébolyító. A Szövetségesek miért nem bombázták rommá Totenhausent?

– Mert ha laposra bombázzák, ez semmiféle változást nem idézne elő Himmler agyában. – Megérezve Anna bőrének forró páráját, McConnell megfordult, és magára görgette őt. Az asszony apró mozdulata után a férfi ismét behatolt, és fölnézett a szemébe.

– Ki eszelte ki ezt a küldetést? – kérdezte Anna, és meg sem mozdult.

– Churchill egyik embere. – McConnell az asszony erős csípejére tette mindkét kezét, és megpróbálta gyengéden himbálni.

Anna teljes súlyával ránehezedett, hogy megakadályozza. – Churchill áll a terv mögött?

– Végző soron igen. Láttam is őt. Írást is adott nekem, amelyben feloldoz a bűnösség alól azok halála miatt, akik elpusztulhatnak a küldetés során. Mintha ő lenne a pápa vagy valami hasonló. Anna ...

Az asszony felült, és két tenyerét a férfi mellkasára tapasztotta. A férfi figyelte, amint altesti izmai összehúzódtak, amikor lassan előre és hátra csúszkált, miközben állandóan a férfi arcát nézte. – Tudod, mit fogok csinálni, ha kikerülnék innen?

– Ki fogsz kerülni.

– Nos ... ha igen, akkor orvos leszek. Gyerekorvos. Ez az egyetlen mód, hogy együttéljek azzal, amit láttam ... hogy mit művelt Brandt.

McConnell nem akart most erre gondolni. Erősebben szorította az asszonyt, és a szemét nézte, miközben az mozgott felette. Úgy látszott, hogy Anna beszélni akar, de ehelyett lehajolt, becsúszta két kezét a férfi válla alá, mellét a férfi mellkasához dörzsölte, fejét a nyaka és a válla közé hajtotta. McConnell csak most érezte, hogy fizikailag milyen erős ez az asszony. Elég erős ahhoz, hogy ölelésével megfojtsa. Ámbár rettenetesen kívánta őt, olyan hevességet érzett benne, amely mellett a sajátja eltörpült. Hogyan tudott Anna ilyen hosszú időn keresztül életben maradni?

Borotvaélen lebegve a rutin és a téboly között, megtanulva azt is, hogy ne induljon meg olyan dolgoktól, amelyekről még egy halottkém is rosszul lett volna, hallgatásba burkolódzva, imádkozva azért a napért, amikor vissza üthet majd?

Az asszony lélegzete elakadt, ismét a férfi fölé magasodott, körmét annak karjába vájta. Anna sok mindent elhallgatott magáról. Csak anynyira nyílt meg a férfi előtt, hogy befogadja, menedékként ajánlva fel önmagát. McConnell pedig elfogadta őt. Anna most már elfeledkezett róla, legalábbis a jelenlétéről. Mit érez most? – töprengett a férfi. Mit látott szorosan lezárt két szemével, miközben forró vére elöntötte az arcát? Franz Perlmann, a Berlinban meggyilkolt zsidó orvos árnyát? Vagy olyan most, mint az elkeseredett úszó a sötét óceánban, aki halvány és távoli fényt pillant meg, amely reményt és életet ígér, ha el tudja érni? A férfi az utóbbit hitette el magával. Azt, hogy ő a fény. Hogy ki tudja őt juttatni Németországból. Hogy mindkettjüknek sikerül. Amikor azonban a nő felsikoltott, a csípeje az övét csapkodta és ujjával a hajába túrt, olyan valakinek az elgyötört hangját hallotta csupán, aki elől eltűnt a fény.

– Fölkelni! Ki innét! – ordította egy férfihang.

McConnell összerezzen, magához tért, és a pisztolya után nyúlt, de Anna megelőzte. Az asszony fedetlen mellel felült, és a fegyvert Jonas Stern mellkasára szegezte.

– Ezt viccesnek gondolja? – kérdezte Anna.

– Tegye le azt a holmit – mordult rá Stern. – Keljenek fel, vegyék fel a ruhájukat. Kint már világos van.

Anna elsápadt. – Reggel van? Hány óra?

– Fél kilenc. A tartályok kiélesítve a kutyaólak mellett vannak eltemetve. Ma este nyolckor automatikusan felrobbannak.

Anna visszahajtotta a takarót, és öltözködni kezdett. McConnell észrevette, hogy Stern nem fordult el, mialatt az asszony felvette a ruháit.

– Várj! – mondta neki.

Az asszony már felöltötte a blúzát, és a szoknyáját gombolta. – Nem tudok, máris elkéstem.

– Anna ... Krisztusom, nem mehetsz vissza!

– Vissza kell mennie. Ezt tegnap este megbeszéltük – mondta Stern.

– Hülyeség! – McConnell felállt, felvette az alsónadrágját, és megfogta Anna karját. – Schörner ott üldögél, és csak rád vár. Mi az ördögöt mondott annak a Gestapósnak, amikor tegnap este megérkezett, hogy kihallgassa Wojikut?

– Nem tudom – mondta Anna miközben bekapcsolta az övét. – De ha nem megyek el, eljönnek értem, és mindkettőtöket megölnék. Amellett be kell tennem az oxigénpalackot a K-Épületbe.

– Anna, az a palack nem okoz annyi különbséget, hogy ...

– Kérlek, hagyd abba. – Megfogta a férfi kezét. – Ha nem következett be már a legrosszabb, jóval nyolc óra előtt itt leszek. – Lábujihegyre állva szájon csókolta McConnellt. – Velem minden rendben lesz, te pedig légy óvatos. Maga is, Stern úr. Számítok rá, hogy kivisznek ebből a pokolból.

Stern Annáról McConnellra nézett. – Miről beszél?

Anna rámosolygott, és felsietett a lépcsőkön. Nem nézett vissza, amikor kiment az ajtón.

– Mi az ördögről beszélt ez a nő? – kérdezte ismét Stern.

McConnell felhúzta SS-egyenruhája szürke nadrágját. – Ki fogom vinni magammal. Van valamilyen probléma ezzel?

Stern vállat vont. – Doktor, ez a maga és a Királyi Flotta ügye. Ámbár a felesége is hozzászólhat a dologhoz.

– Menjen a pokolba.

38.

Anna már akkor tudta, hogy valami baj van, amikor kiért a nagy fák közül a Totenhausen főkapujához vezető útra. Nemcsak a kapuőrseget kettőzték meg, hanem – bár a halvány téli nap megvilágította a dombok oldalát, – az őrtornyok katonái körbevilágították fényszóróikkal a fák alatti sötét foltokat. A kapunál, az örök furcsán összenéztek, de nem tartották vissza. Miért tették volna? Hiszen egyenesen az oroszlán torkába kerekedett be.

Elhatározta, ha Schörner őrnagy rátámad, először azzal védekezik, hogy csupán parancsot teljesített. Az őrnagy arra kérte meg őt, hogy hozza rendbe a beteget, nem arra, hogy egész éjjel üljön mellette. Amire kérték, elvégezte és amikor elment, a beteg elaludt, és viszonylag jó állapotban volt. Ha Schörner tovább gyötri, dühöt fog színlelni. Ő civil ápolónő, nem SS-segédlet. Más dolog az orvosi kutatómunka és más a kínzás. Bűn talán, ha valakinek gyenge a gyomra?

Balra fordult, hogy megkerülje a mozit. A megerősített őrségtől és a fényszóróktól eltekintve a tábor élete normálisnak tűnt. Nem látta a peenemündei járműveket. Talán Beck ezredes és a Gestapós kihallgató tiszt ahogy megjött, mindjárt el is ment. Talán minden rendben van. Csak addig gondolta ezt, amíg megkerülte a mozi sarkát.

Egy meztelen nő lógott a Büntetés Fáján. Szabályosan kikötötték, úgy hogy amikor felhúzták, a két váll a kiugorjon a helyéről. A nő felsőteste véres, a lába sötétlila volt. Anna egy pillanatra azt hitte, hogy Sturmnek mégis sikerült megölnie Rachel Jansent, de amikor tovább kerékpározott a kórház felé, látta, hogy nem őt akasztották fel. Ennek a nőnek szőke haja volt, csak a rászáradt vér miatt látszott sötétnek.

– Istenem, segíts meg, nem, nem! – suttopta Anna, amikor megállt a kórház lépcsőjénél.

A halott nő Greta Müller volt.

A kikötött fiatal ápolónő holtteste enyhén imbolygott a kötélén. Anna tudta, hogy nem szabadna alaposan megnéznie, de képtelen volt máshova nézni. Valaki nagy papírkört akasztott Greta nyakába. Egy céltábla a kivégző osztag számára. A céltáblának és Greta mellkasának nagy részét a lövedékek leszakították.

Anna ösztöne azt súgta, hogy meneküljön el, forduljon meg és kerékpározzon ki a táborból olyan gyorsan, ahogyan csak tud. Dehát hova menekülhetne? Schörner talán ebben a pillanatban is figyel. Tudta, hogy be kell lépnie a kórházba, de nem volt képes a lábát megmozdítani. Greta holtteste hosszú és rettenetes történetről tanúskodott. A zúzódások mutatták meg, hogy hol kezdődtek a kérdések. A bal karján egész sorozat égési seb húzódott végig. Erélyesebb kérdezősködés. A combok közötti véres sebek elárulták, hogy Sturm és a kutyái is kivették a részüket, mielőtt a vég bekövetkezett.

– Miért Greta? – kérdezte Anna. A hangja majdnem olyan volt, mint egy kisgyerek nyöszörgése.

Végignézett az Appelplatzon. Tudta, ha meglátná Schörnert, Sturmot vagy Brandtot, felsikítana: Miért őt, ti ostoba vadállatok? Én vagyok az áruló! Én vagyok a kém! Valójában hangosan beszélt, amikor valaki kinyitotta a kórházajtót, és ráförmedt: – Jöjjön be, maga ostoba tehén!

Ariel Weitz állt az ajtóban, patkányszerű arca fehér volt a félelemtől. – Ne bámuljon rá. Menjen dolgozni.

Amikor Anna nem engedelmeskedett, Weitz kinyúlt érte, és az épületbe rántotta. Végigcibálta a jobb oldali folyosón, az egyik üres vizsgálóhelyiségbe. – Szedje össze magát! – mondta, közben alaposan megrázta. – Ha nem viselkedik normálisan, aláírja a halálos ítéletünket.

– Nem értem. Mi történt? – nyöszörögte Anna.

– Mit gondol? Egész éjjel kínozták, utána agyonlőtték.

– Dehát miért? Hiszen nem csinált semmit.

Weitz arcát vad düh torzította el. – Mit gondol, mi történhetett azután, hogy tegnap éjjel elrohant? Elhagyta a szolgálati helyét, és az az ostoba lengyel meghalt! Schörner vért kívánt. Maga mindig azt hitte, hogy Sturm az elvetemült. Istenem, amikor Schörner elveszti az önuralmát ...

– De miért Greta?

Weitz az ég felé emelte mindkét kezét. – Miért? Mert Schörner tombolt, a biztonságot, árulást, az Isten tudja, mit emlegetett. Nem hitte el, hogy Miklós természetes módon halt meg.

– Dehát miért nem értem jöttek?

– Lehetett volna maga is! Weitz a fogait csikorgatta. – Sturmot akarta maga után küldeni. Tudtam, ha kihallgatják, mindennek vége. Nem volt más választásom. Valaki mást kellett a kezükre adnom.

Anna döbbsen bámult rá. – Hogy érti ezt?

– Azt mondtam, hogy láttam a kis Gretát a hullaházba surranni, még maga előtt. Az sugalltam, hogy csinálhatott valamit, a lengyellel.

– Nem tehette ezt!

– De megtettem! – És Weitz szemében tébolyult fény csillant föl. – Azt mondtam neki, hogy korábban is láttam Gretát Dornowban, gyanús egyénekkel beszni. Valószínűleg lengyelek voltak. Tucatnyi hazugságot mondtam, hogy megmentsem magát.

– Dehát Greta nem tudott semmit! Miért ölték meg?

– Maga mekkora bolond! Azt hitték, hogy tud valamit. Addig kínozták, amíg használhatatlanná vált, utána agyonlőtték elrettentésül.

Anna érezte, hogy a lába kifut alóla. Weitznek sikerült elkapnia őt, így az egyik orvosi székre roskadt. – Nem tudom tovább csinálni. Semmi nem éri meg ezt – nyöszörögte.

– Csak annak örülök, hogy Miklós meghalt. Mindent elmondott volna nekik. Én is megöltem volna őt, ha alkalmam nyílik rá. Mondja, hánykor fogják megtámadni a tábor? – hadarta Weitz.

Anna mindkét kezével eltakarta az arcát. A hisztéria könnyei előntötték a szemét, üvöltés akart kitörni a torkából. Csupán néhány órája villant fel előtte a lehetőség a táboron kívüli életre, a józanság fénye, túl a tébolyon. Persze csupán ábrándkép volt. Azzal, hogy elhagyta múlt éjszaka a tábor, kimondhatatlan kínzásnak tette ki a barátnőjét ...

– Hány órákor? – szorongatta Weitz.

Anna ökölbe szorította remegő kezét. Most csak a harag segíthet rajta. Arra a napra gondolt, amikor a Hitlerjugend meggyilkolta Franz Perlmannt Berlinben.

– Ma este nyolckor – suttogta.

Weitz bólintott. – Jó, nagyon jó. Fel kell készülnöm. Hány ember jön?

– Nem ember.

– Micsoda?

– Nem jönnek emberek.

– Nincsenek emberek? Akkor hogyan ...? Istenem, bombázni fognak?

– Nem.

– Nem? Hát akkor?

– Gáz.

– Gáz? Mérges gáz? Ezt hogyan tudják végrehajtani?

Anna felpillantott, a szeme kariks volt. – Jobb, ha nem tudja. El kell mennem innen. – Felállt.

Weitz elállta az ajtót. – Nem mehet sehová! Mindent tönkretenne. Minden semmivé válna, amit mostanáig tettem.

– Nem kértem, hogy bármit is tegyen!

Weitz fagyosan rámosolygott. – Értem. Azt szeretné, ha maga lógna a Fán? Nem látta, hogy mit csináltak a kis Gretával?

Anna megborzongott. – Bár én lennék ott, nem az az ártatlan leány.

– Hohó! Itt egyikünk sem ártatlan! Ámbár ellenük dolgoztunk, csendben maradtunk a működésük alatt. Mi is részt vettünk benne. A gyerekeken kívül nincsenek ártatlanok ebben az épületben. Ne ontson könnyeket Müller kisasszonyért.

– Beteg leszek magától! – sziszegte Anna. – Menjen innen! Menjen innen, maga ... maga mocskos zsidó!

Weitz úgy tapsolt, mint egy majom. – Haha! Látja? Hat hónapja dolgozunk együtt, maga meg én. Összeesküvést szőttünk, tervezgettünk, mi tettük lehetővé ezt a rajtaütést. A végén azonban maga német, én pedig mocskos zsidó vagyok.

Anna tiltakozásul felemelte a kezét. – Weitz úr, nem így gondoltam, Semmi bajom a zsidókkal. Korábban egy zsidóba voltam szerelmes.

Weitz még hangosabban káromgott. – Hát persze! Minden németnek megvan a kedvenc zsidaja. Olyan, aki igazán nem érdemli meg a gázt. Mégis valahogy mindnyájan ott végezzük.

– Mindnyájan, magát kivéve – mondta kíméletlenül Anna.

– Ó, hamar odajutok majd. De néhány németet magammal viszek.

Anna nem akarta megtudni, hogy a férfi mire gondol. – Ma nem tudok szembenézni Brandttal, Schörnerrel, Sturmmal. Egyikükkel sem!

– Valószínűleg szembe kell majd néznie. Menjen, és üljön le a gyermekek kórtermében egy időre. Ez majd kiegyenesíti a gerincét. Menjen, és üljön le amellé a kislány mellé, akit Brandt élő baciluskultúrájának használ. Már süket és néma az agyhártyagyulladásától. Ez majd emlékezteti magát arra, hogy miért csináljuk ezt. Mit ér Greta Müller élete azokhoz a gyerekekéhez képest, akiket itt gyilkolnak meg a szemünk láttára?

– Képtelen vagyok így gondolkodni – suttopta Anna.

– Akkor egyáltalán ne gondolkodjék. Játssza el a szerepét néhány órán át, aztán menjen haza. Elmulaszthatja az utolsó felvonást.

– Maga mit csinál?

Weitz a kilincsre tette a kezét. – valószínűleg meghalok. Előtte azonban végzek Klaus Brandttal. A gáz túlságosan jó lenne ennek a meztelencsigának. Évek óta arról álmodozom, miként ölöm meg ha alkalmam nyílik rá. – Weitz felemelte piszkos körmű mutatoujját. – Biztos vagyok benne, hogy, maga nem szeretné látni.

Hans-Joachim Kleber, Dornow helyettes rendőrfőnöke arra gondolt, hetvenévesen túlságosan öreg ahhoz, hogy lemásszon a szennyvízcsatornába egy jéggel borított vaslétrán. Nem volt azonban más választása. Kleber 1943 végén kapta meg a rangját a rendőrségen, miután az utolsó 60 év alatti dornowi férfit is elnyelte a hadsereg. A faluban soha semmi törvénytelen nem történt, legalábbis amióta az SS felépítette a tábor a dombon túl, ezért őt bízták meg az elektromos vezeték és a csatorna karbantartásával is. Nem sokat panaszkodott, a munka elég jól fizetett.

Felnyögött, amikor gumicsizmája letoccsant a létra alján levő hideg fekáliába. Télen legalább nem bűzlött annyira. Délidőben azonban panaszok kezdtek érkezni. Több családnál feljött a csatornából a szennyvíz és ez egyáltalán nem tetszett nekik. Hát persze előszólították az öreg Klebert meleg tűzhelye mellől, hogy kutassa át azt a mocskos csatornát.

Az öregember dél felé irányította a fénysugarat, itt kb. 1000 méter hosszan húzódott a csatorna, mielőtt beletorkollott a Recknitz folyóba. Magassága százhatvan centiméter volt, az oldalába vas kapaszkodókat szereltek a karbantartók munkájának könnyítésére. A szennyvíz vékony érben csordogált a keskeny csatorna alján. Ez azt jelentette, hogy a dugulásnak északra, a faluhoz közelebb kell lennie.

Másodpercekkel azután, hogy Kleber elindult, egy döglött kutyát világított meg a lámpája. A juhász kutya nyitott szájjal hevert a vékonyka szennyvízáramlat közepén. Klebernek fogalma sem volt róla, miért ment le a kutya a csatornába, hacsak nem éhezett, de az állat nem úgy nézett ki. Az öregember megvakarta az állát, és óvatosan továbbment.

– Aha! – dörmögte, amikor a fénysugár faágak, iszap, szennyvíz és patkányok kiadós méretű szövevényét világította meg. Kleber erős, rövid nyelvű gereblyét csatolt le az övéről, és miután elkergette a patkányokat, elkezdte szétkotorni az ágakat. Nehéz munka volt ez az ő korában. A zseblámpát letette a egy falba vert kapaszkodóra, és két kézzel folytatta a munkát. Hallotta, a patkányok lubickolását maga körül.

– Mocskos szarevők – szitkozódott.

Ekkor a gereblyéje beleakadt valamibe, ami meg sem moccan. Kleber elengedte a nyelvét, és felkapta a zseblámpáját.

– Istenem – suttogta, miközben hátratántorodott.

A gereblye vasfogai egy SS-katona lucskos, barna nadrágjába akadtak. Amint a fény a hulla viaszos arca körül imbolygott, Kleber elborzadva látta, hogy a holttest egy másik karjai közt hever. Ez volt ami összegyűjtötte a faágakat és az egyéb uszadékot.

És a patkányokat.

Kleber néhány percig elgondolkodva álldogált. Az SS-két nap óta egyre nagyobb létszámban kutyákkal fésülte át a dombokat. Dornow legnagyobb kocsájában csendes, de bőséges találgatás tárgyát képezte, hogy mi után kutatnak. Lassan megcsóválta a fejét, azután megfordult, és visszacaplatott a csatornán, hogy riasszon.

Otto Buch, Dornow polgármestere csendesen üldögélt az íróasztala mellett, és igyekezett kellően alázatosnak látszani, mialatt Totenhausen tábor SS biztonsági őrségének parancsnoka ejtőernyősökről, lengyel partizánokról és árulókról üvöltözött. Valójában el sem tudta képzelni, miért gondolja ez a félszemű háborús hős, hogy egy falusi polgármester segíteni tud neki a problémája megoldásában. Buchnak pontosan két rendőr állott a rendelkezésére, ezek egyike volt az a vén nagyapós, aki felfedezte

a holttesteket. Ha a helyzet nem lett volna olyan átkozottul súlyos, legszívesebben nevetett volna. Furcsának találta, hogy a szennyel szabályos folyásának elakadása volt az, ami ugyanezt az anyagot borította a fejére.

– Őrnagy úr, maga is megnézte már a hullákat? – kérdezte Buch.

– Nem látja, hogy az egyenruhám csupa szar?

Buch fintorgott. – Nehéz ezt nem észrevenni, őrnagy úr. Engedje meg, hogy megkérdezzem: tudja e már, hogyan haltak meg a katonák?

– Automata fegyverrel lőtték hátba őket.

Buch összekulcsolta a kezeit tekintélyes pocakján. – Őrnagy úr, mi itt Dornowban mindent elkövetünk, hogy segíteni tudjunk a Totenhausenben állomásozó SS-alakulatnak, a gyárat övező titokzatosság ellenére. De ez – legyintett a kezével – ez számomra, katonai probléma.

Schörner felállt, és kihúzta magát. – Éppen most alakul át civil problémává is. Amint lesz elegendő katonám, házról házra kutatom át a faluját.

Otto Buch arca elvörösödött. – Arra gyanakszik, hogy ebben a faluban valaki partizánokat rejteget? – fröcsögte méltatlankodva.

– Arra.

– Nos, ezt nem hiszem! Évek óta ismerek mindenkit! Ha valakik gyanúsak, az csak a tábor felépítésére ideköltöztetett civilek lehetnek.

Schörner felfigyelt arra, hogy motorkerékpár állt meg az utcán. Az ablakhoz ment, és látta, hogy a motoros a földszinti ajtó felé indul. Mire a katona felért az első emeletre, Schörner kinyitotta az iroda ajtaját.

A motoros szemüvegét levéve, mereven tisztelt. – Őrnagy, azonnal szükség van magára a táborban. Brandt doktor úr válogatást rendel el.

– Válogatást?

– Igen, uram. – A küldönc a potrohos polgármestere nézett.

– Nyugodtan beszélhet – mondta Schörner.

A doktor úr mondott valamit a Raubhammerből érkezett új védőöltözékek kipróbálásáról.

– Ahhoz nincs szükségük rám. Itt azonban sürgős dolgom van – mondta az őrnagy.

– Ezt mondjam a doktor úrnak?

– Mondja meg, hogy itt vészhelyzet van. Sturm törzsőrmester úr könnyen helyettesíthet. ... – Schörner őrnagy megdermedve hagyta abba a mondatot.

Buch kíváncsian bámulta. – Őrnagy úr, jól érzi magát? – kérdezte egy kissé megütközötten..

Schörner a polgármesterre pillantott, majd kikapta a szemüveget a küldönc kezéből, lecsörtetett a lépcsőn és az utcára rohant. Dühödten rugdosta az indítókart mindaddig, amíg felburrogott a motor.

Az SS katona és a polgármester éppen idejében értek oda az ablakhoz, hogy lássák, amint eldübörög a tábor felé.

39.

Klaus Brandt a kórház lépcsői előtt áll a hóban, arca türelmetlenséget tükrözött. Az órájára nézett, majd intett, hogy Sturm csatlakozzék hozzá.

– Megúntam a várakozást. Nélküle kezdünk – mondta.

Sturm határozottan bólintott. – Doktor úr állok rendelkezésére. Maga végzi a válogatást?

Ma nem. Nincsenek különleges orvosi szempontok. Három személyre van szükségem, válassza ki akit akar. Sturm elnyomott egy mosolyt. – Parancsára Doktor úr!. Heil Hitler!

Rachel Jensen kihátrált a latrinából, Hannát a bal karján tartotta, jobb kezével Jant fogta. Amikor megfordult látta, hogy Sturm törzsőrmester és három katona várja.

A küzdelem rövid és egyoldalú volt. Két rohamosztagos elszakította tőle a gyerekeket, mialatt Sturm és a negyedik katona leszorították a karját. Egyszerre sírt és sikoltozott, miközben elvonszolták, kétségbeesetten nézte a gyermekeit. Jan tágra nyílt szemmel visszabámult rá, azután a hóban heverő Hannah fölé hajolt.

– Harmadszorra biztosan sikerül – dörmögte az asszony fülébe Sturm, mialatt a kapun áthaladva az Appellplatzra léptek. – Most engedélyem van arra, hogy megöljem!

Rachel fokhagyma és véreshurka szagot érzett a lehetében.

– Azt akarom, hogy tudja: miután meghalt, visszaveszem magától azokat a gyémántokat. Erre gondoljon, mialatt belélegzi a gázt, jó? Három zsidó lesz a kemencében.

Rachel lábai a földet söpörték, mialatt átvonultak vele a téren. Látta, hogy a kórház lépcsői előtt néhány férfi áll. Valamennyi földbarna egyenruhát viselt, egy kivételével, aki valamivel odébb álldogált.

A cipész volt.

Három zsidó a kemencében? Rachel hallotta, hogy valaki kiáltozik mögötte. Felismerte a hangot, mielőtt visszafordult volna, Benjamin Jansené, az apósáé volt. Most már világosan látta a helyzetet. Sturm valahogyan megtalálta a módját annak, hogy mindenkitől megszabaduljon, aki szemtanúja volt a gyémántokkal kapcsolatos jeleneteknek. Az asszonyt odalökték az cipész mellé, négy rohamosztagos őrizetére bízva. Sturm odalépett Brandthoz, hogy beszéljen vele.

– Ne próbáljon elfutni – szólt a cipész.

– A gázba visznek bennünket – mondta neki Rachel.

– Nem úgy, ahogy gondolja. Új védőöltözeteket próbálnak ki, talán van esélyünk. Én már túléltem egy elgázosítást védőöltözetekben.

– Sturm meg akar ölni engem, hogy Schörneren üssön. Ó Istenem, kíméld meg a gyermekeimet. Nélkülem ... – suttogta Rachel.

Szavait elnyomta Ben Jansen üvöltése, akit ütésekkel tereltek feléjük. A cipész közelebb hajolt hozzá, és belesúgta az asszony fülébe. – Ellenőrző vizsgálat lesz. Önként kell jelentkeznie, hogy viseli az öltözetet, hallja? Jelentkezzék, hogy viseli az öltözetet!

Rachel száguldó motorkerékpár dübörgését hallotta meg a domb felől. – Stern úr, ígérje meg, hogy ha a fia visszajön, elviteti vele a gyerekeimet.

– Jansenné, az öltözők ...

– Ígérje meg!

A cipész lemondóan sóhajtott. – Megígérem.

Ben Jansen motyogott neki valamit, de az asszony nem figyelt rá. Azon igyekezett, hogy megpillantsa Jant és Hannah-t a gyerekek barakkja mellett. Van esély arra, hogy Schörner egy Lebensborn otthonba küldi őket? Persze, hogy nincs. Bolond volt, hogy nem fogadta el azonnal az ajánlatát.

– A K-Épülethez! – intézkedett a lépcsőkről Brandt.

Két rohamosztagos karon ragadta Rachelt, felcipelték a lépcsőkön a kórházba. Átmentek az előcsarnokon a K-Épülethez vezető fasorra nyíló hátsó ajtóig. A fasor feléig jutottak, amikor egy motorkerékpár robogott a kórház lépcsőjéhez. A fegyveres sűrű egyenruháját viselő férfi ugrott le róla, és hagyta, hogy a motorkerékpár eldőljön a hóban. Csak amikor a katona letépte motoros szemüvegét, és meglátta a fekete szemkendőt, akkor ismerte őt fel Rachel.

– Doktor úr! Valamennyi katona számára azonnali teljes készültséget kell elrendelni! – kiáltotta Schörner.

Sturm vállával tört utat, Brandt és Schörner közé állt. – A doktor úr kísérletet hajt végre. Minden egyébbe várni kell – mondta.

Schörner rá sem nézett a foglyokra, úgyis tudta, hogy Rachel köztük van. – Doktor úr, ehhez ragaszkodnom kell.

– Hiszen maga bűzlik! – fintorgott Sturm. – Hol volt? A csatornában?

– Igen.

– Egy pillanat, törzsőrmester. Hallgassuk meg, hogy mit mond a biztonsági főnök – mondta nyugodt hangon Brandt.

– Doktor úr, megtaláltam az eltűnt őrzőtagjait. Mindkettőjüket géppisztollyal hátba lőtték, és a dornowi szennyvízcsatornában rejtették.

Még Sturm is hátrahőkölt a hírtől. Schörner tovább fokozta a közvetlen veszély érzetét. – Dornow házról házra történő, azonnali átkutatását javaslom. Sturm hívja vissza az embereit a dombokról. Szükségünk lesz a ktyákra is, hogy szimatot vegyenek a falakról és a padlókról.

Sturm törzsőrmester hátat fordított Brandtnak. – Ezt szeretné, ugye? Most azonban elkésett – suttogta Schörnernek.

Brandt félig lejött a lépcsőn. Sápadt arcán feltűnt valami, ami nagyon hasonlított a félelemhez. – Schörner, mit gondol, ki a felelős a halálukért?

– Bárki lehetett, doktor úr. A partizánok és a brit kommandósok, alighanem mind együttműködnek. Ennyire közel a raubhammeri bemutatóhoz nem kockáztatunk. Gondoljon a Führerre. Gondoljon Rommelra.

Brandt arca krétafehér lett. – Sturm! Azonnal gyűjtse össze valamennyi rendelkezésre álló katonáját és kutassa át a falut. Azonnal!

– De a kipróbálás ...

– Maga nélkül folytatjuk! Indulás! Gyorsan! – mondta Brandt.

Sturm haragos pillantást vetett Schörnerre, és elindult a fasorba.

– A polgármester házával kezdje! Leckét kell adni tekintélyből annak a fontoskodó seggfejnek! – kiáltotta utána Schörner.

– Jó munka volt, Schörner. Most folytatjuk a kísérleteinket. Ma a Raubhammerből érkezett védőöltözékek használhatóságát vizsgálom meg. – mondta Brandt.

Rachel megfordult, látta, hogy Ariel Weitz és három SS-katona óvatosan hátrál lefelé a lépcsőkön. Együttesen vittek két csillogó fekete öltözetet, amelyeknek a hátára gumizsák és cső volt illesztve. – Rachel megpróbálta Schörner pillantását elkapni, de az őrnagy következetesen kerülte a tekintetét.

Schörner megköszönte a torkát. – Doktor úr, úgy tudom, három öltözetet küldtek nekünk.

– Úgy van, de nem fogom a sajátomat bepiszkítani egy zsidó verejtékével. Maga megtenné, Schörner?

Az őrnagy percekig tanulmányozta a parancsnok arcát, mielőtt válaszolt: – Nem, doktor úr.

– Persze, hogy nem. Nos, döntenünk kell. Az egyik foglyot ellenőrzésre fogjuk felhasználni. Van valami kívánsága?

Rachel látta, hogy Brandt játékot űz Schörnerrel. A doktor pontosan tudta, hogy miben mesterkedett a biztonsági főnöke. A választás lehetőségének felajánlása Schörnernek csupán egy perverz kísérlet volt Brandt kéjelgésének fokozására. Mielőtt az őrnagy válaszolhatott volna, Rachel hallotta, hogy a cipész súg valamit a háta mögött.

– Nem tudja megmenteni magát. Önként kell jelentkeznie. Gondoljon a gyerekeire!

– Nincs kívánságom – mondta szenvtelen hangon Schörner, egyetlen pillanatra sem véve le a szemét Brandt arcáról.

Azon enyhe mosoly jelent meg. – Ezt nagy örömmel hallom, őrnagy úr. Ebben az esetben ...

– Önként jelentkezem! – szólt a sorból ki lépve Rachel.

Brandt érdeklődve nézegette az asszonyt. – Miként én is tenném a maga helyében. – mondta. Még egyszer, tetőtől talpig végignézett Rachelen, azután tüntetően Schörnerre pillantott. – Nos, őrnagy? Adja meg az ifjú hölgynek, amit óhajt. Természetesen az öltözetet.

Schörner ujaival csettintett Ariel Weitznek, aki azonnal odavitte az egyik védőruhát, és elkezdte lehúzni a villámzárat.

– Én is önként jelentkezem!

Rachel megfordult. Az apósa követte a példáját. Az asszony Brandt szemét figyelte, amint szigorú tárgyilagossággal méri fel az öreg szabót.

– Azt hiszem, nem. Adja a másik öltözetet a cipésznek. Lássuk, hogy tartós-e a szerencséje, ugye, Schörner? Tudja, már túlélte egy ilyen vizsgálatot. Igaz, az még a Sarin egyik korábbi változatával volt, emlékszem rá. Az messze nem olyan mérgező, mint a Soman 4 – mondta Brandt.

Miközben Benjamin Jansen megemésztette a szavait, Brandt kiadta az utasítást. – Kötözzék össze a kontrollszemély kezét és lábát. Nem kockáztathatjuk, hogy haláltusája közben eltépje az öltözeteket.

Az öreg szabó küzdeni kezdett, de Rachel alig kapott észbe, máris ott ült a K-Épület egyik fényszóróval megvilágított sarkában. A fejét és testét gumi fedte be, a belélegzett levegő száraz és fémízű volt. A cipész mozdatlanul ült mellette. Rachel közvetlenül a férfi mögött kis fémhengert látott a falnak támasztva. Ebből áramlana ki a Soman? Rachel úgy gondolta, hogy nem. A kis tartály úgy nézett ki, mintha csak véletlenül hagyták volna ott, ugyanolyan halványzöld színűre volt festve, mint a K-Épület belső fala.

Rachel átnézett Ben Jansenra, aki három méterre tőle a túlsó sarokban vonaglott. Az öregembert megkímélték a meztelenre vetkőztetés megaláztatásától, de csak azért, hogy közelebbről tanulmányozhassák a Soman 4 egyenruhás Szövetséges katonákra gyakorolt hatását. Miközben Rachel nézte, amint a kötelékeivel kínlódik, eltöprengett azon, hogy mennyire fél a haláltól. Ez készítette arra, hogy ellépjen az apósa mellől, így ragadta meg az életben maradásra nyújtott egyetlen lehetőséget. A gyerekeiért való aggodalom bírta rá erre? Hát persze. De kizárólag miattuk tette? Létezik bármi, amit ne tenne meg azért, hogy tovább éljen még egyetlen napig? Amikor a kinyitott gázszelepek sziszegése áthatolt a gumialarcon és úgy érezte, hogy ilyesmi nem is létezik. Lehunyta a szemét, és tudta, hogy az apósa már halott lesz, amikor újra kinyitja.

Csupán azért imádkozott, hogy ő életben maradjon és kinyithassa ismét a szemét.

Anna Kaas a K-Épület acél tolóajtáját figyelte a kórház második emeletének egyik nyitott ablakából. Az órája szerint nyolc perc múlt el azóta, hogy a három foglyot légmentesen bezárták. Tudta, hogy a gáz bebocsátása nem tartott tovább egy percnél. Látta, amint az SS-katonák elzárták a szelepeket a K-Épület mögött. A hátralévő időt a kamra Somantól való megtisztítására fordították, semlegesítő vegyszerek és tisztítószerek igénybevételével. A szokásos tisztítási eljárás – forró gőz és derítőföld – nem volt használható az öltözetek vizsgálatánál, mert ilyenkor Brandt mindig kikérdezte a túlélőket. Anna köszönetet mondott Istennek, hogy nem fedezték fel az oxigéntartályt.

Legalábbis mostanáig.

Két gázálarcos és gumikesztyűs férfi ment le óvatosan a K-Épület betonlépcsőin, kinyitotta a tolóajtót, utána visszasiettek a talaj szintjére.

Senki nem jött ki.

Amikor Klaus Brandt letérdelt az egyik kémlelőablak mellett, és kopogtatott rajta, Anna lepillantott a bal kezére, abban voltak a kulcsok Greta Müller Volkswagenjéhez. Megnézte az óráját, fél négy volt. Még négy és fél óra volt hátra a támadásig. Ha lesz támadás. Sturm már szervezi a Schörner által javasolt házról házra elvégzendő kutatás lebonyolítását. Haza kell mennie, hogy figyelmeztesse Sternt és McConnellt. Akkor eldönthetik, hogy maradjanak, és kíséreljék meg a támadást vagy meneküljenek inkább. Erős vágyat érzett az azonnali indulásra, de nem akart addig elmenni, amíg nem tudja, hogy Stern apja életben maradt-e. Úgy érezte, minden eltöltött másodperccel a sorsot hívja ki, de ha Rachel Jansennek volt bátorsága saját akaratából bemenni a K-Épületbe, ő is el tud viselni még két perc figyelést.

Anna kiáltást hallott. Fekete alak jött fel lassú léptekkel a K-Épület lépcsőin. Mozgás közben fehér, habos anyag folyt le az öltözékéről. Bizonyára szappan volt, amelyet Brandt az öltözék gázmaradványoktól való megtisztítása miatt tétetett az aeroszolos keverékbe. Amikor a fekete öltözékes alak kiegyenesedett, Anna tudta, hogy csak Avram Stern lehet. Majdnem egy fejjel magasabb volt Brandtnál, és ernyedtt alakot cipelt a karjaiban, ennek is csepegett az öltözéke.

Rachel Jansen.

Anna addig maradt, amíg látta, hogy a magas alak leteszi a terhét, és leveszi az álarcát, a cipésznek nevezett férfi kiugró orrát és szürke bajuszát fedve fel. Schörner őrnagy a cipész lábánál heverő alakhoz lépett, éppen, amikor Anna elfodult az ablaktól.

– Hogyan kell mozogni ezekben a micsodákban? – kiabálta Stern, hogy a vinil gázálarcon keresztül is meghallják.

A házikó konyhájában állt, rajta volt az egyik olajjal impregnált védőöltözék, amelyet McConnell hozott magával Oxfordból. Azóta, hogy az öltözéket, álarcot és levegőtartályt viselte, csupán háromszor ment le és föl a pincelépcsőkhöz, de már elöntötte a verejték.

– Ne kiabáljon – vigyorgott McConnell – a vinilbe helyezett membránkészlet közvetíti a hangját. Olyan mintha rovarrá változott volna.

Felhúzta a ruha síkos ujját, hogy Stern le tudja venni az átlátszó vinilálarcot a fejéről. – Kicsit cifrább lesz, amikor mindkettőnkön rajta lesz az álarc, de meg fogjuk oldani – folytatta McConnell.

– Olyan, mintha öt réteg ruha lenne rajtam. Hogy lehet ebben harcolni? – panaszkodott Stern, miközben letörölte az izzadtságot az arcáról.

– Közelharcot nem javasolnék. Egyetlen apró szakadás, és a felszerelés használhatatlan. Ha hatékony ideggáz jut a belsejébe, máris halott.

– Most miért nem szökik ki a levegő a gumicsövekből?

McConnell felemelte légtartályának bordázott gumivezetékét a konyhaasztalról. Hagymaalakú szerkezet volt azon az oldalán, ahol a cső találkozik a tartállyal. – Ezt szabályozónak hívják. Annyira érzékeny,

hogy a leheletének az ereje nyitja és zárja. A háború után forradalom fog kitörni a bűvárokodásban emiatt a szerkentyű miatt. Két francia, Cousteau és Gagnan fejlesztette ki ...

McConnell abbahagyta mondókáját, és csodálkozva nézett Sternre, aki lekuporodott a konyha padlójára.

– Mi az? – kérdezte suttogva.

– Autó jön fölfelé.

McConnell letérdelt mellé. – Az SS?

Stern felvette a Schmeisserét a székről. – Ha igen, nincs semmi esélyünk ezekben a ruhákban.

McConnell hallotta, hogy valaki kulccsal próbálgatja kinyitni a bejárati ajtót. A kilincset is megrángatta, de a zár kitartott.

– A szarba! – szitkozódott valaki fojtott hangon.

– Nő? – kérdezte halkán McConnell.

Stern lábujjhegyen odament a konyhaablakhoz, és kikémlelt a függönyök közötti keskeny résen. – Valóban nő.

– Lehet, hogy egy másik ápolónő. Talán elmegy.

Stern nemet intett. – Nem fog elmenni. Bőröndöt vett ki a csomagtartóból. A kocsis is túlságosan szép, Mercedes. Az ilyen autó drágaegy ápolónőnek. Várjon csak ... visszajön az ajtóhoz.

– Anna! – a nő újra az ajtót rángatta. – Miért cserélted ki a zárat?

– Most mit csinál?

– Űl a bőröndjén. Könyvet nyit ki! Nem fog elmenni.

– Jobb, ha lemegyünk a pincébe.

Stern a fejét csóválta. – Maghallhat minket, ha mocorgunk ezekben az öltözékekben.

– Jézusom! Tegnap éjjel kellett volna lecsapni – mondta McConnell.

– Minden rendben lesz. Ha hamarosan nem megy el, berántom ide, és megölöm – mondta halkán Stern.

Anna túlságosan gyorsan hajtott, amint lefelé jött a Dornowtól délre húzódó erdős domboknál. Kényszerítette magát, hogy lassítson, amikor a kocsis elhaladt a falu szélén lévő első épületek mellett.

Tudta, hogy helytelen volt Greta kocsijának elhozatala, de Sturm emberei előtt kellett a konyhóba érnie. A kapuőrök elég gyakran látták, hogy a Volkswagent vezeti, ezért nem tartóztatták fel. A dombok hajtókanyarjaiban több alkalommal csaknem meghalt, de a halál megkísértése kissé lecsillapította. Lefordult a házikóhoz vezető zsákutcába.

– Ó Istenem! Ne ma! – suttogta.

Lassított, és megállt a Mercedes mögött. Nővére, Sabine ott állt az ajtó mellett, és olyan volt, mint mindig: egy körzetvezető feleségének tökéletes mintapéldánya. Túl sok szépítőszer az arcon, túl sok ékszer. Még a mindennapi használatra szánt ruháit is Párizsból hozatta.

– Már két órája várok itt – panaszkodott Sabine.

Anna igyekezett fékezni a rettegését. – Jó estét Sabine, voltál már bent? Sabine Hoffman gúnyos mosolyra biggyesztette a száját. – Hogy mehettem volna be? Hiszen kicseréltetted a zárat!

– Ó, hát persze. Valaki megpróbált betörni, mialatt dolgoztam. Nem éreztem magam biztonságban.

– Ki kellene akasztanod a Párt zászlaját. Akkor senkinek nem lenne bátorsága betörni. Majd küldetek egyet Walter irodájából.

Anna észrevette a táskát. Túlságosan is zavart volt a társalogáshoz. – Sabine, mit keresel itt? Fogalmam sem volt arról, hogy idejössz.

– Csupán erre az éjszakára jöttem. Walter megint Berlinbe ment, hogy összecsókolózzék a Párt vezetőivel. Göbbelsnek van valami szerepe a Hitlerjugendben. Már meg sem hívják a feleségeket, nem mintha el akartam volna menni vele. Magda olyan unalmas alak. – Ránézett Greta autójára. – A tiéd, drágám? Ahhoz képest, hogy VW, nem néz ki rosszul.

Anna megpróbálta összeszedni a gondolatait. – Nem ... Az egyik ápolónő. Barátnóm, és néha kölcsönadja.

– Kár. Menjünk be, mindjárt megfagyok. – Sabine felemelte bőröndjét.

Anna azért imádkozott, hogy McConnell és Stern a pincében legyenek. A szíve sebesen vert, mialatt kinyitotta az ajtót.

Minden a megszokott helyén volt.

Sabine letette a bőröndjét Anna hálósobájában, és elhelyezkedett a konyhaasztalnál. – Majd' éhen halok. Van valami ennivalód? – kérdezte.

Anna csak most jött rá, hogy a kezét tördeli. – Attól félek, nem túl sok. Nagyon gyakran a táborban eszem. – Hirtelen reménykedni kezdett. – Be kellene mennünk a faluba. Van ott ...

– Ugyan dehogy. Egy kis kávé is megtenné. Mostanában kávé és cigarettán élek, de Walter is. El sem tudod képzelni, hogy mennyire elfoglalt lett. Úgy érzem magam, mintha a Párthoz mentem volna feleségül. Ha néhány óráig mégis otthon van, csak a beszédeit írja. Még a gyerekekre sem jut ideje. Az ő számukra a körzetvezető kifejezetten ronda szó. Az apjuk a város legnagyobb embere, de soha sem látják őt.

Anna vizet tett fel a kávéhoz.

Sabine cigarettára gyújtott, és mélyen leszívta a füstöt. Miközben beszélt, kis füstkarikákat eregetett. – A társadalmi élet gyakorlatilag megszűnt Berlinben. A Führer minden idejét Kelet-Poroszországban, Rastenburgtól tölti. Mi értelme van náci fejedelemmnek lenni, ha a király soha nincs a városban? Mondd csak, Anna, találkoztaál jóképű tisztekkel a táborban? Úgy tudom, Schörner őrnagy igazi hős. Berlinben is ismerik.

Anna felháborodottan csóválta a fejét. – Igazán nem jut ilyesmire időm. Doktor Brandt megdolgoztat bennünket.

– Brandt! – Sabine kiköpött. – Attól az embertől kiráz a hideg. Éjjelnappal bezárkózva zsidókat operál, és Isten tudja, hogy még mit csinál. Walter mégis azt mondja róla, hogy génius, akármit jelent is ez. Azt hiszem, hogy impotens. – Sabine kiélt szemével körülnézett a konyhában,

azután bepillantott a hálósobába. Anna épp a kávéskannáért nyúlt, amikor a nővére megszólalt. – Drágám, nem férfiszagot érzek?

Anna megdermedt. – Micsodát?

– Férfit. Ismered az illatot, verejtek és régi bőr keveréke. Anna, talán keménykötésű SS-szeretőt rejtegetsz szűzi otthonodban?

Anna nevetést erőltetett magára. – Bolond vagy, Sabine.

Sabine felállt, és a pultra mutatott. – Bolond vagyok? Te kis álszent! Feltételezem, hogy ezt te viseled a betörők elriasztására.

Anna azt hitte, hogy megáll a szívverése. A pult felsőrésze alatt a sarokban hevert Jonas Stern SD egyenruhájához tartozó sapkája.

– SD, nem csekélység – mondta Sabine, felemelve a sapkát. Végigsimította ujjával a zöld szegélyezést. – Biztonsági szolgálat. Ez igazán találó, miután eltitkoltad őt előttem. Ráadásul tiszt, kedvesem. Vajon ki ő?

Abban a pillanatban, amikor Anna rájött, fogalma sincs, hogy mit mondjon, a konyhaajtó hirtelen kinyílt, és Jonas Stern beugrott a helyiségbe. Egyenruháját viselte, és géppisztolyát Sabinéra tartotta.

– Szent Isten! Ne izgassa úgy fel magát. Nem törődöm vele, ha nős. Ha Anna szórakozni akar, igazán megérdemli – kiáltotta az asszony.

– Üljön le! Azonnal! Abba a székbe! – ordított rá Stern.

Sabine arc kifejezése mulatságosról dühösre változott. – Ezredes, jó lesz, ha udvariasabban viselkedik, különben szólok a férjemnek, hogy beszéljen Himmler Reichsführerrel – jelentette ki büszkén.

– Nem törődöm azzal, hogy kivel beszél a férje. Tegye le a kövér segét arra a székre! – rivalt rá Stern.

Sabine magyarázatot kérve Annára nézett, de ő mindkét kezével eltakarta az arcát. McConnell lépett be, SS-egyenruhában.

– Mi folyik itt? Jobb lenne, ha valaki elmagyarázná – követelte Sabine.

Az ezt követő csendben Sabine Hoffman tökéletesen átérezte a helyzet fonákságát. Mindig gyors felfogású volt, most halálos veszélyt érzett. Mint egy megijesztett macska, lekapta a kávéskannát a tűzhelyről, a forró vizet Sternre zúdította, és ugyanazzal a lendülettel elszaladt McConnell előtt, hogy elérje az előszobát és a szabadságot.

A víztől elkápráztatva és attól félve, hogy McConnellt találja el, Stern elkésve a magasba lőtt. Hangtompítós géppisztolyának golyói összezúztak néhány szekrényfiókot, de Sabine már kint volt az előszobában.

Mielőtt Stern követhette volna, McConnell kirohant az ajtón, az asszony hátra zuhant, amint éppen megfogta a kijáratí ajtó kilincset. Sabine visszafordult, karmolt és rikoltzott, mint egy vadmacska.

– Hagyd abba! Sabine, maradj csendben! – kiáltotta Anna.

McConnell hátrább húzódott, azután az előszoba falának taszította Sabinét. Az asszony elkábult, és leesett a földre.

Annat ráborul, nehogy Stern lelője. – Maradj fekvé, ne mondj semmit! Stern ki akart menni, de McConnell visszahúzta. – Nem kell lelőnie!

– Hallotta őt? Az volt a terve, hogy itt marad éjszakára. Nem kockáztathatjuk, hogy mindent elrontson. El kell pusztítani – kiabált Stern.

– Az Isten szerelmére, hiszen a nővérem! – sikoltott Anna.

McConnell feltartotta a kezét, nehogy Stern nekirohanjon az előszoba ajtajának. – Jonas, nem ölheti meg a nővérét.

– Igazán nem?

McConnell hátrább lökte őt. – Nézze, már csak három óra van hátra a támadásig. Megkötözve letehetjük őt a pincébe. Nem fog kijutni.

Stern nem nézett az amerikaira. – Nagyon sok függ ettől, doktor.

McConnell nagyon halkán beszélt – Ha megöli őt, nem lehet tudni, hogy Anna hogyan fog reagálni.

– Már nincs szükségünk Annára. Csak erre a kunyhóra van szükségük – mondta szenvtelenül Stern,

McConnell leengedte a kezét, de közelebb hajolt Sternhez. – Megölöm magát, ha bántja Annát. És ha előbb sikerülne megölnie engem, és nem látom azt a gázgyárat, Smith tábornok megeszi a golyóit reggelire. Érti? Nincs szükség több vérontásra. Kötözzük meg a pincében.

– Maga csirkefogó, már nem tud itt elrejtőzni – kiáltott Sternre Anna.

– Brandt megparancsolta, hogy házról házra kutassák át Dornowt.

McConnell és Stern leesett állal néztek össze.

– Mennyi időnk van? – kérdezte Stern.

Amikor Anna nem válaszolt, McConnell megszólalt. – Anna, kérlek, mennyi időnk van ?

– Sturm emberei már a faluban lehetnek.

Kopogtak az ajtón, mire mindnyájan elhallgattak.

Mindnyájan, Sabine kivételével, aki a zörgetésre kiabálni kezdett.

– Segítség, segítség!

McConnell félretolta Annát, és bevonszolta Sabinét a konyhába.

– Katonai autó! Bizonyára felsorakoztak a dombokon! Doktor, hozza a puskáját. – szólalt meg az ablak mellől Stern.

Stern a bejárati ajtó felé tolta Annát, és intett neki, hogy válaszoljon a kopogásra. Mögötte állt a géppisztolyával, készen arra, hogy szükség esetén golyózápporral árássa el az előszobát.

– Ki az? – kérdezte Anna elcsukló hangon.

– Weitz – hallatszott a halk válasz.

Anna megkönnyebbülten támaszkodott az ajtónak. Intett Sternnek, hogy menjen vissza a konyhába, utána ajtót nyitott.

Ariel Weitz besurrant Anna mellett, és becsukta maga mögött az ajtót.

– Mi az ördög folyik itt? Ki sikoltott? Kié az a Mercedes? – kérdezte.

– A nővéremé. Mit keres itt? Megőrült? Sturm és az emberei bármelyik pillanatban itt lehetnek.

– Maga az, aki megőrült. Elvitte Greta kocsiját? Most legalább vigyen el hozzájuk – mordult rá Weitz.

– Kikhez?

– Hozzájuk. Bárkihez, aki megtámadja a tábort. Beszélnem kell velük. Anna aggódva pillantott vissza a válla felett.

Stern, kezében a géppisztollyal, belépett a kis előszobába. – Ki maga?

Weitz ijedten nézett az SD-egyenruhára. – Ariel Weitz vagyok, ezredes. Bocsánatot kérek, tévedésből bizonyára rossz házba jöttem.

– Ő nem SD-tiszt! Segítség! – sikoltzott Sabine.

Weitz arra kényszerítette magát, hogy ne nézzon az előtte tornyosuló náci jelenség mögé.

– Maga Scarlett, ugye? Smith másik ügynöke Totenhausenban. Maga az aki, telefonált a lengyeleknek – mondta Stern.

Weitz az ijedtségtől dermedten Annára, azután ismét Sternre nézett.

– Jó házba jött – nyugtatta meg Stern. – Mit akar mondani? Siessen!

– Beszélhet – mondta Anna.

– Nos ... Brandt elhalasztotta a házról házra kutatást. Valamennyi őrájáratot visszarendelte.

Stern szeme összeszűkül. – Hát ezt miért tette?

– Sturm kutyái újabb brit ejtőernyőket kapartak ki a dornowi út mentén. Ezek most teherszállító ejtőernyők, az eső fedte fel őket. Anna távozását követően Sturm visszajött az ejtőernyőkkel. Schörner körül akarta zárni a falut, de Brandt másként döntött. Azt gondolja, ha Schörner kommandósok után kutatna, támadás esetén ő és a laboratóriuma védelem nélkül maradna. Így most a tábort szigetelik el.

Stern egyetlen másodpercig lehunyta a szemét, ezzel jelezve, hogy megzavarták a hírek. – Maga hogy jutott ki?

– Brandt beküldött Dornowba azért a négy technikusért, aki nincs ma szolgálatban a gyárban. Hallottam, amikor ő és Schörner megbeszélték, hogy ma éjjel leszerelik a laboratóriumot.

– Leszerelik a labort ma éjjel? Miért?

– Nem tudom, de ...

– De mi?

Weitz megvakarta az állát. – Nos, ha leszerelik a labort, azt jelenti, hogy holnap elköltöznék, a bemutató is holnap lesz Raubhammerben, de akkor mit terveznek, mit csinálnak a foglyokkal, azt nem tudom?

Stern bólintott. – Van még valami?

– Nincs, ezredes.

– Ne szólítson így. Maga zsidó?

– Igen, uram.

– Ha megússza a háborút, jöjjön ki Palesztínába. Tudnánk használni.

Weitz a szájához kapta a kezét. – Maga ... maga zsidó?

– Igen. És szeretném, ha valamit megtenne nekem, ha lehet.

– Bármit.

– A támadásnál az SS-katonák egy része valószínűleg be fog rohanni az óvóhelyre. Az az óvóhely jól védi őket. Persze akkor nem, ha valamilyen vállalkozó szellemű bolond módot talál az aláaknázására.

Lassanként kiült a mosoly Weitz arcára. – Élvezet lesz a számomra.
 – Derék ember! Most menjen vissza a munkájához. Gondoljon ki valamilyen indokot, hogy miért állt meg itt, ha netán valaki meglátta volna. Weitz fejet hajtott, és elsietett.
 Stern visszament. McConnell a nyakánál fogva tartotta Sabinét.
 Mielőtt Stern kinyithata volna a száját, Anna szólalt meg. – Brandt elgázosította az apját.
 Stern arca elfehéredett. – Mit mond? Meghalt az apám? – suttogta.
 Anna felemelte a mutatóujját – Adja a szavát, hogy nem öli meg a nővéremet, különben nem mondok semmit.
 – Hazudik.
 – Saját szememmel láttam, amikor a K-Épületbe ment – mondta Anna. McConnell a hangsúlyából érezte, hogy igazat mond.
 – Rendben. A pincében megkötözhetsz. Most pedig mondja el, mit tud.
 – Az apja túlélte. Ez a védőruha próbája volt. Láttam, hogy élve jött ki. A válasz megvárása nélkül Anna karon ragadta Sabinét, és odahúzta a pince ajtajához. Sabine már nem kapálózott. Még előtte is világos volt, hogy Stern a legkisebb kihívásra agyonlőné.
 – Jobb, ha betömi a száját – szólt utána Stern. – Ha tovább nyafog a náci felső tízezerről, megölöm, csak hogy végre elhallgattassam.
 McConnell leroskadt az egyik konyhaszékre. – Hallotta ezt a fickót. Körülzárták a tábort, Schörner számít valamire. Ma este nem fog tudni bejutni. Nem tudja értesíteni a foglyokat, hogy menjenek a K-Épületbe.
 – Be fogok jutni – mondta Stern határozottan.
 – Hogyan?
 Stern egy kisebb pisztoly durranáshoz hasonlóan katonásan összecsapta a bokáját. – Stern ezredes Berlinből biztonsági ellenőrzést tart.

40.

Greenwichi idő szerint délután hat órakor a Királyi Légi Haderő tizenkét Mosquito bombázója emelkedett fel a skóciai Skitten repülőtérrel, amely a Wickben állomásozó légi hadosztályhoz tartozott. Az Északi-tengeren keresztül a megszállt Európa felé tartottak. Küldetésük fedőneve GENERAL SHERMAN volt. Egy Lancaster bombázókból álló alakzatot angol felderítőgépek vezettek Németországba, Magdeburg olajfeldolgozó üzeméhez. A Mosquitók közvetlenül a felderítők után indultak, átalakított gyomrukban 2000 kg súlyú bombát vittek.

A GENERAL SHERMAN a felderítőkkel marad Németalföldön keresztül, de amikor azok Cuxhaven közelében délnek fordulnak, a Mosquitók továbbra is keletre tartanak majd, Rostock felé, a Recknitz folyó torkolatáig. Műszerek segítségével déli irányban követik majd a folyót,

kipipálva útközben a falvakat. Miután elhagyják Bad Sülzét, H2S vakon működő rádiólokátoraikkal követik a folyó vonalát, amíg meglátják Dornow falut. Itt a vezetőgép ejtőernyővel világító bombákat dob le, hogy fénnel árassza el a területet. Ezután a második gép vakító vörös fénnel világító céljelző bombákkal kijelöli a célpontot.

A Mosquitók közel lesznek ugyan hatósugaruk határához, de miután nincs tudomásuk aggodalomra okot adó légelhárító ágyúütegekről, nyugodt, pontos bombázást engedhetnek meg maguknak. A dombok és a folyó által övezett fogolytábor lesz a célpontjuk, ezt csak TARA fedőnéven ismerik. Egymás után el fognak repülni az ottani dombok déli lejtője felett, és úgy megszórják robbanó- és gyújtóbombákkal, hogy akkora tűztenger marad, amely felforralhatja a közeli Recknitz folyót.

Jonas Stern bement Anna hálósobájába, és ellenőrizte SD-egyenruháját a tükörben. Elfelejtették eltávolítani a villanyoszlopra való felmászása közben szerzett foltot, de ez apróság volt. Kihúzta magát, megigazította a Vaskeresztet a mellkasán, megtapogatta az iratait tartalmazó zsebét.

Tükörképére nézve Stern könnyen elhitte, hogy az apja sem ismerne rá. Bár délután megborotválkozott, az SD-sapka ellenzője alatti szempár és arc úgy nézett ki, mintha számára ismeretlen emberhez tartozna.

Talán így is volt. Olyan sok minden történt az utolsó három napban. Rostockban tett látogatása érintette a legsúlyosabban. Csoda volt, hogy az apját életben találta, de ez valahogy nem érte teljesen váratlanul. Ilyen csodák előfordultak a háborúban. De rostocki útja, abban a környezetben, ahol tizennégy évig nevelkedett, felkavarta. Bár ő és az anyja félelmükben menekültek el Németországból, és bár mint mindenki más, ő is ismerte az otthonmaradt zsidókkal való gyalázatos bánásmódot, lelkének egy hozzáférhetetlen része ragaszkodott ehhez a szerény környezethez, a néhány utcához és épülethez, ahol gyermekkorát töltötte. Ez a rész, az emlékeknek ez a tárháza megmaradt németnek.

Amikor befordult az utcájába, arra számított, hogy régi házukat romokban találja, de amint meglátta éppen olyan büszkén magasodni, mint régen, elöntötte a remény. Egy eszelős bizakodásával ment fel a második emeletre, minden lépésével éveket hullajtva el, cinizmusát a lopott autó mellett felejtve. Amikor azonban kopogtatott az ajtón, amelyet egykor nem tudott kinyitni, mert nem érte el a kilincsét ... nem az apja, anyja, nagybátyja vagy olyan valaki nyitotta ki, akire emlékezett. Hatvan év körüli, szemüveges férfi nézett rá, az ingét levesfoltok tarkították.

Stern némán állt ott, és benézett az idegen mellett a lakásba. A be rendezések ugyanazok voltak. Az anyja heverője az éjjeliszekrényrel, az apja könyvszekrénye, a falióra. Megtántorodott, elvesztette az időérzékét. Az idegen megkérdezte tőle, hogy jól érzi-e magát. Stern végre rá tudott nézni a vele szemben levőre, s akkor látta csak, hogy az öreg reszket félelmében. Az SD-egynruha kifejtette hatását.

Miközben bocsánatot kért, Stern két szőke gyereket pillantott meg az öreg mögött. A fiú csak félig volt felöltözve, de a fehér mellkasát szabadon hagyó, vállára vetett ruhadarab a Hitler Jugend ismerős fekete inge volt. Olyan természetesen viselte, mint egy angol fiú a cserkészingat.

Stern csaknem elbotlott a lépcsőn, úgy sietett vissza a kocsihoz. Szívesebben találta volna az egész utcát porig bombázva, hozzátartozói holttestével a romok alatt. Ennek a lakásnak a látása, amelyet az emlékezetében megmaradt bútorok töltöttek meg, de nem voltak benne azok az emberek, akiket ismert ... ez a látvány nyársként hatolt be lelkének abba a rejtett részébe, amely olyannak maradt meg, mint amikor gyerek és német volt. Amint kifordult az autóval az utcából, valójában első alkalommal értett meg igazán valamit. Nem német, hanem zsidó. Ország és otthon nélküli férfi. Olyan, amilyenné alakítja önmagát, aki csak azt a földet hívhatja otthonának, amelyet fegyverrel tud elfoglalni és megtartani.

A konyhából Anna hangját hallotta, s ez visszahozta Sternt a jelenbe. Megigazította a fején az SD-sapkát, felkapta a Schmeisserét, és bement a konyhába. McConnell és az ápolónő az asztal mellett ült. Nagyon keveset beszéltek vele, miután kísérletet tett Sabine lelövésére, de ezt nem bánta. Sabine most gúzsba kötve hevert a pincében, de hiba volt életben hagyni. Ha ezek ketten nem látják ezt be, hát így legyen.

– Hogy nézek ki? – kérdezte.

– A napbarnított színétől eltekintve pontosan úgy, mint ők, talán valóban az egyik közülük – mondta Anna.

Stern nem törődött vele. Letette a géppisztolyt az asztalra, és karba tett kézzel állt felettük. – Most az időzítés a legfontosabb – mondta. – Hét óra múlt öt perccel. Sabine Mercedesével megyek a táborba, számításom szerint tíz perc múlva a kapunál leszek. Útközben otthagynom a mászóvasakat az oszlop lábánál. Nem szándékozom a táborban maradni tizenöt percnél tovább.

– Mit fog mondani a foglyoknak? Azt hiszi, tizenöt perc alatt ismeretheti velük a helyzetet, és ráveheti őket, hogy döntsék el, ki marad életben és ki hal meg? – kérdezte McConnell.

– Minél kevesebb idejük jut gondolkodásra, annál jobb. Ha minden jól fog menni, hét óra ötvenkor robbanást fognak hallani. Akkor robbantom fel a dombon az erőmű transzformátorállomását. Itt várakozzanak. Amikor meghallják a robbanást, szálljon be a Volkswagenba, és találkozzon velem ott, ahol az út a legjobban megközelíti az oszlopot. Hozza magával a védőöltözeteket. Együtt fogunk bemenni a táborba, és befejezzük a munkánkat. Ha nem hallják meg a kézigránát robbanását hét ötvenkor, akkor lebuktam. Magának kell felkocsiznia a dombra, felveszi a mászóvasakat, ahogy mutattam, felmászik, és elindítja a tartályokat.

– Mindezt tíz percen belül? Anna és én miért ne a dombon várakozunk? – kérdezte McConnell.

– Mert most egyvalami akadályozhatja meg ezt a támadást, az, ha még előtte felfedezik azokat a tartályokat. Nem akarom, hogy valamelyikük az oszlop közelében legyen, amíg nem szükséges.

– Dehát ennyi idő nem elég.

– De igen. Doktor, láttam magát futni, láttam, hogy visz gerendákat a vállán. Ha csak két métert tudna felkapaszkodni egy perc alatt, akkor is megmássza az oszlopot tíz percen belül. Sor kerül rá, még gyorsabban is.

Stern egy szövetdarabot emelt fel az asztalról. A skót szoknya csíkja volt. Az, amelyet Sir Donald Cameron adott McConnellnak a hídon.

– A két elrejtett tartály automatikusan robban fel nyolckor. Ha egyedül kell leküldenie a tartályokat, tekintse befejezettnek a munkát. Rajtam nem segíthet, és SS-erősítés is lesz már úton. – A kockás szövetet eddig gyűögte, most az asztalra dobta, és Anna felé biccentett. – Ő ismeri a környéket. Együtt eljutnak a tengeralattjáróhoz, és elfoglalhatja a helyemet.

– Erre nem kerülhet sor – mondta McConnell.

– Bizonyára. – Stern kínosan toporgott. – Hallgassanak ide, ha nem jutok ki, de maguk igen ... nos, Tel-Avivban él az anyám, Leah Stern.

– Erre nem kerül sor – ismételte meg McConnell.

– Ígérje csak meg, hogy értesíti őt. Nem bízom Smithben. Ez a hazug csirkefogó azt mondta nekem, hogy az apám meghalt. – Átvette a vállán a géppisztolyt. – Mondja meg az anyámnak, hogy a végén együtt voltam az apámmal, jó? És hogy megpróbáltam kiszabadítani.

– Smith azt mondta, hogy az apja meghalt?

Stern bólintott. – Azt akarta, annyira elkeseredett legyek, hogy bárkit megöljek, aki útját állja ennek a megbízatásnak.

McConnell hátralökte a székét, és felállt. – Ha sor kerülne a legrosszabbra, ígérem, meg fogom üzeni az édesanyjának, de maga fog mindenről beszámolni neki. Ez lesz aztán a híres családi történet! Arról az éjszakáról, amikor Jonas megmentette az apját a náciaktól.

Stern megfogta McConnell kezét, és megszorította.

– Shalom – mondta mosolyogva McConnell. – Maga mit mond?

Stern elvigyorodott, és egyszerre hihetetlenül fiatalnak látszott, túlságosan fiatalnak ahhoz, amit tenni akart. – Puszilja meg a seggemet, doktor. Helyesen mondtam?

– Nagyjából.

Anna Sternre nézett. A férfi bólintott, azután elindult az ajtóhoz. Amikor a kilincshez ért, az asszony megszólalt. – Viszontlátásra.

Stern kilépett az éjszakába.

Anna kisimított egy hajfürtöt a szeméből. – A végén úgy nézett ki, mint egy kisfiú – mondta.

– Az is. Egy kisfiú, aki valószínűleg nem éli túl az éjszakát – válaszolta McConnell.

– De gyilkos is. Méltó ellenfele Sturmnek vagy akármelyiknek.

McConnell bólintott. – Annak is kell lennie.

Peter Bottomley pilóta figyelte a kis egymotorost, amint átlebeg a sötét svéd égen, és leszáll az elhagyatott repülőtéren. Közvetlenül a Junkers bombázó mellé gördült, és járatta a motorját. Kinyílt az oldalajtaja, és egy félkarú férfi ereszkedett le az aszfaltozott gurulópályára. Fekete, kétrészes öltönyt viselt, és integetett a pilótának. A könnyű gép tovagördült. Utasa odasietett a várakozó Bottomleyhez.

– Milyen volt Stockholm, tábornok?

– Mint mindig. Tele volt fondorlatokkal, amelyekből átkozottul kevés fog valaha is megvalósulni. Érkezett valami Butlertől és Wilkestől?

– Semmi, uram. Viszont Bletchley kapott egy meg nem erősített jelentést arról, hogy a Wojikok eltűntek.

Aggodalom suhant át a tábornok arcán. – Eltűntek?

– A PÁSZTOR fedőnevű hálózat jelentette, hogy Scarlett soron kívüli találkozót kért a Wojikoktól. El is indultak, de nem tértek vissza.

Smith szürke bajusza végét sodorgatta. – Schörner elkaphatta Weitzet és azt a Kaas nővért, felhasználhatta őket a Wojikok lebuktatására. Még Butlerra és Wilkesre is rátehetette a kezét. – Rápillantott sötét ruhájára. – Úgy látszik, az alkalomhoz illően öltöztem fel.

– Pech, uram.

Smith fintorgott, és dél felé nézett, a befagyott Balti-tengerre. A part melletti jégen fekete csatornát vágtak, ami azonban hamar megtelt kisebb jégtáblákkal. – Még nem tudjuk biztosan. Nem jeleztek semmi mozgást Totenhausennél? Meghiúsult támadást vagy valami hasonlót?

– Nem, uram.

– Nos, ez a negyedik éjszaka. Most a szélnek már elég csendesnek kellett lennie az akcióhoz, Butler és Wilkes mégsem támadtak. A gáz közel száz órára már. Úgy tűnik, mintha valamilyen okból lebuktak volna. – A pipáját kotorászta a zsebében. – Nos ... ha csak egy kis szerencsénk van a légiirányítás során, a GENERAL SHERMAN a kiküldetés minden nyomát el fogja söpörni. Lehet, hogy Butler és Wilkes el sem jutottak odáig. Szerencsétlenek.

Bottomley felhúzta az egyik szemöldökét. – Elfújta a szél, uram? – kérdezte akasztófahumorrallyal.

– Kicsit több tiszteletet, Bottomley.

– Óhajtja, hogy éjszaka figyeljem még Butler vészhelyezetre fenntartott hullámhosszát? Amint a Mosquitók elhagyják a főerőt, szigorú rádiózási tilalom lép életbe. Még akkor sem tudjuk leállítani őket, ha akarnánk. Ha úgy gondolja, hogy végeztek Butlerral és Wilkessel ...

– Ember, hát persze, hogy figyelje a hullámhosszt. – Duff Smith hangjából harag csendült ki. – Akármilyen cefetűl néz ki az ügy, ebben a szakmában soha semmit nem lehet tudni. Esetleg meghallhatjuk, hogy miért nem járt sikerrel a kiküldetés.

– Igenis, uram.

Smith ismét a bajuszát pödörte. – Pedig azt hittem, hogy Stern képes lesz megcsinálni. A fene egy meg – mormolta.

– Parancsol, uram?

– Semmi, Bottomley. Vigyük csak le a rádiót ahhoz az öböl mellett álló kunyhóhoz. Soha nem lehet tudni, ki kapaszkodik ki a hullámokból.

– Igenis, uram.

Jonas Stern úgy vezette Sabine Hoffmann Mercedesét Totenhausen főkapujához, mintha Lucifer érkezett volna meg fekete batáron. Már két kilométerről meglátta a fényszórókat, a pászmák fehér ujjakként kutatták át az erdőt. Tudta, hogy lehetetlen lenne ismét belopódnia a táborba.

Vakmerőséggel tud csak boldogulni.

Amikor a kapunál őrködő hat SS-katona egyike a Mercedeshez közeledett, Stern azért fohászkodott, hogy Anna Kaas leírása pontos legyen a tábor irányításáról. Letekerte az ablakot, és várt, hogy az ő odaérjen.

Amikor a barna egyenruhás SS-közlegény meglátta az SD egyenruhát és a rangjelzést, pontosan úgy viselkedett, ahogyan Stern remélte. Vigyázba vágta magát, és tágra nyitotta a szemét.

– Lövész, lépjen az ablakhoz – mondta fölényes hangon Stern.

– Parancsára, ezredes.

– Von Stern ezredes vagyok Berlinből. Azért jöttem ide, hogy egy le-tartóztatást foganatosítsak. Valószínűleg több letartóztatást.

A közlegény arcából eltűnt az a kevés szín is, ami mostanáig látszott.

– Az SD személyi állományán kívül senki ne lépje át ezt a kaput a következő órákban. Ez Schörner őrnagyra is vonatkozik. Megértette?

– Igenis, ezredes!

– Ne kiabáljon. A többi őrnek nem mond semmit. Sturm törzsőrmesternek sem. Kizárólag Brandt doktor úrral fogok beszélni. Ha valaki beleavatkozik a letartóztatásokba, reggel a Prinz Albrechtstrassén fogja találni magát. Világos?

A közlegény annyira megdöbbszent, hogy meg sem tudott szólalni, de összecsapta a csizmája sarkait, és bölintott.

– Menjen vissza az őrhelyére, és nyissa ki a kaput.

A közlegény visszatért bajtársaihoz, és végrehajtotta a parancsot.

Stern elindította a Mercedest, és lassan begördült Totenhausenba. A főépület elhagyatottnak látszott. Körbeautózta, azután behajtott az Appelplatzra. Vele szemben volt a kórház, balra tőle a foglyok barakkjai. Két nagy teherautó állt a tőle jobbra elhelyezkedő nagy pajtát körülvevő kerítés mellett. Smith tábornok azt mondta neki, hogy ebben a pajtában van a gázgyár és a laboratórium. Fehér köpenyes férfiak ládákat raktak a teherautókba.

Stern egyenesen a kórházhoz hajtott, és a gyártól távolabb eső oldalán állt meg. Az órája hét óra tizenhat percet mutatott. Eddig betartotta az

időrendet. A Schmeisseréről lecsavarta a hangtompítót, és becsúsztotta a jobb csizmájába. Kiszállt a Mercedesből, és körüljárta a kórházat.

A faszor üres volt.

A faszor közepén balra fordult, és határozott léptekkel lement a félig földbe süllyesztett K-Épülethez vezető négy lépcsőn. Az ajtó a közepére helyezett acélkerékkel működött, ilyenek voltak a tengeralattjárókon is. A kereket el tudta fordítani; ahogy Anna előre megmondta, az ajtó nyitva volt. Az acélszoba falaiban magasan elhelyezett kerek ablakokból kékes fény világított. Csak most érzékelte, hogy mennyire mindenre elszánt a tervük. A K-Épület úgy nézett ki, mint ami valóban volt: halálkamra. Milyen paradox helyzet, hogy valamivel több, mint negyven perc múlva ez lesz az egyetlen hely Totenhausenban, ahol életben lehet maradni.

Ha a brit gáz működőképes, emlékeztette magát.

Becsukta az ajtót, megbizonyosodott róla, hogy a faszor üres, aztán felment a jeges lépcsőkön, és elindult a foglyok barakkjai felé. Kíváncsi volt, mennyit mondott el a kapuőr a bajtársainak a Mercedesben ülő férfiről. Rendes körülmények között egy SD-ezredes megjelenéséről hamarosan sugdosnának az SS-katonák, most azonban a körülmények rendkívüliek voltak. Vajon mennyi időbe telik, amíg a hírek eljutnak Schörner őrnagyig?

A foglyok barakkjait övező kerítés előtt őrszem állt. Amint közeledett felé, Stern egy meztelen nő megcsonkított holttestét vette észre. Greta Müller! Kitérte az agyából a Goya ecsetjére méltó képet, kivette a hamis papírjait tartalmazó bőrtárcáját, és kinyitotta, mielőtt az őrszemhez ért.

– Beszélmem kell az egyik fogollyal – vetette oda hanyagul. – Egy zsidó nővel, állambiztonsági okokból. Nem számítok zűrzavarra, úgy, hogy a helyén maradhat. Ne törődjek vele, ha nőket hall sikoltozni. Ha férfi kiáltana segítségért, az én vagyok, fusson hozzám.

Az őrszem csak futó pillantást vetett a papírokra, az SD-egyenruha és a rang ismét elegendőnek bizonyult. Stern hamarabb ment át a kapun, mintha valaki cigarettára gyújtott volna.

– Ezredes?

Stern egyik kezét rátette a Schmeisserre, miközben visszafordult.

– Erre szüksége lesz.

Az őrszem odasietett hozzá, és átnyújtott egy elemlámpát.

Stern köszönetképpen bólintott, és belépett a barakkba.

A helyiség teljesen sötét volt. Meggyújtotta a zseblámpát, kinyújtott karral a saját arcába világított.

– A cipész fia vagyok, visszajöttem. Itt van az apám? – suttogetta.

– Fiam! – hangzott fel egy örömteli sóhaj.

– Gyűjtsanak gyertyát. Gyorsan! – rendelkezett Stern.

Ruhasukogás hallatszott a sötétben. Gyenge, sárga fény egy kört világított meg a padlón. Egy árny haladt el a világosság előtt, és Sternt ölelő karok szorongatták. Olyan erős érzelmi hullám öntötte el, hogy alig volt

képes elviselni. Csak az anyjára tudott gondolni, amint magányosan üldögél a szobájában, Palesztinában.

– Hogy csinálod? Hogy tudtál átjönni köztük? – kérdezte Avram Stern.

– Ezzel ne törődj, beszélnem kell veled. Hívj ide mindenkit, szorosan vegyenek körül. Gyorsan!

– Rachel! Alakítsák ki a Kört – mondta Avram.

Stern számtalan apró mozdulatot érzékelt maga körül, mintha falevelek suhogtak volna a sötét erdőben. Amikor a nők közelebb húzódtak hozzá, nekitámaszkodott az ajtónak. Igyekezett természetesnek feltüntetni a mozdulatot, amelyet azért tett, hogy elzárja az esetleg pánikba esők menekülési útját.

Az apja és Rachel Jansen állt legközelebb hozzá. A többiek, öregek és fiatalok vegyesen, együttesen egész Európa arculatát képviselték.

– Figyeljenek ide – mondta jiddisül. – Beszélnem kell magukkal, és nagyon kevés időnk van. Amit korábban mondtam, nem volt teljesen igaz. Palesztinából jöttem, de nem a náci bűntettekről készült jelentések hitelesítése céljából. Azért jöttem ide, hogy segítsék előkészíteni egy Hitler ellen irányuló súlyos csapást.

– Mindnyájan tudják, hogy mit csinálnak a nácik ebben a táborban. Olyan embereken kísérleteztek, akiket ismertek, talán a családtagjaikon is. Tudják, milyen halálos ez a gáz. Egyiküknek sem kell magyaráznom, milyen végzetes lehetne ez azokra a katonákra, akik hamarosan partra szállnak Franciaországban, hogy felszabadítsák Európát. Ezért a Szövetségesek el akarják pusztítani Brandt doktort és a laboratóriumát.

Hirtelen a suttogások áradata kezdődött meg. Stern megdöbrent arcokat látott. Bármennyire szeretne volna, nem mondhatta el ezeknek a nőknek az igazat. – Körülbelül negyven perc múlva Totenhausen tábor ellen légitámadást fognak végrehajtani – jelentette ki.

Sok nőnek elakadt a lélegzete.

– A lezuhanó bombák vegyi anyaggal lesznek megtöltve, olyan gázzal, amely hasonlít az itt előállítottéhoz. – Stern egy lépéssel közelebb ment a nőkhez. Rajtakapta magát, hogy magában megszámlolja őket. Az apján kívül negyvennégyen voltak. – A támadás alatt valószínűleg mindenki el fog pusztulni, aki nincs megvédve. Azért jöttem ide, hogy olyan módot javasoljak, amely sokak számára biztosíthatja az életben maradást.

– Valójában miért jött ide? A szövetségesek nem törődnek azzal, hogy élünk vagy meghalunk – kérdezte az egyik asszony, a hátsó sorból.

Stern feltartotta a tenyerét. – Zsidó vagyok, nem a Szövetségesek katonája. Palesztinában a Haganában harcolok. Én Izraelért küzdök. Az életemet kockáztattam, hogy idejőjtek. Meghallgatnak?

– Meg fogjuk hallgatni – mondta Rachel.

– Ez ellen a gáz ellen az egyetlen védelem a teljes elszigetelődés. A bombák nyolc órákor fognak lezuhanni. Tíz perccel előtte el kell innen menniük a K-Épületbe, és be kell zárkózniuk. Nagyon fontos ...

– A K-Épületbe? Ebben a táborban több, mint kétszáz fogoly van. A K-Épületbe be sem férünk ennyien – mondta valaki.

– Tudom – mondta halkan Stern.

A nők csodálkozva néztek össze.

– Mit mondasz, fiam? – kérdezte Avram.

– Azt mondom, hogy nem menthető meg mindenki.

Hosszú csend következett.

– Mi a helyzet a bombabiztos óvóhellyel? Oda valamennyi fogoly beférne – jegyezte meg valaki.

Jonas nemet intett. – Az SS-katonákkal begyakoroltatták, hogy az óvóhelyre fussanak vészhelyzetben. Ha a foglyok ott próbálnának védelmet keresni, azonnal lelőnék őket. – Stern nem mondta meg, hogy ha minden jól alakul, az SS-óvóhely máris alá van aknázva.

Középkorú asszony kért szót. – Ki sajátítja ki az Isten jogát magának? Ki mondja meg, hogy ki marad életben, és ki hal meg? – kérdezte.

Stern megmarkolta a géppisztolyát. Most jön az az órjító pillanat, amikor minden nő felfogja, hogy mit is javasolt.

Egyikük megszólalt. – Örülök, hogy nincsenek itt rabbik. Vég nélküli vitát kellene hallgatnunk! Néha a szívet és a józan ésszt kell követni.

– És mit mond most a józan ész? – kérdezte az aki az imént felállt.

– Egyszerű. A tábor süllyedő hajóhoz hasonlít, a K-Épület pedig a mentőcsónak. Van törvény erre. Íratlan, mégis megszentelt. Először az asszonyok és a gyerekek. A fiatalok, akik még szülhetnek, megelőzik az idősebbeket – mondta csendesesen, de mély meggyőződéssel az asszony.

Ezek a szavak elhallgattatták a barakkot.

– Bölcs beszéd. Nehéz megtenni, de így helyes – mondta Avram.

Egy másik asszony is feláll. – Mit mond? Mentsük magunkat, és ne törődjünk a gojokkal, „a keresztényekkel”? – kérdezte franciás kiejtéssel.

– Ők jóideje nem törődnek velünk – mondta egy keserű hang.

– És a gyerekek? Hagyjuk a keresztény gyerekeket meghalni? És mi lesz a férfiakkal? Nekik nincs joguk élni?

– Persze, hogy van. De nem az ő kötelességük, hogy válasszanak. Ez ránk esett. Nem kérhetjük ki a tábor valamennyi foglyának a véleményét, ezt nem lehetne titokban tartani. Ez a fiatalember okos volt, hogy várt, és csak az utolsó pillanatban szólt nekünk – mondta az öregasszony.

– Maga két napja már tudott a támadásról? – kérdezte a francia nő.

– Hát persze – mondta egy másik.

Avram felemelte a kezét. – Beszélni szeretnék. Csak percek vannak, és általános felfordulást okoznánk, ha szólnánk a többi barakknak. Tény, hogy a K-Épület az egyetlen menedék, és csak kevesen férnek bele.

Azok közül, akiket Rachel új özvegyeknek nevezett el, az egyik tétovázva megszólalt, alig lehetett hallani a hangját. – A lányom a gyerekek barakkjában van. Ha meg kell haljon, vele akarok maradni.

– A gyerekeket megmenthetjük, és néhányat maguk közül is. Sietnünk kell azonban a döntéssel – mondta Jonas.

– Néhányat közülünk? Még a gyerekeket sem tudja mind?! Most még halálra is ítélné egynéhányunkat? – megint a francia nő beszélt.

– Halkabban – szólt rá Jonas.

– Mennyit? – kérdezte egy ismerős hang, Rachel Jansené. – Hány embert lehet megmenteni a K-Épületben? Én voltam benne, nagyon kicsi.

– A K-Épületet tíz emberrel való kísérletre tervezték. A megmenthető számát az úrtartartalma és az oxigén határozza meg. Legalább két órára elegendő levegőre lesz szükség – mondta Jonas.

– Mennyit? – kérdezte ismét Rachel. – Ez minden, amit tudnunk kell.

Stern bólintott, hálás volt, hogy az asszony ilyen gyakorlatias. – Ötven gyereket. Az összeset a zsidó gyerekek barakkjából.

– És nők?

A férfi habozott. – Harmincötöt.

A bekövetkezett síri csöndben Stern az órájára nézett: 7.23.

Nagyon elhúzódik a vita. Kivette a hangtompítót a csizmájából, és géppisztolya csövére csavarta. – Beszéljék meg egymás között. Négy-szemközt kell beszélnem az apámmal. De figyelmeztetem magukat, ha valaki megpróbál kimenni, nincs más választásom, le kell, lőnöm.

Stern kézen fogta az apját, és a körön kívüli sötétségbe vezette.

– Anya nem fogja elhinni – mondta, leülve az egyik keskeny priccsre.

– Mindenki arról próbálta őt meggyőzni, hogy meghaltál. Azért tették, hogy tartani tudja magát. Én magam is ezt mondtam neki.

– Én valóban meghaltam – mondta Avram, és leült a fia mellé.

– Ez most már nem számít. Isten adott nekünk egy második esélyt. Mindegy, hogy döntenek a nők, kiviszlek magammal. Azt fogod színlelni, hogy a foglyom vagy. Öt perc múlva túl leszünk a kerítésen.

Stern a fia szemébe nézett. – Jonas, már mondtam neked, nem mehetek ki. Hallgass rám. Nem hagyham itt a többieket, hogy elpusztuljanak.

Jonas megragadta apja karját. – Nem te vagy felelős a halálukért! A nációk azok! A britek és az amerikaiak is.

– Jonas, egyikük haláláért felelős lennék.

– Egyért? Kiért?

– Azért a gyerekekért, akit kivihetnél helyettem.

– Miről beszélsz?

– Hány embert vihetsz ki magaddal? Ki, Németországból.

Stern hangosabb és halkabb sziszegő hangokat hallott, amint a nők suttogva vitatkoztak. – Elméletben nem vihetek ki senkit. Brit tenger-alattjáróval fogunk kijutni, azután Svédországból repülőgéppel Angliába. A gép kicsi. Úgy terveztem, hogy legrosszabb esetben téged küldelek el magam helyett Svédországból, én majd találok másik utat visszafelé. Vagy kettesben megpróbálhatunk illegális úton kijutni Palesztinába.

Avram a fejét csóválta. – Hagyd abba! Az eredeti terv szerint fogsz kijutni! Jonas, sokáig éltem. Öreg barátaim mind meghaltak. Nem az a sorsom, hogy veled menjek, helyettem ments meg egy zsidó gyereket.

Stern már kinyitotta a száját, hogy tiltakozzék, de az apja olyan ember vasmarkával ragadta meg a karját, aki egész életében a kezével dolgozott. – Hallgass apádra! Azok is elpusztulhatnak a megtorlás során, akik életben maradtak a K-Épületben. Itt így mennek a dolgok. Annak van a legnagyobb esélye, aki veled megy. Gyereknek kell lennie! Elég kicsinek ahhoz, hogy a karodban vihesd, hogy becsempészhess a tengeralattjáróba, hogy az öledben tarthasd. Egy gyerek maradjon életben a sok ezer közül, akik meghaltak ebben a tébolyult országban. – Avram felemelte a jobb kezét, és lassan összecsukta, mintha értékes kincset tartana benne. – Egy magot, Jonas. Egy apró magot Palesztinának.

– Azt várod tőlem, hogy itthagyjalak meghalni? Mit mondjak anyámnak? Örökre meggyűlölné – esett kétségbe Stern.

Avram a fejét csóválta. – Nem. Az anyád gyakorlatias asszony. Amikor nem akartam elhagyni Németországot, itt maradt, hogy meghaljon? Nem. Olyan messzire vitt el magával a veszélytől, amilyen messze csak tudott. Fiam, életem beteljesülése az a tudat, hogy mindketten kijutottatok Palesztinába. 1935-ben tévedtem, de most nekem van igazam. Azt kell tenned, amit mondtam. – Avram felnézett, és intett valakinek a sötétben. Rachel Jansen jelent meg, és letérdelt a priccse mellett. A szemében félelem és remény csillogott.

– Emlékszel rá? – kérdezte.

Jonas bólinott. A csillogó fekete szempárt nem lehetett elfelejteni.

Avram megszorította Rachel kezét. – Már második éjszaka csempészni be ide a gyerekeit, arra számítva, hogy esetleg visszajöhetsz. Tudta, hogy azt mondtad, itt várjak arra az esetre számítva, hogy visszatérsz. Derék lány ez, Jonas. Olyan ő, mint Lévi leánya, aki Mózeszt a szurkozott gyékény ládácskába tette. És te vagy az ő papiruszládája.

Rachel ajka megremegett, mialatt Avram arcát nézte. – Lehetséges ...

– Ahogyan sejtettem, Rachel. Egy gyerek. Egy elmehet, egynek itt kell maradnia. Magának kell döntenie – mondta határozottan Avram.

Jonas látta, hogy a fiatalasszony megingott térdelő helyzetében. Amikor újra megszólalt, a hangja csak suttogás volt. – Mikor?

Jonas az órájára nézett. 7.26. – Apám – súgta. – Kérlek ...

– Én már döntöttem. – mondta Avram.

Jonas odafordult Rachelhez. – Két perc – mondta.

Rachel tétovázott, hátha a férfi még mond valamit, még felajánl némi reményt, de Jonas nem szólt. Az asszony lassan felállt, és odament a sarokpriccsehez, ahol a gyerekei aludtak.

Avram a fia térdére tette a kezét. – Gyere nézzük meg, hogy mit határoztak a nők – mondta neki.

– Várj egy pillanatig. Van egy problémánk. A nők nem mehetnek át a K-Épületbe, amíg az őrszem ott áll a barakk kapujában.

Avram megszorította a fia térdét. – Tudom, hogy mit kell tenni. Lásuk, hogy hogyan döntöttek a nők.

41.

Kétszázötven kilométerre Rostocktól nyugatra a Királyi Légierő Cserkész alakulata délkeletre fordult Magdeburg felé. Amikor a 300 bombázóból álló főerő utolsó Lancastere is felzárkózott mögöttük, a tizenkét Mosquitóból álló, különleges feladatokkal megbízott repülőszázad továbbrepült kelet felé.

A vezérgép pilótafülkéjében Sumner őrnagy odaszólt a jobb válla mögött szorongó navigátornak. – Teljes sebességgel haladunk. Mostantól a rádió használata tilos. Ellenőrizze, hogy mindenki velünk tart.

– Helyes.

Sumner gyengéden tette rá a kezét az adagoló szelepekre. A háború legpompásabb bombázójának, a De Havilland Mosquito bizonyult. A békeidőben versenyzésre, furnérból készített Mossynak becézett gépen nem volt védőfegyverzet, kizárólag irtózatosságságával kerülhetett el a légiharcot. Teljes bombaterheléssel 425 km/óra sebességgel repülhetett Németország felé, hogy azután felgyorsítson 580 kilométerre, és hagyja még a legjobb német éjszakai vadászgépeket is. Amikor Harry Sumner teljes sebességre kapcsolt, a Merlin motorok úgy bőgtek, mint a ketre cükből kiszabadult oroszlanok.

– Jacobs, mindenki velünk tart?

– Rendben velünk vannak, uram.

– A H2S radar működik?

– Eddig igen.

– Találjuk meg azt az isternverte folyót.

Rachel Jansen a priccs mellett térdelve lenézett két alvó gyermekére. Egymás mellett fekvő elképesztően aprók és sebezhetőek voltak, az arcuk nyugodtnak látszott az ócska takaró felett. Rachel két nap és két éjszaka óta könyörgött ezért a pillanatért, amelytől rettegett. Lehetetlen volt akár igazságosan, akár logikusan választani. Olyan volt ez, mintha valaki megkérdezné tőle, hogy mit szeretne inkább, melyik szemét nyomják ki.

Hasztalan próbálta kikapcsolni a gyötrő emlékeket: Marcus arcát, amikor először látta meg a gyerekeket, különösen Hannaht, aki már a padláson született Amszterdamban; azokat az órákat, amikor csupán apró fejük tetejét látta, mialatt szoptatta őket, ő pedig sírt a halandóság kábító tudatától, amely a torkát szorongatta, és a bőrét bizsergette ...

– Hagyd abba! Választanod kell! – mondta magának.

Első gondolata az volt, hogy Jant küldi el a cipész fiával. Az utolsó két hét alatt őt féltette jobban, de most úgy látszik, hogy Klaus Brandt meg fog halni. Ezután egyforma veszély leselkedik mindkét gyerekre. Rachel előtt rövid időre felvillant Marcus, ő Jant választaná. A család nevének folytatása, mondaná komoran. De Rachel kevés elkötelezettséget érzett a Jansen név iránt. Büntudata támadt, amikor arra gondolt, hogy az apósa mellette haldoklott a K-Épületben, de száműzte a képet az agyából.

Lenézve a gyerekei arcára, Rachel feladta a, hogy dönteni próbáljon. Rátette a kezét Jan homlokára. Hároméves. Három éves, és már nemzedékének egyik utolsó túlélője. Ezt nem lehet felfogni, mégis ez a valóság. Hannah második születésnapján beteg és halott zsidókkal telezsúfolt marhavagonban utaztak. Rachel emlékezett rá, hogy a kis pörgettyűt szalmába csomagolva, ajándékként adta át neki. Hannah azonnal felismerte a régi játékot, de mind azt színlelték, hogy új, felbecsülhetetlen értékű kincsről van szó.

Rachel érezte, hogy libabőrös lett zsákvászon ruhája alatt. Mindig természetfölötti békesség érzése töltötte el, ha a lányára nézett. Csaknem olyan volt, mintha magát látta volna. Nem a tükörképét, hanem vízben visszaverődött képmását, mintha egy képzelőerővel megáldott hízelgő művész gyermekké változtatta volna Rachelt, megnagyobbítva a szemét, teltebbé téve ajkát, kissé megmagasítva homlokát. Minden Hannah által kimondott szó, valamennyi feltett kérdése az asszony érdeklődési körének felelt meg. Jan olyan volt, mint Marcus: tartózkodó, apró úriember.

Rachel felriadt, amikor Avram Stern hangja hatolt át a sötétségen. Lejárt az ideje. Egy pillanatig valóban arra gondolt, hogy kiveszi a dreidlt a zsebéből, és megpörgeti a durva padlódeszkákon. A négy héber betűből kijelölhet kettőt Jannak és kettőt Hannah-nak, Istenre hagyva a döntést. Mégsem tette meg. Ebben a döntésben az Istennek nincs helye.

Erre gondolva Rachel hirtelen pontosan átérezte, hogy kicsoda ő, és hol van. Ő nem olyan volt, mint Mózes anyja, aki csecsemőjét gyékényládikába csomagolva a hullámok játékára bízta, hogy megmentse a fáraó katonáitól. Halálraítélt faj által lakott szigeten csapdába esett asszony volt, és ez a sziget elsüllyedőben volt a tengerben. Esélye van arra, hogy kiküldje az egyik gyerekét erre a tengerre, mint egy befejezetlen üzenetet a palackban, a világnak szóló egyetlen üzenetét.

Felhajtotta a takarót, és kebléhez emelte a kislányát. Ariel Weitz nagyon elégedett volt magával. Hatalmas felfordulást csinált az elmúlt negyven perc alatt, melynek minden másodpercét, bosszújának szentelt. Totenhauseni éve alatt sikerült kulcsot beszereznie a tábor csaknem minden ajtajához. Némelyiket az adta neki, hogy megkönnyítse napi munkájának elvégzését, a többit lopta.

Az egyik kulcs az igazgatási épület hátsó részében lévő raktárt nyitotta, itt tárolták a központi fegyverraktár feleslegét. Ebből a raktárból vett el hat kukoricagránátot, két földi telepítésű aknát és egy géppisztolyt. Mindezt becsomagolta egy SZULFADIAZIN feliratú ládába. A ládát levitte a kórház pincéjében lévő hullaházba, egy másik kulccsal pedig kinyitotta az SS-katonák óvóhelyét. Hosszú sorban felfüggesztett villanykörtek világítottak meg egy alagút felé enyhe szögben lejtő járatot. Az alagút ötven méter hosszan húzódott a föld alatt, azután emelkedni kezdett az egyik SS-barakkból található másik bejáratáig. Az alagút oldalánál penészes polcok és padok álltak.

Egyik kezében aknával, a másikkal két kézigránáttal, Weitz végigbotorkált az alagúton a barakkból lévő bejáratig. Közvetlenül az ajtón belül, pontosan az alagút közepénél, letette a padlóra az aknát, és élesítette. A zsebéből kivett zsineg és két kézigránát felhasználásával akadályt létesített, a megkötözött kézigránátok a polcokra tette és keresztbe kihúzta a zsineget. Ha a pánikba esett SS-ek rohanó lábai megrántják, felrobbannak a kukoricagránátok, és szilánkok záporával tölti majd meg az alagútot. Visszanézve a hullaházba, Weitz kicsavarta az összes villanykörtét, miközben halkán vihogott.

A hullaház bejáratát a barakk bejáratával azonos módon aláaknázták, és végső simításként a hullaház mindegyik villanyégőjét is kicsavarta. Ha az SS-legényeknek sikerül rátalálni az óvóhelyre vezető útra, esélyük sem lesz a robbanóanyagok megpillantására, azok pedig végeznek velük.

Igen, nagyon elégedett volt magával.

– Letelt az időtök. Úgy nem határozhattok, hogy nem hoztok döntést. Ez mindenkit halálra ítél – mondta Avram. Háttal állt a barakk ajtaja előtt.

Ismét a francia asszony állt fel, beszéd közben hevesen gesztikulált. – Megismételem! Itt senki nem tud becsületesen választani.

Avram egy lépést tett előre. – Én tudok becsületesen választani.

– Maga! A maga fia jött ide, hogy megöljön bennünket. Magát persze megmenti – kiabálta a francia nő.

– Én is férfi vagyok? A K-Épületbe a nők és a gyerekek mennek. Mi kint maradunk a támadás alatt. Ezért vagyok az egyetlen, aki választhat.

A francia nő hitetlenkedve bámult. – Meg fog halni a többiekkel?

– Igen, ha ez a sorsunk. Kérlek, hallgassatok meg.

Az öregasszony, aki a K-Épületet mentőcsónakhoz hasonlította, felállt és a francia nőre mutatott. Kismadár, elég hosszú ideig daloltál. A cipész tudja, hogy mit kell tennie. Ül le és hallgass.

A többi nő beleegyezően bólintott, Jonas azon töprengett, az apja önfeláldozásra tett ígérete csillapította-e le őket, vagy az a tény, hogy önként levette vállukról a választás felelősségének terhét.

– Íme a döntésem. A K-Épületbe a zsidó nők és gyerekek mennek. A kívülrekedteknek semmit nem szabad mondani – jelentette ki Avram

Azonnal megindult a halk beszélgetés, de hamar abbamaradt.

– Helyet kell adni mindegyik asszonynak, akinek gyereke van. Kérem, emelje fel a kezét, akinek gyereke van.

Tizenöt padlón ülő asszony tartotta fel a kezét.

– A kezek maradjanak felemelve. A többiek közül hányan vannak harmin évesek és ennél fiatalabbak?

Nyolc másik nő emelte fel a kezét.

– Ez huszonöt felnőtt. Rachellel és a szefárd nővel, aki a gyerekek mellett van. Hány nő van harminc és negyven közt?

Tizennégy nő emelte fel a kezét.

Avram csendesen számolt. – Ez harminckilenc. Csak harmincöt felnőtt számára van hely. Kérem, tartsák felemelve a kezüket.

– Neggyel több oly sokat számít? – pattogott az egyikük.

– Ez mindenki halálát okozhatja. Már így is felemeltem a létszámot – felelte Jonas.

Avram ránézett azokra a nőkre, akik nem emelték fel a kezüket. Némelyikük a padlót bámulta, mások leplezetlenül sírtak. Az az öregasszony, aki a mentőcsónakról beszélt, megpróbálta vigasztalni őket.

Jonas hunyorgott, amikor látta, hogy egy kéz leereszkedik. Huszas éveinek végén járó nő állt fe. – Én itt maradok – mondta.

– Hiszen fiatal vagy! Még gyerekeid lesznek egy szép napon. Megérdemelsz egy helyet – tiltakozott az egyik idősebb nő.

Az önkéntes a padlóra nézett, és nemet intett a fejével. – Sosem lesznek gyerekeim, mert sterilizáltak Auschwitzban. A többiek meghaltak, engem ideküldtek. Nem tudom, miért, de nem is fontos. Itt maradok!

– Áldjon meg az Isten – mondta az öregasszony.

– Akkor harmincnyolc – mondta szenvtelen hangon Avram.

Két másik kéz hullott le. – A gyerekeimet már régen, a férjemet az utolsó válogatásnál vesztettem el – mondta egy hang.

– Én is. Különben semy sokat számít az, hogy hol vagyunk. Én már átéltem bombázást. Ha bomba hullik a K-Épületre, minden benne lévő meghal. Itt fogok szerencsét próbálni – mondta a másik asszony.

Stern büntudatot érzett a hazugsága miatt, de nem tudott segíteni. A barakk hátsó része felé nézett. Nem látta Rachel Jansent. Már szólítani akarta, amikor felpattant egy kopasz nő és az egyik ülő alakra mutatott.

– Hazudik! Negyvenkét éves! Hogy tehetsz ilyet, Shoshana?

Az az asszony, akire rámutatott, továbbra is fenntartotta a kezét. – Harminckilenc vagyok – jelentette ki.

A vádló a fejét csóválta. – Még Lublinból ismerem. Negyvenkettő.

A megvádolt asszony rémült arccal állt fel. – Igen, negyvenkét éves vagyok. Annyira öreg lennék? Miért nem lehet esélyem az élethez? Nézzétek a csípőmet! Még szülhetek gyerekeket!

Csaknem kacérul mutogatta magát. Jonas látta, hogy az asszonyok közül néhányan felháborodtak. Előbbre lépett, hogy lefogja a nőt.

– Ha annyira akar élni, foglalja el az én helyemet.

Most egy másik nő állt fel. Betegesen sovány és csaknem kopasz volt, pergamenszerű bőrrrel, de minden bizonnyal harminc éven aluli. – Varsóban éltem, senki nem maradt meg a családomból. Foglalja el az én helyem – mondta.

– Nem! Megérdemled a helyed! – tiltakoztak többen.

A fiatal nő lemondó mozdulattal emelte fel a kezét. – Kérlek benneteket, olyan fáradt vagyok – suttogta.

Jonas az apja elé lépett. – Kezeket le, a döntés megtörtént. Jansenné, itt az idő – szólt hátra a barakkba.

– Hogyan juthatunk úgy el a K-Épületbe, hogy a németek ne lássanak bennünket? – kérdezte az egyik fiatal nő.

– Az a tervem, hogy rövidzárlatot csinálók közvetlenül a támadás előtt. Csak tizenöt méter távolságot kell megtenninyílt terepen a fasorig. Minden nőnek legalább egy, némelyiknek két gyereket kell bevinni a K-Épületbe. Ha bejutottak, húzódnak össze, hogy mind beférjenek. A mennyezet alacsony ugyan, de a kisgyerekeket a vállukon tarthatják – mondta Jonas.

– Mi van a kapuknál posztoló őrszemmel? Ott nem tudunk kijutni, és sok gyerek nem tud átmászni a kerítésen.

– Megölöm az őrszemet. Az apám fel fogja venni az egyenruháját, és addig fog a helyén állni, amíg eljön az indulásuk ideje. Azt javaslom, nyolc óra előtt tíz perccel kezdjenek elindulni. Használják a józan eszüket. Bármilyen történjék, az ajtót nyolc óra előtt be kell légmentesen zárni.

– Hogyan jutunk ki? Nincs kilincs az épületben – aggódott valaki.

– Itt hagyom a géppisztolyomat. Szét kell lőnie egy ablakot. Ez az egyetlen lehetőségük.

– Meddig várjunk?

– Ha kibírják, két óra hosszat. Két órára elegendő levegőnek kell lennie, és tartalékként van egy kis oxigénpalack is. Üljenek teherautóba, és próbálják meg elérni a lengyel határt. Az erdőben partizánok vannak.

Jonas lélegzete elakadt. Rachel Jansen fantomként jött felé a sötétből. Börtöntakaróba bugyolált kis batyut tartott a kezében. Amint odaért a férfihoz, azonnal átnyújtotta neki. Az arca könnyes volt.

– Vigyázzon a kislányomra, Stern. Nem lesz a terhére – mondta.

Jonas visszahajtotta a takarót, Hannah Jansen hollófekete haját pillantotta meg. A kislány szinte elaludt. Visszaadta a gyereket Rachelnak. – Tartsa még egy kicsit. El kell intéznem valamit, mielőtt elmegyek.

A hangtompítós géppisztolyt átadta az apjának, és kihúzta az SD-tört az övének levő fekete tokjából. A huszonhárom centis, csillogó pengére jelmondat volt vésve: A hűség az erényem. Megmarkolta a náci sást a tör fekete nyelén, és megvillantotta az apja előtt.

– Menjünk.

– Káplár, a segítségére van szükségem.

A barakkok kapujánál álló őrszem megfordult, és ránézett a sötétségen át a drótkerítésen belül álló Jonas Sternre.

– Jawohl, ezredes. – Az őrszem kaput nyitott, belépett, majd becsukta.

Jonas a zsidó nők barakkja felé vezette őt. – Káplár, az egyik zsidót ki kell hoznom további kihallgatás céljából. Lehet, hogy a társnői megpróbálnának akadályt gördíteni eléem.

– Engedje meg, ezredes. – Az őrszem Stern előtt ment fel a lépcsőn.

Stern szorosan mögötte maradt. Amint az őrszem átlépte a barakk ajtaját, bal kezével megfogta a katona homlokát, hátraszorította a nyakát, és jobb kezével végighúzta a torkán a kétélű törő. Nem hangzott fel kiáltás, csak a kitoluló levegő sziszegett, és meleg vér folyt. Stern a fejét szorosan fogva lefektette a holttestet a padlóra, tokjába tolta a törőt, és kilépett a barakkból, a kapunál állt, amíg az apja felvette az őrszem ruháját.

A nők elszedték a káplár fegyvereit, ruháit és csizmáját. Mindent odaadtak Avramnak, aki felöltözött, és helyet cserélt a fiával.

Jonas kaput nyitott Avramnak, hogy kijöhessen, ő maga visszasurrant, és közvetlenül az apja mögé állt.

– Apám, kérlek, gyere ki velem. Menj el erről a helyről – suttogta.

Avram a kapufélfa mellett visszanyúlt, és megszorította a fia karját. – Ne beszélj erről többet.

– Legalább menj a K-Épületbe. Elvezethetnéd őket Lengyelországba.

– Ebből elég, Jonas! – Avram visszanézett a fia válla fölött és felsóhajtott. – Rachel.

Jonas megfordult, és látta, hogy a fiatalasszony mögötte áll, sötét szemében könnyek csillogtak. Hannaht tartotta a karján.

– Fiam, nyisd ki a kezed, – parancsolta Avram.

Jonas csodálkozva nyújtotta ki a kezét a kapuoszlopok mellett. Érezte, hogy pici, kemény tárgyakat nyomnak bele, mag nagyságúak voltak.

– Ezek gyémántok – mondta Avram, miközben Rachel szemébe nézett.

– Igen, kettőt megtartottam magamnak. Rachel, adja át a sajátjait is Jonasnak. Szüksége lesz rá, hogy ki tudja fizetni a Palesztinába való utat.

Rachel az összes gyémántját előkészítette, de amikor látta, hogy a cipész odaadja a köveket, csak két darabot tett Jonas kezébe.

Miután Jonas zsebébe tette a gyémántokat, kihúzta a tokjából véres SD-törőt, és odanyújtotta Rachelnak. – Ha valaki megpróbálja feltartóztatni magukat a fasorban, használja fel ezt. Menjen közel hozzájuk, és gyorsan sújtson le. A gyomor felső részére célozzon – mondta.

Rachel átvette a törőt, és a Hannah-t tartalmazó batyu alatt tartotta.

Avram visszafordult a kerítés felé. – Jonas, hallgass meg! Ha kijutsz Palesztinába, vidd el ezt a gyermeket anyádhoz. Mondd meg Leah-nak, hogy úgy nevelje fel, mint a húgodat. Megértetted? – suttogta.

Jonas nehezen uralkodott a hangján – Igen.

Éppen át akarta venni a kislányt Racheltől, amikor meglátta, hogy három SS-legény álldogál a tábor hátsó kapujánál. Jó rálátásuk volt arra a szabad területre, amelyen a nőknek át kellett volna mennie, hogy elérjenek a K-Épületbe. – Nézd! – suttogta.

– Istenem! Mit csinálnak? – kérdezte Avram.

Jonas nem látta tisztán az arcokat vagy a rangjelzéseket, csupán azt, hogy két cigarettázó férfi a kerítésen belül állva beszélget a kint álló őrszemmel. Megnézte az óráját: 7.35. Most kellene kikocsiznia a kapun.

– Gondolod, hogy idejében elmennek majd? – kérdezte Avram.

– Nem tudom. Apám, gyere el velem az autóhoz. Ebben az egyenruhában azonnal elhajthatunk innen.

Rachel karon ragadta Jonast. – Nem teheti! Hannah nem maradhat itt.

– Őt magunkkal visszük.

Az anyja rémült hangjától felriadt kisgyerek halkán nyöszörgött a sötétségben. Avram megérintette Rachel karját. – Ne féljen – mondta. – Jonas, ne törődj a kapuban álldogálókcal. Fogd a gyereket, és menj. Különben is van még idő.

Jonas a három katonát nézte, miközben az agya lázasan dolgozott.

Avram felemelte a halott káplár géppisztolyát. – Ha nem mennek el, megpróbálom lelőni őket.

Miközben Avram kimondta ezeket a szavakat, Jonas még két SS-t vett észre. A kórház falának árnyékában álldogáltak, és a titokzatos körülmények között feltűnt csillogó, fekete Mercedest nézegették. Jonas ebben a pillanatban tudta, hogy nem fog idejében elérni a gáztartályokhoz. Vagy McConnell ér oda, vagy senki.

Kisurrant a kapun, és olyan szorosan ölelte át az apját, ahogy csak tudta, mintha élete egész hátralevő részében ebbe a pillanatba szeretne belekapaszkodni. – Soha nem foglak elfelejteni – mondta fojtott hangon. Elkapta a halott őrszem fegyverét, és belehajította a hóba. – Ezen nincs hangtompító. Vedd el ezt – mondta.

Átadta Avramnak a saját Schmeisserét.

Avram beszélni próbált, de nem jött ki hang a torkán. Fény villant fel a szemében, mintha valami eszébe jutott volna, de odébbtolta a fiát. – Menj! – mondta neki.

– A gyerek legyen készenlétben. Ha még élek, öt perc múlva visszajövök érte – mondta apjának Jonas.

42

Jonas Stern olyan katonás léptekkel ment át az Appelpplatzon, mint az Afrika Hadtestet megsemmisítő Ervin Rommel. Egyetlen fegyvere egy Walther PPK pisztoly volt; hangtompító Schmeisserét apjának, SS-törét

Rachel Jansennak adta. Valahányszor az egyik SS-legény a hátsó kapunál szippantott a cigarettájából, narancsszínű fény világította meg arca felső részét. Ennél a féynél Stern azt is meglátta, hogy a két ór közlegény, a harmadik katona törzsőrmester. A három férfi még nem vette észre őt.

– Törzsőrmester! – válaszította ki a tiszthelyettest. – Maga nem szokott tisztelni a felettesének?

A törzsőrmester meglepve pillantott az egyenruhára és a Vaskeresztre. Nem számított egy dühös SD-ezredesre Totenhausen hátsó bejáratánál.

– Ezredes, Heil Hitler! – kiáltotta.

A közlegények gyorsan követték a példáját.

Stern felemelte az állát és lenézett a bikanyakú törzsőrmesterre. – Maga Sturm törzsőrmester?

Sturm szeme kerekre tárgult. – Igenis ezredes.

– Ne legyen begyulladva. Nagyobb halat akarok kifogni, mint maga. Azért vagyok itt, hogy letartóztassam Wolfgang Schörner őrnagyot államtitkok elárulására irányuló összeesküvés miatt. Szükségem lesz a maga és a közlegények közreműködésére is. Berlinben Kaltenbrunner tábornok méltányolni fogja a segítségét.

Sturm borostás arca megnyúlt, aztán káröröm csillant fel rajta.

– Ezredes, nem szokásom panaszkodni a feletteseimre, de már magam is gyanakodtam az őrnagyra – mondta kenetteljesen.

– Miért nem jelentette a gyanúját?

Sturm zavarba jött. – Ezredes, bizonyítékot kerestem. Nem könnyű megvádolni a Lovagkereszt birtokosát.

– Schörner úr nem sokáig viseli a Lovagkeresztet, törzsőrmester.

Sturm jószerencsétől kábultan ránézett a két közlegényre. – Ezredes, mit kíván, mit tegyünk?

Stern az órájára nézett: 7.37. A nők tizenhárom perc múlva elindulnak. Most már sajnálta, hogy lemondott a hangtompítós géppisztolyról. – Törzsőrmester, a helyzet a következő. Azt hisszük, hogy a Szövetségesek kommandósai ma éjjel meg fogják támadni ezt a tábor, hogy meggyilkolják dr Brandot, és elpusztítsák a laboratóriumát. Valószínűleg Schörner készítette elő a támadást a lengyel ellenállással közösen.

Sturm alig tudta leplezni felindultságát. – A doktor úrnak igaza volt!

– Harminc percen belül SD-erősítés érkezik Berlinből – folytatta Stern.

– A maguk segítségével azonban haladéktalanul le fogom tartóztatni Schörnert és elviszem a táborból. Ezzel megakadályozom, hogy valamilyen formában segítsen a kommandósoknak. Készen vannak?

Sturm kirántotta a tokjából a Lugerét, és meglengette a levegőben. – Ezredes, tudom, hogyan kell elbánni az árulókkal. Ha Schörner ellenáll, szétlövöm a fejét.

Stern bólintott. – Hozza magával az embereit is. Schörner veszélyes.

Látszott, hogy Sturm elbizonytalanodott. – Ezredes, egyiküket itt kell hagynom. A parancsnok lelövet, ha őrizetlenül marad a kapu.

Stern ránézett a kerítés túlsó oldalán álló katonára. – Ez az utolsó cigaretaszünete. Le ne vegye a szemét azokról a fákról! Csaknem biztos, hogy a kommandósok a dombokról fognak támadni. Világos?

– Igenis, ezredes!

A szürke arcú közlegény tüstént megfordult, szemét a néhány perccel ezelőtt annyira békésnek látszó fákra szögezte.

– Az igazgatói épülethez, törzsőrmester!

Stern egy lépéssel a katonák előtt vágott át az Appelplatzon.

– Egy kutyás őrzőjáratot küldeni a hátsó kerítéshez. – javasolta Sturm.

– Felesleges. – mondta Stern. Semmi szükség nem volt arra, hogy támadásra kiképzett kutyák cirkáljanak a K-Épület környékén. – Csak az utolsó pillantban dobjuk be a kutyákat, hogy pihentek legyenek.

– Rendben van, ezredes.

Elmentek a mozi hátsó része mellett, ez a szárny toldaléka volt az igazgatási épületnek. Amikor az igazgatási épület ajtajához értek, a fegyveres egyenruháját viselő, fekete szemkendős, magas tiszt lépett ki rajta.

Wolfgang Schörner megállt, amikor meglátta az SD-egyenruhát.

Stern nyugodt mozdulattal kihúzta a Waltherét, és a megdöbbszent őrnagyra szegezte. – Schörner őrnagy, a Führer parancsára letartóztatom.

Schörner őrnagy elámulva bámult Sturmra, aki Lugert tartott a kezében, aztán visszanézett Sternre. – Tessék, ezredes?

– Hallotta, mit mondtam! Törzsőrmester, vegye el a pisztolyát!

Schörner nem kísérelt meg ellenállást, amikor Sturm kirántotta a Lugerét a tokjából. – Törzsőrmester, ki ez az ember?

Stern felemelte a kezét. – Stern ezredes vagyok a berlini Biztonsági Szolgálatból, mint látja.

– Nem kaptam értesítést az érkezéséről.

– Persze, hogy nem. Berlinben majd minden világos lesz.

– Berlinben? – Schörner tetőtől talpig végignézett Stern egyenruháján, szemügyre vett rajta minden gombot, foltot, jelvényt, ráncot és piszkot. – Törzsőrmester, úgy látszik, hogy az ezredesnek nincs meg a töre. Nem találja ezt különösnek? – kérdezte.

Stern pisztolyával a kórház felé intett, ahol a Mercedes állt. – Törzsőrmester, menjen a kocsimhoz – mondta nyersen.

Günther Sturm azonban Schörnerre nézte. Sturm látott már büntudatos arcot, de bármennyire gyűlölte is az őrnagyot, Schörner nem úgy viselkedett, mint aki bűnt követett el.

– Készséggel elmegyek Berlinbe. Nem kellene azonban először megnézni ennek az embernek az iratait? Azt az SD tisztet is le kellene tartóztatni, aki elveszti a törét – mondta nyugodt hangon Schörner.

Sturm bizonytalanul pislogott Sternre. – Ezredes?

Stern türelmetlenül nézett rá az órájára, Íme a tiszt, aki siet. – Ezt még megbánja – mondta. Kivette a tárcáját és átadta Sturmnak, aki azonnal továbbadta Schörnernek.

– Az iratai arra hatalmazták fel, hogy ellenőrizze Totenhausen biztonsági felszereltségét, nem arra, hogy letartóztasson – mondta Schörner.

– A törvény szerint az SD-nek felhatalmazása van az SS-tagjainak kivizsgálására és letartóztatására. Nincs szükségem írásos felhatalmazásra egy áruló letartóztatásához. Most menjen az autómhoz – mondta fenyegető hangon Stern.

– Ezt négy nappal ezelőtt állították ki. Eddig tartott az útja Berlinből? – kérdezte Schörner, és egy centiméterrel sem lépett előbbre.

Mielőtt Stern válaszolhatott volna, Schörner folytatta. – Érdekelne az arca színe is. Tél közepén süt a nap Berlinben?

Stern ráirányította a pisztolyát Schörner arcára.

Az őrnagyon nyoma sem látszott a félelemnek.

Stern szerette volna meghúzni a ravaszt, de tudta, hogy ezzel a lehető legnagyobb hibát követné el.

– Hol van a töre, ezredes? – kérdezte Schörner.

Stern kényszerítette magát, hogy ne nézzen le az övére akasztott üres tokra. Figyelembe véve, hogy az agya megszűnt működni, ez komoly erőfeszítésébe került.

Tűnődő kifejezés suhant át Schörner arcán. – Tisztelettel kérdem, ezredes, melyik napon kapta meg a törét?

Milyen furcsa, gondolta Stern. Megismétlődött a zsidó nők barakkjában lejátszódott jelenet, amikor kikérdezték, hogy valóban zsidó-e. Csak Schörner őrnagy nem azt kérdezte, hányadik esztendő ez a héber naptár szerint? – Nem azért jöttem ide, hogy a kérdéseire válaszoljak. Maga fog válaszolni az enyéimre – csattant fel

Schröner Sturmra nézett. – Törzsőrmester, mi a véleménye? Elég egyszerű kérdés, nem gondolja? Még maga is meg tudná válaszolni.

Günther Sturmnek olyan volt az arkifejezése, mint annak a kiképzett kutyának, amelynek két gazda ad ki parancsot. Veszettül gyűlölte Schrönert, de éppen azok a tulajdonságok, amelyek miatt a legjobban gyűlölte, kizárták annak a lehetőségét, hogy elárulta volna Németországot. Gyötrelmes lassúsággal elfordította Lugerét, pontosan Stern gyomrára.

– Ezredes, tudna válaszolni a kérdésre? Mikor kapta meg a törét? – kérdezte bocsánatkérő hangon.

Stern mindig tudta, hogy egy napon elérkezik ez a pillanat. Az a pillanat, amikor már nincs választási lehetősége. Egy megoldhatatlan helyzet. Túlbecsülte a saját képességét, ugyanakkor lebecsülte Wolfgang Schrönert. A ciánkapszulára gondolt, amelyet már korábban áttett a Dávidcsillagból a zsebébe, de nem érzett hajlandóságot arra, hogy megpróbálja lenyelni. Nem számít, hogy mit csinálnak vele ezek a gazemberek, nem fogják megtörni őt, mielőtt a gáz előnti a tábor.

– Nem emlékszem a pontos napra. 1940-ben volt – mondta.

– Ez érdekes, miután minden díszőrt kizárólag november kilencedikén adtak át – mondta Schörner.

Stern az órájára nézett. 7.40. Kizárólag arra gondolt, hogy időt nyerjen a nőknek arra, hogy átvigyék a gyerekeket a K-Épületbe. Tudta, hogy ezt lehetővé tudja tenni. – Van egy javaslatom. Hívja fel Kaltenbrunner tábornokot Berlinben, az SD főhadiszállásán. – Stern megfordította Walterét a kezében, és átnyújtotta Sturmnek.

A törzsőrmester teljesen megzavarodva vette át a fegyvert.

Enyhe mosoly suhant át Schörner arcán. – Törzsőrmester, hol találkozott ezzel az emberrel?

– A hátsó kapunál, őrnagy.

– Valaki most is őrzi a kaput?

– Igen.

– Hány technikus van gyárban?

– A teljes létszám, harmincnégy fő. Leszerelik a gyárat.

Schörner elgondolkodva bólintott. – Valamennyi technikus azonnal menjen moziba. Utána zárja be a gyár összes kapuját. Világos?

– Parancsára, őrnagy.

– A berlini telefon majd elárulja nekem, hogy ez az ezredes hal vagy madár. Azt akarom, hogy mialatt telefonálok, az összes technikus be legyen zárva a moziba. A civil ápolónők szintén. Induljon.

Sturm besietett az igazgatói épületbe. Schörner visszafordult Sternhez. – Ez igazán nagyon szórakoztató helyzet. Ha maga az, akinek mondja magát, én magam leszek hamarosan tőr nélkül. De ha nem, nos... – Schörner átnézett Stern válla fölött. – Lövész, jöjjön velünk.

A katona puskacsővével a háta mögött, Stern követte Schörnert az igazgatói épületbe. Miközben átment az ajtón, lopva az órájára pillantott. 7.41.

– Még nem hallottam robbanást.

– Van még kilenc perce – mondta McConnell a konyhaasztal mellől. A tűzhely felé fordult, ahol Anna állva melengette magát. – Biztosan meghallanánk, ha kézigránát robbanna a dombon?

– Igen. Azt hiszem, most már mennünk kell. Rossz előérzetem van.

– Ideges vagy csak. Még nincs itt az ideje.

McConnell is tűkön ült, s közben arra várt, hogy elinduljon élete nagy versenyfutására. Éppen most hajtott fel egy nagy korsó vizet, hogy pótolja a gázvédő öltözékben töltött fél óra alatt beállt folyadékvesztéséget. A levegőtartálya a padlón állt, a bordás csővezeték rá volt tekerve.

Anna elfordult a tűzhelytől. – Azt hiszem, hogy elfogták – mondta.

McConnell az asztalra ütött. – Akkor miért nem hallottunk lövöldözést? Gondolod, hogy küzdelem nélkül engedné elfogni magát?

– Esetleg igen. Ne felejtse el, hogy ott van az apja.

McConnell mély lélegzetet vett, és igyekezett nyugodt maradni. Ki készítte peckes kötelét és vinil csuklyáját, a Wojiktól cserélt Mausert és azt a tarka szövetdarabot, amelyet Donald Camerontól kapott. Churchill

jegyzetét Anna naplójába tette, azt pedig vízhatlan nadrágja szárába rejtette. Stern gázvédő öltözetét Greta kocsijánakhátsó ülésére helyezte.

De hol van Stern?

Anna megfogta a férfi karját. – Számít ránk, hogy leküldjük a gázt. Azt hiszem, a dombon kellene várunk – mondta neki.

– Pontosan azt teszem, amit mondott nekem – mondta makacsul McConnell. Ismét nagyot kortyolt a vízből. – Még nyolc perc. Kellő időben fogunk felérni a dombra.

Anna megfogta a férfi kezét. – Jól van. Bármi történjék is, örülök a múlt éjszakának. Ez mindent meg fog könnyíteni.

McConnell csaknem megkérdezte Annát, hogy mire gondol, de nem tette meg. Az volt az érzése, tudja, hogy mire.

Avram Stern csaknem pánikba esett, amikor meglátta a fiát Sturm és egy SS előtt, amint átvágnak az Appelplatzon. Ehelyett megpróbált úgy gondolkodni, ahogyan a fia tenné ebben a helyzetben. Jonas eljutott idáig anélkül, hogy elfogták volna; bizonyára tudja mit csinál.

A három férfi a mozi megkerülése után eltűnt. Vajon meg próbálja-e Jonas, a főkaput elérni? Ez ötven méternyire volt, és rosszul lehetett látni a sötétben, de Avram észrevette volna, ha egy férfi áthalad rajta.

Senki nem ment át.

Két perccel ezután Avram látta, Sturmot kimenteni az igazgatói épület hátsó ajtaján, öt SS-el a nyomában a gyárépület felé szaladni. Sikertől Jonasnak kiszabadulnia? Kifőzött valamilyen tervet, hogy távol tartsa a katonákat a K-Épülettől? Avram megijedt, amikor Sturm és emberei fehérköpenyes technikusokat tereltek át a gyár kapuján.

A háta mögött megcsikordult a hó. Tudta, hogy Rachel és a többi nő surran be a zsidó gyerekek barakkjába, hogy előkészítsék átmenetelüket a K-Épületbe. A karórájára nézett, egy halott órájára. Ezt a tiltott tárgyat fizetségként fogadta el javítási munka fejében az egyik SS-katonától.

7.41.

Jonas azt tervezte, hogy rövidzárlatot csinál a támadás előtt. Erre most nem kerülhet sor. A teljes sötétség oltalma nélkül kellene a nőknek és gyerekeknek átmenni a nyílt terepen, a hátsó kapu órének szeme láttára.

Soha nem jutnának át.

A cipész remegő kézzel lecsatolta a válláról a hangtompítós géppisztolyt, és elindult a hátsó kapuhoz.

– Berlin soha nem hallott magáról.

Schörner őrnagy letette a telefont és mosolygott.

Stern kifejezetlen arccal nézett a saját Walthere fekete csövébe.

– Magával Kaltenbrunnerral beszéltem. Azt akarja, hogy küldjem magát Berlinbe. De nekem is lenne néhány kérdésem – mondta Schörner.

Stern hangos ajtónyitást hallott maga mögül. Nem fordult meg, de csizmáik dobogásából tudta, hogy legalább hárman léptek be az irodába.

– Őrnagy, a technikusok be vannak zárva a moziba, a gyárat lezártuk – mondta Sturm törzsőrmester.

– És az ápolónők? – kérdezte Schörner.

– A három szolgálatban levő a moziban van a technikusokkal. Greta Müller persze halott, Jaspersnéért motorost küldtem.

– Ez öt. És a hatodik?

– Őrnagy, úgy látszik, hogy Kaas kisasszony ma korán eltávozott.

Schörner türelmetlenül felsóhajtott. – És?

– Most tudtam meg, hogy Greta Müller autójával jár. A felfordulásban, ami a csatornába rejtett holttestek megtalálása után támadt ...

– A felfordulásban senki nem vette észre – fejezte be Schörner. – Tény, hogy én sem figyeltem fel rá. Miután Kaas kisasszony a körzetvezető feleségének a húga, nem tartottam valószínűnek, hogy áruló lenne. Milyen ostoba voltam! Most jut csak eszembe, hogy milyen jóban volt azzal a Müller lánnyal.

Stern lopva az órájára pillantott.

7.43.

Imádkozott, hogy McConnell a kitűzött időben hagyja el a kunyhót.

Schörner rácsapott az íróasztalra. – Tudja, hogy mit gondolok, törzsőrmester? Azt hiszem, ez a mi ezredes-utánpótlásunk túlságosan tisztának látszik ahhoz, hogy az erdőben bujkált volna az elmúlt néhány napban. Inkább úgy néz ki, mintha helyi vendégszeretetben részesült volna. A jelek szerint rendesen evett is. Sturm, hol lakik Kaas kisasszony?

– Dornow déli szélén, egy régi parasztkunyhóban.

Schörner bólintott. – Ismerem a kunyhót. – Hirtelen felállt, zsebre tette Stern Waltherét. – Magammal viszek egy osztagot és átkutatom a házat.

– Dehát Brandt doktor úr elrendelte a tábor lezárását!

Schörner álla megfeszült. – Én vagyok a biztonság-felelős. Ő már nem veszélyes, de a társai igen. Lehetséges, hogy a Szövetségesek el akarják rabolni Brandtot. Azt akarom, hogy védőőrizetben legyen a doktor.

Schörner tartalék ténnyétárat vett elő az íróasztalfiókból, és visszavette a Lugerét Sturmtól. – Törzsőrmester, ha valami probléma adódna, míg távol vagyok, mindent meg kell tennie, hogy a doktor ne kerüljön az ellenség kezébe. – Jelentőségteljesen Sturmra nézett. – Megértette?

Sturm a torkát köszörülte. – Úgy érti, őrnagy, hogy meg kell ölnöm?

– Pontosan.

Sturm ünnepélyesen bólintott. Megdöbbsentette Schörner hirtelen átváltozása. – Vele mi legyen? – kérdezte Sternre mutatva.

– Mindent meg kell tudnom. Ki küldte, hányan vannak, mik a terveik, mindent. Azt hiszem, maga alkalmas erre a feladatra, ugye?

Günther Sturm tudta, hogy alkalmas rá, de miután tévedésből megölte a lengyel óriást, kissé habozva vállalt el egy újabb fontos kihallgatást. – Őrnagy, pontosan meddig mehetek el?

Schörner elindult az iroda ajtaja felé. – Ne ölje meg. Ez így világos?

Sturm tisztelgett. – Parancsára, őrnagy. Jó vadászatot!

Schörner elment.

Sturm felemelte a telefont és beleszólt. – Karl? Mondd meg Glaubnak és Beckernek, hogy további utasításig vigyázzanak a doktor úrra.

Helyére akasztotta a telefont, és intett az iroda hátsó részében álló két SS-közlegénynek. – Tartsátok a széken – mondta.

Sternt ketten ragadták meg olyan szorosan, hogy, elállt a vérkeringése.

Sturm törzsőrmester átkutatta az SD-egyenruhát, felnevetett a ciánkapszula láttán, és zsebre vágta Sabine Mercedesének a kulcsait. Utána kihúzta SS-tőrét az övére akasztott fekete tokjából. Olyan volt mint az, amivel Stern elvágta az őrszem torkát, és botorul odaadott Rachelnek. Levágta a gombokat a zubbonyról, azután eltépte az atlétatrikót.

– Nézzetek ide! – kiáltotta, és Stern meztelen felsőtestére bámolt.

A két közlegény előre hajolt, és felszisszent, amikor meglátták a Stern mellkasát és hasát beborító sebeket. Sturm vette észre először, hogy a sebhelyek lefelé is folytatódnak.

– Állítsátok fel – mondta.

Amikor Sternt a lábára állították, Sturm kettévágta az övét, és térdéig lerántotta a nadrágját.

– Hiányzik neki az utolsó centije! Az ördögbe, hiszen ez zsidó! Egy bűdös zsidó SD-egyenruhában! – káromta Sturm.

Stern visszafojtotta a lélegzetét, amikor a főtörzsőrmester a tőr hideg pengéjével emelte fel a herezacskóját.

– Nézzetek ide! Összezsugorodott, mint egy fonnyadt retek. Mit gondoltok, mennyi idő alatt tudom szóra bírni? – röhögött Sturm.

Az egyik katona érdeklődve nézegette Stern összeszabdalt mellkasát. – Hús márkába fogadok, hogy ki fog tartani két óra hosszat.

– Ez szerencsés fogadás – mondta halkán Jonas. Egyenesen szembenézett Günther Sturmmal. – Remélem, türelmes ember.

Ha nem fogták volna, Sturm ökölcsapásától kétrét görnyedve zuhant volna a padlóra. Így csak levegőt nem kapott tíz másodpercig.

– Egy órán belül könnyörög, hogy megöljük – mondta Sturm.

43.

Ariel Weitz mozdulatlanul állt Klaus Brandt irodaajtájának ablakánál. Brandt háttal ült az ajtónak. Kórlapokat nézegetett, de Weitz tudta, hogy valójában telefonhívásra vár. A parancsnok egy órával korábban hívta fel Himmlert Berlinben. Még a magas beosztású tisztek is szolgaként lesték az SS fölött parancsnokoló hajdani csirketenyésztő rigolyáit.

Weitz keze remegett, mialatt Brandt fehér kabátos hátát figyelte. A vastag porosz nyakból kiálló minden ősz hajsza láttán úgy érezte, hogy

fel kell sikoltania a gyűlölettől és az undortól. Brandt kopaszodó fejének csillogó tetejét kiváló helynek tekintette tucatnyi ácsszög beverésére. Százszor gondolt rá, hogy a híres kezekre rácsapja az elkülönítoszoba acélajtáját. Ezerszer jutott eszébe, hogy befecskendezi az agyhártyagyulladás bacilusait az orvos gerincébe, ahogyan Brandt olyan sokszor megtette a „gyerekeivel”. De ma éjjel...

Ma éjszaka megfizet mindenért.

Csizmák dobogását hallva a főfolyosóról, Weitz elosont az ajtó mellől. Két SS sietett el mellette, és Brandt ajtajának két oldala mellé állt.

Weitz végiglopakodott az előcsarnokon, és belépett a főfolyosóból nyíló kis vizsgálószobába. Itt rejtette el fegyverei maradékát és a zsákmányát. Egy keskeny szekrényben lógott az egyik védőöltözék, amelyet délután kipróbáltak ésfertőtlenítettek. Fele olyan nehéz sem volt, mint az előző modellek, gázszűrőszelencével és vegyszerbetétes zacskóval használták, tiszta oxigénnel töltött kis palack is volt hozzácsatlakoztatva.

Egy másik védőöltözék Brandt irodájában volt felakasztva, de Weitz nem törődött ezzel. Neki csak egyre lesz szüksége.

Kíváncsi volt, mit fog a két SS-őr gondolni, amikor Brandt kedvenc zsidaja géppisztollyal a kezében befordul a folyosó sarkánál. Bármilyen is az, az lesz az utolsó gondolatuk. Dehát miért jelentek meg olyan hirtelen? Schörner rájött volna, hogy milyen veszedelem fenyegeti a tábor? Egy perccel korábban Weitz észrevette, hogy Sturm hosszú sor gyári technikust terel az Appellplatzon keresztül a moziba, de ebben nem látott semmi különöset. Nem számít, hogy mit tudott meg Schörner, most már jelentősen lemaradt ebben a játszmában. Annyira, hogy már nem képes behozni a hátrányát.

Weitz éppen a védőöltözék után nyúlt, amikor katonai teherautó dübörgését hallotta meg.

Avram Stern már három lépést tett Totenhausen hátsó kapuja felé, amikor pattogó parancsszavak és motorzúgás akasztotta meg útjában. Visszafordulva látta, hogy Schörner őrnagy szürke terepjáró autója suhan ki a főkapun egy állig felfegyverzett SS-katonákkal telezsúfolt, nyitott teherautóval a nyomában.

Avram úgy érezte, hogy utolsó reménye is szertefoszlik.

Megmarkolta a Schmeissert és elindult az őrszem felé, de most ajtócsapódás hangja állította meg. Ariel Weitz állt a kórház bejáratának lépcsőin és meglepett arccal nézett a távolodó járművek után. Úgy fordította vissza a fejét, mintha érezné, hogy figyelik. Amikor pillantása a foglyok barakkjaihoz ért, a cipész meghozta élete leggyorsabb és legkockázatosabb döntését. Hihetetlen volt, hogy miért határozott így. Ha valaki akkor megkérdezi, talán a könnyeket említhette volna meg, amelyeket Weitz arcán látott a nagy válogatás éjszakáján. Azóta sokszor gondolt Weitzre. Ez a gyűlölt besúgó szabadon járkálhatott a táborban.

Hogy az SS mennyire bízott benne, még Dornowba is egyedül mehetett be megbízásaik elintézésére. És hogy egy olyan művelet kidolgozására, amilyenben Jonas részt vesz, a briteknek Totenhausenen belüli, megbízható informátorra volt szükségük. Avram arra gondolt, hogy nem létezhet olyan zsidó, akit a náci annyira lealjasíthatnak, mint ahogyan azt látszólag Weitzzel tették. Ezért amikor Ariel Weitz a kórház lépcsőiről a barakkok felé nézett, Avram intetti, hogy jöjjön oda a kapuhoz.

Weitz habozott, amikor látta, hogy az őrszem integet neki a foglyok barakkjánál. Nem akart keresztülmenni az Appelplatzon. Dehát SS-katoná volt, aki szólította; még a diadala pillanatához ennyire közel sem utasíthatta vissza a hívást. Átszaladt a havon, és megállt az őrszem előtt, szokásos alázatos arckifejezésével nézve fel rá.

– Te! Mit csinálsz ebben az egyenruhában? – tört ki belőle.

Avram bal kezével hátulról átkarolta Weitz nyakát, jobbával kihúzta az övéből az SS-tört, a hegyét Weitz álla alá dugta. – Ha kiabálsz, úgy elvágom a torkodat, mintha bőrhulladék lenne – suttogetta.

Weitz hevesen rázta a fejét. – Ne! Te ezt nem érted meg! – Rábámult az SS-egyenruhára. – Egyébként én sem értem.

Avram megbökte a tör hegyével Weitz bőrét. – Csak azt mondd meg, hogy, benne vagy-e abban, ami most fog történni?

Az emberke szeme tágra nyílt. – Tudom, hogy mi fog történni, de saját terveim is vannak.

– Tudtam! Te kis talpnyaló! Egész idő alatt színleltél! Figyelj ide, az SS elfogta a fiamat. Ha nem szabadul ki, a támadás el fog maradni.

– A fiad...? A fiad a zsidó ezredes?

– Igen.

– Istenem! Most hol van? A moziban a technikusokkal?

– Valószínűleg kihallgatják valahol. – Avram a nyakánál fogva megrázta Weitzet. – Ki kell szabadítanod! Te mindent tudsz erről a táborról.

Weitz dühös volt ugyan a terve megzavarása miatt, de bólintott. – Megnézem, mit tehetek. Te mit csinálsz? Állsz és vársz, amíg meghalsz?

Avram hagyta, hogy menjen. – Csak a fiam szabadítsd ki – szólt utána.

Abban a pillanatban, amikor Weitz visszafordult a kórház felé, Rachel Jansen lépett ki a sötétből. – Miért beszélt vele? Ő az SS-nek dolgozik.

– Ne törődjék vele. Valamennyi nő a gyerekek barakkjában van?

– Igen. – Feltartotta a batyuját. – Hannah pedig itt van. Hol a fia?

Avram a fejét csóválta. – Elfogták. Magával kell vinnie Hannaht.

Rachel halkan felnyögött. Avram ijedt hangocskát hallott kiszűrődni a batyuból. Rachel hollandul nyugtatgatta a kislányt, azután átváltott németre. – Cipész, mit csinálunk? Nem tudom átköltöztetni a gyerekeket, amíg őr van a hátsó kapunál. Biztos, hogy meg fog látni bennünket, és akkor riaszt.

– Menjen vissza a blokkba.

– Dehát jön a gáz!
– Készüljenek fel, hogy gyorsan mozogjanak. Egy perc múlva itt lesznek. Ha nem, magukra maradtak. Tegyük azt, amit a legjobbnak látnak.
Rachel a kapuoszlopok között átnyúlva megragadta Avram karját. – Ha látja a fiát, mondja meg neki, hogy jöjjön Hannahért. Kérem, Stern úr!
– Meg fogom mondani neki.
Avram fölhúzta a Schmeisser závártját, és elindult a hátsó kapuhoz.

Jonas Stern igyekezett megőrizni az öntudatát, mialatt Sturm őrmester dolgozott rajta. A férfin látszott, hogy van érzéke ehhez a munkához. Lelkesen csinálta, ami nagyon lényeges. A fizikai kínzás fárasztó tevékenység. A feje oldalára mért ütések voltak a legrosszabbak. Stern füle olyan hangosan csengett, hogy alig tudott gondolkozni. Azt kívánta, hogy vége legyen már, hogy elveszítse az eszméletét, de mégis arra kényszerítette magát, hogy éber maradjon. Volt ugyanis egyetlen előnye kínozóival szemben. Pontosan tudta, hogy mi fog történni a táborral. És talán, de csak talán amikor a zárt gáztartályok teteje köré préselt plasztik felrobban, még fizikailag elég erős lesz, hogy elrohanjona főkapuhoz. De ahhoz hogy ezt megtehesse, öntudatánál kel maradnia.

Ez nem könnyű akkor, ha valaki megpróbálja kocsonyává verni a fejét. Amikor Sturm áttért a késre, csaknem hálás volt neki.

Avram Stern nem ölt embert 1918 óta, de most kész volt újra megtenni. Miközben átvágott a havon az őrszem felé, azon töprengett, milyen hangos lehet a hangtompítós Schmeisser durranása. Mint első világháborús veterán, nehezen tudta elhinni, hogy bármi teljesen el tudná hallgattatni a géppisztoly dörejét.

Úgy döntött, hogy a tört fogja használni.

Igyekezett magabiztosan, hetykén lépkedni, ahogyan az SS-őrök szoktak. Az őrszem hátát figyelte. A férfi közvetlenül a kerítés belső oldalán állt, a fákkal szemben. Avram arra gondolt, halkan megszólítja, nehogy megjessze, de úgy látszott, hogy a férfi mindenről megfeledezett. Avram lenézett a kezében tartott ezüstös tőrre. Erőteljes dőfésre lesz szükség, hogy a penge áthatoljon a köpenyen és a téli zubbonyon. Jonas erősködött, hogy az őr torkát vágja el, de Avramnak nem volt gyakorlata ilyesmiben. Sebtében azt kívánta, bárcsak olyan szuronya lenne, mint amilyen az első világháborúban volt, vagy még inkább gondosan megélesített kardja, a lövészárokharc ideális fegyvere.

Dehát ez másfajta háború volt.

– Kamerad? Van gyufád? – kérdezte meglepően természetes hangon.

Az őrszem meghökkent, de az egyenruha láttán megnyugodott, és belenyúlt a köpenye zsebébe. – Én is szívesen rágyújtanék. Az az SD-csirkefogó halálra rémitett – mondta idegesen kacarászva.

Amikor a gyufa fellobant, a fiatal őrszem pillantása Avram arcára tévedt. Kölcsönösen felismerték egymást. Avram Stern meglátta azt a fiút, akinek a barátnője számára puha papucsot készített; az őrszem a cipész meggyötört arcába bámult.

Avram karja szinte önálló életre kelt az elszántságtól, amikor felfelé dőfte a tőrt az őrszem álla alatti puha bőrbe. Hirtelen rándulást érzett a csuklójában. A tör hegye akadálytalanul áthatolt a szájpadráson, arcüregen, agyon, de beleütközött a koponyatetőbe, és megállította a döfést. A pengéből három centiméternyi látszott az állkapocs alatt. Avram balra tekerte a tör markolatát, aztán hagyta, hogy a holttest a hóba hulljon.

Megpróbálta kihúzni a pengét az őrszem fejéből, de a feladat meghaladta az erejét. A kerítésnek támasztva felültette a fiút, mintha elaludt volna az őrhelyén. A tör nyele félig felemelt helyzetben tartotta a fejet. Avram véres kezét beletörölte az őrszem köpenyébe, és visszaindult a foglyok barakkjai felé.

Az órája 7.48-at mutatott.

Ijedtében csaknem elsütötte a géppisztolyát, amikor csendes árnyak suhantak el mellette a sötétben. Ekkor rájött, hogy mi történik.

Rachel Jansen elindította a K-Épületbe való átvonulást.

44.

A Cameronok skótkockás szövete tarka zászlóként lobogott McConnell levegőtartályának a hevederén, amint kivitte a kunyhó ajtaján. Anna szorosan a sarkában volt.

– Várj! Ez Stern! – mondta a férfi.

Két autólámpa fénye mozgott tőlük nyolcszáz méterre a domboktól Dornow felé tartó lapos útszakaszon. Az elsőt követve egy második kocsi fényei bukkantak elő a sötétségből a dombok lábánál.

– Őt üldözik? – kérdezte aggódva McConnell.

– Ez nem Stern – mondta tompa hangon Anna. – Tíz perc múlva nyolc. Ha szabadon lenne, fenn volna az oszlopon. Figyeld meg, milyen különböző a fényük. Az ott elől terepjáró, mögötte csapatszállító teherautó van. Istenem, ide jönnek! Schörner bizonyára elfogta és megtörte Sternt.

Anna lekapta a levegőtartályt McConnell válláról, és a Volkswagen felé húzta a férfit. A hátsó ülésre dobta a tartályt és kivett négy kézi-gránátot Stern bőrszákjából.

– Szállj be a kocsiba, és feküdj le a padlóra! Siess! – kiáltotta.

– Mi az ördögöt akarsz csinálni? – kérdezte McConnell.

– Csak egyetlen út vezet az erőműhöz, és azon ők vannak. Nem tudunk elhajtani mellettük. Ott fognak állni a kunyhó ajtajában, így amikor ideérnek, tüstént értem jönnek. Ezalatt te....

McConnell a karjánál fogva megrázta Annát. – Nem foglak itt hagyni!
– Akkor mindketten semmiért halunk meg.

A férfi a járművek robaját hallgatta. – Más megoldást kell találni!

Anna visszanézett a közeledő reflektorokra. – Rendben van – mondta.
Ledobta a kézigránátokat az első ülésre. – Gyere utánam!

Az asszony visszafutott a kunyhóba, és az összes lámpát felgyújtotta, kinyitotta a pinceajtót, és felkiállt. – Sabine, maradj csendben. Lövéldözés lesz, és tévedésből megölhetnek!

Miközben McConnell elképedve nézte, Anna becsapta a pinceajtót, kihúzta a konyhaszekrény egyik fiókját. Revolvert vett ki belőle, a férfi mostanáig nem látta a fegyvert.

– Stan Wojik adta nekem – mondta, és behúzta McConnellt a hálószozába. Ebből apró ajtó nyílt a kunyhó mögötti szabad területre. Anna lépett ki először, elfutott az épület oldala mellett, majd a sarkánál letérdelt. McConnell az öltözék és a Mauser puska terhe alatt lassabban követte. Amint a férfi odaért a sarokra, Anna az autóhoz szaladt. McConnell követte és meglepetten látta, hogy az asszony a vezetőülés felé indul. Mielőtt kinyithatta volna az ajtót, a férfi félrelökte, puskatusával betörte az ablakot, és összezúzta a belső világítást. Ekkor kinyitotta az ajtót, és Annát az utasüléshez vezette.

– Szállj be, és feküdj le a padlóra!

Anna engedelmeskedett. McConnell a hátára fekvé nyúlt el az ülésen, a feje éppen az utasablak alatt volt, centikre az asszony arcától, két lábát pedig kinyújtotta a kormánykerék alatt. A puskát a testéhez szorította, jobb mutatóujja a ravaszon pihent.

– Minek kellett a lámpákat meggyújtani? – kérdezte.

– Arra gondolnak majd, hogy bizonyára a házon belül van az, aki ilyen pimaszul megsérti az elsötétítési szabályokat. De ha az autót vizsgálnák át előbb... – Anna felemelte a revolverét.

Az autó fékjeinek csikorgása összekeveredett a lelassított teherautó morájával. McConnell feszülten figyelt, és igyekezett megfejténi a hangokat. A teherautó a gépkocsi és a kunyhó között állt meg, és üresben járatta a motorját. Négy ajtó nyílt ki és csukódott be egyszerre. Nehéz csizmák csikorogtak a havon. McConnell felemelte a fejét, hogy kikukucskáljon, de Anna és a saját lehelete már elhomályosította az ablaküvegeket. Hallotta, hogy hangosan kopognak a kunyhó ajtaján.

– Kaas kisasszony! Kaas kisasszony, nyisson ajtót! – üvöltötte egy férfi.

– Schörner – sziszegte Anna.

A géppisztolyhang sokkolta McConnellt. Schörner szétlőtte az zárat.

Egy nő kiáltozott. – Segítség! A Führer nevében kérem, segítsenek!

– Krisztusom, Sabine kiszabadult! – McConnell hallotta, hogy csizmák dübörögnek a kunyhó padlódeszkáin.

Anna megragadta a férfi karját. – Mit látsz? – kérdezte.

A férfi lassan felült, és kis kört dörzsölt tisztává a vezető oldala felőli párás ablakon. – Fél tucat katonát a kunyhó ajtajánál. És még vagy egy tucatot a csapatszállító autón.

– Készülj fel! Amikor hallod, hogy kiáltok, indítsd el a kocsit.

McConnell alig tette rá a lábát a pedálokra, amikor látta, hogy Anna kihúzza két kézigránát biztosítószeget, utána kinyitja a Volkswagen ajtaját, és olyan hanyagul száll ki, mintha egy étterem előtt. Ekkor a csapatszállító teherautó felé fordul, és elhajtja a gránátokat. Ezek még fel sem robbantak, amikor revolverével az ajtó előtt csoportosuló katonákra lő.

– Az Isten szerelmére, indulj! – sikoltotta Anna, féllábal a kocsiban.

A Volkswagen motorja életre kelt. McConnell padlóig nyomta a gázpedált, de a kerekek egy helyben forogtak a jégén.

Két kézigránát robbant fel, szinte egyszerre, vakítóan fehér lángokat vetve. Anna egyre tüzelt. McConnell látta, amint egy SS-katona ront ki az ajtón, aztán úgy repül vissza, mintha kötéllel ránták hátra. Anna a kocsi-ba pattant. A férfi visszavette a gázt és a kerekek megkapaszkodtak.

A Volkswagen kifarolt az útra. McConnell hálát adott Istennek az Angliái telekért. Georgia szülőttei egy kilométert sem tudtak volna ilyen jégén vezetni. Anna újratöltötte a pisztolyát és a házra irányította.

– Nem követnek! Mit csinálhatnak? – kiáltotta az asszony.

– A nővéredet hallgatják ki. Vedd fel Stern gázvédő öltözkét. Vedd fel! – McConnell beszélgetés közben is az utat figyelte.

Schörner feltápaszkodott a padlóról, és odament az ajtóhoz. A dombra felkapaszkodó autó lámpáit figyelte. A csapatszállító teherautót vezető SS-káplár hozzátántorgott, az a rémülettől arca fehér volt.

– Őrnagy, öten meghaltak, nyolcan megsebesültek! Mit csináljunk?

– Először nyugodjék meg. – Schörner mély, elégedett lélegzetet vett. – Káplár, a háború végre megérkezett Totenhausenba. A háborúban meghalnak az emberek.

– Utánuk megyünk?

– Még nem. A bolondok egyenesen a tábor felé rohannak. – Megfordult, és benézett a konyhába. Az egyik SS-közlegény éppen felsegítette Sabine Hoffmant a padlóról. – Elnézést az incidensért. Mint mondtam, már találkoztunk Berlinben. Ugye, Frau Hoffmanhoz van szerencsém?

– Igen, őrnagy.

– Meg tudja mondani, hogy ki ment el az autón?

– A húgom! Teljesen megőrült! Két férfi volt vele a nap túlnyomó részében. Egyikük amerikai, a másik zsidó, aki SD-tiszti egyenruhát viselt.

– Az a férfi már a foglyunk – mondta megnyugtató hangon Schörner.

– Tudja, hogy a húga és ez az amerikai mit akar csinálni ma éjjel?

– Hallottam, hogy a zsidó mondott valamit egy villamoserőműről.

Schörnerbe belényilalt az aggodalom. – Más egyéb?

– Anna a mérges-gázokról kérdezett valamit az amerikaiától. Úgy nézett ki, mintha ez a férfi sokat tudna róluk.

A szín kifutott Schörner arcából. – Van itt telefon?

Sabine nemet intett.

– Négy embert a kocsimba! A többiek jöjjenek utánam a teherautóval.

– Őrnagy, mi legyen a sebesültekkel? Némelyikük nem tud járni.

– Hagyja őket az úton!

A GENERAL SHERMAN fedőnevű akciót vezető bombázó navigátorra 35 kilométerre Totenhausentől északra meglátta a Recknitz torkolatát.

– Ez az, uram. Ideje elfordulnunk.

Harry Sumner repülőőrnagy dél felé fordította a Mosquitót. – Jacobs, mindenki velünk tart?

– Közvetlenül a nyomunkban vannak.

Sumner ellenőrizte a üzemanyag-szintmérőjét. Ellenszél miatt kissé lemaradtak az ütemtervtől, de ugyanez a szél előnyükre fog válni hazafelé. Egy gépet már elvesztettek, műszaki hiba miatt kellett visszafordulnia. Így is elegendő mennyiségű robbanó- és céljelző bombájuk volt azonban a feladat végrehajtásához.

– Jacobs, megtalálja a helyet? Állítólag csaknem teljesen elfedik a fák.

A navigátor ceruza nagyságú elemlámpát szorongatott a fogai között, és a térképet tanulmányozta. – Csak maradjon a folyó fölött – mondta rekedten. – A H2S radar jelezni fogja a kanyarokat. Ha pontos ez a térkép, Dornow falut és a folyót használhajtuk a célpont befogására. Világító-rakéták segítségével megláthatjuk az erőművet és a táborn.

Sumner keresztülnézett a sötét szélvédőn. A folyó ezüst csíkja úgy vezette őket dél felé, mint egy varázspálca. Fura ez a megbízatás, még a Különleges Feladatok Századának mércéje szerint is. Berepülni Németországba azért, hogy egy pici fogolytáborn bombázzanak a SOE kérésére? A légi-tábornagyok állandóan foggal-körömmel harcoltak Duff Smith-szel, hogy kiragadják a karmai közül féltett repülőgépeiket. Hogyan tudta a tábornok mégis elintézni, hogy erre a feladatra ráállítsanak egy századot? Sumner meg is említette ezt a felettesének Wickben, de csupán savanyú pillantást és morgó választ kapott. – Ha tiltakozni akarnánk ez ellen, egészen a Downing Streetig kellene elmennünk.

Ezt ugyan nem tudta mire vélni, egyet azonban tudott. Háromszáz méter magasságból légelhárító ágyuk bumm-bummja nélkül a százada telibe tud találni egy szabadon álló árnyékszéket, egy négyzetmérföld átmérőjű krátert hagyva körülötte.

– Nyolc perc késés – mondta a navigátor.

– Még mindig nem követnek! – mondta McConnell, miközben a visszapillantó tükröt figyelte, és olyan gyorsan hajtotta a Volkswagent, amennyire csak merte.

– De fognak – mondta Anna, és bedugta a kezét a vízhatlan kezeslábba, utána elkezdte felhúzni az elején lévő villámzárat.

A férfi megfogta a kezét. – Először az álarcot, a válladat borító részére kell ráhúznod az öltözetet, S utána húzd fel a zárat. Ez az légmentes zárás egyetlen módja.

Anna hátranyúlt a két álarcért.

– Most a tiédet is. Hallani fogom, ha mondasz valamit – biztatta a férfi.

Az út erősen emelkedett, McConnell lassított, s már belehajtott az első kanyarba. Ekkor távoli fények villantak fel mögöttük.

– Ezek ők. Értesz a sűrített levegős palackhoz? – kérdezte a férfi.

– Százszor adtam oxigént.

– Ugyanaz az elv. Nyisd ki a szelepet, csatold a légtömlőt az álarcodhoz, lélegezz szabályosan. – Elrántotta a kormányt, hogy elkerülje az összeütközést egy nyírfahasábokból álló farakással. – Jézusom! Olyan ez az út, mintha a fakitermelőké lenne.

Anna már felvette az álarcát, amelyen keresztül az arcvonásai elmosódottaknak, a szeme dülledtnek látszott. – A csizma nagy – mondta, hangja sercegett a fúvóka mellett elhelyezett membránon keresztül.

– Akkor is vedd fel, és húzd le körülöttük a nadrágszárak cipzárát. – Fékezett egy újabb kanyarnál. – Milyen messze van az erőmű?

– Nincs messze.

– Behajtok a fák közé. Schörner és az emberei elmennek mellettünk.

Anna bólintott, és balra mutatott. – Lassíts.

A kocsi elhaladt a transzformátorállomás mellett. A fém támfák sötét erdejében fából készült őrbódét pillantott meg, gyenge fény világította meg az ablakát. Harminc méterrel az állomás után lefordult az útról, és addig gördült előre, amíg a fatörzsek megállásra nem kényszerítették.

McConnell felvette az álarcát, felhúzta az öltözeke cipzárát, és kikászálódott a kocsiból. A kunyhónál lejátszódó eszeveszett csetepaté után hátborzongató volt a csend. Anna segített neki a levegőtartály felcsatolásában. A férfi úgy érezte magát, mint egy szemellenzős igásló. Mielőtt csatlakoztatta a légtömlőt, előrehajolt, és megszólalt. – Azt hiszem, jobb lenne, ha magunkkal vinnénk a fegyvereket is.

Anna nemet intett, és átnyújtotta neki a Mausert.

– Mit csinálsz? – kérdezte McConnell.

– Itt maradok. Schörner megállhat az erőműnél, sőt ide is befordulhat. Nem vállalhatjuk ezt a kockázatot.

– Dehát ha megteszik, nem tudod megállítani őket.

– Nálam vannak Stern kézigránátjai és itt a pisztolyom. Végző tartáléként tartsd meg a puskádat.

– Anna...

– Menj!

A férfi még mondani akart valamit, de az asszony átvette a vállán a Mausert, és beljebb tolta az amerikai a fák közé. McConnell visszafor-

dult, és Annára nézett. Az asszony mozdulatlanul állt a sötétben az autó mellett, karcsú alakját elfedte a nehéz, vízhatlan ruha, átlátszó vinilzsák volt a fején. Nevetséges is, tragikus is volt egyszerre. A naplóra gondolt, amelyet Anna olyan hosszú ideig vezetett, és most a gázvédő öltözéke bal lábszárába rejtett. Remélte, hogy mire elmúlik ez az éjszaka, az asszony még életben lesz, és be tudja írni az utolsó feljegyzést.

Felemelte a kezét, megfordult, és a havon át elindult az oszlophoz.

Schörner őrnagy csaknem kétszer akkora sebességgel száguldott a fölfelé, mint McConnell. Az izgatott káplár a terepjáró utasülésén ült, hátul még három SS-katona kuporgott, mindegyik géppisztollyal felfegyverkezve. A csapatszállító-autónak sikerült velük tartani, valószínűleg azért, mert a vezetője ugyanolyan dühös és boszszúszomjas volt, mint a mögötte levő rohamosztagosok. Schörner parancsokat záporozott a káplárra.

– A transzformátorállomásnál elválunk. Maga és két ember kocsival visszamennek Totenhausenba. Mondja meg Sturmnek, hogy kommandós támadásra számítsen. Az áram bármikor kimaradhat. Ez azt jelenti, hogy a feszültség alatti kerítések nem működnek. Hála Istennek, lerakattam aknákat. Mondja meg Sturmnek, az emberei felét a gáztárolótartályok körül, a másik felét a gyár körül helyezze el. Mondja meg neki – a terepjáró az egyik éleskanyarnál csaknem lefutott az útról, de Schörnernek mégis sikerült visszarántani a kormányt –, mondja meg neki, hogy olyan gyorsan ott leszek, ahogy csak tudok. A teherautókon levőkkel fogom körülvenni az erőművet. Az amerikai megpróbálja majd működésbe hozni a héten már korábban elhelyezett robbanóanyagokat. A gyújtószerkezet valószínűleg az állomáson kívül, a fák között van. Ó, mit nem adnék Sturm kutyáiért.

A káplár arca felderült. – Dehát van egy kutyánk! A teherautóban!

– Végre egy kis szerencse. – Schörner kipenderítette a kocsit egy másik kanyarból, és a padlóig nyomta le a gázpedált. Miközben Grand Prix bajnokként markolta a kormányt, arra gondolt, bármilyen rossz is a helyzet, hónapok óta nem érezte ilyen jól magát.

McConnell átbetorkált az utolsó néhány méteren, torka égett a hátán lógó tartály száraz levegőjétől. A mászóvasak és a heveder ott feküdt a legközelebbi pózna lábánál, ahogy Stern ígérte. Sohasem használt ilyesmit, de alapelve egyszerűnek tűnt: egy hegyeskampó mindkét lábfej felső részére, kereszthorog alakú vasakkal felerősítve, a lábak alatt felcsatolva és felhúzódtak a lábikrák belső oldala mellett. Szíjak rögzítették a lába szárához. A hevedere egy széles, erős öv volt, az elején acélkarikával, egy második övhöz kapcsolva. Úgy tervezték, hogy áterje az oszlopot. McConnell letette a puskát, és felszíjazta a kampókat.

Ezután átvette a vállán a Mausert, felerősítette a biztonsági övét a támasztóoszlop köré és beledöfte a jobb oldali kampóját a fába. Arra számított, hogy ki fog szabadulni a fából amikor ránehezedik, de a kampó

kitartott. Szorosan átkarolta az oszlopot, felemelkedett a mászóvason, azután feljebb csúsztotta az öve, és hátradőlt, hogy megtámassza magát, majd hatvan centivel feljebb bedőfte a baloldali kampóját. Ezzel a módszerrel meglepő gyorsasággal kezdett felmászni az oszlopon, ámbár úgy látszott, hogy kúszás közben folyton megkerüli, mint a fára mászó kígyó.

Nem sokat láthatott a sötétben, de Stern gyors eligazításából tudta, hogy az erdős dombokon keresztül, megtisztított keskeny ösvényen húzódik az oszlopsor és a keresztkarok magasabban vannak, mint a legmagasabb fák. – Harminc fokos szögben lejtő, hatszáz méter hosszú, egyenes út – valami ilyesmit mondott neki Stern.

Felkiáltott, amikor a jobb oldali kampója kiszakadt. Több, mint egy métert csúszott lefelé a jeges oszlopon, amíg sikerült olyan szorosan átölelnie, hogy megállt. A biztonsági öv szinte hatástalan volt. Imádkozott, hogy a szálkák ne lyukasszák ki a védőöltözékét.

Az út háromnegyedénél meglátta az üldöző járművek lámpáit, amint a kanyargó serpentinén feliramodnak. Lenézve rájuk úgy tűnt, mintha ide-oda imbolyognának. Belemélyesztette a kampóit a fába, és tovább mászott, miközben a fák alatt várakozó Annára gondolt. Már csaknem elérte a kereszttrudat, amikor motor kezdett berregni.

Először arra gondolt, hogy az erőmű őrszeme indított el egy járművet. A hang azonban váratlanul csaknem az oszlop alól hallatszott. Amikor rájött, mi is történik tulajdonképpen, csaknem elindult lefelé.

Persze elkésett volna. Anna ezt jól kitervelte. Már mit sem tehetett. Az asszony úgy döntött, hogy meghalnak ezért a megbízatásért.

45

Ariel Weitz kilépett a kórház főbejáratán, és lesietett a lépcsőn. Brandt doktor SS-köpenyét viselte, ezt a szekrényből csente el. Brandt terjedelmes köpenye kissé leplezte a Weitz hátán levő furcsa púpot. Itt helyezkedett el a Raubhammerből érkezett védőöltözék vegyszerbetétes légsákja. Baljában a hozzátartozó gázálarc, a jobb kezében a géppisztolya volt.

Mialatt átsietett az Appellplatzon, az igazgatói épületet figyelte. Nem érdekelte igazán, hogy mi történik a cipész fiával, csakhogy az apja azt mondta neki, hogy nélküle nem lesz támadás. Miután találkozott már a fiatal kommandóssal, Weitz elhitte, hogy ez így is van. Elővette az igazgatói épület hátsó ajtajának a kulcsát, kinyitotta a zárat, és bement.

Fojtott kiáltozást hallott az épület elejéről. Gondolatban végigfutott a lehetőségeken. Szállásmesteri iroda. Rádiós szoba. Igazgatói iroda. Schörner irodája. A tőle jobbra lévő folyosóról, a mozi felől halk beszélgetés hangját hallotta. A technikusok és őreik. Szorosabbra húzta a köpenyét, és gyorsan végigsietett az előcsarnokon.

Meglátta az asztala mellett ülő rádiós barna kabátos hátát. A szálmáster irodája üres volt. A kiáltás most hangosabb volt. Ütések is puffantak, férfiak röhögtek, Sturm valamilyen fogadásról bömbölt.

Földre tette a gázálcot, és két kezével megmarkolta a géppisztolyt.

Jonas Stern nekifeszült a köteleknek, amelyekkel odakötötték a székhez. Két szeme kidüledt a fájdalomtól. Arcát és felsőtestét elöntötte a vér. Sturm törzsőrmester számos hosszú, nem túlságosan mély sebet vágott a mellkasán. Sturm egyik segítőtje sőt hozott a kintinból, ezt dörzsölte be a törzsőrmester a sebekbe. Eltörte Stern bal kezén az egyik ujját is, mégpedig úgy, hogy megfelelő szögben úgy törte el, mint egy száraz ágat. Olyan izmos férfinak, mint Sturm, az erőfeszítés csekély volt a várható ellenszolgáltatással összehasonlítva.

De nem kapta meg az ellenszolgáltatást. Az SD-tisztet alakító zsidó nem csinált semmit üvöltözésen kívül, és ami azt illeti, ezt is elég keveset. Sturm aggódni kezdett, hogy elveszti a húsz márkáját.

Ami Sternt illeti, a törpenge égető tüze és a só maró csípése végül beleolvadt az egész testét elborító fájdalomba. A feje és nyaka erősen lüktetett az ütésektől, a bal szeme csaknem teljesen bedagadt.

Mégis eszméleténél volt.

Hamarosan vége lesz mindennek. Elvették az óráját, de egy perccel korábban lopva ránézett a törzsőrmester órájára. 7.59-et mutatott. Remélte, elég soká életben marad majd a gázban, hogy lássa, amint Sturm a nadrágjába csinál, görccstől rángatózva táncol a padlón és megfullad a saját okádékától. Úgy gondolta, vissza tudja annyi ideig tartani a lélegzetét, hogy ezt végignézhesse.

– Mire gondolsz, te önelégült fattyú? – bömbölte Sturm. – Megmondom neked, hogy én mire gondolok. – Két bajtársára nézett, akik a falnak támaszkodva cigarettáztak. – Azt hiszem, itt az ideje, hogy vizet forraljunk. A leforrázott ember nem szép látvány. Van, aki már a levesesfazékból kiömlő néhány csepptől is ordít. Kíváncsi vagyok, milyen lesz a hangod, amikor egész üst gőzölgő vizet zúdítunk a gatyád elejére.

Az egyik SS-legény ledobta a cigarettáját, és eltaposta a csizmájával. – Hozok a kintinból.

Stern a utánna fordult, hogy lássa, hogy a legény valóban elmegy-e.

Azt látta, hogy a férfi zubbonyának háta vörössé változik, miközben a levegőbe emelkedik fegyverropogás kíséretében. Egy SS-köpenyt viselő emberke sétált be az ajtón. Stern felismerte azt a férfit, akivel Anna kunyhójában találkozott. Smith tábornok ügynöke, Scarlett volt.

Ezután úgy tűnt, mintha nagyon is lassan zajlanának az események. A másik SS-közlegény a pisztolya után matatott. Sturm törzsőrmester üvöltött. – Weitz, azonnal tegye el azt a fegyvert! Megőrült? – Ám az emberke még előbbre jött, mindaddig amíg a géppisztolya csöve odaért

a közlegény hasához. Akkor meghúza a ravaszt. A tompán durranó lövedék kizsigerelte a katonát, és lyukat ütött a mögötte lévő falban is.

A törzsőrmester az ablakkilincs felé nyúlt, de Weitz megsorozta a falat mellette. Sturm arca falfehér volt a rémülettől és zavarodottságtól.

– Weitz! Miféle téboly ez? – süvöltötte.

Az emberke nevetett. A másik kezébe vette fegyverét, kibújít a köpenyből. Stern látta, hogy a gumiöltönye hasonlít a McConnell által hozotthoz.

– Hát ez mi az ördög? Miért van ez magán? – kérdezte Sturm.

Rövid villanás világította meg az ablakot, majd szárnyait egy tompa robbanás rázta meg a tokjukban.

– Mi ez? – nyögte Sturm.

Az elsőt követte a második robbanás.

Most Weitz is meglepettnek látszott.

– Ez gáz! Brit Sarin! Két tartályt ástam el a kennelnél! – kiáltotta Stern.

Weitz ajkán hirtelen megértő mosoly jelent meg. – Törzsőrmester, ki akart menni? Rajta! Menjen az ablakon keresztül, hogy figyelni tudjam.

Sturm törzsőrmester cinkosan rámosolygott. – Weitz, mi lenne, ha megállapodnánk? Máskor is kötöttünk üzletet, ugye? Mit akar?

– Látni akarom, hogy a szeme kocsányán lóg, amíg a Sarint belélegzi.

Férfiak kiáltoztak az épület másik részében. Sturm kitérte az ablakot. Amikor habozni kezdett, Weitz szétlőtte a feje feletti ablaktáblákat.

– Várjon! Nála vannak a kulcsaim! – kiabálta a székben Stern.

Sturm Jonasra nézett, azután elfordult, és kiugrott az ablakon.

– Állítsa meg! Gyorsan! – ordított Stern.

Weitz odament az ablakhoz. Sturm a kórház felé rohant és nem látzott rajta, hogy szenvedne a gáz hatásától. Weitz letérdelt, és addig tüzelt a távolodó alak után, amíg kiürült a tára. Látta, hogy Sturm elesik, de aztán feltápáskodik, és továbbmegy a kórház felé.

– Nincs gáz odakint. Legalábbis Sarin nincs – mondta Weitz.

– Oldozzon ki! Eltalálta? – kiáltott rá Stern.

– Igen. – Weitz az SS-törrel elvágta a Stern köteleit. – Tud járni?

Stern fölugrott. – Menekülünk. Van autóm, de nincs indítókulcsom.

Weitz felkapta az előcsarnok padlójáról a Raubhammerből érkezett gázálcot, és felvette. Mielőtt helyére kattintotta volna a légtömlőt, átkiabált az álarc nyílásán. – Van még egy öltözék a kórházban. Jöjjön utánam!

Stern korábban igyekezett úgy elhelyezni a plasztik robbanóanyagot, hogy az eltemetett tartályok tetejét vízszintes irányba repítse a detonáció. Amikor az első időzített gyutacs működésbe lépett, a robbanás tűzérési lövedékként továbbította a tartálytetőt, nyílegyenesen az egyik SS-barakk falán keresztül. A háromkilós fémdarab lefejezte Otto Huth közlegényt, és mielőtt megdőbbsen társai felfogták volna, hogy mi történt, a második tartálytető áthatolt a falon, szilánkokra szaggatta az egyik órvezető csípőjét, és a túlsó falon kötött ki.

Ötven SS-katona tüstént felkapta a fegyverét, és megrohamozta a barakk ajtaját. A kialakult helyzet rákényszerítette őket, hogy legalább a fegyelem látszatát visszaállítsák. Húsz másodperccel később három tucat ideges rohamosztagos toporgott a szabadban, és megpróbálta célba venni azt a fenyegető jelenséget, amely látszólag eltűnt.

– Nézzétek! Füst! A levegőből bombáznak bennünket! – mondta egyikük, és a kutyaólak melletti kerítés felé mutatott.

– Ne légy ostoba! Bizonyára a hó robbantotta fel azoknak az aknáknak valamelyikét, amelyekkel ma raktuk körül a tábort – mondta a keménykötésű, Heinrich Krebs nevű katona.

– Nem emlékszem rá, hogy erre az oldalra is tettünk volna aknákat.

Krebs azonban már megkerülte az ólakat, és a kerítés felé tartott.

– Mi baja a kutyaáknak? – kérdezte csodálkozva.

– Talán a szilánkoktól pusztultak el – vélte valaki.

Többen odaléptek a kutyakifutók kerítéséhez. – Nézzétek, nem mind feküdt le – mondta az egyik.

– Istenem, hiszen ezek betegek. Mi...?

A másik SS-barakk is kiürült a robbanásokra. Több, mint hetvenen nyüzsgöttek a barakkok és a kutyaólak közti keskeny fasorban.

– Krebs, látsz valamit? – kérdezte egy őrmester.

Nem volt semmi válasz.

– Heini?

– Pszt! Figyeljete! – mondta valaki.

Olyan halk hang volt, mintha mérges kígyó sziszegett volna. Ezt azonban azonnal elnyomta az üvöltöző, széketüket eleresztő, vergődő és saját nyelvüktől fuldokló férfiak hangja. Tucatnyi rohamosztagos fetrengett a földön, mintha epilepsziás volna.

Heinrich Krebs már halott volt.

Totenhausentól tíz kilométerre északra a GENERAL SHERMAN tíz Mosquitoja felfejlődött bombázáshoz. Sumner repülőórnagy tőlük hatszáz méterre délre a mikrofonja után nyúlt, hogy megtörje a rádiós csendet.

– A vezető közeledik a célhoz – mondta gépies hangon. – Világítóbombákkal fogom kijelölni háromszázötven méter magasságról, aztán felmegyek ötszázötven méterre, és vezető bombázóként fogok működni. A kettes szám vörös, ismétlem vörös céljelző bombákat fog ledobni. Ki fogom jelölni a célpontot, utána megadom a rajtjelet. A robbanóbombákat gyújtóbombák követik. Szórjuk meg Göring vackát, jó?

Sumner visszaakasztotta a mikrofont. – Nos, Jacobs?

A navigátor radarernyőjének elmosódott képe fölé hajolva maradt. – Nyolcvan százalékos biztonság, uram. Segítene, ha lassítanánk egy kicsit.

Sumner bekapcsolta a mikrofonját. – A vezető csökkenti a sebességét. Háromszázötven marad. Kettes, dobjon le céljelző bombákat a jelzésemre.

– Kifelé, kifelé! – kiabálta Schörner, amint a teherautó begördült az erőmű kocsifelhajtójára, és megállt az autója mögött. – Tízen szálljanak ki.

Kesztyűs kezével ráütött a terepjárója tetejére. – Mindent közöljön Sturmmal, amit mondtam magának!

Ebben a pillanatban egy kézigránát hullott le közvetlenül a csapatszállító teherautó mögött, és fűlsiketítő durranással felrobbant. Fájdalmas kiáltások harsantak fel. Schörner futva megkerülte a teherautót, és még idejében meglátta felvillanni a Volkswagen hátsó lámpáit a következő kanyarban. Porzott a hó, ahogy a kocsí lefelé száguldott a dombról.

A teherautó sofőrje elindította a motort, és sebességbe kapcsolt, készen arra, hogy megforduljon, és kövesse a menekülő kocsit, de Schörner rálépett a lépcsőre, ugrott és az ablakon át megragadta a kormányt.

– Álljon meg, maga idióta! Itt marad! Engedje ki a kutyát! – Leugrott, és szólt a terepjáró vezetőjének, hogy csak akkor üldözze a Volkswagent, ha az Totenhausen felé megy. A káplár tisztelgett, és elrobogott.

– Egy embert és egy gyújtószerkezetet kell keresnünk! – kiáltotta oda Schörner őrnagy az SS-rohamosztárosok megzavarodott csoportjának. – A Waffen-SS egyenruháját viseli! Négyen menjenek az erőműbe, a többiek mindnyájan a fák közé!

Anna a Kocsit lefékezve várt. Meg akart győződni arról, hogy Schörner követi-e. Néhány perc múlva látta, hogy egy pár fényszóró tűnik fel mögötte a kanyarban. A fények közel voltak a talajhoz. Ez a terepjáró.

Továbbra is lenyomva tartotta a féket, de nem jelent meg másik fény. Miért nem követi őt a csapatszállító? Nem hitte, hogy egyetlen kézigránát használhatatlanná tette. Amikor a terepjáró négy kocsihossznyira megközelítette, a padlóig nyomta a gázpedált.

A Volkswagen megcsúszott egy kemény hóbuckán, de Anna irányítani tudta, és áterőszakolta a kocsit a következő kanyarba. Alatta terült el Totenhausen. Rövid ideig azon töprengett, mi történik a táboron belül, de a gondolatai gyorsan visszatértek McConnellhez. Képes lesz felkapaszkodni az oszlopra? Ha igen, lesz-e elegendő akarateréje a gáztartályok elindításához? Milyen furcsa lenne, ha soha többé nem látná viszont őt, azt a férfit, aki oly sok esztendő után felébresztette szunnyadó szívét. A következő kanyarra készülve lenyomta a féket, de a kocsi géppuskagolyók becsapódásától inogva előre lendült.

Anna egy pillanatra elvesztette a kocsi feletti uralmát, utána visszanyerte, és rátaposott a gázra. Lenézett a mellette lévő ülésre. Bizonyos okból félretett két kézigránát. Schörner őrnagy egyszer elmondta neki egy sebesült SS tiszt történetét. Az alakulata hátrahagyta a keleti fronton való visszavonulás során. A férfi az égő tanknak támaszkodva nyugodtan üldögélt, mialatt az orosz gyalogság közeledett. Amikor öt méterre voltak tőle, elmosolyodott, kihúzta a kézigránatok biztosítószégeit, és önmagával együtt hat orosz szaggatott darabokra.

Annának sokszor voltak lidércnyomásos álmai, ezekben Günther Sturm kínoztta. Nem volt szándékában ezt a valóságban is eltérni. Ha sikerülne nekik lövésekkel megállítani Greta autóját, úgy adná meg magát, mint az a férfi az orosz fronton. Mosollyal a szája szélén és kiélesített gránátokkal a kezében.

– Olyan sötét van lent, mint egy kurva kazalban – mondta a navigátor.

– Mi van a radarjával?

– Csak a folyókanyart látom. Úgy néz ki, ez a megfelelő hely.

Harry Sumner repülőőrnagy olyan hanggal fújta ki a levegőt a szájából, amely elárulta nyugodt hangja mögé rejtett, pattanásig feszült idegeit. – Mennyire biztos ez?

– Nos ... nyolcvanöt százalék?

– Jacobs, ez nem elég. Ha rossz célpontot bombázunk, visszaküldenek bennünket. – Sumner habozott. – Ledobunk egy világítóbombát. Szabad szemmel kell azonosítani a helyzetünket.

A navigátor felnézett a radarjáról. – Egyetlen darabot, uram? Odalent mindenki tudni fogja, hogy itt vagyunk, nekünk pedig még mindig meg kell csinálnunk a kijelölő menetet.

– Úgyis hamarosan megtudják. – Sumner egy fogantyú után nyúlt. – Azt mondták, nincs bumm-bummozó e pont és Rostock között, és biztosra kell mennünk.

– Igen, uram.

– Nem kockáztathatom, hogy elpocsékoljam a terhünket a folyó rossz kanyarulatánál.

– Igaza van, uram.

– Akkor nosza.

McConnell úgy helyezkedett el az oszlop keresztkarján, ahogyan a vitorláshajók árbóckosarában szoktak. Kipislogta szeméből a csípős verejtéket, és körülnézett. Az égbolt, a csillagok és a hold hideg karéja úgy lógott a feje felett, mint egy megfordított edény. Alatta, tőle északra Dornow halvány fényei világítottak. Délre kanyargott a Recknitz ezüstös csíkja, közeli partján Totenhausen táborral. Kékes fényszóróiról ismerte fel.

McConnell idegei kalimpáltak. Félelmetes erőfeszítést kellett kifejtenie annak, aki a gáztartályokkal együtt feljutott ennek az oszlopnak a tetejére. Nem ő volt ez az ember, de most ő az, aki éppen idejében ideérkezett. Ha a brit ideggáz működik, ő is ugyanolyan biztonsággal tudja elpusztítani valamennyi SS-legényt Totenhausenban, ahogyan Stern tenné. Ha a gáz működik. Ha a tartályok megmaradnak a pályájukon, mialatt lecsúsznak a táborba. Ha, ha, ha...

Hallotta, hogy Schörner emberei alatta csapkodják a bokrokat. Minden irányban zseblámpák sugara verődött vissza a hóról. Hallotta, hogy egy kutya vadul csahol, valaki még biztatta is. Megpróbálták a szaga után követni a hóban. Nem tudta, mennyire képesek erre, miután már rajta

volt a gumiöltözék, de a fáklyák közeledtek. Most nem volt különösebben ideges. Persze valószínűleg foglyul ejtik, de túlságosan későn.

E pillanatban nem nyúlhatnak hozzá.

A dombok déli oldalán két pár fényszóró száguldott lefelé a fák között kanyargó serpentinúton. Anna volt elől, az SS-autó követte. A terepjáró lassan csökkentette a távolságot, a végeredmény előre látható volt. Annát utol fogják érni, és másodperceken belül megölik. Megpróbálta gondolatait az előtte álló feladatra összpontosítani, de képtelen volt levenni a szemét az alatta kanyargó fényekről.

Ekkor eszébe jutott valami. Harminc másodpercen belül mindkét jármű ki fog érni a dombok lábától Totenhausen főkapujáig vezető lapos útszakaszra. Az úton több mint ötszáz méterre lesznek tőle, de ahogyan a darvak - vagy golyók - repülnek, a távolság alig több háromszáz méternél. Miközben Schörner embereinek kiáltásai az alatta levő fák között harsogtak, McConnell lelendült a keresztkarról, és beledöfte a kampóit az alatta levő támasztópóznába. Felcsatolta a biztosítóövet a pózna köré, lerántotta Stan Wojik ismétlődő Mauserét a válláról, és dél felé célozva átfektette a keresztúdon.

Csőre töltött egy golyót, és várt.

Miközben az irányzékot beállította, rájött, hogy a biztos találat átkozottul közel van a lehetetlenhez. Nem a puskával, hanem a sötétséggel volt a probléma. A nézőkén keresztül az éjszaka falába bámult. Még ha fel is tűnnek alatta a kocsik, képtelen lesz pontosan felmérni a távolságot. Ugyanolyan lenne, mintha a csillagokra célozna.

Anna autója a domb tetején előbukkant a fák közül, vörös hátsó lámpái a lefelé húzódó oszlopok sorával párhuzamosan távolodtak el tőle. Előnyre tett ugyan szert, de a menekülésének útja Totenhausenba, egyenesen a halálba vezette. McConnell kesztyűs mutatóját a Mauser sátorvasába dugta, és követni kezdte a fényeket. Elkeseredésében szinte elhajította a puskát. Örülhet, ha a golyója a terepjárótól tizenöt méteren belül csapódik be.

Hallotta, hogy a kutya alatta ugat a fák között, most már közelebbről. Egy hang belülről azt mondja, dobja le a puskát, kapaszkodjék vissza a keresztkarra, és indítsa el a tartályokat. Már éppen ezt akarta tenni, amikor erős motorzúgást hallott.

Schörner több teherautót hozott volna az erdőbe?

Az SS-terepjáró kiért a fák közül. McConnell célba vette a halvány hátsó lámpákat, pislogott, a szíve gyorsabban dobogott igyekezete hiábavalósága miatt. Amikor azonban az ujja megérintette a ravaszt, valami pukkant magasan fölötté az égbolton. A domboldal életre kelt a fénytől, mintha Isten felkapcsolta volna a villanyt a mennyországban. McConnell-nak fogalma sem volt arról, hogy ki gyújtott fáklyát, de a szeme azonnal betájolta az útszakaszt az oszlopok távolságának segítségével.

Célba vette a terepjárót, és meghúzta a ravaszt.

– Puskatúz! Puskatúz a fák között! Dél felé tartsanak – kiáltotta Schörner őrnagy. Felnézve az égre, igyekezett meglátni a lángot. Emberei a kutya vezetésével csörtettek a puskaropogás felé..

McConnell második golyója átszakította a terepjáró vászontetejét, és belefűrődött a hátsó ülésen utazó egyik SS-katona nyakába. A rohamosztagos visított, mint a disznó, amikor vágják. Vér öntötte el a bajtársait, akik azonnal lebuktak az ablakok alá, feltételezve, hogy oldalról lőttek rájuk. Négy másodperccel később egy másik golyó leszakította a kocsi visszapillantó tükrét. A vezetője éppen csak észrevette a becsapódását, amikor McConnell ötödik golyója átfúrta a csomagtartó lemezét, és kilyukasztotta az üzemanyagtartályt. A keverék kiömlött a kocsi mögött az útra, és a túlfutott kipufogócsőből kipattanó szikrák lángra lobbantották.

Az üzemanyagtartály tompa dörrenéssel felrobbant, a hang aknadurranáshoz hasonlított. A robbanás eltörte a hátsó tengelyt, és a kocsi hátsó részét fémes csikorgással az útra hajította. A roncs még meg sem állt, amikor az életben maradt SS-katonák kiugrottak az ajtókon, sebesült bajtársukat bent hagyták az égő járműben.

Annát elkábította a mögötte felvillanó fény, lehunyta a szemét, a kocsija lesiklott az útról. Fogalma sem volt arról, hogy mi is pusztíthatta el a terepjárót. Lehet, hogy aknára futott? Visszacúszkált az útra, és levette a lábát a gázpedálról. Rájött ugyanis, hogy nincs már szükség önfeláldozó elterelő műveletére. Mit csináljon? Mit csinálhat? Menjen vissza az oszlophoz? Most már elkésett azzal, hogy segítsen McConnellnak. Hát a tábor? Ha minden a terv szerint történik, hamarosan előnti a gáz. Hagyta, hogy a kocsi előreguruljon, a gondolatok kavargtak a fejében.

Ekkor eszébe jutottak a gyerekek.

Van gázvédő öltözeke. Van pisztolya.

És van egy kifizetendő adóssága.

– Mi a nyavalyakórság volt ez? – kérdezte Harry Sumner.

– Fogalmam sincs, uram. Valamilyen kis robbanás.

– Nos, a fene egye meg. Ez az a hely?

A navigátor levette a szemét a lángoszlopról, és az alattuk lévő területet pásztázta. Amint az ejtőernyővel ledobott világítóbombát elsodorta a szél, valami fémketrechez hasonlót pillantott meg tőlük északnyugatra az egyik dombtetőn.

– Az ott, Harry! Az erőmű! Ez az! Száz százalékig biztos!

Sumner őrnagy az ülésnek feszült és elfordította a Mosquitót.

– Második ütem. A vezető világítóbombával jelez – szólta a mikrofonba.

McConnell felhúzódkodott a keresztkarra, és a feladatra összpontosította a figyelmét. A világítóbomba halványuló fényénél az oszlop teteje pontosan úgy nézett ki, ahogyan Stern leírta. A hatméteres keresztkar két

vastag támasztópózna fölött ívelt át, mindkét oldalon negyven-ötven centivel túlnyúlva. Hat drót húzódott a keresztkar felett három párban, egy pár mindkét oldalán, egy pár pedig a közepén. Három, lefelé fordított lapostányér alakú porcelánszigetelő választotta el a drótokat a kereszt-karral való közvetlen érintkezéstől.

Stern szerint valamennyi párban az egyik drót feszültség alatt van, a másik tartalékul szolgál. A gáztartályok a keresztkar McConnellhoz közelebb eső végén, körülbelül másfél méternyire a tartalékdrótra voltak felakasztva. A kérdőjel alakú függesztőrudak előbb felfelé, utána lefelé íveltek ki a görgőskerekekből, majd visszagörbültek a drót alatt, le a tartályokig. McConnell látta, hogy Stern a keresztkarhoz legközelebbi két tartályt távolította el, hogy az SS-óvóhelyen használja fel őket. A hat megmaradt tartály sasszegét kihúzó gumikötél azonban könnyen elérhető volt, Stern rátekerke az oszlophoz legközelebb lógó tartály tetejére.

McConnell kicsúszkált a keresztkar végére, nagyon vigyázott, hogy ne szakítsa ki öltözőke fenekét. Közvetlenül a porcelánszigetelő előtt horgonyzott le. Szemével követve a gumikötelet, rájött, hogyha meghúzza, a görgős kerek helyzetét rögzítő sasszegek fordított sorrendben lesznek kirántva, először az oszloptól legtávolabbi tartályt engedve el, és ez így folytatódik egészen a hozzá legközelebbi tartály elszabadításáig.

Lent a kiáltások tovább erősödtek. Miután a dombra ismét sötétség telepedett, McConnell felerősítette a biztonsági övét a keresztkarra, kihajolt, megfogta a gumikötelet, és erősen megrántotta.

A kötel megnyúlt, de nem lazított meg semmit.

Erősebben ráncigálta, és majdnem elvesztette az egyensúlyát, amikor a sasszeget kihúzta. A gumikötél olyan hangot adott, mint egy elpattant basszus húr, amikor a tőle legtávolabbi tartály gördülni kezdett.

McConnell hitetlenkedve pislogott. Két henger gördült lefelé a dróton, egyre sebesebben. Tartson némi távolságot köztük, mondta neki Stern. Túlságosan erős volt a rántás! Lassan számolni kezdett, tizenötig akart, de öthöz sem ért, amikor vörös hátsólámpákat látott a folyóhoz közeledni.

Anna még mindig Totenhausen felé kocsizik. Mi az ördögöt csinál? Nem látta, hogy az SS-autó felrobbant? Mit gondol, mit tehet a táborban? Mialatt pánikban bámult az autó után, McConnell rájött, hogy Stern még életben lehet odalent. Erről van szó? Anna megpróbálja Sternt megmenteni? Ha igen, még a kapuőrök mellett sem tud elmenni, hacsak ...

A kétségbeesés által szíttott bátorsággal McConnell elengedte a gumikötelet, visszacsúszkált a támasztópózna felé, a középső szigetelőhöz egészen közel. A sliccétől tizenöt centire haladt a középső tartalékvezeték, közvetlenül a feszültség alatti dróton túl.

Erős vibrálást érzett a keresztkarban, amelyet a feszültség alatti dróton keringő áram okozott. Túlközel volt. Hátrafelé csúszkált, amíg hetven centire nem volt a középső drótpártól.

Leakasztotta a puskát a válláról, és jobb kezébe véve a csőtorkolatot, előrehajolt és eltartotta magától a tust, úgy, hogy tizenöt centivel az oszlop távolabbi támasztópóznája fölött lebegjen. A jobb keze remegett az ósdi fegyver súlyától. Addig engedte le a tust, amíg a csőfar a kereszt-karra nem feküdt, csupán néhány centire a távolabbi támasztóoszloptól. Nagyon óvatosan lejjebb eresztette a kezében lévő csőtorkolatot, mindössze tíz centiméternyire a feszültség alatti középső dróttól.

Ekkor behunyta a szemét, és ráejtette a fémcsövet a drótra.

– Istenem! Bomba! – kiáltott fel Schörner egyik katonája.

Wolfgang Schörner elkábulva a közvetlenül előtte villanó kékesfehér lobbanástól mozdulatlanul állt a hóban. Már nagyon sok bombarobbanást hallott életében, de ez egyikhez sem hasonlított. A lobbanás magasra csapott fel előtte, de a hang a háta mögül érkezett, a transzformátorállomás irányából. Közvetlenül utánna inkább érezte, mint látta, hogy magasan a feje felett lángoló, fehér fény haladt el sebesen az állomás felé. Ekkor fémes csendülést hallott, és csak utánna, legalább egy teljes másodperccel később következett be a robbanás.

Négy elhatárolható esemény.

Ekkor rájött, hogy nem bomba volt. Valakik, valahogy rövidzárlatot idéztek elő a felettük húzódó vezetékekben, mégpedig úgy, hogy a fő transzformátorállomás felrobbant. Totenhausen néhány pillanatig villanyáram nélkül marad, de a tartalék transzformátorok és vezetékek automatikusan be fognak kapcsolódni. Schörner várt, hogy valamilyen hangot halljon, ami jelzi, hogy ez megtörtént.

Amit meghallott, az éles csattanás volt, messze a domb alján. Felnézett a fák közötti sötétbe és egy üstökösszerű, a dombon felfelé száguldó kékes tűzgolyót pillantott meg odafenn. Elámult a látványon, amikor az fellobbant és az erőműnek vágódott.

Az első robbanás eltörpült a második mellett.

Amint McConnell ráejtette a puskacsövet a feszültség alatti vezetékre, a 8700 volt erősségű áram azonnal megkereste a földhöz vezető legrövidebb utat. A fellobbanás hőségétől McConnell öltözéke megpörkölődött, erejétől pedig leesett a keresztkarról. Oroszlánüvöltéshez hasonló hang hasított bele az éjszakába, amikor az áram húsz méter mélységben kisült a talajban. Biztonsági övének lógva McConnell megköszönte Istennek, hogy az elektromossággal kapcsolatos ismeretei pontosnak voltak: a feszültség alatti dróttól a földig a legrövidebb út a puskacsövön át a távolabbi támasztópóznán át vezetett, és ez lehetővé tette, hogy az általa létrehozott halálos körön kívül maradjon.

Az erőműben a relék azonnal megkísérelték megszakítani az áramot, de a műveletet irányító, elhanyagolt akkumulátorok már négy éjszakával korábban lemerültek, a Colin Munro által előidézett üzemzavar során. A földelés miatt az erőművet tápláló 100.000 voltos távvezetéké óriási

energiamenyisége túlterhelte okozott és felforrósította a vezetékeket. Annál az oszlopnál, amelyről McConnell lezuhant hegymászóként csüngött lefelé, az áram átiramlott a három feszültség alatti huzalon, ionizálta a köztük lévő levegőt, és hegesztőláncához hasonló ívet alkotott.

Ez iramlott Schörner feje fölött az áramforrás irányába, vagyis felfelé. Belesapott az erőmű vörösréz gyűjtősíneibe, és úgy sistergett keresztül a fémoszlopokon, mintha egy Frankenstein filmben. A megszakítókba épített kapcsolók jóval a tűréshatár fölé hevültek, felforralva az őket körülvevő szigetelőolajat és irdatlan kartácsként robbantak szét, tartalmukat a hóra fröcskölték.

Az erőműben működtek ugyan a kisegítőrendszer érzékelői, de ezek is csődöt mondtaknéhány pillanat alatt. Az belső mérgegáz-tartály már összezúzott két szigetelőt, közvetlen kapcsolatba hozva a tartalékvezetékét a keresztkarokkal. Amikor a túlfeszültség az első megsérült szigetelőhöz ért, az iménti jelenség csaknem pontosan megismétlődött. A második robbanás hangja is végighullámozott a dombokon és McConnell - még mindig pislogva a második tűzgolyótól - lenézett Totenhausenre.

A tábor sötét volt!

Mialatt Schörner emberei dermedten bámészkodtak, az őrnagy az idáig követett csizmanyomokat vette szemügyre. Velük szemben sima, vastag fatörzs állt. Már három méter magasságba világított fel a lámpájával, amikor rájött, hogy a „fa” egy vezetékoszlop támasztópóznája.

– A fáklyákat! Gyorsan! – kiáltotta, miközben az oszlop felé rohant.

Mire Schörner kiáltása felharsant, McConnell már feltornászta magát a karra, és megragadta a gumikötelet. Három lámpa fénye kúszott felfelé a póznán. Stern azt mondta, hogy hagyjon távolságot a hengerek között, de erre nem jutott idő. Kirántotta a sasszegeket, egy pillanatig várt, majd a többit egyszerre élesítette.

Zseblámpa fénye tükröződött vissza a keresztkarokról.

Az utolsó henger egy méternyire tőle lógott le a dróton és enyhén himbálódzott a sötétben. Szorosabbra fogta kötelét, hogy az utolsó sasszeget is kihúza, McConnell rájött valamire, a félelembe beleremegett.

Hamarosan elpusztul!

Másodperceken belül négy fáklya fénye fogja azonosítani a helyzetét, ahogyan a londoni fényszórók szögeznek a felhőkhöz a német bombázókat, majd géppuskagolyók következnek. Ezzel a bizonyossággal együtt villant belé valami, ami egészen más volt, mint amit percekkel ezelőtt érzett. Állati rettegés hullámozott át az idegrendszerén.

Élni akart.

– Ott! Lát valamit? – kiáltotta Schörner, és lámpája sugarát folyamatosan az oszlop tetejére irányította.

– Semmit, őrnagy.

– A nyomok pontosan itt érnek véget.
– Talán visszafutott rajtuk.
– Ezt nézzétek! – kiáltotta egy SS-közlegény, miközben a hóban heverő tárgy fölé hajolt. Hirtelen felsikoltott, és hátratántorodott.

Schörner megfordult, és zseblámpájával rávilágított a hóra. Feketére pörkölődött, füstölgő, zárdugattyús Mauser puska feküdt az olvadó hó sekély tócsájában. Schörner egy pillanat alatt kikövetkeztette, hogy mi történt. Zseblámpájával célba vette az oszlop tetejét.

– Lámpákat! – kiáltotta.
– Őrnagy! Ég az erőmű! – ordította az egyik katona.

Schörner átkozódott, amikor a három fáklya eltűnt. – Az oszlop, ostoba disznók! Világítsanak a póznára!

McConnell kinyújtott lábaival átkulcsolta az utolsó hengert tartó 120 cm hosszú függesztőrudat, és kirántotta a sasszeget. A gumikötél húsz métert zuhant a hóba. Csak a hátával és a keresztkart fogó két kezével tartotta vissza a tartályt.

Már kétszer siklott végig zseblámpa sugara fekete öltözékén, mégis arra kényszerítette magát, hogy lenézzen.

A sötét színű tartályt drótháló borította, ebből állt ki hat nyomásra működő kioldó. Ezek bármelyike felrobbanthatja a henger tetején levő gyutacsot, és kiengedheti a gázt. Ha a kioldók működnek és az angol gáz hatékony, kizárólag arra a védőöltözékre és gázálcra számíthat, amit ő alakított át Oxfordban. Saját keze munkája által fog életben maradni vagy meghalni. Most három fáklya fénye dőfte át a körülötte levő sötétséget.

Osszeszorult gyomorral ellökte magát a keresztkartól.

– Ott! Van valaki ott fent! – kiáltotta Schörner.
– Hol, őrnagy?

Schörner elhajította a zseblámpáját, és kikapta a géppisztolyt a meglepett SS-katona kezéből, az ég felé fordította, és hosszú sorozatot eresztett meg a támasztópózna mentén.

McConnell lélegzete elállt, amikor éppen ott ütközött neki a tartály tetejének, ahol a nadrágszárak szétválnak. Úgy érezte magát, mintha egy ösvér rúgott volna bele a heréibe. Mindössze arra volt képes, hogy megkapaszkodjék a függesztőrúdba, a tartály pedig görgött.

Gyorsan görgött.

McConnell hat méterre volt az oszloptól, amikor Schörner golyózápóra befúródott a mögötte lévő keresztkarba. Rémülten nézett lefelé, hogy lássa, a lábával nem oldotta-e ki valamelyik gyutacsot, de ezt nem tudta megállapítani. További kiáltások és lövések hangzottak fel mögötte, de mindez váratlanul értelmetlenné vált. Odalent még senki sem értette meg, hogy mi történt.

Ám McConnell megértette és tudta, hogy a problémái csak most kezdődnek igazán. Valahol előtte öt tartály ideggáz siklott acél csőrlőkábelén Totenhausen felé, és csaknem biztosan utol fogja érni őket. Megpróbálta kiszámítani, hogy milyen gyorsan, amikor a feje feletti görgős kerék átugrotta a második oszlop szétezűzött szigetelőjét.

Rettegve hunyta le a szemét, amíg a kerék vissza nem ugrott a vezetőkre a túlsó oldalon. Arra gondolt, hogy olyan ez, mint amikor valaki a sikló kabinjában ül. Nagyon gyors vezető nélküli siklókabinban. Csaknem biztos, hogy élve fog megérkezni Totenhausenba. Az a kérdés az, hogyan kerül le a tartályról, anélkül, hogy húsz métert zuhanna? Miközben hunyorogva nézett lefelé, és megpróbált választ találni a kérdésre, az egész égbolt lángba borult, akárcsak az Egyesült Államokban július 4-én, a Függetlenség Napján.

46.

Stern közvetlenül Ariel Weitz mögött állt, amikor a gumiöltözékű alak az igazgatói épület hátsó folyosójáról kirohant az Appelpplatzra. Weitz a kórház felé szaladt, de Stern balra kanyarodott. Nem volt szándékában védtelenül átfutni a láthatatlan ideggáz-felhőn, amely a tőle jobbra eső SS-barakkoktól és kutyaóráktól már áthúzódhatott az udvaron keresztül. Futás közben fehér fényt látott felvillanni a tábor mögötti dombok felett.

Fehér fény.

Schörner jelezne, hogy segítséget kér? Elcsípte volna McConnellt?

– Stern úr, kérem, álljon meg!

Stern balra nézett. Egy nő rohant felé, a karján gyereket tartott. Rachel Jansen. A férfi alig tudta elhinni, de az asszony valóban itt volt, a mögötte levő barakkból pedig rendezetlen tömegben tódultak ki a foglyok.

– Elmúlt nyolc óra! Menjen a K-Épületbe! – kiáltott Stern.

– A fiam már ott van. Megígérte, hogy elviszi Hannah-t!

Stern mennydörgésszerű távoli dőrejt hallott, legjobban a dombokról felhangzó ágyúdörgéshez hasonlított. Úgy tűnt, mintha az egész tábor dermedten hallgatózna. Újabb robbanás hallatszott, utána valamennyi fény kialudt a táborban.

A transzformátorok, gondolta Stern, mert ráismert a hangra, amelyet gerillaharcosként már hallott Palesztínában. – Istenem, hát végrehajtotta! – mondta és megragadta Rachel vállát. – Jön a gáz! Induljon!

Rachel feléje nyújtotta a batyut. – Az Isten szerelmére, vigye magával!

Stern mint egy zsákot átvette. Fájdalom nyilallt a törött ujjába, mialatt a kórház felé szaladt, nyomában Rachellal.

– Hol van az apám?

– A gyerekeket viszi a K-Épületbe.

A férfi felsietett a kórház lépcsőin, a főbejáraton keresztül berontott a sötét főfolyosóra. – Weitz! – kiáltotta.

Nem érkezett válasz.

Rachel a sötétben a hátának ütközött. – Hol van Hannah? Letette?

– Itt van nálam! Most menjen a K-Épületbe! Induljon a fiához! Egyenesen ezen a folyosón át!

Amikor Stern az előcsarnokon keresztül a hátsó ajtóra mutatott, annak ablaka olyan világos lett, mint egy mozi vetítő vászna. A háta mögötti ajtó ablakából kiszüremlő fény megvilágította a férfi vállát.

– Istenem, mi történik itt? Mi ez? – kérdezte Rachel.

Fényszóró lehet, gondolta Stern, ámbár semmi értelmét nem látta annak, hogy valaki fényszóróval világítson meg kórházajtókat.

– Weitz! Hol van?

Stern jobb felől csattanást, közvetlenül utána vérfagyasztó sikolyt hallott. Átnyújtotta a gyereket Rachelnak és a sötétben átbotorkált az előcsarnokon, csupán sejtve az útvonalat, miközben az uja a legcsekélyebb érintésre megfájdult. Több csattanást és sikolyt hallott. Valaki németül könyörgött, de a szavak elmosódottak voltak. Fénysugár villant fel a folyosón. Stern két halott SS-katonát látott meg az ajtónál. Óvatosan tovább ment. Most olyan hangot hallott, mintha rothadt görögdinnye esett volna le a padlóra, utána valaki csoszogott a padlócsempéken.

– Weitz? – suttogta.

Fegyverropogás hallatszott az ajtó felől.

– SCARLETT! Én vagyok az, akit az imént megmentett!

– Jöjjön be – mondta rövid szünet után egy fojtott hang.

Stern vérszagot érzett, amikor belépett az ajtón. Weitz a szemébe világított a zseblámpájával, de utána máshova irányította a fénysugarat. Stern szeme követte az útját, amíg a sárga fény megállapodott valamin, ami egykor emberi arc volt. Most a koponya teljesen eltorzult, elöntötte a vér, az alatta levő fehér köpeny tele volt vörös és fekete foltokkal. A holttest előtti íróasztalon rövid vasrúd hevert.

– Jó estét, ezredes. Tudja, nem így akartam – mondta csendesen Weitz.

– Ki ez?

Weitz összeütötte a sarkait és náci karlendítéssel köszönt a hullának.

– A „kitűnő” Klaus Brandt doktor úr. Szívesen folytattam volna ezt.

Stern kivette a lámpát Weitz kezéből. Az emberke meg sem próbált ellenkezni. A falakon végigsikló fény vérrel és testszövetdarabokkal tarkított, öklendezésre kész tető freskót tárt fel. Stern a gyilkos arcára világított.

– Weitz úr, hol van a másik védőöltözék?

Weitz az íróasztal mögötti padlóra mutatott. – Éppen megpróbálta felvenni. Megpróbált ellőgni.

Stern felemelte az öltözetet, az álarcot és a mellette heverő csizmát. – Van kéznél vinillepedő ?

– Ez kórház.

– Akkor hozzon egyet. A főfolyosón talál egy kislányt. Azt akarom, hogy göngyölje bele a lepedőbe. Meg tudja tenni?

– A gáz miatt gondolja? Oxigénre lesz szüksége.

– Akkor szerezzen egy kurva palackot!

Robbanás rázta meg alapjaiban a kórházat és üvegeket tört be. Weitz oldalra hajtotta a fejét, mintha különösen kiváló zenedarabot hallgatna.

– Mi az ördög volt ez? – kérdezte Stern.

– Kis patkányok próbálják elhagyni a hajót, de rossz utat választottak! Azt mondta, hogy aknázzam alá az óvóhelyet, emlékszik?

Stern elfordult a rettenetes színhelytől és elindult az ajtó felé. Brandt íróasztalán csengett a telefon. Hallotta, hogy Weitz felemeli és megszólal.

– Igen?

Rövid szünet után Weitz nevetni kezdett. A hangjától Stern megdermedt. – Ki az? – kérdezte, az íróasztal fölé emelve a lámpát.

– Berlin. Himmler birodalmi vezető kíván beszélni a doktor úrral – mondta mosolyogva Weitz és a kagylót Klaus Brandt szétvert fejéhez tartva felnézett Sternre. A zseblámpa fénye visszaverődött a szeme fehérjéről és vigyorgó fogairól.

Stern előreugrott és kikapta a telefont Weitz kezéből, mielőtt mondhatott volna valamit. A füléhez emelte a hallgatót, mire mérgelődő hangot hallott. – Brandt? Brandt! Nyomorult telefonvonalak... A Szövetségesek megint tönkretették őket.

Stern karján és vállán hideg borzongás futott végig.

– Brandt! Mi az ördög történik ott? – érdeklődött Himmler.

Stern a véres kagylót egészen közel tartotta az ajkához. Nagyon lassan és érthetően beszélt. – Maga baromfitenyésztő, figyeljen ide. Ma éjjel vesztette el a háborút. Tartsa kéznél a ciánpiruláját. Tavasszal visszajövünk magáért.

Gyengéden a helyére tette a telefont, felkapta a Raubhammerből érkezett öltözéket és kiment. Weitz géppisztollyal a kezében követte.

Rachel karjában Hannah-val várakozott a folyosón.

– Az Isten szerelmére, asszony! – kiáltott fel Stern.

Rachel Jensen a fejét ingatta és kétségbeesetten szorongatta a lányát. Stern a szemén vette észre, hogy közel van az ájuláshoz. A sivatagban látta, hogy ez férfiakkal is megtörténik. Többszörös sokkhatás arra készíthet egy embert, hogy lefeküdjék aludni a lángoló csatatér kellős közepén is. Ha az időt a védőöltözék felvételével tölti el, Rachel Jansen nem fogja élve elérni a K-Épületet. Az öltözéket és a zseblámpát ledobta a földre, elvette Weitz géppisztolyát és az asszonyt a hátsó ajtó felé húzta.

Amikor kiment rajta, látta, hogy a tábor hátsó része, a fák, a kerítés, a K-Épület teteje, a faszor nappali fényben ragyog.

Mi történhetett?

A faszor felénél balról hangokat hallott. Barna SS egyenruhát viselő magas férfi rohant felé, két kezével egy-egy gyereket húzva maga után.

– Apám? – kiáltotta Jonas.

A férfinak földbe gyökerezett a lába. – Jonas? Fiam?

Stern bal karjával átölelte az apját.

– Csupa vér vagy! Mit csináltak veled? – kiáltotta Avram.

Pisztolylövés csattant fel a faszor távolabbi végénél. Jonas jobbra fordult. Közvetlenül a faszoron túl állt az a nagy épület, amelyben a gyár és a laboratórium volt. – Amikor felhangzott a második csattanás, Jonas rájött, hogy mit hallott: a kioldószerkezet felrobbanását a gáztartályokon.

– A K-Épületbe! Most! Mindenki! – kiáltotta.

A két gyereket letaszigálta a gázkamrába vezető betonlépcsőin. Rachel és Hannah már az ajtónál várták.

– Megláttak! – monda Avram, amikor a gyerekeket betolták az ajtón.

– Kik?

– A férfiak. Ez veszélyes lehet! Jonas, tudják, hogy történik valami. A K-Épületbe már egy lélek sem fér be! Az összes zsidó gyerek és néhány keresztény is bent van már. A nők a vállukon tartják őket, bepréselik őket minden zugba... olyan, mint egy rémálom.

Stern kivette Hannah-t az anyja kezéből. – Rachel, maga az utolsó! Búcsúzzék el!

Rachel kezei közé vette a kislánya arcát. – Kicsikém, emlékezz rá, hogy mit mondtam neked. Mindent csinálj úgy, ahogyan Stern úr mondja. Soha – itt megbicsaklott a hangja –, soha ne felejts el. – Homlokon csókolt az ijedt gyermeket, azután hátrább lépett.

– Életben fogok maradni. Egy napon el fogok menni Palesztínába és vissza akarom őt kapni. Soha ne hagyja el! – mondta Sternnek, mialatt fekete szemét előntötték a könnyek.

Miközben Jonas áttolta az ajtónyíláson, Rachel a ruhájába nyúlt és belenyomott valamit a férfi kezébe. Nagyobb volt, mint egy gyémánt. A férfi lenézett rá. Egy dreidl. Belegyömöszölte az SD-egyenruha nadrágjának a zsebébe.

– Nem fog semmire sem emlékezni! Magának kell elmondania! Ez minden, amit a szüleitől marad neki! – kiáltotta Rachel, miközben erősen nekitámaszkodott a mögötte levő testek falának, aztán befurakodott a többiek közé.

Másik csattanás hallatszott a gyár mögül. Jonas a takarót Hannah feje köré csavarva, letette a lépcsőre és a vállánál fogva megrázta az apját.

– Told be az ülepedet az ajtón! Most!

Avram zavartnak látszott. Az arca az értetlenség különböző fokozatait tükrözte vissza. A dolgok nem úgy alakultak, mint ahogyan számítottak rá. Mostanra már meg kellett volna hálnia. – Jonas, nem maradhatok életben, mint egyetlen férfi. Azután nem, hogy...

Jonas Stern életében először megütötte az apját. Olyan erősen ütötte meg, hogy Avram kétrét görnyedt és úgy esett el, mintha golyót kapott volna a hasába. Jonas felrángálta és az ajtó mellé állította. Csak sötét-

séget látott odabent, a hőség máris nyomasztó volt a kamrában. Nyöszörgő nők és gyerekek hangzavara harsogott a fülébe. Rachelt szólította, de az asszonyt elnyelte az összegabalyodott testrészek tömege. Megragadta az ajtó melletti legközelebbi kart.

- Hallassz engem? – kérdezte jiddisül.
- Igen, uram! – válaszolta egy reszkető hang.
- Hány éves vagy?
- Tizenhárom, uram.
- Segíts bevenni, ez a férfi nem SS. Ismered a cipészt?
- Igen.

Stern újabb gyújtószerkezet csattanását hallotta. Amikor az apja már a kamrában volt, Weitz géppisztolyát a fiú nyirkos kezébe nyomta. – Szorosan fogd meg! Ne engedd, hogy elvegyék tőled. Várj, amíg már nincs belélegezhető levegő. Akkor lódd szét az ablakot, mássz ki és nyisd ki az ajtót. Ez az egyedüli út. Megértetted?

- Azt hiszem.

A hang ijedt, de elszánt volt. Stern megszorította a fiú karját, felegyenesedett, megragadta a nehéz acélajtót és erőlködve becsukta. Amikor nagy kerekét zárt állásba forgatta, úgy érezte, hogy nem mentőcsónakba, hanem sírboltba zárja az embereket.

Csak az idő mondja meg, hogy melyik az igaz.

Amikor Hannahval a karján felment a lépcsőkön, látta, hogy egy csoport férfi lép be a fasorba a gyár felől. A foglyok csíkos öltözeke volt rajtuk, nem SS-egyenruha. Stern megrémült. Ha még nála lenne a géppisztoly, akkor sem tudná hosszú ideig távoltartani őket a K-Épülettől. A férfiak úgy dobálták a karjaikat, mintha örült rángatna bábokat.

Ketten térdre estek és a hóba öklendeztek.

– Isten bocsásson meg nekem – mondta hangosan Jonas. Átfutott a fasoron és vissza sem pillantva felsietett a kórház lépcsőin.

McConnell kétségbeesetten kapaszkodott a függesztő rúdba, mialatt a görgő s a kerék a hetedik oszlopnál átugrotta a darabokra tört transzformátort és tovább száguldott lefelé a dróton. A lelassulás legcsekélyebb jele nélkül tette már meg a dombról levezető út háromnegyedét és fogalma sem volt arról, hogyan jut le élve a tartályról. A sötétségen keresztül fehér csillagként lebegtek lefelé az ejtőernyők és a világítóbombák, delejes fénnel világították meg a tájat a domboldal és a folyó között.

Mit akarhatnak? Valamilyen vészjelzést adtak le? Ha igen, pokoli volt a színjáték. Elfordult a világító fényektől és gondolkodásra kényszerítette magát. Túlságosan gyorsan mozgott ahhoz, hogy belekapaszkodjék egy keresztkarba és túlságosan magasan ahhoz, hogy az életben maradásban reménykedjék, ha leugrik a hóba. Mindaddig nem jött rá, hogy rendelkezik az élete megmentéséhez szükséges eszközökkel, amíg meg nem látta az előtte levő tartályt. Ahogyan ez lefelé siklott a vezetéken, eszébe

jutott az a halálroham Achnacarryban, amikor Sternnlke kellett, ugorjanak egy fáról, hogy átsússzanak az Arkaig felett kifeszített drótkötelen, úgy, hogy csak peckes köteleiket használhatták...

A peckes kötéln...

Anna valamelyest megnyugodott, amikor látta, hogy kialudnak a fények Totenhausenban. A tornyokból riadt lövészek kezdtek tüzelni a Volkswagengra, amikor rájöttek, hogy nem fog megállni, de elkéstek. Száz kilométeres sebességgel robbant be a kapun és átszáguldott a gyakorlótéren. Golyók szaggaták szét a hátsó kerekeit, de továbbhajtott.

A reflektora sugarába került magányos SS-katona rálőtt.

Keresztülhajtott rajta.

Megkerülte az igazgatási épületet és a foglyok barakkjai felé haladt. Vajon elérték-e a zsidó nők és gyerekek a K-Épületet? Sternnek sikerült-e eljutnia a barakkba, hogy figyelmeztesse őket a támadásra? És mi van a keresztény gyerekekkel? Nekik nincs hova menniük. Ő talán biztonságos helyre tudná valahogy vezetni ő ket.

Elállt a lélegzete és rátaaposott a fékre, amikor a fényszórói megvilágították a barakkok környékét. A kísérteties alakok eszeveszett tömege úgy kavargott, mintha elmebetegek szabadultak volna ki az örültek házából. Voltak, akik a drótkerítésbe kapaszkodtak, míg mások a hóban vonaglottak, görcstől megfeszült hátuk új alakban hajolt hátra. Anna gyerekeket is látott köztük. Öntudatlanul megérintette a légtömlőjét, hogy megbizonyosodjék, valóban oda van erősítve az álarcához.

Amikor a kocsi lassított, a férfiak egy csoportja észrevette az autót és öngyilkos nemtörődomséggel nekirontott. Jobbra rántotta a kormányt és nagyobb sebességre kapcsolt. Ha itt kiszállna, olyan lenne, mintha a tengerbe ugrana, hogy megmentsen száz fuldoklót. Jobb lesz, ha a kórház folyosóján keresztül jut a K-Épülethez.

Lefékezett a kórházlépcső mellett. Itt is holttestek heverték. A gázvédő öltözékén nem volt zseb, ezért a kulcsokat a kocsiban hagyta. Szétszaggatott kerekeivel a Volkswagen úgyis használhatatlan volt. Megtöltötte a pisztolyát, fölcsatolta a levegőtartályt és felrohant a kórház lépcsőin.

– Úgy látszik, az erőműnek vége! Lángokban áll – mondta a navigátor.

Harry Sumner őrnagy elkezdte az emelkedést száz méterre. Mint vezérgép, onnan fogja rádiójával irányítani és helyesbíteni a támadást.

– Jacobs, akkor is bombázzuk. Betű szerint követjük a parancsot. Azt akarják, hogy szitává lőjjük a dombot, ezért küldtek velünk két bombont.

Jacobs bólintott. Az őrnagya a két darab kéttonnás robbanóbombára utalt. Két Mosquito ilyeneket vitt a bombakamrájában. Ezeket a gépeket azért alakították át, hogy magukkal vihessék Berlinbe a hatalmas betontörő bombákat. Ledobásuk egy apró erőműre és táborra olyan, mintha valaki bunkóval sújtana le hangyákra.

A gödrökön kívül semmi sem marad a talajon.

Ha véletlenül mégis maradna, a többi Mosquitóval kiegészítésként hozott 7000 kiló gyújtóbomba mindent el fog égetni, ami még megmaradt.

– Uram, nem túlozzuk el kicsit? – jegyezte meg a navigátor.

– Soha nem fogjuk megtudni. Csak az Isten tudja, hogy mi van ott lent. Lehet, hogy magának az ördögnek a kemencéje van betemetve oda.

– Bizony lehet, uram.

– Ellenőrizze a céljelző bombák helyét. Ezt a műveletet csak egyszer akarom végrehajtani. És imádkozzék, hogy a fritzeknek ne legyen valamilyük álcázva odalent.

Az őrnagy kétszer hangolta a mikrofonját, utána elkezdett parancsokat adni a tíz közül annak a bombázónak, amelyik éppen alatta repült.

McConnell elszörnyedve nézte, amint az előtte levő tartály úgy pattan le a tizedik oszlopról, mint a síelő egy meredekről, nekiütődik egy pajtaszerű építmény hátsó részének, azután lezuhan a földre. Lepillantva meglátta, hogy a vezetékek csaknem függőlegesen húzódnak le a tizedik oszlopról a gyár talpazatán elhelyezett elosztószekrénybe. Itt nem lesz fokozatos leereszkedés.

Most kell megállnia.

Bal kezébe vette a peckes kötél hurokban végződő végét és a felette lévő görgős kerékre összpontosította a figyelmét. Ha összegabalyítja a kötelet ezzel a kerékkel, valószínűleg meghal. Egyetlen módon dobhatja csak fel. A jobb csuklóját belecsúsztatta a rövid kötél végén levő hurokba és ugyanebbe a kezébe vette a kötél túlsó végére felerősített fanyelet. Úgy fogta meg, mint egy dobósúlyt.

Hátrahajolt, amennyire csak tudott.

A görgős kerék úgy pergett felette, mint a horgászbot orsója, amelynek a zsinórját cápa húzza. A jobb karját felemelve áthajította a kötél nyeles végét a vezetéken, a görgős kerék mögötti pontot megcélozva, a lehulló nyelet pedig megpróbálta elkapni a bal kezével.

Sikerült!

Lefelé nézve látta, hogy a tizedik oszlop keresztkarja rohan felé, hogy találkozzék vele. Harminc méter, húsz.... vajon a brit gáz megölt-e egyetlen SS-legényt is? tizenöt méter. Csuklóira csavarta a peckes kötelet és ellökte magát a tartálytól. A súlyos henger úgy ugrott ki alóla, mint egy musztáng, amely végre ledobta a lovasát.

A lószőrből készített kötél „énekelt”, amikor vezetékekhez dörzsölődött és lassította a csúszását. Elég erős lesz-e a súrlódás? Reszkető keze teljes erejével szorongatta a kötelet. A peckes kötél épp elegendő sebességgel ütközött össze a keresztkarral ahhoz, hogy McConnell egész testét előrehajítsa az oszlop elé, a drótokkal párhuzamos helyzetbe. A lendület majdnem elszakította levegő-tartályát, a hátán levő hevedert, a vállát és a csuklóit, mégis kitartottak: a kötél, a tartály, a heveder, a csontjai és

inszalagjai. Két másodperccel később a tizedik oszlopra fölfüggesztve úgy lógott lefelé, mint a fán fennakadt ejtőernyős.

Úgy érezte, hogy a két karját kitepték a helyéről, ezért fellendítette a lábát és átkulcsolta velük a keresztkart. A fára mászó tizenkét éves gyerekek szokásos háttal-fenékkal-lefelé testhelyzetében elkészült az oszlop közelebb eső támasztópóznájához.

Ekkor lenézett.

Húsz méterrel alatta hat gáztartály hevert a havon a gyár fala mellett. Ártalmatlannak és avittnak néztek ki, amint a szemetes teherautójáról lehullt ócskavas. Legalábbis remélte. Lehet, hogy valóban ártalmatlanok.

De lehet, hogy nem.

Jobbra nézett, magára a táborra. Különböző méretű fekete gyufaszál-figurák heverték elképesztő szögekben a havon, nagyon sokan a foglyok barakkjai mellett torlódtak össze.

– Isten a mennyben, működött – mondta hangosan. A vinil álarcban teljesen idegen volt a hangja.

Megpróbálta leküzdeni a hányingerét. Az álarcban való öklendezés végzetes lehet, miután nem kockáztathatja az eltávolítását. A nők és gyerekek beértek egyáltalán a K-Épületbe? Túlságosan korán indította el a gázt? Hol van Anna? Hát Stern? Sternnek nincs védőöltézeke. Lenézett a derekára. Jézus Krisztus! A biztonsági övét bekapcsolva hagyta az oszlop tetején.

Ez a nyavalyás vacak úgylis használhatatlan már.

Két mély lélegzetet vett a levegőtartályából, aztán bevágta kampóit a fába, átkarolta a póznát és elindult lefelé.

47.

– Megszerezte az oxigénpalackot? – kiáltotta oda Stern, miközben a kórházfolyosó túlsó oldalán világító zseblámpa fénysugara felé rohant.

A sugár elmozdult, lefelé irányult és sötét színű, fénylő lepedőre helyezett zöld palackot világított meg. Stern a batyuban rúgkapáló Hannah Jansent rátette a lepedőre.

– Tüdőgyulladásos betegről vettem el – hallatszott Weitz fojtott hangú válasza. – Jobb lesz, ha felveszi az öltözetet.

Stern azonnal az öltözködni kezdett. Miközben a cipzárral bajlódott, rájött, hogy baj van. Weitz nem tarthatja a zseblámpát, miközben a kislányt pólyázza vinilbe, pedig hallotta, hogy valaki azt is csinálja.

– Ki van itt? – kiáltotta Stern, miközben elugrott a lámpa sugarából.

– Minden rendben! – mondta Weitz és a fényt egy másik sötét öltözekű alakra irányította, akinek levegőtartály volt a hátán. Az alak felnézett a munkájából. A zseblámpa fényénél Stern először csak visszatükröző

világosságot látott. Kicsit később McConnell Oxfordból hozott vinil-álarcán keresztül Anna Kaas szőke haját és fekete szemét pillantotta meg. Anna visszanézett rá, nyilván megdöbbenette a férfi véres, sebes arca, aztán rámutatott Stern védőöltözékére és folytatta a munkáját.

Stern haladéktalanul felhúzta a Raubhammerből érkezett öltözék vilámlámpázárát. A kórház lámpái hirtelen kigyulladtak, elhalványultak, utána folyamatosan világítottak.

Az erős fény megbénította Sternt.

– A véstartalék-generátor. Valaki van a pincében – mondta Weitz és megragadta Stern vállát. – Mit csinált a fegyveremmel?

– Odaadtam valakinek.

Weitz szitkozódott és megkerülve a sarkot, rohant Brandt irodája felé. Anna felemelte a pisztolyát és utána kiáltott, de a hangja csupán rövid távolságra jutott el az álarcba épített membránon keresztül. Letette a fegyverét és Stern segítségével lehetőség szerint légmentesen lezárta a vinil-lepedőt, felhasználva a Weitztől kapott Leukoplasztot. Fogta az oxigénpalack miatt sokkal nehezebb batyut, és a kórházajtó felé fordult.

Sturm törzsőrmester kissé imbolyogva állt a lépcsőház mellett és gyakolsági fegyvert tartott a kezében. A zubbonya bal oldalát vér itatta át.

Amikor Stern lehajolt, hogy letegye a gyereket, Sturm tüzelt.

Elhibázta.

Sturm visszarántotta a závárt a második lövéshez.

Ámbár az évek során kifejlődött reflexei arra ösztönözték Sternt, hogy támadjon, ezeknél is erősebb érzés hullámszórt át rajta. Rávetette magát Hannah Jansen testére, hogy megvédje a kislányt a golyóktól, ámbár egy belső hang azt mondta neki, hogy ezért meg fog halni.

Lövéseket hallott, de túlságosan gyorsan és sokat, ezek nem származhattak Sturm zárdugattyú puskájából. Felnézve Ariel Weitzet pillantotta meg, amint Brandt Lugerével lövöldözve kirohan az oldalfolyosóról.

Sturm törzsőrmester közvetlen közelről viszonzta a tüzet.

A puska durranása még el sem halt a széles előcsarnokban, amikor Weitz már lezuhant a csempepadlóra. A törzsőrmester a fekvő férfi felé dülöngélt és menet közben felhúzta a puska závárját. Weitz a padlón vonaglott, de nem tudott sem felkelni, sem elvánszorogni. Sturm golyója a gerincét sebesítette meg.

Jonas elindult, hogy nekirontson az SS-legénynek, de ekkor nagy kaliberű pisztoly dördült el a jobb füle mellett. Felkapta a kezét, hogy a dobhártyáját védje és elnémulva nézte Anna Kaast, amint még három golyót lő ki, a kórházfalhoz szögezve Sturmot. Az őrmester széttárt karra ott támaszkodott egy pillanatig, azután úgy zuhant a padlóra, mint egy véreshurka-töltelékkel teli zsák, vörös csíkokat hagyva maga után.

Anna letérdelt Weitz mellé. Az emberkének még a lélegzetéért is harcolni kellett. Az ápolónő gyengéden lehúzta a férfi álarcát és légtömlőjét.

Weitz szokása szerint borotvátalan volt. A szemében enyhe mosoly csillant fel. – Emlékszik arra, hogy mit mondott nekem? – suttogta.

A folyosó lámpái megint elhalványultak, de tovább világítottak.

Anna a férfi jobb kezét beborító gumit szorongatta. – Tessék, Weitz úr?

– Azt mondta ... Isten ... látja, hogy ... mi a valóság. – Sikertelenül próbált nyelni egyet. – Remélem, hogy igaz – hörögte és meghalt.

Anna lehajtotta a fejét.

Stern megérintette a vállát. – Kaas kisasszony, van autója?

Éppen amikor Anna válaszolni akart, a kórház lámpái elaludtak. Stern a sötétsgben felsegítette Annát.

– Greta kocsijával nem jutunk messzire, darabokra lőtték a kerekeit. Mi van Sabine Mercedesével?

– Nem. – Stern meghallotta a gyerek elfojtott kiáltását a légmentesen elzárt lepedőből. – Várjon!

Stern letérdelve tapogatta ki az utat Günther Sturm véres teteméhez és átkutatta a zsebeit. Csaknem felkiáltott a megkönnyebbüléstől, amikor jobb kezével megfogta az autókulcsokat. – Megszereztük! – kiáltotta és tenyerét végigcsúsztatta a hideg padlócsempéken, Sturm puskája után kutatva. – Fel fogjuk venni McConnellt az oszlopnál.

Megtalálta a puskát, felállt, átvette a vállán. Először azt hitte az eszeveszett zümmögésről, hogy valamilyen bogár csinálja a füle mellett. Ekkor Anna megbökte és Stern rájött, hogy az ápolónő sikoltozik a gázállarcában. Kiegyenesedett és arra nézett, amerre Anna mutatott.

Az ajtóban, egy világítóbomba halványuló fényétől övezve, magas, fekete ruhás alak állt. Amikor kinyújtotta az egyik karját feléjük, Stern agyában egy hang az kiáltotta, „Puska”. Sturm fegyvere egyetlen másodperc alatt lekerült a válláról és már célzott is.

Anna elsütötte a pisztolyát, de nem talált. Húszegynéhány méter meghaladta a fegyver lőtávolságát.

Stern meghúzta a puska ravaszát.

Nem történt semmi. Sturm nem töltötte csőre a fegyvert. Mialatt felhúzta a zárat, csillogó vörös fény tűnt fel az árnyalak mögötti ablakban.

A sokszínű szövet fekete öltözéktől elütő villogása készítette Sternt célpontja megváltoztatására. A golyója az alak mögötti ajtó ablakát ütötte át. Stern félreütötte Anna karját, azután mindkét kezét vadul lengette. Fogalma sem volt arról, hogyan juthatott le McConnell ilyen gyorsan a dombról, de azt tudta: egy német nem lobogtatna „kilt”-et harc közben.

Amikor McConnell odaért hozzájuk, egészen közel azt mondta. – Ki kell jutnunk innen! A gáz hat! A fasor tele van halottakkal!

Stern gázállarcában nem volt membrán a beszélgetéshez, ezért vállalta a kockázatot és kikapcsolta a légtömlő jét. – Hogy az ördögbe került ide? – kérdezte, tüstént elzárva a nyílást a tenyerével.

– Légipostán! – kiabálta McConnell. A membránon keresztül olyan volt a hangja, mint a rajzfilmeknek.

– Micsoda?

– Ne törődjék vele!

– Mi van a gyárral? Elfutunk vagy befejezzük? – kérdezte Stern.

– Van autónk?

– A Mercedes.

– Mi van a fényképezőgéppel és a mintakannákkal?

– Greta Volkswagenében vannak – mondta Anna.

McConnell látta, hogy valami mozog a padlón. – Mi az ördög ez?

– Egy kislány. Van nála egy oxigénpalack, de el kell vele mennünk innen – mondta neki Stern.

– Mi van a többi gyerekkel? – kérdezte Anna.

– A K-Épület tele van. A többiek... – Stern a fejét ingatta. – Ezt az egyet még megmenthetjük.

– Tegye vissza a légtömlőjét! – kérte McConnell. – Anna, vidd a kislányt a Mercedesbe és várj ránk a folyónál. A víz felől fújó szél miatt az a legbiztonságosabb hely. Jonas és én végre fogjuk hajtani azt, amiért ide jöttünk. A folyónál találkozunk. A Mercedesszel megyünk a tengerhez. – Stern felé fordult. – Rendben van így?

Stern bólintott.

– Schörner nem bukkant fel? – kérdezte McConnell.

– Nem – mondta Anna.

Stern a fejét csóválta.

– Keress egy sötét helyet és ott várj – mondta Annának McConnell.

– Van odakint egy komp, egy teherautó fér el rajta. Ezzel hordják fel délről az ellátmányt. Ha ezt használjuk, elkerüljük azt a kockázatot, hogy Schörnerrel találkozunk a főúton.

Stern egyetértően bólintott, majd lehajolt és a vállára vette Hannah-t.

Anna revolverrel a kezében elindult a főbejárathoz. McConnell hirtelen az asszony hátán levő levegőtartályra ütött. Döbenten nézett ki az Appelpplatzra. Két vakító vörös fény lángolt a hóban, a görögtűzre hasonlítottak. Két másikat látott egyenes vonalban a főkapun túl, valószínűleg a folyópart közelében. Amikor a rubinszínű láng a kórház hátsó kapuja mögött is fellobbant, azt hitte, valamelyik haldokló SS-katona gyújtogat.

Ez azonban valami más volt.

Volt valami rendszer a lángokban, mintha egy haragos, isten szórt volna üstökösöket. McConnell talán tovább bámulta volna, ha Stern nem lódítja előre. Anna megragadta McConnellt, felkapta a bőrzsákot Greta autójának a hátsó üléséről, és a kórházat megkerülve loholtak Stern után.

Mikor találkoztak vele, Stern már visszafelé jött. McConnell rákiáltott, hogy mi az ördög történik, de Stern már elhaladt mellette és az Appelpplatzon keresztül az igazgatói épület felé rohant.

Hannah-t a mozdulatlan Mercedes utasülésén találták. A vinillepedőt az oxigénpalack lassan úgy felfújta, mint egy léggömböt. McConnell bese-

gítette Annát a vezető ülésre. Az asszony mellkasát a hátán lévő levegő-tartály a kormányhoz szorította, de sikerült a motort beindítania.

– Találkozunk a folyónál! – kiáltotta a férfi és becsapta az ajtót.

A Mercedes kerekei forogni kezdtek a jégen.

McConnellnak hirtelen eszébe jutott valami, kinyitotta a hátsó ajtót, beugrott a kocsiba és felkiáltott. – Tegyé le a tábor előtt!

Schörner őrnagynak öt percébe került, hogy megtegye ugyanazt a távolságot, amelyet McConnell nyolcvan másodperc alatt tett meg. Ott, ahol McConnell nyílegyenesen haladt, Schörnern kanyargós szerpentinen küszködött és a terepjárója roncsai is, akadályozták abban, hogy a tábor elérje. Az is időbe telt, amíg átcsoportosította az embereit az erőműnél, ezért nagyon elkésett. A vörös tüzek mellett haladva egyre türelmetlenebbé vált. Tudta, hogy mit jelentenek ezek a tüzek, már látott ilyeneket Oroszországban. Amikor a csapatszállító a tábor kapujához ért, kihajolt az ablakon, hogy odakiáltson a kapuőröknek.

Nem látott egyet sem.

– Lassítson! Lassabban, maga idióta! – kiáltott a gépkocsivezetőre.

Kinyitotta az ajtót és ráállt a teherautó hágsójára. Amint a vezető lassan előregurította a járművet, Schörner hirtelen erős aggodalmat érzett. Soha nem tudta, mi az alapja az ilyen megérzésnek, de Oroszországban megtanulta, hogy ne kételkedjék benne.

– Állítsa meg az autót! Állj! – parancsolta.

A jármű csúszkálva megállt.

Schörner leugrott, és kettőt lépett a kapu felé. Amikor a sötétbe kémlelt, három mozdulatlan alakot látott a földön, a kapun belül. Felnézett a legközelebbi őrtoronyra. A lövész élettelen teste a mellvéden hevert.

Schörner hitetlenkedve pislogott. Vaktában hátrált a teherautó felé, aztán megfordult és felkapaszkodott a vezető mellé. – Hátráljon! Vigyen el innét bennünket! – kiáltott rá, miközben olyan gyorsan tekerte fel az ablakot, ahogy csak tudta.

A sofőr úgy nézett rá, mintha megőrült volna.

Schörner elővette a pisztolyát és a vezető fejéhez szorította. – Gázt engedtek ki! Azt akarom, hogy az autó kétszáz métert hátráljon az úton!

Az ijedt sofőr hátramenetbe rántotta a váltót és tíz másodpercig pörgette a kerekeket, amíg végre megkapaszkodtak a jeges talajon.

– A céljelzők lent vannak. Célpont azonosítva – jelentette a navigátor.

– Itt a vezérbombázó – szólta a mikrofonjába Harry Sumner őrnagy. – Ha lenne odalent bumm-bumm, már befogtak volna bennünket a fényszóróikkal. Ne siessenek és legyenek pontosak. Előbb az erőmű, aztán a tábor. Bombázzák a vörös céljelzéseket. Bombázzanak kedvükre.

Sumner Mosquitója folytatta a körözést ötszáz méter magasságban, mialatt az első bombázó beérte. Az átalakított repülőgép délről észak felé

tartott, az erőműnél lévő vörös jelzéseket vette célba. Másfél másodperc késéssel oldotta ki a terhét és a késedelem a 2000 kilós robbanóbombát éppen túlsodorta a dombtetőn.

Amikor földet ért Dornow megszűnt létezni.

McConnell félig kint volt a Mercedesből, amikor rettenetes erejű lég-hullám rázta meg lába alatt a talajt. Visszanézett a kórház felé és látta, hogy gomba alakú tűzgolyó száll fel a dombok mögött az éjszakai égboltra. Miközben rámeredt, a legmagasabb domb csúcsa csillagszóróhoz hasonló fehér robbanások közepette eltűnt. A villanás átívelt Totenhausen felett, betemetve a hullák mezejét.

Most értette meg a vörös tüzeket.

Most értette meg, amit Stern abban a pillanatban felfogott, amint meglátta a tábor fölött rácsszerűen kidobott céljelzőket. De mit gondolt Stern, mit tehet ezzel kapcsolatban? Nem hívhatja fel a 8. Légi Hadtest főhadiszállását Angliában, hogy vonják vissza atámadási parancsot.

A távolodó Mercedes motorzúgása térítette magához. Berúgta annak az épületnek az ajtaját, amelyikben Stern eltűnt és földbe gyökerezett a lába. Feljebb az előcsarnokra nyíló egyik ajtóból sárga fény szűő dött ki a folyosóra. Honnét érkezik ide áram? Csodálkozva nézte az üres folyosót. Itt miért nem voltak halott németek? A gáz nem hatolt volna még be ebbe az épületbe? Becsukta maga mögött az ajtót és a hangokra összpontosította a figyelmét.

Nem hallott jól a vinilárccban, de nem lehetett félreismerni egy dizelgenerátor hangját. Gyorsan átvágott az elő csarnokon a fény forrása felé, amelyről kiderült, hogy a rádiós szobája. Stern már ott ült a pultnál, frekvenciát keresve a rádió tárcsájával.

Újabb robbanássorozat rengette meg a padlót.

Stern dühében az asztalra ütött. McConnell azonnal átlátta a problémáját. Stern használni akarta a rádiót, de nem kockáztathatta meg az álarc levételét, hogy beszélhessen. Fogalma sem volt arról, hogy Stern kivel akar beszélni, de felébredt benne a tudós és tüstént rájött az egyetlen megoldásra. Felkapott egy ceruzát a rádió pultjáról és három szót írt fel a Stern keze melletti rejtjelkönyvre:

„KANÁRI A SZÉNBÁNYÁBAN!”

Stern kidülledt szemmel nézett fel rá gázálarca szemnyílásán keresztül. Felkapta a törzsőrmestertől elvett puskát és kirohant a szobából.

Az újabb bombák sokkal közelebb robbantak. A légnyomás majdnem ledobta apolcról a rádiót. Frászt! Ennyire pechesek lennének? Épp a siker küszöbén jutnak a pokolra a rossz szervezés miatt? Smithnek tudnia kellett volna, hogy a Bombázó Parancsnokság vagy a 8. Légi Hadtest egyoldalúan eldöntheti egy olyan erőmű megsemmisítését, amilyen a dornowi. A tábornoknak megfelelő lépéseket kellett volna tennie.

McConnell felpattant, amikor Stern fiatal SS-legényt vezetett be a szobába és becsapta az ajtót. A katonán nem volt gázálarc, mégis életben maradt. Stern átadta a puskát McConnellnak és leszorította az SS-t a földre, amíg a szája és az orra az ajtó és a padló közötti rés mellé került.

– Itt van a kanárink. Álljon a hátára és lője le, ha megpróbál elfutni – mondta Stern. Leült a rádiós székébe és a mikrofonba üvöltött. – Atlanta! Atlanta! Itt Butler és Wilkes, ismétlem, Butler és Wilkes hívja Atlantát!

McConnell egyik csizmáját a német lapockájára, a puska csövét pedig a veséjére tette. – Stern, mi az ördögöt csinál?

– Butler, ismétlem, Butler hívja Atlantát – ismételte Stern, és intett McConnellnak, hogy hallgasson. – Segítsenek! Segítsenek

McConnell azt várta, hogy bármelyik pillanatban meghallja a táborra hulló bombák fülsiketítő robbanását. – Próbálja magukat a repülő gépeket elérni. Smith nem tudja leállítani ezt az átkozott balhét! – kiáltotta.

Stern megfordult és ráüvöltött. – Smith küldte ezeket a gépeket, maga hülye! Ő az egyetlen, aki leállíthatja őket!

McConnellt hirtelen szédülés fogta el. Valóban hülye! Smith tábornok tett lépéseket. Ezek a lépések a kíméletlen profizmus olyan fokát igazolták, hogy McConnell elkábult. Szinte megbénult és szótlánul figyelte, ahogy Stern ismét a pult fölé hajol.

– Szent ég, őrnagy! Hát ez mi volt?

Wolfgang Schörner a hozzáértő elismerésével figyelte, amint az első gyújtóbombák elpusztították a dornowi erőművet. Csodálkozva csóválta a fejét. – Azt hiszem, az utolsó sorozat foszforbomba volt, Körber. Talán termit is volt köztük. Örüljön, hogy nem volt alattuk.

– Dehát miért csinálják?

Schörner elgondolkodva dörzsölte az állát. – Hozzáláttak Totenhausen földre döngöléséhez, mialatt az ügynökeik is bent vannak. A kérdés az, hogy miért?

A gyújtóbombák ledobása volt az, amire Anna Kaas várt. Nem kifejezetten erre, de valami hasonlóra. Olyasmire, ami elég hosszú ideig vonja el Schörner őrnagy és az emberei figyelmét, hogy észrevétlenül kihajtsen Totenhausen kapuján. Figyelte a csapatszállító autót, amint odarobog a kapuhoz, még Schörner is felismerte, amikor lelépett a felhágóról, azután megfordult és visszaugrott a teherautóba. Hálat adott Istennek, hogy jó érzékkel kikapcsolta a lámpáit, amikor keresztülhajtott a táboron.

A csapatszállító jármű kétszáz métert hátrált fölfelé a tábortól a dombok felé kanyarodó úton, de Schörner nem volt ostoba. A teherautó még mindig elállta a menekülés útvonalát és rá lehetett látni belőle a főkapura. Annának negyven métert kellett megtennie a főkapu és a folyó közötti lejtős, nyílt terepen. Ott, a folyó jeges vízében, a Totenhausenbe vezető

bekötő útnál várakozott az egyetlen teherautó szállítására alkalmas komp. Ha nem tereli el valami Schörner figyelmét, soha nem ér el oda.

A GENERAL SHERMAN-művelet gondoskodott a figyelem eltereléséről. Amikor meglátta a dombokon bekövetkezett rettenetes légnyomás lángjának narancssárga visszatükröződését a szélvédőjén, levette a lábát a fékről, előreimbolygott a halott SS-katonák és szétört kapu között. A hátsó ülésen még mozgott és kapálózott a vinilbe burkolt batyu. Fojtott sikolyok törték meg a csendet. Anna tudta, hogy a kislány csaknem megőrül a félelemtől, de várnia kellett. A halott örök jelezték, hogy az ideggáz déli irányban már legalább a kapuig lehúzódott.

Egészen kevés gázt adott a Mercedesnek, miközben Schörner csapatszállító autójának a reflektorait nézte és azon imádkozott, hogy az őrnagy a dombokat figyelje. Húsz méter a folyóig. Tíz. Nem nézett Schörner autójára addig, amíg célba nem vette a kompra vezető kis hajóhidat. Rettegett, amikor a kocsí orra lefelé haladt. Nem árulják el a féklámpák Schörnernek az autója helyét? Bizony! Imát mormolva kikapcsolta a motort és engedte, hogy a Mercedes gáz nélkül guruljon át a hajóhídon. Amikor érezte, hogy a kerekek a fa fedélzeten huppannak, első sebességre kapcsolt, erősen rálépett a fék pedáljára és behúzta a kéziféket.

A Mercedes sercegeve átkorcsolyázott a jeges fedélzeten. Ha az első lökhárító nem ütközik neki a kormányosfülke mellett a fedélzetből kiálló vasoszlopnak, a kocsí azonnal belecsúszott volna a folyóba. Amikor zökkenve megállt, Anna visszanézett a csapatszállító kocsira, amely nem mozdult meg. Néhány vigasztaló szót szolt a hátsó ülésen félig fel-fúvódott vinilbatyunak és kinézett a szélvédő üvegen. Az évnék ebben a szakában a folyó csaknem teljes hosszában befagyott, de a komp elég gyakran közlekedett ahhoz, hogy napközben keskeny csatornát tartson szabadon. A csatorna minden éjjel befagyott, reggel pedig újra feltörték.

Nem vállallhatta az autó kinyitásával járó kockázatot, hogy megnézze. Hunyorogva bámult a sötétbe. Közvetlenül a kocsí orra előtt jég volt, de a folyón keletre és nyugatra húzódó fehér takaróval összehasonlítva feketébbnek látszott. Az a sötétség folyóvíz volt. Csak vékony volt felette.

Anna remélte, hogy elég vékony.

Smith tábornok a GENERAL SHERMAN adását hallgatta, amikor Bottomley pilóta berontott a felszállópálya melletti kis kunyhó ajtaján.

– Kapcsoljon a három-egy-négy-nullára, uram! Gyorsan!

Duff Smith sokszor került nehéz helyzetbe és mindig megállta a helyét. Most is kiérezte a férfi hangjából a feszültséget, hogy kérdezősködés nélkül engedelmeskedett a beosztottjának. Légköri zavarok hangja töltötte meg a kunyhót, ahogy keresgélte a frekvenciát.

– A Junkersben voltam, uram. Váltogattam a hullámsávokat, amikor meghallottam – lihegett Bottomley.

– Mit hallott?

– Őket, uram. Félreérthetetlenül az ő adásuk volt.

Hirtelen fojtott hang sercegett, németes kiejtése nagyon hasonlított Jonas Sternére. – ... ismétlem, Butler hívja Atlantát! Segítsenek! Segítsenek!

Smith elsápadt. Lenyomta az adásbillentyűt és felkiáltott. – Itt Atlanta. Beszéljen, Butler! Beszéljen, Butler! Már leírtuk magukat. Mi a helyzet?

A rádió megint sercegett. – Megbízatus teljesítve! Ismétlem, megbízatus teljesítve! Állítsa le a bombázókat, állítsa le a bombázókat!

– Nahát! – hápogott Smith. – Butler, mondja még egyszer. Azt mondta, hogy a megbízatus teljesítve? – A tábornok skót kiejtése kiütöközött az angolos felszínből, mint mindig, ha feszült volt a helyzet.

– Megbízatus teljesítve! Állítsa le a bombázókat, maga félkarú fattyú!

Duff Smith reszkető ujjakkal tárcsázta a GENERAL SHERMAN vészhelyzetre fenntartott frekvenciáját.

Harry Sumner repülőórnagy két kézzel ragadta meg a Mosquito rövidhullámú rádiójának szabályozó tárcsáit, amikor egy skót akcentusú hang harsant fel. – General Sherman, General Sherman! Figyelem!

Jacobs navigátor felkapta a fejét a radarernyőről, zavar és gyanakvás tükröződött az arcán. – Hát ez ki az ördög, Harry?

– Ezt én is szeretném tudni – mondta szenvtelen hangon Sumner.

– Megparancsolom, hogy állítsa le a bevetést. Megismétlem, állítsa le!

Sumner pislogott, úgy meglepődött. – Jacobs, a megbízatusnak ebben a szakaszában nincs fedőszavunk a leállításra?

– A főerő elhagyása után nincs, uram. Szigorú rádiózási tilalom van.

– Akkor honnan ismeri ez a faszi a frekvenciánkat és a fedőnevünket?

Jacobs vállat vont és kinézett a pilótafülkéből. – Úgyis elkésett, uram. Az erőműnek vége. A többiek most fejlődnek fel a tábor fölé repüléshez.

– Figyelem, General Sherman! Az ötven-négy-pont-nulla-négy északi, tizenkettő-pont-három-egy keleti fokon vannak. Célpontjuk Tara. Én írtam a parancsot a bevetésükre. Most hatályon kívül helyezem. Tudom, hogy rádiózási tilalom van és azt is, hogy hallhatnak. Azonnal fejezzék be a bombázást. Igazolják vissza. Abbahagyni a bombázást! Ez parancs!.

Sumner kezei remegtek a keresőn. – Kósernak hangzik, mit gondol?

– Ez a maga hívása, Harry. Tíz másodperce van a művelet leállítására.

– Sohsem hallottam olyan fritzet, aki így tudna utánozni egy skótot. – Sumner bekapcsolta a mikrofont. – Itt General Sherman. Melyik évben volt a harlaw-i csata? – kérdezte tömören.

Pillanatnyi csend után a rádió recsegni kezdett. – 1411-ben. Az Isten áldjon meg, fiacskám, 1411-ben.

Sumner megragadta a VHF mikrofont. – Itt a vezérbombázó. Bombázás leállítva, bombázás leállítva. Itt a századparancsnok. Térjenek vissza a támaszpontra. Leállítva, leállítva. Vissza a támaszpontra.

Jacobs hátradőlt és nagyot sóhajtott. – Ugye tudja, mit csinál, Harry.

– Én is remélem. Én is – mondta Sumner.

Amikor a bombák már nem hullottak és McConnell átment a sötét Appelplatzton, első ízben érezte át annak a jelentőségét, amit véghezvitt. Tetőtől talpig légmentesen beburkolva fekete vízhatlan öltözkébe, az oxfordi laboratórium sűrített levegőjét belelegezve úgy mozgott a hullák között, mint egy kísértet a csatatéren.

Mindenütt halottak heverték, SS-legények és foglyok vegyesen, férfiak, nők és gyerekek, összevissza kinyújtott karokkal és lábakkal, nyitott szájjal és szemekkel a siftergő céljelző bombáktól vörösre festett égboltra meredve. Bármilyen szörnyű is volt ez a látvány, McConnell tudta, ez csak halvány árnyéka annak a pusztításnak, amelyet a huszadik század tudománya a hadviselés gépezetének szolgálatába állított. Sternre nézett. A fiatal cionista gázalarcának szemnyílása nem a földre, hanem a gyár felé irányult. Persze Stern sem volt képes figyelmen kívül hagyni azt, ami nyilvánvaló volt. Voltak, akiket megmentettek, de többet öltek meg.

Mégis, amint közeledtek a gyár kapujához, McConnell agyát egyetlen gondolat foglalta el. Ha csupán a Sarin brit másolata vitte véghez ezt a csendes, vértelen mészárlást, akkor a Somanban a németeknek valóban apokaliptikus erejű fegyver van a birtokában. Ezt elméletben már Oxfordban is tudta. De miután saját szemével látta az ideggáz felhasználását emberi lények ellen, ez minden más módnál jobban rávilágított arra, micsoda lehetetlen dilemmákkal kell szembenézniük olyan embereknek, mint Duff Smith és Churchill.

A blöffüknek be kell válnia. A másik lehetőség, jó és a rossz legvégső, mindent eldöntő harca az armageddon.

Stern plasztikot préselt a gyárajtó zára köré. McConnell elgondolta, mi mindent tett, hogy tizenöt percre bejuthasson egy német gázgyárba. Stern gyorsan elhárított az ajtótól és McConnellt is magával húzta. Egy perc múlva a robbanás forgácsokra tépte a zárat és az ajtó egyik oldala kinyílt.

Amikor McConnell felemelte azt az erős fényű zseblámpát, amelyet Stern talált a rádiós szobájában és körbevilágított vele a sötét gyár belsejében, azonnal tudta, Duff Smithnek igaza volt, hogy ideküldte őt. Erre a munkára ő volt a legalkalmasabb ember. Az üzem területe kisebb volt annál, mint amekkorára számított, de olyan ipari berendezéseket tartalmazott, amelyek az egész világon egyedülállóak voltak. Az első, amit megpillantott, egy katonai szempontból szigorúan titkos Du Pont kutató- és fejlesztő-laboratórium volt, egyik professzora már vezette ilyen keresztül. Az üzemrész két emelet magas volt, tele volt zsúfolva U alakú vörösréz csövekkel, kompresszorokkal és lapos, zárt kádakkal. A falon sűrűn egymás mellett egyméteres betűkkel felírt táblák lógtak: RAUCHEN VERBOTEN! Tilos a dohányzás! A padlót ládák borították be,

részben nyitva, részben csukva voltak. A gyár lámpái nem kaptak áramot, fényük nélkül a fényképezőgép nem sokat ért, de Stern mégis elővette.

McConnell londoni idegenvezetőnek érezte magát, amikor keresztül vezette Sternt a berendezések labirintusán. Imitt-amott ráirányította a zseblámpát valamelyikre, Stern pedig hosszú exponálási idővel felvételeket készített. Az amerikai a szoba közepén rábukkant a rakodólapra láncolt aeroszolos töltőberendezésre. Addig szedte szét, amíg meg nem találta a belsejébe rejtett titkot: a szűrőkorongokat. Megcsodálta a csökkenő áteresztő képességű, sorrendben elhelyezett extrafinom cseppfogó sorozatot. Mire a harci gáz áthalad a berendezés egyik végétől a másikig, már mint szuszpenzióba töltött ionként funkcionál. Ez nemcsak láthatatlanná teszi, de a hagyományos gázálarc sem tudja útját állni.

Öt szűrőt tett be Stern zsákjába, aztán továbbment. Csak az első tekerics film felhasználása után jöttek rá, hogy nem tudják kicserélni gázvédő öltözkük levétele nélkül. Vízhatlan kesztyűik elegendő mozgékonyt biztositottak egy puska elsütéséhez, de ahhoz nem, hogy betegyenek egy apró filmorsót a gépbe és tekerni is tudják. McConnell intett Sternnek, hogy tegye el a gépet. Még két dologra volt szüksége az épületből: Soman-mintára és Klaus Brandt laboratóriumi naplójára.

Mindkettőt megtalálta a gyár hátsó részének egyik felszíni szobájában. Itt a berendezés nem fémből, hanem üvegből készült. Ezen a helyen végezték a legkomolyabb munkát. A laboratórium egyik falán a fogason gumiöltönyök lógtak. McConnell rámutatott egy erős acélajtóra. Stern szétlőtte a zárat egy pisztollyal, amelyet az egyik hullától vett el.

Az ajtó mögött olyan kincsre leltek, amely legalább egy esztendőre adott volna munkát a tudósoknak Porton Downban. Voltak itt apró gázpalackok GA, GB jelzéssel és olyan betűkkel is, amelyeket McConnell nem ismert. A GB jelzésű tartályokra ragasztószalag volt erősítve, rajtuk kézzel írt felirat volt: Sarin II; Sarin III; Tabun VII; Soman I; Soman IV. A nagy tároloszekrény alján töltényládához hasonló üres fadobozt találtak amelynek függőleges rekeszeit húsz centis tartályokra méretezték. McConnell feltételezte, hogy Brandt a gázmintákat ebben a dobozban szokta szállítani a többi vizsgálóberendezéshez.

Mialatt megtöltötte a dobozt mintákkal, Stern az egyik magasabb polcot kutatta át és a legkülönbözőbb cókókákat vette le róla. Talált köztük kis fémgömböket is, nyél állt ki a tetejükön. Ezeken is Soman IV feliratú ragasztószalag volt. Stern egy pillanat alatt rájött, hogy mik voltak ezek a gömbök: ideggázt tartalmazó kézigránatok, kipróbálásra előkészítve.

Stern három gránátot betett a zsákjába.

McConnell Brandt kutatási-naplóját kinyitva találta meg az asztalon. Sturm törzsrőrmester bizonyára a berendezések szétszerelésének kellős közepén zavarta ki a vegyészeket. Minden úgy maradt, ahogy volt, mint kiégett házban a vacsorához terített asztal. McConnell gyorsan átlapozta a vastag naplót. A feljegyzések eltérő kézírással készültek, sok közülük

részletes vegyi formula volt, legtöbbjük szerves foszfáton alapult. Valamennyi bejegyzés végét gondosan szignálták. Sok alatt a K. B. kézjegy szerepelt. McConnell Stern zsákjába tette a naplót, felkapta a szállító dobozt és intett Sternnek, hogy kövesse. Megszerezték amiért jöttek, ideje volt elmenekülni.

– Káplár! Mit lát a kapunál? – kiáltotta Schörner őrnagy.

A fiatal káplár kibámult a szélvédő üvegen. Egy perccel ezelőtt ötven méterrel előre jött a teherautóval, de így sem látott semmit. – Elnézését kérem, őrnagy – mentegetőzött.

– A kapunál, maga bolond! Most nézze! Az úton keresztül!

A káplár követte az autólámpák fénysugarát. Végre meglátta vagy úgy gondolta, látja, amint kicsit fénylőbb feketeség mozog a teljes sötétségben. – Mi ez, őrnagy?

Schörner a térdére ütött tehetetlenségében. – Kommandósok. Védőöltözeteket viselnek. Káplár, nagyon lassan menjen előre.

Amikor a teherautó előrearaszolt, a fényszórósugarak két alakot világítottak meg egy pillanatra. Lehorgasztott fejfel szaladtak és csillogtak, mintha fekete fóliába lennének burkolva.

Schörner a műszerfalra ütött. – A komphoz futnak!

– Mit tegyek, őrnagy?

Schörner őrjöngve törte a fejét. Amikor rájött a válaszra, pillanatnyi kétséget érzett. Ekkor azonban a második felismerés úgy dőlt bele, mintha lándzsával szúrták volna át a szívét. Ha Szövetséges kommandósok most engedték ki Totenhausenban a Soman-készletet, akkor Rachel Jansen meghalt. A feketébe öltözött férfiak nemcsak azt a berendezést semmisítették meg, amelynek az őrzésére őt rendelték ki, hanem meggyilkolták azt a nőt is, aki iránt egyáltalán érzett valamit azóta, hogy brit bombák megölték élete egyetlen szerelmét.

Két mély lélegzetet vett. – Minden rendben? – szólt oda a teherautó hátsó részében lévő embereinek.

– Hofer egy gránátszilánktól meghalt, őrnagy. Mi többiek jól vagyunk.

– Mindnyájan szálljanak le.

Tíz SS-katona ugrott le. Készenlétben tartott puskával vagy gépisztollyal rajvonalat alakítottak ki.

Schörner megigazította a szemkendőjét és kihúzta magát. – Legalább két, esetleg több Szövetséges kommandós van a folyóparton, a komp közelében. A folyó valószínűleg befagyott, de lehet, hogy mérges gáz van köztük és köztünk. Bock, Fischer az autóban maradnak, hátha járművön próbálnak elmenekülni ezen az úton. Mi, többiek gyalog megyünk előre.

Schörner beszéd közben elment a sor előtt, legalább egyszer mindegyik katonának a szemébe nézett. – Azt akarom, hogy öt ember tíz méteres távközzel előttem képezzen rajvonalat. Egy-egy ember haladjon mindkét oldalamon, húsz méternyire, egy pedig tizenöt méterrel mögöt-

tem. Tüzeljenek mindenre, ami mozog. Ha valamelyikünk gázba botlik, a többiek menjenek ellenkező irányba, de folytassák a tüzelést. Világos?

Schörner látta, hogy néhányan már a gáz említésekor elsápadnak, a többiek pedig akkor, amikor rájöttek, hogy emberi gázriasztóként akarja felhasználni őket. Az SS-t azonban ilyen helyzetek megoldására hozták létre. Vajon Sturm haláltábor őrző söpredéke megfelel-e a testület hagyományainak? Lehet, hogy söpredék, de német söpredék. Még egyszer végignézett a rajvonalon.

– Uraim, emlékezzenek a Führernek tett esküjükre. „Megfogadom Neked és az Általad kinevezett feletteseknek, hogy halálomig engedelmeskedni fogok, úgy segítsen meg az Isten. Heil Hitler!”

Tíz pár csizmasarok egyszerre csapódott össze és tíz kar emelkedett fel a hideg éjszakai égbolt felé. – „Heil Hitler!” – jött meg a válasz.

Fegyverek zúvája kattant a sötétben. A katonák felfejlődtek Schörner parancsa és gyorsan elindultak a komp felé.

Anna csaknem elsütötte a pisztolyát, amikor egy fekete alak dörömbölt a Mercedes ablakán. A teherautó fényszóróit figyelte és nem látott senkit átmenni az úton. A McConnell tartályának hevederére kötött skót kockás szövetdarab villant fel előtte, még mielőtt meghúzta a ravaszt. Kiszállt a kocsiból, becsukta az ajtaját és szorosan átölelte a férfit.

Hirtelen erős zakatolás hallatszott és a komp remegni kezdett a vízben. Anna átnézett az autó teteje fölött. Stern volt a kormányosfülkében és rákapcsolta az egész meghajtóerőt, amit az ikercsavarok elbírtak. A komp eltávolodott a parttól és nekiütődött a kompcsatornát fedő jég-rétegnek. A mozgástól Anna és McConnell elterült a fedélzeten. Stern hátmenetbe kapcsolta a motort, hátrált és megint nekiment a jég-rétegnek.

Semmi nem történt.

Harmadszorra Stern a komp tatjával nekifeszült a dokknak és darabokra tépett fémek csikorgása közepette leszakította a hajóhíd egy részét. Utána sebességbe kapcsolt, felpörgette a motort, lehunyta a szemét és imádkozott. Hallotta, hogy a jég erős csattanással töredezik szét, az első golyók éppen ekkor törték be a kormányosfülke ablakát.

– Gyorsabban! Elindították a kompot! – kiáltotta Schörner.

Az őrnagy alakulata a folyóval párhuzamosan rendületlenül haladt előre és tüzelni kezdett, amint közeledett a dokkhoz. Mialatt a katonák arra a helyre lőttek, ahol úgy gondolták, hogy a komp van, Schörner az előtte levő soron tartotta a szemét és a gáz megjelenését figyelte. Amikor azonban a motor életre kelt, tudta, hogy elérkezett az az idő, amikor mindent kockáztatni kell. Nyolcvan méterrel odébb a lapos vízijármű a folyó felszíne felett most világosan látható célpont volt a fehér jégpáncél ellentétéként. Schörner kinyitotta a száját, hogy parancsot adjon az

embereinek a dokk megrohamozására. Ekkor jött rá, hogy a bal oldalára rendelt katona már nincs a helyén.

– Gáz! Menjenek jobbra! Gyorsan! – kiáltotta.

A rajvonat továbbment a víz felé, még mindig előre, még mindig a kompra tüzelve. Schörner nekiütközött az előtte lévő ember hátának és elvesztette az egyensúlyát. Dühöngve felállt és előretaszította a katonát, de az nem akart elmozdulni. Ekkor az őrnagy meglátta, hogy miért nem. Két katona fetrengett a földön harminc méterre előttük. Öt emberből álló elővéde három főre apadt. Itt volt még a jobbszélső, aki Schörner mellé kényszerült, ahogy nekiszorultak a folyónak. Az őrnagy hátranézett. A hátvéd még lábon állt.

– Maradjanak itt és mindent adjanak bele, amilyük csak van.

Stern lekuporodott a kormányosfülke aljára. Megpróbálta úgy irányítani a súlyos kompot, hogy nem áll fel a fülke felső részét körülvevő üvegkockába. A helyiség három oldalát már eltalálták a golyók.

Anna és McConnell a Mercedes mögött, a fedélzet szélén guggoltak le. Korlát nem volt és amikor Stern teljes kapacitásra kapcsolta a motort, ráadásul az ide-oda himbálózó or-rész a jeget törte, fennállt annak a veszélye, hogy beleesnek a folyóba. Anna intett McConnellnak, hogy vegye ki a kislányt a hátsó ülésről, de a férfi azt gondolta, hogy a gyerek ott van nagyobb biztonságban, ahol most van.

Annának más volt a véleménye. Az ajtó kilincsére támaszkodva félig felhúzódkodott és kinyitotta az ajtót.

A Mercedes belső világítása bekapcsolt.

Egy másodperccel később puska golyó törte be a túlsó ablakot és Anna vállába fúródott.

McConnell csak annyit látott, hogy az asszony teste hátratántorodik, utána eltűnik. Odakiáltott Sternnek, hogy álljon meg, becsukta a kocsiját és beugrott Anna után a feketén örvénylő vízbe.

– Eltaláltuk a kormányost! – kiáltotta Schörner, látva, hogy a komp a folyó háromnegyedénél lelassít. – Tűzfüggöny! – adta ki a parancsot.

A lövöldözés felerősödése közben elfojtott kiáltást hallott a háta mögül. Megfordult. Úgy látszott, mintha a hátvédje meg akarná fogni az arcát a bal kezével. Aztán hirtelen kétrét görnyedt, hányt, felegyenesedett és célzás nélkül az ég felé lőtt egy sorozatot a géppisztolyával. Schörner elborzadva látta, hogy a katona hátrahanyatlak a hóba és nem mozdul. Az őrnagy orra széket és húgy émelyítő bűzével lett tele.

A halál szagával.

Visszatartotta a lélegzetét és tovább tüzelt a kompra.

McConnell küszködve úszott a fekete vízből kiálló gázálarc felé. Az áramlat a folyót elfedő fehér jégtábla felé sodorta Annát. Ha alá kerül, odavész.

A férfi úgy érezte, mintha ólommal váltak volna a karjai. A víz még vízhatlan ruháján keresztül is csontjáig megdermesztette, nehéz gumicsizmája pedig lefelé húzta. Kesztyűs kezével lapátolta a vizet, előrenyúlt...

Két ujjával beleakaszkodott Anna levegőtartályának bőr hevederébe. Visszanézett. A komp hat méterre volt tőle. Erősebben markolta meg a hevedert és úszni kezdett.

Tudta, hogy nem lesz elegendő ereje a komp elérésére. Valahol kiszakította az öltözkét, vízhatlan nadrágszára megtelt jéghideg vízzel és a folyó alja felé kezdte lehúzni. Csak légtartályaik úszóképessége tartotta vissza őt és Annát attól, hogy elsüllyedjenek, mint a kövek. Tulajdonképpen már abbahagyta az úszást, amikor látta, hogy a komp lassan feléjük hátrál.

Wolfgang Schörner a kurszki visszavonulás óta nem érzett félelmet. Amikor azonban meglátta, hogy az előtte levő három lövésze közül kettő görcsökben fetreng, hideg verejték öntötte el egész testét. Most leheli be a gázt? Most is behatol, amint a földön térdel? A düh és a bátorság utolsó fellángolásával kiegyenesedett és lecsörtetett a folyóparton a dokk felé.

McConnell átdugta a jobb karját a komp oldaláról félig vízbe merült autókeréken és közelebb húzta magához Annát. – Menjen! Menjen! Elkaptam! Menjen! – kiáltotta lélegzet után kapkodva.

Stern teljes gázra kapcsolt. A komp ikercsavarjai kiemelték az előfedélet a vízből, amint menet közben a jeget összetörve megtette az utolsó métereket a túlsó part felé. Stern visszanézett az elhagyott dokkra. Sárga torkolattüzek villogtak a sötétségben, golyózáport zúdítva a vízen át. Amikor a lövedékek a kormányosfülke megmaradt ablakait is összetörték, Stern kisurrant belőle és a Mercedes oldala mellé húzódott.

A kompnak magától kell kiérnie a partra.

Stern azért imádkozott, hogy egyik kerekét se lyukasszák ki golyók.

Wolfgang Schörner állva haldoklott. Még záporoztak a golyók a fegyveréből, amikor a halálos méreg megszüntette központi idegrendszere működését. A láthatatlan ideggáz teste egész felületén át hatolt belé, de leggyorsabban a szája és orra nyálkahártyáját és a szeme kötőhártyáját támadta meg.

A géppisztolya üresen kattant. Le akarta hajítani, de a keze nem akart szétnyílni. Furcsa zavart érzett, amikor a hólyagja akaratlanul kiürült. Utána a belei is kiengedték a tartalmukat. Látta, hogy a komp nekötődik a túlsó partnak. Az autó hátsó lámpái csaknem azonnal bekapcsoltak. Schörner hevesen le-föl bólogatott, de nem tudta, hogy miért. Az utolsó pillanatban jött rá, hogy maga a folyó nyújthatott volna védelmet a gáz ellen. Rettenetes erőfeszítéssel arra kényszerítette magát, hogy tegyen egy lépést. Ekkor előrezuhant és arccal lefele elterült a rakparton.

Utoljára azt érezte, hogy a jeges folyóvíz csapdossa a jobb kezét.

49.

A folyó melletti kavicsos úton délnyugat felé száguldva Stern messze maga mögött hagyta Totenhausent. McConnell azonban tudta, hogy a Mercedes túlságosan hosszú ideig volt a táboron belül ahhoz, hogy ne fertőződjék meg. Letekerte a hátsó ablakot Anna gázálarcba burkolt feje mellett, majd átnyúlt a Hannah-t rejtő vinilbatyun és letekerte a másik ablakot. Szeretett volna hozzáférni az aszszony vállsebéhez, de ha csak egy parányi gázmaradt a kesztyűjén, ezzel megölhetné őt.

Hideg levegő süvített át a kocsin.

Egy teljes perc után letépte a légtömlőt az álarcáról és mély lélegzetet vett. Soha nem érezte ilyen édesnek a levegőt. Várt még harminc másodpercig, utána levette Stern álarcát. Stern arcát csúnya zúzódások és alvadt vércsomók borították, az egyik szeme csaknem teljesen be volt dagadva.

– Messze van a tengerpart? – kérdezte McConnell, miközben lehúzta a villámzárat az öltözékén és kihúzta a kezeit a vízhatlan ujjakból.

– Légvonalban negyven kilométer, az úton valószínűleg egy órányira.

Valami nyomta McConnellt a sliccénél, benyúlt az öltözékébe a kellemetlen tárgyért. Anna folyóvíztől átitatott naplója volt. Churchill jegyzete ázott könyvjelzőként lógott kifelőle. Bedobta a naplót Stern bőrszákjába és átmászott a hátsó ülésre, hogy kezelni tudja Annát. Miután útmutatásai segítségével az asszonynak sikerült lehúznia a cipzárat a ruhájáról, letépett egy darabot a blúzából és beletömte a vállán ütött lyukba. A férfi nagyon óvatosan, vigyázva arra, hogy csak a belső felülethez érjen hozzá, levette Anna fejéről a gázálarcot és kidobta az ablakon. Ismét átkelünk a folyón. Ez itt Tessin. Hajoljanak le – szólta hátra Stern.

McConnell Anna térde fölé hajolt, mialatt átgördültek a sötét várososon.

– A kislány életben van? – kérdezte Stern.

– Még mocorog.

McConnell a Stern szákjából kivett brit kommandós késsel óvatosan felvágta a kislányt és az oxigénpalackot tartalmazó, gyorsan leapadó vinillepedőt. – Nem hiszem, hogy a burkolat teljesen légmentes volt, de a kiáramló oxigén megakadályozta a gáz beszívárgását – mondta.

Éles sívítás jelezte, hogy a kis Hannah Jansenéletben van. McConnell kidobta a lepedőt és szorosan magához ölelte a fekete hajú kisbabát. Megpróbálta megnyugtatni, amennyire lehetett. Tudta, hosszú idő fog eltelni, mire a kislány kitörli agyából ezt az az irtózatoss emléket.

– Tudja, hogy hova kellene mennünk? – kérdezte az amerikai.

Stern, miközben a szemét le sem vette a sötét útról, bólintott.

– Mit gondol, tudják itt, hogy mi történt? Úgy értem, gondolja, hogy katonákkal kerestetnek bennünket?

Stern hátranézett, dagadt szemüregét elfedte az alvadt vér.

– Doki, törődjék csak a nőkkel. A többit bízsa Stern ezredesre.

McConnell leszorította Anna sebet, mialatt a Mercedes folytatta útját az éjszakában. Valahányszor faluhoz értek, Stern lassított és csökkentett sebességgel hajtott rajta keresztül. McConnell később hosszú ideig visszaemlékezett a nevekre: Tessin, Sanitz, Gresenhorst, Ribnitz. Nem sokkal Ribnitz után tengeri levegőt érzett. Arra számított, hogy Stern lassítani fog, ehelyett gyorsított.

Stern előrehajolt és kinézett a szélvédő üvegen. – Felfújható csónakunk valószínűleg Dierhagen közelében, egy bizonyos gát mellett lévő sziklák között van elrejtve. Ez két férfire méretezett. Nem fogok felfújható izével kimenni egy jégtörő hajó által vágott hajózható csatornába. Nem bizony, egy sebesült nővel és egy gyerekkel. Egyébként legalább két óránkba telne, amíg megtaláljuk és felfújjuk azt a vacakot.

McConnell látta, hogy egy újabb faluba értek. – Akkor mit csinálunk?

Stern a kormány fölé hajolt. – Doktor, gyors mozgásra készüljön fel. Én viszem a gyereket, maga a nőt. Bármí történik, ne szakadjanak el tőlem.

McConnellnak ez nem állt szándékában. – Rendben – mondta.

Stern végighajtott a falu elhagyatottnak tűnő főutcáján. McConnell látta, hogy a végénél árbócok halvány körvonalai rajzolódnak ki az éjszakai égbolton. A móló bejáratánál lévő bódében lámpa égett. Stern megállt, hogy kikecmergjen vízhatlan öltözékéből, utána odahajtott a bódéhoz és hangosan dudált.

– Megbolondult? – kérdezte McConnell.

Stern kihúzta a zsákjából az SD-sapkáját, félrecsapva feltette a fejére és kiszállt az autóból. Üresjáratban hagyta a motort.

A parti rendőrség egyenruhás altisztje botorkált ki a bódéból, zseb-lámpával a kezében. Éppen a magasságos égig akart káromkodni, amiért megzavarták az álmát, amikor a lámpa sugara rávilágított a véres egyenruhára, az első osztályú Vaskeresztre és az SD ezredesi rangjelzésre.

– Ne világítson az arcomba, maga hülye. Vi-gyáz! – harsogta Stern.

A rendőr, az első világháború ötvenéves veteránja, azonnal kihúzta magát, két hüvelykujja a nadrágja varrásán volt. – Miben állhatok rendelkezésére, ezredes?

– Ki maga?

– Kurt Voss őrmester.

– Nos, őrmester, vízijárműre van szükségem.

A rendőr arca szürke volt a félelemtől, de ahhoz nem volt elég buta, hogy említést tegyen az előtte álló náci jelenség arcán látható vérről és zúzódásokról. – Itt sokféle hajó van, ezredes. Milyen típusút óhajt?

– Motorost. Tengerre alkalmasat, a dokkban található leggyorsabbat.

A rendőr nagyot nyelt. – Itt a legtöbb hajóval halásznak, ezredes. És amilyen jég van ebben az évszakban... nos, csak kevesen mennek ki.

– Kell valaminek lennie.

– Itt van a haditengerészet őrhajója. A legénysége ma éjjel korábban jött be, hogy... nos...

– Tökéletesen értem, őrmester. – Stern hűvösen elmosolyodott. – Mutasd az utat ehhez a hajóhoz. Az autómmal fogom követni.

– Dehát először a kapitánnyal kell beszélnie, ezredes. Minden bizonnyal meg fogja engedni...

A rendőr megijedt Stern metsző tekintetétől.

Stern előretolta az állát és Gestapó szokás szerint minden szót külön hangsúlyozott. Szavai ostorcsapásként hangzottak. – Mit fog csinálni a kapitány, őrmester? Jelenti majd Berlinnek, hogy azért volt képtelen segíteni egy titkos birodalmi ügyben eljáró SD-tisztnak, mert részegen hevert egy bordélyházban?

A rendőr hevesen bólogatott. – Ezredes, igaza van. Kövessen. Be fogom indítani a hajót, még mielőtt felér a fedélzetére.

Némi zavar támadt a hajónál, amikor Anna és a kislány elő bukkant. A tágra nyílt szemű rendőr nem tudta teljesen meggyőzni magát arról, hogy egy sebesült nő és egy gyerek keveredhet bele az SD hivatalos ténykedésébe, de nagyon igyekezett. Stern bevitte Hannah-t a kabinba és lefektette az ágyra. McConnell és Anna a gyerekek szemben ültek le.

– A parancsnoki hídon leszek – mondta nekik Stern. Megszorította Anna ép karját. – Már majdnem ott vagyunk.

A rendőrt a kormánykerék mellett találta. – Mennyi benzinünk van? – A tartályok tele vannak, ezredes. Tartalék is van a hajófenékben.

– Elegendő lesz ahhoz, hogy eljussunk Svédországba?

– Svédországba! – A rendőr rettegése harcban állt azzal a félelmével, hogy hazaárulásba keveredik. – Ezredes úr, ha a megbízatása ennyire fontos, biztos vagyok abban, hogy Leber kapitány boldogan átvinné kompon. Engedje meg, hogy idehívjam. Pontosan tudom, hogy hol van.

– Ebben biztos vagyok. – Stern túráztatta a hajó motorját és erőteljes dübörgés volt a jutalma. Intett a rendőrnek, hogy lépjen közelebb. – Őrmester – szólt halkán –, halál jár azért, ha bárkinek elmeséli, amit most elmondok magának. Az asszony és a gyerek, akiket most látott, Himmler Reichsführer barátnője és gyereke. Én vagyok a testőrük. A Führer ellen lázadó tisztek csaknem elrabolták őket két órával ezelőtt, alig tudtunk élve elmenekülni. A Reichsführer személyesen utasított, hogy még hajnal előtt vigyem el őket Svédországba. Nos ... van elég üzemanyagom?

A rendőr csüggedten bólintott.

– Milyen messze van a nyílt víz?

– Hat kilométerre.

– Ez minden, amire szükségem van, őrmester. Foglalja el az őrhelyét.

A rendőr egyetlen szó nélkül kikapaszkodott a dokkra. Amikor felfelé szaladt a mólón, hallotta az őrhajó belsejében elhelyezett ikermotorjainak mennydörgését, amint Stern elszáguldott a jégtáblák közötti fekete csatornán a Balti-tenger nyílt vize felé. A bódéjába érő őrmester a telefon után nyúlt, azután visszahúzta és az ölébe ejtette a kezét. Stern botrányos

története elegendőnek bizonyult ahhoz, hogy percekig ott is hagyja. Végül mégis felemelte a telefont és felhívott egy hírhedt házat Dierhagenban. Tájékoztatta Leber tengerészkapitányt, arról, hogy az SD-től egy kurafi azért rabolta el az őrhajóját, hogy Svédországba menjen.

Avram Stern a K-Épületben egy óra húsz perc eltelte után tudta, hogy a nők és a gyerekek nem képesek többet elviselni. Világítás nem volt, az anyjuk vállára telepedett gyerekek mind a négy ablakot eltakarták. Fojtó, csaknem elviselhetetlen volt a hőség. Több nő elájult, de ahhoz sem volt elég hely, hogy összeessenek. A zaj kibírhatatlan volt. Hisztérikus nők és gyerekek szüntelen sívítózása és nyöszörgése kalapácsütésként döngette a cipész dobhártyáját. Nem kellett már sok hozzá, hogy kitörjön a pánik. Tucatszor is felkiáltott és csendet kért, de hiába.

Érezte, hogy egy ájult asszony teljes súlya ránehezedik. A vállán sikoltozó gyerek éppen a másik irányba, a marakodó, lökdösődő tömeg felé dőlt. Avram megpróbált mély lélegzetet venni, de a tüdejébe áramló levegő savas volt. Elvette a fiútól a géppisztolyt, amelyet Jonas adott neki és elkezdett mászni az asszonyok feje fölött. Körnök szántották végig az arcát és nyakát, de visszaütdött és tovább küszködött az egyetlen ablakhoz, amelyről tudta hogy hol van. Ebből nézte Himmler az utolsó kísérletet.

Holdsugár csillanását pillantotta meg.

Mikor az ablakhoz ért, le kellett küzdenie a vágyát, hogy szétlője. Akármilyen rossz volt a helyzet a gázkamrában, odakint a halál vár rájuk. Odapréselte az arcát a kettős ablaküveghez. Szerte a fasorban tetemek hevertek, mintha járvány idején hullaszállító kocsiról estek volna le. Keserűség öntötte el. Tudta, hogy minden halottat felismerné a fasorban. Mit tett Jonas és miért tette? Volt ennek valami értelme? Ahogy a pokoli színhelyet bámulta, valami lassan mozgott a látóterében.

Egy kutya.

Nem Sturm erőteljes, fénylő szőrű német juhászáinak egyike, hanem egy korcs állat a dombokról. Egy kóbor eb, amely túlélte Dornow megsemmisülését. A kutya éhségtől űzve egyik halottól a másikig lődörgött. Megállt az egyik asszony teteménél, megrángatta a ruháját, aztán megnyalta az arcát és hátraugorva várta a hatást. Avram hatvanig számolt, miközben próbálta kivédeni a lentről feléje irányuló ütéseket.

Az állat még mindig élt.

Avram odaszorította a géppisztolyt az ablakhoz és elsütötte.

A K-Épület ajtajának kinyitása fele olyan nehéz sem volt, mint a törött ablakon való kimászás. Abban a pillanatban, amint visszahúzta az acélajtót, elalélt testek zúdultak ki rajta. Németországban látott már egyszer ilyet, egy mellékvágányon álló marhavagon felnyitásokor. Felhátrált a betonlépcsőkön és megvárta, amíg a nők és gyerekek hisztérikus tömege kiözönlött a gázkamrából.

Amikor a fasor megtelt nyüzsgő foglyokkal, felmászott a kórházlépcső tetejére és a levegő be lő tt a géppisztollyal. – Hallgassatok meg! – kiáltotta. – Életben maradtunk, de még nem menekültünk meg. Hamarosan SS-utánpótlás érkezik ide. – Félelem hullámmozott át a tömegen. – Azonnal el kell mennünk innen. A legnagyobb reményt mindnyájatok számára Lengyelország erdőségei nyújtják. Azt akarom, hogy a németül beszélők közül a két legnagyobb természetű menjen be az SS-barakkokba és olyan egyenruhát vegyen fel, mint az enyém. Ne a halottakat vetkőztessék le! A ruháikon levő gáz megölhet benneteket. Keresetek tartalék egyenruhákat a szekrényekben és fiókokban. Azt akarom, hogy tízen kutassák át a tábort csapatszállító teherautó után. A gyár melletti járművek erősen fertőzöttek lehetnek. Ne érzetek hozzá semmihez, ami nem feltétlenül szükséges. Halálos gáz lehet bármelyik felületen.

Avram megfordult és a kórház hátsó ajtajának betört ablakán benyúlva lenyomta a géppisztolya tusával a kilincset. Amikor belépett a kórházba, rántást érzett az övéen. Visszafordult és szembenézett Rachel Jansennal, aki hároméves, sokkos állapotban lévő fiát a kezében tartotta.

– Hova megy, cipész? – kérdezte Rachel.

– Pénzt keresek.

– Magával akarok menni.

Avram bólintott és bevezette az asszonyt a sötét épületbe.

Az egyik irodában talált pénzt, de nagyon keveset.

– Segít rajtunk a pénz Lengyelországban? – kérdezte Rachel.

Avram nem válaszolt, tovább kutatott a fiókokban.

– Valóban azt hiszi, hogy átjuthatunk a határon és kapcsolatba léphetünk baráti ellenálló csoporttal?

– Jó esély van rá. – Avram becsapott egy ajtót és szembefordult az asszonnyal. – De nem hiszem, hogy ez lenne a legjobb megoldás. Nem kell elmennie Lengyelországba, ha nem akar.

– Hogy érti ezt?

– Ha megvan hozzá a bátorsága, velem jöhet. Van egy barátom Rostockban. Keresztény. Tíz évig dolgozott nálam. Évekkel ezelőtt is segíteni akart, de túl ostoba voltam ahhoz, hogy felfogjam a veszélyt. Esetleg sikerül eljutni hozzá.

– Úgy érti, hogy bemegy a városba? – kérdezte ijedten Rachel.

– Veszélyes lesz – ismerte el Avram. – Jobb lenne, ha volna pénzünk. Megkísérélhetnénk megfizetni az utunkat Svédországba. Találtam egy kis pénzt, de nem elegendő. Arra nincs időnk, hogy átkutassuk az egész tábort.

Rachel hallgatott a sötétségben. Egy idő után megszólalt. – Valóban azt gondolja, hogy Rostock a legjobb esély?

– Számomra igen. Maga és a gyerek számára igen. A többieknek nem.

– Nekem van pénzem, cipész.

– Micsoda? Mennyi?

– Még három gyémánt. Akkor éjszaka találtam, amikor meglátott odakint. Aznap éjjel halt meg Marcus.

Avram örömeiben megragadta az asszony karját. – Hálát adok az Istennek, hogy ilyen előrelátó asszony! Gyorsan, SS-egyenruhára lesz szüksége. Ebben a szekrényben láttam egyet, az egyik segédorvosé volt. Rauché, azt hiszem.

Rachel még fel sem öltözött, amikor teherautó dübörgését hallották. Amint végzett, Avram levitte Jant a lépcsőkön és csatlakoztak a kintiekhez.

– Beszállás a teherautóba! Gyorsan! Mindenki! – mondta Avram.

Mialatt az anyák feladogatták a gyerekeket a teherautó rakodófelületére, Avram megkereste azt a két nőt, akit az SS-barakkokba küldött egyenruhákért. A vezetőfülke mellett találta őket. Nemcsak egyenruháról, puskáról is gondoskodtak a maguk számára. Talán mégis van esélyük, gondolta Avram. Rövidre nyírt hajukkal minden bizonnyal SS-eknek látszanak bizonyos távolságból.

– Ott találtuk égő fényszóróval az úton – mondta a magasabb.

– Tudsz teherautót vezetni? – kérdezte Avram.

Az asszony bólintott. – Maga nem jön?

– Nem. Figyelj ide. Menj kelet felé olyan egyenesen, amennyire lehet, de maradj a mellékutakon. Az egész nem több három óránál. Semmiért ne állj meg. Ha valakinek sikerülne leállítani benneteket, mondd azt, hogy tifusszal fertőzött betegeket viszel az erdőbe kivégzésre, doktor Klaus Brandt SS-tábornok úr parancsára. Megértetted?

Az asszony bólintott.

– Amikor közel vagy a határhoz, hajts a teherautóval a fák közé. Gyalog vágjatok át az erdőn. Ha üldöznek benneteket, ne bocsátkozzatok harcba és ne álljatok meg, menteni a sebesülteket. Az életetekért futtok. Egyetlen reményetek az, hogy fel tudjátok venni a kapcsolatot az erdőben egy ellenálló csoporttal. Ez minden, amit mondhatok. Jobb, ha indultok. – Avram két tenyerét az ég felé emelte búcsúzóul.

A két asszony felkapaszkodott a fülkébe, bekapcsolták a motort. Avram segített beemelni a legutolsó gyerekeket, aztán intett a vezetőnek. Amikor a teherautó eldübörgött a holtak mellett és elhagyta a fasort, Avramnak eszébe jutott az öregasszony, aki mentőcsónakhoz hasonlította a K-Épületet. Ő most halott, de igaza volt. Most a teherautó a mentőcsónak. Átvette Racheltől Jant és nekivágott a fasornak.

– Hova megyünk? – kérdezte Rachel.

– A gáz-tárolótartályok mögött egy terepjáró autó áll. Ez tökéletesen megfelel nekünk. Kicsi és katonai jármű.

Rachelnak sietnie kellett, hogy lépést tudjon tartani a férfival. – Biztos Rostockban? Át kell juttatnia bennünket ellenőrző pontokon, rendőrökkel kell beszélnie.

– Sikerülnie kell.

– Be tudja csapni őket?

Avram halkan nevetett. – Jansenné, egykor német katona voltam. Kitüntetést kaptam a császártól. Még arról is meg tudom győzni ezeket a gazembereket, hogy magától Hitleről kaptuk a megbízatásunkat, ha ezzel egy lépéssel közelebb jutunk a szabadsághoz.

Rachel erősen megszorította a férfi kezét. – Palesztinához – mondta.

Dierhagentől két kilométerrel északra Jonas Stern leoltotta az őrhajó helyzetjelző lámpáit és a nyílt vízen üresjáratba állította a motort. Végre legalább a jég közötti keskeny, veszélyes csatornán túljutottak. Feltételezte, hogy már riasztották a német hadiflottát, de azt remélte, hogy Svédországba való igyekezetük kihangsúlyozása miatt jóval távolabb a tengeren képezték ki a blokádvonalat. Egymás után háromszor villantotta fel a jelzőlámpákat, várt vagy harminc másodpercig, utána megismételte a jelzést.

Nem látott semmit. Mindenütt sötétség honolt. Azon töprengett, itt van-e egyáltalán a tengeralattjáró. Hitte-e Smith, hogy eljutnak idáig?

– Miért álltunk meg? – dugta ki a fejét a kabinból McConnell.

– Hogy van a nővér? – kérdezte Stern.

– Most jól. Nincs morfium az elsősegélyládában. Pálinkát találtam, azt adtam neki. Jonas, igazi orvosi felszerelésre lenne szükségem.

Stern bólintott. – Terv szerint itt kellene találkozunk a tengeralattjáróval, de nincs itt.

– Dehát Smith tudja, hogy jövünk, nem? Úgy értem, tudja, hogy sikerrel jártunk?

Stern a borostáit dörzsölte. – Doktor, számításba vette valaha azt a lehetőséget, hogy Smith soha nem gondolta komolyan, hogy életben maradunk? Hogyaz egésznek kizárólag a támadás volt csupán a célja?

McConnell nem mondott semmit. Stern sugalmazása több mint valószínű volt. Az a férfi, aki bombázókat vezényel ki, hogy küldetésük összes nyomát elpusztítsa, nem habozna otthagyni őket a sötét óceánon, az SS és a német flotta közé beszorítva.

– Istenem! Nézze! – mormolta Stern.

Negyven méterrel a hajóorr előtt egy tengeralattjáró tornya úgy bukkant fel a hullámokból, mint egy bibliai tengeri szörnyeteg.

– Bizonyára periszkópon keresztül figyeltek bennünket! – kiáltotta Stern. – Gumitutajra számítottak, nem német járőrhajóra. Készítse fel Annát és a kislányt.

Mire Stern az őrhajót a tengeralattjáró mellé állította, már várt rájuk a kapitány, az első tiszt, két matróz és egy fekete garbópulóveres civil. Az első tisztnél géppisztoly volt. Stern meglátta a tengeralattjáró törzsére festett, HMS Sword 20 feliratot, a KARD nevet és a típusjelet tartalmazta. A matrózok hosszú csákllyákkal tartották az őrhajót.

– Fedőnevek? – kérdezte a fekete pulóveres férfi.

– Butler és Wilkes – felelte Stern.

– Szálljanak fel.

Stern lement és felhozta Hannah Jansent a kabinból, McConnell Annát támogatva követte. Amikor a korláthoz közeledtek, a fekete pulóveres férfi rájuk mutatott és mondott valamit a kapitánynak.

– Állj! Csak kettőjüket vehetjük fel, menekülteket nem! – kiáltotta a kapitány.

McConnell látta, hogy a parancs egyáltalán nem lepte meg Sternt. – Kapitány, orvos vagyok. – kiáltott fel. – Ennek a nőnek lőtt sebe van, ez pedig gyerek. Azonnali orvosi segítségre van szükségük.

Úgy látszott, hogy a kapitány elszántsága megingott. A pulóveres férfi dühösen sugdosott a fülébe. A kapitány odébbtolta. – Doktor, sajnálom, de az általános előírások nem érvényesek. Különleges utasításom van – csak maguk ketten jöhetnek. Tíz másodpercük van, hogy feljöjjenek a hajóra – mondta.

Anna odahúzta McConnell arcát a sajátjához. – Menj. Tudok hajót vezetni. Észak felé irányítom és megpróbálok eljutni Svédországba. Köszönök mindent, amit tettél.

– Semmi esélyed nincs. Svédország százhetven kilométerre van és egyenesen a német flottán keresztül visz az út.

– Elsüllyesztjük a hajót! – fenyegetőzött Stern. Benyúlt a zsákjába és brit kézigránátot vett ki belőle. – Akkor meg kell menteniük őket, így szól a tengeri törvénykezés.

– Azt nem akarom! Ilyet nem teszek! – kiáltott a kapitány. Sternről a fekete pulóveres férfira nézett.

McConnell érezte, hogy a tengerészkapitány becsülete küzdelmet folytat egy olyan felsőbbbséggel, amelyben nem volt biztos, hogy megbízhat. A kapitány előbbre hajolt és mondott valamit az első tisztnak. McConnell alig tudta elhinni, amikor az első tiszt megfordult és a géppisztolyt a pulóveresre tartotta.

– Szálljanak fel. Gyorsan! – hívta őket a kapitány.

McConnell lement a gázmintákat tartalmazó tartályok dobozáért. Elgondolkodva nézte a tetejét. Nem nagyon tetszett neki az, amit mostanáig látott a megmentésükre küldött különítménytől. Gyorsan kinyitotta a dobozt, azután újra lecsukta és felvitte.

A matrózok szilárdan tartották az órhajót az átszálláskor. McConnell az első tisztnak nyújtotta át a dobozt, de a pulóveres előrelépett és elvette tőle. Az első tiszt átvette Stern zsákját – robbanóanyagaival együtt – még mielőtt Hannah Jansent átemelte volna. Amikor Stern átkapaszkodott McConnell mellett, odasúgta neki. – A fekete pulóveres kémelhárító. Valószínűleg SOE.

Mialatt dideregve álltak a sötétségben a parancsnoki torony mellett, a kapitány megszólalt. – Rádión fel fogjuk hívni Svédországot. Nem szeghetem meg a parancsot. Smith tábornoktól engedélyt kell kérnem.

McConnell érezte, hogyan gyülemlik fel benne a düh.

– Sajnálom, nincs más választásom. Másutt sem tudom kitenni őket.

– Uram, jobb lesz, ha sietünk. Riasztották a német flottát. Hamarosan megtalálnak bennünket – mondta az első tisztt.

Az első tiszt felkísérte a létrán, utána pedig a tengeralattjáróba a SOE emberét. Nem tartotta rá kifejezetten a fegyverét, de világosan értésére adta, hogy kit illet meg az irányítás. Stern könnyen tudta magával vinni Hannah-t, de a két matróznak segítenie kellett McConnellnak, hogy felvihesse Annát a létrán és lecipelhesse a búvónyíláson át. Az asszony karja megmerevedett, a fájdalom és vérveszteség is megtette a hatását.

A kapitány megparancsolta, hogy Annát és Hannah-t tartsák a létra lábánál, amíg a rádiót használja. McConnell nem akarta otthagyni őket, de Stern magával húzta őt egy tériszonyt kiváltó folyosón a rádiósszobáig. Féltucat fiatalember nézte ámulva a német egyenruhákat, miközben elhaladtak mellettük.

Mialatt a rádiós meghívta Atlantát és megadta a fedő szakavakat, a kapitány, aki alacsony, fáradt szemű férfi volt, megszólalt. – Nem szeretem a szabálytalan műveleteket. Mocskos ügyek. Hajók elsüllyesztése a dolgunk, nem pedig ismeretlen fickók fuvarozása hét tengeren át. Mégis...

– Megkaptam, uram. Jobb, ha siet. A közvetítésünk nyílt és a németeknek mindenütt vannak iránykereső berendezéseik – mondta a rádiós.

– Helyes. – A kapitány átvette a mikrofont. – Itt Tickell. Kényes helyzetben vagyok. Sebesült nő és gyerek iszonyú állapotban. Felvettem őket, hogy orvosi ellátást kaphassanak. Engedélyt kérek a szállításukhoz. Átveszi őket?

Az egyetlen válasz elektronikus sívítás és változó erősségű légköri zavar volt. A kapitány a rádiósszoba küszöbén állt, félig kint, félig bent. A háttal támaszkodó McConnellnak csupán öt centivel kellett a fejét elfordítania, hogy Stern szemébe nézhessen. Stern nem látszott bizakodónak. Smith tábornok hangja végre áttört a légköri zavarra.

– Tickell, több forog kockán, mint amennyit valaha sejthet. Csak egyszer mondom el. Tegye ki a menekülteket, bármilyen járművön érkeztek és azonnal induljon el a rendeltetési helyére. Igazolja vissza.

A kapitány jobban behajolt a rádiósszobába és feszült volt a hangja. – Smith, ezzel halálra ítéli őket. Ezt nem veszem a lelkemre.

McConnell érezte, hogy Stern oldalba böki. Visszanézett a válla fölött és látta, hogy a kémelhárító fél méterrel áll Stern mögött, az ő háta mögött pedig az első tiszt ácsorgott. Nem lehetett elmenni mellettük, hogy segítsenek Annának és a gyereknek.

– A maga lelke ...! – pattogott Smith. – Láttam a felhatalmazásomat. Ha nem maga, akkor az én emberem teszi ki őket. Igazolja vissza.

McConnell hosszú sóhajrást hallott, utána a kapitány megszólalt. – Üzenetet megkaptam és megértettem. Sürgős végrehajtás.

Tickell kapitány visszanézett a válla felett. – Deever, tegye vissza őket az őrhajóba! – mondta az első tisztnak. – Mutassa meg a nőnek, hogyan

kell az gázkart meg az iránytűt használni és irányítsa Svédország felé. – Megfordult és a folyosó másik végébe kiáltott. – Merülést elő készíteni.

McConnell nem tudta elhinni, hogy a Tickell valóban ki tudna tenni egy sebesült nő t és egy gyereket. A férfi vállára tette a kezét. – Kapitány...

A kapitány arcáról lerítt az undor. – Sajnálom doktor, de nem tehetek mást. Nem én irányítok – mondta, és bement a parncsnoki szobába.

McConnell a zsebébe nyúlt. Duff Smith nem hagyott neki más választást és ez az egyetlen esélye. Amint Tickell kapitány odaért a parancsnoki szobához, McConnell ellépett a rádió ajtajából és elővett egy Soman IV feliratú, húszcentis fémtartályt.

– Kapitány! A hajója komoly veszélyben van! – kiáltotta.

Tickell lassan visszafordult és visszanézett a folyosón.

McConnell bal kezével feltartotta a hengert, a jobb keze hüvelyk- és mutatóujjával átkulcsolta a szelepeket. – Ez az edény a leghalálosabb harci gázt tartalmazza, amelyet az emberiség valaha ismert. Azért küldtek bennünket Németországba, hogy ezt megszerezzük. Senki nem tudja magánál jobban, hogy ez a tengeralattjáró lényegileg egy légmentesen elzárt fémdoboz motorral...

McConnell rohanó lépetekett hallott a háta mögött. Idejében fordult hátra, hogy lássa, amint Stern jobb kezével belevág a SOE-megbízott orrába, bal könyökével pedig leteríti az első tiszte. Az első tiszt megpróbálta használni a géppisztolyát, de közelharcban nem volt igazi ellenfél Stern számára. Sortűz visszhangzott a szűk folyosón, a fém hajótest óriási harangként bongott. Ekkor már Stern tartotta a fegyvert két kábult, vérző férfira.

– Lelötte őket? – kérdezte remegő hangon McConnell.

– Nem. Vigyázzon, a kapitány!

McConnell visszafordult és meglóbálta a tartályt. Tickell már félúton volt felé. – Kapitány, ne engedje, hogy ez így folytatódjék! – Érezte, hogy a helyzet irányítása hamarosan kicsúszik a kezéből. – Ha kiengedem a gázt ebben a tengeralattjáróban, öt percen belül mindenki meghal. Vagy zárassa le a csapóajtót és merüljön le, vagy asszisztáljon a hajója pusztulásánál. – Szeme befűródött a brit tekintetébe. – Kapitány, Isten engem úgy segítjen, meg fogom tenni.

– Blöfföl! – nyöszörögte a padlóról a kémelhárító.

A kapitány tágra nyílt szemmel bámulta a tartályt.

– Stern, mennyi idő alatt érünk Svédországba?

– Lemerülve ... körülbelül hat óra.

McConnell ismét meglóbálta a tartályt. – Hat óra, kapitány! Ha kell, kétszer ilyen hosszú ideig tudom a kezemet ezen a szelepen tartani. Két választása van, maga tudja, hogy melyik a helyes. Melyik lesz az?

Tickell kapitány annak az embernek hidegvérű mérlegelésével nézett McConnell szemébe, aki már jócskán hozzászokott a halálos kockázatok felismeréséhez. Miközben ezt tette, McConnell érezte, hogy furcsa

nyugalom szállja meg a lelkét. Ő nem blöffölt. Ez a tudat akkora hatalom érzetét ajándékozta neki, amekkorát soha életében nem tapasztalhatott.

Tickell szeme kissé összeszűkül, utána úgy tágra nyílt, mint annak a vadásznak, aki túlságosan messze követte a sebesült oroszlánt az őserdőben. – Engedjék felkelni az első tisztemet. Deever, csukja le azt a kurva csapóajtót. Duff Smith megeheti, amit fő zött.

A megkönnyebbülés végighullámozott McConnellen.

– Felkészülés merülésre! Mielőtt elmegyünk, megtorpedózzuk az őrhajót! – kiáltotta az irányítószobába Tickell.

– Köszönöm, kapitány. Helyesen cselekedett – mondta McConnell.

Tickell állizmait megfeszítette a düh. – Még látni fogom, amikor mindkettő jüket fellógatják ezért – mondta.

– Valószínűleg előbb végig kell néznie, amint feltűzik ránk a kitüntetéseket. Menjünk már Svédországba ezzel a bűdös dézsával – mondta McConnell válla fölött Stern.

A Kard hat órával később felmerült Svédország déli partjától másfél kilométerre. Az utazás idegtépő volt. McConnell Anna sebet kezelte, mialatt Stern őrt állt pisztollyal és a Soman-tartállyal a kezében. Becsukták az ajtót, amíg McConnell ellátta és sínbe tette Stern törött ujját, de a mellkasán levő sérülések gyógyításával várni kellett. Hannah Jansen ivott egy kevés tejporból készített italt és azonnal ki is öklendezte. Mire kimásztak a tengeralattjáró tornyán, hogy a partra vigyék őket, mindnyájan a végkimerülés határán voltak.

A pilóta motorcsónakon ment ki eléjük. Ajármű enyhén emelkedett és süllyedt a hullámokon a tengeralattjáró oldala mellett. Amikor Bottomley visszautasította Annaék átvételét, Tickell kapitány azt mondta neki, vagy felveszi őket a csónakra vagy elnyeli őt a víz.

Bottomley felvette őket.

A SOE embere a hajón maradt. Nyilván maradt még elvégzendő „piszkos munka” a Balti-tengeren. A motoros egy villogó zöld jelzőlámpát megcélozva tíz perc múlva elérte a svéd partot.

Amikor Bottomley kikapcsolta a motort és besodródott a kis dokkba, McConnell látta, hogy két árnyalak vár rájuk. Egyikük Duff Smith volt. A másik valamivel magasabb volt, vastag kabátot és egyujjas kesztyűt viselt. Egy kósza pillanatig azt hitte, hogy maga Winston Churchill nyújtja ki a kezét a homályból, hogy kisegítse őket a partra. A valóság még jobban megdöbbsentette. A segítő kar a testvéréé volt.

McConnell egy percre teljesen megdermedt, Sternt nézte, amint kinyújtja a gyereket Davidnek. Mielőtt ura lett volna gondolatainak, Stern kisegítette Annát a motorosból. Alvajáróként mászott ki a csónakból és szembeállt a többiekkel a mólón.

David szélesen vigyorgott. – A fene megette, hát megcsináltad!

McConnell szólni sem tudott. Elméje cáfolni akarta a valóságot. David átadta Hannaht Sternnek, benyúlt a zsebébe és elővett egy fémpalackot.

– Mac, mit szólnál egy korty prima Kentucky whiskyhez? Olyan hideg, mint a kútásók segge errefelé – mondta David.

McConnell Smith tábornokhoz fordult. – Ő tudja, hogy én mit hittem?

Duff Smith nagyon picit megrázta a fejét, aztán rámutatott a fado-bozra. – Doktor, ez a gázminta?

McConnell bólintott. – Soman 4. – Stern zsákra mutatott. – Abban van Brandt naplója. – Kivette a hengert, amellyel megsarolta a tengeralattjáró kapitányát. – Ezt az egyet azonban magamnál tartom, míg Angliába érünk, ha nincs ellene kifogása. Talán még tovább is. Biztosítéknak.

– Drága fiam, ez felesleges. Maga a nap hőse – mondta Smith.

– Mikor megyünk vissza Angliába?

– Most azonnal. A testvére repül velünk a Junkersen. Négy éjszakával ezelőtt ő repítette át magukat Angliából, ámbár ezt egyikük sem tudta.

– Igazán? A nyavalya törje ki! – jelentette ki David.

– David volt az, aki megjavította a Lysander motorját. Merem állítani, hogy ő tette lehetővé ezt a kiruccanást. – Smith engedélyezett magának egy mosolyt. – Ez a fiú nagy hasznára válik a 8. Légi Hadtestnek. Nagy kár, hogy vissza kell adnom őt. Amellett szereti a JU-88A6-omat is.

– Ez igaz – kapcsolódott be a beszélgetésbe David, de mostanra már megérezte a bátyja és a tábornok közti feszültséget.

McConnell semmi másra nem tudott gondolni, mint az anyjával három hete folytatott tengerentúli telefonbeszélgetésre.

– Doktor, nem számítottam menekültekre. Attól tartok, hogy ezzel némi zavart okozott – mondta zsémbesen Smith.

McConnell ismét Davidre nézett, átadta a hengert és mielőtt bárki megakadályozhatta volna, teljes erejével gyomron vágta a tábornokot.

Smith kétrét görnyedt és levegő után kapkodott.

Bottomley pilóta McConnellre akart ugrani, de nem jutott túl Daviden. Pillanat alatt nyakánál fogva lógott a levegőben David ölelésében.

– Higgadj le, haver – mondta elnyújtva a szavakat David.

Duff Smith nagy nehezen kiegyenesedett. – Rendben van. Bottomley. Azt hiszem, ezt megérdemeltem – krákgota.

– De még mennyire! Most pedig tűnjünk el innen. Mindnyájan! – mondta McConnell.

Smith tábornok beleegyezően bólintott.

McConnell látta, hogy Stern ámulattal néz rá. Anna ép karja alá csúsz-tatta a kezét és félig átkarolva halkan megkérdezte: – Tudsz járni?

Anna szeme csak félig volt nyitva, de bólintott.

Mialatt végigmentek a mólón, David odahajolt a bátyjához.

– Miért húztál be a vén kakadunak? Rendes pasas, ha már kiismerted.

Mark magához szorította Annát és megcsóválta a fejét. – Kérdezd meg húsz év múlva. Mocskos háborús történet.

EPILÓGUS

– Mocskos történet? Ez nem lehet a befejezése – mondtam.

Leibowitz kicsit furcsán nézett rám. A hajnal már bekandikált a függönyök szélénél. Éjszaka bementünk a konyhába, ahol egy kanna kávé mellett folytatta az elbeszélését. Később visszajöttünk a dolgozószobába.

– Mit akar tudni? – kérdezte.

– Nos... mindent. Először is ... mi történt David bácsival? Azt hittem, elesett a háborúban, de maga szerint...

– Megölték, Mark. Öt hónappal Mac megbízatása után lelőtték Németország felett. Ez nagyon sok derék fiúval megtörtént. Attól félek, túlságosan sokkal. Egy rövid időt azonban még együtt töltöttek. Smith tábornok elintézte, hogy David további négy napig maradjon még, mielőtt visszaküldte a 8. Légi Hadtesthez. Felhasználta Churchill feljegyzését és néhány SOE-értesülést azért, hogy David felettesei belemenjenek a csalafintaságba. Mindenesetre Mac és David négy napig voltak Londonban a küldetés után. Mac úgy emlékezett vissza erre az időszakra, mint élete legszebb napjaira.

A fejemet csóváltam. – Mi történt a többiekkel? Ki maradt életben? A tábornál félbehagyta a történetet. A cipész és Rachel eljutott Jannal Rosstockba? Megérkeztek Svédországba?

– Csodálatos módon igen. Három héten át rejtőztek Avram egykori alkalmazottjának a házában. Ennyi ideig tartott, amíg előkészítették az átkelést egy csempészhajón. Mind a három gyémántjuk ráment, de élve érkeztek meg Svédországba. A háború tartamára internálták őket.

– Mit csinált Rachel a háború után?

– Palesztinába ment, hogy megkeresse a lányát.

– Palesztinába? Azt hittem, Hannah valamelyik brit árvaházba került.

– Alábecsüli Jonas Sternt. Az apjától és Racheltől kapott gyémántok felhasználásával Stern elintézte, hogy Hannah-ról egy zsidó család gondoskodjék Londonban. Jonas először a britek oldalán harcolt Franciaországban, később pedig a Zsidó Brigádban. Egy kalapra való kitüntetést kapott, utána visszament Palesztinába, hogy kiűzze a briteket és az arabokat. Magával vitte Hannah-t.

– Mi a manó! És Rachel megtalálta őket?

– Avram segítségével. Ők ketten 1945 telén utaztak Svédországból Palesztinába. Hannah Jonasszal és az anyjával élt Tel Avivban.

– Istenem! Akkor Rachel és Stern szerelmesek lettek egymásba?

Leibovitz mosolygott. – Nem tudom. Rachel és Jonas együtt nevelték fel Hannah-t, de soha nem házasodtak össze. Úgy értesültem, hogy Stern a munkája miatt egyre többet és többet utazott. Egész életét az izraeli titkosszolgálatban töltötte. Rachel végül máshoz ment feleségül. Hannah már rég felnőtt. Jan ügyvéd, mint az apja volt, de Tel-Avivban.

A fejemet csóváltam. És Avram?

– Avram húsz éve halt meg, hatvannyolc éves korában.

Kínos idő zavart éreztem. Gondolataimban Avram Stern ötvenkét éves, Hannah Jansen pedig kétesztendő gyerek volt. – Honnan tudja mindezt? A nagyapám mindenkivel tartotta a kapcsolatot?

– Valamelyest. Nem sűrűn, de úgy, hogy tudjon a legfontosabb eseményekről. Két-három évenként levelet kapott Sterntől. Rendszerint a világ végéről küldte őket.

Csendben ültem, megpróbáltam mindent megemésztetni. Az a férfi, aki felnevelt engem, a nagyapám, akiről egész életemben azt hittem, hogy ismerem – valójában teljesen más ember volt. Leibovitznak igaza volt. A történetet hallgatva úgy éreztem, hogy teljesen megváltoztam. Hány ősz fej mellett haladtam el az utcán, vagy beszéltem velük és eszembe sem jutott, hogy valaha eltalált bombázógép irányítóberendezése fölött görnyedtek az elsötétített Németország fölött, vagy jeges árokban heverték, mialatt SS-katonák kutatták át az erdőt utánuk.

– A történet hátralévő része nem túlságosan vidám – mondta Leibovitz. – Azoknak a nőknek és gyerekeknek, akik teherautón hagyták el a táborot, kevesebb mint a fele élte túl a háborút. Éveket töltöttem el azzal, hogy megpróbáljak a nyomukra akadni. Nehéz volt az élet a megszállt Lengyelország erdőségeiben. Voltak, akik rosszfajta ellenálló csoportokkal akadtak össze. Mások betegség, sőt éhezés miatt haltak meg. A második világháború alatt a Sobibor melletti haláltáborból történt a legdrámaibb elmenekülés. Háromszázan szöktek meg a kerítésen keresztül, de csak maroknyian éltek túl az aknákat és az SS-katonák fegyvereit.

– Krisztusom! – Most már megértem, miért volt a nagyapám annyira felkavarva azért, amit tett. – Rabbi, érdemes volt? Mennyi volt igaz abból, amit a nagyapám elképzelt? Hát abban mennyi volt az igazság, amit Smith tábornok mondott nekik?

Leibovitz kihúzta magát a széken. – Bármilyen sokba került ez a küldetés, azt hiszem, megérte valamennyi élet kioltását. Himmler megpróbálta rávenni Hitlert, hogy használjanak ideggáz a partraszállásnál. A Totenhausent ért támadás után azonban leszűkültek a lehetőségek, bedőltek Smith tábornok blöffjének. A bizonyíték ott volt a szeme előtt. A Szövetségeseknek volt ideggáz a birtokában és fel is használták. Arra használták fel, hogy elpusztítsák vele Himmler dédelgetett létesítményét, egy nappal a Hitler előtti szemléltető bemutatója előtt. Himmlernek csupán két választása maradt. Vagy bevallja Hitlernek, hogy tévedett és beszámol neki a pusztító rajtaütésről, nem is szólva annak az elismeréséről, hogy Szövetséges kártevők hatoltak be egy szigorúan titkos SS-üzembe..., vagy...

– Eltitkolja.

– Igen.

– Hogy tudta megtenni?

– Egyszerűen felnagyította a Mosquitók bombázásának a következményeit. Ki vitatkozott volna vele? Ami Dornowból megmaradt, alig volt több, mint egy kráter a hóban. Az erőmű megsemmisült. Egy nappal azután, hogy a nagyapja elhagyta Totenhausent, Himmler elrendelte a tábor lerombolását, a törmelékeket pedig beleszántották a talajba.

– Jézusom! – Én jártam ott. Néhány rabbival voltam együtt, hogy meglátogassuk a volt táborokat. Kerültem egyet, hogy Dornowba juthassak. Lementem a dombok és a folyó közötti területre is.

– És?

– Nincs ott semmi. Csupán rögös, egyenetlen földdarab a folyó mellett. Elmondtam egy kaddist és elhajtottam.

Leibovitz egyik ujjával megérintette az állát. – Sor került az ítéletre is. Anna naplóját bizonyítékként használták fel a náci orvosok tárgyalásán. Brandt egyik segédorvosa nem volt a táborban a támadás alatt. Felakasztották, elsősorban ennek a bizonyítéknak az alapján.

– Mi történt a nők által vezetett naplóval? Rachel elvitte magával?

Leibovitz szomorúan elmosolyodott. – Milyen jó lenne azt hinni, hogy igen. Azon az utolsó rémületes éjszakán azonban senki nem gondolt erre. Kizárólag a túléléssel törődtek.

– Talán ha Haganné még élt volna...

– Talán. Mindenesetre nem ők voltak az egyedüli foglyok, akik naplót vezettek. A háború után hasonló naplókat találtak a barakkok padlója alatt elrejtett edényekben, tartályokban. Némelyik...

Most először láttam elpárá sodni a rabbi szemét. Hátrahajtott fejjel pislogott, utána hallgatott. Felemeltem a Viktória Rendet a padlóról. – Azt hiszem, kezdem érteni. Annak, ami Totenhausenban történt, semmi köze sem volt a dicsőséghez.

– A megszokott értelemben nem, ámbár Winston Churchill ezt gondolta. A király kevéssel a háború befejezése előtt magánkihallgatáson adta át a kitüntetést Macnek. – A rabbi összedörzsölte a kezét, majd kortyolt a konyakból. – Néha eltöprengtem azon, vajon valódi-e vagy sem az a Kereszt. Mint mondtam, az Ismeretlen Katona volt az egyetlen amerikai, aki megkapta, pedig civilek számára alapították. Katonák számára a György Kereszt a legmagasabb angol kitüntetés, ezt kapta Jonas Stern a totenhauseni küldetéséért. Mégis azt hiszem, hogy az érdemrend valódi. Mark, azt gondolom, Churchill kedvelte a nagyapját. Mélységesen tisztelte őt és az eszméit. Azt hiszem, Churchill Amerika legjobb tulajdonságait látta Macben. És Mac sokat adott Angliának. Emlékezzék rá, 1940-től, jóval Pearl Harbour előtt már nekik dolgozott.

Leibovitz letette a poharát. – Mac is tisztelte Churchillt. Churchill azt a szívességet kérte tőle, hogy őrizze meg a FEKETE KERESZT titkát és mint maga is tudja, ezt a halála napjáig meg is tette. Egyszer azt mondta, hogy Churchill jegyzete sokkal többet jelent számára, mint az érdemrend.

A rabbi felkelt a székéből és odament nagyapám könyvespolcaihoz. Lassan elment a könyvsorok előtt, miközben beszélt. – Alapos sokkot kaptunk 1991-ben. Mackal az otthon néztük a CNN televízió közvetítését. Ez közvetlenül a Sivatagi Vihar kezdete előtt volt. Láttuk, amint amerikai katonák egy csoportját kioktatják, hogyan fecskendezzenek be maguknak atropint gáztámadás esetén. A bemondó külön kiemelte a Sarint, mint az irakiak fegyvertárának legrettegebb készletét.

– Istenem!

Leibovitz elfordult a polcoktól. – Ez igaz. A mai napig a Sarin és Soman a világ leghalálosabb mérges gáza.

A rabbi kijelentése megdöböntő volt, de igazság szerint már régen nem fegyverek és kitüntetések körül jártak a gondolataim. Feleltem a régi fadobozt és kivettem belőle a fekete gerendák előtt álló asszony fényképét. Valóban gyönyörű nő volt.

– Ez a nő Anna Kaas, ugye?

Leibovitz bólintott. – Mark, ő volt nagyapja életének az igazi tika.

– Mi történt vele?

– Angliában maradt a háború végéig. Nem tudom, hogy ő és Mac együtt éltek-e vagy sem. Amikor a háború véget ért, a nagyapja egyedül jött vissza Amerikába.

– Anna ottmaradt?

– Igen.

– És soha nem beszélt róla a nagyanyámnak?

– Soha. Két évvel a háború után Anna kivándorolt New Yorkba. 1952-ben szerezte meg orvosi diplomáját a Cornell Medical Schoolnál.

– Nahát! A nagyapám találkozott még vele?

A rabbi láthatóan habozott a válasszal. – Két vagy három alkalommal ennyi esztendő alatt – mondta végül. – Orvosgyűlések New Yorkban, Bostonban. Mit számít ez most már? Mac osztozott valamiben Annával, amit senki, egyedül csak Jonas Stern tudott megérteni, de lehet, hogy ő sem. Azt hiszem, Stern más fából volt faragva.

Felálltam. Az álmatlanság elfárasztott, de izgatott voltam. – Nehéz mindezt megérteni. Valójában azt sem tudom, hogy mit mondjak vagy tegyek. Azt hiszem, nincs semmi, amit tehetnék.

Leibovitz rabbi sokatmondóan nézett rám.

– Mi lenne az? Várjon csak! Ők tudják, hogy a nagyapám meghalt?

A rabbi szomorúan elmosolyodott. – Jonas Stern is meghalt, Mark.

– Micsoda?

– 1987-ben. Egy nap Mac táviratot kapott. Hannah Jansen adta fel, persze az asszonynevéen. Közölte, hogy Stern végrendelete alapján értesíti Macet a haláláról. Semmi egyebet nem írt, a nagyapja soha nem tudta meg, hogyan halt meg Stern. Összeköttetésbe léptem néhány barátommal, de Izrael következetesen hallgat a titkosszolgálatáról.

– És Rachel? Ő tudja?

– Tudja. Telefonáltam neki a repülő gép lezuhanásának napján. Fel-alá járkáltam a szobában, szinte érthetetlenül egyre idegesebben.

– Anna azonban nem tudja. Azt hiszem, magának kellene megmondania neki – jegyezte meg halkan Leibovitz.

Megálltam. – Nekem? Miért nekem?

A rabbi oldalt hajtott fejvel válaszolt. – Azt hiszem, így lenne helyes.

– Mit mondott, hol van? New Yorkban?

– Igen. Westchesterben. Most Anna Hastings a neve.

– Férjhez ment?

– Természetesen. Nem olyan nő, aki csak sorvadozik élete hátralévő részében. A férje azonban néhány éve meghalt.

– Nos ... New-Yorkban most egy órával később van. Azt hiszem, két óra múlva telefonálhatok neki.

Leibovitz megdöbbennek látszott. – Fiam, ilyen dolgokat nem telefonon intéznek el.

– Arra gondol, hogy el kellene mennem New Yorkba?

– Olyan nehéz ez? Olyan sok időt venne el az életéből? Egyetlen nap oda-vissza. Autón megy Atlantába, repülőgépre ül és már ott is van.

Eszembe jutott, hogy a következő három napra szabadságot kértem, hiszen most haltak meg a nagyszüleim. Tudtam, hogy időre lesz szükségem a jogi kérdések rendezésére, az ingatlannal kapcsolatos eljárásra, stb. Am tény, hogy mindez várhat néhány napig, ha nem is hónapokig.

– Az ördögbe is, rendben van. Szeretném tudni, mit csinált Anna ennyi éven keresztül. Talán megismerem az ő változatát is.

Leibovitz elmosolyodott. – Azt hiszem, nem bánja meg, hogy ezt teszi.

A végén valóban nem bántam meg. Hétfőn elrepültem NewYorkba, kocsit béreltem és fél kezemmel egy gyenge, benzinállomástól kapott térképpel bírkózva elvezettem a bérelt Ford Tempót Westchesterbe.

A ház kisebb volt, mint amilyenre számítottam. Végeredményben Anna feltehetően orvos volt és szerencséjére még az úgynevezett egészségügyi reform beköszöntése előtt. Az ördögbe is, valószínűleg már a szegényeknek a szövetségi kormány által finanszírozott orvosi ellátási programja, a Medicaid bevezetése előtt is praktizált.

Leállítottam a Fordot és felsétáltam az úton a szerény elővárosi házhoz. Az utat ugyanúgy virágok szegélyezték, mint nagyapáméknál. Kicsit túltöltözöttnek éreztem magam. Elegáns öltönyt vettem fel, arra számítva, hogy az egykori Anna Kaasról kiderül, övé a legnagyobb palota New York kertvárosaiban. Kétszer nyomtam meg a csengőt. Orvosi gyakorlatom során megtanultam, hogy hatvan éven felül mindenkinek gyengül a hallása. Kíváncsi voltam, erősen németes lesz-e Anna kiejtése.

Amikor az ajtó kinyílt, szinte megnémultam. Szemtől szembe álltam a nagyapám dobozában talált fényképen ábrázolt nő tükörképével. Csupán egy eltérés volt. Anna szeme sötét volt, ezé a nőé kék. Kicsit furcsán nézett rám, mintha azt próbálná eldönteni, veszélyt jelenthetek-e

vagy nem. Az Armani-öltöny és a kikandikáló arany Montblanc töltőtoll végül javamra döntötte el a mérlegelést.

– Mit óhajt? – kérdezte tökéletes amerikai kiejtéssel.

Elővettem dobozban talált viharvert fényképet és átadtam. Hosszú ideig nézte. Azután kézen fogott és beljebb invitált.

Szőnyegekkel borított nappaliba vezetett. Volt benne egy szófa, két Queen Anne szék, két magas, üvegezett könyvszekrény, amely porcelán-szobrocskák légióját tartalmazta, akadt néhány díszes keretű kép is. A szobrocskák Hummelnek tűntek.

– Várjon itt egy percig – mondta.

Az ablakhoz sétáltam és kinéztem a gondozott gyepre. Álmodott-e Anna Kaas nővér valaha arról, hogy itt fog célba érni? Még mindig ott álltam, amikor meghallottam, hogy valaki visszatartja a lélegzetét.

– Istenem! – mondta egy mély, csaknem érdes hang.

Megfordultam. A nappali előtti folyosón legalább hetvenöt éves, ezüstös hajú, sötétszemű asszony állt a fiatalabb nőbe karolva. Néhány másodpercig nézett rám, aztán megszólalt. – Meghalt, ugye?

– Maga doktor Anna Hastings, korábban Anna Kaas? – kérdeztem, bár tudtam, hogy ő az.

– Mac meghalt?

– Igen, asszonyom. Három napja, balesetben. A helikopter lezuhant, a nagymamám vele együtt halt meg.

Az idősebb nő lassan bólintott, azután ellépett a támogatója mellől és kimért léptekkel átment a szobán. Megállt előttem. Udvarias szerettem volna lenni, de a tekintetem folyton elkalandozott a fiatalabb nő szeme felé, amely furcsa intenzitással vett szemügyre.

Anna Hastings kinyújtott kezével az arcomhoz ért.

– Maga pontosan olyan, mint ő. Szinte nem tudom elviselni, hogy magára nézzek – mondta halkan.

– Ő pedig pontosan olyan, mint maga – mondtam a fiatal nő felé intve, ámbar most, hogy volt időm jobban megnézni, észrevettem apró különbségeket. A fiatal nő karcsúbb volt, mint amilyen Anna valaha lehetett és az arccsontja kissé magasabban volt.

– Katarina. Az unokám – mondta Anna Hastings.

Rámossolyogtam. – Mark McConnell vagyok. A harmadik – tettem hozzá gyorsan. – Ez soha nem tűnt lényegesnek, de most...

– Persze befejezte a tanulmányait. Orvos? – kérdezte Anna.

Bólintottam. – Baleseti sebész.

Anna halkan felnevetett. – Vadászsrepülő mentalitás.

Németes kiejtése alig volt észrevehető. Tulajdonképpen valószínűleg jobban beszélt angolul, mint én.

– Üljön le, üljön le. Katarina majd csinál kávé – biztatott Anna.

– Nos, valójában csak azért jöttem, hogy ... hogy közöljem a hírt.

– Egyszer csak felbukkan, és márel is menne? Foglaljon helyet.

Elindultam a dívány felé, amikor észrevettem a képet. Amikor először néztem a polcokra, nem tűnt fel. Úgy állt ott, mint egy világítótorony. Fekete-fehér volt, csaknem ugyanolyan árnyalatú, mint a magammal hozott. Sötét fagerendák előtt álló, harminc körüli férfit ábrázolt.

Fürkésző arca és karcsú alakja nagyon hasonlított az enyémhez.

Most már minden világossá vált. A kunyhóban töltött utolsó éjszakán felváltva a gerendák elé álltak és lefényképezték egymást, valószínűleg arra gondolva, hogy csak a fényképük fog megmaradni utánuk.

– Ha nem bánná, szeretnék feltenni néhány kérdést – mondtam.

– Maga nő, doktor? – kérdezte az öregasszony.

– Hogyan? Nő? Nem.

– Mostanában a fiatalok túl soká várnak. Katarina szintén.

– Nagyi! – mondta kissé zavartan az unoka.

Anna Hastings felnevetett. – Túlságosan szőrszálhasogató és tartózkodó. Senki nem elég jó neki. Menj és csinálj kávé, te lány.

Anna a kortól májfoltos kezével intett, hogy menjek el a polcoktól. – Maga is. Segítsen neki megtalálni a cukrot. Menjetek mind a ketten.

– Dehát valóban lenne néhány kérdésem...

Az egykori Anna Kaas a szájára tette a kezét. Csak ekkor vettem észre, mekkora önuralomra van szüksége, hogy tartsa magát. – A nagyapja kiváló férfi volt. Bátor és hűséges. Mi mást akarhat még tudni valaki? Lesz még időnk a múltról beszélni. Kérem, csináljanak kávé.

Katarina karon fogott és kihúzott a szobából. Makulátlan konyhába vezetett, kivett a hűtőszekrényből egy palack vizet. Képtelen voltam a szemem levenni róla. Azt mondtam magamban, hogy ez amolyan érzelemátvitel. Hogy miután meghallgattam a bátor német ápolónő történetét - aki történetesen a szomszéd szobában lévő idős hölgy – most az ő személyiségével ruházom fel az unokáját. A fiatal nő szépségét és nyílt tekintetétől sugárzó intelligenciáját sem lehetett azonban letagadni.

– Soha nem láttam ennyire izgatottnak – mondta Katarina, mialatt vizet öntött a kávéfőzőbe. – Azt hiszem, segíthet rajta, ha beszél magával. Ámbár megkísérli azt színlelni, hogy a múlt meghalt, mégis kísérti őt. Mi a szándéka, New Yorkban tölti az éjszakát? Szállodában?

– Nem. Valójában úgy terveztem, hogy ma éjjel elrepülök.

– Ma éjjel? Dehát ez csacsiság. Itt maradhatna velünk...

Hirtelen elpirult, mintha rájött volna, hogy átlépett egy láthatatlan határvonalat. – Bocsánat! Tudom, hogy van ez az orvosoknál. Bizonyára azonnal vissza kell mennie.

– Katarina, nem igazán tudom, hogy miért jöttem ide. Semmiféle tervem nincs – mondtam halkan.

Ekkor a szemembe nézett. – Hívjon Kat-nek. Mindenki így hív.

– Kat – mondtam, a nyelvemen ízlelgetve nevet. – Kat, igazán szívesen maradnék. Persze csak ha van hely a számomra.

Kat mosolygott.

UTÓSZÓ

A Fekete Kereszt történelmi regény. Dramaturgiai okokból kissé önkényesen módosítottam a tényeket vagy időszakokat, de soha nem úgy, hogy eltorzítsam a történelmi valóság lényegét.

Mecklenburgban nem volt Totenhausen nevű haláltábor. Túlságosan sok hasonló tábor volt azonban szerte Német- és Lengyelországban.

Dr. Clauberg e könyvében leírt kísérletei dokumentált tények. Az agyhártyagyulladás kapcsolatosak képzeltek, de borzalmukban meg sem közelítik a náci orvosok által valóban elvégzett kísérleteket.

A Viktória Érdemrendet, Anglia egyik legmagasabb kitüntetését csupán egyetlen ... nem, nem ember – fogalom - kapta: az „ismeretlen amerikai katona”. Amennyire tudom, az első fejezetben leírt „Titkos Lista” nem létezik. A könyvben leírt küldetés miatt a nem brit civilnek adható érem a György Kereszt, amelyet a legtöbb amerikai nem is ismer.

Achnacarry kastély valóban létezik és a második világháború alatt itt képezték ki a történelem legnagyobb, soha meg nem énekelt hőseit. Valóban Charles Vaughan ezredes volt itt a Kommandós Kiképző Állomás parancsnoka. Az itt kiképzettek hőstettei miatti elismerés jórésze őt illeti meg. Itt kaptak kiképzést az USA Hadseregének „Lovas Vadász”-ai is. A háború alatt Sir Donald Walter Cameron volt Achnacarry „laird”-ja, Ez a rang az angol lord megfelelője. Ő az apja a jelenlegi földesúrnak, Sir Donald Hamish Cameronnak, aki kitüntetéssel teljesített szolgálatot a Lovas-vadászoknál a második világháború alatt. A legnagyobb tisztelettel és elismeréssel foglaltam be regényembe mind Vaughan ezredest, mind az idősebb Sir Donaldot.

A Fekete Keresztben leírt ideggázok valóban léteztek és léteznek ma is. A németek 1936-ban fedezték fel a Tabunt, 1938-ban a Sarint és 1944-ben a Soman. A Sarin és Soman még mindig a két legrettegettebb harci gáz az egész világon. A nácik több mint 7000 tonna Sarint gyártottak a háború végéig. Hivatalos beszámolók szerint a Soman soha került tömeggyártásra. Mivel azonban a náci fegyverletétel után titoktartást rendelték el az ilyen termékeket előállító valamennyi gyárral kapcsolatban, nem lehetünk biztosak abban, hogy minden tény ismertté vált.

Adolf Hitler inkább volt hajlandó elpusztítani Németországot, mint megadni magát. Azt hiszem, ilyen embernek bizonyára nyomós oka volt arra, hogy ne nyúljon olyan sorsdöntő fegyverhez, mint a Sarin. Örömmel gondolok arra, hogy a Szövetségeseknek és különösen Churchillnek, volt idege és bátorsága olyan küldetés elrendeléséhez, mint amelyet a Fekete Keresztben olvashatnak. A norvégok a SOE segítségével hasonló „öngyilkos küldetést” hajtottak végre egy nehézvízgyár ellen Norvégiában, 1943-ban. Ez a kiváló rajtaütés biztosította azt, hogy Adolf Hitler ne jusson atomfegyverhez.

A Szövetségesek reakciója – vagy annak hiánya – azokra a hírekre, hogy mi történik a náci haláltáborokban, a második világháború egyik legsötétebb fejezete marad. Ezt szakszerűen részletezi Martin Gilbert Auschwitz és a Szövetségesek című könyvében.

Valamennyien olyan férfiaknak és nőknek köszönhetjük szabadságunkat, akiket soha nem fogunk megismerni. Néhányuk története az alábbi könyvekben található meg:

Knut Haukelid: Skis against the Atom - (Sílécek az atom ellen);

Martin Gilbert: The Holocaust & Churchill - (Churchill és a holocaust);

Donald Gilchrist: Castle Commando - (Kommandós kastély);

Jerrard Tickell: Moon Squadron - (Hold-század);

William Stevenson: - A Man Called Intrepid - (Egy vakmerő férfi);

William Manchester: The Glory and the Dream - (Dicsőség és álom).

Végül arra kérem a fiatal olvasóimat, ne feledkezzenek meg arról, hogy ötven esztendő nem is túl hosszú idő!

**A HALÁL GYAKRAN A KEZDET –
NEM PEDIG A VÉG!**

A HÁBORÚNAK NINCSENEK SZABÁLYAI!

A

FEKETE KERESZT

ÁTFORMÁLÓ EREJŰ REGÉNY, AMELYBEN GYILKOSSÁ KELL
VÁLNI A GYÓGYÍTÓNAK, ÉS MEGMENTŐVÉ
A SZERELEMBEN MEGNEMESÜLT TERRORISTÁNAK.
A KÖNYV A VESZÉLY ÉS MEGTÉVESZTÉS EGYRE
SZOROSABBRA ZÁRÓDÓ SZÖVEVÉNYÉBE VONJA
AZ OLVASÓT, AMELYBŐL A KISZABADULÁS EGÉSZEN
AZ UTOLSÓ, SZIPORKÁZÓ FEJEZETIG LEHETETLENNEK
LÁTSZIK!

A

FEKETE KERESZT

ÚGY MŰKÖDIK, MINT EGY KÖTEG DINAMITHOZ DRÓTOZOTT
SVÁJCI ÓRA – A KIFOGÁSTALAN SZAKÉRTELEM REMEKMŰVE
KÉRLELHETETLENÜL KETYEG, EGÉSZEN A ROBBANÁSIG.
A KÖNYV A TECHNOLOGIA, IZGALOM, JELLEMÉK ÉS IGAZ
HAZASZERETET ÁBRÁZOLÁSÁNAK CSODÁLATOS ÖTVÖZETE!

"KÍMÉLETLEN KIDOLGOZÁSÚ, GYORS SODRÁSÚ TÖRTÉNELMI
REGÉNY, LEHENGEREK MINDEN EDDIGI HASONLÓ JELLEGŰ
MŰVET. EZ A SZÍVET TÉPŐ HÁBORÚS VÁLLALKOZÁS
EGYENESEN A SZÁZAD LEGSÖTÉTEBB KORSZAKÁNAK
KÖZEPÉBE VEZET.
ÉRDEMES KÉTSZER ELOLVASNI!"

KIRKUS REVIEWS

ISBN 963 602 629 7

9 789636 026295

AQUA
KIADÓ